MPSC ONLINE ACADEMY

E-LEARNING PLATEFORM FOR MPSC ASPERANTS
visit on – WWW.MPSCONLINEACADEMY.COM
BY – RITESH K DHANDE

PSI Mains 2010 ते 2019 पर्यंतचे प्रश्नपत्रिकांचे उत्तरे तिक करून देत आहे

CREATED BY

RITESH K DHANDE
MPSC STUDENT
Shaniwar Peth,
PUNE

पोलीस उप-निरीक्षक (PSI) मुख्य परीक्षा

2010 ते 2019 सामान्य अध्ययन व विषयाचे ज्ञान पेपर क्र -2

QUESTIONS PAPERS WITH ANWERS *टिक*

ऑनलाईन किंवा मोबाईल वरती पीडीएफ वाचताना **ANSWER KEY** *चेक करणे आणि प्रश्नपत्रिकांचे विशेषण करणेअवघड जात असल्याने,*
पोलीस उप-निरीक्षक (PSI) *मुख्य परीक्षा* 2010 *ते* 2019 *सामान्य अध्ययन व विषयाचे ज्ञान पेपर क्र - 2 पेपरचे आजवरचे आयोगाचे पेपर्स उत्तरे टिक करून देत आहोत. यात मुद्दाम मराठी उत्तरे टिक केलेली आहेत त्यामुळे उत्तरतालिका हि पुन्हा पुन्हा पाहायला लागणार नाही. नक्की अभ्यासा!!!*

MPSC ONLINE ACADEMY
E-Lerning Platform
Telegram YouTube Facebook Instagram

FOLLOW ON FACEBOOK
FOLLOW ON INSTAGRAM
FOLLOW ON TELEGRAM
VISIT ON WWW.MPSCONLINEACADEMY.COM

पोलीस उप-निरीक्षक (PSI) मुख्य परीक्षा 2010 ते 2019

सामान्य अध्ययन व विषयाचे ज्ञान पेपर क्र - 2

(थेट पेज वर जाण्यासाठी खालील दिलेल्या वर्षावर क्लिक करा)

2010	• पोलीस उप-निरीक्षक मुख्य परीक्षा 2010
2011	• पोलीस उप-निरीक्षक मुख्य परीक्षा 2011
2012	• पोलीस उप-निरीक्षक मुख्य परीक्षा 2012
2013	• पोलीस उप-निरीक्षक मुख्य परीक्षा 2013
2014	• पोलीस उप-निरीक्षक मुख्य परीक्षा 2014
2015	• पोलीस उप-निरीक्षक मुख्य परीक्षा 2015
2016	• पोलीस उप-निरीक्षक मुख्य परीक्षा 2016
2017	• पोलीस उप-निरीक्षक मुख्य परीक्षा 2017
2018	• पोलीस उप-निरीक्षक मुख्य परीक्षा 2018
2019	• पोलीस उप-निरीक्षक मुख्य परीक्षा 2019

VISIT FOR = BEST E-LEARNING PLATEFORM FOR MPSC

WWW.MPSCONLINEACADEMY.COM

Best Learning Plateform for MPSC

A

पेपर-२ 2010 Code : KST

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No. No. 209441

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य ज्ञान व बुद्धिमापन चाचणी

वेळ : 2 (दोन) तास

एकूण प्रश्न : 200
एकूण गुण : 200

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक								
	केंद्राची संकेताक्षरे							शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदींनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदींनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

Best Learning Plateform for MPSC

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. ________ हा सर्वाधिक तीव्रगतीची रेल्वे सेवा उपलब्ध करुन जगात नविन किर्तीमान प्रस्थापीत करणारा देश होय.

(1) फ्रान्स (2) जापान (3) चीन (4) अमेरिका

________ is the first nation in the world to set the record of introducing the fastest train service.

(1) France (2) Japan (3) China (4) U.S.A.

2. ________ हे मतदान सक्तीचे करण्याचा प्रस्ताव देणारे भारतात पहिले राज्य होय.

(1) महाराष्ट्र (2) केरळ (3) गुजराथ (4) उत्तर प्रदेश

________ is the first state in India to make a proposal for compulsory voting.

(1) Maharashtra (2) Kerala (3) Gujarat (4) Uttar Pradesh

3. 2008 चा दादासाहेब फाळके पुरस्कार ________ यांना जाहीर झाला.

(1) मन्ना डे (2) कुणाल शर्मा

(3) व्ही.के. मूर्ती (4) शंकर महादेवन

Dadasaheb Phalke Award (2008) was given to

(1) Manna Dey (2) Kunal Sharma

(3) V.K. Murthy (4) Shankar Mahadevan

4. ________ मध्ये 'मुलांना सक्तीचे व मोफत शिक्षणाचा अधिकार' विधेयक संमत झाले.

(1) 2006 (2) 2007 (3) 2008 (4) 2009

'The Right of Children to Free and Compulsory Education' Bill was passed in which year ?

(1) 2006 (2) 2007 (3) 2008 (4) 2009

5. संयुक्त राष्ट्रसंघाची 15वी हवामान बदल परिषद ________ येथे भरली होती.

(1) डेन्मार्क (2) स्वित्झरलँड

(3) थायलंड (4) कॅनडा

15th Conference on Climate Change by U.N.O. was held at

(1) Denmark (2) Switzerland

(3) Thailand (4) Canada

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

6. पंचायत राजच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त भारत सरकारने 2009 – 10 हे वर्ष ________ वर्ष म्हणून साजरे करण्याचे घोषीत केले.

(1) ग्रामसभा (2) जिल्हा परिषद
(3) पंचायत समिती (4) ग्रामपंचायत

To celebrate the Golden Jubilee year of the Panchayati Raj, the Government of India has declared the year 2009 – 10 as a ________ year.

(1) Gram Sabha (2) Zilla Parishad
(3) Panchayat Samiti (4) Gram Panchayat

---

7. शांतता, निःशस्त्रीकरण आणि विकासाबाबतचा 2009 चा इंदीरा गांधी आंतरराष्ट्रीय पुरस्कार ________ यांना दिला गेला.

(1) बांग्लादेशच्या पंतप्रधान शेख हसीना
(2) दक्षिण कोरीयाचे अध्यक्ष ली मियुंग-बक
(3) मलेशियाचे पंतप्रधान नाजिब तुन रजाक
(4) भारताच्या राष्ट्रपती प्रतिभा पाटील

Indira Gandhi International Award for Peace, Disarmament and Development, 2009 was given to

(1) Smt. Sheikh Hasina, the Prime Minister of Bangladesh
(2) Mr. Lee Myung-bak, the President of South Korea
(3) Mr. Najib Tun Razak, the Prime Minister of Malaysia
(4) Smt. Pratibha Patil, the President of India

---

8. 2009 – 10 च्या दुसऱ्या टप्प्यामध्ये भारताचा विकास दर ________ टक्के इतका होता.

(1) 11·00% (2) 8·8% (3) 7·9% (4) 9·5%

What was the development rate of Indian economy in the second phase of the year 2009 – 10 ?

(1) 11·00% (2) 8·8% (3) 7·9% (4) 9·5%

---

9. 'स्लमडॉग मिलेनिअर' या चित्रपटातील संगीतासाठी ________ भारतीयांना संगीत दिग्दर्शनासाठीचे 'ऑस्कर' परितोषीक मिळाले.

(1) आर.ए. रेहमान (2) ईलाई राजा
(3) करण जोहर (4) ए.आर. रेहमान

Who is the Indian recipient of the Oscar Award in Music Direction for 'Slumdog Millionaire' ?

(1) R.A. Rehman (2) Elai Raja
(3) Karan Johar (4) A.R. Rehman

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

10. 2009 चा 19 वर्षाखालील क्रिकेट विश्वचषक (पुरुष) ________ देशाने जिंकला.

(1) भारत (2) पाकीस्तान
(3) ऑस्ट्रेलीया (4) इंग्लंड

Which country won the Junior (Under-19 Boys) World Cup of Cricket in 2009 ?

(1) India (2) Pakistan
(3) Australia (4) England

11. जागतीक व्यापार संघटनेमध्ये (WTO) 2010 मध्ये ________ इतके सदस्य देश आहेत.

(1) 150 (2) 153 (3) 71 (4) 180

How many countries are members of the World Trade Organizaiton (WTO) in the year 2010 ?

(1) 150 (2) 153 (3) 71 (4) 180

12. ________ या सध्या लोकसभेच्या सभापती आहेत.

(1) मृणाल पांडे (2) वसुंधरा राजे
(3) शिला दिक्षीत (4) मिरा कुमार

________ is the present Speaker of the Lok Sabha.

(1) Mrinal Pande (2) Vasundhara Raje
(3) Sheila Dikshit (4) Meira Kumar

13. भारतीय राज्यघटनेमध्ये 'आदीवासी' साठी ________ हा शब्द प्रयोग वापरला आहे.

(1) अनुसूचित जमाती (2) अनुसूचित जाती
(3) भटक्या जमाती (4) विमुक्त जमाती

Which word is used for 'Adivasi' in the Indian Constitution ?

(1) Scheduled Tribes (2) Scheduled Castes
(3) Nomadic Tribes (4) D-Nomadic Tribes

14. सन 2009 मध्ये करण्यात आलेल्या घटनादुरुस्तीनुसार भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या सरन्यायाधिशाला दरमहा ________ पगार देण्यात येणार आहे.

(1) ₹ 40,000 (2) ₹ 80,000 (3) ₹ 60,000 (4) ₹ 1,00,000

As per the new amendment of 2009, the revised monthly salary of the Chief Justice of the Supreme Court of India is

(1) ₹ 40,000 (2) ₹ 80,000 (3) ₹ 60,000 (4) ₹ 1,00,000

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

15. मुख्य निवडणूक आयुक्त ________ यांनी निवडणूक आयुक्त नविन चावला यांना हटविण्याची शिफारस भारताच्या राष्ट्रपतींकडे केली.

(1) लिंगदोह (2) एन. कृष्णामूर्ती
(3) एन. गोपालास्वामी (4) एन. रामास्वामी

The Chief Election Commissioner ________ made the recommendation to the President of India to remove the Election Commissioner Navin Chawla.

(1) Lyngdoh (2) N. Krishnamurthy
(3) N. Gopalaswamy (4) N. Ramaswamy

---

16. सन 2007 – 08 मधील 'महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव' मोहिमेच्या अंमलबजावणीत ________ हा जिल्हा महाराष्ट्रात प्रथम क्रमांकावर आहे.

(1) गडचिरोली (2) रायगड (3) सातारा (4) कोल्हापुर

________ district was the number one in Maharashtra in the implementation of 'Mahatma Gandhi Tanta Mukta Gaon' campaign in the year 2007 – 08.

(1) Gadchiroli (2) Raigad (3) Satara (4) Kolhapur

---

17. जगात सर्वात जास्त पाऊस खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी पडतो ?

(1) सिलचर (2) चेरापुंजी (3) मॉसिन्राम (4) गुवाहाटी

Which one of the following places receives the highest rainfall in the world ?

(1) Silchar (2) Cherrapunji (3) Mawsynram (4) Guwahati

---

18. डिसेंबर 2008 च्या, अशोक चव्हाण मंत्रीमंडळात महाराष्ट्राचे गृहमंत्री ________ होय.

(1) दिलीप वळसे पाटील (2) हर्षवर्धन पाटील
(3) जयंत पाटील (4) विजयसिंह मोहिते पाटील

In December 2008, in the Ministry of Ashok Chavan ________ was the Home Minister of Maharashtra.

(1) Dilip Valse Patil (2) Harshvardhan Patil
(3) Jayant Patil (4) Vijaysingh Mohite Patil

---

19. सन 2008 मध्ये राज्याचे निवडणूक आयुक्त ________ यांना विधानसभेने दोन दिवसाची तुरुंगवासाची शिक्षा केली.

(1) रामलाल (2) पापालाल (3) चंपालाल (4) नंदलाल

In 2008, State Election Commissioner ________ was given two days prison sentence by the Legislative Assembly.

(1) Ramlal (2) Papalal (3) Champalal (4) Nandlal

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

20. 26 नोव्हेंबर 2008 रोजी झालेल्या मुंबईतील दहशतवादी हल्ल्यात खालीलपैकी कोणत्या हॉटेलवर हल्ला झालेला ***नाही*** ?

(1) ताज (2) सेंटॉर (3) ओबेरॉय (4) लिओपोल्ड

Which of the following hotels was ***not*** attacked on 26th November 2008 by terrorists in Mumbai ?

(1) The Taj (2) Centaur (3) Oberoi (4) Leopold

---

21. एखाद्याच्या जीवाला धोका असल्यास, केन्द्र शासनाच्या 2005 च्या माहितीच्या अधिकारान्वये त्या संदर्भातील माहिती किती कालावधीत द्यावी लागते ?

(1) 24 तास (2) 48 तास (3) 7 दिवस (4) 30 दिवस

If a person is in a life threatening situation, the concerned information must be supplied within what period according to Central Government's Right to Information Act, 2005 ?

(1) 24 hours (2) 48 hours (3) 7 days (4) 30 days

---

22. कोणत्या राज्यात सर्वप्रथम लोकअदालत आंदोलनाला सुरवात झाली ?

(1) महाराष्ट्र (2) गुजरात
(3) राजस्थान (4) हिमाचल प्रदेश

In which state was the Lok-Adalat movement started for the first time ?

(1) Maharashtra (2) Gujarat
(3) Rajasthan (4) Himachal Pradesh

---

23. महाराष्ट्र रोजगार हमी परिषदेचा अध्यक्ष कोण असतो ?

(1) मजूर मंत्री (2) समाज कल्याण मंत्री
(3) मुख्यमंत्री (4) शिक्षण मंत्री

Who is the President of Maharashtra Rojgar Hami Parishad ?

(1) Labour Minister (2) Social Welfare Minister
(3) Chief Minister (4) Education Minister

---

24. 2006 च्या विसाव्या विंटर (शिशिर) ऑलिंपिक स्पर्धांचे आयोजन ________ या देशात केले गेले होते.

(1) ग्रीस (2) फ्रान्स (3) इटली (4) स्पेन

The Twentieth Winter Olympics 2006 were held in

(1) Greece (2) France (3) Italy (4) Spain

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

25. प्लूटोकडे 19 जानेवारी 2006 रोजी पाठवलेल्या अमेरिकेच्या अंतराळ यानाचे नाव काय ?

(1) हबल (2) न्यू हॉरिझॉन्स (3) कॅसिनी (4) कोलंबस

The U.S. spacecraft sent to visit Pluto on January 19, 2006 is called as

(1) Hubble (2) New Horizons (3) Cassini (4) Columbus

---

26. खालीलपैकी कोणत्या शहरात रेल्वेच्या दोन विभागांचे मुख्यालय आहे ?

(1) चेन्नई (2) भुवनेश्वर (3) नागपूर (4) मुंबई

Which city of the following has a headquarters of two divisions of the Railways ?

(1) Chennai (2) Bhuvaneshwar (3) Nagpur (4) Mumbai

---

27. 1887 मध्ये ________ यांनी 'भारतीय राष्ट्रीय सामाजिक परिषद' स्थापन केली.

(1) जी.के. गोखले (2) जी.व्ही. जोशी

(3) एम.जी. रानडे (4) बी.जी. टिळक

In 1887 'Indian National Social Conference' was established by

(1) G.K. Gokhale (2) G.V. Joshi

(3) M.G. Ranade (4) B.G. Tilak

---

28. जालीयनवाला बाग हत्याकांड प्रसंगी ज्या लष्करी अधिकाऱ्याने गोळीबार करण्याचा आदेश दिला. त्याचे नाव काय होते ?

(1) सर जॉन सायमन (2) ए.ओ. ह्युम

(3) जनरल डायर (4) ए.व्ही. अलेक्झांडर

What was the name of the military officer who gave the order of firing at Jallianwala Bagh massacre ?

(1) Sir John Simon (2) A.O. Hume

(3) Gen. Dyer (4) A.V. Alexander

---

29. महाराष्ट्रातील सातारा जिल्हयात प्रतिसरकारची स्थापना कोणी केली ?

(1) यशवंतराव चव्हाण (2) नाना पाटील

(3) किसन वीर (4) वसंत दादा पाटील

Who was the founder of counter Government in Satara district of Maharashtra ?

(1) Yashwantrao Chavan (2) Nana Patil

(3) Kisan Veer (4) Vasant Dada Patil

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

30. 1953 च्या राज्य पुनर्रचना आयोगाचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) के.एम. पणीक्कर (2) फाजल अली

(3) पंडित हृदयनाथ कुंजरु (4) एस.एम. जोशी

Who was the Chairperson of the States Re-organization Commission in 1953 ?

(1) K.M. Panikkar (2) Fazal Ali

(3) Pt. Hridaynath Kunjru (4) S.M. Joshi

---

31. "राष्ट्रीय नियोजन मंडळाचे" संस्थापक कोण होते ?

(1) गुलजारीलाल नंदा (2) इंदिरा गांधी

(3) मोरारजी देसाई (4) पंडित जवाहरलाल नेहरू

Who was the founder of the "National Planning Commission" ?

(1) Gulzarilal Nanda (2) Indira Gandhi

(3) Morarji Desai (4) Pt. Jawaharlal Nehru

---

32. वि.दा. सावरकर यांनी 1904 मध्ये क्रांतीकारकांची पुढील संघटना स्थापन केली.

(1) क्रांती सेना (2) राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ

(3) अभिनव भारत (4) अनुशिलन समिती

In 1904, V.D. Savarkar founded the following organization of revolutionaries.

(1) Kranti Sena (2) Rashtriya Swayamsevak Sangh

(3) Abhinav Bharat (4) Anushilan Samiti

---

33. सन 1945 मध्ये __________ यांच्या अध्यक्षतेखाली सहकारी नियोजन समिती नेमण्यात आली.

(1) धनंजय गाडगीळ (2) विखे-पाटील

(3) सरैय्या (4) ए.डी. गोरवाल

In 1945 under the chairmanship of __________ the Co-operative Planning Commission was founded.

(1) Dhananjay Gadgil (2) Vikhe-Patil

(3) Sarayya (4) A.D. Gorwala

---

34. "भारत कृषक समाजाची" स्थापना कोणी केली ?

(1) र.धो. कर्वे (2) डॉ. पंजाबराव देशमुख

(3) गो.ग. आगरकर (4) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

Who founded the "Bharat Krishak Samaj" ?

(1) R.D. Karve (2) Dr. Panjabrao Deshmukh

(3) G.G. Agarkar (4) Dr. Babasaheb Ambedkar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

35. कोकण किनार पट्टीचा दक्षिणोत्तर विस्तार ________ आणि ________ नद्यांच्या दरम्यान आहे.

(1) तेरेखोल आणि दमणगंगा (2) सावित्री आणि उल्हास

(3) दमणगंगा आणि उल्हास (4) तेरेखोल आणि सावित्री

The north-south extent of Konkan Coast lies between ______ and ______ rivers.

(1) Terekhol and Damanganga (2) Savitri and Ulhas

(3) Damanganga and Ulhas (4) Terekhol and Savitri

---

36. 'चांदोली' राष्ट्रीय उद्यान __________ जिल्हयात आहे.

(1) चंद्रपूर (2) अमरावती (3) नागपूर (4) सांगली

'Chandoli' National Park is located in ________ district.

(1) Chandrapur (2) Amravati (3) Nagpur (4) Sangli

---

37. वज्रेश्वरी कशासाठी प्रसिद्ध आहे ?

(1) गरम पाण्याचे झरे (2) ऐतिहासिक किल्ला

(3) थंडहवेचे ठिकाण (4) कुंभमेळा

What for is 'Vajreshwari' famous ?

(1) Hot spring (2) Historical fort

(3) Hill station (4) Kumbh mela

---

38. महाराष्ट्रातील 'घृष्णेश्वर' हे 'ज्योतिर्लिंग' स्थळ ________ जिल्हया मध्ये स्थित आहे.

(1) हिंगोली (2) नाशिक

(3) औरंगाबाद (4) बीड

The 'Jyotirling' of 'Ghrishneshwar' lies in the ________ district of Maharashtra.

(1) Hingoli (2) Nashik

(3) Aurangabad (4) Beed

---

39. देवलाणे, चांदवड, चांभारलेणी आणि अंकाई ह्या लेण्या खालीलपैकी महाराष्ट्राच्या कुठल्या जिल्हयात आहेत ?

(1) पुणे (2) नाशिक

(3) अहमदनगर (4) जळगाव

The caves of Devlane, Chandwad, Chambarleni and Ankai lie in which of the following districts of Maharashtra ?

(1) Pune (2) Nashik

(3) Ahmednagar (4) Jalgaon

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

40. 2001 च्या जणगणनेनुसार भारतातील __________ राज्याची लोकसंख्येची घनता सर्वात कमी आहे.

(1) अरुणाचल प्रदेश (2) मिझोराम

(3) मेघालया (4) नागालँड

According to the Census of India 2001, __________ state has lowest density of population.

(1) Arunachal Pradesh (2) Mizoram

(3) Meghalaya (4) Nagaland

---

41. भारतातील खालीलपैकी सर्वात प्राचीन पर्वत रांगा कोणत्या ?

(1) निलगिरी (2) पूर्वघाट

(3) विंध्या पर्वत शृंखला (रेंज) (4) अरवली

Which of the following is the oldest mountain range in India ?

(1) Nilgiri (2) Eastern Ghats

(3) Vindhya Range (4) Aravallis

---

42. महाराष्ट्रातील कोणता जिल्हा 'तलावांचा जिल्हा' म्हणून ओळखला जातो ?

(1) गडचिरोली (2) भडारा

(3) चंद्रपूर (4) वर्धा

Which district of Maharashtra is known as the 'lake district' ?

(1) Gadchiroli (2) Bhandara

(3) Chandrapur (4) Wardha

---

43. गंगा नदी __________ येथे मैदानात प्रवेश करते.

(1) रुद्रप्रयाग (2) हरिद्वार

(3) गढवाल (4) अलाहाबाद

The Ganga river enters the plains at

(1) Rudraprayag (2) Haridwar

(3) Garhwal (4) Allahabad

---

44. __________ ला उत्पन्नाची स्वतंत्र साधने ***नाहीत.***

(1) ग्रामपंचायत (2) पंचायत समिती

(3) जिल्हा परिषद (4) पंचायत राज

__________ does ***not*** have independent sources of income.

(1) Gram Panchayat (2) Panchayat Samiti

(3) Zilla Parishad (4) Panchayat Raj

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

45. ________ हे जिल्हा नियोजन व जिल्हा विकास मंडळाचे अध्यक्ष असतात.
(1) जिल्हयाचे पालकमंत्री (2) राज्याचे अर्थमंत्री
(3) राज्यपरिवहन मंत्री (4) यापैकी नाही
________ is the Chairman of District Planning and Development Board.
(1) Guardian Minister of the District (2) State Finance Minister
(3) State Transport Minister (4) None of these

46. भारतातील ग्रामीण स्थानिक शासन ________ म्हणून ओळखले जाते.
(1) ग्रामपंचायत (2) पंचायत समिती
(3) जिल्हा परिषद (4) पचायत राज
The rural local self government of India is known as
(1) Gram Panchayat (2) Panchayat Samiti
(3) Zilla Parishad (4) Panchayat Raj

47. महाराष्ट्रात पंचायत राज व्यवस्था ________ पासून अंमलात आली.
(1) 1 मे 1960 (2) 1 मे 1961
(3) 1 मे 1962 (4) 1 मे 1963
The Panchayat Raj System in Maharashtra came into force from
(1) 1st May 1960 (2) 1st May 1961
(3) 1st May 1962 (4) 1st May 1963

48. जिल्हा परिषद क्षेत्रात गोळा केलेल्या जमीन महसुलातील ________ वाटा जिल्हा परिषदेला प्राप्त होतो.
(1) 30% (2) 70% (3) 50% (4) 40%
The Zilla Parishad receives ________ share in the land revenue collected from the district.
(1) 30% (2) 70% (3) 50% (4) 40%

49. जिल्हा परिषदेचे ________ हे स्थायी समितीचे पद्सिद्ध अध्यक्ष असतात.
(1) सदस्य (2) मुख्य कार्यकारी अधिकारी
(3) उपाध्यक्ष (4) अध्यक्ष
The _____ of the Zilla Parishad is the ex-officio chairperson of the standing committee.
(1) Member (2) Chief Executive Officer
(3) Vice-President (4) President

50. ग्रामपंचायत स्थापन करण्यासाठी गावाची लोकसंख्या किमान ________ असावी लागते.
(1) 100 (2) 500 (3) 1000 (4) 1500
A minimum population of ________ is required to form a Gram Panchayat.
(1) 100 (2) 500 (3) 1000 (4) 1500

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

51. जिल्हा परिषदेचे अंदाजपत्रक तयार करण्याचे काम ________ करतात.
(1) मुख्य कार्यकारी अधिकारी (2) जिल्हा परिषद अध्यक्ष
(3) जिल्हाधिकारी (4) स्थायी समिती अध्यक्ष
________ formulates the budget of the Zilla Parishad.
(1) Chief Executive Officer (2) President of Zilla Parishad
(3) Collector (4) Chairman of Standing Committee

52. पंचायत राज्य पद्धतीचे मुल्यमापन करण्यासाठी 02 एप्रिल 1970 रोजी ________ यांच्या अध्यक्षतेखाली 'पुनर्विलोकन समिती' नेमण्यात आली होती.
(1) बलवंतराय मेहता (2) वसंतराव नाईक
(3) ल.ना. बोंगीरवार (4) अशोक मेहता
On 2nd April 1970 the review committee was formed which was headed by ________, for evaluation of Panchayat Raj system.
(1) Balwantrai Mehta (2) Vasantrao Naik
(3) L.N. Bongirwar (4) Ashok Mehta

53. समुद्राची खोली मोजण्याच्या साधनाला ________ म्हणतात.
(1) फॅदोमीटर (2) हायड्रोमीटर
(3) अल्टीमीटर (4) मॅनोमीटर
A device used for measuring the depth of the sea is called as
(1) Fathometer (2) Hydrometer
(3) Altimeter (4) Manometer

54. खालीलपैकी कोणता पहीला कृत्रीम धागा आहे ?
(1) सिल्क धागा (2) नायलॉन 6
(3) रेसिन (4) नायलॉन 66
Which is the first synthetic fibre of the following ?
(1) Silk fibre (2) Nylon 6
(3) Resin (4) Nylon 66

55. जीवाणूंच्यामधील जैविकक्रियांचा अभ्यास म्हणजेच ________ होय.
(1) जैविक तंत्रज्ञान (2) अवकाश तंत्रज्ञान
(3) माहीती तंत्रज्ञान (4) नॅनो तंत्रज्ञान
The study of biological processes present in the living organism is called as
(1) Biotechnology (2) Space technology
(3) Information technology (4) Nano technology

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

56. द्रवामधे कोणत्याही एका बिंदुवर पडलेला दाब हा ________ .

(1) खोलीच्या समानुपातात बदलतो (2) खोलीच्या व्यस्त प्रमाणात बदलतो
(3) खोलीवर अवलंबुन नसतो (4) स्थिर राहतो

The pressure at a point in a liquid

(1) is directly proportional to depth (2) is inversely proportional to depth
(3) is independent of depth (4) remains constant

57. व्यापारी उत्पादनाकरीता असंख्य पिकांच्या किड विरोधी परावर्तीत जाती तयार करण्याकरीता कोणते जनूक यू.एस.ए. मध्ये वापरले जातात ?

(1) कोट प्रोटीन जनूक (2) कोली जनूक
(3) क्राय जनूक (4) डिफेक्टिव वायरल जिनोम

Which gene is used in development of insect resistance transgenic varieties of several crops in commercial cultivation in U.S.A. ?

(1) Coat protein gene (2) Coli gene
(3) Cry gene (4) Defective viral genome

58. गेल्या हजारोवर्षात भारत देशाचे अग्रेसरत्व हे

(1) तेच तेच पिके आणि रासायनीक खताचा वापर हे होय
(2) पिके व खार जमीन हे होय
(3) पिकांची अदलाबदल आणि मृदा तंत्रज्ञान हे होय
(4) यापैकी एकही नाही

For thousands of years India has pioneered in

(1) repetition of crop and use of chemical fertilizer
(2) crop and saline soil
(3) crop rotation and soil technology
(4) None of these

59. विषाणूंनी होणाऱ्या एन्फ्ल्युएंझा अे (एच1 एन1) या रोगाचे उत्पत्तिस्थान ________ आहे.

(1) कुत्रा (2) मांजर (3) डुक्कर (4) घोडा

Influenza A (H1N1) is a flu virus of ________ origin.

(1) Dog (2) Cat (3) Swine (4) Horse

60. अणु तंत्रज्ञानामधील खनन, क्षालन, शुद्धीकरण आणि पृथःकरण पद्धती मध्ये हवामान प्रदूषीत करणारा कोणता किरणोत्सारी पदार्थ बाहेर पडतो ?

(1) अॅरगॉन (2) क्रिप्टान (3) थोरान (4) झेनॉन

Which radioactive pollutant of the atmosphere is released through mining, washing, refining and separation processes in Nuclear Technology ?

(1) Argon (2) Krypton (3) Thoron (4) Xenon

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

61. भारतातील बेरोजगारीचे प्रमुख कारण कोणते ?
(1) शेतीमुळे मिळणारा रोजगार थांबलेला आहे
(2) परदेशी धोरण
(3) औद्योगिकरणाचे आधुनिकिकरण
(4) यापैकी एकही नाही

What is the main reason for unemployment situation in India ?
(1) Agriculture has stopped absorbing people
(2) Foreign policy
(3) Modernisation of industry
(4) None of the above

---

62. अणूविस्फोटामुळे कोणता परिणाम होतो ?
(1) जागतिक तापमानात वाढ होते
(2) जागतिक तापमान कमी होते
(3) तापमानात बदल होत नाही
(4) जल प्रदूषण होते

What is the effect of Nuclear explosion ?
(1) Increase in global temperature
(2) Decrease in global temperature
(3) No change in temperature
(4) Water pollution

---

63. 'फायबर ऑप्टीक्स' तंत्रज्ञान कोणत्या घटनेवर आधारीत आहे ?
(1) विभाजन
(2) रंगपृथक्करण
(3) पूर्ण वक्रीभवन
(4) पूर्ण आंतरिक परावर्तन

'Fibre optics' technology depends upon which phenomenon ?
(1) Diffraction
(2) Dispersion
(3) Total Refraction
(4) Total Internal Reflection

---

64. जैवविवीधता म्हणजे ______ .
(1) नानाप्रकारच्या विविधता व अनित्य संख्यांची जीवसृष्टी असलेली परिसंस्था
(2) प्राणी अगर वनस्पतीच्या जातीचा पूर्ण नाश
(3) स्थलांतरीत पक्षांच्या राहण्याच्या ठिकाणामधील बदल
(4) जाति वर्ग छोटया छोटया समुहामध्ये विभागले जातात त्यामुळे त्यांना सहन करणे शक्य न होणे

Biodiversity refers to the ______ .
(1) Number, variety and variability of living organisms and ecosystem
(2) Complete disappearance of species
(3) Migratory birds face the loss of their seasonal habitats
(4) Species become divided into smaller populations that cannot sustain themselves

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

65. इन्सुलिनच्या उणीवेमुळे __________ होतो.

(1) मलेरिया (2) मधुमेह

(3) दात्रपेशी पांडुरोग (4) संधिरोग

Insufficiency of Insulin causes __________ .

(1) Malaria (2) Diabetes

(3) Sickle-cell anaemia (4) Gout

66. ग्रामिण भागात आणि जहाजामध्ये पिण्यायोग्य पाणी पूरविण्याकरीता भाभा अणूसंशोधन केंद्राने कोणती तंत्रज्ञान पद्धती विकसीत केली आहे ?

(1) उच्च ताप बाष्पीभवन

(2) अनेकावस्था स्फूरणबिंदू बाष्पीभवन

(3) कमी क्षारता साधक यंत्रणा उद्योग

(4) क्षारता निर्मूलन उद्योग

Which technology is being developed by Bhabha Atomic Research Centre for providing potable water in rural areas and in ships ?

(1) High Temperature Evaporation (HTE)

(2) Multi-Stage Flash Evaporation (MSFE)

(3) Desalination Demonstration Plant (DDP)

(4) Salination Degradation Plant (SDP)

67. आधुनिक औष्णिक विद्युत प्रकल्पामध्ये 'उच्च दर्जाच्या तंत्रज्ञानाचा' वापर केला जातो कारण ________ .

(1) जास्त इंधन वापरावे लागते

(2) सुरू व बंद करण्यासाठी कमीत कमी वेळ लागतो

(3) कमी इंधन वापरावे लागते

(4) यापैकी एकही नाही

New thermal power plant uses 'super critical technology' because of ________ .

(1) increasing fuel consumption

(2) start up and shut down quickly

(3) reducing fuel consumption

(4) None of these

68. रोजच्या आहारात आयोडीन च्या कमतरतेमुळे ________ रोग होवू शकतो.

(1) गलगंड (2) विषमज्वर

(3) काला-आजार (4) क्षय

Deficiency of iodine in daily diet may cause __________ disease.

(1) Goitre (2) Typhoid

(3) Kala-Azar (4) Tuberculosis

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

69. खालीलपैकी कोणत्या ऊर्जा उद्‌गमामुळे प्रदूषण निर्माण होत ***नाही*** ?

(1) खनिज तेले (2) अणु ऊर्जा

(3) सौर ऊर्जा (4) कोळसा

Which of the following energy sources is ***not*** producing pollution ?

(1) Mineral oils (2) Atomic energy

(3) Solar energy (4) Coal

---

70. आग विझवण्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या सिलेंडरमध्ये खालीलपैकी कोणता वायु असतो ?

(1) कार्बन मोनॉक्साईड (2) सल्फर डायऑक्साईड

(3) कार्बन डायऑक्साईड (4) हायड्रोजन

The gas used in a fire extinguisher is

(1) Carbon Monoxide (2) Sulphur Dioxide

(3) Carbon Dioxide (4) Hydrogen

---

71. एक बहुगुण सारणी या द्वारे दाखवली जाते

(1) फक्त एकच गुण किंवा चल

(2) फक्त दोन गुण किंवा चले

(3) दोन किंवा दोनपेक्षा जास्त गुण किंवा चले

(4) वरील सर्व

A complex statistical table represents

(1) only one factor or variable

(2) always two factors or variables

(3) two or more factors or variables

(4) All the above

---

72. एका वस्तूचा उत्पादन खर्च, कच्चा माल, मनुष्यबळ यंत्रसामग्री व वाहतूक खर्च या घटकांमध्ये 4 : 3 : 2 : 1 या प्रमाणात विभागला गेला आहे. या माहितीची वर्तुळआकृती काढल्यास सर्वात मोठ्या व सर्वात लहान घटकांच्या केंद्रीय कोनांमधील फरक किती असेल ?

(1) 3° (2) 30°

(3) 36° (4) यापैकी नाही

The cost of production of a certain commodity is divided into raw material, manpower, machinery and transport cost in the proportion 4 : 3 : 2 : 1 respectively. If a pie-diagram is drawn for this data, what will be the difference between the central angles of the largest and the smallest components ?

(1) 3° (2) 30°

(3) 36° (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

73. खालील आलेखाचा अभ्यास करुन प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

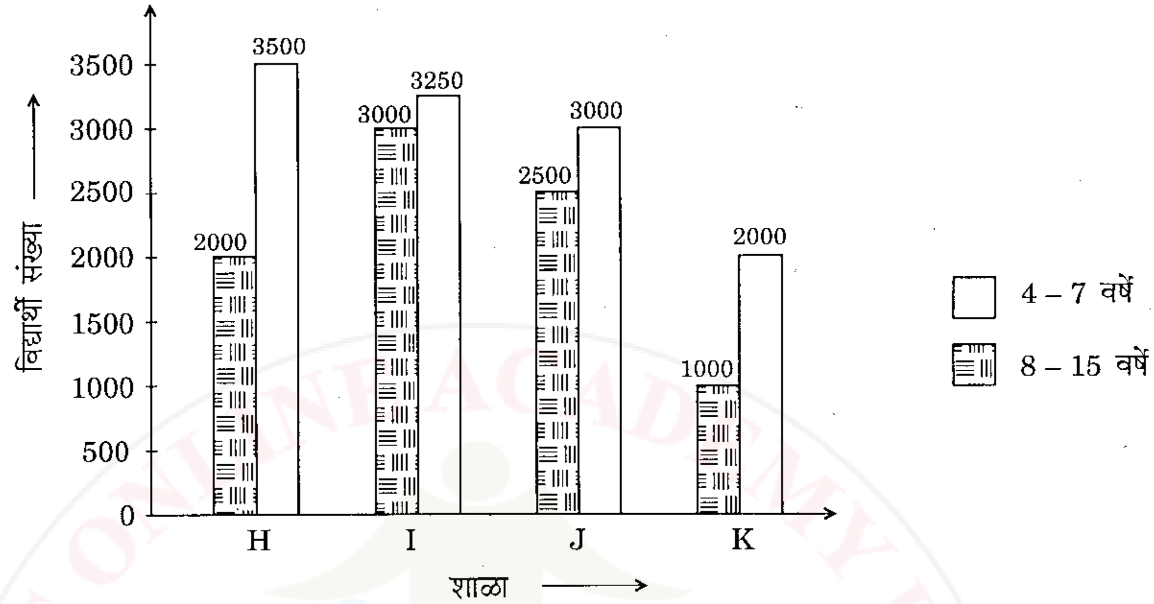

8 ते 15 वयोगटातील सर्व शाळांमधील विद्यार्थ्यांची सरासरी संख्या किती ?

(1) 2025 (2) 2225 (3) 2325 (4) 2125

Study the diagram carefully and answer the question, given below.

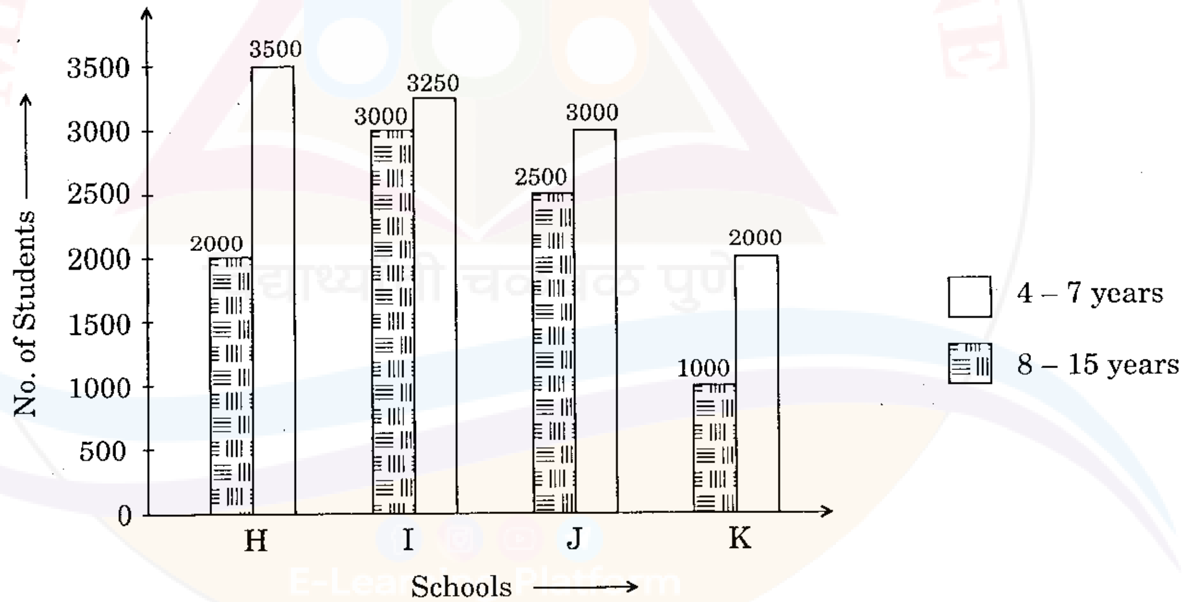

What is the average number of students in the age group 8 to 15 years, from all the schools ?

(1) 2025 (2) 2225 (3) 2325 (4) 2125

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

74. खालील वर्तुळाकृतीचा अभ्यास करून प्रश्नाचे उत्तर लिहा. वर्तुळाकृतीत एकूण 30,000 व्यक्तींचे निरीक्षण दाखविलेले आहे.

एकूण किती व्यक्ती भाजीपाला व फळे खाण्यासाठी पसंती देतात ?

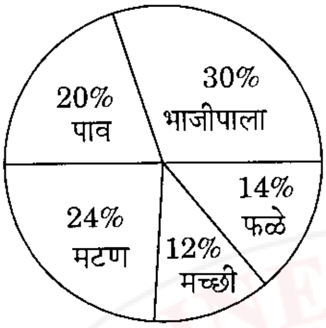

(1) 9000 (2) 4200

(3) 13200 (4) 14200

Study the following pie chart carefully, representing a survey, conducted on a sample of 30,000 people, with their preference for food.

What is the total number of people preferring vegetables and fruits ?

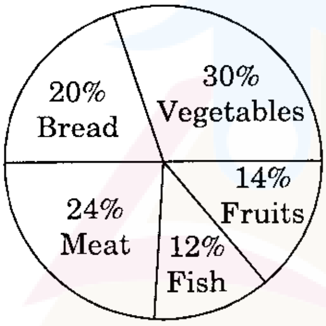

(1) 9000 (2) 4200

(3) 13200 (4) 14200

---

75. असमान अंतर असलेल्या गटातील वारंवारिता विभाजनात आयता-चित्राच्या दंडाची उंची (लांबी) या प्रमाणात असते

(1) गटाची वारंवारिता (2) गटाची रूंदी

(3) वारंवारितेची शेकडेवारी (4) वारंवारिता घनता

In case of frequency distribution with classes of unequal widths, the heights of bars of a histogram are proportional to

(1) Class frequency (2) Class intervals

(3) Frequency in percentage (4) Frequency densities

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

76. 'च्यापेक्षा कमी' व 'च्यापेक्षा जास्त' प्रकारचे 'संचित वारंवारिता आलेख' या बिंदूत एकमेकास छेदतात :

(1) मध्य (2) मध्यका

(3) बहुलक (4) प्रारंभ बिंदू

Ogives (Cumulative Frequency Curves) for more than type and less than type distributions intersect at

(1) Mean (2) Median

(3) Mode (4) Origin

---

77. खालील सारणीमध्ये राज्याचे अन्नधान्याचे उत्पादन दाखविलेले आहे.

वर्ष	अन्नधान्याचे उत्पादन			
	गहू	तांदुळ	बाजरी	इतर
1989 – 90	580	170	150	350
1990 – 91	600	220	234	400
1991 – 92	560	240	228	420
1992 – 93	680	300	280	460
1993 – 94	860	260	340	500

1989 – 90 ते 1993 – 94 या कालावधीत गव्हाचे उत्पादन एकूण उत्पादनाच्या किती टक्के होते ?

(1) 41·87 (2) 42·87

(3) 42·35 (4) 41·07

The following table shows the production of foodgrains in a state.

Year	Production of foodgrains			
	Wheat	Rice	Bajra	Other
1989 – 90	580	170	150	350
1990 – 91	600	220	234	400
1991 – 92	560	240	228	420
1992 – 93	680	300	280	460
1993 – 94	860	260	340	500

During the period from 1989 – 90 to 1993 – 94, what percent of the total production is the production of wheat ?

(1) 41·87 (2) 42·87

(3) 42·35 (4) 41·07

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

78.

लिंग / शिक्षण	मुलगे	मुली	एकुण
12वीं			398
पदवीधर	426	*	
द्विपदवीधर			500
एकुण			1400

उपरोक्त सारणीतील माहितीच्या आधारे तारांकित (*) जागेतील घटकाचे मूल्य कोणते असेल ?

(1) 502 (2) 76 (3) 400 (4) 176

Gender / Education	Boys	Girls	Total
H.S.C. (12th)			398
Graduates	426	*	
Post-graduates			500
Total			1400

Using the data given in the above table, entry in the cell with '*' should be

(1) 502 (2) 76 (3) 400 (4) 176

79. कोरडवाहू शेती पद्धतीत पावसाचे पाणी जमीनीत साठवून ठेवण्यासाठी खालीलपैकी कोणत्या मशागत पद्धतीची शिफारस केली आहे ?

(1) मोठ्या आकाराचे सपाट वाफे (कपार्टमेंट बडींग)
(2) शेततळे
(3) गावतळे
(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

In dryland farming area, which cultural method is adopted for conserving the rain water in soil during rains ?

(1) Compartment bunding
(2) Farm pond
(3) Village pond
(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

80. पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रमामध्ये भू आणि जल संवर्धन करणेसाठी खालीलपैकी कोणत्या उपचाराचा समावेश होत ***नाही*** ?

(1) सलग समतल चर
(2) नाला बांध
(3) गॅबियन बंधारा
(4) के.टी. विअर (कोल्हापूर पद्धतीचा बंधारा)

Which of the following is ***not*** a soil and water conservation measure which is adopted in watershed development programme ?

(1) Continuous contour terracing
(2) Nala Bunding
(3) Gabian Bandhara
(4) K.T. Weir (Kolhapur Type Bandhara)

81. गहू पिकातील खालीलपैकी कोणते जनूक गहू पिकात बुटकेपणा आणणेस कारणीभूत आहे ?

(1) डी.एन.ए. (2) आर.एन.ए. (3) क्राय-I (4) नोरेन

Which of the following genes in wheat crop is responsible for dwarfing of wheat plant ?

(1) D.N.A. (2) R.N.A. (3) Cry-I (4) Norain

82. महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण भौगोलीक क्षेत्रापैकी किती टक्के क्षेत्र 2004 – 2005 साली वनाखाली (जंगलाखाली) होते ?

(1) 33·00 टक्के (2) 16·9 टक्के
(3) 20·22 टक्के (4) 22·22 टक्के

Out of the total geographical area of Maharashtra, state how much percent area was under the forests during 2004 – 2005.

(1) 33·00 percent (2) 16·9 percent
(3) 20·22 percent (4) 22·22 percent

83. खालीलपैकी कोणत्या वनस्पतीची बायोडिझेल उत्पादनासाठी पडीक जमीनीवर लागवडीसाठी शिफारस केलेली आहे ?

(1) जट्रोफा (वनएरड) (2) कॅसिया (तरवड)
(3) युकॅलिप्टस (निलगिरी) (4) टिक (साग)

Which of the following plant species is recommended for cultivation on waste lands for bio-diesel production ?

(1) Jatropha (2) Cassia
(3) Eucalyptus (4) Teak

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

84. नुकतीच प्रसारीत केलेली ऊसाची कोणती जात क्षारास सहनशिल असून ती क्षारपड जमीनीत लागवडीसाठी शिफारस केली आहे ?

(1) को. 86032 (2) को. 94012

(3) को. एम. 0265 (फुले-265) (4) को. 8014

Which recently released sugarcane variety is salt tolerant and recommended for cultivation on saline lands ?

(1) Co. 86032 (2) Co. 94012

(3) Co.M. 0265 (Phule-265) (4) Co. 8014

85. भारत सरकारने, सध्या तात्पूरता, बी.टी. वांग्याच्या लागवडीसाठी भारतात परवानगी देण्याचा निर्णय कां लांबणीवर टाकला आहे ?

(1) ते मानवी आरोग्यास घातक आहे

(2) ते जनावरांच्या आरोग्यास घातक आहे

(3) ते पर्यावरणास घातक आहे

(4) याचा मानवी व पशूंच्या आरोग्यावर काय परिणाम होतो आहे याबाबत आधिक पद्धतशीर व व्यापक चांचण्या घेणे आहे

Why, for the time being, has the Govt. of India postponed the approval for cultivation of B.T. Brinjal in India ?

(1) It is hazardous to human health

(2) It is hazardous to animal health

(3) It is hazardous to environment

(4) It is necessary to conduct more systematic and comprehensive trials and tests on human and animal health

86. बी.टी. कापसातील खालीलपैकी कोणता घटक अतिशय घातक अशा कापसावरील बोंडअळया किटकांचे नियंत्रण करतो ?

(1) ॲझैडॅरॅकटिन (2) बॅसिलस थूरेनजिएनसिस जनुक

(3) व्हर्टिसिलीयम (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which of the following in B.T. cotton is responsible for control of cotton bollworms which are the serious insect pests of cotton ?

(1) Azadirachtin (2) Bacillus thuringiensis gene

(3) Verticillium (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

87. ________ या वृक्षाच्या बियापासून काढलेला अर्क पिकावरील किडींच्या नियंत्रणासाठी वापरला जातो.
(1) सागवान (2) चंदन
(3) कडूनिंब (4) वरीलपैकी एकही नाही
The seed extract of ________ tree is used for control of insect pests of crops.
(1) Teak (2) Sandalwood
(3) Neem (4) None of these

88. सिताफळ, डाळींब, आवळा, चिंच ही प्रामुख्याने ________ फळपिके आहेत.
(1) कोरडवाहू (2) बागायती
(3) दलदलीच्यापानथळजमिनी (4) वरीलपैकी एकही नाही
Custard apple, Pomegranate, Amla, Tamarind are mainly ______ horticultural crops.
(1) Dry land (2) Irrigated
(3) Marshy land (4) None of these

89. जमिनीची धूप होऊ न देणारी पिके
(1) ज्वारी, हरभरा (2) बाजरी, गहू
(3) ज्वारी, भुईमुग (4) चवळी, मूग, तूर
Erosion resisting crops are
(1) Jowar, Gram (2) Bajra, Wheat
(3) Jowar, Groundnut (4) Cowpea, Green gram, Red gram

90. महाराष्ट्र राज्याच्या एकुण पिकाखालील क्षेत्रापैकी किती टक्के क्षेत्र सिंचनाखाली आहे ?
(1) 40 (2) 20 (3) 17 (4) 60
Out of the total cultivable area of Maharashtra state, what is the percentage of irrigated area ?
(1) 40 (2) 20 (3) 17 (4) 60

91. ठिबक सिंचन पद्धतीचा वापर केल्यामुळे किती टक्के सिंचनाच्या पाण्याची बचत होते ?
(1) 40 ते 50 (2) 20 ते 30
(3) 70 ते 80 (4) 10 ते 20
What is the percentage of saving of irrigation water in drip irrigation system ?
(1) 40 to 50 (2) 20 to 30
(3) 70 to 80 (4) 10 to 20

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

92. महाराष्ट्रातील रासायनीक खतांचा प्रती हेक्टरी सरासरी वापर सन 2008 – 09 साली किती होता ?

(1) 110·7 किलो/हे. (2) 127·4 किलो/हे.

(3) 135·7 किलो/हे. (4) 145·7 किलो/हे.

What was the average use of inorganic fertilizer per hectare in Maharashtra during the year 2008 – 09 ?

(1) 110·7 kg/ha. (2) 127·4 kg/ha.

(3) 135·7 kg/ha. (4) 145·7 kg/ha.

93. एक टन शेणखता पासून किती किलो नत्र जमिनीत टाकला जातो ?

(1) 5·6 kg (2) 13·5 kg

(3) 17·8 kg (4) 24·8 kg

How much kg. of Nitrogen is added in the soil from one tonne of FYM ?

(1) 5·6 kg (2) 13·5 kg

(3) 17·8 kg (4) 24·8 kg

94. सेंद्रिय खतांची गुणवत्ता ठरविणाऱ्या प्रमाणकांमध्ये त्या सेंद्रिय खतात जलधारण क्षमता किती टक्के असावी लागते ?

(1) 30% पेक्षा अधिक (2) 20% पेक्षा कमी

(3) 15 टक्के पेक्षा कमी (4) 10 टक्के पेक्षा कमी

What is the water holding percentage in organic fertilizers while deciding quality retting ?

(1) More than 30% (2) Less than 20%

(3) Less than 15% (4) Less than 10%

95. खालीलपैकी कोणती शाखा उद्यानविद्या शास्त्राची शाखा ***नाही*** ?

(1) फलोत्पादन (2) भाजीपाला उत्पादन

(3) पुष्पोत्पादन (4) मधूमक्षिका पालन

Which of the following is ***not*** a branch of horticultural science ?

(1) Pomology (2) Olericulture

(3) Floriculture (4) Apiculture

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

96. महाराष्ट्र सरकारने, महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महामंडळामार्फत सुरु केलेली खालीलपैकी कोणती कृषिमाल खरेदी योजना राज्यात आत्तापर्यंत यशस्वीरित्या सुरु आहे ?

(1) एकाधिकार कापूस खरेदी योजना
(2) तेलबिया व कडधान्ये खरेदी योजना
(3) महाग्रेप
(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which of the following Agricultural produce purchase schemes initiated by the Maharashtra Govt. through Maharashtra State Co-operative Marketing Federation is still running successfully in the state ?

(1) Monopoly Cotton Purchase Scheme
(2) Oilseeds & Pulses Purchase Scheme
(3) Mahagrape
(4) None of the above

---

97. भारतातील कृषि क्षेत्राच्या कमी उत्पादकतेची काय कारणे आहेत ?

(1) सुधारित तंत्रज्ञान वापराचा अभाव
(2) आर्थिकदृष्ट्या न परवडणारी जमीन धारकता
(3) शेतकऱ्याची कमी आर्थिक कुवत
(4) वरील सर्व

What are the reasons of low productivity of Indian agriculture ?

(1) Lack of use of improved technology
(2) Uneconomical size of land holdings
(3) Financial weakness of farmers
(4) All of the above

---

98. कोणत्या वर्षी भारत सरकारने जागतिक व्यापारसंघटनेशी करार केला आणि जागतिक व्यापार संघटना (डब्लू.टी.ओ.) कधी आस्तित्वात आली ?

(1) 1948 – 1949 (2) 1992 – 1993
(3) 1994 – 1995 (4) 1996 – 1997

In which year did the Government of India sign the World Trade Organisation (WTO) agreement and when did the WTO come into existance ?

(1) 1948 – 1949 (2) 1992 – 1993
(3) 1994 – 1995 (4) 1996 – 1997

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

99. आर्थिक प्रगतीचे सर्वोत्कृष्ठ मुल्यमापन कोणते ?

(1) निव्वळ राष्ट्रीय उत्पन्न
(2) दर डोई उत्पन्न
(3) स्थूल देशांतर उत्पन्न
(4) उत्पन्नाचा विनीयोग

Which is the best measurement of economic development ?

(1) Net National Product (NNP)
(2) Per capita income (PCI)
(3) Gross Domestic Product (GDP)
(4) Disposal of Income

---

100. शेती व्यवस्थापनात खालीलपैकी कोणती तत्त्व प्रणाली महत्त्वाची आहे ?

(1) जास्त खर्चाचे तंत्रज्ञान
(2) जास्तित ज्यास्त गुंतवणूकीत, कमी फायदा
(3) अधिक उत्पादन, आणि योग्य गुतवणूक
(4) वरील सर्व

In management of agriculture, which of the following principals is most important ?

(1) High cost technology
(2) High investment and low profit
(3) Maximum production of optimum investment
(4) All above

---

101. महाराष्ट्रात ________ पासून राष्ट्रीय पीक विमा योजना लागू करण्यात आली आहे.

(1) 2004 – 05
(2) 1990 – 91
(3) 1999 – 2000
(4) वरीलपैकी एकही नाही

In Maharashtra, National Crop Insurance Scheme is being implemented since

(1) 2004 – 05
(2) 1990 – 91
(3) 1999 – 2000
(4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

102. नफा खर्चाचे प्रमाण हे __________ या सुत्राने काढतात.
(1) एकंदरीत उत्पन्न / उत्पादन खर्च
(2) निव्वळ उत्पन्न / उत्पादत खर्च
(3) उत्पादन खर्च / एकंदरीत उत्पन्न
(4) उत्पादन खर्च / निव्वळ उत्पन्न

Benefit cost ratio is worked out by the formula
(1) Gross monetary returns / Cost of cultivation
(2) Net monetary returns / Cost of cultivation
(3) Cost of cultivation / Gross monetary returns
(4) Cost of cultivation / Net monetary returns

103. खालीलपैकी प्रतिक्विंटल उत्पादन खर्च काढण्यासाठी कोणती बाब उपयुक्त आहे ?
(1) उत्पादनाचा खर्च
(2) शेती साठी खर्च
(3) व्यापारा साठी खर्च
(4) एकूण उत्पादनावरील खर्च

Which of the following is useful to calculate per quintal production cost ?
(1) Cost of cultivation
(2) Cost of farming
(3) Cost of business
(4) Cost of production

104. खालीलपैकी ग्रामपातळीवर असणाऱ्या मुलभूत संस्था कोणत्या ?
(1) ग्रामपंचायत, शाळा, रुग्णालय
(2) ग्रामपंचायत, शाळा, सहकारी पत संस्था
(3) सहकारी पत संस्था, शाळा, कृषि मंडळ
(4) रुग्णालय, शाळा, महिला मंडळ

Which of the following is the basic organization at village level ?
(1) Gram panchayat, school, hospital
(2) Gram panchayat, school, co-operative society
(3) Co-operative path sanstha, school, Agricultural Mandal
(4) Hospital, school, Mahila Mandal

105. अंदाजपत्रक सादर करणे ही कोणत्या विभागाची जबाबदारी आहे ?
(1) अंदाजपत्रक विभाग
(2) आर्थिक घडामोडी विभाग
(3) महसूल विभाग
(4) व्यय विभाग

Which department is responsible for preparation of the Budget ?
(1) Department of Budget
(2) Department of Economic Affairs
(3) Department of Revenue
(4) Department of Expenditure

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

106. केंद्र सरकार पूरक अंदाजपत्रक केव्हा सादर करते ?

(1) रोजगार निर्मीती होण्याकरिता
(2) गरिबी निर्मूलनाकरिता
(3) युद्ध भूकंप यासारख्या आपतकालीन परिस्थितीत
(4) चलनवाढ नियंत्रीत ठेवण्याकरिता

When does the Central Government present the supplementary budget ?

(1) For the purpose of employment generation
(2) Poverty alleviation
(3) In emergency period like war, earthquakes
(4) For controlling inflation

107. भारताच्या पंचवार्षिक योजनेच्या आराखडयाचे शिल्पकार कोण ?

(1) महात्मा गांधी (2) डॉ. मनमोहन सिंग
(3) पी.सी. चिदंबरम (4) प्रो. महालनोबिस

Who is the architect of the structure of India's Five Year planning model ?

(1) Mahatma Gandhi (2) Dr. Manmohan Singh
(3) P.C. Chidambaram (4) Prof. Mahalnobis

108. 1950 साली सुरू केलेल्या पहिल्या पंचवार्षिक योजने पासून (आतापर्यंत) किती पंचवार्षिक योजनांमध्ये भारतीय अर्थव्यवस्थेने आर्थिक वृद्धी दराचे निर्धारीत लक्ष्य ओलांडले आहे ?

(1) 5 पंचवार्षिक योजनांमध्ये (2) 2 पंचवार्षिक योजनांमध्ये
(3) 4 पंचवार्षिक योजनांमध्ये (4) कोणत्याही नाही

Since the 1st Five Year Plan was introduced in 1950, in how many plans has the growth performance of the economy exceeded the plan target ?

(1) In 5 Five Year Plans (2) In 2 Five Year Plans
(3) In 4 Five Year Plans (4) None of these

109. 9व्या पंचवार्षिक योजनेच्या काळात महाराष्ट्राच्या ढोबळ राज्य उत्पन्नाचा सरासरी वृद्धी दर (CAGR) काय होता ?

(1) 5·3% (2) 3·8% (3) 3·5% (4) 8·3%

During the 9th Plan, at what CAGR (Compounded Average Growth Rate) did Maharashtra's Gross State Domestic Product increase ?

(1) 5·3% (2) 3·8% (3) 3·5% (4) 8·3%

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

110. अकराव्या पंचवार्षिक योजनेअंतर्गत राष्ट्रीय पातळीवर नियंत्रित करता येण्याजोग्या (monitorable) 27 लक्ष्यांपैकी किती लक्ष्ये वेगवेगळी करून राज्यपातळीवर पर्याप्त लक्ष्ये म्हणून केली गेली आहेत ?

(1) 13 (2) 18 (3) 27 (4) 15

How many out of 27 monitorable national targets have been disaggregated into appropriate targets for individual States in the 11th Five Year Plan ?

(1) 13 (2) 18 (3) 27 (4) 15

---

111. राजकोषिय धोरण कशाशी संबंधित आहे ?

(1) आयात आणि निर्यात
(2) सार्वजनिक महसूल आणि सार्वजनिक खर्च
(3) चलनविषयक मुद्दे
(4) लोकसंख्या नियंत्रण

Fiscal policy is connected with

(1) Imports and exports
(2) Public revenue and Public expenditure
(3) Issue of currency
(4) Population control

---

112. खालीलपैकी कोणत्या घटकाचा अधिक कार्यक्षमपणे वापर करून वेगाने आर्थिक विकास किंवा आर्थिक वृद्धीसाध्य होण्यास मदत होते ?

(1) देशाची साधनसामुग्री
(2) परकीय गुंतवणूक
(3) आंतरराष्ट्रीय व्यापार
(4) स्थिर मालमत्ता

Which of the following factors helps in rapid economic development or economic growth ?

(1) Country's Resources
(2) Foreign Investment
(3) International Trade
(4) Fixed Assets

---

113. खालीलपैकी भारतातील कोणत्या राज्यात सर्वाधिक विद्यापीठे आहेत ?

(1) आंध्र प्रदेश
(2) गुजरात
(3) महाराष्ट्र
(4) उत्तर प्रदेश

Which of the following Indian States has the maximum number of universities ?

(1) Andhra Pradesh
(2) Gujarat
(3) Maharashtra
(4) Uttar Pradesh

---

114. खालीलपैकी कोणती संकल्पना 'पंचायत राज' या संकल्पनेशी संबंधित ***नाही*** ?

(1) जिल्हा मंडळ
(2) विभागीय गाव समित्या
(3) ग्राम सभा
(4) पंचायत समिती

Which of the following concepts is ***not*** a part of Panchayati Raj ?

(1) District Board
(2) Town Area Committees
(3) Village Sabha
(4) Panchayat Samiti

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

115. तुटीचे अंदाजपत्रक म्हणजे
(1) खर्चापेक्षा महसूल अधिक
(2) महसूलापेक्षा खर्च अधिक
(3) समान महसूल आणि खर्च
(4) निर्यातीपेक्षा आयात अधिक

Deficit Budget means
(1) Revenue more than expenditure
(2) Expenditure exceeds revenue
(3) Revenue equal to expenditure
(4) Import exceeds export

116. पुढील राज्यापैकी भारतातील लोकसंख्येची सर्वाधिक घनता असलेले राज्य कोणते ?
(1) मध्य प्रदेश
(2) राजस्थान
(3) उत्तर प्रदेश
(4) कर्नाटक

In which the following states of India is the population density the highest ?
(1) Madhya Pradesh
(2) Rajasthan
(3) Uttar Pradesh
(4) Karnataka

117. बेरोजगारीचा अभ्यास करण्यासाठी 1973 साली कोणती समिती नेमण्यात आली होती ?
(1) राज समिती
(2) डॉ. एल.के. झा
(3) भगवती
(4) के.सी. पंत

Which committee was appointed in 1973 for the study of unemployment ?
(1) Raj Committee
(2) Dr. L.K. Jha
(3) Bhagwati
(4) K.C. Pant

118. खालीलपैकी कोणते चलन हे कायदेशिर चलन ***नाही*** ?
(1) नाणी
(2) नोटा
(3) बंकाची मागणी ठेवी
(4) यापैकी कोणी नाही

Which one of the following currencies is ***not*** a legal currency ?
(1) Coins
(2) Notes
(3) Banks demand deposit
(4) None of these

119. भारतीय नियोजनाचे स्वरूप कोणत्या प्रकारचे आहे ?
(1) लोकशाही
(2) हुकूमशाही
(3) केंद्रित
(4) भांडवलशाही

Which type of nature is found in the Indian planning ?
(1) Democracy
(2) Dictatorship
(3) Centralized
(4) Capitalized

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

120. आशियाई विकास बँकेचे भारतातील निवासी कार्यालय कोठे आहे ?

(1) नवी दिल्ली
(2) मुंबई
(3) चेन्नई
(4) कोलकत्ता

Where is the Asian Development Bank's Indian residential office situated ?

(1) New Delhi
(2) Mumbai
(3) Chennai
(4) Kolkata

---

121. महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प 2009 – 10 या वर्षासाठी पर्यटन विकासाला चालना देण्यासाठी किती कोटी रुपयाची तरतुद केली आहे ?

(1) ₹ 155 कोटी
(2) ₹ 125 कोटी
(3) ₹ 120 कोटी
(4) ₹ 150 कोटी

How much amount is reserved for the development of tourism in Maharashtra's budget for the year 2009 – 10 ?

(1) ₹ 155 crores
(2) ₹ 125 crores
(3) ₹ 120 crores
(4) ₹ 150 crores

---

122. जिल्हा नियोजन व विकास मंडळाचा अध्यक्ष कोण असतो ?

(1) जिल्हा विकास अधिकारी
(2) जिल्हा नियोजन अधिकारी
(3) पालकमंत्री
(4) जिल्हाधिकारी

Who is the chairperson of the District Planning and Development Commission ?

(1) District Development Officer
(2) District Planning Officer
(3) Guardian Minister
(4) Collector

---

123. रोजगार हमी योजना प्रथम ________ राज्यात राबविली.

(1) महाराष्ट्र
(2) गुजरात
(3) राजस्थान
(4) उत्तर प्रदेश

Employment Guarantee Scheme was firstly implemented in ________ state.

(1) Maharashtra
(2) Gujarat
(3) Rajasthan
(4) Uttar Pradesh

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

124. NABARD चे पुर्णरूप ________ आहे.

(1) नैशनल एडिशन बैंक ऑफ एग्रीकल्चर रिसोर्स डेवलपमेन्ट

(2) नैशनल बैंक फॉर एग्रीकल्चर एण्ड रूरल डेवलपमेन्ट

(3) नैशनल एग्रीकल्चर बोर्ड ऑफ एग्रीकल्चर रिसोर्स डेवलपमेन्ट

(4) यापैकी नाही

NABARD's long form is

(1) National Addition Bank of Agriculture Resource Development

(2) National Bank for Agriculture and Rural Development

(3) National Agriculture Board of Agriculture Resource Development

(4) None of these

---

125. प्रत्यक्ष कराचा अंतिम करभार कोणावर पडतो ?

(1) ग्राहक (2) सरकार

(3) करदाता (4) व्यापारी

Whom does the burden of direct tax affect in the end ?

(1) Consumer (2) Government

(3) Tax-payer (4) Trader

---

126. वित्तीय प्रशासनाचा आत्मा कशाला म्हणतात ?

(1) अंदाजपत्रक (2) वित्तपत्रक

(3) योजनापत्रक (4) वरीलपैकी नाही

Which is said to be the soul of financial administration ?

(1) Budget (2) Financial sheet

(3) Planning sheet (4) None of these

---

127. घटनेच्या कोणत्या कलमानुसार नियंत्रक व महालेखापरिक्षकाची नियुक्ती करण्याचा अधिकार राष्ट्रपतीला आहे ?

(1) कलम 148 (2) कलम 142

(3) कलम 155 (4) कलम 130

Under which Article of the Constitution, can the President appoint the Comptroller and Auditor-General ?

(1) Art. 148 (2) Art. 142

(3) Art. 155 (4) Art. 130

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

128. विक्रीकर महसुल लेखा परीक्षण कोणत्या विभागातर्फे केले जाते ?

(1) वित्त विभाग
(2) महालेखापाल
(3) लोक लेखा समिती
(4) यापैकी नाही

Which department conducts the sales tax revenue audit ?

(1) Finance Department
(2) Accountant General
(3) Public Accounts Committee
(4) None of these

---

129. शेतीतील उत्पन्नावर आयकर लावण्याचे अधिकार कोणाला आहेत ?

(1) भारत सरकार
(2) राज्य सरकार
(3) जिल्हा परिषद
(4) यापैकी कोणीही नाही

Who has rights to charge income tax on agricultural income ?

(1) Government of India
(2) State Government
(3) Zilla Parishad
(4) None of the above

---

130. महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प कोणत्या दिवशी विधानसभेत मांडला जातो ?

ĥ ŐźĸήŶQue 130. őŇĦ Ķ ĥ ŜŶ

(1) 21 फेब्रुवारी
(2) 19 मार्च
(3) 21 मार्च
(4) 1 एप्रिल

On which day is Maharashtra's budget put in front of the Legislative Assembly ?

(1) 21 February
(2) 19 March
(3) 21 March
(4) 1 April

---

131. एके वर्षी – नैऋत्य मान्सून, वारे त्यांच्या नेहमीच्या दिशेने वाहात होते, अचानक बंगालच्या उपसागरात कमी दाबाचा पट्टा निर्माण झाल्याने ते पूर्व दिशेने वाहू लागले-काही काळाने ते उत्तर दिशेने वाहू लागले. हे वारे मध्यप्रदेशापर्यंत पोहोचले तोपर्यंत गुजरातच्या किनारपट्टीवर कमी दाबाचा पट्टा निर्माण झाला. त्यामुळे त्यांनी दिशा बदलली. परंतु ते गुजरात पर्यंत पोहोचण्यापूर्वी वातावरणातील बदलामुळे ते त्यांच्या डावीकडे 90° तून वळले तर त्यांची आताची वाहाण्याची दिशा कोणती ?

(1) पूर्व
(2) पश्चिम
(3) दक्षिण
(4) उत्तर

Once, the South-East Monsoon winds were flowing in their regular direction. Suddenly they change their direction as low pressure belt was formed in the Bay of Bengal. After some time they started flowing toward North. But as they reached Madhya Pradesh a low pressure belt was developed at coastal Gujarat and they changed direction. Before reaching Gujarat due to sudden change in atmosphere they turned through 90° to their left and started flowing. What is their direction now ?

(1) East
(2) West
(3) South
(4) North

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

132. खाली दिलेल्या प्रश्नात दोन विधाने व दोन निष्कर्ष I आणि II दिलेले आहेत. ते निष्कर्ष वाचून कोणता निष्कर्ष योग्य आहे ते दिलेल्या विधानानुसार ठरवा.

विधाने : सर्व फुले देठ असतात.
सर्व देठ मुळे असतात.

निष्कर्ष : I. सर्व मुळे फुले असतात.
II. सर्व देठ फुले असतात.

(1) फक्त I योग्य (2) फक्त II योग्य
(3) I किंवा II (4) I व II दोन्हीही योग्य नाहीत

In the question below, two statements are given followed by two conclusions no. I & II. Read the conclusions and then decide which of the given conclusion(s) logically follows from the two given statements.

Statements : All flowers are stems.
All stems are roots.

Conclusions : I. All roots are flowers.
II. All stems are flowers.

Mark your answer as

(1) if only conclusion I follows (2) if only conclusion II follows
(3) if either I or II follows (4) if neither I nor II follows

---

133. विसंगत शब्द शोधा :
भाऊ, वडील, काका, विद्यार्थी

(1) भाऊ (2) वडील (3) काका (4) विद्यार्थी

Find out the odd word :
Brother, Father, Uncle, Student

(1) Brother (2) Father (3) Uncle (4) Student

---

134. 7 व 3 हे अंक एकेकदाच वापरून तयार होणाऱ्या लहान व मोठ्या संख्येतील फरक किती ?

(1) 37 (2) 36 (3) 13 (4) 17

What is the difference between the biggest number and the smallest one which can be made from 7 and 3 ?

(1) 37 (2) 36 (3) 13 (4) 17

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

135. इयत्ता 12वी विज्ञान वर्गातील विद्यार्थ्यांनी दाखविलेली करिअरसंबंधी आवड वेन आकृतीमध्ये दिली आहे. छायांकित भागावरुन काय निष्कर्ष काढाल ?

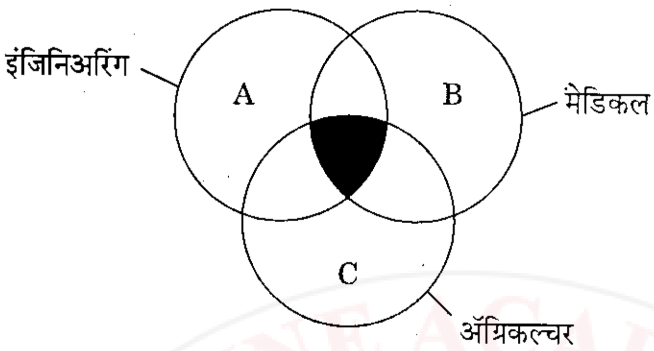

(1) इंजिनिअरिंग व मेडिकलची आवड असणारे विद्यार्थी

(2) इंजिनिअरिंग व ॲग्रिकल्चरची आवड असणारे विद्यार्थी

(3) मेडिकल व ॲग्रिकल्चरची आवड असणारे विद्यार्थी

(4) तीनही शाखांची आवड असणारे विद्यार्थी

The following Venn diagram shows the liking of 12th standard Science students about their career.

What conclusion will you draw from the shaded portion of the Venn diagram ?

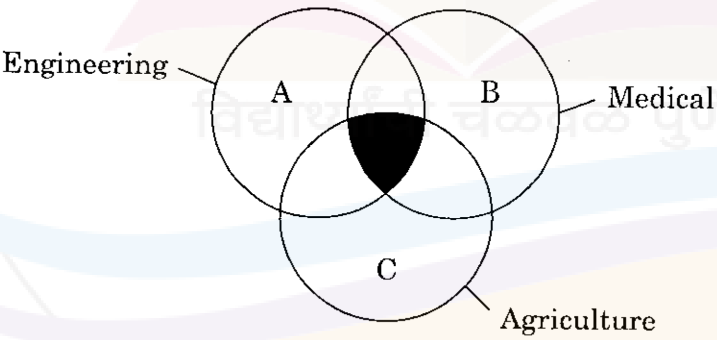

(1) Students liking Engineering & Medical stream

(2) Students liking Engineering and Agriculture

(3) Students liking Medical and Agriculture

(4) Students liking all the three faculties

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

136. विसंगत निर्देशक ओळखा.

भूतान हा एक जबाबदार कार्बन उदासीन देश आहे.

पर्याय

(1) आधिकाधिक क्षेत्र शेतीखाली आणण्याला प्राधान्य

(2) एकूण राष्ट्रीय समाधानांक वाढवण्याला प्राधान्य

(3) कीटकनाशके व रासायनिक खते यांच्या वापराला नाकार

(4) खाण उद्योगांचा विकास केलेला नाही

Identify odd indicator.

Bhutan is a responsible carbon neutral nation.

Options

(1) Priority for bringing more area under agriculture

(2) Priority for increasing Gross National Happiness Quotient

(3) Use of pesticides and chemical fertilizers is not allowed

(4) Mining industries are developed

---

137. घटितांची तर्कशुद्ध मांडणी करा :

I. प्रतिजैवकांची मात्रा टाळणे

II. अतिदुर्बल बॅक्टेरियांचा नाश

III. कमी दुर्बल बॅक्टेरियांचा नाश

IV. लगोलग प्रतिजैवकाची दुसरी मात्रा

V. प्रतिजैवकाची पहिली मात्रा

VI. बॅक्टेरियांची लागण

VII. सुरक्षित जातीच्या बॅक्टेरियांचा उदय

(1) V → VII → III → II → IV → I → VI

(2) II → VI → IV → V → III → I → VII

(3) VI → V → II → IV → III → I → VII

(4) VII → V → III → II → IV → I → VI

Arrange the following events in a logical sequence :

I. Skipping of antibiotic dose

II. Destruction of very weak bacteria

III. Destruction of less weak bacteria

IV. Immediate administration of second dose of antibiotic

V. First dose of antibiotic

VI. Bacterial infection

VII. Emergence of immune variety of bacteria

(1) V → VII → III → II → IV → I → VI

(2) II → VI → IV → V → III → I → VII

(3) VI → V → II → IV → III → I → VII

(4) VII → V → III → II → IV → I → VI

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

138. "अ" ही व्यक्ती एका स्थानापासून घडयाळी दिशेने 360° कोनीय अंतर जाते. "ब" ही व्यक्ती त्याच स्थानापासून घडयाळी दिशेने 180° कोनीय अंतर जाते. तर त्या दोघांतील कोनीय अंतर किती ?

(1) 90° (2) 180° (3) 0° (4) 360°

"A" moves clockwise through an angular distance of 360° from a particular point. "B" moves clockwise through an angular distance of 180° from the same point. What is the angular distance between A and B ?

(1) 90° (2) 180° (3) 0° (4) 360°

---

139. खालील मालिका पूर्ण करा :

CEF, CGH, CIJ, CKL, ____

(1) CNM (2) CMN (3) MCN (4) MNC

Complete the following series :

CEF, CGH, CIJ, CKL, ____

(1) CNM (2) CMN (3) MCN (4) MNC

---

140. खालीलपैकी कोणती संख्या वेगळी आहे ?

125, 64, 36, 27

(1) 125 (2) 64 (3) 36 (4) 27

Which of the following numbers is different from others ?

125, 64, 36, 27

(1) 125 (2) 64 (3) 36 (4) 27

---

141. प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणता शब्द येईल ?

जर HONESTY = MTSJXYD तर SOLUBLE = ?

(1) XTQZGJQ (2) XQTGZJQ

(3) TXZQGQJ (4) XTQZGQJ

Which word should come at the question mark ?

If HONESTY = MTSJXYD then SOLUBLE = ?

(1) XTQZGJQ (2) XQTGZJQ

(3) TXZQGQJ (4) XTQZGQJ

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

142. संजयचे जन्मवर्ष निश्चित करण्याच्या दृष्टीने योग्य पर्याय निवडा.

I. संजय गोपाळपेक्षा 6 वर्षांनी मोठा आहे.

II. गोपाळचा भाऊ 1982 साली जन्मला.

III. संजयचा भाऊ गोपाळच्या भावापेक्षा लहान असून तो गोपाळपेक्षा 8 वर्षांनी लहान आहे.

(1) I व II (2) II व III

(3) I, II व III (4) I व III

Select the correct alternative to decide Sanjay's year of birth.

I. Sanjay is 6 years older than Gopal.

II. Gopal's brother was born in 1982.

III. Sanjay's brother is 2 years younger than Gopal's brother who is 8 years younger than Gopal.

(1) I and II (2) II and III

(3) I, II and III (4) I and III

---

143. खालील आकृतीची दिलेल्या आरशातील प्रतिमा कोणती ?

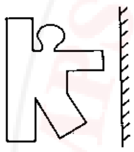

पर्याय

(1) (2) (3) (4)

Which figure is the image of the figure shown along with mirror ?

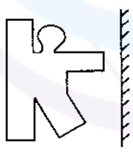

Answer options

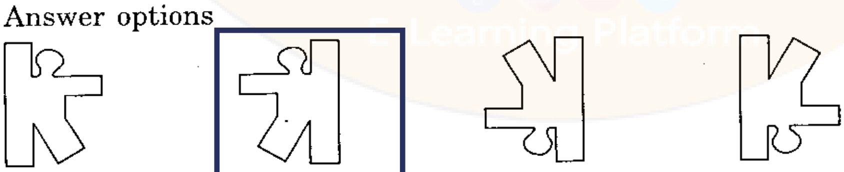

(1) (2) (3) (4)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

144. समुद्रसपाटीपासून उंचावर प्रेशरकुकरचा उपयोग करतात कारण

(1) या पातळीवर हवेचा दाब जास्त असल्यामुळे पाण्याचा उत्कलनबिंदू कमी असतो
(2) या पातळीवर हवेचा दाब कमी असल्यामुळे पाण्याचा उत्कलनबिंदू जास्त असतो
(3) या पातळीवर हवेचा दाब कमी असल्यामुळे पाण्याचा उत्कलनबिंदू कमी असतो
(4) या पातळीवर हवेचा दाब नसल्याने पाणी उकळले जात नाही

Pressure cooker is used at high altitude because

(1) at this level boiling point of water is low due to high air pressure
(2) at this level boiling point of water is high due to low air pressure
(3) at this level boiling point of water is low due to low air pressure
(4) at this level water never boils due to lack of air pressure

---

145. जर 1234 = RICE व 576 = MAT, तर 63741 = ?

(1) CTAER (2) TCAER
(3) CTEAR (4) TCARE

If 1234 = RICE and 576 = MAT, then 63741 = ?

(1) CTAER (2) TCAER
(3) CTEAR (4) TCARE

---

146. खाली दिलेला प्रश्न अक्षरक्रमावर आधारीत आहे प्रत्येक क्रमात काही अक्षरे गाळली आहेत जी चार पर्यायापैकी एका पर्यायामध्ये आहेत. योग्य पर्याय शोधा.

a_ba_cbaac_aa_ba

(1) ccbb (2) cabc (3) cbcb (4) bacc

Question below is based on letter sequence. In the sequence, some letters are missing which are given as one of the four alternatives under the sequence. Find the correct alternative.

a_ba_cbaac_aa_ba

(1) ccbb (2) cabc (3) cbcb (4) bacc

---

147. जर डॉक्टरांनी तुम्हाला 10 गोळया दर एक तासाने एक घ्यायला सांगितल्या तर त्या सर्व गोळया संपण्यासाठी किती वेळ लागेल ?

(1) 8 तास (2) 5 तास (3) 10 तास (4) 9 तास

If your doctor tells you to take one tablet after every hour, then how many hours will it take to complete 10 tablets ?

(1) 8 hours (2) 5 hours (3) 10 hours (4) 9 hours

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

148. 'PLATO' हा शब्द 35204 असा लिहिला तर 043 या संकेताचा अर्थ कोणता ?

(1) TPO (2) TOP (3) PTO (4) PLO

In coded language, if the word PLATO is written as 35204, then what is the meaning for coding 043 ?

(1) TPO (2) TOP (3) PTO (4) PLO

149. 'अ' चे वय 'ड' पेक्षा दुप्पट आहे. पण 'ब' च्या निम्मे आहे. 'फ' चे वय 'ड' च्या निम्मे आहे व 'क' च्या दुप्पट आहे. तर त्यांच्यातील सर्वात मोठा च सर्वात लहान कोण ?

(1) ब आणि फ (2) ब आणि क

(3) अ आणि ड (4) अ आणि फ

Age of 'A' is twice the age of 'D' but half of 'B'. Age of 'F' is half the age of 'D' and twice that of 'C'. Then who is the eldest and youngest of all ?

(1) B and F (2) B and C

(3) A and D (4) A and F

150. जर AZC चे रूपांतर BYD असे करण्यात आले तर त्याच नियमाने CXE चे रूपांतर काय होईल ?

(1) CWE (2) DWE (3) EXF (4) DWF

If AZC is changed as BYD then by the same rule what is equal to CXE ?

(1) CWE (2) DWE (3) EXF (4) DWF

151. खालील गटात न बसणारा घटक ओळखा.

G + L = 19, D + I = 13, M + T = 33, E + K = 14 आणि N + R = 32

(1) G + L = 19 (2) N + R = 32

(3) D + I = 13 (4) E + K = 14

Find the odd man out from the following group.

G + L = 19, D + I = 13, M + T = 33, E + K = 14 and N + R = 32

(1) G + L = 19 (2) N + R = 32

(3) D + I = 13 (4) E + K = 14

152. राजू हा तुषारपेक्षा मोठा आहे पण प्रशांतपेक्षा लहान आहे. विनय हा विरापेक्षा मोठा असून तुषारपेक्षा लहान आहे. तर वयाने सर्वात मोठा कोण ?

(1) विनय (2) प्रशांत (3) राजू (4) विरा

Raju is elder than Tushar but younger than Prashant. Vinay is elder than Vera and younger than Tushar. Then who is the eldest of all ?

(1) Vinay (2) Prashant (3) Raju (4) Vera

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

153. गटात न बसणारे पद ओळखा.

पारा, चांदी, जस्त, तांबे

(1) पारा (2) चांदी (3) जस्त (4) तांबे

Find the odd man out of the following words.

Mercury, Silver, Zinc, Copper

(1) Mercury (2) Silver (3) Zinc (4) Copper

---

154. महाविद्यालय, विद्यापीठ व प्राध्यापक यांच्यातील परस्परसंबंध दर्शविणारी आकृती कोणती ?

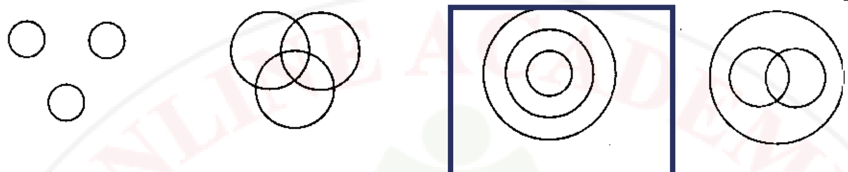

(1) (2) (3) (4)

Which of the following figures shows mutual relationship between College, University and Lecturers ?

(1) (2) (3) (4)

---

155. पर्यायातील कोणती संख्या विसंगत आहे ?

(1) 35 (2) 49 (3) 50 (4) 63

Which is the odd number in the given options ?

(1) 35 (2) 49 (3) 50 (4) 63

---

156. जर पुस्तकाला घडयाळ म्हटले, घडयाळाला पिशवी म्हटले, पिशवीला शब्दकोष म्हटले, शब्दकोषाला खिडकी म्हटले तर पुस्तके न्यायला काय वापराल ?

(1) शब्दकोष (2) पिशवी

(3) घडयाळ (4) वरीलपैकी काही नाही

If book is called watch, watch is called bag, bag is called dictionary and dictionary is called window, which is used to carry the books ?

(1) Dictionary (2) Bag

(3) Watch (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

157. A चा पगार B पेक्षा ₹ 300 ने जास्त आहे. B चा पगार C पेक्षा ₹ 200 ने जास्त आहे. जर B आणि C चा एकूण पगार ₹ 1800 असेल, तर A चा पगार किती ?

(1) ₹ 1,000 (2) ₹ 800 (3) ₹ 1,300 (4) ₹ 3,100

A's salary is ₹ 300 more than B's salary and B's salary is ₹ 200 more than C's salary. If the total of B's and C's salary is ₹ 1800, then what is the salary of A ?

(1) ₹ 1,000 (2) ₹ 800 (3) ₹ 1,300 (4) ₹ 3,100

158. गटात **न** बसणारा महिना ओळखा.

(1) जुलै (2) ऑगस्ट (3) सप्टेंबर (4) ऑक्टोंबर

Find out the month which does ***not*** belong to the group.

(1) July (2) August (3) September (4) October

159. गाळलेला अक्षरसंच भरा.

A CD GHI ? UVWXY

(1) MNOP (2) NMOP (3) KLMN (4) MOPQ

Insert the missing set of alphabets.

A CD GHI ? UVWXY

(1) MNOP (2) NMOP (3) KLMN (4) MOPQ

160. दोन फूट रूंद आणि तीन फूट खोलीचा चर खोदण्यासाठी ₹ 25 घनफूटाप्रमाणे काम दिले आहे. रोज 35 फूट लांबीचा चर खणला जातो. चर खणण्याचे काम 8 दिवस सुरू होते. तर त्याची एकूण मजुरी किती ?

(1) ₹ 42,000 (2) ₹ 26,000 (3) ₹ 5,925 (4) ₹ 7,000

A trench 2 feet wide and 3 feet depth is to be dug. Daily 35 feet trench is dug. The labour cost for it is ₹ 25 per cubic foot. What will be the total labour cost of the same if the work continues upto 8 days ?

(1) ₹ 42,000 (2) ₹ 26,000 (3) ₹ 5,925 (4) ₹ 7,000

161. जर $P^2 = 256$ असेल आणि $U^2 = 441$ असेल तर, $K^2 = ?$

(1) 348 (2) 321 (3) 121 (4) 231

If $P^2 = 256$ and $U^2 = 441$, then $K^2 = ?$

(1) 348 (2) 321 (3) 121 (4) 231

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

162. जर MEAD – AGID = 2 तर

TIME – MINE = ?

(1) 10 (2) 8 (3) 6 (4) 7

If MEAD – AGID = 2 then

TIME – MINE = ?

(1) 10 (2) 8 (3) 6 (4) 7

---

163. खालील श्रेणीत पुढे येणारी संख्यांची जोडी कोणती ?

$\frac{9}{8} : \frac{8}{512}, \frac{8}{6} : \frac{7}{216}, \frac{7}{4} : \frac{6}{64}, — : —$

(1) $\frac{5}{6} : \frac{4}{36}$ (2) $\frac{6}{2} : \frac{5}{8}$

(3) $\frac{8}{7} : \frac{7}{343}$ (4) $\frac{7}{5} : \frac{25}{125}$

Which pair of numbers comes next in the following series ?

$\frac{9}{8} : \frac{8}{512}, \frac{8}{6} : \frac{7}{216}, \frac{7}{4} : \frac{6}{64}, — : —$

(1) $\frac{5}{6} : \frac{4}{36}$ (2) $\frac{6}{2} : \frac{5}{8}$

(3) $\frac{8}{7} : \frac{7}{343}$ (4) $\frac{7}{5} : \frac{25}{125}$

---

164. ध्रुव ताऱ्याकडे पाठ करून एका प्रवाशाने चालायला सुरूवात केली. काही अंतर सरळ गेल्यावर त्याने दिशा बदलली. शुक्राच्या चांदणीच्या दिशेने प्रवास केल्यावर तो उजवीकडे वळला. थोडे अंतर चालल्यावर तो पूर्ण मागे वळून चालू लागला. तर त्याची चालण्याची अंतिम दिशा कोणती ?

(1) पूर्व (2) पश्चिम

(3) उत्तर (4) दक्षिण

A traveller turned back towards the Pole star and started walking. After going straight through a distance he changed his direction. After travelling in the direction of Venus he turned to the right. After travelling some distance he turned back and walked ahead. Which was his final direction of walking ?

(1) East (2) West

(3) North (4) South

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Best Learning Plateform for MPSC

165. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

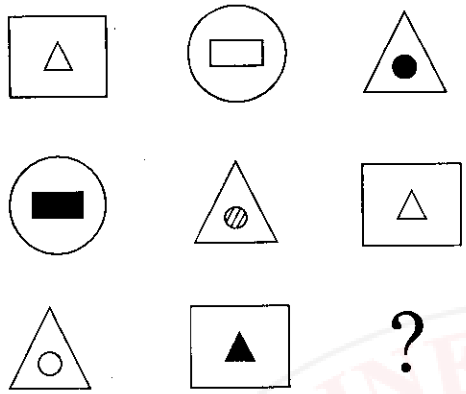

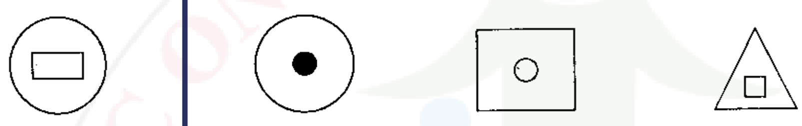

(1) (2) (3) (4)

Select the correct alternative in place of the question-mark.

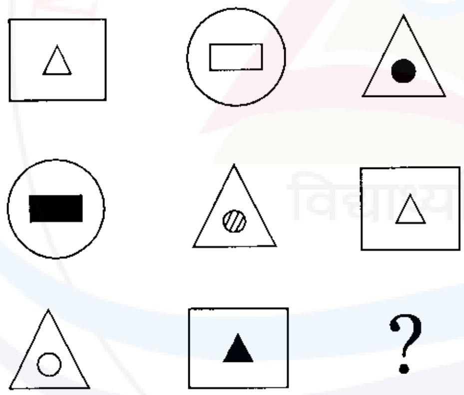

(1) (2) (3) (4)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

संकलन - रितेश धांडे More STUDY Material Visit - www.mpsconlineacademy.com ई-Learning Plateform

166. दिलेल्या पर्यायातून गाळलेला शब्द भरा.

जर STING (SONS) ROOFS

तर GROAN (______) ALOUD

(1) LOAN (2) ROAD (3) GLAD (4) AROUND

Insert the missing word from the given alternatives.

If STING (SONS) ROOFS

then GROAN (______) ALOUD

(1) LOAN (2) ROAD (3) GLAD (4) AROUND

167. आकृतीत विशिष्ट नियम आहे. तो शोधून प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

(1) 2602 (2) 1601 (3) 459 (4) 2592

There is a specific rule in the following figures. Find that rule and write the number in place of the question-mark.

(1) 2602 (2) 1601 (3) 459 (4) 2592

168. खालील आकृतीत विशिष्ट सूत्र लपलेले आहे. ते शोधून प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ते शोधा.

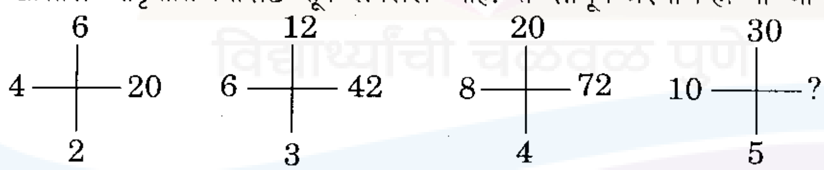

(1) 50 (2) 70 (3) 90 (4) 110

There is a specific rule in the following figure. Find that rule and write a number in place of the question-mark.

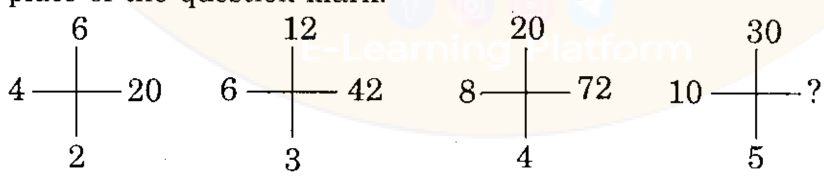

(1) 50 (2) 70 (3) 90 (4) 110

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

169. खालील क्रमवारीत प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

125, 154, 185, 228, ?

(1) 258 (2) 270 (3) 228 (4) 289

Which number will come in place of the question-mark in this series ?

125, 154, 185, 228, ?

(1) 258 (2) 270 (3) 228 (4) 289

170. जर Education = 92

तर Magazine = ?

(1) 76 (2) 152 (3) 92 (4) 132

If Education = 92

Then Magazine = ?

(1) 76 (2) 152 (3) 92 (4) 132

171. कोणती संख्या अंकमालिका पूर्ण करेल ?

510, 478, 438, _____, 334

(1) 419 (2) 390 (3) 368 (4) 348

Which number will complete the sequence ?

510, 478, 438, _____, 334

(1) 419 (2) 390 (3) 368 (4) 348

172. खालील क्रमवारीत प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणता पर्याय येईल ?

AOCQ, BPDR, MYKW, ?

(1) LXJV (2) HTFR (3) ESGU (4) IUFR

Which will be the correct option in place of the question-mark ?

AOCQ, BPDR, MYKW, ?

(1) LXJV (2) HTFR (3) ESGU (4) IUFR

173. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय भरा.

1, 2, 9, 64, ?

(1) 81 (2) 100 (3) 425 (4) 625

What is the correct option in the place of the question-mark ?

1, 2, 9, 64, ?

(1) 81 (2) 100 (3) 425 (4) 625

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

174. खालील शब्द मालिकेतील विसंगत शब्द ओळखा.

ENEFTIF
OWROROMT
ENEVLE
ENVTSEY

(1) ENEFTIF (2) ENVTSEY
(3) ENEVLE (4) OWROROMT

Find the odd word in the following word series.

ENEFTIF
OWROROMT
ENEVLE
ENVTSEY

(1) ENEFTIF (2) ENVTSEY
(3) ENEVLE (4) OWROROMT

---

175. खालील अंकमालेतील विसंगत अंक समूह ओळखा.

17, 30, 47, 70, 93

(1) 47 (2) 30 (3) 17 (4) 70

Find the odd number in the following series.

17, 30, 47, 70, 93

(1) 47 (2) 30 (3) 17 (4) 70

---

176. खालील अंक समुहातील विसंगत अंक समूह ओळखा.

ĥ ŐźкïňnQue 176 .
őŇǯ Ķŏĕ ĥ ŜŶ

225, 289, 324, 359

(1) 225 (2) 289 (3) 324 (4) 359

Find odd group in the following numbers.

225, 289, 324, 359

(1) 225 (2) 289 (3) 324 (4) 359

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

विद्यार्थ्यांची चळवळ पुणे
E-Learning Platform

177. एका शहरातील काही लोक धार्मिक आहेत तर काही निधर्मी, म्हणजे कोणताच धर्म न मानणारे आहेत. काहींना आपलाच धर्म प्रिय आहे, त्यातील काही परधर्माचा द्वेष करतात. तर यावरून खालीलपैकी कोणते विधान पूर्ण बरोबर आहे ?

अ. धार्मिक लोक परधर्माचा द्वेष करतात.
ब. धर्म न मानणारे धार्मिक लोकांचा द्वेष करतात.
क. आपलाच धर्म प्रिय असणारे काही लोक परधर्माचा द्वेष करत नाही.
ड. धार्मिक लोक धर्म न मानणाऱ्यांचा द्वेष करतात.

(1) अ (2) ब (3) क (4) ड

In a city, some people are religious but some do not follow any religion. Some people love their religion only but some of them hate other religions. So, from this which of the following statements is completely correct ?

A. Religious people hate other religions.
B. People not believing any religion hate religious people.
C. Some people who love their religion, do not hate other religions.
D. Religious people hate the people who do not believe in religion.

(1) A (2) B (3) C (4) D

---

178. अ, ब, क आणि ड ही चार कुटुंबे आहेत. सर्वांचे उत्पन्न सारखे आहे. या चारही कुटुंबांचा शैक्षणिक खर्च अनुक्रमे त्यांच्या उत्पन्नाच्या 2/5, 3/8, 4/9 आणि 5/12 आहे. तर शिक्षणावर सर्वात कमी खर्च करणारे कुटुंब कोणते ?

(1) अ (2) ब (3) क (4) ड

A, B, C and D are four families. Their income is equal. The education expenditure of all four families is 2/5, 3/8, 4/9 and 5/12 times their income respectively. Which family spends least on education ?

(1) A (2) B (3) C (4) D

---

179. दोन वर्षांपूर्वी आईचे वय मुलीच्या वयाच्या तिप्पट होते. आठ वर्षांपूर्वी आईच्या व मुलीच्या वयाची बेरीज 50 वर्षे असेल तर आईचे आजचे वय किती ?

(1) 50 वर्षे (2) 48 वर्षे (3) 46 वर्षे (4) 45 वर्षे

ĥ ŐźĸŭňQue 179 . őŇĭ Ķĕŭ ĥ ŜŶ

Two years ago mother's age was thrice that of daughter's age. Sum of their ages 8 years before is 50 years. What is mother's present age ?

(1) 50 years (2) 48 years (3) 46 years (4) 45 years

---

180. खालीलपैकी कोणती संख्या इतरांसारखी ***नाही*** ?

912, 518, 714, 516

(1) 912 (2) 518 (3) 714 (4) 516

Which of the following numbers is ***not*** similar to others ?

912, 518, 714, 516

(1) 912 (2) 518 (3) 714 (4) 516

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

181. जर JEEP = 144 आणि MANY = 212, तर SHOW = ?

(1) 130 (2) 210 (3) 240 (4) 260

If JEEP = 144 and MANY = 212, then find out the value of SHOW.

(1) 130 (2) 210 (3) 240 (4) 260

---

182. गटात न बसणारी संख्या कोणती ?

4389, 9834, 8734, 8943

(1) 4389 (2) 9834 (3) 8734 (4) 8943

Which number does ***not*** belong to the group ?

4389, 9834, 8734, 8943

(1) 4389 (2) 9834 (3) 8734 (4) 8943

---

183. जर BOX म्हणजे 25-12-3 तर FILE म्हणजे

(1) 6-9-12-5 (2) 21-18-15-22

(3) 15-19-21-20 (4) 21-19-18-15

If BOX stands for 25-12-3 then FILE stands for

(1) 6-9-12-5 (2) 21-18-15-22

(3) 15-19-21-20 (4) 21-19-18-15

---

184. प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती अक्षरे हवीत ?

ZAY XEW VIT SOR ?

(1) SUR (2) ROQ (3) QUP (4) SUQ

Which letters should be in place of the question mark ?

ZAY XEW VIT SOR ?

(1) SUR (2) ROQ (3) QUP (4) SUQ

---

185. जर, $36 \times 61 = 6631$

$43 \times 40 = 3440$

$69 \times 83 = 9863$

तर या अर्थानुसार $27 \times 96 = ?$

(1) 5368 (2) 7926 (3) 8312 (4) 7824

If, $36 \times 61 = 6631$

$43 \times 40 = 3440$

$69 \times 83 = 9863$

then according to the same meaning $27 \times 96 = ?$

(1) 5368 (2) 7926 (3) 8312 (4) 7824

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

186. खालील आकृतीत तिसऱ्या त्रिकोणातील प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारा अंक लिहा.

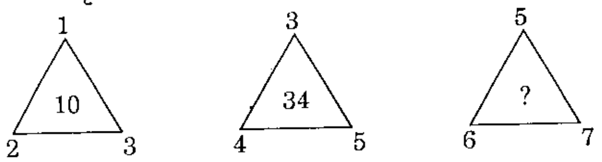

(1) 74 (2) 41 (3) 37 (4) 47

In the following figures, find out the number in place of the question mark in the third triangle ?

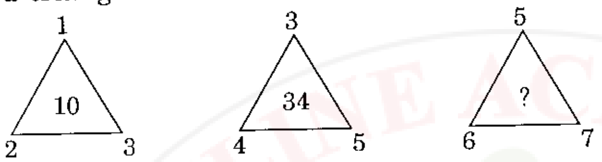

(1) 74 (2) 41 (3) 37 (4) 47

---

187. जर 'ड' हा 'इ' पेक्षा मोठा, 'इ' हा 'फ' पेक्षा लहान आहे पण 'फ' हा 'ड' हून कधीही मोठा नाही तर योग्य पर्याय निवडा.

(1) 'इ' हा 'ड' पेक्षा कधीही मोठा नाही

(2) 'इ' हा 'ड' पेक्षा कधीही लहान नाही

(3) 'इ' हा 'फ' पेक्षा कधीही लहान नाही

(4) 'फ' हा 'ड' पेक्षा मोठा आहे

If 'D' is bigger than 'E', 'E' is smaller than 'F', but 'F' is not bigger than 'D' in any case, then mark the correct alternative.

(1) 'E' is not bigger than 'D' in any case

(2) 'E' is not less than 'D' in any case

(3) 'E' is not less than 'F' in any case

(4) 'F' is bigger than 'D'

---

188. विजय व त्याची 3 मुले यांच्या वयाची सरासरी 15 वर्षे आहे. सर्वात लहान मुलाचे वय 3 वर्षे आहे. मुलांमध्ये 3 – 3 वर्षांचे अंतर आहे तर विजयचे वय किती आहे ?

(1) 44 वर्षे (2) 42 वर्षे (3) 45 वर्षे (4) 50 वर्षे

The average age of Vijay and his 3 kids is 15 years. The age of the youngest child is 3 years. If the age difference between every child is 3 – 3 years, then what is the age of Vijay ?

(1) 44 years (2) 42 years (3) 45 years (4) 50 years

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

189. A, B, C, D, E, F हे घटिवत दिशेने वर्तुळाकार बसले आहेत. त्यांनी प्रतिघटिवत दिशेने आपआपल्या जागा बदलल्या नंतर त्यांनी परस्परात जागा बदलल्या तर खालीलपैकी कोणती जोडी एकमेकांच्या शेजारी असेल ?

(1) B आणि F (2) E आणि A (3) A आणि F (4) C आणि F

A, B, C, D, E, F are sitting in a clockwise direction in a circle, then they change their places in anticlockwise direction. Then they change their places mutually. Then which of the following pairs is a neighbour of each other ?

(1) B and F (2) E and A (3) A and F (4) C and F

---

190. गटात न बसणारी आकृती ओळखा.

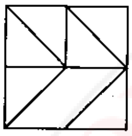
(1)
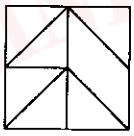
(2)
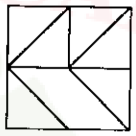
(3)
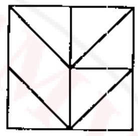
(4)

Find out the figure which does ***not*** belong to the group ?

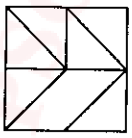
(1)
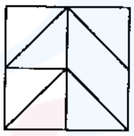
(2)
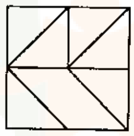
(3)
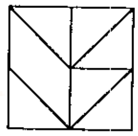
(4)

---

191. जर $\frac{OJ}{E} = 30$ तर $\frac{LJ}{O} = ?$

(1) 7 (2) 9 (3) 10 (4) 8

If $\frac{OJ}{E} = 30$ then $\frac{LJ}{O} = ?$

(1) 7 (2) 9 (3) 10 (4) 8

---

192. 1 ते 29 पर्यंतच्या संख्यांना, 3 ने निःशेष भाग जाणाऱ्या सर्व संख्या जर उतरत्या क्रमाने मांडल्या तर वरून पाचव्या जागी कोणती संख्या येईल ?

(1) 12 (2) 15 (3) 18 (4) 21

The numbers from 1 to 29, which are wholly divided by 3, if all these numbers are arranged in descending order, then which number stands on 5th position ?

(1) 12 (2) 15 (3) 18 (4) 21

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

193. खालील बेरजेत * चिन्हाच्या जागी कोणता अंक असेल ?

```
   6 * 2
 + 7 * 3
 + 2 9 4
 -------
  16 * 9
```

(1) 4 (2) 3 (3) 2 (4) 1

In the following operation, which number will be in the place of (star) * sign ?

```
   6 * 2
 + 7 * 3
 + 2 9 4
 -------
  16 * 9
```

(1) 4 (2) 3 (3) 2 (4) 1

---

194. हा प्रश्न खालील संख्या पिरॅमिडवर आधारीत आहे. निरीक्षण करून उत्तर द्या.

```
                  1
             2    3    4
        5    6    7    8
    9   10   11   12   13
 14  15   16   17   18   19
20  21  22   23   24   25   26
```

9510 : 13812 : : 2109 : ?

(1) 4712 (2) 4812 (3) 41213 (4) 41112

The question is related with the following number pyramid. Observe it and answer the question.

```
                  1
             2    3    4
        5    6    7    8
    9   10   11   12   13
 14  15   16   17   18   19
20  21  22   23   24   25   26
```

9510 : 13812 : : 2109 : ?

(1) 4712 (2) 4812 (3) 41213 (4) 41112

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

195. अ, ब, क, ड या चार व्यक्तींचा पगार सारखाच आहे.

'अ' आपल्या पगाराचा $\frac{3}{8}$ भाग खर्च करतो.

'ब' आपल्या पगाराचा $\frac{3}{5}$ भाग खर्च करतो.

'क' आपल्या पगाराचा $\frac{2}{6}$ भाग खर्च करतो.

'ड' आपल्या पगाराचा $\frac{6}{10}$ भाग खर्च करतो.

तर,

(1) 'अ' ने 'क' पेक्षा कमी खर्च केला
(2) 'ब' ने 'ड' पेक्षा जास्त खर्च केला
(3) 'ब' ने 'ड' पेक्षा कमी खर्च केला
(4) 'क' ने सर्वात कमी खर्च केला

A, B, C, D get equal salary

'A' spends $\frac{3}{8}^{th}$ of his salary

'B' spends $\frac{3}{5}^{th}$ of his salary

'C' spends $\frac{2}{6}^{th}$ of his salary

'D' spends $\frac{6}{10}^{th}$ of his salary

Then,

(1) 'A' spends less than 'C'
(2) 'B' spends more than 'D'
(3) 'B' spends less than 'D'
(4) 'C' spends the least

---

196. 4 ⊠ ⊕ △ ○ + △ 2 ⊠ 45 = 55555 तर '⊠' च्या जागी कोणता अंक पाहिजे ?

(1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5

4 ⊠ ⊕ △ ○ + △ 2 ⊠ 45 = 55555 then which number is at the place of '⊠' ?

(1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5

---

197. सीता राणीला म्हणाली "तुझ्या मुलीचे वडील तो माझ्या भावाचा मुलगा आहे" तर सीताच्या भावाशी राणीचे नाते काय ?

(1) आजोबा (2) मुलगा (3) चुलता (4) सासरा

Seeta said to Rani, "Your daughter's father is the son of my brother". What is the relation of Rani with Seeta's brother ?

(1) Grand-father (2) Son (3) Uncle (4) Father-in-law

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

198. कंसात कोणता शब्दगट ठेवून दोन अर्थपूर्ण शब्द मिळतील ?

sp(___)ring

(1) art (2) oke (3) ile (4) ear

Which letter group can be put into the bracket to have two meaningful words ?

sp(___)ring

(1) art (2) oke (3) ile (4) ear

---

199. पहिल्या व दुसऱ्या संख्येत जो संबंध आहे तोच तिसऱ्या व चौथ्या संख्येत आहे. तो शोधा, आणि त्यावरून प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी संख्या शोधा.

135 : 81 : : 137 : ?

(1) 100 (2) 111 (3) 120 (4) 121

There is some relation between the 1st and 2nd number. The same relation is between the 3rd and 4th number. Then find the number in place of the question mark.

135 : 81 : : 137 : ?

(1) 100 (2) 111 (3) 120 (4) 121

---

200. दोन निष्कर्षासह विधानजोडी दिलेली आहे.

- उत्तम वादपटु असण्यासाठी मनुष्य शहाणा असणे आवश्यक आहे.
- उत्तम वादपटु हे खूप बडबडे व कंटाळवाणे असतात.

निष्कर्ष :

I. सर्व शहाणी माणसे कंटाळवाणी असतात.

II. सर्व शहाणी माणसे ही चांगली वादपटु असतात.

पुढीलपैकी कोणता निष्कर्ष सत्य आहे ?

(1) I व II (2) फक्त I (3) फक्त II (4) एकही नाही

A statement pair is given along with two conclusions.

- A man must be wise to be a good wrangler.
- Good wranglers are talkative and boring.

Conclusions :

I. All the wise persons are boring.

II. All the wise persons are good wranglers.

Which conclusion is true ?

(1) I and II (2) Only I (3) Only II (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Best Learning Plateform for MPSC

सूचना – (पृष्ठ 1 वरुन पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्र.क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करुन दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करुन दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

संकलन - रितेश धांडे More STUDY Material Visit - www.mpsconlineacademy.com ई-Learning Plateform

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत पोलीस उपनिरीक्षक (मुख्य) परीक्षा - २०१० या परीक्षेच्या वस्तुनिष्ठ स्वरुपाच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी वेबसाईटवर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेले लेखी निवेदने, तसेच तज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	3	1	2	4
2	3	3	1	3
3	3	1	1	2
4	4	4	4	3
5	1	1	1	2
6	1	1	4	1
7	1	3	3	1
8	3	3	2	2
9	4	3	3	3
10	3	3	3	3
11	2	1	1	4
12	4	2	4	2
13	1	4	2	4
14	4	1	2	3
15	3	2	3	4
16	2	2	4	2
17	3	3	1	4
18	3	1	2	4
19	4	3	1	4
20	2	3	2	4
21	2	3	1	3
22	2	4	3	3
23	3	4	2	3
24	3	3	2	4
25	2	4	3	1
26	4	2	3	1
27	3	1	3	1
28	3	2	1	3
29	2	1	1	4
30	2	4	1	3
31	4	4	3	2
32	3	2	1	4
33	3	1	2	1
34	2	3	3	4
35	1	4	1	3
36	4	2	1	2
37	1	3	2	3
38	3	1	2	3
39	2	4	#	4
40	1	3	3	2
41	4	1	4	2
42	2	2	4	2
43	2	1	2	3
44	2	1	4	3
45	1	4	1	2
46	4	1	3	4
47	3	4	2	3
48	2	3	2	3
49	4	2	3	2
50	2	3	4	2

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत. 2nd December,2010

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	1	3	3	4
52	3	1	2	3
53	1	4	3	3
54	4	2	2	2
55	1	2	2	1
56	1	3	4	4
57	3	4	2	1
58	3	1	2	3
59	3	2	4	2
60	3	1	4	1
61	1	2	2	4
62	2	1	1	2
63	4	3	3	2
64	1	2	#	2
65	2	2	1	1
66	2	3	3	4
67	3	3	3	3
68	1	3	1	2
69	3	1	1	4
70	3	1	3	2
71	3	1	3	1
72	4	3	2	3
73	4	1	3	1
74	3	2	1	4
75	4	3	3	1

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	2	1	2	1
77	1	1	4	3
78	2	2	4	3
79	1	2	1	3
80	4	#	2	3
81	4	3	1	1
82	2	4	4	2
83	1	4	4	4
84	3	2	4	1
85	4	4	#	2
86	2	1	3	2
87	3	3	2	3
88	1	2	#	1
89	4	2	2	3
90	3	3	4	3
91	1	4	3	3
92	2	3	2	4
93	1	2	3	4
94	1	3	2	3
95	4	2	1	4
96	1	2	1	2
97	4	4	2	1
98	3	2	3	2
99	2	2	3	1
100	3	4	4	4

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत. 2nd December,2010

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
101	3	4	2	4
102	1	2	4	2
103	4	1	3	1
104	2	3	4	3
105	2	#	2	4
106	3	1	4	2
107	4	3	4	3
108	1	3	4	1
109	2	1	4	4
110	1	1	3	3
111	2	3	3	1
112	1	3	3	2
113	3	2	4	1
114	2	3	1	1
115	2	1	1	4
116	3	3	1	1
117	3	2	3	4
118	3	4	4	3
119	1	4	3	2
120	1	1	2	3
121	1	2	4	3
122	3	1	1	1
123	1	4	4	4
124	2	4	3	2
125	3	4	2	2

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
126	1	#	3	3
127	1	3	3	4
128	2	2	4	1
129	2	#	2	2
130	#	2	2	1
131	3	4	2	2
132	4	3	3	1
133	4	2	3	3
134	2	3	2	2
135	4	2	4	2
136	1	1	3	3
137	3	1	3	3
138	2	2	2	3
139	2	3	2	1
140	3	3	4	1
141	4	4	3	1
142	3	2	3	3
143	2	4	2	1
144	3	3	1	2
145	2	4	4	3
146	2	2	1	1
147	4	4	3	1
148	2	4	2	2
149	2	4	1	2
150	4	4	4	#

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत. 2nd December,2010

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
151	4	3	2	3
152	2	3	2	4
153	1	3	2	4
154	3	4	1	2
155	#	1	4	4
156	1	1	3	1
157	3	1	2	3
158	3	3	4	2
159	1	4	2	2
160	1	3	1	3
161	3	2	3	4
162	3	4	1	3
163	2	1	4	2
164	3	4	1	3
165	1	3	1	2
166	3	2	3	2
167	2	3	3	4
168	4	3	3	2
169	4	4	3	2
170	1	2	1	4
171	2	2	2	4
172	1	2	4	2
173	4	3	1	1
174	4	3	2	3
175	4	2	2	#

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
176	#	4	3	1
177	3	3	1	3
178	2	3	3	3
179	#	2	3	1
180	2	2	3	1
181	4	4	4	3
182	3	3	4	3
183	2	3	3	2
184	3	2	4	3
185	2	1	2	1
186	1	4	1	3
187	1	1	2	2
188	2	3	1	4
189	3	2	4	4
190	3	1	4	1
191	4	4	2	2
192	2	2	1	1
193	4	2	3	4
194	3	2	4	4
195	4	1	2	4
196	2	4	3	#
197	4	3	1	3
198	4	2	4	2
199	4	4	3	#
200	4	2	1	2

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत. 2nd December,2010

Best Learning Plateform for MPSC

पो.उ.नि (मु) प - २०११

पोलीस उपनिरीक्षक मुख्य परीक्षा - २०११

परीक्षा दि: १८/८/२०११

पेपर - २

A

2011

Code : RBM

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No. 221289

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य ज्ञान व बुद्धिमापन चाचणी

वेळ : 2 (दोन) तास

एकूण प्रश्न : 200

एकूण गुण : 200

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक | | | | | | | | |

केंद्राची संकेताक्षरे — शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे, त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

Best Learning Plateform for MPSC

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

1. शांततेचा नोबेल पुरस्कार मिळालेले मि. ओबामा हे अमेरिकेचे ______ अध्यक्ष आहेत.
(1) पहिले (2) दुसरे (3) तिसरे (4) चौथ
Mr. Obama is the ______ U.S. President to receive the Nobel Peace Award.
(1) First (2) Second (3) Third (4) Fourth

2. पहिल्या मुन मिशनमध्ये चंद्रावर पाण्याचा शोध लावणारा जगातील पहिला देश ______ होय.
(1) अमेरिका (2) रशिया (3) भारत (4) चीन
______ is the first nation in the world to find water on moon in the first moon-mission.
(1) America (2) Russia (3) India (4) China

3. सन् 2010 मध्ये खालील पैकी कोणत्या दिवशी दहशतवादयांनी पुण्यात बॉम्ब स्फोट घडवुन आणला ?
(1) 12 फेब्रुवारी (2) 13 फेब्रुवारी (3) 14 फेब्रुवारी (4) 15 फेब्रुवारी
On which day did terrorists attack Pune in the year 2010 ?
(1) 12th Feb. (2) 13th Feb. (3) 14th Feb. (4) 15th Feb.

4. अर्थशास्त्रातील नोबेल पुरस्कार विजेती पहिली स्त्री ______ होय.
(1) अँग सॅन सू खी (2) इलीनर ऑसट्रॅाम (3) टॉनी मॉरीसन (4) अदा इ यानथ
______ is the first woman to win the Nobel prize in Economics.
(1) Aung San Su Khi (2) Elinar Ostrom
(3) Tonny Morrison (4) Ada E Yanath

5. 19 वी राष्ट्रकुल क्रिडा स्पर्धा ______ येथे संपन्न झाली.
(1) मलेशिया (2) ऑस्ट्रेलीया (3) भारत (4) इंग्लंड
XIX Commonwealth games were held in ______
(1) Malaysia (2) Australia (3) India (4) England

6. अरबी समुद्रात उभारल्या जाणाऱ्या शिवाजी महाराजांच्या पुतळ्याची एकूण उंची ______ फुट ठरविण्यात आली आहे.
(1) 109 (2) 309 (3) 409 (4) 209
Total height of the statue of Shivaji Maharaj to be erected in the Arabian Sea is decided to be ______ feet.
(1) 109 (2) 309 (3) 409 (4) 209

7. पवन ऊर्जा निर्मीती क्षेत्रावरील गुंतवणूकीमध्ये भारताचा जगात ______ क्रमांक लागतो.
(1) पहिला (2) दुसरा (3) तिसरा (4) चौथा
India stands ______ in investment on wind energy sector in the world.
(1) First (2) Second (3) Third (4) Fourth

ĥ ŐźкïnǪue 7 őŇĭ Ķĕü ĥ ŜŸ

8. 'टाईम' मॅगझीनने 2009 साठी निवडलेल्या 'द हिरोज् ऑफ द एन्व्हायरमेंट' या किताबासाठीच्या दोन भारतीयापैकी ______ हे एक आहेत.
(1) बिंदेश्वर पाठक (2) सुंदरलाल बहुगुणा (3) पोपटराव पवार (4) आण्णा हजारे
'Time' magazine has selected two Indians as 'The Heroes of the Environment 2009' and ______ is one of them.
(1) Bindeshwar Pathak (2) Sundarlal Bahuguna
(3) Popatrao Pawar (4) Anna Hajare

9. 2009 मध्ये ______ मराठी चित्रपटाचे 'ऑस्कर' पारितोषीकासाठी नामांकन झाले होते.
(1) हरिश्चंद्राची फॅक्टरी (2) विहीर (3) रिंगा रिंगा (4) श्वास
Which Marathi film was nominated for Oscar Award in 2009 ?
(1) Harishchandrachi Factory (2) Vihir
(3) Ringa Ringa (4) Shwas

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

10. ______________ येथे झालेल्या जागतीक शिखर परिषदेमध्ये पृथ्वीचे तापमान नियंत्रीत ठेवण्याचे मुख्य उद्दिष्ठ ठरविण्यात आले.
(1) न्यू जर्सी (2) न्यूयॉर्क (3) कोपनहेगन (4) केपटाऊन
The prime objective of controlling global warming was decided in the World Summit held at ______________
(1) New Jersy (2) New York (3) Copenhegan (4) Capetown

---

11. जागतीक व्यापार संघटनेची 2008 मधील सातवी परिषद ______________ या ठिकाणी झाली.
(1) दोहा (2) कॅनकून (3) हाँग काँग (4) जिनिव्हा
In 2008 World Trade Organization's Seventh conference was held at ______________
(1) Doha (2) Cancun (3) Hong Kong (4) Jeneva

---

12. केंद्र सरकारने ______________ मध्ये वनहवक कायदा संमत केला.
(1) जुन 2007 (2) डिसेंबर 2006 (3) जानेवारी 2007 (4) डिसेंबर 2008
Forest Rights Act was enacted by the central government in ______________
(1) June 2007 (2) December 2006 (3) January 2007 (4) December 2008

---

13. 2009 च्या संसदीय निवडणूकीत ______________ महीला प्रतिनिधी लोकसभेवर निवडून आल्या आहेत.
(1) 59 (2) 45 (3) 49 (4) 43
In 2009 Loksabha election ______________ women representatives have been elected in Loksabha.
(1) 59 (2) 45 (3) 49 (4) 43

---

14. 2008 चा बुकर पुरस्कार कोणाला मिळाला ?
(1) किरण देसाई (2) शोभा डे (3) अरविंद अडीगा (4) चेतन भगत
Who received the Booker Award in 2008 ?
(1) Kiran Desai (2) Shobha De (3) Aravind Adiga (4) Chetan Bhagat

---

15. कुसुमाग्रज प्रतिष्ठानाचा 2008 चा 'जनस्थान' पुरस्कार कोणाला मिळाला ?
(1) ना. धो. महानोर (2) गंगाधर पानतावणे (3) मंगेश पाडगांवकर (4) आनंद यादव
Who was awarded "Janasthan Puraskar" by Kusumagraj Pratisthan in 2008 ?
(1) N. D. Mahanor (2) Gangadhar Panatawane
(3) Mangesh Padgaonkar (4) Anand Yadav

---

16. "आय विल, वुई विल ॲण्ड इंडिया विल" हे प्रेरणा दायी घोषवाक्य कोणाचे आहे ?
(1) डॉ. मन मोहन सिंग (2) लालकृष्ण अडवाणी
(3) डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम (4) राहुल गांधी
Who has given a new inspirational maxim "I will, We will and India will" ?
(1) Dr. Manmohan Singh (2) Lalkrishna Advani
(3) Dr. A.P.J. Abdulkalam (4) Rahul Gandhi

---

17. युनोने 2008 हे ______________ म्हणून घोषित केले आहे.
(1) महिला वर्ष (2) आंतर राष्ट्रीय तांदुळ वर्ष
(3) आंतर राष्ट्रीय बटाटा वर्ष (4) बालक वर्ष
UNO has declared the year 2008 as ______________
(1) Women's year (2) International rice year
(3) International potato year (4) Child year

---

18. 2010 मध्ये सर्वश्रेष्ठ लष्कर प्रमुख म्हणून कोणाची नेमणूक करण्यात आली ?
(1) व्ही. के. सिंग (2) श्री रणजितसिंग (3) श्री गोपालन (4) श्री कर्तार सिंग
Who is appointed as the Chief of the Indian army in 2010 ?
(1) V. K. Singh (2) Shri Ranajit Singh (3) Shri Gopalan (4) Shri Kartar Singh

---

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

19. भारतीय सैन्य दलाच्या वेतन पुनर्रचना करण्यासाठी कोणाच्या अध्यक्षतेखाली 2008 मध्ये समिती नियुक्त केली होती ?
(1) डॉ. मनमोहन सिंग (2) पृथ्वीराज चव्हाण (3) प्रणब मुखर्जी (4) ए. के. अँन्टोनी
Under whose Chairmanship the committee was appointed for pay-fixation of Indian Military in 2008 ?
(1) Dr. Manmohan Singh (2) Prithviraj Chavan (3) Pranob Mukherjee (4) A. K. Antony

20. महाराष्ट्र विधान परिषादेत स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे प्रतिनिधीत्व ______________ असते.
(1) 1/2 (2) 1/3 (3) 1/4 (4) 1/6
Representation of Local Self Government in Maharashtra Legislative Council is ________
(1) 1/2 (2) 1/3 (3) 1/4 (4) 1/6

21. भारतीय मिसाईल पृथ्वी III ची चाचणी कोणत्या ठिकाणी करण्यात आली ?
(1) चांदिपूर (2) श्रीहरी कोट्टा (3) चैन्नई (4) बंगलोर
Prithivee III, India's Missile was successfully tested at ______________
(1) Chandipur (2) Shriharikotta (3) Chennai (4) Bangalore

22. हेजेमोनी और सर्व्हायवल या पुस्तकाचे लेखक कोण ?
(1) नॉम चॉमस्की (2) एस. पी. हंटींग्टन (3) फिदेल कास्त्रो (4) ग्राहम वॉलस
Who is the author of 'HEGEMONY OR SURVIVAL' ?
(1) Noam-Chomsky (2) S. P. Huntington (3) Fidel Castro (4) Graham Walas

23. भारतीय राज्यघटनेमधील कोणत्या कलमाअंतर्गत 6 ते 14 वयोगटांतील मुलामुलींना शिक्षणाचा हक्क प्रदान करण्यात आला ?
(1) कलम – 21(अ) (2) कलम – 14 (3) कलम – 19 (4) कलम – 22
Under which article of the Indian Constitution the right to education has been provided to the children between the ages 6 to 14 ?
(1) Art – 21(A) (2) Art – 14 (3) Art – 19 (4) Art – 22

24. कोणते विद्यापीठ संत गाडगेबाबा विद्यापीठ म्हणून ओळखले जाते ?
(1) नागपूर विद्यापीठ (2) उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ (3) अमरावती विद्यापीठ (4) सोलपूर विद्यापीठ
Which University is known as Saint Gadage Baba University ?
(1) Nagpur Uni. (2) North Maharashtra Uni. (3) Amaravati Uni. (4) Solapur Uni.

25. जागतिक वन दिन ______________ दिवशी साजरा केला जातो.
(1) 11 मार्च (2) 21 मार्च (3) 09 मार्च (4) 24 मार्च
International Forestry Day is Celebrated on ______________
(1) 11th March (2) 21th March (3) 09th March (4) 24th March

26. खालीलपैकी कोणती योजना महाराष्ट्राचे सरकार शिक्षणक्षेत्राकरिता राबवीत नाही ?
(1) सर्व शिक्षा अभियान (2) महात्मा फुले शिक्षण हमी योजना
(3) अहिल्याबाई होळकर योजना (4) जवाहर योजना
Which of the following is not implemented by the State Government of Maharashtra in the field of education ?
(1) Sarva Shiksha Abhiyan (2) Mahatma Phule Education Guarantee Scheme
(3) Ahilyabai Holkar Scheme (4) Jawahar Scheme

27. भारतीय राष्ट्रीय चळवळीतील खालील घटना क्रमवार पद्धतीने खाली दिलेल्या संकेत (कोडस्) प्रमाणे लावा
(1) गांधी–इरविन करार (2) कॅबिनेट मिशन (3) राजगोपालचारी फॉर्म्युला (4) पुणे करार
(1) 3, 4, 2, 1 (2) 1, 4, 3, 2 (3) 4, 2, 1, 3 (4) 2, 4, 3, 1
Arrange the following events of the Indian National Movement in chronological order on the basis of codes given below.
(1) Gandhi-Irwin Pact (2) Cabinet Mission (3) Raj Gopalchari Formula (4) Poona Pact
(1) 3, 4, 2, 1 (2) 1, 4, 3, 2 (3) 4, 2, 1, 3 (4) 2, 4, 3, 1

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

28. ____________ हा महाराष्ट्रातील पहिला सशस्त्र क्रान्तिकारक होय.
(1) वि. दा. सावरकर (2) वासुदेव बळवंत फडके (3) दामोदर चापेकर (4) अनंत कान्हेरे
____________ was the first Maharashtrian Revolutionary.
(1) V.D. Savarkar (2) Vasudev Balwant Phadke
(3) Damodar Chaphekar (4) Anant Kanhere

29. भारत आणि चीन यांनी कोणत्या वर्षी पंचशील करारावर सह्या केल्या ?
(1) 1951 (2) 1952 (3) 1954 (4) 1957
In which year the Indo-Chaina Panchsheel Pact was signed ?
(1) 1951 (2) 1952 (3) 1954 (4) 1957

30. भारतात 'मिश्र अर्थव्यवस्थेचा' पुरस्कार कोणी केला ?
(1) लाल बहादूर शास्त्री (2) इंदिरा गांधी (3) पंडित जवाहरलाल नेहरू (4) राजीव गांधी
Who initiated the 'Mixed Economy' in India ?
(1) Lal Bahadur Shastri (2) Indira Gandhi
(3) Pt. Jawaharlal Nehru (4) Rajiv Gandhi

31. "पॉव्हर्टी अँन्ड अन-ब्रिटीश रुल इन इंडिया" हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?
(1) दादाभाई नौरोजी (2) लाला लजपतरॉय (3) व्ही. डि. सावरकर (4) लोकमान्य टिळक
__________ was the author of the book 'Poverty and Unbritish rule in India'.
(1) Dadabhai Nawroji (2) Lala Lajapat Rai (3) V.D. Savarkar (4) Lokmanya Tilak

32. पाणी पुरवठ्यासाठी धरणांची उभारणी, शेतीचे आधुनिकीकरण, जातीवंत जनवरांची पैदास, फलोद्यान शास्त्र व वनसंरक्षण या विषयाबाबतच्या दूरदर्शी संकल्पना प्रथम __________ यांनी मांडल्या.
(1) न्यायमूर्ती म. गो. रानडे (2) महात्मा जोतीबा फुळे
(3) महाराज सयाजीराव गायकवाड (4) छत्रपती शाहू महाराज
The modern concepts of construction of Dams for Irrigation Modernization of Agriculture, Breeding of productive animals, introduction of horticulture and Conservation of forests were first visualised by __________
(1) Justice M.G. Ranade (2) Mahatma Jotiba Phule
(3) Maharaj Sayajirao Gaikwad (4) Chhatrapati Shahu Maharaj

33. सन 1962 मध्ये भारतावर चीनने हल्ला केला तेंव्हा भारताचे संरक्षण मंत्री कोण होते ?
(1) व्ही. के कृष्णमेनन (2) वाय्. बी. चव्हाण (3) सरदार स्वर्णसिंग (4) बाबू जगजीवनराम
Who was the Defence Minister of India in 1962 when China attacked India ?
(1) V.K. Krishnamenan (2) Y.B. Chavan
(3) Sardar Swarnshing (4) Babu Jagjivanram

34. भारतात ब्रिटिश काळात पहिले हंगामी सरकार केव्हा स्थापन झाले ?
(1) ऑगस्ट 1946 (2) सप्टेंबर 1945 (3) ऑगस्ट 1945 (4) सप्टेंबर 1946
When was the first interim government formed during the British rule in India ?
(1) August 1946 (2) September 1945 (3) August 1945 (4) September 1946

35. 2001 च्या जणगणनेनुसार महाराष्ट्रातले साक्षरता प्रमाण ________% आहे.
(1) 76.88% (2) 88.76% (3) 71.42% (4) 42.71%
The literacy rate for the State of Maharashtra as per 2001 census is ________ %.
(1) 76.88% (2) 88.76% (3) 71.42% (4) 42.71%

36. कावेरी नदीवरील पहिला जलविद्युत निर्मिती प्रकल्प __________ येथे आहे.
(1) कराड (2) खापरखेडा (3) पारस (4) शिवसमुद्रम
The first hydro-electric power project on river Cavery is at __________
(1) Karad (2) Khaparkheda (3) Paras (4) Shivsamudram

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

37. 'धवलक्रांती' हा शब्दप्रयोग खालीलपैकी कशाशी संबंधीत आहे ?
(1) पूर नियंत्रण (2) दुग्धोत्पादन (3) कागद निर्मिती (4) भ्रष्टाचार निर्मुलन
The term 'White Revolution' deals with ________
(1) Flood control (2) Milk production (3) Paper production (4) Elimination of corruption

38. पश्चिम बंगाल मधील कोणते स्थान कोळसा खाणीसाठी प्रसिद्ध आहे ?
(1) सिंगभूम (2) राणीगज (3) खेत्री (4) झरिया
Which place in West Bengal is famous for coal mining ?
(1) Singbhum (2) Raniganj (3) Khetri (4) Zaria

39. महाराष्ट्रातील कोणते ठिकाण स्ट्रॉबेरी लागवडीसाठी प्रसिद्ध आहे ?
(1) महाबलेश्वर (2) रत्नागिरी (3) नाशिक (4) नागपुर
Which place is famous for strawberry cultivation in Maharashtra ?
(1) Mahabaleshwar (2) Ratnagiri (3) Nasik (4) Nagpur

40. खालील कोणती जलसिंचन योजना औरंगाबाद जिल्ह्यात आहे ?
(1) हिराकूड (2) जायकवाडी (3) कोयना (4) भाक्रा-नांगल
Which of the following irrigation projects is located in Aurangabad district ?
(1) Hirakud (2) Jaikwadi (3) Koyna (4) Bhakra-Nangal

41. महाराष्ट्र राज्याच्या उत्तर सीमेवर कोणता डोंगर स्थित आहे ?
(1) सह्यांद्री (2) सातपूडा (3) मेळघाट (4) सातमाळा
Which mountain is located on the northern boundary of Maharashtra ?
(1) Sahyandri (2) Satpuda (3) Melghat (4) Satmala

42. सन् 1969 मध्ये 320 मे. वै. क्षमतेचे पहिले अणुउर्जा केंद्र ________ येथे स्थापन झाले.
(1) नरोरा (2) रावत भाटा (3) तारापूर (4) कल्पकम
In 1969 the first nuclear power station with 320 M.W. capacity was set up at ________
(1) Narora (2) Rawatbhata (3) Tarapur (4) Kalpakkam

43. महाराष्ट्रातील क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने खालीलपैकी दुसऱ्या क्रमांकाचा जिल्हा कोणता ?
(1) अहमदनगर (2) नाशिक (3) पूणे (4) सोलापूर
Which of the following districts in Maharashtra is second largest in terms of area ?
(1) Ahmednagar (2) Nasik (3) Pune (4) Solapur

44. पंचायत समितीच्या सभापती आणि उपसभापतींची निवड ________ कार्यकालासाठी होते.
(1) $1\frac{1}{2}$ वर्षे (2) $2\frac{1}{2}$ वर्षे (3) 5 वर्षे (4) 1 वर्षे
The Chairperson and Deputy Chairperson of the Panchayat Samiti are elected for a term of ______
(1) $1\frac{1}{2}$ years (2) $2\frac{1}{2}$ years (3) 5 years (4) 1 year

45. जिल्हा परिषदेचा मुख्य प्रशासकीय अधिकारी कोण असतो ?
(1) जिल्हाधिकारी (2) जिल्हा पोलीस अधिकारी
(3) मुख्य कार्यकारी अधिकारी (4) जिल्हा परिषदेचा अध्यक्ष
Who is the Chief Administrative Officer of Zilla Parishad ?
(1) District Collector (2) District Police Officer
(3) Chief Executive Officer (4) President of Zilla Parishad

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

46. ग्रामपंचायतीचा दैनंदिन राज्यकारभार __________ पाहतात.
(1) सरपंच (2) ग्रामसेवक (3) ग्रामसभा (4) पंच
__________ looks after day to day working of the Gram Panchayat.
(1) Sarpanch (2) Gramsevak (3) Gramsabha (4) Panch

47. जिल्हा परिषदेच्या समिती व्यवस्थेत सर्वात महत्वाची भूमिका __________ समितीची होय.
(1) स्थायी (2) अर्थ (3) शिक्षण (4) समाजकल्याण
__________ committee has a very important role to play in the committee system of Zilla Parishad.
(1) Standing (2) Finance (3) Education (4) Social welfare

48. जिल्हा परिषदेच्या सर्वसाधारण सभेतील निर्वाचित आणि पदसिद्ध सदस्यांच्या सर्वसाधारण सभेची बैठक __________ महिन्यातून एकदा होते.
(1) चार (2) दोन (3) तीन (4) सहा
The elected and ex-officio members of the Zilla Parishad, meet at least once in __________ months in a general body meeting.
(1) Four (2) Two (3) Three (4) Six

49. __________ हा पंचायत समितीच्या प्रशासनाचा प्रमुख असतो.
(1) विस्तार अधिकारी (2) मुख्य कार्यकारी अधिकारी
(3) मुख्याधिकारी (4) गट विकास अधिकारी
__________ is the administrative head of the Panchayat Samiti.
(1) Extension Officer (2) Chief Executive Officer
(3) Chief Officer (4) Block Development Officer

50. स्थानिक कारभारात लोकांचा सहभाव वाढावा यासाठी __________ ची स्थापना केली जाते.
(1) स्थायी समिती (2) विषय समिती (3) प्रभाग समिती (4) शिक्षण समिती
In order to enhance people's participation in local governance __________ comes into being.
(1) Standing Committee (2) Subject Committee
(3) Ward Committee (4) Education Committee

51. तहसिलदार यांना निलंबीत करण्याचा अधिकार __________ यांना असतो.
(1) पंचायत समिती सभापती (2) जिल्हाधिकारी
(3) गट विकास अधिकारी (4) राज्यपाल
__________ has the authority to suspend a Tahashildar.
(1) Speaker of Panchayat Samiti (2) Collector
(3) Block Development Officer (4) Governor

52. सरपंच किंवा उपसरपंच याची एकदा निवड झाल्यावर त्या दिवसापासून__________ कालावधीपर्यंत त्यांच्यावर कोणताही अविश्वासाचा ठराव मांडता येत नाही.
(1) 6 महिने (2) 12 महिने (3) 3 महिने (4) 9 महिने
The vote of no confidence cannot be brought against Sarpanch or Deputy Sarpanch upto a period of __________ from the time of their election.
(1) 6 months (2) 12 months (3) 3 months (4) 9 months

53. एका धातुच्या गोलाचा व्यास 6 सेमी. आहे. हा गोल वितळवून, त्याची एकसमान जाडीची तार तयार केली. जर या तारेची लांबी 36 मी. असेल तर, तीची त्रिज्या काढा.
(1) 0.1 मिमी (2) 1 मिमी (3) 1 सेमी (4) 0.5 सेमी
The diameter of a metallic sphere is 6 cm. The sphere is melted and drawn into a wire of uniform cross section. If the length of the wire is 36 m, find its radius
(1) 0.1 mm (2) 1 mm (3) 1 cm (4) 0.5 cm

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

54. डी.एन.ए. च्या रचनेविषयी दूप्पट धाग्याची रेणू आकार, कल्पना प्रथमत: कोणी दिली ?
(1) एम. डब्ल्यू निरेनबर्ग आणी एच.जी. खोराना (2) एम. नॉल आणि ई. रूस्का
(3) जे.डी. वासटन आणि एफ. एच. सी. क्रिक (4) जी.डब्ल्यू. बिडले आणि ई.एल. टॅटम
Who first proposed double helix molecular model for DNA structure ?
(1) M.W. Nirenberg and H.G. Khorana (2) M. Knoll and E. Ruska
(3) J.D. Waston and F.H.C. Crick (4) G.W. Beadle and E.L. Tatum

55. 11 व 13 मे 1998 साली भारताने पोखरण येथे घेतलेल्या अणुस्फोट चाचणीशी संबंधित असणाऱ्या व्यक्तिचे नाव ———— आहे.
(1) डॉ. स्वामीनाथन (2) डॉ. जयंत नारळीकर
(3) डॉ. ए.पी. जे. अब्दुल कलाम (4) डॉ. राजा रामण्णा
The name of person linked with nuclear explosion tests conducted by India at Pokharan on May 11 and 13, 1998 is ————
(1) Dr. Swaminathan (2) Dr. Jayant Naralikar
(3) Dr. A.P.J. Adbul Kalam (4) Dr. Raja Ramanna

56. ———— या देशांनी ब्राह्मोस क्षेपणास्त्राचे उत्पादन करण्याचे नियोजन केले आहे.
(1) भारत व रशिया (2) भारत व इस्त्रायल (3) भारत व अमेरीका (4) रशिया व अमेरीका
'BRAHMOS' missile is planned between ————
(1) India and Russia (2) India and Isreal (3) India and USA (4) Russia and USA

57. दूरध्वनी कर्णश्रवणीचे कार्य विद्युत धारेचा ———— परिणाम या तत्त्वावर चालते.
(1) औष्मिक (2) रासायनिक (3) चुंबकीय (4) प्रकाशीय
Telephone ear piece works on the principle of ———— effect of electric current.
(1) Heating (2) Chemical (3) Magnetic (4) Optical

58. अतिशय भेदक व उच्च ऊर्जा असणारे प्रारण उत्स्फूर्तपणे उत्सर्जन करण्याच्या गुणधर्मास ———— म्हणतात.
(1) अल्फा प्रारण (2) बीटा प्रारण (3) किरणोत्सार (4) गॅमा प्रारण
Spontaneous emission of highly energetic radiation having high penetrating power is known as ————
(1) Alpha radiation (2) Beta radiation
(3) Radioactivity (4) Gama radiation

59. एका सुक्ष्मतरंगीय भट्टीमध्ये 0.15 kW-hr उर्जा 20 मिनिटे वापरण्यात आली तर त्या भट्टीची शक्ती ———— आहे.
(1) 0.45 W (2) 0.45 kW (3) 7.5×10^{-3} W (4) 7.5×10^{-3} kW
A microwave oven uses 0.15 kW-hr energy for 20 minutes. The power consumed by it is ————
(1) 0.45 W (2) 0.45 kW (3) 7.5×10^{-3} W (4) 7.5×10^{-3} kW

60. रिव्हर्स इनोव्हेशनचे (पूर्वस्थित नाविण्यांचे) जगातील उत्तम उदाहरण म्हणजे ————
(1) टाटांची नॅनो मोटरगाडी (2) महिंद्राची मोटरगाडी
(3) सुझूकीची मोटरगाडी (4) यापैकी एकही नाही
The best example of reverse innovation in the world is ————
(1) Tata's Nano Car (2) Mahindra's Car (3) Suzuki's Car (4) None of these

61. कोणता आशियाई देश 2050 पर्यंत सर्वात जास्त लोकसंख्येचा असेल ?
(1) नेपाल (2) चीन (3) पाकिस्तान (4) भारत
Which Asian country will be the most populous by 2050 ?
(1) Nepal (2) China (3) Pakistan (4) India

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

62. ———— रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी जागतिक आरोग्य संघटनेने डायरेक्टली ऑब्झर्वड ट्रीटमेंट शॉर्ट कोर्स (डॉटस्) या कृती योजनेची शिफारस केली आहे.
(1) रेबीस (2) क्षयरोग (3) पोलीओ (4) एडस्
World Health Organisation recommended Directly Observed Treatment Short Course (DOTS) strategy to control ———— disease.
(1) Rabies (2) Tuberculosis (3) Polio (4) AIDS

63. 25 वॅटचा विद्युत दिवा दररोज 10 तास चालतो. तर विद्युत दिवा एका दिवसात किती युनिट उर्जा वापरतो ?
(1) 0.025 युनिटस् (2) 25 युनिटस् (3) 2.5 युनिटस् (4) 0.25 युनिटस्
An electric bulb of 25 W is used for 10 hours per day. The energy in terms of units consumed by the bulb in one day is ________
(1) 0.025 units (2) 25 units (3) 2.5 units (4) 0.25 units

64. पुढील जागतिक युद्ध हे ———— सारखे स्तोत्र दुर्मिळ झाल्यामुळे होईल ?
(1) तेल आणि पाणि (2) हवा (3) अन्न (4) जमीन
The next world war will be fought over scarce resources such as ________
(1) Oil and Water (2) Air (3) Food (4) Land

65. नॅनो तंत्रज्ञानामध्ये वापरल्या जाणाऱ्या कणांचा आकार मोजण्यासाठी ———— हे स्केल वापरतात.
(1) मिलीमीटर (2) मायक्रोमीटर (3) ननोमीटर (4) मीटर
In Nanotechnology the size of particles is measured in ———— scale.
(1) Millimeter (2) Micrometer (3) Nanometer (4) Meter

66. खालीलपैकी ———— हा लैंगिकरित्या संक्रमित रोग नाही.
(1) गोनोऱ्हिआ (2) हिवताप (3) सिफिलिस (4) एलजीव्ही
Out of the following diseases, ———— is not a sexually transmitted disease.
(1) Gonorrhoea (2) Malaria (3) Syphilis (4) LGV

67. ———— याने उष्णतेवर संशोधन करून ती एक शक्ती असल्याचे दाखवून दिले.
(1) बेंजामिन फ्रॅक्लिन (2) बेंजामिन थॉम्पसन (3) मायकेल फॅरेडे (4) व्होल्ट
Heat is one of the forms of power is scientifically proved by ————
(1) Benjamin Franklin (2) Benjamin Thompson
(3) Michel Faraday (4) Volt

68. खालीलपैकी कोणता शास्त्रज्ञ अणुविषयक संशोधनाशी संबंधित नाही ?
(1) रॉबर्ट ओपेनहाईमर (2) नील्स भोर (3) ख्रिश्चन बर्नार्ड (4) एन्रिको फर्मी
Out of the following scientists, who is not related with atomic research ?
(1) Robert Openhighmer (2) Niles Bohr (3) Christian Barnourd (4) Enrico Fermi

69. 2 kg वस्तुमान असलेल्या पाण्याचे तापमान 30° C पासून 100° C पर्यंत वाढविण्यासाठी ———— उष्णता लागेल.
(1) 140 KCal (2) 140 Cal (3) 120 Cal (4) 120 KCal
Heat required to raise the temperature of 2 kg water from 30° C to 100° C is ________
(1) 140 KCal (2) 140 Cal (3) 120 Cal (4) 120 KCal

70. एच 1 एन 1 स्वाईन फ्ल्यूची एकूण लक्षणे ———— आहेत.
(1) तीन दिवसापेक्षा जास्त ताप (2) खोकला, डोकेदुखी व अंगदुखी
(3) घशामध्ये खवखव, नाक गळणे व श्वासोच्छवासास अडचण (4) वरील सर्व (1), (2) व (3)
The symptoms of H1 N1 Swine Flu are
(1) Fever for more than 3 days (2) Cough, headache and body ache
(3) Soar throat running nose and breathlessness (4) All the above (1), (2) and (3)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

71. खालील सारणीमध्ये तीन विद्यार्थ्यांनी परीक्षेत मिळवलेले गुण दिलेले आहेत.

विषय → / विद्यार्थी	गणित (150)	विज्ञान (120)	इंग्रजी (100)	भुगोल (75)
अ	110	60	50	53
ब	80	80	44	58
क	35	76	66	60

विज्ञान विषयात सर्व विद्यार्थ्यांनी मिळविलेल्या गुणांची सरासरी किती टक्के ? (विषयाच्या नावाखालील कंसातील आकडे त्या विषयातील जास्तीत जास्त गुणांचे आहेत)

(1) 72% (2) 75% (3) 50% (4) 60%

Table shows the marks obtained by three students in different subjects at school examination.

Subject → / Students	Maths (150)	Science (120)	English (100)	Geography (75)
A	110	60	50	53
B	80	80	44	58
C	35	76	66	60

What is the average percentage of Marks obtained by all students in science ?

(Maximum marks in respective subjects are given in brackets)

(1) 72% (2) 75% (3) 50% (4) 60%

72. एका कुटूंबाचा महिन्याचा विविध घटकांवर होणाऱ्या खर्चाचे प्रमाण याद्वारे उत्तमप्रकारे दाखवले जाते ———

(1) आयता-चित्र (2) गोलाकृती (3) वारवारिता-बहुभुज (4) रेषाकृती

The most appropriate diagram to represent the data related to the monthly expenditure on different items by a family is ———

(1) Histogram (2) Pie-diagram (3) Frequency polygon (4) Line diagram

73. आयतालेखामधील स्तंभाची उंची काय दर्शवते ?

(1) वर्गमध्य (2) पेक्षा कमी संचित वारंवारता

(3) वर्ग वारंवारता (4) वर्गांतर

What does the height of the rectangle in the 'Histogram' represent ?

(1) Class-mark (2) Less than cumulative frequency

(3) Class-frequency (4) Class-width

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

74. खालील सारणीत एका लघु उद्योगातील कामगारांनी एका आठवड्यात खेळण्यांचे किती नग तयार केले आहेत हे दाखविले आहे.

खेळण्यांची संख्या (नग)	कामगार संख्या
0-50	20
51-100	60
101-200	80
201-500	30
501-800	10

एका आठवड्यात 500 पेक्षा जास्त/नग तयार करणाऱ्या कामगारांची टक्केवारी किती ?

(1) 20% (2) 10% (3) 05% (4) 25%

The following table shows the no. of units of toys produced by the workers in a small scale industry in a week.

Toys	No. of Workers
0-50	20
51-100	60
101-200	80
201-500	30
501-800	10

What is the percentage of workers producing more than 500 units in a week ?

(1) 20% (2) 10% (3) 05% (4) 25%

75. संचित वारंवारिता आलेखाचा उपयोग या गोष्टी काढण्यासाठी करतात

(1) मध्यका (2) चतुर्थक (3) शतमक (4) वरील सर्वांसाठी

With the help of Ogive (Cumulative Frequency) curve, one can determine

(1) Median (2) Quartiles (3) Percentiles (4) All the above

76. सांख्यिकी सारणीमधील पहिल्या स्तंभामध्ये दिलेल्या शीर्षकाला असे म्हणतात

(1) ओळी शीर्षक (2) स्तंभ शीर्षक (3) सारणी शीर्षक (4) तळ टीप

The headings of the rows given in the first column of a statistical table are called

(1) Stubs (2) Captions (3) Titles (4) Foot notes

77.

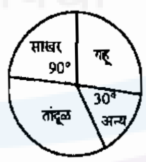

उपरोक्त दिलेल्या आकृतीच्या आधाराने, जर साखरेचे उत्पादन 3000 कि ग्रॅ असेल तर तांदुळ आणि गहू यांचे एकूण उत्पादन किती ?

(1) 6000 कि ग्रॅ (2) 4000 कि ग्रॅ (3) 7500 कि ग्रॅ (4) 8000 कि ग्रॅ

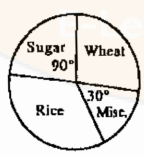

With reference to the diagram given above, if the production of sugar is 3000 Kgs then the total production of rice and wheat is how much ?

(1) 6000 Kgs (2) 4000 Kgs (3) 7500 Kgs (4) 8000 Kgs

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

78. खालील आलेखाचा अभ्यास करून प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

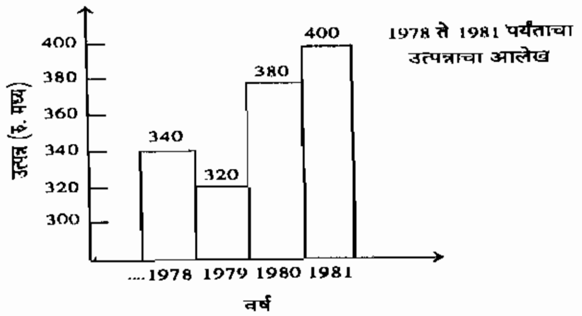

1978 ते 1981 पर्यंतचे सरासरी उत्पन्न किती ?

(1) 340 (2) 360 (3) 320 (4) 380

Study the diagram carefully and answer the question.

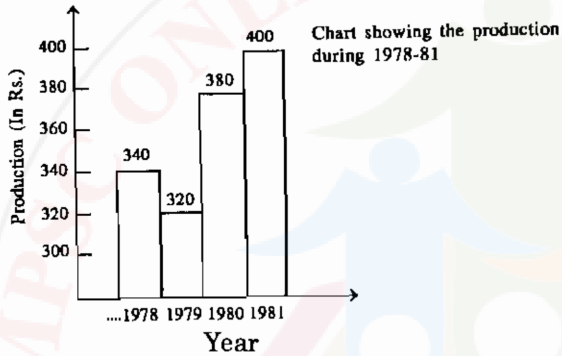

What is the average production during 1978 to 1981 ?

(1) 340 (2) 360 (3) 320 (4) 380

79. कोणत्या हंगामात मसूर हे पिक घेतात ?

(1) रब्बी (2) खरीप (3) उन्हाळी (4) रब्बी व खरीप दोन्ही हंगामात

In which season the Lentil crop is sown ?

(1) Rabi (2) Kharif (3) Summer (4) Both Rabi and Kharif

80. चांगल्या सुपीक जमिनीत सेंद्रिय पदार्थाचे प्रमाण किती असते ?

(1) 0.5% (2) 10% (3) 25% (4) 5%

In fertile soil the organic matter content is ____________

(1) 0.5% (2) 10% (3) 25% (4) 5%

81. मातीची घनता मोजण्याचे एकक कोणते आहे ?

(1) ग्रॅम प्रती क्युबीक मीटर (2) मीली ग्रॅम प्रती क्युबीक से.मी.

(3) ग्रॅम प्रती क्युबीक से.मी. (4) किलो ग्रॅम प्रती क्युबीक से.मी.

Bulk density of soil is measured in which unit ?

(1) Gram per cubic meter (2) Milligram per cubic centimeter

(3) Gram per cubic centimeter (4) Kg. per cubic centimeter

82. खालीलपैकी कोणते पिक हिरवळीच्या खताचे पिक म्हणून चोपण जमिनीवर घेतात ?

(1) मूग (2) करंज (3) गिरीपुष्प (4) धैंचा

Which of the following crops is taken as a green manuring crop in salt affected soil ?

(1) Green gram (2) Karanj (3) Glyricidiya (4) Dhencha

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

83. पुढीलपैकी गायीची कोणती जात जास्त दुध देणारी म्हणून प्रसिद्ध आहे ?
(1) गिर (2) डांगी (3) देवणी (4) फुले-त्रिवेणी
Which of the following breeds of cow is wellknown for its high milk yield ?
(1) Gir (2) Dangi (3) Devani (4) Phule-Triveni

84. खालीलपैकी कोणती शेळीची जात आहे ?
(1) उस्मानाबादी (2) जाफराबादी (3) सुरती (4) पंढरपूरी
Which of the following breeds is that of Goat ?
(1) Usmanabadi (2) Jafarabadi (3) Surti (4) Pandharpuri

85. तुषार सिंचन पद्धत पुढीलपैकी कोणत्या पिकासाठी अधिक उपयुक्त आहे ?
(1) भात (2) केळी (3) कापूस (4) भाजीपाला
For which crop, the sprinkler method or irrigation is very useful ?
(1) Rice (2) Banana (3) Cotton (4) Vegetables

86. विकोत्पादनातील खालीलपैकी कोणता घटक एकात्मिक अन्नद्रव्ये व्यवस्थापन पद्धतीचा घटक नाही ?
(1) जैविक खतांचा वापर व हिरवळीचे खत वापर (2) सेंद्रिय व रासायनिक खतांचा वापर
(3) हिरवळीची खेत व पिकांच्या अवशेषांचा वापर (4) जैविक किडनाशकांचा वापर
Which of the following components is not a component of the Integrated Nutrient Management (INM) System of crop production ?
(1) Use of biofertilizers and green manures (2) Use of organic manures and fertilizers
(3) Use of green manuring and crop residues (4) Use of bio-pesticides

87. आडसाली ऊस पिकासाठी एकूण किती पाणी लागते ?
(1) 150ते200सें.मी. (2) 210सें.मी. (3) 250 ते 300 सें.मी. (4) 225 सें.मी.
What is the total water requirement of Adsali sugarcane crop ?
(1) 150 to 200 c.m. (2) 210 c.m. (3) 250 to 300 c.m. (4) 225 c.m.

88. खालीलपैकी सोयाबीनचा कोणता वाण तांबेरा रोगास प्रतिकारक आहे ?
(1) जे.एस्.-235 (2) डी.एस्-228 (3) एम्.ए.सी.एस्-124 (4) पी.के.-1029
Which of the following varieties of soyabean is resistant to rust disease ?
(1) J.S.– 235 (2) D.S.– 228 (3) M.A.C.S. – 124 (4) P.K. – 1029

89. अवर्षण प्रवण क्षेत्रात मध्यम खोल जमिनीतून अधीक उत्पादन आणि आर्थीक फायद्यासाठी बाजरी व तूर या आंतरपिक पद्धतीची ________ या प्रमाणात लगवडीची शिफारस केली आहे.
(1) 1 : 3 (2) 2 : 1 (3) 2 : 2 (4) 4 : 2
In drought prone area on medium soils for more production and profit intercropping of Bajara and Tur in the proportion of ________ is recommended.
(1) 1 : 3 (2) 2 : 1 (3) 2 : 2 (4) 4 : 2

90. सर्वात जुने आणि प्रसिद्ध मत्स्य महाविद्यालय कोणत्या राज्यात आहे ?
(1) कर्नाटक (2) महाराष्ट्र (3) आंध्र (4) तामिलनाडू
In which state the oldest and famous college of fisheries is located ?
(1) Karnataka (2) Maharashtra (3) Andhra (4) Tamilnadu

91. कडधान्य पिकांच्या बियाण्यास ________ या जिवाणू संवर्धनाची प्रक्रिया केल्यास वातावरणातील नत्राच्या स्थिरीकरणास मदत होते.
(1) रायझोबियम (2) ॲझोटोबैक्टर (3) ॲझोला (4) ॲझोस्पायरिलम
Seed treatment of pulse crops with ______ culture is helpful in fixing of atmospheric nitrogen.
(1) Rhizobium (2) Azotobacter (3) Azolla (4) Azospirilum

92. भांडवलच्या वापरापोटी जे देयके दिले जाते त्याला ________ असे म्हणतात.
(1) नफा (2) तोटा (3) व्याज (4) मजुरी
The payment made for the use of capital is called as
(1) Profit (2) Loss (3) Interest (4) Wages

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

93. खालीलपैकी कोणत्या गळीत धान्यामध्ये तेलाचे प्रमाण कमी असते ?
(1) तीळ (2) सुर्याफूल (3) भूईमूग (4) करडई
Which one of the following oil seed crops, contains lowest oil percent ?
(1) Sesamum (2) Sunflower (3) Groundnut (4) Safflower

94. कॉमन कार्प या माशाच्या जातीची आहाराची सवय काय आहे ?
(1) कॉरनीव्होरस (2) ओमनीव्होरस (3) हरबीव्होरस (4) सरफेस फिडर
What is the feeding habit of common carp ?
(1) Carnivorous (2) Omnivorous (3) Herbivorous (4) Surface feeder

95. हळदीला पिवळा स्फटीका सारखा रंग येतो त्याला ________ म्हणतात.
(1) कॅपसीसीन (2) वॉक्सोल (3) कूरकूमीन (4) सेनोसाईड
Yellow colour in turmeric due to the presence of crystalline pigment is called ______
(1) Capasicin (2) Waxal (3) Curcumin (4) Sennocide

96. सोयाबीन धान्यात ________ टक्के इतकी प्रथिने (प्रोटीन्स) असतात.
(1) 60 (2) 40 (3) 10 (4) 20
Soyabean contains ________ percent of proteins.
(1) 60 (2) 40 (3) 10 (4) 20

97. भुईमुगाच्या दाण्यात ________ टक्के इतके तेलाचे प्रमाण असते.
(1) 48 ते 52 (2) 20 ते 22 (3) 10 ते 20 (4) 15 ते 20
The oil content of groundnut kernels is ________ percent.
(1) 48 to 52 (2) 20 to 22 (3) 10 to 20 (4) 15 to 20

98. खालीलपैकी कोणता वाण कांदा पिकाचा आहे आणि रब्बी हंगामासाठी उपयुक्त आहे ?
(1) एन 2-4-1 (2) चाफा (3) त्र्यंबक (4) मालदांडी-35-1
Which of the following genotypes is that of an onion that is useful in Rabi season ?
(1) N. 2-4-1 (2) Chafa (3) Trambak (4) Maldandi-35-1

99. भारतात कोणते राज्य सोयाबीन उत्पादनात अग्रेसर आहे ?
(1) महाराष्ट्र (2) पंजाब (3) मध्यप्रदेश (4) राजस्थान
Which state is the leading producer of Soyabean in India ?
(1) Maharashtra (2) Punjab (3) Madhya Pradesh (4) Rajasthan

100. 2001 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात एकूण काम करणाऱ्या वर्गांपैकी शेतमजुरांची टक्केवारी ________ आहे.
(1) 34.0 (2) 26.3 (3) 42.4 (4) 28.1
As per 2001 census, in Maharashtra farm labour constitutes ________ % of the total working labour.
(1) 34.0 (2) 26.3 (3) 42.4 (4) 28.1

101. कोणत्या वर्षी भारत सरकारने जागतीक व्यापार संघनेशी करार केला आहे ? आणि जागतीक व्यापार संघटना (डब्ल्यु. टी. ओ.) कधी अस्तित्वात आली.
(1) 1981-1982 (2) 1994-1995 (3) 1996-1997 (4) 1998-1999
In which year the Govt. of India signed WTO agreement and when did the World Trade Organisation come into existence.
(1) 1981-1982 (2) 1994-1995 (3) 1996-1997 (4) 1998-1999

102. शेतकऱ्यांना मिळणारे पीक कर्ज खालीलपैकी कोणत्या प्रकारात मोडते ?
(1) कर्मा मुदतीचे कर्ज (2) मध्यम मुदतीचे कर्ज (3) दीर्घ मुदतीचे कर्ज (4) अती दीर्घ मुदतीचे कर्ज
The farmers get crop loan under ________
(1) Short term loan (2) Medium term loan
(3) Long term loan (4) Very long term loan

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

103. गावातील बहूउद्देशिय सहकारी पतपूरवठा सोसायटीची कार्ये काय असतात ?
(1) शेतकऱ्यांना कृषिसाठी पतपूरवठा करणे (2) शेतकऱ्यांना कृषि निविष्ठांचा पुरवठा करणे
(3) वरीलपैकी (1) व (2) दोन्ही (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही
What are the functions of village multipurpose co-operative credit society ?
(1) Providing agricultural finance to farmers (2) Providing agricultural inputs to farmers
(3) Both (1) and (2) above (4) None of the above

104. भू विकास बँकेचे प्रमुख कार्य काय ?
(1) शेतकऱ्यांना भू विकासासाठी दीर्घ मुदतीची कर्जे देणे (2) पिक कर्ज देणे
(3) कृषि निविष्ठांचा पुरवठा करणे (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही
What is the main function of the Land Development Bank ?
(1) Providing long term loans to the farmers for Land Development (2) Providing crop loans
(3) Supply of agricultural inputs (4) None of the above

105. 2006-07 या वर्षात भारत सरकारची एकूण राजकोषीय (राजस्व, fiscal) तूट राष्ट्रीय ढोबल उत्पन्नाच्या 3.3% इतकी होती तर प्राथमिक तूट राष्ट्रीय ढोबल उत्पन्नाच्या –0.2% इतकी होती. ही स्थिती काय दर्शविते ?
(1) महसूली खर्चात व्याज भरणा ह्या घटकाचे प्रमाण खूप जास्त होते (2) तूटीचे भरुन काढण्याचे प्रमाण कमी होते
(3) सबसिडी (सूट) चे प्रमाण जास्त होते (4) किंमत निर्देशांक कमी होता
In the year 2006-07, the Government of India's fiscal deficit was 3.3% of GDP and Primary deficit was – 0.2% of GDP. What does this indicate ?
(1) Interest rate component of revenue expenditure was very high
(2) Deficit financing was low
(3) Subsidies were high
(4) Price Index was low

106. वर्ष 2008-09 मध्ये भारताचे ढोबल राष्ट्रीय उत्पन्न रु. 3323648 कोटी एवढे होते आणि निव्वल राष्ट्रीय उत्पन्न रु. 2941971 कोटी एवढे होते. दोन्ही उत्पन्न पातळीवरील तफावत खालील पैकी कुठल्या गोष्टी मुळे आहे ?
(1) भाडवली घसारा मूल्य (2) रुपयाच्या मूल्यातील घसरण
(3) परकीय नागरिकांना द्यावयाचे उत्पादन घटक उत्पन्न (4) विदेशी थेट गुंतवणूकीतील घट
In the year 2008-09 India's GNP was Rs. 3323648 Crs and NNP was Rs. 2941971 Crs. The difference between the two is due to which of the following factors ?
(1) The depreciation value of capital (2) The depreciation of rupee
(3) The factor incomes to be paid abroad (4) The decline in foreign direct investment

107. भारतीय अर्थव्यवस्थेत 2008-09 ह्या वर्षात सेवा क्षेत्राचा वृद्धी दर काय होता ?
(1) 8.9% (2) 7.1% (3) 7.9% (4) 9.8%
What was the rate of growth in service sector in Indian Economy in the year 2008-09 ?
(1) 8.9% (2) 7.1% (3) 7.9% (4) 9.8%

108. लघु उद्योगाचा भारताच्या औद्योगिक उत्पादनात किती वाटा आहे ?
(1) सुमारे 25% (2) सुमारे 45% (3) सुमारे 39% (4) सुमारे 55%
What is the share of small scale industries in India's industrial output ?
(1) about 25% (2) about 45% (3) about 39% (4) about 55%

109. वांच्छू समिती स्थापन करण्यामागे काय उद्देश होता ?
(1) कर अंकेक्षण (2) प्रमंडळ अंकेक्षण (3) परीव्यय अंकेक्षण (4) महसूल अंकेक्षण
What was the objective behind formation of Vanchhu committee ?
(1) Tax Audit (2) Company Audit (3) Cost Audit (4) Revenue Audit

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

110. 1960–61 पासून कोणत्या क्षेत्राचा भारताच्या राष्ट्रीय उत्पन्नातील वाटा सातत्याने घटत आहे ?
(1) प्राथमिक क्षेत्र (2) द्वितीयक क्षेत्र (3) तृतीयक क्षेत्र (4) प्राथमिक व द्वितीयक क्षेत्र
Which sector's share has been continuously decreasing since 1960-61 in national income of India ?
(1) Primary sector (2) Secondary sector
(3) Tertiary sector (4) Primary and Secondary sectors

111. नॅशनल सॅंपल सर्व्हे ऑर्गनायझेशनच्या कोणत्या फेरीनुसार भारताची दारिद्र्यरेषेखालील लोकसंख्या 27.8 प्रतिशत होती ?
(1) 61 वी फेरी (2) 55 वी फेरी (3) 51 वी फेरी (4) 54 वी फेरी
After which round of National Sample Survey Organisation, India's 27.8 percent population was below poverty line ?
(1) 61st round (2) 55th round (3) 51st round (4) 54th round

112. भारतात राष्ट्रीय उत्पन्ना विषयीचे अंदाज _______ कडून सादर केले जातात.
(1) नियोजन मंडळ (2) भारतीय रिझर्व्ह बँक (3) वित्त मंत्रालय (4) केंद्रीय सांख्यिकी संघटन
National Income Estimates in India are prepared by _______
(1) Planning Commission (2) RBI
(3) Finance Ministry (4) Central Statistical Organisation

113. 2006-07 साली भारताच्या राष्ट्रीय उत्पन्नात कृषी क्षेत्राचा हिस्सा किती होता ?
(1) 13.26% (2) 18.51% (3) 20.47% (4) 22.18%
What was the share of Agricultural sector in India's National Income in the year 2006-07 ?
(1) 13.26% (2) 18.51% (3) 20.47% (4) 22.18%

114. भारतीय जनगणना अहवाल 2001 नुसार 1991 ते 2001 ह्या काळात लोकसंख्या वाढीचा वार्षिक सरासरी दर काय होता ?
(1) 1.22 (2) 1.93 (3) 2.11 (4) 2.15
As per the census of India Report 2001, what was the compound annual growth rate of population during the period 1991-2001.
(1) 1.22 (2) 1.93 (3) 2.11 (4) 2.15

115. भारतात नियोजन मंडळाची स्थापना केव्हा झाली ?
(1) मार्च 1950 (2) एप्रिल 1950 (3) मार्च 1951 (4) मार्च 1949
When was planning commission established in India ?
(1) March 1950 (2) April 1950 (3) March 1951 (4) March 1949

116. भारतीय नियोजन खालीलपैकी कोणत्या प्रकारात मोडते ?
(1) लोकशाही (2) प्रादेशिक (3) सूचक (4) आज्ञेनुसार नियोजन
Indian planning falls under which of the following types ?
(1) Democratic (2) Regional (3) Indicative (4) Planning by command

117. अकराव्या पंचवार्षिक योजनेअंतर्गत गुंतवणूक दर एकूण स्थूल राष्ट्रीय उत्पादनाच्या किती टक्के अपेक्षित होता ?
(1) 33.3% (2) 36.7% (3) 24.8% (4) 30.0%
In the 11th Five year plan, the Investment rate as a percentage of GDP is estimated to be at what level ?
(1) 33.3% (2) 36.7% (3) 24.8% (4) 30.0%

118. पुढीलपैकी कोणते करारोपण भारत सरकारकडून होत नाही ?
(1) प्राप्ती कर (2) उत्पादन शुल्क (3) शेती उत्पन्नावरील कर (4) वरीलपैकी कोणताही नाही
Which of the following is a tax not levied by the Government of India ?
(1) Income tax (2) Excise duty (3) Agricultural Income tax (4) None of the above

119. दहाव्या पंचवार्षिक योजने अंतर्गत कृषि आणि कृषि निगडीत बाबींसाठी एकूण नियोजित खर्चाच्या तुलनेत किती वाटा होता ?
(1) 3.8% (2) 8.3% (3) 6.5% (4) 11.0%
What was the share of agriculture and allied activities in the 10th Five Year Plan outlay ?
(1) 3.8% (2) 8.3% (3) 6.5% (4) 11.0%

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

120. अकराव्या योजनेअंतर्गत दारिद्रय निर्मूलनाचा निर्धारीत दर किती ?
(1) 8.0% (2) 10.0% (3) 12.0% (4) 9.0%
What is the targetted rate in poverty reduction under 11th plan period ?
(1) 8.0% (2) 10.0% (3) 12.0% (4) 9.0%

121. अकराव्या योजने अंतर्गत किती अतिरिक्त रोजगार संधी उपलब्ध करण्याचे लक्ष्य निर्धारित करण्यात आले होते ?
(1) 50 मिलीयन (5 कोटी) (2) 58 मिलीयन (5.8 कोटी)
(3) 60 मिलीयन (6 कोटी) (4) 45 मिलीयन (4.5 कोटी)
What is the target kept for generating additional jobs during the 11th plan period ?
(1) 50 million jobs (5 crs) (2) 58 million jobs (5.8 crs)
(3) 60 million jobs (6 crs) (4) 45 million jobs (4.5 crs)

122. भारतामध्ये नवव्या योजने अंतर्गत देशातील बचती चे प्रमाण एकूण स्थूल उत्पादनाच्या किती होते ?
(1) 26.1% (2) 24.2% (3) 25.8% (4) 23.31%
In the 9th plan period what was the proportion of domestic savings to GDP in India ?
(1) 26.1% (2) 24.2% (3) 25.8% (4) 23.31%

123. अंदाजपत्रकात सार्वजनिक उत्पन्न-खर्चाच्या अंदाजाबरोबरच कोणत्या घटकांचा समावेश असतो ?
(1) गत वर्षाचा आर्थिक परिस्थितीचा आढावा (2) नवीन कर योजना
(3) भांडवली खर्च भागविण्याची व्यवस्था (4) वरील सर्व
Are also incorporated along with the estimates of public revenue and expenditure in the budget ?
(1) Past year review of economic situation (2) New tax schemes
(3) Management of capital expenditure (4) All of the above

124. सन् 1986-87 पासून राज्य सरकारांच्या अंदाजपत्रकात कोणती प्रवृती आढळते ?
(1) महसुली वाढावा (2) महसुली तूट
(3) महसुली उत्पन्न व खर्चात वाढ (4) महसुली उत्पन्न व खर्चात समान दराने वाढ
Which tendency is observed in the budgets of state governments since 1986-87 ?
(1) Revenue surplus
(2) Revenue deficit
(3) Increase in revenue receipts and expenditure
(4) Increase in the revenue receipts and expenditure at equal rate

125. 'न्यू गाडगीळ फार्म्यूला' ________ संबंधित आहे.
(1) नियोजन मंडळाचे पुर्नगठन
(2) वित्तीय मंडळाच्या भुमिकेची पुर्नरचना
(3) केंद्र आणि राज्य सरकारे यांच्यामधील कर विभाजना बाबत नवीन रचना
(4) सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन
The 'New Gadgil formula' deals with ________
(1) The new set up of the Planning Commission
(2) Redefining the role of Finance Commission
(3) Devising a new structure of tax distribution between Centre and States
(4) Public expenditure management

126. भारतातील इतर राज्यांशी तुलना करता – औद्योगिक गुंतवणूकीसंदर्भात कोणत्या राज्यानंतर महाराष्ट्राला दुसऱ्या क्रमांकाची पंसती मिळत आहे.
(1) आंध्र प्रदेश (2) कर्नाटक (3) गुजरात (4) तामिलनाडू
As compared to the other states in India after which state the Maharashtra is the second most favoured destination for Industrial investment.
(1) Andhra Pradesh (2) Karnataka (3) Gujrat (4) Tamilnadu

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

127. केंद्र सरकारच्या भांडवली मिळकतीत पुढीलपैकी कोणत्या बाबींचा समावेश होतो ?
(1) राज्य सरकारांना दिलेल्या कर्जाची आणि उचलीची निव्वळ परतफेड (2) निव्वळ लघु बचती
(3) वरीलपैकी दोन्ही 1 आणि 2 (4) वरीलपैकी कुठलेही नाही
Which of the following items are included in capital receipts of the Central Government ?
(1) Net recoveries of loans and advances to States (2) Net small savings
(3) Both 1 and 2 above (4) None of the above

128. भारतामध्ये केंव्हापासून व्हॅट ह्या करप्रणालीची सुरवात झाली ?
(1) 1 एप्रिल 2005 (2) 1 एप्रिल 2003 (3) 1 एप्रिल 2001 (4) 1 एप्रिल 2002
When was VAT introduced in India ?
(1) 1st April 2005 (2) 1st April 2003 (3) 1st April 2001 (4) 1st April 2002

129. लोकसभा सभापतीच्या प्रत्यक्ष नियंत्रणाखालील कोणतीसंसदीय समिती सरकारच्या खर्चावर लक्ष ठेवते ?
(1) सार्वजनिक लेखा समिती (2) स्थायी समिती
(3) अंदाज समिती (4) सार्वजनिक उद्योगसमिती
Which parliamentary committee directly under the control of Speaker of Lok Sabha keeps an eye on Government expenditure ?
(1) Public Accounts Committee (2) Standing Committee
(3) Estimates Committee (4) Committee on Public Undertakings

130. अंतर्गत लेखापरिक्षण कोण करते ?
(1) केंद्र सरकारचा वित्त विभाग (2) पंतप्रधान कार्यालयाचे सचिव
(3) वेगवेगळ्या खात्यामधील लेखापरिक्षण कक्ष (4) वरीलपैकी कोणीही नाही
Who conducts the Internal Audit ?
(1) Finance Department of the central government (2) Secretary to the PMO
(3) Internal Audit wings of various ministries/department (4) No one from the above

131. अक्षर मालिकेतील प्रश्नचिन्हासाठी योग्य पर्याय निवडा.
A, B, D, G, ?
(1) M (2) L (3) K (4) H
Select correct option for the question mark in a letter series.
A, B, D, G, ?
(1) M (2) L (3) K (4) H

132. माझ्या घरी मी पूर्वेकडे तोंड करून उभा आहे. नंतर डावीकडे वळून 10 मीटर गेलो. नंतर उजवीकडे वळून 5 मीटर गेलो. नंतर 5 मीटर दक्षिणेकडे गेलो. तेथून 5 मीटर पश्चिमेला गेलो तर मी माझ्या घराच्या कोणत्या दिशेला आहे ?
(1) पूर्व (2) पश्चिम (3) उत्तर (4) दक्षिण
At my house I am facing East. I turned left and walked 10 m. Then I turned right and covered 5 m. Thereafter I went 5 m to the South and from there I went 5 m to West. In which direction am I with respect to my house ?
(1) East (2) West (3) North (4) South

133. प्रश्नचिन्हाऐवजी सर्वोत्तम पर्याय कोणता ?
सुतार : लाकूड : : शिंपी : ?
(1) कापड (2) कापूस (3) माल (4) पोशाख
Which of the following best replaces the question mark ?
Carpenter : Wood : : Tailor : ?
(1) Cloth (2) Cotton (3) Goods (4) Dress

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

134. जर A व B या आकृतींचा परस्परांशी जो संबंध आहे तोच संबंध आकृती C व D यात आहे तर योग्य पर्याय निवडा.

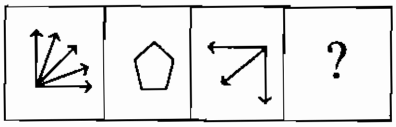

A B C D

पर्याय :

(1) (2) (3) 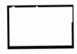 (4)

If relationship between figures A and B is the same as between C and D, then select correct option.

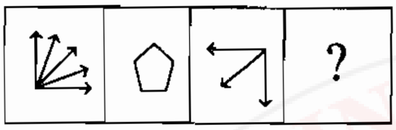

A B C D

Options :

(1) (2) (3) 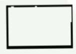 (4) 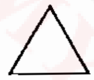

---

135. XYZ : 64, 65, 66 : : STU : ?

(1) 39, 40, 41 (2) 59, 60, 61 (3) 49, 50, 51 (4) 19, 20, 21

XYZ : 64, 65, 66 : : STU : ?

(1) 39, 40, 41 (2) 59, 60, 61 (3) 49, 50, 51 (4) 19, 20, 21

---

136. घटना क्रमाने मांडा :

I) मुले अकाली प्रौढ झाली.
II) कुक्कुटमालकांनी कोंबड्यांवर संजीवकांचे उपचार केले.
III) सरकारने शालेय मुलांना प्रोटीन्स पुरवण्याचे ठरवले.
IV) सरकारची संजीवकांचा वापर केलेल्या कुक्कुट उत्पादनांवर बंदी.
V) कुक्कुटमालकांशी अंडी पुरवठा करार.
VI) सरकारकडून चौकशी समिती नियुक्त.
VII) योजनेचे मुलांच्या आरोग्यावर सकारात्मक परिणाम.

पर्याय :

(1) VII → III → V → II → I → VI → IV (2) IV → III → V → II → I → VII → VI
(3) II → IV → III → I → V → VI → VII (4) III → V → II → VII → I → VI → IV

Arrange events sequentially :

I) Children reach puberty at an earlier age.
II) Poultry owners treat hens with growth harmone.
III) Government decides to supply proteins to school children.
IV) Harmone treated poultry is banned by the government.
V) Poultry owners are given contract for supplying eggs.
VI) Government appoints an inquiry committee.
VII) Scheme shows positive effect on childrens' health.

Options :

(1) VII → III → V → II → I → VI → IV (2) IV → III → V → II → I → VII → VI
(3) II → IV → III → I → V → VI → VII (4) III → V → II → VII → I → VI → IV

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

137. 217 : 262 : : 715 : ?

(1) 760 (2) 859 (3) 877 (4) 580

217 : 262 : : 715 : ?

(1) 760 (2) 859 (3) 877 (4) 580

138. आरशात आकृतीची प्रतिमा दाखवणारा पर्याय कोणता ?

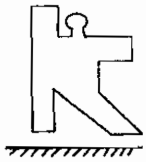

पर्याय :

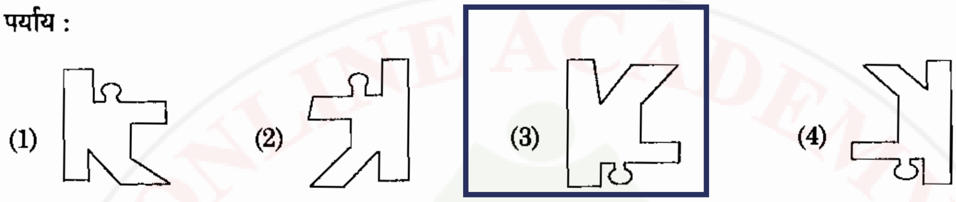

Which alternative shows the mirror image of the figure ?

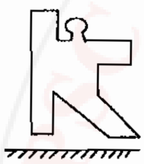

Options :

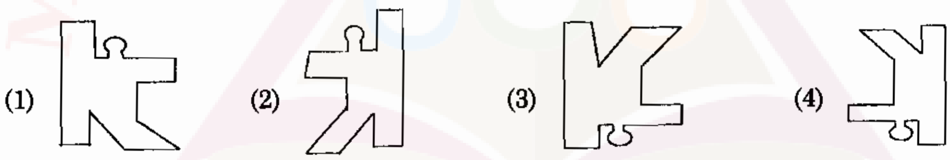

139. KOLHAPUR हा शब्द 'IMJFYNSP' असा लिहिल्यास 'WASHINGTON' शब्द कसा लिहाल ?

(1) UVWFGELRLM (2) UYQFGLERML (3) YUQWFLELMR (4) YQVWGFLEMR

If KOLHAPUR is written as 'IMJFYNSP', then how will you write the word 'WASHINGTON' ?

(1) UVWFGELRLM (2) UYQFGLERML (3) YUQWFLELMR (4) YQVWGFLEMR

140. अरुण म्हणाला "ही मुलगी माझ्या आईच्या नातवाची बायको आहे". तर अरुणचे त्या मुलीशी नाते कोणते ?

(1) वडील (2) आजोबा (3) नवरा (4) सासरे

Arun said "This girl is the wife of the grandson of my mother". What is Arun to the girl ?

(1) Father (2) Grand father (3) Husband (4) Father-in-law

141. एका खेळाडूचा खालून क्रमांक 18 वा आणि वरून 27 वा आहे. तर त्या स्पर्धेत किती खेळाडू आहेत ?

(1) 45 (2) 9 (3) 44 (4) 46

A player is ranked 18th from bottom and 27th from the top. How many players are there in the game ?

(1) 45 (2) 9 (3) 44 (4) 46

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

142. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य संख्या लिहा.

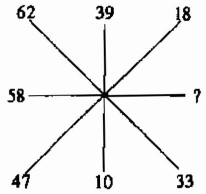

(1) 48 (2) 8 (3) 29 (4) 28

Insert the missing number at the question mark.

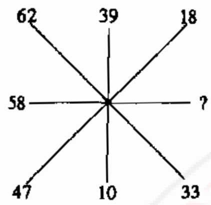

(1) 48 (2) 8 (3) 29 (4) 28

---

143. चार बहिर्णींच्या 5 वर्षापूर्वीच्या वयाची बेरीज 80 वर्ष होती. तर 15 वर्षानंतर त्यांच्या वयाची बेरीज किती होईल ?

(1) 60 (2) 100 (3) 160 (4) 95

The sum of ages of four sisters 5 years back was 80 years. What will be the sum of their ages after 15 years ?

(1) 60 (2) 100 (3) 160 (4) 95

---

144. खालीलपैकी कोणत्या वेन (Venn) आकृतीमध्ये पुढील वर्गाचे एकमेकांशी संबंध योग्य रीतीने दाखविले आहेत : चहा, कॉफी, पेये

(1) 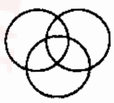 (2) (3) (4) 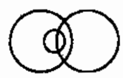

Which one of the following Venn diagrams correctly illustrates the relationship among the classes : Tea, Coffee, Beverages

(1) 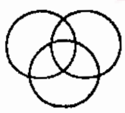 (2) 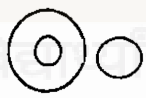 (3) (4)

---

145. खालीलपैकी विसंगत पर्याय ओळखा :

66, 77, 94, 49

(1) 66 (2) 77 (3) 94 (4) 49

Find the oddman out of the following :

66, 77, 94, 49

(1) 66 (2) 77 (3) 94 (4) 49

---

146. जर 1 ऑक्टोबरला रविवार असेल तर 1 नोव्हेंबर ________ असेल.

(1) सोमवार (2) मंगळवार (3) बुधवार (4) गुरुवार

If 1st October is a Sunday, then 1st November will be ________

(1) Monday (2) Tuesday (3) Wednesday (4) Thursday

---

147. आशिशचे वजन गोविंदपेक्षा अधिक आहे. मोहितचे वजन जॅकपेक्षा कमी आहे. पवनचे वजन जॅकपेक्षा अधिक व गोविंदपेक्षा कमी आहे तर यात सर्वात जास्त वजन कोणाचे आहे ?

(1) गोविंद (2) जॅक (3) पवन (4) आशिश

Ashish is heavier than Govind. Mohit is lighter than Jack. Pawan is heavier than Jack but lighter than Govind. Who among them is the heaviest ?

(1) Govind (2) Jack (3) Pawan (4) Ashish

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

148. संख्यामालिकेतील पाचवी संख्या कोणती ?
3, 6, 18, 72, (.....)
(1) 144 (2) 216 (3) 288 (4) 360

What is the 5th number in the series ?
3, 6, 18, 72, (.....)
(1) 144 (2) 216 (3) 288 (4) 360

---

149. 1 ते 45 या संख्यांदरम्यानच्या उने भाग जाणाऱ्या संख्या चढत्या क्रमाने मांडल्यास सर्वात कमी किमतीच्या संख्येपासून नवव्या स्थानावरील संख्या कोणती ?
(1) 18 (2) 21 (3) 24 (4) 27

If the numbers divisible by three are arranged in ascending order then what number will be at the 9th place from the number having least value ?
(1) 18 (2) 21 (3) 24 (4) 27

---

150. प्रश्नाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?
31, 37, ?, 43, 47
(1) 38 (2) 39 (3) 41 (4) 40
Which number will come in the place of question mark ?
31, 37, ?, 43, 47
(1) 38 (2) 39 (3) 41 (4) 40

---

151. पुढे दिलेल्या रचनेतील x साठी संख्या निवडा

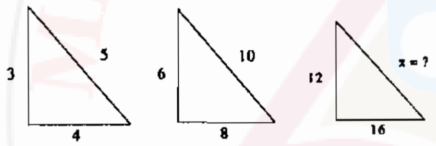

(1) 12 (2) 24 (3) 20 (4) यापैकी नाही
Find the value of x in the following pattern

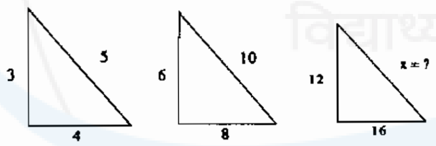

(1) 12 (2) 24 (3) 20 (4) None of the above

---

152. जर 339 AB ⟶ 113 AB, तर 345 xy ⟶ ?
(1) 511 xy (2) 151 xy (3) 115 xy (4) 115 yx
If 339 AB ⟶ 113 AB, then 345 xy ⟶ ?
(1) 511 xy (2) 151 xy (3) 115 xy (4) 115 yx

---

153. खाली दिलेल्या पहिल्या दोन संख्यामध्ये एक विशिष्ट संबंध आहे. तसाच संबंध तिसऱ्या आणि चौथ्या संख्यांमध्ये आहे. तर चौथी संख्या कोणती ?
27 : 38 : : 51 : ?
(1) 60 (2) 63 (3) 64 (4) 66
There is some relationship between first and second number. There is also the same relationship between third and the fourth number. Then what will be the fourth number ?
27 : 38 : : 51 : ?
(1) 60 (2) 63 (3) 64 (4) 66

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

154. प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणता शब्दा येईल ?
विद्यार्थी : शाळा : : ? : (play ground) क्रिडांगण
(1) खेळ (2) खेळाडू (3) प्रशिक्षक (4) मैदान
Which word should come at the question mark ?
student : school : : ? : play ground
(1) game (2) player (3) coach (4) ground

155. योग्य पर्यायाच्या साहाय्याने रिक्त स्थानाची पूर्तता करा
A10 : Z35 : : K20 : ?
(1) J9 (2) J18 (3) J90 (4) J19
Fill in the gap with the correct alternative
A10 : Z35 : : K20 : ?
(1) J9 (2) J18 (3) J90 (4) J19

156. जर PAPER = 56, PENCIL = 59, तर WRITE = ?
(1) 73 (2) 74 (3) 75 (4) 76
If PAPER = 56, PENCIL = 59, then WRITE = ?
(1) 73 (2) 74 (3) 75 (4) 76

157. जर एका परीक्षे मध्ये योग्य उत्तराला 4 गुण मिळतात आणि चुकीच्या उत्तराला वजा एक गुण मिळतो. जर त्याने सर्व 75 प्रश्नांची उत्तरे लिहिली आणि त्याला 125 गुण मिळाले असतील तर त्याने ________ प्रश्नांची बरोबर उत्तरे दिली.
(1) 35 (2) 40 (3) 42 (4) 46
In an examination, a student scores 4 marks for every correct answer and loses 1 mark for every wrong answer. If he attempts all 75 questions and secures 125 marks, the number of questions he attempts correctly is
(1) 35 (2) 40 (3) 42 (4) 46

158. एका रांगेत संदिप डावीकडून 25 वा आहे, व उजवीकडून तो 25 वा आहे तर रांगेत एकूण मूले किती आहे.
(1) 50 (2) 49 (3) 48 (4) 51
In a row Sandip is at the 25th place from the left and so also from the right. How many children are there in the row ?
(1) 50 (2) 49 (3) 48 (4) 51

159. काळजीपूर्वक वाचून अशी विधान जोडी निवडा की जी नेहमी असत्यच असतील
(अ) सर्व प्राणी मांसाहारी आहेत (ब) कांही प्राणी मांसाहारी नाहीत
(क) प्राणी मांसाहारी नाहीत (ड) कांही प्राणी मांसाहारी आहेत
पर्यायी उत्तरे :
(1) अ आणि ब (2) ब आणि क (3) अ आणि क (4) क आणि ड
Find a pair of statements that will always be false
(a) All animals are carnivorous (b) Some animals are not carnivorous
(c) Animals are not carnivorous (d) Some animals are carnivorous
Options :
(1) a and b (2) b and c (3) a and c (4) c and d

160. जर 'abdec' हे असे '/ // \\ 人 \' लिहिले असेल तर 'decab' कसे लिहिले जाईल ?
(1) 人 人 / // \\ (2) \\ 人 \ / // (3) 人 \ 人 // \\ (4) 人 人 // \\ /
If 'abdec' are written like '/ // \\ 人 \' then how will 'decab' be written ?
(1) 人 人 / // \\ (2) \\ 人 \ / // (3) 人 \ 人 // \\ (4) 人 人 // \\ /

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

161. प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी आकृती कोणती ?

ĥ ŐźĸŭnŶQue ΦŸΦ . őŇĭ Ķ̣ĕŭ ĥ ŜŸ

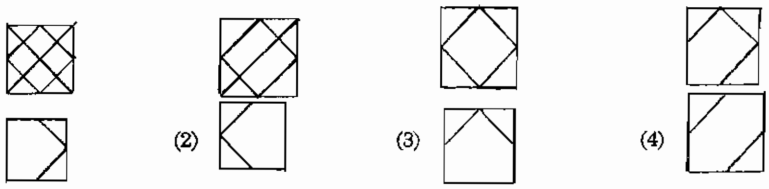

(1) (2) (3) (4) ?

Which figure will appear at the question mark ?

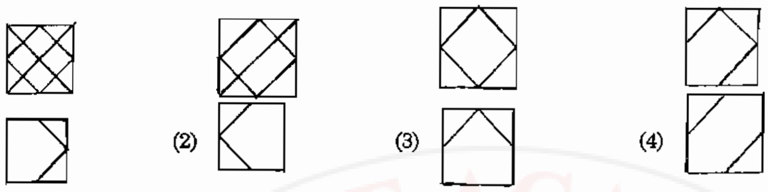

(1) (2) (3) (4) ?

162. क्रम पूर्ण करण्यासाठी योग्य पर्याय निवडा.

ĥ ŐźĸŭnŶQue 1ŸX . őŇĭ Ķ̣ĕŭ ĥ ŜŸ

B 3 E 7 R 13 Q 19 ?

(1) S (2) U (3) W (4) Y

To Complete the sequence select the correct option.

B 3 E 7 R 13 Q 19 ?

(1) S (2) U (3) W (4) Y

163. लाळेचा संबंध तोंडाशी असेल तर कशाचा संबंध डोळ्याशी आहे ?

(1) भुवया (2) पापण्या (3) बघणे (4) अश्रू

Mouth is to saliva then Eye is to

(1) Eyebrow (2) Eyelid (3) Seeing (4) Tears

164. खालीलपैकी विसंगत आकृती ओळखा.

Fig. I Fig. II Fig. III Fig. IV

(1) Fig. I (2) Fig. II (3) Fig. III (4) Fig. IV

Identify the odd-figure

Fig. I Fig. II Fig. III Fig. IV

(1) Fig. I (2) Fig. II (3) Fig. III (4) Fig. IV

165. पहिल्या संख्येचा दुसऱ्या संख्येशी जो संबंध आहे तोच तिसऱ्या संख्येचा रिक्त स्थानातील संख्येशी आहे, तर रिक्त स्थानातील संख्या कोणती ?

1641 : 41 : : 7225 : ?

(1) 55 (2) 68 (3) 79 (4) 85

If 1641 : 41 : : then 7225 : ?

(1) 55 (2) 68 (3) 79 (4) 85

166. संख्या श्रेणीतील रिक्त स्थानी कोणती संख्या येईल ?

17, 34, 102, 408, ...

(1) 1632 (2) 2040 (3) 1080 (4) यापैकी कोणतीही नाही

Which number will follow the series ?

17, 34, 102, 408, ...

(1) 1632 (2) 2040 (3) 1080 (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

167. खालील प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती आकृती येईल ?

पर्यायी उत्तरे

(1) (2) (3) (4)

Which figure will be in place of the question-mark ?

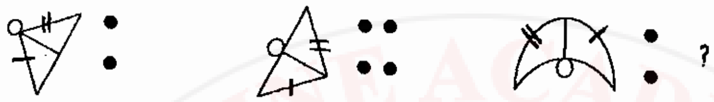

Answer Options

(1) 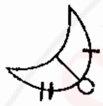 (2) (3) (4) 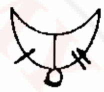

---

168. खालील आकृती असे दर्शवितात की–

वैद्यकीय शिक्षणात रस असणारे विद्यार्थी

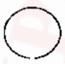 अभियांत्रिकी शिक्षणात रस असणारे विद्यार्थी

पदव्युत्तर स्पर्धा परीक्षेत रस असणारे विद्यार्थी

तर तिन्ही शाखांत रस असणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे एकूण विद्यार्थ्यांशी असलेले प्रमाण किती ?

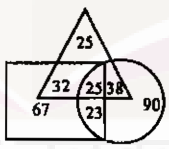

(1) 8.33% (2) 16% (3) 13.88% (4) 25%

Following figure indicates that

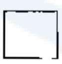 Pupils interested in medical education

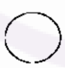 Pupils interested in engineering education

Pupils interested in competitive exams after degree

So what is the proportion of pupils interested in all the three branches to total number of pupils ?

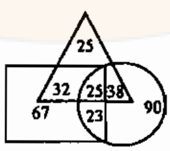

(1) 8.33% (2) 16% (3) 13.88% (4) 25%

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

169. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय लिहा.

2	17	5
11	?	13
7	19	3

(1) 15 (2) 23 (3) 25 (4) 33

What is the correct option in the place of question-mark ?

2	17	5
11	?	13
7	19	3

(1) 15 (2) 23 (3) 25 (4) 33

---

170. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

(1) 4 (2) 14 (3) 16 (4) 38

What is the correct option in the place of the question mark ?

(1) 4 (2) 14 (3) 16 (4) 38

---

171. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

82, 48, 26, ?, 2

(1) 22 (2) 18 (3) 8 (4) 14

Select proper alternative in place of question mark ?

82, 48, 26, ?, 2

(1) 22 (2) 18 (3) 8 (4) 14

---

172. जर SCHOOL शब्द HXSLLO असा लिहिला तर NZGV म्हणजे काय ?

(1) MATE (2) JOKE (3) TALK (4) WASP

If SCHOOL is written as HXSLLO then NZGV means ?

(1) MATE (2) JOKE (3) TALK (4) WASP

---

173. जर 'sequential' हा शब्द 2137198564 लिहिला तर 'essential' हा शब्द कसा लिहिला जाईल ?

(1) 122198564 (2) 21189564 (3) 221198564 (4) 98824651

If word 'sequential' is written as 2137198564, how the word 'essential' will be written ?

(1) 122198564 (2) 21189564 (3) 221198564 (4) 98824651

---

174. खालीलपैकी वेगळा अक्षर समूह कोणता ?

Echi, Hfko, Kinr, Post

(1) Echi (2) Hfko (3) Kinr (4) Post

Which is the odd group of letters in the following ?

Echi, Hfko, Kinr, Post

(1) Echi (2) Hfko (3) Kinr (4) Post

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

175. सोबतच्या आकृतीत x व y या स्थानी अनुक्रमे कोणत्या संख्या येतील ?

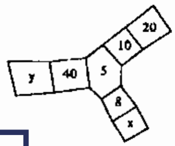

(1) 5, 25 (2) 25, 5 (3) 5, 20 (4) 40, 200

In the given figure which numbers will there be in the place of x and y ?

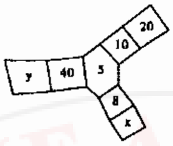

(1) 5, 25 (2) 25, 5 (3) 5, 20 (4) 40, 200

---

176. अक्षय आणि अहमद यांच्या वयाच्या बेरजेची 4 पट 92 येते. अहमद आणि अमृता यांच्या वयाच्या बेरजेची तिप्पट 42 येते. अमृताच्या वयाची 5 पट अक्षयच्या वयाच्या दुपटी इतकी येते. तर अहमदचे वय काय ?

(1) 15 वर्षे (2) 6 वर्षे (3) 18 वर्षे (4) 8 वर्षे

Four times the sum of the ages of Akshay and Ahmad is 92. Three times the sum of ages of Ahmad and Amruta is 42. 5 times fo Amruta's age is equal to twice that of Akshay. So what is Ahmad's age ?

(1) 15 Years (2) 6 Years (3) 18 Years (4) 8 Years

---

177. एका शहरातल्या 33% लोकांकडे रंगीत दूरसंच आहेत 18% लोकांकडे कृष्णधवल दूरसंच आहेत. दूरसंच असणाऱ्यांपैकी 57% लोक दूरदर्शन पाहतात. त्यांपैकी 25% लोक केवळ मनोरंजनासाठी, 19% बातम्यांसाठी तर 16% शैक्षणिक उपयोगासाठी दूरदर्शन पाहतात. उर्वरित 34884 लोक कोणत्याही खास उद्देशाशिवाय दूरदर्शन पाहतात. तर त्या शहराची एकूण लोकसंख्या किती ?

(1) 2,84,000 (2) 4,35,000 (3) 3,00,000 (4) 1,87,950

33% citizens in a city have colour T.V. sets. 18% have black and white T.V. sets, 57% of citizens having T.V. sets watch them, of which 25% watch for entertainment, 19% for news and 16% for educational purposes. Remaining 34884 watch T.V. without any special purpose. Then what is the total population of that city ?

(1) 2,84,000 (2) 4,35,000 (3) 3,00,000 (4) 1,87,950

---

178. एक 5 अंकी संख्या आहे पहिल्या व पाचव्या अंकाचा गुणाकार मधल्या अंकाइतका आहे. दुसरा अंक तिसऱ्या अंकच्या दोन तृतीयांश आहे. तर चौथा अंक मधल्या अंकाच्या 4/3 आहे. जर दुसऱ्या आणि चौथ्या अंकाची बेरीज 12 असेल तर ती संख्या कोणती ?

(1) 32468 (2) 62483 (3) 24683 (4) 32468

There is a five digit figure. The product of 1st and 5th digit is equal to the middle digit. Second digit is two thirds of third digit. While fourth digit is 4/3 times the middle digit. If sum of 2nd and 4th digit is 12, what is that figure ?

(1) 32468 (2) 62483 (3) 24683 (4) 32468

---

179. मुलाच्या व मुलाच्या वडिलांच्या वयाच्या बेरजेइतके आज मुलाच्या आजीचे वय आहे. आजी आजोबांपेक्षा 7 वर्षांनी लहान आहे. पंधरा वर्षांपूर्वी आजोबांचे वय त्यांच्या नातवाच्या वयाच्या बारापट होते. जर वडिलांचे आजचे वय 48 वर्षे असेल तर आजीचे वय काय ?

(1) 58 वर्षे (2) 68 वर्षे (3) 75 वर्षे (4) 89 वर्षे

Sum of ages of a son and his father is equal to the age of son's grandmother. Grandmother is seven years younger than granfather. Fifteen years ago grandfather's age was twelve times that of the grandson. If father's present age is 48 years, what is the grandmother's present age ?

(1) 58 years (2) 68 years (3) 75 years (4) 89 years

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

180. वसंत हा पूर्वेकडे तोंड करून उभा होता तो तेथून 8 मी. दक्षिणेकडे गेला, उजवीकडे वळून 5 मी सरळ चालत गेला त्यानंतर उजवीकडे वळून 8 मी सरळ चालत गेला, पुन्हा डावीकडे वळून तो 8 मी सरळ चालत गेला तर तेथून त्याच्या पहिल्या ठिकाणी सरळ चालत जाण्यास किती मीटर अंतर जावे लागेल ?

(1) 16 मीटर (2) 24 मीटर (3) 8 मीटर (4) 13 मीटर

Vasant was facing East. From this point he went 8 meters to South. Then taking right turn he walked five meters. Again turning right he walked 8 meters. Then he took a left turn and walked for 8 meters. How many meters will he have to walk to reach the starting point ?

(1) 16 meter (2) 24 meter (3) 8 meter (4) 13 meter

---

181. पाच मुली रांगेत अशा बसल्या आहेत की रीटा ही लिनाच्या उजव्या बाजूस आहे. रीटानंतर सीता तिच्या डाव्या बाजूस आहे. गीता ही लिनाच्या डाव्या बाजूस आहे. मीना ही लिनाच्या डाव्या बाजूस परंतु गीताच्या उजव्या बाजूस आहे तर मध्यभागी कोण बसलेले आहे ?

(1) लिना (2) मीना (3) गीता (4) सीता

If five girls are sitting in a row in such way that Rita is to the right of Leena. Seeta is next to Rita and is on her left. Geeta is to the left of Leena. Meena is on the left of Leena but to the right of Geeta, then who is sitting at the centre ?

(1) Leena (2) Meena (3) Geeta (4) Seeta

---

182. जर 1325 म्हणजे × + – < व 7846 म्हणजे = > ⋆ ⊕ हे आहे तर = < > × ⋆ यातून कोणती संख्या दर्शविली जाईल ?

(1) 38167 (2) 71638 (3) 73814 (4) 73618

If 1325 means × + – < and 7846 means = > ⋆ ⊕ , then which of the following alte[illegible] = < > × ⋆ ?

(1) 38167 (2) 71638 (3) 73814 (4) 73618

---

183. जर C = 6 व G= 14 असेल तर त्याच नियमाने 4214 चे योग्य शाब्दिक रूपांतर कोणते होईल ?

(1) AGA (2) GAB (3) AGB (4) BAG

If C = 6 and G = 14, then with the same rule what will be the word transformation of 4214 ?

(1) AGA (2) GAB (3) AGB (4) BAG

---

184. EJOT हा शब्द विशिष्ट नियमानुसार लिहिला आहे. पुढील शब्दासाठी हा नियम वापरून या नियमानुसार लिहिलेला शब्द ओळखा.

(1) ZUPK (2) WTQN (3) DGJM (4) ACEG

The word 'EJOT' is written applying a certain rule. Which of the following word is written using the same rule ?

(1) ZUPK (2) WTQN (3) DGJM (4) ACEG

---

185. रमेश क्रिकेट खेळतो, रमेश व महेश हॉकी खेळतात. गणेश व परेश खो-खो खेळतात. महेश व गणेश फुटबॉल खेळतात. तर फुटबॉल व हॉकी हे दोन्ही खेळ खेळणाऱ्या मुलाचे नाव काय ?

(1) रमेश (2) महेश (3) गणेश (4) परेश

Ramesh plays cricket. Ramesh and Mahesh play hockey. Ganesh and Paresh play Kho-Kho. Mahesh and Ganesh play football. Then who plays both football and hockey ?

(1) Ramesh (2) Mahesh (3) Ganesh (4) Paresh

---

186. घोड्याला वाघ म्हटले, बैलाला हत्ती म्हटले, हत्तीला बैल म्हटले, वाघाला सिंह म्हटले तर शिंगे असणारा प्राणी कोणता ?

(1) घोडा (2) हत्ती (3) बैल (4) सिंह

If a horse is called a tiger, an ox is called an elephant, an elephant an ox, a tiger a lion then which animal has horns ?

(1) horse (2) elephant (3) ox (4) lion

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

187. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

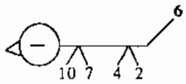

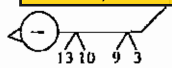

(1) 9 (2) 8 (3) 6 (4) 4

Select proper alternative in the place of the question mark.

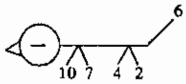

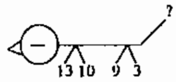

(1) 9 (2) 8 (3) 6 (4) 4

188. सीता जत्रेला जात होती तिच्यासोबत तिच्या दोन नणंदा आणि त्यांच्या तीन मैत्रिणी होत्या. दोन्ही नणंदांसोबत त्यांच्या प्रत्येकी दोन मुली होत्या. एका मैत्रिणीबरोबर तिचा एक मुलगा व दोन मुली होत्या. तर उर्वरित दोघींसोबत प्रत्येकी दोन मुले होती. वाटेत सीताचा नवरा त्याचे तीन मित्र व त्यांच्या बायकांसह त्यांना येऊन मिळाला, तर स्त्री, पुरूष, मुल-मुली मिळून एकूण किती जण जत्रेला जात होते ?

(1) 15 (2) 24 (3) 36 (4) 18

Sita was going to a fair with her two sisters-in-law and their three friends, each sister's-in-law was with two daughters. One of their friends was with a son and two daughters while the remaining two were accompanied by two sons each. On way sita's husband joined them with three friends and their wives. So, in all how many were going to the fair ?

(1) 15 (2) 24 (3) 36 (4) 18

189. जर सात एवेजी चार दिवसांचा एक आठवडा धरला तर सन् 2014 साली फेब्रुवारी महिन्यात एकूण किती आठवडे असतील ?

(1) पाच (2) सात (3) तीन (4) चार

It a week is said to be of 4 days in place of 7 then how many weeks will there be in February 2014 ?

(1) Five (2) Seven (3) Three (4) Four

190. खालील चौरसात एकूण किती त्रिकोण आहेत ?

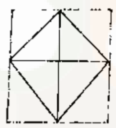

(1) 8 (2) 10 (3) 12 (4) 16

How many triangles are there in the following figure ?

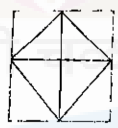

(1) 8 (2) 10 (3) 12 (4) 16

191. जर DCB : WXY असेल तर :: IHG : ________

(1) TSR (2) STR (3) RST (4) RTS

If DCB : is WXY : : then IHG : ________

(1) TSR (2) STR (3) RST (4) RTS

192. सर्व खुर्च्या पुस्तके आहेत. काही पुस्तके टेबल आहेत. या माहितीच्या आधारे खालील विधानांपैकी कोणते विधान अधिक ग्राह्य ओह असे म्हणता येईल ?

(1) सर्व पुस्तके खुर्च्या आहेत (2) काही पुस्तके टेबल नाहीत

(3) सर्व टेबल पुस्तके आहेत (4) सर्व टेबल खुर्च्या आहेत

All chairs are books. Some books are tables. From this information which will be more reliable statement from the following ?

(1) All books are chairs (2) Some books are not tables

(3) All tables are books (4) All tables are chairs

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

193. या गटाशी जुळणारे पद ओळखा.
6789, 2345, 3186, 8754
(1) 3241 (2) 8555 (3) 7632 (4) 6491
Find out the term matching this group.
6789, 2345, 3186, 8754
(1) 3241 (2) 8555 (3) 7632 (4) 6491

194. विसंगत अक्षरगट ओळखा.
DFHGE, HJMKI, SUWVT, LNPOM
(1) DFHGE (2) HJMKI (3) SUWVT (4) LNPOM
Find the odd one from the following.
DFHGE, HJMKI, SUWVT, LNPOM
(1) DFHGE (2) HJMKI (3) SUWVT (4) LNPOM

195. जर 'ड' हा 'ब' चा नातू असेल, 'क' हा 'ब' चा मुलगा असेल आणि 'अ' हा 'क' चा आजा असेल तर 'ड' चे 'अ' शी नाते कोणते ?
(1) बाप-मुलगा (2) भाऊ-भाऊ (3) आजोबा-नातू (4) पणतू-पणजोबा
If 'D' is grand-son of 'B', C is son of 'B' and 'A' is grandfather of 'C', what is the relation of 'D' with 'A' ?
(1) Father-Son (2) Brother-Brother
(3) Grandfather-Grandson (4) Great grandson-Great grandfather

196. 7497 : 5255 : : 6366 : ?
(1) 7497 (2) 7568 (3) 8748 (4) 6427
7497 : 5255 : : 6366 : ?
(1) 7497 (2) 7568 (3) 8748 (4) 6427

ĥ ŐźкïńŶQue 1ήŸ . őŃŇ Ķœü ĥ ŜŶ

197. खाली काही संख्या विशिष्ट क्रमाने दिलेल्या आहेत. तो क्रम ओळखून रिकाम्या जागी येणारी संख्या लिहा.
416 208 104 52 26 ?
(1) 19 (2) 17 (3) 15 (4) 13
There is a specific sequence of numbers in the following series. Find out the sequence and complete the series with the correct alternative.
416 208 104 52 26 ?
(1) 19 (2) 17 (3) 15 (4) 13

198. मीनल ताशी 40 कि. मी. वेगाने गाडी चालवते. लता ताशी 42 कि.मी. वेगाने गाडी चालवते, अनंत अडीच तासात 120 कि.मी. जातो. प्रमोद 5 मिनिटात 3 कि.मी. जातो तर सर्वाधिक वेगाने जाणारे कोण ?
(1) मीनल (2) लता (3) अनंत (4) प्रमोद
Minal drives her car at the speed of 40 km/h. Lata drives her car at the speed of 42 km/h. Anant covers the distance of 120 km in 2½ hours. Pramod covers the distance of 3 km in 5 minutes, then who is the fastest ?
(1) Minal (2) Lata (3) Anant (4) Pramod

199. जर एका संकेतात + म्हणजे ×, − म्हणजे ÷, × म्हणजे − आणि ÷ म्हणजे + असेल तर 25 + 8 × 96 ÷ 16 − 12 = ?
(1) 12 (2) 10 (3) 186 (4) 197
If in a certain code + is read as × , − as ÷ , × as − and ÷ as +, then 25 + 8 × 96 ÷ 16 − 12 = ?
(1) 12 (2) 10 (3) 186 (4) 197

ĥ ŐźкïńŶQue 199 . őŃŇ Ķœü ĥ ŜŶ

200. सर्व शब्द अर्थपूर्ण होतील असा पर्याय कोणता ?
Tra –, Fre –, Cra –, Mar –, Ma ______
पर्याय
(1) ck (2) sh (3) de (4) mb
Which alternative will make all words meaningful ?
Tra –, Fre –, Cra –, Mar –, Ma ______
Options
(1) ck (2) sh (3) de (4) mb

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना – (पृष्ठ 1 वरुन पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम–82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत: बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग–1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. "अंगावर काटा उभा रहाणे" या वाक्प्रचाराचा अर्थ काय ?

(1) अंग शहारणे
(2) रोमांचित होणे
(3) अतिशय भिती वाटणे
(4) बहरुन येणे

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) अतिशय भिती वाटणे" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्र. क्र. 201 समोरील उत्तर–क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत "पोलीस उपनिरीक्षक (मुख्य) परीक्षा-२०११" या परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी वेबसाईटवर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊनच आयोगाने दि. २१ सप्टेंबर, २०११ रोजी प्रसिध्द केलेल्या उत्तरतालिकेमध्ये बदल करुन प्रस्तुत उत्तरतालिका अंतिम केली आहे. यापुढे यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत, व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही याची उमेदवारांनी नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे				प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D		संच A	संच B	संच C	संच D
1	4	1	1	3	26	4	2	2	3
2	3	4	1	2	27	2	1	1	3
3	2	3	1	2	28	2	4	1	3
4	2	1	3	3	29	3	2	2	3
5	3	1	2	2	30	3	3	3	#
6	2	4	4	4	31	1	4	4	2
7	#	2	2	3	32	2	2	3	1
8	1	1	3	2	33	1	2	2	3
9	1	3	3	2	34	4	3	2	1
10	3	1	4	1	35	1	3	1	1
11	4	1	1	3	36	4	#	3	4
12	2	3	#	3	37	2	4	4	2
13	1	3	4	1	38	2	3	4	1
14	3	2	1	1	39	1	#	4	3
15	1	1	2	3	40	2	2	3	1
16	3	3	4	1	41	2	3	2	2
17	3	2	1	2	42	3	3	1	#
18	1	2	3	1	43	3	1	1	2
19	3	3	2	4	44	2	4	3	2
20	2	2	4	1	45	3	2	2	3
21	1	1	1	#	46	2	4	3	#
22	1	4	2	4	47	1	3	3	#
23	1	2	1	3	48	3	2	1	4
24	3	1	4	#	49	4	2	1	1
25	2	4	1	2	50	3	1	3	4

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	4	2	2	4
52	2	#	3	2
53	2	1	3	2
54	3	1	2	3
55	3	3	3	3
56	1	3	3	1
57	3	2	1	#
58	3	3	1	4
59	2	2	4	1
60	1	4	2	2
61	4	#	2	3
62	2	#	1	4
63	4	4	3	4
64	1	1	4	1
65	3	4	3	4
66	2	1	4	3
67	2	1	2	4
68	3	1	4	4
69	1	3	1	4
70	4	2	3	3
71	4	4	4	2
72	2	2	2	3
73	3	4	2	3
74	3	1	3	2
75	4	3	3	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	1	2	4	3
77	4	#	3	1
78	2	2	2	1
79	1	2	2	4
80	4	3	3	2
81	3	3	1	2
82	4	3	4	1
83	4	3	2	1
84	1	3	2	3
85	4	#	1	2
86	4	1	1	3
87	3	2	4	3
88	2	1	3	4
89	2	4	1	2
90	1	1	1	4
91	1	2	4	3
92	3	1	2	3
93	4	1	1	1
94	2	2	3	4
95	3	3	1	2
96	2	3	2	1
97	1	4	2	4
98	1	4	3	3
99	3	1	1	1
100	2	4	4	1

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
101	2	3	3	2
102	1	4	3	1
103	3	4	4	3
104	1	4	2	4
105	1	3	4	3
106	1	2	1	4
107	4	1	4	3
108	3	1	2	3
109	1	3	1	2
110	1	2	4	4
111	1	3	3	1
112	4	3	2	3
113	2	1	3	3
114	2	1	1	2
115	1	3	2	1
116	3	4	4	1
117	2	2	2	4
118	3	2	2	2
119	1	1	3	1
120	2	2	3	4
121	2	4	3	4
122	1	3	2	2
123	4	3	3	4
124	2	2	2	1
125	3	4	4	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
126	3	2	3	4
127	3	1	3	3
128	1	3	1	2
129	1	4	4	2
130	3	3	2	3
131	3	4	1	2
132	3	2	3	1
133	1	3	4	4
134	4	3	2	2
135	2	4	3	3
136	4	4	2	1
137	1	2	#	4
138	3	2	1	2
139	2	3	1	2
140	4	3	3	1
141	3	4	#	3
142	3	3	#	3
143	3	2	4	1
144	3	2	1	3
145	#	3	4	2
146	3	3	2	2
147	4	2	#	2
148	4	3	2	3
149	4	1	2	1
150	3	2	3	4

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
151	3	3	#	1
152	3	3	4	1
153	4	1	3	1
154	2	3	#	3
155	4	2	2	2
156	3	2	4	4
157	2	2	3	2
158	2	3	3	3
159	3	1	2	3
160	2	4	4	4
161	#	2	3	4
162	#	1	2	2
163	4	3	2	2
164	1	1	3	1
165	4	1	2	2
166	2	2	3	1
167	1	3	3	3
168	1	3	3	4
169	2	2	3	2
170	3	3	#	3
171	3	1	2	4
172	1	3	1	2
173	1	4	4	2
174	4	2	2	3
175	2	3	3	3
176	4	1	2	3
177	3	4	1	2
178	3	2	3	3
179	2	2	1	1
180	4	1	1	2
181	1	3	3	2
182	#	3	4	1
183	4	4	4	1
184	1	2	1	2
185	2	4	4	3
186	2	1	1	3
187	#	#	3	2
188	2	4	3	3
189	2	1	2	2
190	3	2	1	4
191	3	3	4	4
192	2	1	2	1
193	3	1	2	3
194	2	4	1	2
195	4	2	2	4
196	#	4	3	2
197	4	1	3	#
198	3	3	1	1
199	#	2	3	1
200	2	4	2	3

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

Dated : 24/10/2011

पोलीस उपनिरीक्षक (मुख्य) परीक्षा - २०१२

परीक्षा दि. २२-६-१२

A

2012 CODE : **DOO**

पेपर - २

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान

वेळ : 2 (दोन) तास

एकूण प्रश्न : 200
एकूण गुण : 200

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक

केंद्राची संकेताक्षरे — शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी, **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा **प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. 2011 चे चित्रपट क्षेत्रातील योगदानाबद्दलचे दादासाहेब फाळके पुरस्काराचे मानकरी कोण?
   (1) उमेश कुलकर्णी (2) महेश मांजरेकर
   (3) सौमित्र चॅटर्जी (4) नरेंद्र बॅनर्जी

   Who was awarded the Dadasaheb Phalke Award for 2011 for contribution to film industry ?
   (1) Umesh Kulkarni (2) Mahesh Manjarekar
   (3) Saumitra Chatterjee (4) Narendra Bannerjee

2. सध्या रशियात निवडून आलेल्या ब्लादिमीर पुतिन यांच्या पार्टीचे नाव काय?
   (1) रशियन डेमोक्रॅटिक पार्टी (2) जस्ट रशिया
   (3) रशियन कम्युनिस्ट पार्टी (4) युनायटेड रशिया पार्टी

   To which party the recently elected leader of Russia Bladimir Putin belong ?
   (1) Russian Democratic Party (2) Just Russia
   (3) Russian Communist Party (4) United Russia Party

3. अनुसूचीत जातीच्या राष्ट्रीय आयोगाचे अध्यक्ष कोण आहेत?
   (1) न्या. एम.एन. राव (2) पी.एल. पुनिया
   (3) उर्मिला सिंग (4) सी. बालसुब्रह्मण्यम

   Who is the Chairman of the National Commission for Scheduled Castes ?
   (1) Justice M.N. Rao (2) P.L. Punia
   (3) Urmila Singh (4) C. Balsubrahmanyam

4. 13 मे 2012 रोजी संसदेची संयुक्त बैठक खालीलपैकी कोणत्या कारणासाठी बोलविण्यात आली होती?
   (1) रजत जयंती वर्ष साजरे करण्यासाठी (2) सुवर्ण जयंती वर्ष साजरे करण्यासाठी
   (3) हिरक महोत्सवी वर्ष साजरे करण्यासाठी (4) अमृत महोत्सवी वर्ष साजरे करण्यासाठी

   On 13th May 2012, what for was the joint meeting of the Parliament summoned ?
   (1) To celebrate Silver Jubilee year (2) To celebrate Golden Jubilee year
   (3) To celebrate Diamond Jubilee year (4) To celebrate Platinum Jubilee year

5. मॅगसेसे पुरस्कार विजेत्या निलिमा मिश्रा यांना पुढील कारणांसाठी अमेरिकेने व्हिसा नाकारला :
   (1) स्वयंसेवी संस्थेत काम करत असल्याबद्दल (2) केवळ ग्रामीण महिलांसाठी काम करत असल्याबद्दल
   (3) अल्प मासिक उत्पन्न असल्याबद्दल (4) वरील सर्व कारणे

   The Magsaysay Award winner, Neelima Mishra, was denied a US Visa on the following grounds :
   (1) For working in an NGO sector (2) For working only for rural women
   (3) Meagre monthly income (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

6. फेब्रुवारी 2011 मध्ये महाराष्ट्रातील औरंगाबाद येथे संपन्न झालेली 14 वी इ-गव्हर्नन्स राष्ट्रीय परिषद कशावर आधारित्त होती ?
   (1) प्रशासकीय सुधारणा (2) ग्रामीण इ-सेवांचे वितरण
   (3) आंतरराष्ट्रीय देवाण-घेवाण आणि सहकार्य (4) जनतेच्या तक्रारी
   What was the 14th National Conference on e-Governance held in Aurangabad, Maharashtra on February 2011 based on ?
   (1) Administrative reforms (2) Rural e-Service Delivery
   (3) International exchange and cooperation (4) Public Grievances

---

7. खालीलपैकी कोणत्या कलमान्वये राष्ट्रपती भारतातील सामाजिक व शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या लोकांची परिस्थिती शोधण्यासाठी आयोग नेमू शकतात ?
   (1) कलम 15 (4) (2) कलम 335 (3) कलम 340 (4) कलम 16(4)
   Under which article is the President empowered to appoint a commission to study the condition of the socially and educationally backward people in the country ?
   (1) Article 15 (4) (2) Article 335 (3) Article 340 (4) Article 16 (4)

---

8. राजीवगांधी खेलरत्न पुरस्कार कोणत्या वर्षापासून दिला जातो ?
   (1) 1992 (2) 1993 (3) 1994 (4) 1995
   Since which year the Rajiv Gandhi Khelratna Award is being awarded ?
   (1) 1992 (2) 1993 (3) 1994 (4) 1995

---

9. 2011 च्या जनगणनेनुसार भारतातील अशिक्षितांचे प्रमाण किती ?
   (1) 74% (2) 18% (3) 26% (4) 21%
   What is the illiteracy rate of India as per the Census 2011 ?
   (1) 74% (2) 18% (3) 26% (4) 21%

---

10. योजना आयोगाने प्रस्तावित केल्याप्रमाणे कृषी क्षेत्रात दरवर्षी सरासरी 4 टक्के वाढ होणे आवश्यक आहे. ज्यामुळे
   (1) बाराव्या पंचवार्षिक योजने दरम्यान अर्थव्यवस्थेत 9 टक्के GDP वाढ साध्य करता येईल.
   (2) बाराव्या पंचावार्षिक योजने दरम्यान अर्थव्यवस्थेत 10 टक्के GDP वाढ साध्य करता येईल.
   (3) बाराव्या पंचवार्षिक योजने दरम्यान अर्थव्यस्थेत 8 टक्के GDP वाढ साध्य करता येईल.
   (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही
   Planning Commission has projected that Agriculture sector is required to grow at an average of 4% per annum for achieving ________.
   (1) 9% GDP growth for the economy during the twelfth five year plan.
   (2) 10% GDP growth for the economy during the twelfth five year plan.
   (3) 8% GDP growth for the economy during the twelfth five year plan.
   (4) None of above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

11. खालीलपैकी योजना आयोगाचे सदस्य कोण ?

(1) अरूण टिकेकर (2) विजय केळकर

(3) नरेंद्र जाधव (4) अरूंधती रॉय

Who among the following is the member of the Planning Commission ?

(1) Arun Tikekar (2) Vijay Kelkar

(3) Narendra Jadhav (4) Arundhati Roy

---

12. जोड्या जुळवा :

	पंचवार्षिक योजना		GDP वाढीचे लक्ष्य	प्रत्यक्ष वाढ
(i)	आठवी योजना	(a)	5.6	6.68
(ii)	नववी योजना	(b)	8.0	7.7
(iii)	दहावी योजना	(c)	9.0	8.2 अपेक्षित
(iv)	अकरावी योजना	(d)	6.5	5.5

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(1)	(c)	(a)	(d)	(b)
(2)	(d)	(c)	(b)	(a)
(3)	(b)	(c)	(a)	(d)
(4)	(a)	(d)	(b)	(c)

Match the following :

	Five Year Plan		Growth Target in GDP	Actual Growth
(i)	Eighth Plan	(a)	5.6	6.68
(ii)	Ninth Plan	(b)	8.0	7.7
(iii)	Tenth Plan	(c)	9.0	8.2 Anticipated
(iv)	Eleventh Plan	(d)	6.5	5.5

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(1)	(c)	(a)	(d)	(b)
(2)	(d)	(c)	(b)	(a)
(3)	(b)	(c)	(a)	(d)
(4)	(a)	(d)	(b)	(c)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

13. जागतिक महिला बॉक्सिंग अजिंक्य पद स्पर्धेची पाच वेळा विजेती ठरलेली भारतीय महिला बॉक्सर कोण?

(1) आयको मिनोव्हा (2) मरिएले हन्स

(3) मेरी कोम (4) एलेना वाल्डनाझिक

Which Indian Boxer has bagged the World Women's Boxing championship for the fifth time ?

(1) Iayako Minova (2) Mariyale Hans

(3) Meri Com (4) Elena Waldnzik

---

14. राज्यसभेने कोलकत्ता उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश ________ यांच्या विरुद्ध महाभियोगाचा खटला चालवला.

(1) सत्यजीत दासगुप्ता (2) सौमित्र सेन

(3) के. के. भट्टाचार्य (4) शरदचंद्र सेन

The Rajya Sabha carried out a process of Impeachment against ________ , the chief Justice of Kolkatta High Court.

(1) Satyajeet Dasgupta (2) Saumitra Sen

(3) K.K. Bhattacharya (4) Sharadchandra Sen

---

15. अलिकडे प्रकाशित झालेला 'माय वर्ल्ड विदीन' (My World Within) हा कवितासंग्रह कोणत्या ख्यातनाम राजकारणी व्यक्तीचा आहे?

(1) कपील सिब्बल (2) जयराम रमेश

(3) लालकृष्ण अडवाणी (4) नरेंद्र मोदी

'My World Within' is a recently published collection of poems of which prominent politician ?

(1) Kapil Sibbal (2) Jairam Ramesh

(3) Lalkrishna Advani (4) Narendra Modi

---

16. जागतिक मराठी अकादमी संमेलन कोठे झाले?

(1) मुंबई (2) गोवा (पणजी) (3) पुणे (4) कोल्हापूर

Where was the world Marathi Academy Sammelan held ?

(1) Mumbai (2) Goa (Panji) (3) Pune (4) Kolhapur

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

17. मध्यप्रदेशातील आय्.पी.एस्. अधिकाऱ्याला खाण (मायनिंग) माफियाने चिरडले. त्यांचे नांव काय?
(1) अनिल दीक्षित (2) रूपेश दत्त
(3) नरेंद्रकुमार (4) स्वरूप कुमार

Name the I.P.S. officer of Madhya Pradesh who was crushed to death by the Mining Mafia ?
(1) Anil Dixit (2) Rupesh Dutt
(3) Narendra Kumar (4) Swarup Kumar

---

18. अतिरिक्त महसूल मिळण्यासाठी तात्पुरत्या स्वरूपात वाढविलेल्या कराला कोणती संज्ञा आहे?
(1) टोल (Toll) (2) सेस (Cess)
(3) मार्गदर्शक कर (4) अधिभार (Surcharge)

What is the name of the term used for a temporary increase in tax in order to generate extra revenue ?
(1) Toll (2) Cess
(3) Directive Tax (4) Surcharge

---

19. **विधाने :**
(A) सप्टे. 2011 मध्ये सिक्किमला 6.9 तीव्रतेचा भूकंपाचा धक्का बसून फार मोठी प्राणहानी व वित्तहानी झाली.
(B) पंतप्रधानांनी ₹ 700 कोटींची मदत पुनर्वसनासाठी जाहीर केली.
(1) (A) व (B) दोन्ही बरोबर आहेत. (2) (A) व (B) दोन्ही चूक आहेत.
(3) (A) बरोबर आहे पण (B) चूक आहे. (4) (A) चूक आहे पण (B) बरोबर आहे.

Statements :
(A) In Sept. 2011, 6.9 magnitude earthquake hit Sikkim resulting in heavy losses to the life and property.
(B) Prime Minister announced an assistance of ₹ 700 Crore for relief and rehabilitaton.
(1) (A) and (B) both are true (2) (A) and (B) both are false
(3) (A) is true but (B) is false (4) (A) is false but (B) is true

---

20. सर्वप्रथम विकसित करण्यात आलेली संगणकाची भाषा कोणती?
(1) सिट्रॉन (2) फोरट्रॉन (3) ट्रेटॉन (4) निट्रॉन

Which was the first computer language that was developed ?
(1) CITRON (2) FORTRON (3) TRATON (4) NITRON

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

21. महाराष्ट्र विद्यापीठ कायद्यात बदल सुचविण्यासाठी शासनाने कोणाच्या अध्यक्षतेखाली समिती नेमली होती ?
(1) नरेंद्र जाधव (2) भालचंद्र मुणगेकर
(3) अरूण निगवेकर (4) अनिल काकोडकर

Under whose chairmanship had the government of Maharashtra set up a committee to suggest the changes in the Maharashtra State University Act ?
(1) Narendra Jadhav (2) Bhalchandra Mungekar
(3) Arun Nigvekar (4) Anil Kakodkar

22. खालील कारणांसाठी केंद्रशासित प्रदेशांची निर्मिती केली जाते :
(a) प्रशासकीय दृष्ट्या (b) सांस्कृतिक वेगळेपण
(c) व्यूहनीतीच्या दृष्टिने (d) केंद्राच्या मर्जीनुसार
(1) (a) , (b) , (c) (2) (b) , (c) , (d) (3) (c) , (d) , (a) (4) वरील सर्व

Union Territories are formed due to the following reasons :
(a) Administrative reasons (b) Cultural distinctiveness
(c) Strategic reasons (d) As per the will of the centre
(1) (a) , (b) , (c) (2) (b) , (c) , (d) (3) (c) , (d) , (a) (4) All the above

23. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाचे गव्हर्नर कोण आहेत ?
(1) आर. एन. मल्होत्रा (2) डी. सुब्बाराव (3) सी. रंगराजन (4) वाय. व्ही. रेड्डी

Who is the Governor of Reserve Bank of India ?
(1) R. N. Malhotra (2) D. Subbarao (3) C. Rangarajan (4) Y. V. Reddy

24. राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान ह्या भारत सरकारच्या पीक विकास योजनेचे उद्दीष्ट काय आहे ?
(1) जमीनीची उर्वरक शक्ती पुनर्स्थापित करणे.
(2) अन्नधान्याच्या उत्पादनात अतिरिक्त वाढ करणे.
(3) 2011 - 2012 च्या शेवटी 10 दशलक्ष टन तांदूळ व 8 दशलक्ष टन गहू इतकी अतिरिक्त वाढ करणे.
(4) वरील सर्व.

What is the objective of the National Food Security Mission a crop development scheme of Govt. of India ?
(1) Restoring soil health
(2) Achieving additional production of food grain
(3) Achieving additional production of 10 million tons of rice and 8 million tons of wheat, at the end of 2011 - 2012
(4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

25. मे 2012 पर्यंत विश्वनाथन आनंद किती वेळा जागतिक बुद्धिबळ स्पर्धेचा विजेता ठरला ?

(1) तीन (2) चार (3) पाच (4) सात

Up to May 2012 how many times has Vishvanthan Anand won the World Chess Championship ?

(1) Three (2) Four (3) Five (4) Seven

---

26. भारताच्या राष्ट्रीय ज्ञान आयोगाचे अध्यक्ष कोण ?

(1) डॉ. पी. बलराम (2) डॉ. जयती घोष

(3) डॉ. अशोक गांगुली (4) सॅम पित्रोदा

Who is the Chairman of the National Knowledge Commission of India ?

(1) Dr. P. Balaram (2) Dr. Jayati Ghosh

(3) Dr. Ashok Ganguly (4) Sam Pitroda

---

27. राष्ट्रीय जलविज्ञान संस्थेचे मुख्यालय कोठे आहे ?

(1) रुडकी – उत्तराखंड (2) बेळगाव – कर्नाटक

(3) जम्मू – जम्मू काश्मीर (4) सागर – मध्यप्रदेश

Where are the headquarters of the National Institute of Hydrology located ?

(1) Rudki - Uttarakhand (2) Belgaum - Karnataka

(3) Jammu - Jammu Kashmir (4) Sagar - Madhya Pradesh.

---

28. 'टार्गेट 3 बिलीयन' पुस्तकाच्या लेखकाचे नाव काय ?

(1) स्रीजन पाल सिंग आणि ए.पी.जे. अब्दुल कलाम

(2) ए.पी.जे. अब्दुल कलाम आणि नंदन निलेकणि

(3) ए.पी.जे. अब्दुल कलाम आणि अरुंधती रॉय

(4) ए.पी.जे. अब्दुल कलाम आणि विक्रम सेठी

Name the authors of the book "Target 3 Billion" :

(1) Srijan Pal Singh and A.P.J. Abdul Kalam

(2) A.P.J. Abdul Kalam and Nandan Nilekani

(3) A.P.J. Abdul Kalam and Arundhati Roy

(4) A.P.J. Abdul Kalam and Vikram Sethi

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

29. महाराष्ट्र सरकारने 'स्वर्ण जयंती राजस्व अभियान' कशासाठी सुरू केले?
(1) प्रशासकीय कार्यक्षमतेत वाढ करण्यासाठी
(2) शेती सुधारण्यासाठी
(3) निवडणूक कार्यक्षमता सुधारण्यासाठी
(4) ऊर्जा उत्पादन वाढविण्यासाठी

For what purpose has the Government of Maharashtra initiated the 'Swarna Jayanti Rajaswa Abhiyan' ?
(1) To improve Administrative Efficiency
(2) Reforms in Agriculture
(3) To improve efficiency in Election Process
(4) To increase Energy production.

---

30. खालील वाक्य काळजीपूर्वक वाचा आणि राष्ट्रीय साक्षरता मिशनच्या संदर्भात **चुकीचे** असलेले वाक्य निवडा –
(1) भारत सरकारद्वारा चालविला जाणारा हा राष्ट्रीय कार्यक्रम आहे.
(2) मिशनची सुरवात 1988 मध्ये झाली
(3) त्याचे ध्येय 35 - 60 या वयोगटातील प्रौढांना साक्षर करणे आहे.
(4) साक्षरता म्हणजे केवळ लिहिता, वाचता आणि मोजता येणे नव्हे.

Read the following statements regarding the National Literacy Mission carefully and mark the **incorrect** out :
(1) It is a nation wide programme started by Govt. of India.
(2) It was started in 1988
(3) It aims to educate adults in the age group of 35 - 60
(4) Literacy does not mean to be able to read, write and count alone.

---

31. एक दिवसीय वीस सामन्यामध्ये सचिनने 1425 धावा काढल्या परंतु एका सामन्यात तो 0 वर बाद झाला तर इतर सामन्यामधील त्याच्या धावांची सरासरी किती?
(1) 67.85 (2) 71.25 (3) 75 (4) 57

In One Day, twenty matches, Sachin scored 1425 runs but in one he was out on 'Zero'. Then what is his average score of the remaining matches ?
(1) 67.85 (2) 71.25 (3) 75 (4) 57

---

32. $3\frac{1}{x} \times 3\frac{3}{4} = 12\frac{1}{2}$ तर $x =$?
(1) 1 (2) $\frac{1}{3}$ (3) $\frac{1}{2}$ (4) 3

$3\frac{1}{x} \times 3\frac{3}{4} = 12\frac{1}{2}$ then x = ?
(1) 1 (2) $\frac{1}{3}$ (3) $\frac{1}{2}$ (4) 3

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

33. $\dfrac{1}{3+\dfrac{1}{3-\dfrac{1}{3+\dfrac{1}{3}}}}$ ची किंमत _____ आहे.

(1) $\frac{1}{91}$ (2) $\frac{91}{27}$ (3) $\frac{27}{19}$ (4) $\frac{27}{91}$

The value of $\dfrac{1}{3+\dfrac{1}{3-\dfrac{1}{3+\dfrac{1}{3}}}}$ is _____ ?

(1) $\frac{1}{91}$ (2) $\frac{91}{27}$ (3) $\frac{27}{19}$ (4) $\frac{27}{91}$

34. एक संख्या चार ने वाढविल्यास तो 12 , 18 , 32 आणि 40 या संख्यांचा ल.सा.वि. आहे. तर ती संख्या कोणती ?

(1) 956 (2) 964 (3) 1436 (4) 484

A number when increased by 4 is LCM of 12 , 18 , 32 and 40 find that number

(1) 956 (2) 964 (3) 1436 (4) 484

35. खालीलपैकी कोणत्या आकृतीवरुन जर फक्त तिची परिमिती दिली असता त्याचे क्षेत्रफळ काढता येऊ शकेल ?

(1) चौरस (2) आयत
(3) काटकोन त्रिकोण (4) समभुज चौकोन

From which of the following diagrams, if only its perimeter is given, its area can be calculated ?

(1) Square (2) Rectangle
(3) Right angled triangle (4) Rhombus

36. $\frac{1}{5\times 6}+\frac{1}{6\times 7}+\frac{1}{7\times 8}+ \cdots\cdots$ या मालिकेतील पहिल्या 20 पदांची बेरीज किती ?

(1) 0.16 (2) 0.016 (3) 1.6 (4) 16

The sum of First 20 terms of the series $\frac{1}{5\times 6}+\frac{1}{6\times 7}+\frac{1}{7\times 8}+ \cdots\cdots$ is ?

(1) 0.16 (2) 0.016 (3) 1.6 (4) 16

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

37. जर $7x+10 = x^2 - \frac{1}{k} = 13x - 2$, तर k ची किंमत किती ?

(1) 20 (2) $-\frac{1}{20}$ (3) -20 (4) $\frac{1}{20}$

If $7x+10 = x^2 - \frac{1}{k} = 13x - 2$, then the value of k is :

(1) 20 (2) $-\frac{1}{20}$ (3) -20 (4) $\frac{1}{20}$

---

38. जर $2x+3y=7$ आणि $4x-3y=5$ तर $y=$?

(1) 4 (2) 3 (3) 2 (4) 1

If $2x+3y=7$ and $4x-3y=5$ then $y=$?

(1) 4 (2) 3 (3) 2 (4) 1

---

39. जर दिलेली चिन्हे '+' व '÷' आणि अंक 2 व 4 यांच्यात अदलाबदल केली तर खालीलपैकी कोणते समीकरण बरोबर आहे ?

(1) $2+4\div 3=3$ (2) $4+2\div 6=1.5$ (3) $4\div 2+3=4$ (4) $2+4\div 6=8$

If the positions of signs '+' and '÷' and digits 2 and 4, are interchanged then which equation is correct ?

(1) $2+4\div 3=3$ (2) $4+2\div 6=1.5$ (3) $4\div 2+3=4$ (4) $2+4\div 6=8$

---

40. $2 + \sqrt{2} + \frac{1}{2+\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}-2} = ?$

(1) 1 (2) 2 (3) -1 (4) -2

$2 + \sqrt{2} + \frac{1}{2+\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}-2} = ?$

(1) 1 (2) 2 (3) -1 (4) -2

---

41. $1\frac{3}{16}$ आणि तिच्या गुणाकार व्यस्त यामधील फरक काय ?

(1) $\frac{15}{16}$ (2) $\frac{16}{15}$ (3) $\frac{4}{3}$ (4) $\frac{105}{304}$

The difference of $1\frac{3}{16}$ and its reciprocal is equal to :

(1) $\frac{15}{16}$ (2) $\frac{16}{15}$ (3) $\frac{4}{3}$ (4) $\frac{105}{304}$

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

42. $$\frac{3\frac{1}{4} - \frac{4}{5} \text{ of } \frac{5}{6}}{4\frac{1}{3} \div \frac{1}{5} - \left(\frac{3}{10} + 21\frac{1}{5}\right)} - \left(1\frac{2}{3} \text{ of } 1\frac{1}{2}\right) = ?$$

(1) 9 (2) $11\frac{1}{2}$ (3) 13 (4) $15\frac{1}{2}$

$$\frac{3\frac{1}{4} - \frac{4}{5} \text{ of } \frac{5}{6}}{4\frac{1}{3} \div \frac{1}{5} - \left(\frac{3}{10} + 21\frac{1}{5}\right)} - \left(1\frac{2}{3} \text{ of } 1\frac{1}{2}\right) \text{ is equal to :}$$

(1) 9 (2) $11\frac{1}{2}$ (3) 13 (4) $15\frac{1}{2}$

---

43. $$\frac{3.6 \times 0.48 \times 2.50}{0.12 \times 0.09 \times 0.50} = ?$$

(1) 0.8 (2) 8 (3) 80 (4) 800

$$\frac{3.6 \times 0.48 \times 2.50}{0.12 \times 0.09 \times 0.50} = ?$$

(1) 0.8 (2) 8 (3) 80 (4) 800

---

44. चढत्या क्रमांकाने 20 अंकांची ची सरासरी 40 आहे. शेवटच्या 19 अंकांची सरासरी 42 आहे. तर पहिला अंक कोणता ?

(1) 1 (2) 2 (3) 4 (4) 6

Twenty numbers written in ascending order have an average of 40. The average of the last 19 numbers is 42. Find the first number ?

(1) 1 (2) 2 (3) 4 (4) 6

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

45. सोडवा :

$$\left[3\frac{1}{4} \div \left\{1\frac{1}{4} - \frac{1}{2}\left(2\frac{1}{2} - \frac{1}{4} + \frac{1}{6}\right)\right\}\right] \div \left(\frac{1}{2} \text{of } 4\frac{1}{3}\right)$$

(1) 36 (2) 39 (3) 78 (4) 18

Simplify :

$$\left[3\frac{1}{4} \div \left\{1\frac{1}{4} - \frac{1}{2}\left(2\frac{1}{2} - \frac{1}{4} + \frac{1}{6}\right)\right\}\right] \div \left(\frac{1}{2} \text{of } 4\frac{1}{3}\right)$$

(1) 36 (2) 39 (3) 78 (4) 18

---

46. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य संख्या लिहा :

6 : 18 : : 4 : ?

(1) 2 (2) 6 (3) 8 (4) 15

Replace the question mark :

6 : 18 : : 4 : ?

(1) 2 (2) 6 (3) 8 (4) 15

---

47. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

145 : 197 : : ? : 325

(1) 257 (2) 290 (3) 226 (4) 216

Select the correct option for question mark.

145 : 197 : : ? : 325

(1) 257 (2) 290 (3) 226 (4) 216

---

48. एका टेबलाचा पृष्ठभाग जमिनीला समांतर आहे व त्यावर एक घड्याळ उताणे ठेवले आहे, घड्याळाचा तासचा काटा, 9 वाजले असता, वायव्येकडे दिशा दाखवतो, तर घड्याळाचा मिनीट काटा कोणत्या दिशेकडे दिशा दाखवतो ?

(1) ईशान्य (2) नैर्ऋत्य (3) आग्नेय (4) पश्चिम

A clock placed horizontally on the surface of a table reads 9 O'clock, with the hour hand pointing towards north-west. Towards which direction will the minute hand of the clock point ?

(1) North-East (2) South-West (3) South-East (4) West

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

49. छायाचित्रातील एका मुलीकडे निर्देश करीत शोभाराणी म्हणाल्या, "ही आमच्या आजोबांच्या एकमेव अपत्याच्या एकमेव मुलीची मुलगी आहे". तर छायाचित्रातील त्या मुलीचा शोभाराणीशी काय संबंध आहे ?

(1) आजी (2) मुलगी (3) आई (4) काकू

Indicating Towards a girl in the photograph, Shobharani said "this is the daughter of the only daughter of the only child of our grand-father". What is the relation of the girl in photograph with Shobharani ?

(1) Grand-mother (2) Daughter (3) Mother (4) Aunty

---

50. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या जागी कोणते अक्षर येईल ?

B	C	D
E	F	G
G	I	?

(1) L (2) K (3) H (4) M

Which letter will appear at the interrogation mark ?

B	C	D
E	F	G
G	I	?

(1) L (2) K (3) H (4) M

---

51. 4 , 7 , 11 , 18 , 29 , 47 , 76 , _____ , 199 ही मालिका पूर्ण करणारी संख्या कोणती ?

(1) 77 (2) 123 (3) 126 (4) 189

Find the number to complete the series : 4 , 7 , 11 , 18 , 29 , 47 , 76 , _____, 199.

(1) 77 (2) 123 (3) 126 (4) 189

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

Best Learning Plateform for MPSC

52. खालील आकृतीत कोणता भाग अभिनेते दर्शवितो पण जे वकील किंवा राजकारणी नाहीत ?

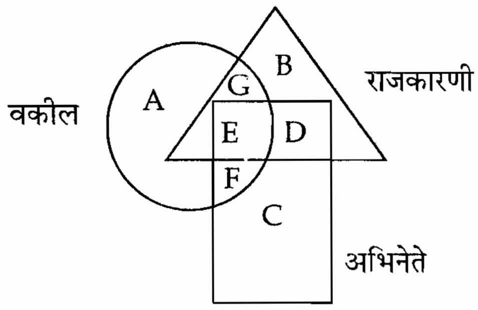

(1) G (2) F (3) D (4) C

In the following figure which part shows Actors, who are neither lawyers nor Politicians ?

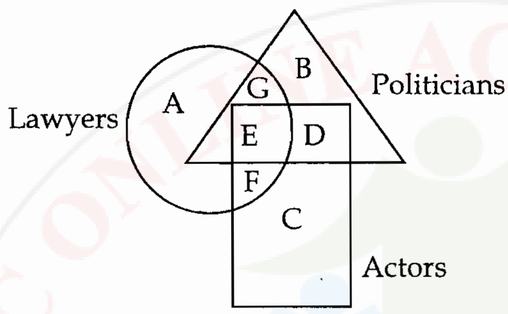

(1) G (2) F (3) D (4) C

---

53. जर, A – B चा अर्थ आहे, A , B ची मुलगी आहे.
A + B चा अर्थ आहे, A, B ची पत्नी आहे.
A ÷ B चा अर्थ आहे, A, B चे वडील आहेत.
A × B चा अर्थ आहे, A, B चा पुत्र आहे.

तर 'P × R – S' या संबंधात P चा S शी काय संबंध आहे ?

(1) वडील (2) आजोबा (3) नातू (4) बहिण

If A – B means, A is daughter of B.
A + B means, A is wife of B.
A ÷ B means, A is father of B.
A × B means, A is son of B.

Then how P is related to S in the relation 'P × R – S' ?

(1) Father (2) Grand-father (3) Grand-son (4) Sister

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

संकलन - रितेश धांडे More STUDY Material Visit - www.mpsconlineacademy.com ई-Learning Plateform

54. एक मोटर कार दक्षिणेकडून उत्तरेकडे जात आहे व ती 45° कोनातून घड्याळ्याच्या काट्यांच्या दिशेने वळते व d अंतर धावते व मग 90° कोनातून घड्याळाच्या काट्याच्या दिशेने वळते व d अंतर धावते व मग 45° कोनातून घड्याळ्याच्या काट्यांच्या विरुद्ध दिशेने वळते. तर आता कार कोणत्या दिशेने धावत आहे ?

(1) दक्षिण (2) पूर्व (3) आग्नेय (4) उत्तर

A car running from south to north turns through 45° in a clockwise direction and travels a distance 'd'. Then it turns clockwise through 90° and travels a distance 'd' and then turns through 45° in anticlockwise direction. In which direction is the car running now ?

(1) South (2) East (3) South-East (4) North

---

55. जर, $X-Z$ चा अर्थ आहे, X आई आहे Z ची.

$X \times Z$ चा अर्थ आहे, X वडील आहे Z चे.

$X+Z$ चा अर्थ आहे, X मुलगी आहे Z ची.

तर $M-N \times T+Q$ या संबंधी पुढीलपैकी कोणते विधान **सत्य नाही** ?

(1) M सासू आहे, Q ची. (2) Q पत्नी आहे, N ची.

(3) Q मुलगी आहे, M ची. (4) T मुलगी आहे, Q ची.

If $X-Z$ means, X is mother of Z

$X \times Z$ means, X is father of Z

$X+Z$ means, X is daughter of Z

If the relation is $M-N \times T+Q$, then which of the following is **not true** ?

(1) M is mother-in-law of Q (2) Q is wife of N

(3) Q is daughter of M (4) T is daughter of Q

---

56. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

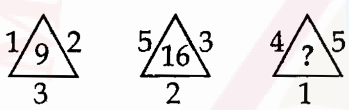

(1) 7 (2) 8 (3) 9 (4) 10

Choose the correct alternative in place of question mark.

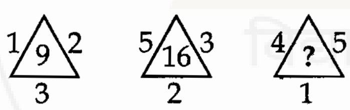

(1) 7 (2) 8 (3) 9 (4) 10

---

57. जर $7 \times 14 \times 8 = 1478$, $5 \times 6 \times 13 = 6513$ तर $3 \times 16 \times 9 = ?$

(1) 3916 (2) 3169 (3) 1693 (4) 1639

If $7 \times 14 \times 8 = 1478$, $5 \times 6 \times 13 = 6513$ then $3 \times 16 \times 9 = ?$

(1) 3916 (2) 3169 (3) 1693 (4) 1639

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

58. खालील चौकोनात प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य अक्षर निवडा.

A	D	H
F	I	M
?	N	R

(1) P (2) N (3) K (4) O

In following matrix select the correct letter at the place of interrogation sign :

A	D	H
F	I	M
?	N	R

(1) P (2) N (3) K (4) O

---

59. जर (A + B) म्हणजे A हा B चा भाऊ आहे, (A – B) म्हणजे A ही B ची बहिण आहे, (A × B) म्हणजे A ही B ची पत्नी आहे आणि (A ÷ B) म्हणजे (A) हे B चे वडील आहेत तर खालीलपैकी कोणता पर्याय 'S हा P चा मुलगा आहे' हे दर्शवितो ?

(1) $P \times Q \div R + S - T$ (2) $P \times Q \div S - R + T$

(3) $P \times Q \div R - T + S$ (4) $P \times Q \div R - S + T$

If (A + B) means A is brother of B, (A – B) means A is sister of B, (A × B) means A is wife of B, and (A ÷ B) means A is father of B then which of the following indicates 'S is son of P' ?

(1) $P \times Q \div R + S - T$ (2) $P \times Q \div S - R + T$

(3) $P \times Q \div R - T + S$ (4) $P \times Q \div R - S + T$

---

60. प्रश्न चिन्हाच्या जागी काय असेल ?

WE , SG ; PJ , LN , ?

(1) HS (2) IT (3) IS (4) HT

What will be in place of question mark ?

WE , SG ; PJ , LN , ?

(1) HS (2) IT (3) IS (4) HT

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Best Learning Plateform for MPSC

61. प्रश्नचिन्हाच्या (?) जागी योग्य पर्याय निवडा.

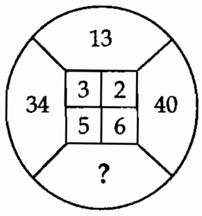

(1) 78 (2) 16 (3) 61 (4) 53

Select correct alternative in place of question mark (?)

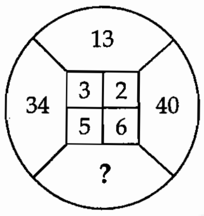

(1) 78 (2) 16 (3) 61 (4) 53

---

62. D हा K चा भाऊ आहे. M ही K ची बहिण आहे. R हे D चे वडिल आहेत. आणि S ही M ची आई आहे. तर K चे R शी नाते काय ?

(1) मुलगा (2) मुलगी

(3) मुलगा किंवा मुलगी (4) माहिती अपूर्ण

D is brother of K. M is sister of K. R is father of D and S is mother of M. How is K related to R ?

(1) Son (2) Daughter

(3) Son or Daughter (4) Data is inadequate

---

63. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

5	6	7
15	?	35
60	120	210

(1) 10 (2) 12 (3) 18 (4) 24

Which number will appear at the interrogation mark ?

5	6	7
15	?	35
60	120	210

(1) 10 (2) 12 (3) 18 (4) 24

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

64. आकृती क्रमांक 1 व 2 मध्ये जो संबंध आहे, तोच संबंध आकृती क्रमांक 3 व 4 मध्ये आहे. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी योग्य आकृती निवडा.

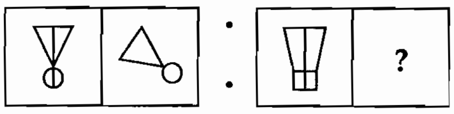

उत्तर आकृती

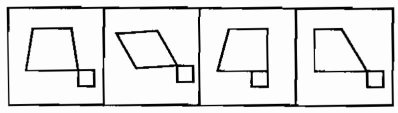

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) (d)

The relation between figures 3 and 4 is the same as that between 1 and 2, select the correct figure, in place of the question mark .

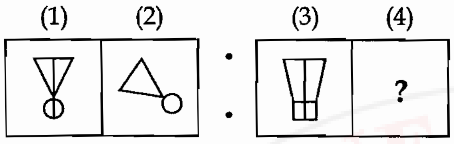

Answer Figures

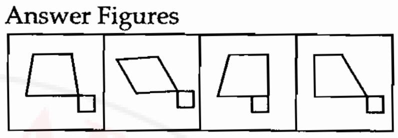

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) (d)

---

65. क्रमाने येणारी नंतरची आकृती कोणती ?

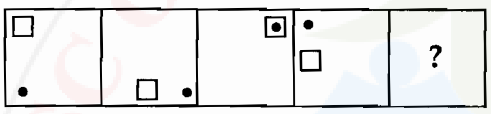

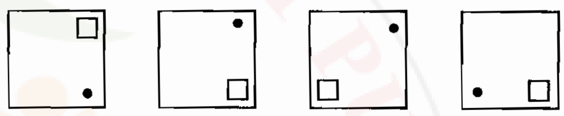

What will be the next figure ?

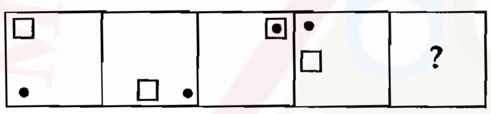

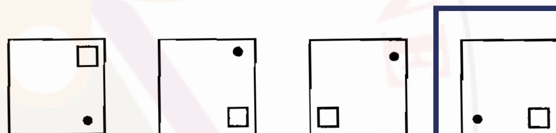

---

66. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या जागी योग्य अंक निवडा.

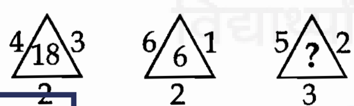

(1) 24 (2) 17 (3) 13 (4) 30

Find the missing number :

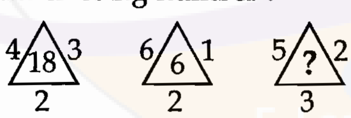

(1) 24 (2) 17 (3) 13 (4) 30

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

67. रिकाम्या जागी सुसंगत आकडा भरा –

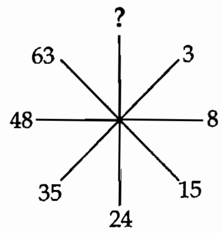

(1) 1 (2) 81 (3) 2 (4) 80

Fill in the blank with suitable number :

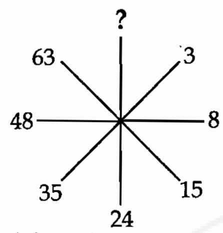

(1) 1 (2) 81 (3) 2 (4) 80

---

68. एका सांकेतिक भाषेत GUEST, 53@$2 असे लिहितात. आणि MEAN, 6@4# असे लिहितात. तर त्या सांकेतिक भाषेत SAME कसे लिहिणार ?

(1) 4$6@ (2) $36@ (3) 5$6@ (4) $46@

In a certain code GUEST is written as 53@$2 and MEAN is written as 6@4#. How then SAME will be written in that code ?

(1) 4$6@ (2) $36@ (3) 5$6@ (4) $46@

---

69. खाली दिलेल्या संकेतांचा अभ्यास करुन दिलेल्या शब्दाचे सांकेतिक रूप पर्यायांमधून निवडा.

A B C D E F G ....

○ ✶ □ △ # ○.........

RAILWAY

(1) # □ ○ ✶ △ # ✶ (2) ✶ □ # △ # △ ✶

(3) □ △ # ✶ △ □ # (4) △ ○ □ # □ # △

Study the following code and select the proper code for the given word.

A B C D E F G ....

○ ✶ □ △ # ○.........

RAILWAY

(1) # □ ○ ✶ △ # ✶ (2) ✶ □ # △ # △ ✶

(3) □ △ # ✶ △ □ # (4) △ ○ □ # □ # △

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

Best Learning Plateform for MPSC

70. खाली दिलेल्या संकेताचा अभ्यास करा, ह्यावरून विचारलेल्या शब्दाचे सांकेतिक रूप पर्यायातून निवडा.

A	B	C	D	E	F	G ....
#	○	✶	□	△	#	○........

COURSE

(1) □ # ✶ △ ✶ ○ (2) ✶ △ # ✶ □ △

(3) □ △ # ○ ✶ △ (4) ✶ # □ ○ □ ○

Obsere the following code carefully and select the proper option of code for given word :

A	B	C	D	E	F	G ....
#	○	✶	□	△	#	○........

COURSE

(1) □ # ✶ △ ✶ ○ (2) ✶ △ # ✶ □ △

(3) □ △ # ○ ✶ △ (4) ✶ # □ ○ □ ○

---

71. मुंबई पोलीस अधिनियम 1951 च्या कोणत्या प्रकरणात गुन्हे व शिक्षा संदर्भात तरतूद केलेली आहे ?

(1) प्रकरण तीन (2) प्रकरण चार (3) प्रकरण सहा (4) प्रकरण सात

In which chapter of the Bombay Police Act 1951 provisions regarding offences and punishments are made ?

(1) Chapter III (2) Chapter IV (3) Chapter VI (4) Chapter VII

---

72. महिला पोलीस उपनिरीक्षक कुणावर प्रशासकीय नियंत्रण ठेवतात ?

(1) कोणत्याही पोलीसांवर (2) पोलीस स्टेशन

(3) महिला पोलीस (4) वरीलपैकी कुणीही नाही

A woman Sub-Inspector has administrative control over :

(1) Any Police (2) Police Station

(3) Women Police (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

73. मुंबई पोलीस अधिनियम 1951 कलम 60 नुसार खालीलपैकी कोणत्या कलमांच्या अन्वये केलेल्या आदेशाविरुद्ध राज्यसरकारकडे अपील करता येईल ?

(1) कलम 55 - 56 - 57 - 57 अ
(2) कलम 40 - 45 - 50 - 55
(3) कलम 51 - 52 - 53 (अ) - 54
(4) कलम 55 - 56 - 57 (अ) - 58

Against orders given under which of the sections below can an appeal be preferred to the State Govt. as per Sec. 60 of the Mumbai Police Act 1951 ?

(1) Sec. 55 - 56 - 57 - 57 (a)
(2) Sec. 40 - 45 - 50 - 55
(3) Sec. 51 - 52 - 53 (a) - 54
(4) Sec. 55 - 56 - 57 (a) - 58

---

74. मुंबई पोलीस कायद्या 1951 अंतर्गत "गुरे, ढोरे" संज्ञेच्याखाली (व्याख्येप्रमाणे) खालीलपैकी कोणती जनावरे येत नाहीत ?

(1) उंट
(2) हत्ती
(3) माकडे
(4) घोडे

What is not included in the definition of 'cattle' given under Bombay Police Act 1951 ?

(1) Camels
(2) Elephants
(3) Monkeys
(4) Horses

---

75. पोलीसांचे वाजवी आदेश पाळण्याचे लोकांवर बंधन आहे. असे आदेश न पाळल्यास खालीलपैकी कोणापुढे नेता येईल ?

(1) अतिरिक्त जिल्हा न्यायाधीश
(2) पोलीस अधिक्षक
(3) जिल्हा दंडाधिकारी
(4) पोलीस निरीक्षक

All persons shall be bound to conform to the reasonable directions of a police officer given in fulfilment of any of his duties. Any person refusing or avoiding to conform to any direction referred to may be produced before :

(1) Additional District Judge
(2) Superintendent of Police
(3) District Magistrate
(4) Police Inspector incharge

---

76. मुंबई पोलीस कायदा 1951 कलम 33 मध्ये सुधारणा करुन खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी नृत्यबंदी लागू केली ?

(1) नाट्यगृहे
(2) परमिट रुम किंवा बियर बार
(3) नोंदणी केलेला स्पोर्टस क्लब
(4) वरीलपैकी सर्व ठिकाणी

By making amendment is Sec. 33 of the Bombay Police Act 1951, performance of dance is prohibited in which of the following places ?

(1) Drama theatre
(2) Permit room or Beer Bar
(3) Registered sports club
(4) All of the above places

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

77. मुंबई पोलीस अधिनियम कलम 116 नुसार खालीलपैकी कोणते वर्तन करु नये ?
(1) जाण्या-येणाऱ्या व्यक्तीस त्रास होईल अशा रीतीने थुंकणे वा धुळ, राख, कचरा टाकता कामा नये.
(2) शांततेचा भंग व्हावा या उद्देशाने धमकीचे, शिवीगाळीचे शब्द वापरु नये.
(3) रस्त्यात व सार्वजनिक ठिकाणी मलमुत्र विर्सजन करुन उपद्रव करता कामा नये.
(4) न्यायालयात, पोलीसठाण्यात, सरकारी इमारतीत लावलेल्या नोटीशींचे उल्लंघन करुन सिगारेट किंवा तंबाखू ओढता किंवा थुंकता कामा नये.

According to section 116 of the Bombay Police Act which behaviour amongst the following is restricted ?
(1) Spit or throw any dust, ashes, rubbish so as to cause annoyance to any passer-by.
(2) Misbehaviour with intention to provoke a breach of the peace.
(3) Committing nuisance in or near street, public place by easing out.
(4) Smoke or spit in contravention of a notice in any court, police station or Govt. building.

78. मुंबई पोलीस कायद्याच्या कलम 133 खाली खालीलपैकी कोणते कृत्य केल्यास शिक्षा होते ?
(1) राखून ठेवलेल्या जागांव्यतिरिक्त इतर ठिकाणी प्रेताची व्यवस्था लावल्यास.
(2) रस्त्यावर अडथळा उभारण्यासंबंधी.
(3) गायन, आवाज किंवा गोंगाट चालू ठेवलेस.
(4) सार्वजनिक अव्यवस्था उद्युक्त करणारे कृत्य.

Under section 133 of the Bombay Police Act. a person is liable for punishment if ?
(1) Disposing of the dead body except at places set apart therefor.
(2) Erection of barriers on streets.
(3) Continuing nuisance by playing loud music, sound or noise.
(4) An Act promoting disorder in public.

79. मुंबई पोलीस कायदा 1951 अंतर्गत खालीलपैकी कोणत्या कृत्यांसाठी कलम 145 प्रमाणे 3 महिनेपर्यंत तुरुंगवास आणि / किंवा रु. 100 पर्यंत दंड अशा शिक्षेची तरतूद आहे ?
(1) भित्रेपणा दाखवणे (2) परवानगीशिवाय गैरहजर रहाणे
(3) खोटी कारणे देऊन राजीनामा देणे (4) वरीलपैकी सर्व

For which of the following offences punishment of imprisonment upto a term of three months or fine upto Rs. 100 or both can be given U/S 145 of the Bombay Police Act 1951 ?
(1) Cowardice (2) Remains absent without permission
(3) Resigns giving false reasons (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

80. कोणत्या दर्जाचे पोलीस अधिकारी पोलीस प्रशिक्षण केंद्राचे प्राचार्य म्हणून नियुक्त केले जातात ?
(1) पोलीस निरीक्षक (2) अधिक्षक
(3) हेड कॉन्स्टेबल (4) आयुक्त

What is the rank of the Police Officer who is appointed as the Principal of Police Training Institution ?
(1) Police Inspector (2) Superintendent
(3) Head Constable (4) Commissioner

81. संरक्षण अधिकारी (प्रोटेक्शन ऑफिसर) ही संज्ञा कोणत्या कायद्यात उल्लेखित आहे ?
(1) मानवी हक्क संरक्षण अधिनियम 1993
(2) कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम 2005
(3) नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम 1955
(4) यापैकी कोणत्याच नाही.

Name the legislation in which the term "Protection Officer" is provided :
(1) The Protection of Human Rights Act 1993
(2) The Protection of Women from Domestic Violence Act 2005
(3) The Protection of Civil Rights Act 1955
(4) None of the above

82. संयुक्त राष्ट्रसंघाचा मानवी हक्क जाहीरनामा 1948 चे कलम 7 ________ बद्दल सांगते.
(1) फिरण्याचे स्वातंत्र्य (2) भाषण व व्यक्ती स्वातंत्र्य
(3) शोषणाविरुद्धचे स्वातंत्र्य (4) कायद्यासमोर समानता

Article 7 of the UN Declaration of Human Rights 1948 speaks of ________.
(1) Freedom of movement (2) Freedom of speech and expression
(3) Right against exploitation (4) Equality before law.

83. कौटुंबिक हिंसाचार प्रतिबंधक कायद्याखाली दंडाधिकाऱ्यांनी दिलेल्या अंतिम निर्णयावर ________ कडे दाद मागता येते.
(1) दिवाणी न्यायाधीश वरिष्ठ स्तर (2) विशेष न्यायालय
(3) सत्र न्यायालय (4) दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर

The appeal against the final order passed by magistrate under Protection of Women from Domestic Violence Act. shall lie with the ________.
(1) Civil Judge senior Division (2) Special court
(3) Court of session (4) Civil Judge Junior Division

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

84. भारतीय राज्यघटनेने महिलांना बहाल केलेल्या अधिकारांची प्रभावीपणे अंमलबजावणी होणे-करीता व कुटुंबातील हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण करण्यासाठी संसदेने कोणता कायदा पारित केला ?

(1) हिंदू विवाह अधिनियम 1955

(2) विशिष्ट विवाह अधिनियम 1954

(3) कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम 2005

(4) हुंडाबंदी अधिनियम 1961

Which Act has been enacted by the parliament to provide for more effective protection of the Rights of Women guaranteed under constitution, who are the victims of violence of any kind within the family ?

(1) Hindu Marriage Act 1955

(2) Special Marriage Act 1954

(3) The Protection of Women from Domestic Violence Act 2005

(4) Dowry Prohibition Act 1961

---

85. खालीलपैकी कोणते विधान **सत्य** आहे ?

(1) मानवी हक्क सर्व प्राणी मात्राना उपलब्ध आहेत.

(2) मानवी हक्क परिपूर्ण/निरंकुश आहेत.

(3) मानवी हक्क शरणागताना उपलब्ध नाहीत.

(4) वरील पैकी कोणतेही नाही.

Which of the following statements is **true** ?

(1) Human Rights are available to all the creatures.

(2) Human Rights are absolute.

(3) Human Rights are not available to refugees.

(4) None of the above

---

86. राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोगाच्या सर्वसामान्यपणे नियमित बैठका ह्या प्रत्येक महिन्याच्या ______ व _____ आठवड्यात सुट्टी वगळून होतात.

(1) I , IV (2) II , III (3) II , IV (4) I , III

The National Human Rights Commission shall normally have the regular sittings in the _____ and ______ weeks every month, excepting holidays.

(1) I, IV (2) II , III (3) II , IV (4) I , III

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

87. कौटुंबिक हिंसाचारापासून संरक्षण अधिनियम 2005 प्रमाणे न्यायालयाकडून पिडीत व्यक्तीला कोणते आदेश मिळविता येतील.

(1) निवासी आदेश (2) आर्थिक सहाय्य
(3) ताबा देण्यासंबधीचे आदेश (4) वरील सर्व

What type of reliefs can be sought by the aggrieved from the court under the Protection of Women from Domestic Violence Act 2005 ?

(1) Residence Orders (2) Monetary Relief
(3) Custody Orders (4) All the above

---

88. राज्य मानवी हक्क आयोग आपला वार्षिक अहवाल कुणाकडे दाखल करतात ?

(1) केंद्र सरकार (2) राज्य सरकार
(3) उच्च न्यायालय (4) यापैकी कोणीही नाही

To whom does the State Human Rights Commission submit its annual report ?

(1) Central Government (2) State Government
(3) High Court (4) None of the above

---

89. भारतीय घटनेनी प्रदान केलेल्या हक्कांमधील "धर्मस्वातंत्र्याचा हक्क" यामधे खालीलपैकी कोणत्या बाबीचा समावेश होत **नाही** ?

(1) एखाद्या धर्माविषयी प्रवचन करण्याचा हक्क
(2) एखाद्या धर्माचे पालन करण्याचा हक्क
(3) एखाद्या धर्माचा प्रसार करणेविषयी हक्क
(4) सक्तीचे धर्मांतर करण्याचा हक्क

What is **not** included in the Right to freedom of Religion provided under the constitution ?

(1) Right to preach any religion (2) Right to practice any religion
(3) Right to propogate any religion (4) Right to make forcible conversion

---

90. राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोगाकडे किती मुदतीत तक्रार करणे आवश्यक आहे ?

(1) एक वर्षापर्यंत (2) दोन वर्षापर्यंत
(3) तीन वर्षापर्यंत (4) पाच वर्षापर्यंत

What is the period of limitation for making a complaint to the National Human Rights Commission ?

(1) One year (2) Two years
(3) Three years (4) Five years

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

91. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम 1989 अंतर्गत गुन्ह्यांकरीता कोणत्या शिक्षेची तरतूद आहे.

(1) तीन महिने कारावास

(2) दोन वर्षे कारावास

(3) रु. 10,000 पर्यंत दंड

(4) कमीत कमी सहा महिन्यांचा परंतु पाच वर्षापर्यंतचा वाढीव कारावास व दंड

What punishment may be awarded for offences of atrocities under the SCs and STs (Prevention of Atrocities) Act 1989 ?

(1) Three months imprisonment

(2) Imprisonment for two years

(3) Fine upto 10,000

(4) Imprisonment for a term not less than six months but which may extend to five years and fine.

---

92. फॅक्टरी ॲक्ट 1948 अंतर्गत एखाद्या फॅक्टरीमधे S 48 अंतर्गत असलेली "पाळणाघराची सुविधा" उपलब्ध होण्याकरिता कमीत कमी किती महिला कामगारांची नेमणूक असणे जरुर आहे ?

(1) दहापेक्षा जास्त

(2) पन्नासपेक्षा जास्त

(3) तीस पेक्षा जास्त

(4) वरीलपैकी काहीच नाही

What should be the minimum no of women workers in a factory to attract the provisions of "Creche" facility a S 48 of The Factories Act 1948 ?

(1) more than 10

(2) more than 50

(3) more than 30

(4) None of the above

---

93. राज्य मानवी हक्क आयोगाच्या अध्यक्ष व सदस्यांची नेमणूक कोण करतो ?

(1) भारताचे राष्ट्रपती

(2) सर्वोच्च न्यायालयाचे मुख्यन्यायाधिश

(3) उच्चाधिकार समितीच्या शिफारशीनंतर राज्यपाल

(4) राज्याचे मुख्यमंत्री

Who appoints the Chairperson and members of the state Human Rights Commission ?

(1) The President of India

(2) Chief Justice of Supreme Court

(3) The Governor on the recommendations of high powered Committee

(4) Chief Minister of the State.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

94. खालीलपैकी कोणते वाक्य **बरोबर** आहे ?

(A) 'मेहेर' च्या रकमेस हुंड्यामध्ये समाविष्ट केले जात नाही.

(B) 'मेहेर' म्हणजे नवऱ्याने बायकोस लग्नावेळी द्यावयाचा पैशाच्या स्वरूपातील मोबदला.

(1) फक्त वाक्य **(A)** बरोबर आहे. (2) फक्त वाक्य **(B)** बरोबर आहे.

(3) दोन्ही वाक्य **(A)** व **(B)** बरोबर आहे. (4) दोन्ही वाक्य **(A)** व **(B)** बरोबर नाही.

Which of the following statements is **ture** ?

(A) Dowry does not include the amount of 'meher'.

(B) 'Meher' is the money which a husband is required to pay to his wife at the time of marriage.

(1) only statement **(A)** is true (2) only statement **(B)** is true

(3) Both **(A)** and **(B)** are true (4) Neither **(A)** nor **(B)** is true

---

95. अस्पृश्यतेच्या आधारावर सामाजिक व धार्मिक अक्षमता प्रस्थापित करणे ह्या गुन्ह्याकरिता कोणत्या कायद्यात शिक्षेची तरतूद करण्यात आली आहे ?

(1) नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम 1955

(2) मानवी हक्क संरक्षण अधिनियम 1993

(3) अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) अधिनियम 1989

(4) यापैकी कोणत्याही नाही.

Enforcing religious and social disability on the ground of "untouchability" is an offence punishable under __________.

(1) The Protection of Civil Rights Act 1955

(2) The Protection of Human Rights Act 1993

(3) The SCs and STs (Prevention of Atrocities) Act 1989

(4) None of the above

---

96. खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे ?

(A) कौटुंबिक हिंसाचार प्रतिबंधक कायदा फौजदारी दिलासा देणाऱ्या दाव्यांशी संबंधित आहे.

(B) कौटुंबिक हिंसाचार प्रतिबंधक कायदा दिवाणी दिलासा देणाऱ्या दाव्यांशी संबंधित आहे.

(1) फक्त **(A)** (2) फक्त **(B)**

(3) दोन्ही ही **(A)** व **(B)** (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which of the following statements is **true** ?

(A) The Domestic Violence Act deals with criminal relief cases.

(B) The Domestic Violence Act deals with civil relief cases.

(1) Only **(A)** (2) Only **(B)**

(3) Both **(A)** and **(B)** (4) None of the above.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

97. मानवी हक्क आयोगाला एखाद्या प्रकरणाची चौकशी करतेवेळी कोणत्या न्यायालयाचे हक्क प्राप्त होतात ?

(1) दिवाणी न्यायालय (2) सर्वोच्च न्यायालय

(3) उच्च न्यायालय (4) फौजदारी न्यायालय

While inquiring into complaints "Human Rights Commission" shall have and enjoy the powers of which of the following Courts ?

(1) Civil Court (2) Supreme Court

(3) High Court (4) Criminal Court

---

98. खालीलपैकी कोणते विधान **चूक** आहे ?

(1) अनुच्छेद 29 च्या शिर्षकात अल्पसंख्याक शब्द आहे.

(2) अनुच्छेद 29 च्या तरतुदी बहुसंख्यासाठीही लागू आहेत.

(3) अल्पसंख्याकाचा निकष धर्म आणि भाषा आहे.

(4) सर्व विधाने खरी आहेत.

Which of the following statements is **incorrect** ?

(1) Heading of Art 29, uses the word "Minority"

(2) The provisions of Art 29, are equally applicable to majority

(3) Minority is considered on the basis of religion and language.

(4) All are correct.

---

99. निराधार वृध्दांसाठी असलेल्या, संजय गांधी निराधार योजने अंतर्गत खालीलपैकी लाभार्थी कोण होऊ शकते ?

(1) 65 वर्षावरील पुरुष आणि 60 वर्षावरील स्त्रिया

(2) 60 वर्षावरील पुरुष आणि 55 वर्षावरील स्त्रिया

(3) 50 वर्षावरील सर्व स्त्री-पुरुष

(4) 58 वर्षावरील सर्व स्त्री-पुरुष

Who can be the beneficiary under the "Sanjay Gandhi Niradhar Anudan Yojana" (Scheme to help dependent old people having no means to maintain themselves) ?

(1) Men above 65 years and Women above 60 years.

(2) Men above 60 years and Women above 55 years.

(3) All men and women above 50 years.

(4) All men and women above 58 years.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

100. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम 1989 अंतर्गत सामुदायिक दंड लावणे व वसुल करण्याकरीता कोणत्या कायद्याच्या तरतुदी लागू होतील ?

(1) भारतीय दंड संहिता 1860

(2) फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973

(3) नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम 1955

(4) यापैकी कोणतेही नाही

Provisions of which Act will apply for imposition and realisation of collective fine under the SCs and STs (Prevention of Atrocities) Act 1989.

(1) Indian Penal Code 1860

(2) Criminal Procedure Code 1973

(3) Protection of Civil Rights Act 1955

(4) None of the above

---

101. अनुसुचित जाती व जमाती अधिनियम 1989 अन्वये कलम 14 नुसार खटले त्वरेने चालवले जावे यासाठी राज्य शासन प्रत्येक जिल्ह्यासाठी खालीलपैकी __________ तरतूद करेल.

(1) द्रुतगती न्यायालय (2) विशेष न्यायालय

(3) समांतर न्यायालय (4) पर्यायी तंटा निवारण

The State government should make a provision of __________ for each district for speedy trial of cases under section 14 of scheduled castes and schedule tribes Act. 1989.

(1) Fastrack Court (2) Special Court

(3) Parallel Court (4) Alternative Dispute Resolution

---

102. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम 2005 मधील कोणत्या कलमात "कौटुंबिक हिंसाचाराची" व्याख्या दिली आहे.

(1) कलम एक (2) कलम दोन (3) कलम तीन (4) कलम चार

Which provision of the Protection of Women from Domestic Violence Act 2005 defines "Domestic Violence" ?

(1) Section 1 (2) Section 2 (3) Section 3 (4) Section 4

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

103. खालीलपैकी कोणत्या याचिकेत 'गुलामगिरीतील कामगारांना शोषणापासून संरक्षण मिळाले'?
(1) पीपल्स युनियन फॉर डेमॉक्रेटिक राईटस् वि. केंद्रशासन
(2) बंधुआ मुक्ती मोर्चा वि. केंद्रशासन
(3) एम्.सी. मेहता वि. केंद्रशासन
(4) युनियन कार्बाईड कॉर्पोरेशन वि. केंद्रशासन

In which petition, 'the bonded labourers have been protected from exploitation' ?
(1) People's Union For Democratic Rights Vs. Union of India
(2) Bandhua Mukti Morcha Vs.Union of India
(3) M.C. Mehta Vs. Union of India
(4) Union Carbide Corp. Vs. Union of India.

---

104. जिल्हा दंडाधिकारी, पोलीस अधिक्षक किंवा इतर अधिकारी, विविध समित्या आणि अनुसूचित जाती व जमातींच्या संरक्षक उपशाखा यांच्यामध्ये समन्वय साधण्यासाठी खालीलपैकी कोणाची विशेष अधिकारी म्हणून नेमणूक करता येईल?
(1) राज्याच्या सचिवांपेक्षा कमी दर्जाचा नसलेला अधिकारी
(2) कमिशनर
(3) सत्र न्यायाधीश
(4) अप्पर जिल्हा दंडाधिकाऱ्यांचा दर्जापेक्षा कमी दर्जा नसलेला अधिकारी.

Who may be appointed as a special officer for co-ordination between District Magistrate, superintendent of police or other officers, various committees and sub-branches of protection to S.C. and S.T. ?
(1) The officer not below the rank of Secretary of state
(2) Commissioner
(3) Sessions Judge
(4) An officer not below the rank of upper District Magistrate.

---

105. कौटुंबिक हिंसाचार प्रतिबंधक कायद्यामधील फॉर्म नंबर 5 __________ करीता वापरतात.
(1) ॲफिडेव्हिट / लेखी जबानी (2) सुरक्षा योजना
(3) सेवा पुरविणाऱ्या संस्थांची नोंदणी (4) हजर राहणेस सुचना

Form No. V of the Protection of Women against Domestic Violence is used for __________.
(1) Affidavit (2) Safety Plan
(3) Registration as service providers (4) Notice for appearance

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

106. कौटुंबिक हिंसाचार प्रतिबंधक कायद्यातील कलम 13 खाली दंडाधिकाऱ्यांच्या आदेशाची नोटीस विरुद्ध पक्षावर ______ दिवसात बजावावी लागेल.

(1) 2 (2) 4 (3) 3 (4) 5

The section 13 of the Protection of Women from Domestic Violence Act prescribes a notice issued by the Magistrate to be served on the respondent with in _____ days of its issue.

(1) 2 (2) 4 (3) 3 (4) 5

---

107. 'विभागणी रेषा ही दया आणि औदासिन्य यात नाही परंतु जबाबदारी आणि बेजबाबदारी मध्ये आहे', असे ________ ने म्हटले आहे.

(1) ह्युबर व्हेडरीन (2) ज्युराज अॅन्ड्रासे

(3) लॉर्ड मॅकनेअर (4) बेंजामिन कोहेन

"The dividing line is not between compassion and indifference but between responsibility and irresponsibility" is stated by __________.

(1) Hubert Vedrine (2) Juraj Andrassy

(3) Lord Menair (4) Benjamin Cohen

---

108. ज्यामधे "मानवी हक्क" या शब्दांचा प्रथम उपयोग केला गेला असा पहिला अधिकृत दस्तऐवज कोणता ?

(1) मॅग्ना कार्टा

(2) संयुक्त राष्ट्रसंघाची सनद

(3) मानवी हक्कांचा वैश्विक जाहिरनामा.

(4) अमेरिकन स्वातंत्र्याचा जाहिरनामा.

Which of the following documents is the first official document to use the term "Human Rights" ?

(1) Magna Carta

(2) Charter of the United Nations.

(3) The universal declaration of Human Rights

(4) American declaration of Independence.

---

109. जागतिक "मानवी हक्क दिवस" पुढीलपैकी कोणत्या दिवशी साजरा करतात ?

(1) 26 जानेवारी (2) 10 डिसेंबर

(3) 8 मार्च (4) 5 जून

On which of the following days International "Human Rights day" is celebrated ?

(1) 26th January (2) 10th December

(3) 8th March (4) 5th June

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

110. 'सरकारी नोकरीच्या बाबतीत त्या नोकरीवर हक्क सांगणारी व्यक्ती ही अनुसूचित जाती किंवा जमातीमधील व्यक्ती असल्याचा फायदा मिळविण्य साठी, ती जेथे रहात असेल आणि जेथे नोकरी मागत असेल, त्या विशिष्ट क्षेत्राच्या किंवा राज्याच्या संबंधातील अशा जाती किंवा जमातीमधील व्यक्ती असली पाहिजे', असा निर्णय खालीलपैकी कोणत्या दाव्यात केला आहे ?

(1) अप्पाराव विरुद्ध डाक व तार संचालक, ओरिसा
(2) भैय्यालाल विरुद्ध हरिकिशन सिंग
(3) पंजाबराव विरुद्ध डी.पी. मेश्राम
(4) परशुराम विरुद्ध शिवचंद

In case of public employment a person claiming right on that employment and seeking benefit of being schedu ed caste or scheduled tribe must belong to the SC or ST of that specific area where he is resident or seeking employment. This is the decision given in following case :

(1) Apparao Vs. Director Post and Telegraph, Orissa
(2) Bhaiyalal Vs. Harikishan singh
(3) Punjabrao Vs. D.P. Meshram
(4) Parshuram Vs. Shivchand

---

111. खालीलपैकी कोणता हक्क "संविधानिक" आहे परंतु मूलभूत हक्क **नाही** ?

(1) अभिव्यक्ति स्वातंत्र्याचा हक्क
(2) मालमत्तेविषयक हक्क
(3) संपूर्ण भारतात मुक्त संचार करण्याचा हक्क
(4) धर्म स्वांतत्र्याचा हक्क.

Which of the following rights is a constitutional Right but **not** the fundamental Right ?

(1) Right to freedom of Expression
(2) Right to property
(3) Right to move freely all over India
(4) Right to freedom of Religion

---

112. 'लजपतराय सेहगल विरुद्ध राज्यशासन 1983 ' मध्ये स्पष्ट केले आहे की हुंडा प्रतिबंधक कायदा 1961 हा ________ .

(1) पूर्ण कायदा आहे
(2) प्राथमिक कायदा आहे.
(3) पूर्ण कायदा नाही
(4) दुय्यम कायदा आहे.

In "Lajpat Rai Sehgal Vs. State 1983, it is specifically mentioned that the Dowry Prohibition Act. 1961 is ________.

(1) a complete code
(2) a primary code
(3) not a complete code
(4) secondary code

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

113. खालीलपैकी कोणते मानवी हक्काचे मुख्य उद्दिष्ट आहे.
(1) योग्य अधिकाराच्या विभागणीबाबत खात्री देणे.
(2) लोकांच्या हितसंबंधाचे संरक्षण करणे.
(3) जनहिताचे संरक्षण करणे
(4) अधिकाराचा दुरुपयोग करु न देणे.

Which of the following is the main purpose of human rights
(1) Ensuring correct distribution of power
(2) Protection of the interests of people
(3) Safeguarding public Interest
(4) Preventing the abuse of power.

---

114. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम 1989 नुसार गुन्हा घडण्याकरिता कोणत्या बाबी आवश्यक आहेत.
(1) तक्रारदार अनुसूचित जाती वा अनुसूचित जमातीतील असावा.
(2) आरोपी अनुसूचित जाती वा अनुसूचित जमातीतील नसावा.
(3) वरील (1) व (2) दोन्ही.
(4) वरीलपैकी (1) किंवा (2)

What is necessary for constitution of an offence of atrocity under the SCs and STs (Prevention of Atrocities) Act 1989 ?
(1) Complainant is a member of SC or ST Community
(2) Accused person is not a member of SC or ST community
(3) Both (1) and (2) above
(4) (1) or (2) above

---

115. महात्मा गांधी तंटा मुक्ती योजनेचे मुख्य उद्दिष्ट कोणते ?
(1) दोन राज्यांमधील तंटा सोडवणे.
(2) गावपातळीवर अंतर्गत तंटे सोडवणे.
(3) देशातील भिन्न धर्मियांमधील तंटे सोडविणे.
(4) देशातील अनुसूचित जाती जमातीचे लोक व इतर लोक यांच्यातील तंटे सोडवणे.

What is the main objective of Mahatma Gandhi "Tanta Mukti Yojana" ?
(1) To settle the disputes between two states.
(2) To settle the internal disputes of villages.
(3) to settle disputes between the people of different religions of the Country.
(4) To settle the disputes between the people belonging to schedule casts/tribes and others.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

116. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियमा अंतर्गत प्रकरणांचा जलद निपटारा होण्यासाठी कोणत्या न्यायालयाला विशेष न्यायालय म्हणून दर्जा देण्यात आला आहे.

(1) सत्र न्यायालय (2) दिवाणी न्यायाधिश वरिष्ठ स्तर

(3) कौटुंबिक न्यायालय (4) उच्च न्यायालय

Which court is designated as a special court for speedy trial of offences under the SCs and STs (Prevention of Atrocities) Act 1989 ?

(1) Court of sessions (2) Civil Judge Senior Division

(3) Family Court (4) High Court

---

117. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम 1955 अंतर्गत घडलेल्या प्रत्येक गुन्हयाचे स्वरूप ________ असते.

(1) अदखलपात्र (2) दखलपात्र

(3) खूपच गंभीर (4) यापैकी कोणतेच नाही

Every offence punishable under the Protection of Civil Rights Act 1955 is ________ .

(1) Non-Cognizable (2) Cognizable

(3) Very serious (4) None of the above

---

118. कौटुंबिक हिंसाचार प्रतिबंधक कायदा 2005 च्या कलम 12 नुसार ________ मध्ये दंडाधिकाऱ्यांकडे अर्ज करता येतो.

(1) फॉर्म III (2) फॉर्म I (3) फॉर्म II (4) फॉर्म IV

Application to the Magistrate under section 12 of the Protection of Women from Domestic Violence Act. 2005 shall be made in ________.

(1) Form III (2) Form I (3) Form II (4) Form IV

---

119. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियमा अंतर्गत नियम कोणी तयार केलेत ?

(1) राज्य सरकार (2) केंद्र सरकार

(3) उच्च न्यायालय (4) वरीलपैकी कुणीही नाही

Who has enacted Rules under the Protection of Women from Domestic Violence Act ?

(1) State Government (2) Central Government

(3) High Court (4) None of the above

---

120. खालीलपैकी कोणता 'विशेष निर्देश केलेला मूलभूत हक्क' आहे.

(1) खटला जलद चालण्याचा हक्क (2) नुकसानभरपाईचा हक्क

(3) गुप्ततेचा हक्क (4) बळजबरीने काम करुन घेणे.

Which of the following is a 'Specified Fundamental Right' ?

(1) Right to speedy trial (2) Right to compensation

(3) Right to privacy (4) Forced labour

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

ĥ ŐźĸŭnŶQue 1Xɸ . őŇĂ Ķŏĕŭ ĥ ŜŶ

121. अरबी समुद्रातील खालील बेटे उत्तरेकडून दक्षिणेकडे या क्रमाने मांडा :

(1) घारापुरी बेटे (2) कुरटे बेट
(3) उंदेरी बेट (4) जंजीरा

Arrange the following Islands of the Arabian Sea in the correct sequence from North to South :

(1) Gharapuri island (2) Kurte island
(3) Underi island (4) Janjeera

---

122. खालीलपैकी कोणता राष्ट्रीय महामार्ग महाराष्ट्र राज्यात सुरु होऊन महाराष्ट्र राज्यातच संपतो ?

(1) राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक 16 (2) राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक 17
(3) राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक 50 (4) राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक 43

Which of the following National Highways begins and ends in the Maharashtra state itself ?

(1) National Highway 16 (2) National Highway 17
(3) National Highway 50 (4) National Highway 43

---

123. अयोग्य जोडी ओळखा :

	फळ		संशोधन केंद्र
(A)	आंबा	–	वेंगुर्ला – सिंधुदुर्ग
(B)	नारळ	–	रत्नागिरी – रत्नागिरी
(C)	केळी	–	यावल – जळगाव
(D)	संत्री	–	श्रीरामपूर – अहमदनगर

(1) (A) (2) (B) (3) (C) (4) (D)

Find out the incorrect pair :

	Fruits		Research Centers
(A)	Mango	-	Vengurla - Sindhudurg
(B)	Coconut	-	Ratnagiri - Ratnagiri
(C)	Banana	-	Yawal - Jalgaon
(D)	Orange	-	Srirampur - Ahmednagar

(1) (A) (2) (B) (3) (C) (4) (D)

---

124. खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात संत गाडगे महाराजांचे जन्मस्थान आहे ?

(1) अहमदनगर (2) अमरावती (3) अकोला (4) बुलढाणा

In which one of the following Districts is the birth place of Saint Gadge Maharaj located ?

(1) Ahmednagar (2) Amravati (3) Akola (4) Buldhana

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

125. खालील विधानांचा आढावा घ्या.

(A) देशाच्या औषधोत्पादनामध्ये पूर्वी महाराष्ट्राचा वाटा 15% होता.

(B) देशाच्या औषधोत्पादनामध्ये पूर्वी महाराष्ट्राचा वाटा 40% होता.

(C) देशाच्या औषधोत्पादनामध्ये सध्या महाराष्ट्राचा वाटा 40% आहे.

(D) देशाच्या औषधोत्पादनामध्ये सध्या महाराष्ट्राचा वाटा 15% आहे.

कोणती विधाने बरोबर आहे ?

(1) (A) आणि (B) (2) (B) आणि (C) (3) (C) आणि (D) (4) (B) आणि (D)

Consider the following statements :

(A) The share of Maharashtra in the pharma sector earlier was 15% of the nation.

(B) The share of Maharashtra in the pharma sector earlier was 40% of the nation.

(C) The present share of Maharashtra in the pharma sector is 40% of the nation.

(D) The present share of Maharashtra in the pharma sector is 15% of the nation.

Which of the statements given are correct ?

(1) (A) and (B) (2) (B) and (C) (3) (C) and (D) (4) (B) and (D)

---

126. महाराष्ट्र व मध्य प्रदेशामधील धुळे जिल्ह्याला लागून असलेली व नर्मदा नदीने सीमीत केलेली सीमा किती कि.मी. आहे ?

(1) 44 कि.मी. (2) 54 कि.मी. (3) 64 कि.मी. (4) 50 कि.मी.

How much is length of the boundary between Maharashtra and Madhya Pradesh formed by Narmada river in Dhule district ?

(1) 44 kms (2) 54 kms (3) 64 kms (4) 50 kms

---

127. स्त्री-पुरुष आयुर्मानासंदर्भात खालील विधाने पहा -

(A) 2001 - 2005 दरम्यान स्त्रियांचे आयुर्मान पुरुषांच्या आयुर्माना पेक्षा वाढलेले दिसते.

(B) 60 वर्षावरील स्त्रियांची टक्केवारी 20 पैकी 17 मोठ्या राज्यांमध्ये वाढलेली दिसते.

कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) (A) बरोबर (B) चूक (2) (A) चूक (B) बरोबर

(3) (A) आणि (B) बरोबर (4) (A) आणि (B) चूक

Consider the following statements that are related to 'Life Expectancy' of men and women :

(A) Between 2001 - 2005 life expectancy of women has gone up as compared to that of men.

(B) Percentage of women in the age bracket of 60 years and above is higher in 17 out of 20 large states.

Which of these statements are correct ?

(1) (A) is True (B) is False (2) (A) is False (B) is True

(3) (A) and (B) are True (4) (A) and (B) are False

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

128. जोड्या लावा :

यादी - I (तळी)		यादी - II (जिल्हे)	
(a)	आंध्र लेक	(i)	अहमदनगर
(b)	भंडारदरा	(ii)	बुलढाणा
(c)	तानसा	(iii)	पुणे
(d)	नळगंगा	(iv)	ठाणे

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

Match the following :

List - I (Lakes)		List - II (Districts)	
(a)	Andhra Lake	(i)	Ahmednagar
(b)	Bhandardara	(ii)	Buldhana
(c)	Tansa	(iii)	Pune
(d)	Nalganga	(iv)	Thane

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

129. सन 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्राची लोकसंख्या किती ?

(1) 11 कोटी 23 लाख (2) 09 कोटी 50 लाख

(3) 07 कोटी 95 लाख (4) एकही पर्याय योग्य नाही

(According to the 2011 census) What is the population of Maharashtra ?

(1) 11 crore 23 lakh (2) 09 crore 50 lakh

(3) 07 crore 95 lakh (4) None of the above is the correct option

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

130. जोड्या लावा :

यादी - I (घरांचा आकार)		यादी - II (प्रदेश)	
(a)	सपाट छप्पर	(i)	उष्ण व शुष्क प्रदेश
(b)	उतरते छप्पर	(ii)	दलदलीचे प्रदेश
(c)	जाड मातीच्या भिंती	(iii)	अती पावसाचा प्रदेश
(d)	उंच चौथऱ्यावर घर	(iv)	शुष्क प्रदेश

पर्यायी उत्तर :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)

Match the following :

List - I (Shape of House)		List - II (Region)	
(a)	Flat top	(i)	Dry and Hot Area
(b)	Slanting roof	(ii)	Marshi Area
(c)	Thick mud walls	(iii)	Region of heavy rain
(d)	House of stilts	(iv)	Dry region

Answer option

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Best Learning Plateform for MPSC

131. महाराष्ट्राच्या नकाशामध्ये प्रमुख फळ, उत्पादन करणारे जिल्हे छायांकित केलेले आहेत. ते जिल्हे खाली दिलेल्या फळांच्या नांवाशी योग्य जोड्या लावा :

(a) केळी (b) द्राक्षे (c) आंबा (d) संत्री

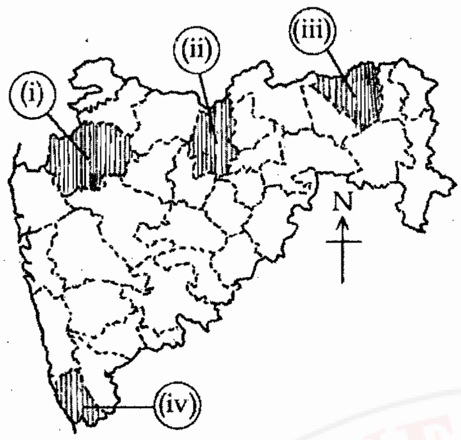

सांकेतिक :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)

In the outline map of Maharashtra main Fruit growing districts are shaded. Match these Districts with the Fruits given below :

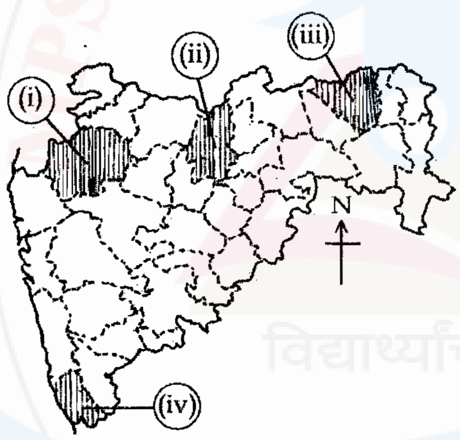

(a) Bananas (b) Grapes (c) Mangoes (d) Oranges

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

संकलन - रितेश धांडे More STUDY Material Visit - www.mpsconlineacademy.com ई-Learning Plateform

132. खालील विधाने महाराष्ट्रातील कृषि विद्यापीठाची ठिकाणे व स्थापना दर्शवितात त्यांचा आढावा घ्या.
(A) महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी जिल्हा – अहमदनगर 1968
(B) डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषिविद्यापीठ, अकोला जिल्हा – अकोला – 1969
(C) डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषिविद्यापीठ, दापोली जिल्हा – रत्नागिरी – 1972
(D) मराठवाडा कृषिविद्यापीठ, मुदखेड, जिल्हा नांदेड – 1992
वरीलपैकी कोणते विधान **बरोबर नाही** ?
(1) (A) आणि (B) (2) (C) फक्त (3) (B) आणि (C) (4) फक्त (D)

Consider the following statements related to Location and Establishment of Agricultural Universities of Maharashtra :
(A) Mahatma Phule Agricultural University, Rahuri District - Ahmednagar - 1968
(B) Dr. Panjabrao Deshmukh Agricultural University, Akola District - Akola - 1969
(C) Dr. Balasaheb Sawant Konkan Agricultural University, Dapoli District - Ratnagiri - 1972
(D) Marathwada Agricultural University, Mudkhed District - Nanded - 1992
Which of the above statements is **not correct** ?
(1) (A) and (B) (2) (C) only (3) (B) and (C) (4) (D) only

133. भारतात 12 ज्योतिर्लिंगे आहेत. त्यापैकी किती ज्योतिर्लिंगे महाराष्ट्रात आहेत ?
(1) 2 (2) 4 (3) 5 (4) 1

There are twelve Jyotirling in India of which how many are in Maharashtra ?
(1) 2 (2) 4 (3) 5 (4) 1

134. खालीलपैकी कोणता एक पर्वत महाराष्ट्रातील प्रमुख जलविभाजक आहे ?
(1) सह्याद्री पर्वत (2) सातपुडा पर्वत
(3) अजिंठा पर्वत (4) महादेव डोंगर

Which one of the following mountain ranges is known as the main 'water divide' of Maharashtra ?
(1) Sahyadri Mountain (2) Satpuda Mountain
(3) Ajintha Mountain (4) Mahadev Hills

135. महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणत्या प्रदेशात मोठ्या प्रमाणात जंगले व प्राणी आहेत ?
(1) विदर्भ (2) मराठवाडा (3) कोंकण (4) वरील सर्व

Which of the following regions in Maharashtra has large scale forests and wild life ?
(1) Vidarbha (2) Marathwada (3) Konkan (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

136. खालीलपैकी कोणते राष्ट्रीय उद्यान भंडारा जिल्ह्यात आहे ?
(1) ताडोबा (2) पेंच (3) नवेगाव (4) संजय गांधी

Which of the following National Parks is in Bhandara district ?
(1) Tadoba (2) Pench (3) Navegaon (4) Sanjay Gandhi

---

137. खालीलपैकी कोणते 'बंदर' रेती बंदर म्हणून प्रसिद्ध आहे ?
(1) मुंब्रा (2) मुरुड (3) श्रीवर्धन (4) देवगड

Which of the following ports is famous as a Reti (Sand) Bandar ?
(1) Mumbra (2) Murud (3) Srivardhan (4) Deogad

---

138. खालीलपैकी कोणती नदी पूर्ववाहिनी नाही ?
(1) तापी नदी (2) गोदावरी नदी (3) भीमा नदी (4) कृष्णा नदी

Which one of the following rivers in not an east - ward flowing river ?
(1) Tapi river (2) Godavari river (3) Bhima river (4) Krishna river

---

139. जोड्या लावा :

यादी - I (जिल्हे)		यादी - II (2011 - लोकसंख्या)	
(a)	ठाणे	(i)	9,33,2,481
(b)	मुंबई (उपनगरे)	(ii)	9,42,6,959
(c)	पुणे	(iii)	8,48,868
		(iv)	1,10,54,131

सांकेतिक -

	(a)	(b)	(c)
(1)	(i)	(ii)	(iii)
(2)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(ii)	(iv)	(i)
(4)	(iii)	(ii)	(iv)

Match the following :

List - I (Districts)		List - II (2011 - Population)	
(a)	Thane	(i)	9,33,2,481
(b)	Mumbai (Suburban)	(ii)	9,42,6,959
(c)	Pune	(iii)	8,48,868
		(iv)	1,10,54,131

Codes :

	(a)	(b)	(c)
(1)	(i)	(ii)	(iii)
(2)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(ii)	(iv)	(i)
(4)	(iii)	(ii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

140. जोड्या लावा :

यादी - I (जिल्हे)		यादी - II (थंड हेवेची ठिकाणे)	
(a)	सातारा	(i)	माथेरान
(b)	रायगड	(ii)	आंबोली
(c)	सिंधूदुर्ग	(iii)	चिखलदरा
(d)	अमरावती	(iv)	महाबळेश्वर

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

Match the following :

List - I (Districts)		List - II (Hill station)	
(a)	Satara	(i)	Matheran
(b)	Raigad	(ii)	Amboli
(c)	Sindhudurg	(iii)	Chikhladara
(d)	Amravati	(iv)	Mahabaleshwar

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

141. खालीलपैकी कोणत्या नदीचे खोरे कोळसा उत्पादनाच्या दृष्टीने महत्वाचे आहे ?

(1) वर्धा (2) वैनगंगा (3) पांगोळी (4) वाघ

Which of the following river basins is the most important coal producing region ?

(1) Wardha (2) Vainganga (3) Pangoli (4) Wagh

142. महाराष्ट्रात खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात सर्वात जास्त विहिरी आहेत ?

(1) अहमदनगर (2) पुणे (3) सातारा (4) नागपूर

Which of the following districts in Maharashtra has the highest number of wells ?

(1) Ahmednagar (2) Pune (3) Satara (4) Nagpur

143. खालीलपैकी कोणत्या नदीच्या खोऱ्यात काळी मृदा (रेगूर) जमीनीची खोली सर्वात जास्त आहे ?

(1) तापी (2) गोदावरी (3) कृष्णा (4) भिमा

Which of the following river basins has the deepest black cotton soil ?

(1) Tapi (2) Godavari (3) Krishna (4) Bhima

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

144. जोड्या लावा :

यादी - I (वन उत्पादने)		यादी - II (विभाग)	
(a)	तेंदूची पाने	(i)	चंद्रपूर
(b)	खैर कात	(ii)	नागपूर, गोंदिया
(c)	रोशा गवत	(iii)	डहाणू
(d)	बांबू गवत	(iv)	गडचिरोली, अमरावती

सांकेतिक :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the following :

List - I (Forest Products)		**List - II (Producing Regions)**	
(a)	Tendu Leaf	(i)	Chandrapur
(b)	Khair Kattha	(ii)	Nagpur, Gondia
(c)	Rosha Grass	(iii)	Dahanu
(d)	Bamboo Grass	(iv)	Gadchiroli, Amravati

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

---

145. जळगाव जिल्ह्यातील रावेर व यावल तालुक्यांत खालीलपैकी कोणते पीक सर्वात महत्वाचे पीक आहे ?

(1) कापूस (2) ज्वारी (3) भुइमूग (4) केळी

Which of the following crops is the most important crop in Raver and Yawal Tahasils in Jalgaon district ?

(1) Cotton (2) Jawar (3) Groundnut (4) Banana

---

146. खालीलपैकी चंद्रपूर जिल्ह्यातील कोणती आदिवासी जमात केंद्र शासनाने अतिमागास जमात म्हणून जाहिर केली ?

(1) कोळंब (2) माडिया गोंड (3) परधान (4) वरील सर्व

Which of the following tribal groups of Chandrapur district has been declared as the most backward tribal group ?

(1) Kolamb (2) Madia Gond (3) Pardhan (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

147. महाराष्ट्रातील मृदा-संपत्ती बाबत पुढील विधाने पहा.

(A) जांभा मृदा मोठ्या प्रमाणात पूर्व कोकणात आढळते.

(B) गाळाची मृदा मोठ्या प्रमाणात अकोला आणि अमरावती येथे आढळते.

(C) जांभा मृदा मोठ्या प्रमाणात पूर्व गडचिरोलीत आढळते.

(D) काळी मृदा मोठ्या प्रमाणात गोंदिया आणि भंडारा येथे आढळते.

कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) (A) आणि (B) (2) (B) आणि (D)

(3) (A) आणि (C) (4) (D) आणि (A)

Consider the following statements about soil resources of Maharashtra :

(A) Laterite soils are largely found in Eastern Konkan

(B) Alluvial soils are largely found in Akola and Amravati

(C) Laterite soils are largely found in Eastern Gadchiroli

(D) Black soils are largely found in Gondia and Bhandara

Which of the these statements are correct ?

(1) (A) and (B) (2) (B) and (D) (3) (A) and (C) (4) (D) and (A)

148. **जोड्या लावा :**

यादी - I (नदी)		**यादी - II (उपनदी)**	
(a)	भीमा	(i)	वैनगंगा
(b)	गोदावरी	(ii)	कोयना
(c)	कृष्णा	(iii)	इंद्रायणी
(d)	तापी	(iv)	गिरणा

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(2)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

Match the following :

List - I (River)		**List - II (Tributary)**	
(a)	Bhima	(i)	Vainganga
(b)	Godavari	(ii)	Koyna
(c)	Krishna	(iii)	Indrayani
(d)	Tapi	(iv)	Girna

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(2)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

149. जोड्या लावा :

यादी - I (शिखरे)		**यादी - II (प्रदेश)**	
(a)	कर्नाळा	(i)	इगतपुरी
(b)	तुंगी	(ii)	पनवेल
(c)	नवरा	(iii)	नाशिक
(d)	लिंगाणा	(iv)	रायगड

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)

Match the following :

List - I (Peaks)		**List - II (Region)**	
(a)	Karnala	(i)	Igatpuri
(b)	Tungi	(ii)	Panvel
(c)	Navara	(iii)	Nasik
(d)	Lingana	(iv)	Raigad

Answer options

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)

---

150. खालील शिखरांचा उंचीप्रमाणे उतरता क्रम लावा –

(1) अस्तंभा, साल्हेर, त्र्यंबकेश्वर, महाबळेश्वर
(2) साल्हेर, महाबळेश्वर, अस्तंभा, त्र्यंबकेश्वर
(3) महाबळेश्वर, अस्तंभा, साल्हेर, त्र्यंबकेश्वर
(4) त्र्यंबकेश्वर, साल्हेर, महाबळेश्वर, अस्तंभा

Arrange the following peaks in descending order of their heights :

(1) Astambha, Salher, Trimbakeshwar, Mahabaleshwar
(2) Salher, Mahabaleshwar, Astambha, Trimbakeshwar
(3) Mahabaleshwar, Astambha, Salher, Trimbakeshwar
(4) Trimbakeshwar, Salher, Mahabaleshwar, Astambha

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

151. खालीलपैकी कोणते रेल्वे स्टेशन सुरत-भुसावळ मार्गावरील सर्वात महत्वाचे रेल्वे स्टेशन आहे ?

(1) नंदूरबार (2) धुळे (3) चाळीसगाव (4) वरीलपैकी एकही नाही

Which one of the following railway stations is the most important on Surat - Bhusawal railway route ?

(1) Nandurbar (2) Dhule (3) Chalisgav (4) None the above

---

152. खाली दिलेल्या महाराष्ट्राच्या नकाशात चार घाट दाखविले आहेत. त्यांचा खाली दिलेला दक्षिणे कडून उत्तरेकडें कोणता क्रम **बरोबर** आहे ?

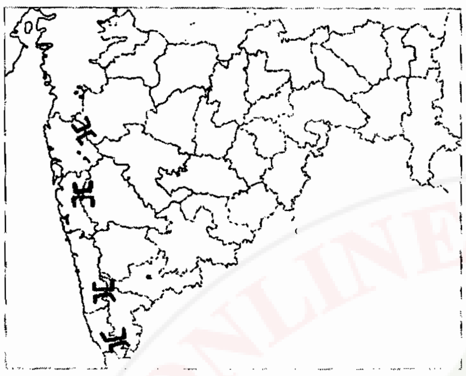

(1) थळघाट, बोरघाट, अंबोली, आंबा (2) अंबोली, अंबा, थळघाट, बोरघाट

(3) अंबोली, अंबा, बोरघाट, थळघाट (4) अंबा, अंबोली, थळघाट, बोरघाट

In the following map of Maharashtra four ghats are shown which of the following order from south to north is correct :

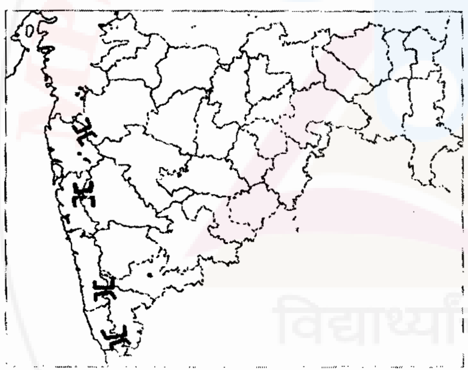

(1) Thal ghat, Bor ghat, Amboli, Amba (2) Amboli, Amba, Thal ghat, Bor ghat

(3) Amboli, Amba, Bor ghat, Thal ghat (4) Amba, Amboli, Thal ghat, Bor ghat

---

153. महाराष्ट्रातील आदिवासींचा जिल्हा म्हणून कुठल्या जिल्ह्याला ओळखले जाते ?

(1) धुळे (2) नंदूरबार (3) मालेगांव (4) गडचिरोली

Which district is known as the 'Adivasi' District of Maharashtra ?

(1) Dhule (2) Nandurbar (3) Malegaon (4) Gadchiroli

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

154. महाराष्ट्र राज्यात ठाणे जिल्ह्यात किती महानगरपालिका आहेत?

(1) 3 (2) 5 (3) 7 (4) 9

How many Muncipal Corporations are there in Thane District ?

(1) 3 (2) 5 (3) 7 (4) 9

---

155. खालीलपैकी कोण-कोणत्या पाणीवाटप तंट्यामध्ये महाराष्ट्र राज्य सहभागी आहे?

(A) कृष्णा नदी पाणी वाटप तंटा

(B) गोदावरी नदी पाणी वाटप तंटा

(C) नर्मदा नदी पाणी वाटप तंटा

(D) कावेरी नदी पाणी वाटप तंटा

(1) (B) आणि (A) (2) (A) आणि (D)

(3) (A) आणि (C) (4) (A), (B), (C) आणि (D)

Which of the following water disputes included Maharashtra ?

(A) The Krishna river water dispute

(B) The Godavari river water dispute

(C) The Narmada river water dispute

(D) The Kaveri river water dispute

(1) (B) and (A) (2) (A) and (D)

(3) (A) and (C) (4) (A), (B), (C) and (D)

---

156. खालीलपैकी कोणती एक जोडी बरोबर जुळत नाही?

	महामार्ग		त्यावर स्थित शहरे
(1)	NH - 3	–	नाशिक
(2)	NH - 4	–	सातारा
(3)	NH - 6	–	नागपूर
(4)	NH - 8	–	अहमदनगर

Which of the following pairs is not correctly matched ?

	National Highways	-	Cities Located On
(1)	NH - 3	-	Nashik
(2)	NH - 4	-	Satara
(3)	NH - 6	-	Nagpur
(4)	NH - 8	-	Ahmednagar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

157. महाराष्ट्राच्या नकाशामध्ये (i), (ii), (iii) आणि (iv) किल्यांची ठिकाणे दाखविलेली आहेत, खाली दिलेल्या नावांबरोबर जोडी लावा :

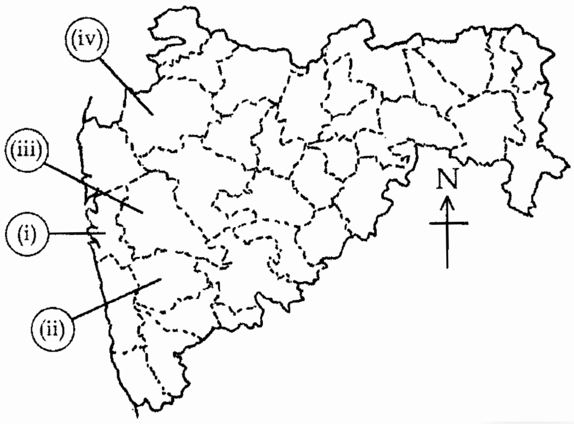

(a) रायगड (b) प्रतापगड (c) ब्रम्हगिरी (d) राजगड

सांकेतिक :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

The outline map given shows 'Forts' of Maharashtra (i), (ii), (iii) and (iv). Match them with their locations.

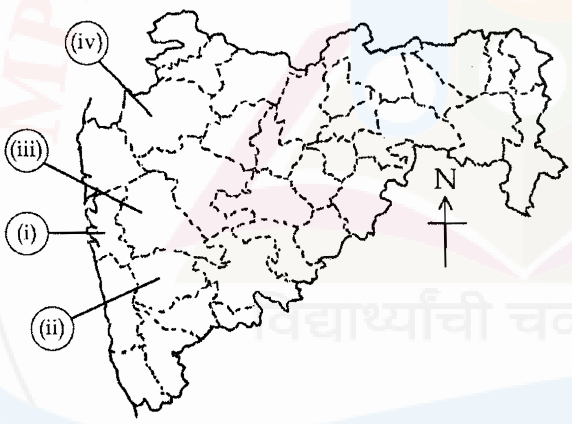

(a) Raigad (b) Pratapgad (c) Brahmagiri (d) Rajgad

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

158. खालीलपैकी कोणत्या थंड हवेच्या ठिकाणी टॉय ट्रेनने पोहोचू शकता ?
(1) लोणावळा (2) खंडाळा (3) महाबळेश्वर (4) माथेरान

Which of the following Hill stations can be approached by a Toy Train ?
(1) Lonavala (2) Khandala (3) Mahabaleshwar (4) Matheran

159. सातारा जिल्ह्यातील खालीलपैकी कोणते शहर निवासी शाळांमुळे शैक्षणिक केंद्र म्हणून ओळखले जाते ?
(1) पाटण (2) वाई (3) पांचगणी (4) महाबळेश्वर

Which one of the following towns in Satara district is known as educational centre for residential schools ?
(1) Patan (2) Wai (3) Panchgani (4) Mahabaleshwar

160. खालीलपैकी कोणते शहर बावन्न दरवाजांचे शहर म्हणून ओळखले जाते ?
(1) औरंगाबाद (2) अहमदनगर (3) नागपूर (4) मुंबई

Which city is known as a city of fiftytwo doors ?
(1) Aurangabad (2) Ahmednagar (3) Nagpur (4) Mumbai

161. मुंबई शहराची वाढती प्रगती पाहुन __________ चे संपादक रॉबर्ट नाईट ह्यांने आपल्या वर्तमान पत्राचे नाव बदलून 'टाईम्स ऑफ इंडिया ठेवले'
(1) बॉम्बे गॅझेट (2) बॉम्बे कुरीयर
(3) बॉम्बे टाईम्स (4) बॉम्बे स्टँडर्ड

Seeing the rapid growth of Mumbai, the editor of __________ Robert Knight changed the name of his news paper to Times of India.
(1) Bombay Gazette (2) Bombay Courier
(3) Bombay Times (4) Bombay Standard

162. 'प्रार्थना समाज' ही महाराष्ट्रातील पहिली संघटीत समाज सुधारणा चळवळ या चळवळीचे अगदी सुरुवातीचे सभासद म्हणजे, तीन तर्डखडकर बंधू. त्यातील दोन दादोबा व आत्माराम तर तिसरे बंधू कोण होते ?
(1) बाळकृष्ण (2) श्यामलाल कृष्ण (3) भास्कर (4) वासूदेव

'Prarthana Samaj' was the first organized social reform movement of Maharashtra of which the three Tarkharakar brothers were the early members Dadoba and Atmaram were first two ! Name the third Tarkhadkar brother !
(1) Balakrishna (2) Shyamlal Krishna (3) Bhaskar (4) Vasudev

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

163. विद्यार्थ्यांनी हिंसेचा मार्ग अवलंबला. त्यांनी सरकारी इमारतींवर हल्ला केला. जी. आय.पी व बी.बी.व सी. आय. च्या रेल्वे रूळांवर परिणाम झाला. माटुंगा स्टेशन वर हल्ला केला व परळ येथे जन आंदोलन केले.

ह्या घटना खालीलपैकी कोणत्या आंदोलनाच्या होत्या ?

(1) असहकार आंदोलन (2) सविनय कायदेभंग

(3) चले जाव आंदोलन (4) वरील तिन्हीं.

Students took to violence. They attacked government buildings. G. I. P. and B. B and C. I. railway lines got affected. Matunga station was attacked and there were demonstrations at Parel.

To which movement do these events belong ?

(1) Non-cooperation movement (2) Civil disobedience movement

(3) Quit India movement (4) All the three

---

164. खालीलपैकी कोणता उद्योग धंदा हा महाराष्ट्राचा प्रमुख उद्योग धंदा मानला जातो, ज्यामुळे इंग्रजांच्या काळात राज्याच्या आर्थिक सुबत्तेस हातभार लागला ?

(1) जहाज बांधणी उद्योग (2) कापूस / कापड उद्योग

(3) लोह आणि पोलाद उद्योग (4) साखर उद्योग

Which industry of the following is regarded as the prime industry of Maharashtra, which contributed to the economic prosperity of the state during the British rule ?

(1) Ship building Industry (2) Cotton Textile Industry

(3) Iron and Steel Industry (4) Sugar Industry

---

165. 1929 च्या आर्थिक महामंदी नंतर ब्रिटिश सरकारने साखर व कापड उद्योगांना संरक्षण का दिले ?

(1) राष्ट्रीय सभेच्या सततच्या टिकेमुळे.

(2) जेणेकरुन स्वदेशी चळवळीला आळा बसेल.

(3) जेणेकरुन शेतकरी डाव्या संघटनेंकडे आकृष्ट होणार नाहीत.

(4) भारतीय भांडवलदारांना गुंतवणुकीपासुन दूर ठेवायचे होते.

Why did the British government extend protection to sugar and cotton industries after the economic depression of 1929 ?

(1) due to continous criticism from the Congress

(2) to stop the spread of Swadeshi movement

(3) to keep peasants away from Leftist organisations

(4) to keep Indian capitalists away from investments

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

166. 1902 मध्ये इंपिरीयल लेजिस्लेटिव कॉन्सीलचे लोकनियुक्त सभासद कोण झाले ?

(1) गोपाल कृष्ण गोखले (2) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

(3) महात्मा गांधीजी (4) लोकमान्य टिळक

In 1902 who was appointed member of the "Imperial Legislative Council" ?

(1) Gopal Krishna Gokhale (2) Dr. Babasaheb Ambedkar

(3) Mahatma Gandhiji (4) Lokmanya Tilak

---

167. खालीलपैकी गुलामगीरी आणि अस्पृश्यांची कैफीयत याचे लेखक कोण ज्यांना थॉमस पेन याच्या 'राईटस् ऑफ मॅन' या पुस्तकातील विचारांनी प्रभावित केले होते ?

(1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (2) छत्रपती शाहू महाराज

(3) महात्मा ज्योतिबा फुले (4) विठ्ठल रामजी शिंदे

Who among the following is the author of 'Gulamgiri and Asprishyanchi Kaifiyat' who was influenced by the thoughts of Thomas Paine expressed in his book "Rights of man" ?

(1) Dr. Babasaheb Ambedkar (2) Chhatrapati Shahu Maharaj

(3) Mahatma Jyotiba Phule (4) Vitthal Ramji Shinde

---

168. जहाल पक्षाने आपले ध्येय साध्य करण्याकरिता कोणत्या साधनाचा अवलंब केला ?

(1) राष्ट्रीय शिक्षण – मोर्चा – स्वदेशी (2) स्वदेशी – आंदोलन – क्रांती

(3) बहिष्कार – आंदोलन – मोर्चा (4) बहिष्कार – स्वदेशी – राष्ट्रीय शिक्षण

Which sources were used by Jahal Party to achieve their target ?

(1) National Education - Procession - Swadeshi

(2) Swadeshi - Andolan - Kranti

(3) Bahiskar - Andolan - Procession

(4) Bahiskar - Swadeshi - National Education

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

169. **(A)** न्यायमूर्ती म.गो. रानडे ह्यांनी हातमाग उद्योगाला प्रोत्साहन दिले नाही.
(B) न्यायमूर्ती म.गो. रानडे ह्यांनी स्वदेशी चा पुरस्कार केला.
(1) **(A)** व **(B)** ही दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.
(2) **(A)** व **(B)** ही दोन्ही विधाने चूक आहेत.
(3) **(A)** हे विधान चूक आहे, **(B)** विधान बरोबर आहे.
(4) **(B)** हे विधान चूक आहे, **(A)** विधान बरोबर आहे.

(A) Justice M.G. Ranade did not favour handicraft industry.
(B) Justice M.G. Ranade promoted Swadeshi.
(1) Both **(A)** and **(B)** are correct statements
(2) Both **(A)** and **(B)** are wrong statements
(3) **(A)** is wrong, **(B)** is correct statement
(4) **(B)** is wrong, **(A)** is correct statement

---

170. स्वराज्य चळवळीत लोकमान्य टिळकांची पुढीलपैकी कोणत्या नावाने हेटाळणी केली जात असे.
(1) अस्पृश्यांचे पुढारी
(2) मराठ्यांचे पुढारी
(3) तेल्या-तांबोळ्यांचे पुढारी
(4) गरीबांचे पुढारी

During the Swaraja movement Lokmanya Tilak was often taunted as being a :
(1) Leader of untouchables
(2) Leader of Marathas
(3) Leader of Teli-Tambolis
(4) Leader of the poor

---

171. दादाभाई नौरोजी हे ____________ वर्तमानपत्राचे संपादक होते.
(1) बॉम्बे समाचार
(2) जाम-ए-जमशेद
(3) अखबार-ए-सौदागर
(4) रास्त गोफ्तार

Dadabhai Naoroji was the editor of __________ news paper.
(1) Bombay Samachar
(2) Jam-E-Jamshed
(3) Akhbar-E-Saudagar
(4) Rast Goftar

---

172. 'हिंदी लोक हिंदुस्थानात जगतील परंतु आम्हाला हिंदुस्तानावर जगावयाचे आहे, असे वक्तव्य कोणाचे ?
(1) भारतमंत्री लॉर्ड कर्झन
(2) भारमंत्री मॉंटेग्यू
(3) भारतमंत्री बर्कनहेड
(4) भारतमंत्री माउटबॅटन

Who said "Hindi people will live in Hindustan, But we want to live on Hindustan" ?
(1) Indian minister Lord Kurzon
(2) Indian minister Montague
(3) Indian minister Berkanhed
(4) Indian minister Mountbaten

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

173. "सर्वसाक्ष जगत्पती/त्याला नको मध्यस्थी/" हे कोणाच्या धर्मविचारातील प्रमुख सूत्र होते ?

(1) लोकमान्य टिळक (2) राजा राममोहन रॉय

(3) महात्मा ज्योतिबा फुले (4) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

Sarvasakshi Jagtpati/Tyala Nako Madhyasti was the main principle of religious thoughts of :

(1) Lokmanya Tilak (2) Raja Ram Mohan Roy

(3) Mahatma Jyotiba Phule (4) Dr. Babasaheb Ambedkar

---

174. प्राथमिक शिक्षणावर माझा भर आहे, तरी माध्यमिक व उच्च शिक्षणाकडे माझे लक्ष कमी नाही, असे कोण म्हणाले ?

(1) महात्मा ज्योतिबा फुले (2) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

(3) छ. शाहू महाराज (4) राजा राममोहन रॉय

Who said that "I lay emphasis on primary Education but, I don't ignore secondary and higher Education" ?

(1) Mahatma Jyotiba Phule (2) Dr. Babasaheb Ambedkar

(3) Chatrapati Shahu Maharaj (4) Raja Ram Mohan Roy

---

175. ज्या सुशिक्षितांनी सुरुवातीचा काळात पंडीता रमाबाईंना प्रोत्साहित केले, ते नंतर टीका करु लागले कारण –

(1) पंडीता स्वताची मते अत्यंत निर्भिडपणे मांडू लागल्या.

(2) त्यांनी प्रचलीत समाज व्यवस्थेला आव्हान दिले.

(3) त्यांनी ख्रिस्ती धर्माचा स्विकार व प्रसार केला.

(4) त्यांनी शारदा सदन सुरु केले.

The educated people who earlier encouraged Pandita Ramabai, later criticised her because :

(1) She boldly started putting forth her views

(2) She challenged the existing social system

(3) She accepted and preached Christianity

(4) She opened Sharda Sadan

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

176. जून 22, 1897 रोजी आरोग्य अधिकारी वॉल्टर रँड आणि एच. आयस्टिन यांना पुणे येथे चाफेकर बंधूनी का मारले ?
(1) मुंबई प्रांतात भारतीयांच्या विरोधात कूप्रसिद्ध उपाय योजना करण्यामुळे.
(2) मुंबई सरकारला भारतीयांच्या विरोधात खोटे रिपोर्ट पाठवणे यामुळे.
(3) प्लेगच्या साथीचे नियंत्रण करण्यात पुणे येथे वापरण्यात आलेल्या जाचक उपाययोजनामुळे
(4) भारतीयांना कुठल्याही चौकशी शिवाय अटक करण्यामुळे.

Why were the health officer Walter Rand and H.Ayerst were shot dead at Pune by Chapekar brothers on June, 22nd, 1897.
(1) For his unpopular measures against the Indians in Bombay Presidency
(2) For sending false report against the Indians to the Bombay Government
(3) For undertaking agressive Plague control measures in Pune during plague epidemic
(4) For arresting Indian's without trial.

---

177. हंटर आयोगाचे प्रमुख डॉ. विलयम हंटर यांच्या मते _________ च्या तोडीची एक ही शाळा हिंदुस्तानात नव्हती.
(1) शारदा सदन (2) हुजुर पागा
(3) नूतन मराठी विद्यालय (4) न्यू इंग्लिश स्कूल

Dr. Willian Hunter, the head of Hunter commission said that there was no other school as good as _________ in Hindusthan.
(1) Sharda Sadan (2) Hujurpaga
(3) Nutan Marathi Vidyalaya (4) New English School

---

178. 1942 च्या "चलेजाव आंदोलनाचे" महाराष्ट्रातील पुढील पैकी कोणते शहर आंदोलनाचे केंद्र बनले होते ?
(1) नागपूर (2) पुणे (3) मुंबई (4) रत्नागिरी

Which of the following cities of Maharashtra became the centre of "Quit India" movement in 1942 ?
(1) Nagpur (2) Pune (3) Mumbai (4) Ratnagiri

---

179. कोणत्या समाज सुधारक व्यक्तीच्या प्रोत्साहनामुळे नारायण लोखंडे याने मुंबईच्या गिरणी कामगारांची 'मिल हँड असोशिएशन सोसायटी' नावाची संघटना स्थापन केली.
(1) वि.दा. सावरकर (2) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
(3) महात्मा ज्योतिबा फुले (4) महात्मा गांधी

Which social reformer encouraged Narayan Lokhande to establish Mumbai Mill Labourers "Mill hand Association Society" ?
(1) V.D. Sawarkar (2) Dr. Babasaheb Ambedkar
(3) Mahatma Jyotiba Phule (4) Mahatma Gandhi

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

180. लोकमान्य टिळकांच्या तुरुंगवासाच्या काळात ________ ह्या दोघांनी टिळकांची वृत्तपत्रे सांभाळली.
(1) न.चि.केळकर व कृष्णाजी खाडिलकर (2) ज.स. करंदीकर व न.चि. केळकर
(3) जयंतराव टिळक व दा.वि. गोखले (4) ग.वि. केतकर व जयंतराव टिळक

When Lokmanya Tilak was under arrest ________ managed his newspapers.
(1) N.C. Kelkar and Krishnaji Khadilkar (2) J.S. Karandikar and N.C. Kelkar
(3) Jayantrao Tilak and D.V. Gokhale (4) G.V. Ketkar and Jayantrao Tilak

---

181. ब्रिटिश सरकारने ब्राम्हणेत्तर संघटना व मुसलमान संघटना ह्यांना का प्रोत्साहित केले?
(1) दोन्ही संघटना अहिंसावादी होत्या.
(2) बहुतेक सदस्यांची सरकार वर निष्ठा होती.
(3) राष्ट्रीय सभा (काँग्रेस) ला आव्हान.
(4) त्यांची संख्या जास्त होती.

Why did the British government encourage non-Brahmin and Muslim organisations ?
(1) Both were non-violent organisations
(2) Most of the members were loyal to the government
(3) To challenge the congress
(4) Their number was large

---

182. मुंबई इलाख्यातील रयतवारी पद्धतीमध्ये इ.स. 1836 साली सुधारणा झाल्यानंतर पुढील बदल घडला.
(1) शेतकऱ्यांचा छळ केला
(2) जमिनदारांना आर्थिक मदत दिली
(3) जमिन महसूलाची मागणी वाढली
(4) जमिन कसणाऱ्याकडून घेण्यात येणाऱ्या जमिन महसूलाची मागणी कमी केली.

The Rayatwari system reforms of 1836 in the Bombay Presidency resulted in :
(1) exploitation of the Peasants.
(2) Financial help for Zamindars.
(3) The land revenue demand was increased.
(4) The land revenue demand from each cultivator was reduced.

---

183. 'डोंगरीच्या तुरुंगातील 101' दिवस हे पुस्तक कोणी लिहिले?
(1) डॉ. बाबसाहेब आंबेडकर (2) महात्मा ज्योतिबा फुले
(3) लोकमान्य टिळक (4) गोपाळ गणेश आगरकर

Who wrote "101 Day's in Dongri prison" ?
(1) Dr. Babasaheb Ambedkar (2) Mahatma Jyotiba Phule
(3) Lokmanya Tilak (4) Gopal Ganesh Agarkar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

184. महिलांच्या उच्च शिक्षणाला प्रोत्साहन देण्यासाठी महर्षी कर्वे ह्यांनी इ.स. 1930 मध्ये सुरु केलेले मुंबईतील विश्वविद्यालय (विद्यापीठ) पुढीलपैकी कोणत्या नावाने ओळखले जाते ?

(1) बॉम्बे युर्निव्हसिटी (2) महिला शिक्षण संस्था
(3) श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी (4) महिला हायस्कूल

For promoting higher education among women Maharshi Karve started University at Bombay in 1930, which is known as __________.

(1) Bombay university (2) Mahila Sikshan Sanstha
(3) Shrimati Nathibai Damodar Thakersey (4) Mahila high school

---

185. महात्मा ज्योतिबा फुले हे 'माझे तिसरे गुरु' असे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर कशामुळे म्हणतात ?

(1) भारताला स्वातंत्र्य मिळवून देण्यासाठी मदत केली म्हणून.
(2) क्रांती घडवून आणण्यासाठी मदत केली म्हणून.
(3) अस्पृश्य समाजावर अन्याय होत होता त्या विरुद्ध आवाज उठविला म्हणून
(4) महात्मा ज्योतिबा फुलेंनी मुलींची शाळा काढली म्हणून

Why did Dr. Babasaheb Ambedkar say that Mahatma Jyotiba Phule was his "Third Guru" ?

(1) As he helped in getting Freedom.
(2) Helped in bringing about change.
(3) As he stood against the injustice inflicted upon the untouchables.
(4) Mahatma Phule opened school for girls.

---

186. कलम 3 संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान अप्रस्तुत ठरते ?

(A) कलम 3 नुसार संसद एका राज्यातून भूप्रदेश अलग करून नवे राज्य निर्माण करू शकते.
(B) संसद राज्यांच्या सीमा व नाव बदलू शकते.
(C) नवीन राज्य निर्माण करण्याबाबतचे विधेयक केवळ राष्ट्रतींच्या पूर्वशिफारशीनेच संसदेत सादर करता येते.
(D) अशा प्रकारच्या विधेयकासंदर्भात राज्य विधीमंडळाचा सल्ला स्वीकारणे बंधनकारक आहे.

(1) (A) (2) (B) (3) (C) (4) (D)

Which of the following statements is wrong about article 3 ?

(A) Under article 3, Parliament can carve out a new state out of the existing state.
(B) Parliament can alter boundaries and names of states.
(C) The Bills seeking creation of new state can be tabled in the parliament only with prior permission of the President.
(D) It is obligatory to accept the advice of the state assembly concerned on such a bill !

(1) (A) (2) (B) (3) (C) (4) (D)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

187. राष्ट्रपतींच्या निवडणूकीत मतदान करण्यासाठी मुख्यमंत्री अपात्र ठरतो __________ .

(A) जर तो स्वत: उमेदवार असेल.
(B) जर त्याने बहुमत सिद्ध केले नसेल.
(C) जर तो राज्यविधिमंडळाच्या वरिष्ठ गृहाचा सदस्य असेल.
(D) जर तो काळजीवाहू मुख्यमंत्री असेल.

(1) (A) (2) (B) (3) (C) (4) (D)

Chief minister of a state in India is not eligible to vote in the Presidential election if __________.

(A) He himself is a candidate
(B) He is yet to prove his majority
(C) He is a member of the upper house of the state legislature
(D) He is a caretaker chief minister

(1) (A) (2) (B) (3) (C) (4) (D)

---

188. खालीलपैकी कोणत्या कायद्याचा समावेश प्रतिबंधात्मक स्थानबद्धता कायद्यात होत नाही ?

(1) टाडा (2) नासा (3) रासुका (4) मिसा

Which of the following Acts is not included in the Preventive Detention Acts ?

(1) TADA (2) NASA (3) NSA (4) MISA

---

189. भारतीय राज्यघटनेच्या IV थ्या विभागात 42 व्या घटनादुरुस्तीनुसार खालीलपैकी कोणती उपकलमे समाविष्ट करण्यात आली ?

(a) कलम 39 - A - समान न्याय आणि मोफत कायदेविषयक सहाय्य.
(b) कलम 43 - A - उद्योगांच्या व्यवस्थापनात कामगाराना सहभाग
(c) कलम 48 - A - पर्यावरणात सुधारणा आणि जंगले व वन्यजीव यांचे संरक्षण

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b) आणि (c)
(3) फक्त (a) आणि (c) (4) वरील सर्व

By Forty second Amendment which of the following sub-articles was included in part IV of the constitution of India ?

(a) Art, 39 - A - Equal Justice and free legal aid.
(b) Art, 43 - A - Participation of workers in management of industries
(c) Art, 48 - A - Protection and improvement of environment and safeguarding of Forests and Wildlife.

(1) only (a) (2) only (b) and (c)
(3) only (a) and (c) (4) all the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

190. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) भारतीय संविधानाने ब्रिटीश संसदीय प्रारूपाचे अनुकरण केले आहे.

(b) भारतात संविधान सर्वश्रेष्ठ आहे, संसद नव्हे.

(c) भारतातील न्यायालयांना संसदेने पारित केलेल्या कायद्याची संविधानिकता तपासण्याची सत्ता प्राप्त नाही.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत?

(1) फक्त (a) (2) (a) व (b) (3) (a) व (c) (4) (a), (b) आणि (c)

Consider the statements :

(a) Indian constitution closely follows the British Parliamentary model.

(b) In India the constitution is supreme, not the Parliament.

(c) Indian courts have no power to judge the constitutionality of the law passed by the Parliament.

Which of the above statements are correct ?

(1) only (a) (2) (a) and (b) (3) (a) and (c) (4) (a), (b) and (c)

---

191. संसदेच्या दोन्ही सभागृहांची संयुक्त बैठक हे तत्व ________ च्या राज्यघटनेवरून स्वीकारले गेले.

(1) अमेरिका (2) ऑस्ट्रेलिया (3) जर्मनी (4) फ्रान्स

The principle of a Joint Session of both the Houses of parliament has been accepted from the Constitution of ________.

(1) America (2) Australia (3) Germany (4) France

---

192. खालीलपैकी कोणते संविधानाचे कलम भारतीय नागरिकांच्या मूलभूत कर्तव्याशी संबंधीत आहे?

(1) कलम 21 - A (2) कलम 39 (B)

(3) कलम 51 - A (4) कलम 49 - C

Which of the following Articles of the Constitution is related with the Fundamental Duties of the Indian citizens ?

(1) Article 21 - A (2) Article 39 (B)

(3) Article 51 - A (4) Article 49 - C

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

193. भारतीय राज्यघटनेच्या संदर्भानुसार खालीलपैकी कोणती जोडी योग्य नाही ?

(1) पोलीस – राज्यसूची
(2) जंगल – समवर्तीसूची
(3) रेल्वे – केंद्रसूची
(4) विवाह व घटस्फोट – राज्यसूची

With reference to the Constitution of India, which one of the following pairs does not match correctly ?

(1) Police - State list
(2) Forest - Con-current list
(3) Railway - Union list
(4) Marriage and divorce - State list

---

194. खालीलपैकी कोणते वाक्य चुकीचे आहे ?

(1) घटना समितीची पहिली सभा 9 डिसेंबर 1948 रोजी झाली.
(2) 26 नोव्हेंबर 1949 रोजी घटना समितीने भारताची राज्यघटना स्वीकृत केली.
(3) 26 जानेवारी 1950 रोजी भारताची राज्यघटना अंमलात आली.
(4) राज्यघटना तयार करण्यासाठी घटनासमितीला 2 वर्षे 11 महिने व 17 दिवस म्हणजे जवळपास तीन वर्ष लागले.

Point out the incorrect statement :

(1) The first meeting of the constituent Assembly was held on 9th December 1948.
(2) Indian constitution was adopted by the constitutional Assembly on November 26, 1949.
(3) Indian constitution came into force on January 26, 1950.
(4) Constituent Assembly took 2 years, 11 months and 17 days i.e. nearly three years to finalise the constitution.

---

195. 42 व्या घटनादुरुस्तीनंतर भारताचे केलेले वर्णन असे :

(1) सार्वभौम समाजवादी प्रजासत्ताक गणराज्य
(2) सार्वभौम समाजवादी धर्मनिरपेक्ष प्रजासत्ताक गणराज्य
(3) सार्वभौम प्रजासत्ताक गणराज्य
(4) प्रजासत्ताक गणराज्य

After the 42nd amendment how is India described ?

(1) Sovereign Socialist Democratic Republic
(2) Sovereign Socialist Secular Democratic Republic
(3) Sovereign Democratic Republic
(4) Democratic Republic

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

196. खालीलपैकी कोणती राज्यघटनेची मुलभूत वैशिष्टये समजता येतील?

(a) राज्यघटनेचे सर्वश्रेष्ठत्व

(b) न्यायालयिन पुनर्विलोकन

(c) कल्याणकारी राज्य

(d) घटनादुरुस्ती बाबतचे संसदेचे मर्यादित अधिकार

(1) (a), (b), (c) (2) (a), (b)

(3) (a), (b), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

Which of the following is/are the basic features of the Constitution ?

(a) Supremacy of the Constitution

(b) Judicial review

(c) Welfare state

(d) Limited powers of the parliament to amend the Constitution

(1) (a), (b), (c) (2) (a), (b)

(3) (a), (b), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

---

197. समान नागरी कायदा निर्माण न होण्यामागील कारणे पुढीलप्रमाणे.

(a) स्वधर्माचा अवाजवी अभिमान (b) परधर्मियांबाबतची साशंकता

(c) राजकीय इच्छाशक्तीचा अभाव (d) राष्ट्रीय ऐक्यभावनेचा अभाव

(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) (c), (d) (4) (a), (d)

What are the reasons for the Uniform Civil Code not getting framed ?

(a) Excessive pride about one's religion (b) Suspicion about other religions

(c) Lack of political will (d) Lack of feeling of national unity

(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) (c), (d) (4) (a), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

198. मूलभूत कर्तव्यांच्या संदर्भात खालील विधानांचा विचार करा.

(a) मूलभूत कर्तव्ये नागरिकांना शिक्षित करण्याची भूमिका बजावतात.
(b) हक्क कर्तव्यांसोबत निगडित असलेच पाहिजेत.
(c) कर्तव्ये स्वत:हून लागू होत नाहीत.
(d) अशा प्रकारची कर्तव्ये साधारणत: पाश्चात्य उदारवादी देशांच्या राज्यघटनेत आढळतात.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **चुकीची** आहेत ?

(1) फक्त (a) आणि (c) (2) फक्त (b) आणि (d)
(3) फक्त (b), (c) आणि (d) (4) फक्त (d)

Consider the following statements in respect of Fundamental duties ?

(a) Fundamental duties perform an educative role.
(b) The rights must be reconciled with the duties.
(c) The duties are not self executing.
(d) Such duties are generally found in the constitutions of Western liberal countries.

Which of the statements given above is/are **incorrect** ?

(1) only (a) and (c) (2) only (b) and (d)
(3) only (b), (c) and (d) (4) only (d)

---

199. भारतीय राज्यघटनेत समानतेचा हक्क पाच कलमांमध्ये मान्य केलेला आहे ती कलमे कोणती ?

(1) कलम 13 ते 17 (2) कलम 14 ते 18
(3) कलम 15 ते 19 (4) कलम 16 ते 20

Which five articles of the Indian constitution, guarantee Right to Equality ?

(1) Article 13 to 17 (2) Article 14 to 18
(3) Article 15 to 19 (4) Article 16 to 20

---

200. मूलभूत हक्कासंदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान अयोग्य आहे ?

(A) मूलभूत हक्क हे अनिर्बंध आहेत.
(B) संसद त्यामध्ये दुरुस्ती करू शकते.
(C) संसद त्यांवर मर्यादा घालू शकते.
(D) ते समर्थनीय आहेत.

(1) (A) (2) (B) (3) (C) (4) (D)

Which of the following statements is incorrect about the fundamental rights ?

(A) Fundamental rights are absolute in nature.
(B) Parliament can amend them.
(C) Parliament can impose restrictions on them.
(D) They are justifiable.

(1) (A) (2) (B) (3) (C) (4) (D)

-oOo-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत पोलीस उपनिरीक्षक (मुख्य) परीक्षा - २०१२ या परीक्षेच्या वस्तुनिष्ठ स्वरुपाच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे संच A	संच B	संच C	संच D
1	3	1	3	3
2	4	3	1	1
3	2	1	1	1
4	3	2	4	3
5	3	3	1	3
6	2	4	3	4
7	3	3	4	4
8	1	4	1	4
9	3	3	3	1
10	1	3	2	2
11	3	2	2	3
12	4	2	3	3
13	3	4	2	2
14	2	1	1	2
15	1	1	3	1
16	1	1	2	2
17	3	4	4	1
18	4	3	1	1
19	3	3	1	1
20	2	4	3	3
21	3	1	3	4
22	1	3	3	3
23	2	1	4	4
24	4	2	3	3
25	3	3	2	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे संच A	संच B	संच C	संच D
26	4	1	3	2
27	1	3	3	3
28	1	3	1	1
29	1	3	3	3
30	3	2	4	3
31	3	4	3	4
32	4	1	2	3
33	4	3	2	2
34	3	4	4	4
35	1	1	2	4
36	1	2	1	2
37	2	4	4	1
38	4	4	4	1
39	4	2	1	2
40	2	4	1	3
41	4	2	3	1
42	3	3	4	4
43	4	3	4	4
44	2	1	3	3
45	1	4	4	4
46	3	3	3	2
47	1	4	2	2
48	1	3	4	4
49	2	1	4	1
50	2	1	3	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	2	4	1	3
52	4	3	3	4
53	3	1	3	2
54	2	3	1	4
55	3	4	4	4
56	3	1	4	4
57	4	3	3	1
58	3	2	3	2
59	4	4	4	3
60	3	4	3	3
61	3	3	1	3
62	3	2	4	1
63	4	1	2	4
64	1	2	1	3
65	4	3	2	2
66	1	4	4	3
67	4	2	2	4
68	4	4	2	3
69	1	3	1	1
70	2	2	3	1
71	4	1	3	2
72	3	3	1	4
73	1	3	3	1
74	3	1	4	3
75	3	3	3	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	2	2	4	4
77	4	4	1	1
78	1	4	2	3
79	4	4	2	2
80	2	2	4	4
81	2	1	4	1
82	4	4	1	4
83	3	4	1	1
84	3	3	1	3
85	4	1	1	3
86	4	2	1	2
87	4	2	4	4
88	2	3	#	2
89	4	2	4	2
90	1	1	4	3
91	4	4	4	3
92	3	1	4	1
93	3	3	2	4
94	3	2	3	3
95	1	3	3	2
96	2	3	2	1
97	1	3	3	2
98	4	3	1	1
99	#	4	2	2
100	3	4	1	2

दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आले आहेत.

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
101	2	2	3	1
102	3	1	2	4
103	2	2	4	2
104	4	2	4	4
105	2	2	2	3
106	1	4	2	2
107	1	2	4	3
108	2	3	2	3
109	2	4	3	#
110	1	4	3	2
111	2	#	3	4
112	3	2	3	4
113	4	4	3	2
114	3	1	2	2
115	2	2	2	3
116	1	2	4	4
117	2	1	2	3
118	3	3	3	1
119	2	3	2	4
120	4	4	2	4
121	#	3	2	3
122	3	3	#	2
123	4	1	1	4
124	2	3	1	4
125	4	4	1	1

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
126	#	2	1	2
127	3	3	2	2
128	4	2	1	4
129	1	1	2	1
130	3	1	3	2
131	2	2	3	3
132	4	3	3	4
133	3	3	4	3
134	1	2	3	2
135	1	2	1	4
136	3	1	3	1
137	1	1	2	1
138	1	1	1	1
139	2	1	3	4
140	3	4	1	1
141	1	#	3	2
142	1	3	4	2
143	1	4	4	1
144	1	3	3	3
145	4	2	1	1
146	2	#	1	3
147	3	3	2	3
148	1	4	4	3
149	2	2	4	1
150	2	4	1	4

दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आले आहेत.

(पेपर क्र. २) दि. ३१ ऑगस्ट,, २०२२

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
151	1	1	3	3
152	3	3	2	#
153	2	1	3	3
154	3	3	#	#
155	3	1	4	3
156	4	4	4	1
157	3	1	3	1
158	4	4	3	1
159	3	3	2	3
160	1	1	1	3
161	3	3	3	4
162	3	3	3	3
163	3	4	3	3
164	2	3	3	3
165	3	1	4	3
166	1	2	1	3
167	3	4	2	4
168	4	3	4	1
169	1	4	3	4
170	3	4	3	3
171	4	3	1	4
172	3	4	4	3
173	3	3	3	3
174	3	3	3	1
175	3	3	3	4

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
176	3	3	3	3
177	4	3	3	1
178	3	3	4	3
179	3	3	3	2
180	1	3	3	3
181	3	3	1	3
182	4	3	3	3
183	4	1	3	3
184	3	3	4	3
185	3	1	3	3
186	4	3	1	4
187	3	2	2	2
188	2	1	2	1
189	4	2	4	2
190	2	4	3	3
191	2	2	4	2
192	3	4	2	3
193	4	2	4	4
194	1	2	1	4
195	2	4	2	3
196	4	4	2	2
197	3	1	3	4
198	4	3	4	2
199	2	4	4	4
200	1	3	3	1

दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आले आहेत .

(पेपर क्र. २) दि. ३१ ऑगस्ट, २०१२

Best Learning Plateform for MPSC

पोलीस उपनिरीक्षक (मुख्य) परीक्षा - 2013

दि. ... 2013

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक पेपर - 2

BOOKLET No.

2013

Code : Z02

A

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान

एकूण प्रश्न : 100

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक

केंद्राची संकेताक्षरे — शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

1. खालील जोड्यांची जुळणी करा :

सन्मान			*सन्मानीत*
A.	90 व्या वाढदिवसानिमित्त ऑस्ट्रीयन सरकारचे टपाल तिकीट	I.	पंतप्रधान मनमोहन सिंग
B.	क्लींटन ग्लोबल सिटीझन	II.	हरदीप पुरी
C.	जेफरसन पुरस्कार	III.	एम. करूणानिधी
D.	मॉस्को स्टेट इन्स्टिट्युट ऑफ इंटरनॅशनल रिलेशन्स कडून पी एच.डी.	IV.	बंकर रॉय
		V.	अश्विनी अंगडी

	A	B	C	D
(1)	III	IV	II	I
(2)	I	II	III	IV
(3)	II	III	I	V
(4)	IV	I	V	II

Match the following :

Honours			*Honoured*
A.	Postage stamp by Austrian government on 90th birthday	I.	Prime Minister Manmohan Singh
B.	Clinton Global Citizen	II.	Hardeep Puri
C.	Jefferson Reward	III.	M. Karunanidhi
D.	Ph.D. by Moscow State Institute of International Relations	IV.	Bunker Roy
		V.	Ashwini Angadi

	A	B	C	D
(1)	III	IV	II	I
(2)	I	II	III	IV
(3)	II	III	I	V
(4)	IV	I	V	II

2. 'सोडिअम एअर हीट एक्सचेंजर' बाबतच्या खालील विधानांचा विचार करा :

अ. 500 मेगावॉट वीजनिर्मिती करणाऱ्या अणुभट्टीत ते वापरतात.

ब. महाराष्ट्रातील वालचंदनगर उद्योगात त्याची निर्मिती करण्यात आली.

क. या संयंत्राची निर्मिती करणारा भारत जगातील दुसरा देश आहे, फ्रान्स हा पहिला देश आहे.

ड. नैसर्गिक आपत्ती किवा तांत्रिक दोषामुळे जेव्हा अणुभट्टी बंद पडते तेव्हा ते उर्वरीत उष्णता बाहेर काढून अणुभट्टीला स्फोट होण्यापासून वाचविते.

वर दिलेल्या विधानांपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

(1) केवळ अ (2) केवळ ब आणि क

(3) केवळ अ, ब आणि क (4) सर्व

Consider the following statements about 'Sodium Air Heat Exchanger' :

a. It is used in the nuclear reactor producing 500 megawatt electricity.

b. It is manufactured in the Walchandnagar industry, Maharashtra State.

c. India is the second manufacturer of the plant in the world, France being the first.

d. When reactor is closed due to natural calamity or technical problem, it draws out the remaining heat and thereby saves the reactor from explosion.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) a only (2) b and c only

(3) a, b and c only (4) All

---

3. आर.बी.आय. गव्हर्नर रघुराम राजन यांच्या नेतृत्वा खालील गटाने नुकताच राज्यांसाठी नवा विकास निर्देशक सुचविला आहे. त्यानुसार राज्यांची विविध प्रकारात वर्गवारी केली आहे. खालील पैकी कोणता वर्गप्रकार त्यात समाविष्ट ***नाही*** ?

(1) अत्यल्प विकसित (2) अल्प विकसित

(3) तुलनात्मक दृष्टीने विकसित (4) पूर्णपणे विकसित

A panel headed by RBI Governor Raghuram Rajan, has recently recommended a new development index for the States, dividing States in different categories. Which of the following is ***not*** one of them ?

(1) Least Developed (2) Less Developed

(3) Relatively Developed (4) Entirely Developed

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

4. सुपरनोव्हा बाबतच्या खालील विधानांचा विचार करा :

अ. सुपरनोव्हा ही स्फोटहोऊन मृत्यु होणाऱ्या ताऱ्याची प्रक्रिया असून त्याने सोडलेल्या पदार्थांची वर्तुळाकार रचना तयार होते.

ब. मृत ताऱ्याच्या उर्वरित वस्तुला अवशेष म्हणतात.

क. अंदाजीत 1000 सुपरनोव्हापैकी केवळ 270 चा शोध लागला व त्यापैकी दोघांचा शोध गेल्या 400 वर्षात लागला.

ड. सुभासिस रॉय आणि सव्यसाची पाल या भारतीय वैज्ञानिकांनी अलिकडेच सर्वात तरूण सुपरनोव्हाचा शोध लावला आहे.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

(1) केवळ अ (2) केवळ ब आणि क
(3) केवळ अ, ब आणि क (4) सर्व

Consider the following statements about Supernova :

a. Supernova is a process of the dying of a star by explosion and released matter creating a ring-like structure.

b. Remains of the dead star are called remnants.

c. Approximately, out of 1000 Supernovas, 270 have been discovered and only 2 in the last 400 years.

d. Indian scientists Subhasis Roy and Sabyasachi Pal recently have discovered the youngest Supernova, Remnants.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) a only (2) b and c only
(3) a, b and c only (4) All

---

5. स्टेला हे काय आहे ?

(1) जगातील वेगवान महिला खेळाडू.
(2) जगातील पहिली जास्त क्षमतेची अण्विक भट्टी.
(3) जगातील पहिली सौरउर्जेवर चालणारी कार.
(4) जगातील पहिली पाणबुडी.

What is Stella ?

(1) The world's fastest woman athlete.
(2) The world's first reactor of maximum capacity.
(3) The world's first car to run on solar energy.
(4) The world's first submarine.

6. भारताच्या 'मार्स ऑर्बिटर मिशन' 2013 (मंगळयान अभियान) बाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. एकूण वजन 1340 कि.ग्रॅ.

ब. एकूण 5 शास्त्रीय उपकरणे.

क. मिथेन चा शोध घेणे.

ड. अभियानाचा एकूण खर्च ₹ 450 कोटी.

वरील पैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर ***नाही*** ?

(1) अ फक्त
(2) अ आणि ब
(3) क आणि ड
(4) वरील पैकी कोणतेही नाही

Consider the following statements regarding 'Mars Orbiter Mission' 2013 of India :

a. Total weight – 1340 kg.

b. Total 5 scientific instruments.

c. To explore methane.

d. Total cost of mission – ₹ 450 crore.

Which of the above statements is/are ***not*** correct ?

(1) a only
(2) a and b
(3) c and d
(4) None of the above

---

7. 'पद्मभूषण' पुरस्कार 2013 संदर्भात सूची 'A' व सूची 'B' मधील जोड्या लावा.

	A (व्यक्ति)		*B (क्षेत्र)*
A.	डॉ. सरोजा वैद्यनाथन	I.	जन सेवा
B.	डॉ. विजय कुमार सारस्वत	II.	कला
C.	महाराज किशन भान	III.	विज्ञान व अभियांत्रिकी
D.	शिवाजीराव गिरीधर पाटील	IV.	नागरी सेवा

	A	B	C	D
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	III	IV	I
(3)	III	IV	II	I
(4)	IV	I	II	III

Match the list 'A' with list 'B' with reference to 'Padma Bhushan' awards – 2013.

	A (Person)		*B (Field)*
A.	Dr. Saroja Vaidyanathan	I.	Public Affairs
B.	Dr. Vijay Kumar Saraswat	II.	Art
C.	Maharaj Kishan Bhan	III.	Science and Engineering
D.	Shivajirao Giridhar Patil	IV.	Civil Service

	A	B	C	D
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	III	IV	I
(3)	III	IV	II	I
(4)	IV	I	II	III

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

8. 'राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा कायदा – 2013' बाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. लाभार्थीस प्रत्येकी 5 किलो धान्य प्रत्येक महिन्यास मिळण्याचा अधिकार.

ब. 75% शहरी व 50% ग्रामीण लोकसंख्येस फायदा.

क. किमान ₹ 6,000 मातृत्व लाभ.

ड. 6 महिने ते 6 वर्षे वयापर्यंतच्या मुलांना मोफत पुरेसे भोजन.

वरील पैकी कोणते विधान/विधाने ***चूकीचे*** आहेत ?

(1) अ फक्त (2) ब फक्त

(3) क आणि ड (4) वरील पैकी कोणतेही नाही

Consider the following provisions of the 'National Food Security Law – 2013' :

a. A beneficiary shall be entitled to receive 5 kg foodgrains per month.

b. 75% population in urban areas and 50% population in rural areas will be benefitted.

c. Maternity benefit of not less than ₹ 6,000.

d. Children in the age group of 6 months to 6 years get appropriate meal, free of charge.

Which of the above statements is/are ***not*** correct ?

(1) a only (2) b only

(3) c and d (4) None of the above

---

9. इलेनॉर कॅटॉन बाबतच्या खालील विधानांचा विचार करा :

अ. तिने प्रतिष्ठेचे 'बुकर पारितोषिक' मिळविले आहे.

ब. 'द लुमिनरीज' कादंबरीकरिता ते पारितोषिक तिला बहाल करण्यात आले.

क. कादंबरी 832 पानांची असून पारितोषिकाच्या इतिहासात सर्वात मोठी आहे, तर कांदबरीकार सर्वात लहान 28 वर्षे वयाची आहे.

ड. ती राष्ट्रकुल देशातील शेवटची विजेती आहे कारण पुढील वर्षापासून हे पारितोषिक जगातील सर्वांसाठी खुले केले जाणार आहे.

वरीलपैकी कोणते विधाने बरोबर आहेत ?

(1) केवळ अ आणि ब (2) केवळ ब आणि क

(3) केवळ अ, ब आणि क (4) सर्व

Consider the following statements about Eleanor Catton :

a. She won the prestigious 'Booker Prize' for literature.

b. The prize is bestowed on her for her novel 'The Luminaries'.

c. The novel is the biggest one containing 832 pages, while the novelist is the youngest one, 28 years old, in the history of the prize.

d. She is the last winner of the Commonwealth of Nations because the prize will be opened for all the people of the world from next year.

Which of the above statements are correct ?

(1) a and b only (2) b and c only

(3) a, b and c only (4) All

10. सूची 'A' व सूची 'B' मधील जोड्या जुळवा.

	A (क्षेपणास्त्र)		*B (प्रकार)*
A.	अग्नी-I	I.	मध्यम पल्ल्याचे क्षेपणास्त्र
B.	निर्भय	II.	सुपरसॉनिक क्रूझ
C.	ब्राम्होस-I	III.	अल्प पल्ल्याचे क्षेपणास्त्र
D.	आकाश	IV.	सबसॉनिक क्रूझ

	A	B	C	D
(1)	III	IV	II	I
(2)	IV	III	I	II
(3)	II	I	III	IV
(4)	I	II	IV	III

Match the list 'A' with list 'B'.

	A (Missile)		*B (Type)*
A.	Agni-I	I.	Medium Range Missile
B.	Nirbhaya	II.	Supersonic Cruise
C.	Brahmos-I	III.	Short Range Missile
D.	Akash	IV.	Subsonic Cruise

	A	B	C	D
(1)	III	IV	II	I
(2)	IV	III	I	II
(3)	II	I	III	IV
(4)	I	II	IV	III

---

11. महाराष्ट्रातील भारतरत्नांबाबत कोणते विधान बरोबर ***नाही*** ?

(1) महाराष्ट्रातून सचिन तेंदुलकर अगोदर 7 व्यक्तींना भारतरत्न म्हणून गौरविले गेले.

(2) केवळ एका स्त्रीला भारतरत्न प्रदान केले गेले.

(3) एकाच व्यक्तीला मरणोत्तर पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

(4) सचिन तेंदुलकर पुरस्कार मिळविणारा प्रथम खेळाडू व सर्वात तरूण असेल.

Which statement about the Bharat Ratna of Maharashtra is ***incorrect*** ?

(1) Before Sachin Tendulkar, 7 Maharashtrians have been honoured with Bharat Ratna.

(2) Only one woman has so far been awarded with the Bharat Ratna.

(3) Only one person has been honoured posthumously.

(4) Sachin Tendulkar will be the first player and the youngest to get it.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Best Learning Plateform for MPSC

12. वर्तुळाकार कागदाची आकृतीत दाखवल्याप्रमाणे घडी घातली.

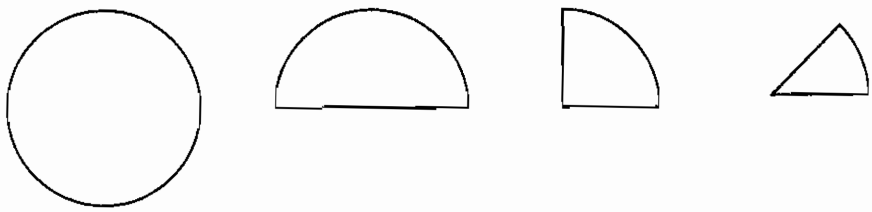

त्या घडीवर आकृतीत दाखवल्यानुसार पंच करून छिद्रे पाडली.

ह्यां घड्या उलगडल्यावर कागद कोणत्या आकृतीप्रमाणे दिसेल ?

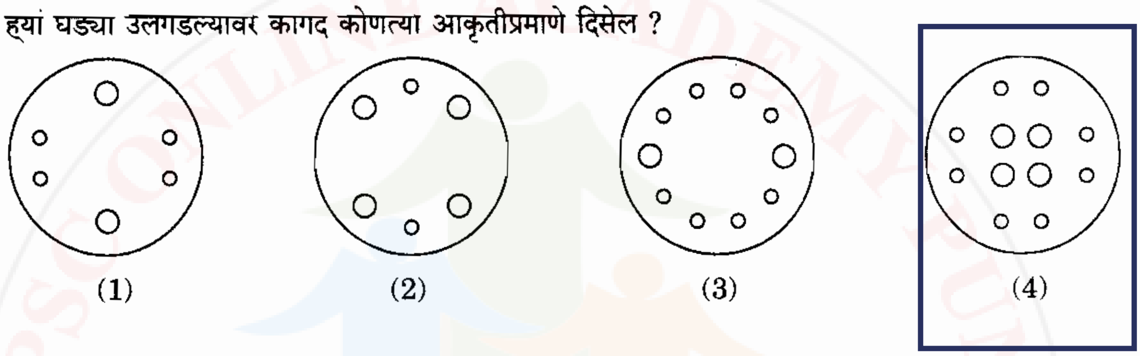

(1) (2) (3) (4)

A circular paper was folded as shown below.

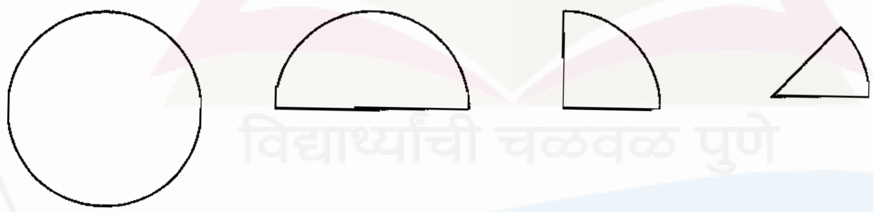

The last fold is punched and holes are made as shown here. 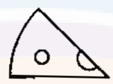

How would the paper look like when it is unfolded ?

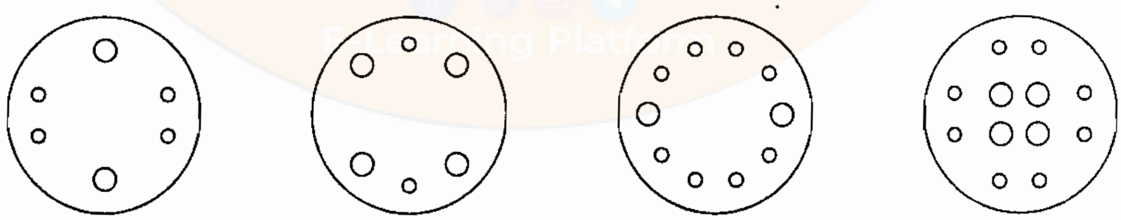

(1) (2) (3) (4)

संकलन - रितेश धांडे More STUDY Material Visit - www.mpsconlineacademy.com ई-Learning Plateform

13. शाळेने आयोजित केलेल्या सुदृढ व काळजीवाहू माता या स्पर्धेच्या अंतिम टप्प्यासाठी निमा, रझिया, मेरी व झरी या चौघींची निवड झाली आहे. त्यांच्याबद्दलची पुढील माहिती वाचून प्रथम विजेतीचे नाव सांगा.

हिरवा पोशाख घातलेली व्यक्ती सर्वोत्तम सुदृढ व काळजीवाहू माता ठरली आहे.

ओळीने ठेवलेल्या चार खुर्च्यांवर त्या बसल्या आहेत.

त्या सर्वजणींनी पांढ-या, गुलाबी, हिरव्या व निळ्या अशा विविध रंगाचे पोशाख परिधान केले आहेत.

त्यांच्यापैकी एकच दुस-या क्रमांकाची विजेती आहे व ती मेरीशेजारी बसली आहे.

दुस-या क्रमांक विजेतीने गुलाबी पोशाख परिधान केला आहे.

झरी ओळीच्या टोकाला (ओळीत शेवटी) बसलेली नाही व तिला दुसरा क्रमांक मिळालेला नाही.

प्रथम व दुस-या क्रमांकविजेत्या व्यक्ती एकमेकांच्या शेजारी बसलेल्या नाहीत.

मेरीने पांढरा पोशाख परिधान केला आहे.

रझियाने गुलाबी पोशाख परिधान केला आहे.

निळा व गुलाबी पोशाख परिधान केलेल्या स्पर्धक ओळीच्या शेवटी बसल्या आहेत.

(1) मेरी (2) रझिया (3) निमा (4) झरी

Nima, Razia, Mary and Zury are finalists of the healthy and caring mother contest organized by the school. Read the following information about them and name the first winner.

Person wearing green dress is the best healthy and caring mother.

They are sitting on four chairs arranged in a row.

All of them are wearing dresses having different colours namely, white, pink, green and blue.

There is a single runner-up and she is sitting beside Mary.

The runner-up is wearing pink dress.

Zury is not sitting at the end and is not the runner-up.

The winner and the runner-up are not sitting adjacent to each other.

Mary is wearing the white dress.

Razia is wearing the pink dress.

Participants wearing blue and pink dresses are sitting at the end.

(1) Mary (2) Razia (3) Nima (4) Zury

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

14. जानू, नानू, दिलशाद, पास्कू व हानू हे ज्या शहरात काम करतात तेथील एका खोलीत एकत्र रहातात. नानूची आई त्याला भेटून जाताना श्रीखंड वड्या देऊन गेली. खोलीत कोणीही नव्हतं त्यामुळे नानूने त्या पाच समान भागात वाटल्या व तो स्वतःचा वाटा खाऊ लागला. त्याच्या वाट्यातल्या पाच वड्या उरल्या असताना जानू तेथे पोहोचला. नानूने त्याच्या वड्या उरलेल्या वड्यांत ठेवल्या आणि जानूने त्यांचे पाच सारखे भाग केले. जेव्हा या दोघांचा स्वतःचा वाटा खाऊन झाला तेव्हा पास्कू तेथे पोहोचला. त्याने उरलेल्या वड्यांचे पाच सारखे भाग केले. तेथे असलेल्या प्रत्येकाने स्वतःचा वाटा खाल्ला. काही वेळाने हानू व दिलशाद कामावरून परतले व त्यांच्यात सहभागी झाले. त्यांनी उरलेव्या वड्या त्यांच्यामधे सारख्या वाटून घेतल्या. जर दिलशादला सहा वड्या मिळाल्या तर नानूने एकूण किती वड्या खाल्ल्या ?

(1) 71 (2) 76 (3) 75 (4) 70

Janu, Nanu, Dilshad, Pascu and Hanu share a room in the city where they work. Nanu's mother came to visit him and gave him a bag of shrikhand sweets. As no one was around Nanu distributed sweets in five equal parts and started eating his share. When there were five pieces of his share left with him Janu joined him. Nanu added his five pieces to the remaining sweets and Janu divided these into five equal parts. When they both ate their share Pascu joined them. He distributed all remaining sweets into five equal parts. Each one of them present there ate his share of sweets. After some time Hanu and Dilshad returned from work and joined them. They distributed the remaining sweets equally among them. If Dilshad gets six pieces of sweets, how many total pieces did Nanu eat ?

(1) 71 (2) 76 (3) 75 (4) 70

---

15. कोणत्या नामनिर्देशित प्रतिमा नामनिर्देशित नसलेल्या प्रतिमेला त्याच प्रतलात फिरवून मिळवल्या आहेत ?

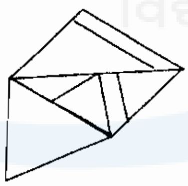

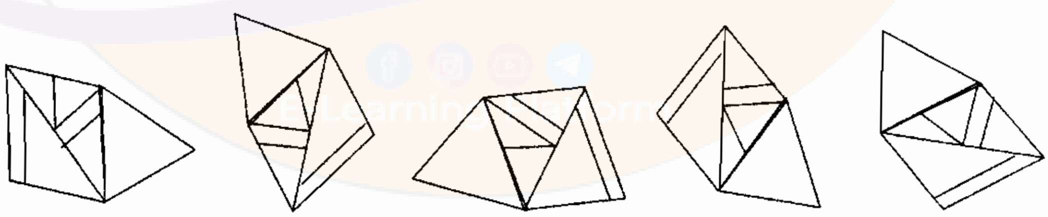

A B C D E

(1) D आणि C (2) A आणि B (3) D आणि B (4) D आणि E

Which of the labelled images are formed by rotating the unlabelled image in the same plane ?

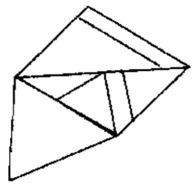

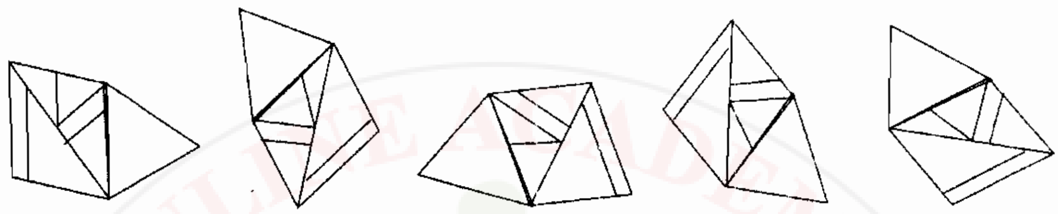

A B C D E

(1) D and C (2) A and B (3) D and B (4) D and E

---

16. मधू, भोलू, कनू, ज्ञानू, मिनू व नलू हे सहा मित्र मैत्रिणी षट्कोनाकार क्षेत्राच्या बाजू तयार होतील अशा पद्धतीनेसहा खुर्च्या मांडून बसले आहेत. मधू ज्ञानूच्या समोर व तो कनूच्या शेजारी उजव्या हाताला बसला आहे. मिनू ही मधू व नलू यांच्या मध्ये बसली असून ती नेमकी भोलूच्या समोर आहे.

पुढीलपैकी तीन जोड्या त्यांच्या बसण्याच्या पद्धतीनुसार समान आहेत म्हणून त्यांचा गट होऊ शकतो. तर कोणती जोडी वेगळी आहे ?

(1) नलू – भोलू (2) नलू – मधू (3) नलू – मिनू (4) मधू – भोलू

Madhu, Bholu, Kanu, Gyanu, Minu and Nalu are friends and are sitting on six chairs that form the sides of a hexagonal area. Madhu is sitting opposite to Gyanu and is to the immediate right of Kanu. Minu is sitting between Madhu and Nalu and is exactly opposite to Bholu.

Three of the following pairs are alike on the basis of sitting arrangement and thus form a group. Which of the following pairs is odd ?

(1) Nalu – Bholu (2) Nalu – Madhu (3) Nalu – Minu (4) Madhu – Bholu

---

17. जर a × b चा अर्थ a हा b चा भाऊ आहे असा घेतला तर a × b × c × d या विधानाच्या आधारे पुढीलपैकी कोणत्या विधानाच्या सत्यतेची खात्री देता येणार ***नाही*** ?

(1) a हा b चा भाऊ आहे. (2) a हा c चा भाऊ आहे.

(3) a, b व c हे पुरुष आहेत. (4) d हा b चा भाऊ आहे.

If a × b means that a is the brother of b, then from a × b × c × d, which of the following statements is ***not*** necessarily true ?

(1) a is brother of b. (2) a is brother of c.

(3) a, b and c are male. (4) d is brother of b.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Best Learning Plateform for MPSC

18. दिलेल्या आकृतीबंधातील हरवलेला भाग दिलेल्या पर्यायांतून दाखवा :

	43			40
38		37	40	36
	42	40	43	39
39	40	38	41	37
40	41	39	42	38

43		41	44
	39		
41			

(1)

42		41	44
	39		
41			

(2)

42		41	44
	39		
43			

(3)

42		41	43
	39		
41			

(4)

Locate the missing section of the following pattern in the provided options :

	43			40
38		37	40	36
	42	40	43	39
39	40	38	41	37
40	41	39	42	38

43		41	44
	39		
41			

(1)

42		41	44
	39		
41			

(2)

42		41	44
	39		
43			

(3)

42		41	43
	39		
41			

(4)

संकलन - रितेश धांडे More STUDY Material Visit - www.mpsconlineacademy.com ई-Learning Plateform

19. पुढे वर्तुळाकार खिडकीला बसविण्याची बीडाची नक्षी व काही भाग दिले आहेत.

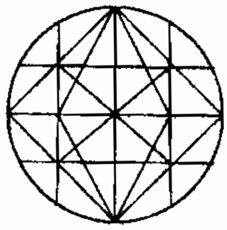

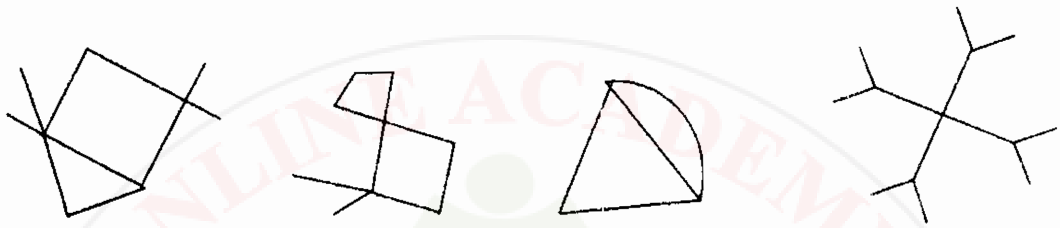

A B C D

कोणते पर्याय या नक्षीचे भाग ***नाहीत*** ?

(1) D (2) A व B

(3) फक्त C (4) वरीलपैकी एकही नाही

Given here is a cast iron design for circular window and some of the separate parts.

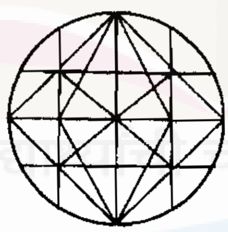

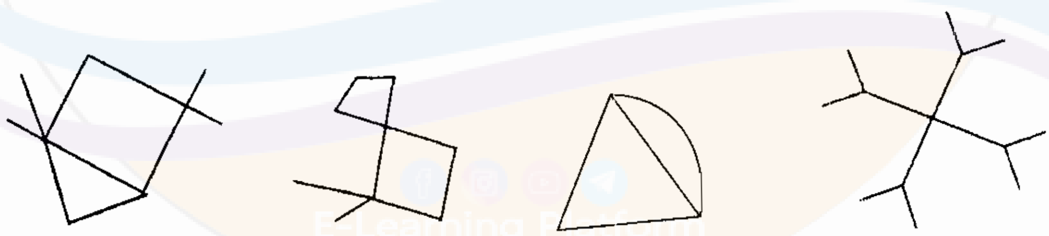

A B C D

Which of the option/s is/are ***not*** part/s of this design ?

(1) D (2) A and B

(3) Only C (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

20. पुढील पदावलीची किंमत किती ?

$$\frac{\frac{53}{2} \times 26.5 \times \frac{106}{4} - \frac{33}{2} \times \frac{66}{4} \times 16.5}{\frac{53}{2} \times \frac{106}{4} + \frac{106}{4} \times 16.5 + \frac{66}{4} \times 16.5}$$

(1) 255 (2) 128 (3) 43 (4) 10

What is the value of the following expression ?

$$\frac{\frac{53}{2} \times 26.5 \times \frac{106}{4} - \frac{33}{2} \times \frac{66}{4} \times 16.5}{\frac{53}{2} \times \frac{106}{4} + \frac{106}{4} \times 16.5 + \frac{66}{4} \times 16.5}$$

(1) 255 (2) 128 (3) 43 (4) 10

---

21. आकृतीचे नीट निरीक्षण करा व उत्तर लिहा.

विमानाची स्थिती आकृतीत दाखविलेली आहे. विमान 'A' 'E' पर्यंत B मार्गे जाते; 'B' 'E' पर्यंत A मार्गे जाते; 'C' 'E' पर्यंत A मार्गे जाते; 'D' 'E' पर्यंत G मार्गे जाते; 'G' 'E' पर्यंत F मार्गे जाते; 'F' 'E' पर्यंत G मार्गे जाते; व 'H' 'E' पर्यंत G मार्गे जाते. सर्व विमाने आपल्या मूळ स्थानापासून निघाल्यावर अर्ध्या तासानी आपल्या इच्छित स्थळांच्या मध्यांतरी कोठे असतील ?
विमानाचा वेग, निघण्याची वेळ, सर्व स्थानांतील अंतर समान आहे.

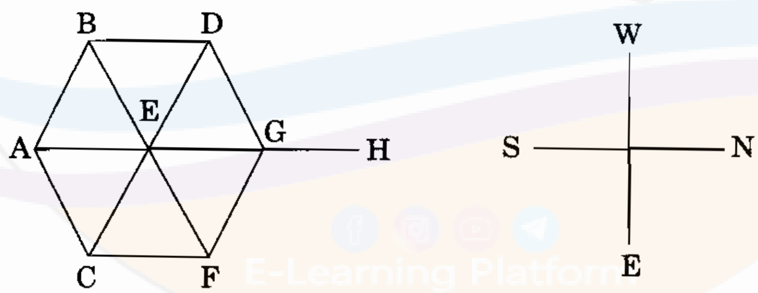

खाली दिलेल्या उत्तरातील कोणते विधान सत्य आहे ?

(1) 'A' हे 'D' च्या नैऋत्येस आहे. (2) 'A' हे 'D' च्या ईशान्येस आहे.

(3) 'C' हे 'A' च्या उत्तरेस आहे. (4) 'F' हे 'A' च्या आग्नेयेस आहे.

Observe the given diagram carefully and answer the question.

From the position given in the diagram, plane 'A' goes via B to airport 'E'; 'B' goes via A to 'E'; 'C' goes via A to 'E'; 'D' goes via G to 'E'; 'G' goes via F to 'E', 'F' goes via G to 'E' and 'H' goes via G to 'E'. After half an hour of their starting time when they are midway to their destinations, indicate which one of the following is true ?

The speed, the starting time of all the planes and the distances between any two neighbouring airports are the same.

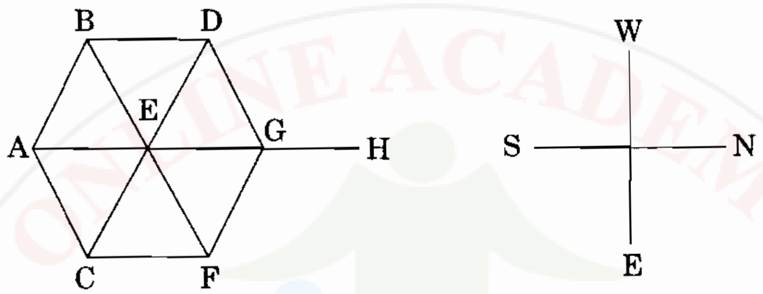

Which one of the following statements is correct ?

(1) 'A' is South-West of 'D'. (2) 'A' is North-East of 'D'.

(3) 'C' is to the North of 'A'. (4) 'F' is South-East of 'A'.

---

22. महाराष्ट्रातील पुढील शिखरांचा ऊंची नुसार उतरता क्रम लावा :

a. कळसुबाई

b. महाबळेश्वर

c. सप्तशृंगी

d. तोरणा

e. त्र्यंबकेश्वर

(1) a, b, c, d, e (2) a, c, b, d, e

(3) a, d, b, e, c (4) a, b, d, c, e

Arrange the following peaks of Maharashtra in descending order of their heights :

a. Kalsubai

b. Mahabaleshwar

c. Saptashrungi

d. Torna

e. Trimbakeshwar

(1) a, b, c, d, e (2) a, c, b, d, e

(3) a, d, b, e, c (4) a, b, d, c, e

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

23. हिवाळयामधे पुर्व विदर्भात कोणत्या घटकामुळे पाउस पडतो ?

(1) अरबी समुद्रावरून येणारे मोसमी वारे.

(2) बंगालच्या उपसागरावरून येणारे मोसमी वारे.

(3) बंगालच्या उपसागरावरून येणारी चक्रीवादळे.

(4) अरबी समुद्रावरून येणारी चक्रीवादळे.

Which of the following factors is responsible for the winter rains in eastern Vidharbha ?

(1) Monsoon winds from Arabian Sea.

(2) Monsoon winds from Bay of Bengal.

(3) Cyclones from Bay of Bengal.

(4) Cyclones from Arabian Sea.

---

24. खालील ठिकाणे पर्जन्य प्रमाणाच्या उतरत्या क्रमाने लावा :

अ.	माथेरान	ब.	अंबोली
क.	महाबळेश्वर	ड.	पाचगणी
(1)	अ, ब, क, ड	(2)	ब, क, ड, अ
(3)	ब, क, अ, ड	(4)	क, ब, अ, ड

According to the rainfall received, arrange the following places in descending order :

a.	Matheran	b.	Amboli
c.	Mahabaleshwar	d.	Panchgani
(1)	a, b, c, d	(2)	b, c, d, a
(3)	b, c, a, d	(4)	c, b, a, d

---

25. जिल्हे व पिके याबाबत पुढील पैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

अ. नाशिक जिल्हा बाजरी उत्पादनात अग्रेसर आहे.

ब. भंडारा जिल्हा भात उत्पादनात अग्रेसर आहे.

क. कोल्हापूर जिल्हयात सोयाबीन उत्पादन होत नाही.

ड. ठाणे जिल्हयात ऊसाचे उत्पादन घेतले जाते.

(1) अ, क, ड (2) अ, ब (3) अ, ब, क (4) क, ड

Which of the following statements are true about the districts and the crops ?

a. Nashik district is the leading producer of bajra.

b. Bhandara district is the leading producer of rice.

c. Soyabean is not produced in Kolhapur district.

d. Sugarcane is produced in Thane district.

(1) a, c, d (2) a, b (3) a, b, c (4) c, d

26. 2001 मधे महाराष्ट्रातील कोणता विभाग विहीर सिंचनामधे अग्रेसर होता ?

(1) नागपूर (2) नांदेड

(3) कोल्हापूर (4) पुणे

Which division of Maharashtra was leading in well irrigation in 2001 ?

(1) Nagpur (2) Nanded

(3) Kolhapur (4) Pune

---

27. खालील पैकी कोणत्या धरणांचा समावेश कुकडी जल सिंचन प्रकल्पा आंतर्गत होतो ?

(1) भाटघर, भंडारदरा, पिंपळगावजोगे, वडज, डिंभे

(2) पिंपळगावजोगे, माणिकडोह, वडज, भंडारदरा, डिंभे

(3) येडगाव, माणिकडोह, पिंपळगावजोगे, वडज, डिंभे

(4) येडगाव, येलदरी, हातणूर, वडज, डिंभे

Which of the following dams are included in the Kukadi Irrigation Project ?

(1) Bhatghar, Bhandardara, Pimpalgaonjoge, Wadaj, Dimbhe

(2) Pimpalgaonjoge, Manikdoh, Wadaj, Bhandardara, Dimbhe

(3) Yedgaon, Manikdoh, Pimpalgaonjoge, Wadaj, Dimbhe

(4) Yedgaon, Yeldari, Hatnur, Wadaj, Dimbhe

---

28. महाराष्ट्र औद्योगिक महामंडळाची सुरूवात कोणत्या मुख्यमंत्र्याच्या काळात झाली ?

(1) वसंतराव नाईक (2) शंकरराव चव्हाण

(3) यशवंतराव चव्हाण (4) वसंतदादा पाटील

In which Chief Minister's period was Maharashtra Industrial Development Corporation started ?

(1) Vasantrao Naik (2) Shankarrao Chavan

(3) Yeshwantrao Chavan (4) Vasantdada Patil

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

29. जोड्या लावा :

जिल्हे		*लोकसंख्या घनता (2001)*	
A.	सिंधूदुर्ग	I.	321
B.	नासिक	II.	67
C.	नंदूरबार	III.	165
D.	गडचिरोली	IV.	260

	A	B	C	D
(1)	III	I	IV	II
(2)	II	I	III	IV
(3)	IV	I	II	III
(4)	I	II	III	IV

Match the following :

Districts		*Population density (2001)*	
A.	Sindhudurg	I.	321
B.	Nashik	II.	67
C.	Nandurbar	III.	165
D.	Gadchiroli	IV.	260

	A	B	C	D
(1)	III	I	IV	II
(2)	II	I	III	IV
(3)	IV	I	II	III
(4)	I	II	III	IV

30. घड्याळाचे काटे ज्या दिशेने फिरतात, त्याप्रमाणे 'अहमदनगर' जिल्ह्याच्या सभोवताली कोणते जिल्हे आहेत, ते ओळखा.

(1) नाशिक, जालना, बीड, लातूर, पुणे, ठाणे, धुळे

(2) औरंगाबाद, जालना, बीड, उस्मानाबाद, सोलापूर, ठाणे, पुणे

(3) नाशिक, औरंगाबाद, बीड, उस्मानाबाद, सोलापूर, पुणे, ठाणे

(4) धुळे, नाशिक, जालना, लातूर, सांगली, सातारा, पुणे

Select the districts in clock-wise order surrounding 'Ahmednagar' district.

(1) Nashik, Jalna, Beed, Latur, Pune, Thane, Dhule

(2) Aurangabad, Jalna, Beed, Usmanabad, Sholapur, Thane, Pune

(3) Nashik, Aurangabad, Beed, Usmanabad, Sholapur, Pune, Thane

(4) Dhule, Nashik, Jalna, Latur, Sangli, Satara, Pune

31. ख्रिश्चन मिशनऱ्यांनी गरीब मुलांना मोफत शिक्षण देण्यास्तव प्राथमिक शाळा काढल्या. त्या संस्थांना काय म्हटले जाई ?

(1) बेसिक शाळा (2) अॅन्ग्लोइंडियन शाळा
(3) इंग्रजी शाळा (4) चॅरिटी (परोपकारी) शाळा

Christian Missionaries started primary schools to provide free education to the children of the poor. What were these institutions called ?

(1) Basic schools (2) Anglo-Indian schools
(3) English schools (4) Charity schools

---

32. महाराष्ट्रात ग्रंथालय चळवळ __________ यांनी सुरु केली.

(1) महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे (2) महात्मा ज्योतिराव फुले
(3) महर्षी धोंडो केशव कर्वे (4) गोपाळ हरि देशमुख

The Library Movement was started by __________ in Maharashtra.

(1) Maharshi Vitthal Ramji Shinde (2) Mahatma Jyotirao Phule
(3) Maharshi Dhondo Keshav Karve (4) Gopal Hari Deshmukh

---

33. ख्रिश्चन धर्मातील समतेने प्रभावित होऊन कोणी ख्रिश्चन धर्म स्वीकारला ***नाही*** ?

a. पंडिता रमाबाई.
b. नारायण शेषाद्री.
c. विष्णू भास्कर करमरकर.
d. रामकृष्ण विनायक मोडक.
e. बाबा पद्मनजी.
f. नीलकंठ शास्त्री गोऱ्हे.
g. नारायण वामन टिळक.

(1) b
(2) e
(3) g
(4) b, e व g तिन्ही पर्याय चुकीचे आहेत

Many got converted to the Christian religion after being impressed upon by the equality existing in Christianity. Who amongst the following did ***not*** do so ?

a. Pandita Ramabai.
b. Narayan Sheshadri.
c. Vishnu Bhaskar Karmarkar.
d. Ramkrishna Vinayak Modak.
e. Baba Padamanji.
f. Nilkantha Shastri Gorhe.
g. Narayan Vaman Tilak.

(1) b
(2) e
(3) g
(4) b, e and g, all the three options are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

34. महाराष्ट्रात सातारा येथे प्रतिसरकार ____________ यांनी स्थापन केले.
(1) स्वामी रामानंद तीर्थ (2) छत्रपती शाहु महाराज
(3) क्रांतिसिंह नाना पाटिल (4) गोपाळ हरि देशमुख

In Maharashtra the parallel government of the people was established at Satara by ____________ .
(1) Swami Ramanand Tirth (2) Chhatrapati Shahu Maharaj
(3) Krantisinha Nana Patil (4) Gopal Hari Deshmukh

---

35. यावली, चिमुर आणि आष्टी येथे चलेजाव (भारत छोडो) चळवळ ____________ यांच्या प्रेरणेने सुरु झाली.
(1) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज (2) स्वामी रामानंद तीर्थ
(3) क्रांतिसिंह नाना पाटिल (4) अच्युतराव पटवर्धन

People of Yavali, Chimur and Ashti led the Quit India agitation, due to the inspiration of
(1) Rastrasant Tukdoji Maharaj (2) Swami Ramanand Tirth
(3) Krantisinha Nana Patil (4) Achyutrao Patwardhan

---

36. व्यक्तींच्या प्रतिष्ठेची खात्री देण्याकरिता राज्यघटनेत केलेल्या तरतूदी अशा आहेत

अ. उद्देशपत्रिकेत 'बंधुभाव' या तत्त्वाचा समावेश केला.

ब. मूलभूत हक्कांद्वारे प्रतिष्ठा सुरक्षित केली आहे.

क. हे हक्क वादयोग्य [दादमागता येणारे] आहेत.

ड. गरजा आणि दुर्दशापासून नागरिकांना मुक्त ठेवण्यासाठी राज्यघटनेत राज्याच्या धोरणाची मार्गदर्शक तत्त्वे समाविष्ट केली आहेत.

वर दिलेल्या विधानांपैकी कोणते/कोणती बरोबर आहेत ?
(1) केवळ अ (2) केवळ अ आणि ब
(3) केवळ अ, ब आणि क (4) सर्व

The provisions made in the Constitution to ensure the dignity of the individuals are
a. The principle of 'Fraternity' included in Preamble.
b. The dignity is ensured by Fundamental Rights.
c. These are justiciable.
d. To make citizens free from wants and misery, Directive Principles of State Policy are included in the Constitution.

Which of the statements given above is/are correct ?
(1) a only (2) a and b only
(3) a, b and c only (4) All

37. उद्देशपत्रिकेत बहाल केलेल्या 'स्वातंत्र्यांचा' बरोबर क्रम आहे

(1) अभिव्यक्ती, विचार, श्रद्धा, विश्वास, उपासना

(2) विचार, अभिव्यक्ती, विश्वास, श्रद्धा, उपासना

(3) अभिव्यक्ती, विचार, विश्वास, उपासना, श्रद्धा

(4) विचार, अभिव्यक्ती, उपासना, विश्वास, श्रद्धा

Correct sequence of conferred 'Liberties' in Preamble is

(1) Expression, Thought, Faith, Belief, Worship

(2) Thought, Expression, Belief, Faith, Worship

(3) Expression, Thought, Belief, Worship, Faith

(4) Thought, Expression, Worship, Belief, Faith

---

38. भारतीय राज्यघटनेच्या नवनिर्मीती क्षमतेचेपुरावे म्हणून पुढे केलेल्या खालील तरतुदींचा विचार करा :

अ. प्रबळ केंद्र आणि केंद्र आणि घटकराज्ये यात अधिकार वाटणी.

ब. एकात्म न्यायसंस्था.

क. अखिल भारतीय प्रशासकीय सेवा.

ड. एकेरी नागरिकत्व.

वरील विधानापैकी कोणते बरोबर आहे/आहेत ?

(1) केवळ अ (2) केवळ अ आणि ब

(3) केवळ अ, ब आणि क (4) सर्व

Consider the following provisions put forward as proofs of originality of Indian Constitution.

a. Strong Centre and distribution of powers between the Centre and the States.

b. Integrated judiciary.

c. All India Administrative Services.

d. Single citizenship.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) a only (2) a and b only

(3) a, b and c only (4) All

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

39. भारतीय संघराज्याचे वर्णन आणि लेखक यांची जुळणी करा :

A.	संघराज्याची दुय्यम वैशिष्ट्ये असलेले एकात्म राज्य	I.	सर आयव्हर जेनिंग्ज
B.	पूर्णपणे संघराज्यही नाही पूर्णपणे एकात्म राज्यही नाही परंतु दोन्हींचा संयोग असलेले	II.	ग्रॅनव्हीले ऑस्टीन
C.	प्रबळ केंद्रिकरणाची प्रवृत्ती असलेले संघराज्य	III.	दुर्गा दास बसु
D.	एकात्म किंवा अद्‌भूत प्रकारचे संमिश्र राज्य	IV.	के.सी. व्हिअर

	A	B	C	D
(1)	IV	III	I	II
(2)	I	II	III	IV
(3)	III	IV	II	I
(4)	II	I	IV	III

Match the description of Indian federation with the authors :

A.	Unitary state with subsidiary federal features	I.	Sir Ivor Jennings
B.	Neither purely federal nor purely unitary but combination of both	II.	Granville Austin
C.	Federation with strong centralising tendency	III.	Durga Das Basu
D.	A union or composite state of novel type	IV.	K.C. Wheare

	A	B	C	D
(1)	IV	III	I	II
(2)	I	II	III	IV
(3)	III	IV	II	I
(4)	II	I	IV	III

40. 'बंदीप्रत्यक्षीकरण' आज्ञेबाबतच्या विधानांचा विचार करा :

अ. मूलभूत हक्कांच्या अंमलबजावणीसाठी अशी आज्ञा काढली जाते.

ब. अशी आज्ञा काढण्याचा अधिकार सर्वोच्च न्यायालय आणि उच्चन्यायालयांना दिला आहे.

क. व्यक्तीला न्यायालयापुढे हजर करून बंदी करण्याच्या कारणाचे समर्थन करण्याची आज्ञा न्यायालय बंदी करणाऱ्या अधिकाऱ्याला देऊ शकते.

ड. न्यायालयाने फौजदारी गुन्ह्याबद्दल तुरूंगवास दिलेल्या व्यक्तीची सुटका मिळविण्यासाठी देखील अशी आज्ञा काढता येते.

वरील विधानांपैकी कोणते बरोबर आहे/आहेत ?

(1) केवळ अ
(2) केवळ ब आणि क
(3) केवळ अ आणि क
(4) केवळ अ, ब आणि क

Consider the statements about writ of 'Habeas Corpus' :

a. The writ can be issued for the enforcement of Fundamental Rights.

b. The power to issue the writ is conferred upon the Supreme Court and the High Courts.

c. The Court may direct the detaining authority to produce the person before it and justify the cause of detention thereof.

d. Writ can be issued to secure the release of a person who has been imprisoned by a Court of law on criminal charges.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) a only
(2) b and c only
(3) a and c only
(4) a, b and c only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

41. राज्यघटनेत मूलभूत कर्तव्यांचा केलेला समावेश लोकशाहीच्या यशासाठी कसा लाभदायक आहे ?

अ. जेव्हा राज्यघटना सामाजिक आणि आर्थिक परिवर्तनाचे उद्दिष्ट बाळगते तेंव्हा नागरिकांनी किमान शिस्त पाळली पाहिजे.

ब. राज्याच्या आणि व्यक्तींच्या कल्याणासाठी नागरिकांनी कर्तव्ये मान्य केली पाहिजेत.

क. ही कर्तव्ये मूलभूत हक्कांना पूरक आहेत.

ड. समावेशामुळे सुसंस्कृत समाजातील नागरिकामध्ये नागरी जाणीव विकसित होईल.

वरील विधानांपैकी कोणते बरोबर आहे/आहेत ?

(1) केवळ अ (2) केवळ ब आणि क

(3) केवळ अ, ब आणि क (4) सर्व

How is the inclusion of Fundamental Duties advantageous to the success of democracy ?

a. When the Constitution aims at social and economic transformation the citizens should observe minimum discipline.

b. For the welfare of state and individuals, citizens must abide by the duties.

c. These duties are complementary to the Fundamental Rights.

d. The inclusion will develop civic sense among the citizens of civilised society.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) a only (2) b and c only

(3) a, b and c only (4) All

---

42. सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायाधिशांच्या आर्थिक स्वातंत्र्याबाबतच्या तरतुदींचा विचार करा :

अ. संसद कायदा करून त्यांचे वेतन आणि भत्ते ठरविते.

ब. नियुक्तीनंतर त्यांना नुकसानकारक होईल अशा प्रकारे वेतन, भत्ते, निवृत्तीवेतन यात बदल करता येत नाही.

क. हा सर्व खर्च भारताच्या संचितनिधीतून केला जातो.

ड. आर्थिक आणीबाणीच्या काळात राष्ट्रपती त्यांच्या वेतनात आणि भत्त्यात कपात करू शकतात.

वरील विधानांपैकी कोणते बरोबर आहे/आहेत ?

(1) केवळ अ आणि ब (2) केवळ ब आणि क

(3) केवळ अ, ब आणि क (4) अ, ब, क आणि ड

Consider the provisions regarding financial independence of Supreme Court Judges :

a. Their salaries and allowances are determined by the law of Parliament.

b. Their salaries, allowances, pension cannot be varied to their disadvantage after appointment.

c. All these expenses are charged on the Consolidated Fund of India.

d. During Financial Emergency, President can reduce their salaries and allowances.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) a and b only (2) b and c only

(3) a, b and c only (4) a, b, c and d

43. योग्य जोड्या लावा :

	'अ'		'ब'
A.	मुलभूत अधिकार	I.	जर्मनीचे वायमर संविधान
B.	नीति निर्देशक तत्वे	II.	कनाडाचे संविधान
C.	केंद्र सरकार ला उर्वरित अधिकार	III.	आयरिश संविधान
D.	आणीबाणी	IV.	अमेरिकेचे संविधान

	A	B	C	D
(1)	IV	I	III	II
(2)	IV	III	I	II
(3)	IV	III	II	I
(4)	I	III	IV	II

Match the pairs :

	'A'		'B'
A.	Fundamental Rights	I.	Weimar Constitution of Germany
B.	Directive Principles	II.	Canadian Constitution
C.	Residuary power to Union Government	III.	Irish Constitution
D.	Emergency	IV.	American Constitution

	A	B	C	D
(1)	IV	I	III	II
(2)	IV	III	I	II
(3)	IV	III	II	I
(4)	I	III	IV	II

44. समवर्ती सूचीत खालीलपैकी कोणता विषय *नाही* ?

अ. फौजदारी कायदा   ब. फौजदारी पद्धती

क. सार्वजनिक आरोग्य   ड. विवाह व घटस्फोट

(1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त क आणि ड (3) फक्त ब आणि ड (4) फक्त क

Which are ***not*** the subject of Concurrent List ?

a. Criminal Law   b. Criminal Procedure

c. Public Health   d. Marriage and Divorce

(1) a and b only (2) c and d only (3) b and d only (4) c only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

45. "स्वातंत्र्य समतेपासून वेगळे/अलग करता येत नाही, समतेला स्वातंत्र्यापासून वेगळे करता येणार नाही आणि स्वातंत्र्य व समतेला बंधुते पासून वेगळे करता येणार नाही." हे उद्गार कोणाचे आहेत ?

(1) पंडीत जवाहरलाल नेहरू

(2) डॉ. राजेंद्र प्रसाद

(3) डॉ. एस. राधाकृष्णन

(4) डॉ. बी.आर. आंबेडकर

Who said that, "Liberty cannot be divorced from equality, equality cannot be divorced from liberty. Nor can liberty and equality be divorced from fraternity." ?

(1) Pandit Jawaharlal Nehru

(2) Dr. Rajendra Prasad

(3) Dr. S. Radhakrishnan

(4) Dr. B.R. Ambedkar

---

46. उच्च न्यायालये व सर्वोच्च न्यायालय माहिती अधिकाराच्या, 2005 कक्षेत येत ***नाहीत.***

(1) विधान – बरोबर

(2) विधान – चूक

(3) फक्त सर्वोच्च न्यायालय कक्षेत येते

(4) फक्त उच्च न्यायालये कक्षेत येतात

High Courts and Supreme Court are ***not*** in the ambit of Right to Information Act 2005.

(1) Yes

(2) No

(3) Only Supreme Court is

(4) Only High Courts are

---

47. ______________ हे केंद्रीय माहिती आयोगाचे पहिले मुख्य माहिती आयुक्त होते.

(1) श्री रंगनाथ मिश्रा

(2) श्री वजाहत हबीबुल्ला

(3) श्री सत्यानंद मिश्रा

(4) श्री शैलेश गांधी

______________ was the first Chief Information Commissioner of the Central Information Commission.

(1) Shri Rangnath Mishra

(2) Mr. Wajahat Habibullah

(3) Mr. Satyanand Mishra

(4) Mr. Shailesh Gandhi

48. मागितलेली माहिती ही जर व्यक्तीच्या जीवित अथवा स्वातंत्र्याशी निगडित असेल तर ती माहिती पुढील वेळेत दिली पाहिजे

(1) 24 तास (2) 48 तास (3) एक आठवडा (4) 15 दिवसात

When an information demanded is related with life or liberty of a person, it shall be provided within

(1) 24 hours (2) 48 hours (3) one week (4) 15 days

---

49. भारताच्या तुलनेत महाराष्ट्राची माहिती पडताळता काय खरे ***नाही*** ?

(1) जिल्हयांच्या व खेड्यांच्या संख्येत महाराष्ट्राची भारताशी टक्केवारी सुमारे 7%
(2) क्षेत्रफळात व लोकसंख्येत महाराष्ट्राची भारताशी टक्केवारी सुमारे 9%
(3) शेती लागवड क्षेत्रात महाराष्ट्राची भारताशी टक्केवारी सुमारे 11%
(4) एकूण वनक्षेत्रात महाराष्ट्राची भारताशी टक्केवारी सुमारे 13%

What is ***not*** true of the statistics of Maharashtra vis-a-vis that of India ?

(1) Maharashtra has about 7% of India's total number of districts and villages
(2) Maharashtra has about 9% of India's area and population
(3) Maharashtra has about 11% of India's area under cultivation
(4) Maharashtra has about 13% of India's total forest area

---

50. ए.टी.एम. या शब्दांची फोड ________ अशी आहे. (नेटवर्कींग मधे)

(1) ऑल टाईम मनी (2) असिंक्रोनिअस ट्रांसफर मोड
(3) ऑटोमेटेड टेलर मशीन (4) वरीलपैकी सर्व पर्याय

ATM is abbreviated as ________ in Networking.

(1) All Time Money (2) Asynchronous Transfer Mode
(3) Automated Teller Machine (4) All of the above

---

51. अंधासाठी टेक्स्ट-टू-ब्रेल आणि स्पीच यांना एकत्र करून तयार केलेल्या माहितीची देवाण घेवाण करणाऱ्या सिस्टीम चे नाव ________ आहे.

(1) श्रुती-दृष्टी (2) दूर-दृष्टी
(3) इ-ब्रेल (4) पर्याय (1) व (2)

________ is an Integrated Text-to-Speech and Text-to-Braille system for the visually impaired using information extraction and retrieval technique.

(1) Shruti-Drishti (2) Door-Drishti
(3) e-Braille (4) Both (1) and (2)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

52. कोणत्याही संघ राज्य क्षेत्राचे क्षेत्र वाढविण्याबाबतचे विधेयक संसदेच्या कोणत्याही सभागृहात मांडता येते जर त्यास ?

(1) राष्ट्रपतींनी शिफारस केलेली असली व संबंधित संघ राज्य क्षेत्राच्या अभिप्रायासह

(2) राष्ट्रपतींनी शिफारस केलेली असली व संबंधित संघ राज्य क्षेत्राच्या अभिप्रायाशिवाय

(3) राष्ट्रपतींच्या शिफारशीशिवाय परंतु संबंधित संघ राज्य क्षेत्राच्या अभिप्रायासह

(4) राष्ट्रपतींच्या शिफारशीशिवाय व संबंधित संघ राज्य क्षेत्राच्या अभिप्रायाशिवाय

A bill to increase the area of any Union Territory can be introduced in either House of the Parliament

(1) on the recommendation of the President and after referring it to the concerned Union Territory.

(2) on the recommendation of the President without referring it to the concerned Union Territory.

(3) without the recommendation of the President but after referring it to the concerned Union Territory.

(4) without the recommendation of the President and without referring it to the concerned Union Territory.

---

53. खालीलपैकी शासनाची कोणती सर्विस मोबाईल वर टाकल्यास शासनाच्या सेवा बद्दल माहिती पुरवते ?

(1) मोबाईल इ-गव्हर्नंस सर्विस डिलीव्हरी गेटवे

(2) स्टेट इ-गव्हर्नंस सर्विस डिलीव्हरी गेटवे

(3) मिडीया इ-गव्हर्नंस सर्विस डिलीव्हरी गेटवे

(4) मॉडर्न इ-गव्हर्नंस सर्विस डिलीव्हरी गेटवे

____________ delivers Government Services over mobile device using applications installed on the user's mobile handsets.

(1) Mobile e-Governance Service Delivery Gateway

(2) State e-Governance Service Delivery Gateway

(3) Media e-Governance Service Delivery Gateway

(4) Modern e-Governance Service Delivery Gateway

---

54. डब्ल्यू.थ्री सी. या संक्षेची फोड ________ अशी आहे.

(1) वर्ल्ड वाईड वेब कंपनी (2) वर्ल्ड वाईड वेब कास्केड

(3) वर्ल्ड वाईड वेब कॉंसोरटीअम (4) वर्ल्ड वाईड वेब कंटेंट

W3C is abbreviated as

(1) World Wide Web Company (2) World Wide Web Cascade

(3) World Wide Web Consortium (4) World Wide Web Content

55. पहिला भारतीय सुपर कॉम्प्युटर कोणता ?
(1) मॅक (2) सी–डॅक (3) परम-8000 (4) परम-80000

_______ was India's first Supercomputer.
(1) MAC (2) C-DAC (3) PARAM 8000 (4) PARAM 80000

---

56. खाली दिलेल्या नावांपैकी मीडिया लॅब एशियाचा कोणता प्रोजेक्ट 11वी व 12वी च्या गणित व जीवशास्त्र (लाईफ सायन्स) या विषयासाठी बनलेला आहे ?
(1) ई-सायन्स (2) ई-विज्ञानशाळा
(3) ई-लाईफ सायन्स-मॅथस (4) ई-मॅथ-लाईफ सायन्स

Which of the following is a project by Media Lab Asia for 11th and 12th created in multimedia for the subjects of Math and Life Science ?
(1) e-science (2) e-vigyanshala
(3) e-lifescience-maths (4) e-math-lifescience

---

57. खालीलपैकी कोणती भारतीय संस्था मायक्रोव्हेव व इलेक्ट्रोमॅग्नेटीक इंजिनिअरींग क्षेत्रात काम करते ?
(1) समीर (2) अमीर (3) मीर (4) सीमीर

_______ institution in India undertakes research and development work in the area of Microwave Engineering and Electromagnetic Engineering.
(1) SAMEER (2) AMEER (3) MEER (4) SEMEER

---

58. पूर्णतः शैक्षणिक सेवांसाठी जी.एस.एल.व्ही-एफ-01 च्या सहाय्याने सप्टेंबर 2004 मध्ये कार्यान्वित करण्यात आलेला भारताचा पहिला थिमॅटिक उपग्रह _______ हा आहे.
(1) ई-सॅट (2) ईडयूसॅट (3) इ-एज्युकेशन (4) इ-सॅट-कॉम

_______ is India's first Thematic Satellite dedicated exclusively for educational services launched by GSLV-F-01 in September 2004.
(1) E-SAT (2) EDUSAT (3) E-Education (4) E-SAT-COM

---

59. डी.इ.आइ.टी.व्हाय. (म्हणजेच डिपार्टमेंट ऑफ इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड इन्फॉर्मेशन टेक्नोलॉजी) ने "ओळख मॅनेजमेंट" साठी जी सिस्टम तयार केली याहे ती _______ या नावे ओळखली जाते.
(1) इ-प्रमाण (2) आधार (3) इ-आयडेंटीटी (4) इ-आयडी

_______ is a project of Deity (Dept. of Electronics and Information Technology) which is meant for Identity Management.
(1) E-pramaan (2) Aadhaar (3) E-identity (4) E-ID

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

60. अनुसूचित जाति व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 हा ________ करीता अधिनियमित करण्यात आला.

अ. अनुसूचित जाति व अनुसूचित जमाती विरुद्ध होणारे अत्याचाराचे (Atrocities) गुन्हे थांबवण्यासाठी.

ब. अत्याचाराचे खटले चालवण्यासाठी विशेष न्यायालयांची स्थापना करणे.

क. मदत मिळवून देण्याकरिता.

ड. अशा प्रकारच्या गुन्ह्याच्या बळी ठरलेल्या व्यक्तिचे पुन:र्वसन करण्याकरिता.

(1) अ फक्त (2) अ आणि ब फक्त (3) अ, क आणि ड (4) वरील सर्व

The Scheduled Castes & Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 was enacted to

a. Prevent the commission of offences of atrocities against the Scheduled Castes & Scheduled Tribes.

b. Provide for special courts for trial of such offences.

c. Provide relief.

d. Rehabilitation of victims of such offences.

(1) a only (2) a and b (3) a, c and d (4) All the above

---

61. अनुसूचित जाति व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 अनुसार 'अत्याचार' म्हणजे

अ. अभक्षणीय व किळस उत्पन्न करणारा पदार्थ खाण्यास किंवा पिण्यास भाग पाडणे.

ब. 'भिक' मागण्यास किंवा वेटबिगारी करण्यास प्रवृत्त करणे किंवा सक्ती करणे.

क. खोटे दिवाणी किंवा फौजदारी गुन्हे दाखल करणे.

ड. मतदान करण्यास प्रतिबंध घालणे किंवा एखाद्या विशिष्ट उमेदवारास मतदान करण्यास भीती दाखवून भाग पाडणे.

(1) अ आणि ब फक्त (2) ब फक्त (3) अ आणि क फक्त (4) वरील सर्व

What amounts to 'atrocity' under the purview of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 ?

a. Forcing to drink or eat any inedible or obnoxious substance.

b. Compelling or enticing to do bonded labour or work as a 'beggar'.

c. Instituting false or vexatious suits or criminal proceedings.

d. Forcing or intimidating a member not to vote or to vote for a particular candidate.

(1) a and b only (2) b only (3) a and c only (4) All the above

62. खालील विधानांचा हुंडा प्रतिबंधक अधिनियम, 1961 च्या अनुशंगाने विचार करा व बरोबर पर्याय निवडा :

अ. छेद 8 अंतर्गत चे गुन्हे हे दखलपात्र व आपसात न मिटण्याजोगे आहेत.

ब. छेद 8A अंतर्गत गुन्हा केला नाही हे सिद्ध करण्याची सर्वस्वी जबाबदारी आरोपी वर असते.

क. प्रत्येक हुंडा प्रतिबंधन अधिकारी आपले कार्य व अधिकारांचा वापर शक्य तितक्या प्रमाणात असे गुन्हे होण्यापासुन किंवा हुंडयाची मागणी करण्यापासुन टाळण्याचा/रोखण्याचा प्रयत्न करेल.

ड. 'तारण' हा शब्द एखाद्या दस्तऐवज किंवा एखाद्या कायदेशीर अधिकार निर्माण करणारा दस्ताऐवज दर्शवतो.

(1) अ फक्त (2) ब आणि क फक्त (3) क आणि ड फक्त (4) वरील सर्व

Consider the following statements with regard to Dowry Prohibition Act, 1961 :

a. The offences under Sec 8 of this Act are cognizable and non-compoundable.

b. That under Section 8A burden of proof lies upon the person prosecuted.

c. Every Dowry Prohibition Officer shall exercise and perform his powers and functions so as to prevent as far as possible, the taking or abetting the taking of, or the demanding of dowry.

d. The word 'Valuable Security' denotes a document which is or purports to be, a document whereby any legal right is created.

(1) a only (2) b and c only (3) c and d only (4) All of the above

---

63. तिसरी नैरोबी जागतिक परिषद कशासाठी आयोजित केली गेली होती ?

अ. संयुक्त राष्ट्रांच्या महिला दशकाचा मुल्यन व आढावा घेण्यासाठी तसेच समानता, विकास व शांततेसाठी.

ब. स्त्रियां विरुद्धच्या अत्याचाराचे उच्चाटन करण्यासाठी.

क. राष्ट्रीय स्तरावर स्त्रियांना सर्वोच्च पातळी गाठण्याकरिता विशिष्ट प्रक्रिया/प्रणाली तयार करण्यासाठी.

ड. संयुक्त राष्ट्रांच्या वरिष्ठ पदांवर महिलांची नियुक्ति करण्यासाठी प्रक्रिया/प्रणाली विकसित करणे.

(1) अ फक्त (2) अ आणि ब फक्त

(3) ब, क आणि ड (4) अ, ब आणि ड

What for was the Nairobi Third World Conference held ?

a. To review and appraise the achievements of United Nations Decade for Women : Equality, Development and Peace.

b. To eradicate violence against women.

c. To create national mechanisms for women's advancement to the highest possible levels.

d. To develop mechanism to appoint women at senior levels in the UN Organization.

(1) a only (2) a and b only

(3) b, c and d (4) a, b and d

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

64. भारतीय संविधान व अंतरराष्ट्रीय मानवी हक्क मानक या दोन्ही मध्ये कोणत्या संदर्भात साम्यता आढळून येते ?

(1) मूलभूत अधिकार व मार्गदर्शक तत्वे

(2) केंद्र आणि राज्य सरकार मधील परस्पर संबंध

(3) संसदीय सरकार पद्धत

(4) आणिबाणी तरतूद

The Indian Constitution has a close resemblance to the UDHR with respect to which of the following ?

(1) Fundamental Rights and Directive Principles

(2) Centre – State relations

(3) Parliamentary form of Government

(4) Emergency Provisions

---

65. सर्व देशांत मानव अधिकारा साठी पक्षपातरहित संस्थे ची प्रस्थापना करण्यात पुढाकार कोणी घेतला ?

(1) आय.एल.ओ. [ILO] (2) यूनेस्को [UNESCO]

(3) यूनीसेफ [UNICEF] (4) डब्ल्यू.टी.ओ. [WTO]

The idea of the creation of an impartial institution of Human Rights in all the countries was initiated by which organization ?

(1) ILO (2) UNESCO

(3) UNICEF (4) WTO

---

66. भारता मध्ये राष्ट्रीय मानव अधिकार आयोगाची स्थापना कुठल्या वर्षी झाली ?

(1) 1990 (2) 1991 (3) 1992 (4) 1993

In which year was the National Human Rights Commission established in India ?

(1) 1990 (2) 1991 (3) 1992 (4) 1993

67. जर एखाद्या व्यक्ती ला अस्पृश्य म्हणून, नवीन खोदलेल्या हापशी चे पाणी घेण्यास मनाई केली तर खालील पैकी कोणता अधिनियम योग्य रित्या वापरता येईल ?

(1) भारतीय दंड संहिता, 1860

(2) अंतरराष्ट्रीय मानवी हक्क मानक

(3) नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955

(4) वरील सगळे

If a person is restrained from taking water from a newly dug up borewell because he is an untouchable, which Act out of the following can appropriately be invoked ?

(1) The Indian Penal Code, 1860

(2) The Universal Declaration of Human Rights

(3) The Protection of Civil Rights Act, 1955

(4) All the above

---

68. खालील पैकी कोणत्या तक्रारी ची चौकशी मानव अधिकार आयोग करू शकते ?

(1) मानव अधिकार चे उल्लघंन

(2) सार्वजनिक सेवका कडून अश्या उल्लघनां ना प्रतिबंध करण्यात हयगय

(3) (1) आणि (2)

(4) परकीय आक्रमणा मुळे हिंसाचार

The Human Rights Commission can enquire into complaints of which of the following ?

(1) Violation of Human Rights

(2) Negligence in the prevention of such violations by a public servant

(3) (1) and (2) both

(4) Violence due to external aggression

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

69. हुंडा प्रतिबंधक अधिनियम, 1961 व्यतिरिक्त कोणत्या कायद्या मध्ये हुंड्या विरुद्ध तरतूद आहे ?

(1) भारतीय साक्ष अधिनियम, 1872

(2) फौजदारी व्यवहार संहिता, 1973

(3) भारतीय दंड संहिता, 1860

(4) वरील सर्व

Apart from Dowry Prohibition Act, 1961, which other law has provision against dowry ?

(1) The Indian Evidence Act, 1872

(2) Criminal Procedure Code, 1973

(3) Indian Penal Code, 1860

(4) All the above

---

70. हुंडा प्रतिबंधक अधिनियम, 1961, च्या अंतर्गत हुंड्या ची जाहिरात केल्यास किती कालावधी चा कारावास होऊ शकतो ?

(1) 6 महिन्यापेक्षा कमी नाही, 4 वर्षा पर्यंत वाढू शकतो

(2) 6 महिन्यापेक्षा कमी नाही, 5 वर्षा पर्यंत वाढू शकतो

(3) 6 महिन्यापेक्षा कमी नाही, 6 वर्षा पर्यंत वाढू शकतो

(4) 6 महिन्यापेक्षा कमी नाही, 7 वर्षा पर्यंत वाढू शकतो

What is the period of imprisonment for advertisement of Dowry as per Dowry Prohibition Act, 1961 ?

(1) Not less than 6 months, may extend to 4 years

(2) Not less than 6 months, may extend to 5 years

(3) Not less than 6 months, may extend to 6 years

(4) Not less than 6 months, may extend to 7 years

संकलन - रितेश धांडे More STUDY Material Visit - www.mpsconlineacademy.com ई-Learning Plateform

71. भारता मध्ये देवदासी पद्धत एक धार्मिक प्रथा म्हणून प्रचलित आहे. योग्य पर्याय निवडा.

(1) देवदासी पद्धत महिले च्या मानव अधिकारां चे उल्लंघन आहे.

(2) देवदासी पद्धत मूलभूत अधिकारां चे उल्लंघन आहे.

(3) देवदासी पद्धत मानवा चा दुव्यापार या मध्ये समाविष्ट होते.

(4) वरील सगळे

The system of Devdasis in India exists as a religious practice. Select the correct response.

(1) Practice of Devdasis is a violation of Human Rights of women.

(2) Practice of Devdasis is a violation of Fundamental Rights.

(3) Devdasi system is trafficking in human beings.

(4) All the above

---

72. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 नुसार गुन्हयास सहाय्य करणाऱ्या व्यक्तीस पुढील शिक्षा होते

(1) गुन्हयास असलेली शिक्षा

(2) दुप्पट शिक्षा

(3) अर्धी शिक्षा

(4) वरील पैकी एकही नाही

Punishment for abetment of offence under The Protection of Civil Rights Act, 1955 is

(1) Punishment provided for the offence

(2) Double punishment

(3) Half punishment

(4) None of the above

---

73. मानव अधिकारांचा वैश्विक जाहीरनामा कोणत्या दिवशी झाला ?

(1) 10 ऑगष्ट 1948 (2) 10 सप्टेंबर 1948

(3) 10 डिसेंबर 1948 (4) वरील पैकी नाही

When was the Universal Declaration of Human Rights made ?

(1) 10th August 1948 (2) 10th September 1948

(3) 10th December 1948 (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

74. पुढील अधिकारांमुळे मानवी अधिकार तयार झाले :

(1) कायदेशीर अधिकार (2) नैसर्गिक अधिकार

(3) सामान्य अधिकार (4) वरील पैकी नाही

Following rights led to the formation of Human Rights :

(1) Legal Rights (2) Natural Rights

(3) Ordinary Rights (4) None of the above

---

75. असमानता ही राज्यघटनेच्या पुढील कलमाने प्रतिबंधीत केली आहे ?

(1) 10 (2) 14 (3) 19 (4) 21

Discrimination is prohibited by the following Article of the Constitution :

(1) 10 (2) 14 (3) 19 (4) 21

---

76. सहा ते 14 वर्षे वय गटातील मुलांना मोफत व अनिवार्य शिक्षणाचा अधिकार संविधानांत संशोधन करून भाग III (Part III) मध्ये एक अनुच्छेद (Article) समाविष्ट करून प्रदान केला आहे. कितवे संशोधन व कोणता अनुच्छेद ? एक जोडी निवडा.

(1) 86वे संशोधन – अनुच्छेद 19(फ)

(2) 93वे संशोधन – अनुच्छेद 21अ

(3) 86वे संशोधन – अनुच्छेद 21अ

(4) 93वे संशोधन – अनुच्छेद 19(फ)

Right to Free and Compulsory Education to Children between age group of 6 to 14 years was created by an amendment and introducing an Article in Part III of the Constitution. Which amendment and which Article ? Select the appropriate pair.

(1) 86th Amendment – Article 19(f)

(2) 93rd Amendment – Article 21A

(3) 86th Amendment – Article 21A

(4) 93rd Amendment – Article 19(f)

---

77. बालसुधार अधिनियम, 2000 अनुसार आरोपीचे वय किती असावे ?

(1) 21 वर्षांखाली (2) 18 वर्षांवर

(3) 18 वर्षांखाली (4) 21 वर्षांवर

The Juvenile Justice Act, 2000 would apply, if the age of an accused person is ________ . Select one.

(1) Below 21 years (2) Above 18 years

(3) Below 18 years (4) Above 21 years

78. "मानव अधिकार आणि मूलभूत स्वातंत्र्ये हे सर्व मानवांचे जन्मसिद्ध अधिकार आहेत."
ही उद्घोषणा खालील पैकी कोणत्या दस्तावैजात समाविष्ट होती ?
(1) व्हिएन्ना घोषणा, 1993
(2) मानवाधिकारांची सार्वभौमिक घोषणा (UDHR), 1948
(3) जिनोसाईड (नरसंहार) विरोधी अभिसरण व शिक्षा, 1951
(4) छळ, क्रूर, अमानवीय कृत्ये व मानभंग करणाऱ्या वागणुकी पासून संरक्षण व शिक्षांविषयी घोषणा, 1975

"Human Rights and Fundamental Freedoms are the birthrights of all human beings."
This resolve was made during which of the following ?
(1) Vienna Declaration, 1993
(2) UDHR, 1948
(3) Convention on Prevention and Punishment of the Crime of Genocide, 1951
(4) Declaration on the Protection of All Persons from Being Subjected to Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, 1975

---

79. "कायद्याची प्रक्रिया ही योग्य असली पाहिजे" असा निर्वाळा या खटल्यात दिला आहे
(1) डी.के. राणा वि. भारत सरकार
(2) गडकरी वि. महाराष्ट्र राज्य
(3) मनेका गांधी वि. भारत सरकार
(4) सुरज वि. केरळ राज्य

"Procedure established by law must be fair" was held in the following case :
(1) D.K. Rana v. Union of India
(2) Gadkari v. State of Maharashtra
(3) Maneka Gandhi v. Union of India
(4) Suraj v. State of Kerala

---

80. मुंबई पोलीस अधिनियम, 1951 च्या अंतर्गत 'गुरेढोरे' च्या व्याख्ये मध्ये कोणत्या प्राण्याचा समावेश *नाही* ?
(1) हत्ती (2) उंट (3) मेंढ्या (4) कुत्रा

Which animal is ***not*** included in the definition of 'cattle' under Bombay Police Act, 1951 ?
(1) Elephant (2) Camel (3) Sheep (4) Dog

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

81. निर्माणाच्या पद्धतीत वेगळा जिल्हा ओळखा.

(1) मुंबई उपनगर (2) नागपूर
(3) वाशिम (4) हिंगोली

Point the odd district out in the manner the district was created.

(1) Mumbai Suburban (2) Nagpur
(3) Washim (4) Hingoli

---

82. नारळाची लागवड झाल्यावर किती वर्षात फळे यावयास लागतात आणि साधारणपणे किती वर्षापर्यंत फळधारणा होत राहाते ?

(1) 5 ते 10 वर्षांत व 50 वर्षापर्यंत
(2) 2 ते 3 वर्षांत व 30 वर्षापर्यंत
(3) 12 ते 15 वर्षांत व 75 वर्षापर्यंत
(4) 5 ते 10 वर्षांत व 100 वर्षापर्यंत

When do the coconut trees start bearing fruit and until what period do they keep bearing fruit ?

(1) Between 5 – 10 years and upto 50 years
(2) Between 2 – 3 years and upto 30 years
(3) Between 12 – 15 years and upto 75 years
(4) Between 5 – 10 years and upto 100 years

---

83. जिल्ह्यातील पोलिस अधीक्षक आणि पोलिस बळ कुणाच्या नियंत्रणाखाली असतात ?

(1) जिल्हा दंडाधिकारी
(2) जिल्हा व सत्र न्यायाधीश
(3) (1) आणि (2) दोन्ही
(4) ह्यापैकी कोणीही नाही

The Superintendent and the police force of a district is under the control of

(1) District Magistrate
(2) District and Sessions Judge
(3) Both (1) and (2)
(4) None of the above

84. मुंबई पोलिस अधिनियमां अंतर्गत, पतंग उडविण्यास मनाई करता येते का ? योग्य पर्याय निवडा.

अ. होय, पोलिस विभागाला पतंग उडविण्यास मनाई करता येते.

ब. लोंकांना इजा होण्यास कारणीभूत म्हणून पतंग उडविण्यास मनाई करता येते.

क. नाही, पोलिस पतंग उडविण्यास मनाई नाही करू शकत.

ड. पतंग उडविणे मराठी सणा चा भाग आहे म्हणून पतंग उडविण्यास मनाई नाही करता येत.

(1) अ फक्त (2) अ आणि ब फक्त (3) क फक्त (4) क आणि ड फक्त

Can there be prohibition against flying kites under Bombay Police Act ? Select the correct response.

a. Yes, Police Department can prohibit flying of kites.

b. There can be prohibition of flying kites to avoid injury to persons.

c. No, police cannot prohibit flying of kites.

d. Flying of kites is a part of Marathi festival hence cannot be prohibited.

(1) a only (2) a and b only (3) c only (4) c and d only

---

85. बॉम्बे पोलीस कायदा, 1951 कुठे लागू होतो ?

(1) बॉम्बे (2) महाराष्ट्र

(3) महाराष्ट्र आणि गोवा (4) महाराष्ट्र आणि गुजरात

Bombay Police Act, 1951 extends to

(1) Bombay (2) Maharashtra

(3) Maharashtra and Goa (4) Maharashtra and Gujarat

---

86. बॉम्बे पोलीस कायदा, 1951 नुसार खालीलपैकी कोणते कृत्य हे गुन्हा ***नाही*** ?

(1) 14 वर्षापेक्षा जास्त वयाचा दिसत नसेल अशा मुलाकडून तारण घेणे

(2) खेळांमध्ये फसविणे

(3) रस्त्यावर जुगार खेळणे

(4) एखाद्या व्यक्तीने भटक्या गुरांना कोंडवाड्यात घालणे

Which one of the following is ***not*** an offence under Bombay Police Act, 1951 ?

(1) Taking pledge from child not appearing above the age of 14 years

(2) Cheating at games

(3) Gambling in street

(4) Impounding of stray cattle by a person

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

87. भारताच्या संविधानाची 83 वी घटना दुरूस्ती काय सुचविते ?
(1) अरुणाचल प्रदेशात पंचायतीत अनुसुचित जमातींकरिता आरक्षण नाही.
(2) अरुणाचल प्रदेशात पंचायतीत अनुसुचित जातींना आरक्षण नाही.
(3) अरुणाचल प्रदेशात पंचायतीत इतर मागास वर्गियांना आरक्षण नाही.
(4) अरुणाचल प्रदेशात पंचायतीत हिंदूकरिता आरक्षण नाही.

What does the Eighty-third Amendment of the Constitution provide for ?
(1) No reservation in Panchayats be made in favour of Scheduled Tribes in Arunachal Pradesh.
(2) No reservation in Panchayats be made in favour of Scheduled Castes in Arunachal Pradesh.
(3) No reservation in Panchayats be made in favour of Other Backward Classes in Arunachal Pradesh.
(4) No reservation in Panchayats be made in favour of Hindus in Arunachal Pradesh.

88. खालीलपैकी कोणती बाब/विषय बॉम्बे पोलीस अधिनियम, 1951 या कायद्याअन्वये हाताळला गेला ***नाही*** ?
(1) पोलीस दलाचे अधीक्षण, नियंत्रण आणि त्याची संघटना
(2) पोलीस दलाचे विनियमन, नियंत्रण ठेवणे व त्यांच्यात शिस्त राखणे
(3) मानवी शरीराविरोधी अपराध
(4) सार्वजनिक सुव्यवस्था व राज्याची सुरक्षितता राखण्यासाठी विशेष उपाययोजना

Which one of the following topics has ***not*** been dealt with by Bombay Police Act, 1951 ?
(1) Superintendence control and organization of the police force
(2) Regulation control and discipline of the police force
(3) Offences against human body
(4) Special measures for maintenance of public order and safety of state

89. पोलिस अधिकाऱ्याची खालीलपैकी कोणती कर्तव्ये आहेत ?
(1) समन्स बजावणे आणि वॉरंटची अंमलबजावणी करणे
(2) सार्वजनिक उपद्रव होण्यापासून थांबविणे
(3) (1) आणि (2) दोन्ही
(4) (1) आणि (2) दोन्ही नाही

Which of the following is the duty of a police officer ?
(1) To serve summons and execute warrants
(2) To prevent the commission of public nuisances
(3) Both (1) and (2)
(4) Neither (1) nor (2)

90. भारतीय दंड संहिता, 1860 कोणत्या क्षेत्रात लागू आहे ?

अ. संपूर्ण भारतात.

ब. जम्मू व काश्मीर राज्या व्यतिरिक्त संपूर्ण भारतात.

क. जम्मू व काश्मीर राज्या ला स्वतंत्र दंड संहिता आहे.

ड. भारतीय दंड संहिता सर्व राज्यांसाठी समान आहे.

(1) अ फक्त (2) ब आणि क फक्त (3) क फक्त (4) अ आणि ड फक्त

The Indian Penal Code, 1860 is applicable to which area ?

a. To the whole of India.

b. To the whole of India except the State of Jammu & Kashmir.

c. The State of Jammu & Kashmir has its own Penal Code.

d. Indian Penal Code is general for all States.

(1) a only (2) b and c only (3) c only (4) a and d only

---

91. खालीलपैकी कोणत्या परिस्थितिमधे सदोष मनुष्यवध हा खुन ***नसतो*** ?

(1) जेव्हा सदोष मनुष्यवध हा स्वतःचा बचाव करण्याच्या हक्काचा कायदेशीर वापर करतांना झाला असेल

(2) जेव्हा सदोष मनुष्यवध हा आकस्मिक भांडणातुन संतापाच्या भरात आकस्मिक मारामारी सुरू झाली असता झाला असेल

(3) जेव्हा सदोष मनुष्यवध गंभीर व आकस्मिक प्रक्षोभामुळे स्वतःवरचा ताबा सुटल्याने झाला असेल

(4) वरीलपैकी सर्व पर्याय

In which of the following situations is culpable homicide ***not*** a murder ?

(1) When culpable homicide is committed in exercise of right of self defence in good faith

(2) When it is committed without premeditation in a sudden fight in the heat of passion upon sudden quarrel

(3) When it is committed out of grave and sudden provocation

(4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

92. भारतीय दंड संहिता, 1860 प्रमाणे "________ वर्षाच्या मुलाने कोणतेही कृत्य केले तरी तो गुन्हा नसतो."

(1) 5 (2) 6 (3) 7 (4) 8

According to the Indian Penal Code, 1860 "Nothing is an offence which is done by a child under _______ years of age."

(1) 5 (2) 6 (3) 7 (4) 8

---

93. जर सहा पुरुष हल्ला करण्यास गेले आणि त्यातील तीन पुरुषां नी मारले परंतु तीन ने नाही मारले. कुठला पर्याय योग्य आहे ?

(1) सगळे सहा पुरुष हल्ल्या साठी जबाबदार नाहीत.

(2) फक्त तीन पुरुष ज्यांनी मारले ते जबाबदार आहेत.

(3) ज्या तिघांनी मारले नाही ते निष्पाप आहेत.

(4) सगळे सहा पुरुष हल्ल्या साठी जबाबदार आहेत आणि प्रत्येक जण अशाप्रकारे जबाबदार असेल की त्याने स्वतः संपूर्ण इजा केली आहे.

If six men went to assault someone and three of them hit and three did not hit, which is the correct response ?

(1) All six men would not be liable for assault.

(2) Only three men who hit would be liable for assault.

(3) The three men who did not hit are innocent.

(4) All six men would be liable for assault and each one would be liable as if he did the entire injury himself alone.

---

94. फौजदारी प्रक्रिया संहितेबाबत कोणते विधान ***चुकीचे*** आहे ?

(1) फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 ची आहे.

(2) ती जम्मू-काश्मीर राज्यास लागू नाही.

(3) त्यातील काही तरतूदी नागालँड राज्यास लागू नाहीत.

(4) संहितेच्या सर्व तरतूदी जनजाती क्षेत्रांना लागू आहेत.

Which of the following statements about the Criminal Procedure Code is ***incorrect*** ?

(1) Criminal Procedure Code is of 1973.

(2) The Code is not applicable to Jammu & Kashmir.

(3) Some of the provisions of the Code are not applicable to Nagaland.

(4) All the provisions of the Code are applicable to the Tribal Areas.

95. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 अन्वये निर्वाह भत्त्याची सोय (उपाययोजना) ही कुणाकरीता उपलब्ध करून दिली आहे

(1) हिन्दूकरीता (2) मुस्लीमाकरीता
(3) ख्रिश्चनांकरीता (4) सर्व धर्माच्या सर्व लोकांकरीता

Under the Code of Criminal Procedure 1973, remedy of maintenance is available to

(1) Hindus (2) Muslims
(3) Christians (4) All persons belonging to all religions

---

96. फौजदारी कार्यवाहीमध्ये गुन्हा सिद्ध करण्याचा भार हा

(1) अभियोग पक्षावर असतो कि आरोपीने गुन्हा केला
(2) आरोपीवर असतो कि तो निर्दोष आहे
(3) दोन्ही पक्षावर असतो
(4) एकतर (1) नाहीतर (2)

In criminal proceedings, the burden of proof is

(1) on the prosecution to prove the guilt of accused
(2) on the accused to prove his innocence
(3) on both the parties
(4) either (1) or (2)

---

97. एखाद्या पीडित मुली चे वय वैधकीय पुराव्यानुसार जर 17 ते 18 वर्ष दाखवत असेल, परंतु जर प्रत्यक्ष कागदोपत्री पुरावा वय 18 वर्ष दर्शवित असेल तर अश्या प्रसंगी खालील कुठला पर्याय योग्य आहे ?

(1) मुली चे वय 17 वर्ष गृहीत धरले जाईल.
(2) मुली चे वय 18 वर्ष गृहीत धरले जाईल.
(3) मुली चे वय डॉक्टर च्या मतानुसार ठरेल जर प्रत्यक्ष पुरावा विश्वसनीय नसेल.
(4) कागदोपत्री प्रत्यक्ष पुरावा डॉक्टर च्या पुराव्या पेक्षा वरचढ ठरेल.

When the medical evidence gives the age of a victim girl between 17 and 18 years, but documentary evidence shows the age to be 18 years, in this case which of the following responses is correct ?

(1) The girl's age will be considered 17 years.
(2) The girl's age will be considered 18 years.
(3) The girl's age will be considered as per doctor's opinion if documentary evidence is not reliable.
(4) Documentary evidence will surpass doctor's opinion.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

98. फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 अन्वये खालीलपैकी कोणत्या तरतुदी ख-या आहेत ?

अ. पोलिस ठाणे प्रमुख त्याचे पोलिस ठाणे क्षेत्रात जे अधिकार वापरु शकतो तेच अधिकार अशा ठाणे प्रमुखाच्या क्षेत्राचा वरीष्ठ पोलिस अधिकारी सुद्धा वापरु शकतो.

ब. एखाद्या पोलिस अधिका-याने कि ज्याला एखाद्या व्यक्तीला अटक करण्याचे अधिकार आहेत त्याने कोणत्याही नागरिकाची मदत मागितल्यास त्याला मदत करणे अशा व्यक्तीचे कायदेशीर कर्तव्य आहे.

क. एखादी खाजगी व्यक्ती सुद्धा दुस-या अशा व्यक्तीला, की जी त्याच्या डोळयादेखत अजामीनपात्र व दखलपात्र गुन्हा करीत आहे, त्याला अटक करुन पोलिस ठाण्यात नेऊ शकते.

ड. असा पोलिस अधिकारी ज्याला कोणत्याही व्यक्तीला विनावारंट अटक करण्याचे प्राधिकार आहे तो एखाद्या व्यक्तीला अटक करण्याकरीता त्याच्या मूळ कार्यक्षेत्राबाहेरही भारतात कुठेही पाठलाग करु शकतो.

(1) अ फक्त
(2) ब आणि क
(3) अ, ब आणि क
(4) अ, ब, क आणि ड

Which of the following is true under the provisions of the Code of Criminal Procedure, 1973 ?

a. A police officer superior in rank to the officer incharge of police station can exercise the same powers throughout the local area as may be exercised by the officer incharge of the police station within his jurisdiction.

b. Every citizen is bound to assist a police officer who demands his aid for preventing the escape of a person whom such police officer is authorized to arrest.

c. Any private person can also arrest any other person who, in his presence, commits a non-bailable and cognizable offence and can take him to the nearest police station.

d. A police officer authorized to arrest any person without warrant can pursue such person to any place in India outside his territorial jurisdiction.

(1) a only
(2) b and c
(3) a, b and c
(4) a, b, c and d

99. भारतीय पुरावा कायदा, 1972 अन्वये 'पुरावा' या संज्ञेमध्ये खालीलपैकी कोणत्या बाबी सर्वसाधारणपणे अंतर्भूत होतात ?

अ. तोंडी व कागदोपत्री पुरावा.

ब. परिस्थितीजन्य पुरावा.

क. पोलिस अधिका-याने आरोपीने गुन्हा केल्याबद्दलचे घेतलेले त्याचे कबुलीपत्र.

ड. सह आरोपीने पोलिस अधिका-यासमोर मुख्य आरोपीविरुद्ध दिलेला कबुली जबाब.

इ. न्यायिक प्राधिका-याने मागितले नसले तरी आरोपीने स्वतःहून सादर केलेले कोणतेही प्रतिज्ञापत्र.

(1) अ आणि ब (2) अ, ब आणि इ

(3) अ, ब, क आणि ड (4) क, ड आणि इ

The term 'Evidence' as described under Indian Evidence Act, 1972 includes

a. Oral and documentary evidence.

b. Circumstantial evidence.

c. Confession statement of the accused taken by the Police Officer.

d. Confession of the co-accused against the main accused given before the Police Officer.

e. Any affidavit suo motu submitted by the accused though not sought by the judicial authority.

(1) a and b (2) a, b and e

(3) a, b, c and d (4) c, d and e

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

100. भारतीय दंड संहिता, 1860 अंतर्गत खालीलपैकी कोणत्या बाबी गुन्हा या सदरात येणार ***नाहीत*** ?

अ. डॉक्टरने पेशंटची संमत्ती घेऊन त्याच्यावर काळजीपूर्वक शस्त्रक्रिया करतांना पेशंट दगावल्याने डॉक्टरवर मनुष्यवधाचा गुन्हा.

ब. डॉक्टरने एखाद्या पेशंटला तपासल्यानंतर सहेतूने तो असाध्य रोगाने पिडीत असून लवकरच त्याचा मृत्यू होणार आहे असे सांगितल्याने धक्का बसुन अशा व्यक्तीचा जागेवरच मृत्यू झाल्यास डॉक्टरवर मृत्यूस कारणीभूत झाल्याबद्दल गुन्हा.

क. ठार वेडया व्यक्तीने वेडाच्या भरात एखाद्या व्यक्तीला जिवे मारल्यास.

(1) वरील सर्व गुन्हे आहेत

(2) वरीलपैकी एकही गुन्हा सदरात येत नाही

(3) केवळ 'ब' व 'क' गुन्हे आहेत

(4) 'अ' व 'क' गुन्हे आहेत, 'ब' नाही

Which of the following are ***not*** offences under the Indian Penal Code, 1860 ?

a. Doctor charged with culpable homicide when a patient dies during surgery performed by him with due care and with the consent of the patient.

b. A patient dies due to shock on a doctor revealing to him in good faith after diagnosis that he is suffering from a disease which is not curable and is likely to result in his death shortly.

c. An insane person killing another person when not in his senses.

(1) All are offences

(2) None of the above is deemed to be an offence

(3) Only 'b' and 'c' are offences

(4) 'a' and 'c' are offences, 'b' is not

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे.....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्र.क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वंतत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL

पोलीस उप निरीक्षक (मुख्य) परीक्षा - २०१३, या स्पर्धा परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण/संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यापुढे यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत तसेच त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	1	4	**2**	2
2	4	3	1	4
3	**4**	3	3	1
4	4	1	3	2
5	3	3	2	2
6	**1**	4	1	4
7	2	4	2	2
8	2	4	1	3
9	4	3	4	3
10	1	1	4	2
11	3	4	4	4
12	4	2	1	3
13	4	4	1	4
14	1	1	2	4
15	3	4	4	4
16	3	4	3	1
17	4	**4**	3	**4**
18	2	3	4	4
19	3	4	**2**	1
20	4	4	4	2
21	1	2	1	1
22	1	2	3	4
23	3	2	2	**4**
24	3	4	2	4
25	2	2	3	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	4	1	3	**1**
27	3	**2**	1	2
28	3	1	3	2
29	1	3	4	4
30	3	3	2	1
31	4	2	4	3
32	4	1	1	4
33	4	2	2	4
34	3	1	2	1
35	1	4	4	3
36	4	4	2	3
37	2	4	3	4
38	4	1	3	2
39	1	1	2	3
40	4	2	4	4
41	4	4	3	1
42	**4**	3	4	1
43	3	3	4	3
44	4	4	4	3
45	4	**2**	1	2
46	2	4	**4**	4
47	2	1	4	3
48	2	3	1	3
49	4	2	2	1
50	2	2	1	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	1	3	4	4
52	**2**	3	**4**	4
53	1	1	4	4
54	3	3	3	3
55	3	4	**1**	1
56	2	2	2	4
57	1	4	2	2
58	2	1	4	4
59	1	2	1	1
60	4	2	3	4
61	4	4	4	4
62	4	2	4	**4**
63	1	3	1	3
64	1	3	3	4
65	2	2	3	4
66	4	4	4	2
67	3	3	2	2
68	3	4	3	2
69	4	4	4	4
70	**2**	4	1	2
71	4	1	1	1
72	1	**4**	3	**2**
73	3	4	3	1
74	2	1	2	3
75	2	2	4	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	3	1	3	2
77	3	4	3	1
78	1	**4**	1	2
79	3	4	3	1
80	4	3	4	4
81	2	**1**	4	4
82	4	2	4	4
83	1	2	3	1
84	2	4	1	1
85	2	1	4	2
86	4	3	2	4
87	2	4	4	3
88	3	4	1	3
89	3	1	4	4
90	2	3	4	**2**
91	4	3	**4**	4
92	3	4	3	1
93	4	2	4	3
94	4	3	4	2
95	4	4	2	2
96	1	1	2	3
97	**4**	1	2	3
98	4	3	4	1
99	1	3	2	3
100	2	2	1	4

Best Learning Plateform for MPSC

पोलीस उपनिरीक्षक (मु.2014) परीक्षा - 2018

परीक्षा दिनांक - 2014 21 सप्टेंबर 2018

A

CODE : FO5

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक

BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100

एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक								

↑ केंद्राची संकेताक्षरे ↑ शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC ONLINE ACADEMY PUNE
विद्यार्थ्यांची चळवळ पुणे
E-Learning Platform

1. खालील कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(1) सोळाव्या लोकसभेत आतापर्यंतच्या सर्वात अधिक महिला खासदार निवडून आल्या.

(2) सर्वात कमी महिला 1957 मधे निवडून आल्या होत्या.

(3) ह्यावेळी पश्चिम बंगालमध्ये सर्वाधिक महिला खासदार निवडून आल्या.

(4) सुषमा स्वराज नवी दिल्ली मध्ये निवडून आल्या.

Which one of the following statements is **incorrect** ?

(1) The 16th Lok Sabha has the highest no. of women MPs elected so far.

(2) The least number of women were elected in 1957.

(3) This time West Bengal has given the largest no. of women winners.

(4) Sushma Swaraj has won from New Delhi.

---

2. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) भा.ज.पा. च्या वरिष्ठ नेत्या सुमित्रा महाजन यांची लोकसभेच्या सभापतीपदी सर्वानुमते निवड झाली.

(b) महाजन या विजयालक्ष्मी पंडीत व मीरा कुमार यांच्या नंतर लोकसभेच्या सभापतीपदी निवडलेल्या तिसऱ्या महिला होय.

(c) वयाच्या 39 व्या वर्षी त्यांनी इंदौरच्या उपमहापौर बनून आपल्या राजकीय जीवनाची सुरुवात केली.

(d) महाजन या अटल बिहारी वाजपेयी यांच्या मंत्रिमंडळात 1999 ते 2004 या काळात राज्यमंत्री होत्या.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a), (b), (c) (2) (b) आणि (d)

(3) (a), (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

Consider the following statements :

(a) Senior BJP leader Sumitra Mahajan has been chosen as the speaker of the Lok Sabha unanimously.

(b) Mahajan is the third woman after Vijayalaxmi Pandit and Meera Kumar to be elected as a speaker.

(c) Starting her political career at the age of 39, Mahajan became the deputy Mayor of Indore.

(d) Mahajan was a Minister of State in the Atal Bihari Vajpayee cabinet from 1999 to 2004.

Which of the above statements are **correct** ?

(1) (a), (b), (c) (2) (b) and (d)

(3) (a), (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

3. खालील विधांने विचारांत घ्या :

(a) नरेंद्र मोदी यांनी 55 सदस्यांच्या आघाडी सरकारचे प्रमुख म्हणून पंतप्रधान पदाची शपथ घेतली.

(b) भारताचे ते 14 वे पंतप्रधान बनले.

(c) नरेंद्र मोदी यांनी गुजरात विद्यापीठाची राज्यशास्त्रातील पदव्युत्तर पदवी प्राप्त केली आहे.

(d) नरेंद्र मोदी हे गुजरातचे ऑक्टोबर 1999 पासून मुख्यमंत्री होते.

वरीलपैकी कोणती विधाने **सत्य** आहेत ?

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) (c) आणि (d) (4) फक्त (c)

Consider the following statements :

(a) Narendra Modi was sworn in as a Prime Minister as the head of a 55 member coalition Government.

(b) He became the 14th Prime Minister of India.

(c) Narendra Modi got Masters degree in Political Science from Gujarat University.

(d) Narendra Modi was the Chief Minister of Gujarat since October 1999.

Which of the above statements are **True** ?

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (c) and (d) (4) (c) only

4. जागतिक शस्त्रे व्यापार कराराबाबतीत खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर नाही** ?

(1) युनोच्या महासभेने सदर करार हा 2 एप्रिल 2013 रोजी 154 विरुद्ध 3 मतांनी मंजुर केला, 23 राष्ट्रे तटस्थ राहिली.

(2) ज्या 3 राष्ट्रांनी विरोधी मतदान केले ती म्हणजे इराण, सिरीया व उत्तर कोरिया होय.

(3) तटस्थ राहणाऱ्या राष्ट्रांमध्ये अमेरिका व रशिया होती.

(4) आतापर्यंत शस्त्रे व्यापार नियंत्रित करण्याचा उद्दिष्ट असलेला हा पहिला महत्वाचा करार होय.

Which of the following statements regarding Global Arms Trade Treaty is **not correct** ?

(1) The treaty was passed by the UN General Assembly with 154 votes in favour and 3 against with 23 abstentions on April 2, 2013.

(2) The 3 nations voting against treaty were Iran, Syria and North Korea.

(3) U.S.A. and Russia were among the abstentions.

(4) The landmark treaty is the first ever aimed at limiting arms trade.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

5. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूका भयमुक्त व न्याय्य होण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य निवडणूक आयोगाची स्थापना एप्रिल 1994 मध्ये झाली.

(b) राज्य निवडणूक आयोग राज्य शासनाच्या नियंत्रणाखाली कामकाज करते.

(c) राज्य निवडणूक आयोगाच्या प्रशासकीय बाबी महाराष्ट्र शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागामार्फत हाताळण्यात येतात.

(d) महाराष्ट्रात स्थानिक स्वराज्य संस्थांची संख्या 5 आकड्यात आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a), (b) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

Consider the following statements :

(a) Maharashtra State Election Commission was established in April 1994 for conducting free and fair elections of local self institutions.

(b) The State Election Commission is working under the control of state government.

(c) Administrative matters of the State Election Commission are handled by the General Administration Department of Maharashtra Govt.

(d) The no. of local self institutions in Maharashtra is a 5 digit figure.

Which of the statements given above are **correct** ?

(1) (a), (b) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

---

6. गारिफेमा (Gariphema) हे गांव देशातील पहिले 'तंबाखू मुक्त गांव' म्हणून जाहिर झाले आहे. सदरहू गांव हे ________ या राज्यात आहे.

(1) केरळ (2) मणिपूर (3) आंध्र प्रदेश (4) नागालँड

Gariphema village has been declared the country's first 'tobacco free village' recently. This village is in ________ state.

(1) Kerala (2) Manipur (3) Andhra Pradesh (4) Nagaland

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

7. खालील विधाने विचारात घ्या.

(a) मोदी सरकारने काळा पैसा शोधून काढण्यासाठी मंत्रिमंडळाच्या पहिल्याच बैठकीत तपास पथक गठीत केले आहे.

(b) सर्वोच्च न्यायालयाचे निवृत्त न्यायाधीश अशोक कुमार माथूर हे विशेष तपास पथकाचे प्रमुख आहेत.

(c) सर्वोच्च न्यायालयाचे माजी न्यायाधीश एम.बी.शाह हे या पथकाचे उपप्रमुख आहेत.

वरील विधानांपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने **चुकीचे/चुकीची** आहे/आहेत ?

(1) (a) फक्त (2) (b) फक्त (3) (c) फक्त (4) (b) आणि (c)

Consider the following statements :

(a) The Modi Government has constituted Special Investigation Team (SIT) to unearth black money in the first meeting of cabinet.

(b) Retired Supreme Court judge Ashok Kumar Mathur is the head of the SIT.

(c) Former Supreme Court judge M.B. Shah is the Vice-Chairman of the panel.

Which of the statements given above is/are **False** ?

(1) (a) only (2) (b) only (3) (c) only (4) (b) and (c)

---

8. अंशु जमसेंपा कोण आहेत ?

(a) हिमाचल प्रदेशच्या महिला गिर्यारोहक.

(b) हिमालयाची तीन शिखरे चढून इतिहास रचणाऱ्या.

(c) माऊन्ट एव्हरेस्ट दोनदा चढून जाणाऱ्या जगातील पहिल्या माता.

(d) नेपाळ सरकारतर्फे गौरविण्यात आलेल्या.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) बरोबर (d) चूक (2) (b) आणि (c) बरोबर (a) आणि (d) चूक

(3) (b), (c) आणि (d) बरोबर (a) चूक (4) सर्व बरोबर

Who is Anshu Jamsenpa ?

(a) Woman Mountaineer from Himachal Pradesh.

(b) Scripts history by scaling three Himalayan Peaks.

(c) Scaled Mount Everest twice becoming the first mother in the world to do so.

(d) Was felicitated by Nepal Government.

Answer options :

(1) (a), (b) and (c) correct, (d) false (2) (b) and (c) correct, (a) and (d) false

(3) (b), (c) and (d) correct, (a) false (4) All are correct

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

9. खालील विधानांपैकी 'पश्चिम घाटा' संबंधी कोणते विधान **बरोबर** नाही ?

(1) युनेस्कोने (UNESCO) 'जागतिक वारसा' ठिकाण म्हणून घोषित.

(2) जगातील सर्वात जास्त जैवविविधता असणाऱ्या जागांपैकी एक.

(3) पश्चिम घाटाचा भारताच्या सहा राज्यांत प्रसार.

(4) कळसूबाई शिखर हे पश्चिम घाटातील सर्वात ऊंच शिखर आहे.

Which of the following statements is **not correct** about the 'Western Ghats' ?

(1) UNESCO declared it to be a 'World Heritage' site.

(2) It is one of the 'hottest biodiversity hotspots' of biological diversity in the world.

(3) The Western Ghats span six states of India.

(4) 'Kalasubai' peak is the highest peak of Western Ghats.

---

10. 2014 मध्ये ग्लास्गो-स्कॉटलंड येथे भरलेल्या कॉमनवेल्थ खेळात भारताने किती पारितोषीके जिंकली ?

	सुवर्ण	रजत	कांस्य		एकूण
(1)	15	30	19	=	64
(2)	19	30	15	=	64
(3)	15	19	30	=	64
(4)	16	30	18	=	64

How many prizes were won by India in the 2014 Common Wealth Games held in Glasgow, Scotland ?

	Gold	Silver	Bronze		Total
(1)	15	30	19	=	64
(2)	19	30	15	=	64
(3)	15	19	30	=	64
(4)	16	30	18	=	64

---

11. दिलेल्या संख्या श्रेणीत एक संख्या चुकीची आहे. ती शोधा :

14, 26, 48, 98, 194, 386

(1) 26 (2) 48 (3) 98 (4) 194

In the given series one number is wrong. Find it :

14, 26, 48, 98, 194, 386

(1) 26 (2) 48 (3) 98 (4) 194

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

12. एका सांकेतिक भाषेत R A M आणि T H E M अनुक्रमे,

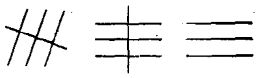 आणि 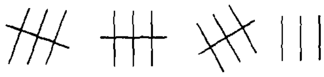 असे लिहिले जाते

तर खालील कोड काय दर्शवेल?

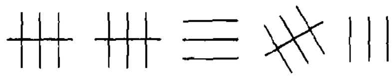

(1) H E A R T (2) T R E A T (3) T H R E E (4) H E R T T

In a code language R A M and T H E M are written as :

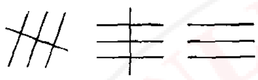 and 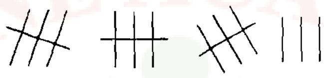

respectively. What will indicate the following code ?

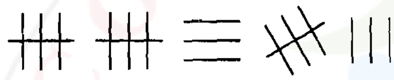

(1) H E A R T (2) T R E A T (3) T H R E E (4) H E R T T

---

13. दिलेल्या आकृत्यांमधील संख्या एकाच नियमानुसार आहेत. प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी संख्या दिलेल्या पर्यायांमधून शोधा.

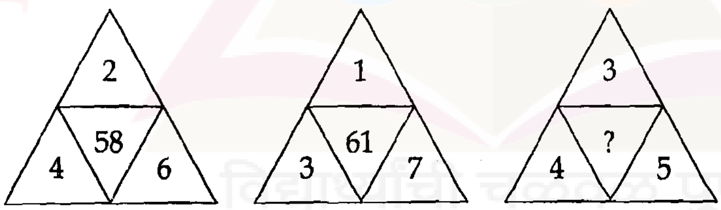

(i) (ii) (iii)

(1) 68 (2) 31 (3) 60 (4) 52

The numbers in the given figures, follow the same formula. Select a number from the given alternatives in place of the question mark.

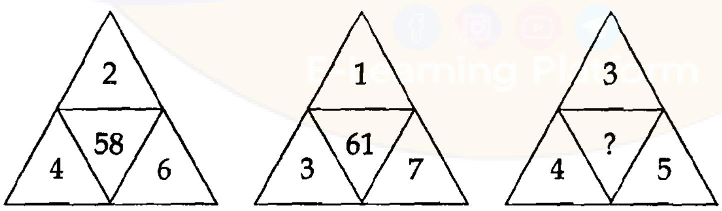

(i) (ii) (iii)

(1) 68 (2) 31 (3) 60 (4) 52

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

14. प्रश्नार्थक चिन्हाने दर्शविलेले एक पद गाळलेली संख्या मालिका दिलेली आहे. हे गाळलेले पद दिलेल्या पर्यायांपैकी एक आहे. ते शोधा :

1, 8, 9, __?__, 25, 216, 49

(1) 64 (2) 16 (3) 27 (4) 125

There is a number series with one term missing, shown by question mark (?). It is given as one of the alternatives. Find it :

1, 8, 9, __?__, 25, 216, 49

(1) 64 (2) 16 (3) 27 (4) 125

---

15. ': :' च्या डावीकडील दोन पदांमध्ये जो संबंध आहे, तोच उजवीकडील दोन पदांमध्ये आहे. प्रश्नार्थक चिन्हाने दर्शविलेले पद गहाळ असून ते दिलेल्या पर्यायांपैकी एक आहे. ते शोधा.

T R P N : __?__ : : F D B Z : Y W U S

(1) K M J H (2) E H G I (3) M K I G (4) K M I H

There is some relationship between the two terms to the left of ': :' and the same relationship exists between the two terms to its right. One term shown by question mark (?) is missing and is given as one of the alternatives. Find it.

T R P N : __?__ : : F D B Z : Y W U S

(1) K M J H (2) E H G I (3) M K I G (4) K M I H

---

16. सहा जणांच्या रांगेत D आणि C हे E चे लगतचे शेजारी आहेत. B हा फक्त A चा शेजारी आहे. A हा F पासून चौथा आहे. तर दोन टोकांना कोण आहेत ?

(1) F आणि B (2) B आणि D (3) C आणि A (4) F आणि C

In a row of six persons, D and C are immediate neighbours of E. B is a neighbour of A only. A is fourth from F. Who are at the two end points ?

(1) F and B (2) B and D (3) C and A (4) F and C

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

17. दिलेल्या आकृतीत 'X' ची किंमत किती ?

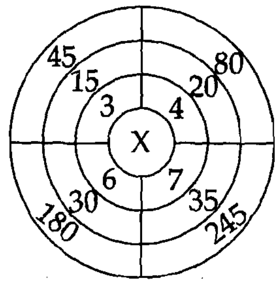

(1) 10 (2) 5 (3) 2 (4) 4

What is the value of 'X' in the given figure ?

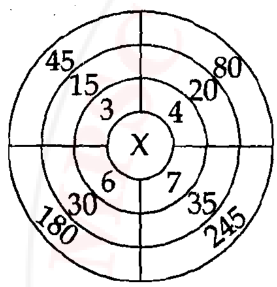

(1) 10 (2) 5 (3) 2 (4) 4

---

18. प्रश्नार्थक चिन्हाने (?) दर्शविलेले पद गाळलेली एक अक्षर समूह मालिका दिलेली आहे. दिलेल्या पर्यायांमधून गाळलेले पद शोधा.

p r t ; __?__ ; b d f ; h j l ; n p r

(1) v x z (2) u x w (3) x z b (4) u w y

A letter group series is given, with one term missing, as shown by question mark (?). Find out the missing term out of the given alternatives.

p r t ; __?__ ; b d f ; h j l ; n p r

(1) v x z (2) u x w (3) x z b (4) u w y

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

19. प्रश्नार्थक ठिकाणी कोणते अक्षर येईल?

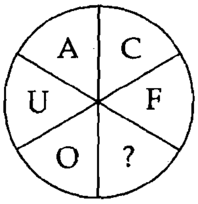

(1) I (2) J (3) K (4) L

Which letter should come in place of the question mark ?

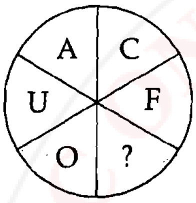

(1) I (2) J (3) K (4) L

---

20. एका सांकेतिक भाषेत 'open the door' हे 'ka te jo' असे लिहिले जाते. 'door is closed' हे 'jo pa ma' असे आणि 'this is good' हे 'la ra pa' असे लिहिले जाते. तर 'closed' चा संकेत कोणता?

(1) ma (2) pa (3) jo (4) ka

In a code 'open the door' is written as 'ka te jo', 'door is closed' is written as 'jo pa ma' and 'this is good' is written as 'la ra pa'. Then what is the code of 'closed' ?

(1) ma (2) pa (3) jo (4) ka

---

21. (a) महाराष्ट्रातील नदी प्रणाल्यांचे सर्वात मोठे क्षेत्र गोदावरी नदीचे असून, सर्वात कमी नर्मदा नदीचे आहे.

(b) गोदावरी नदी खालोखाल क्षेत्र भिमानदी प्रणालीचे क्षेत्रफळ असून, त्या खालोखाल कोकणातील नदी प्रणाल्यांचा क्रमांक लागतो.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत?

(1) (a) आणि (b) बरोबर (2) (a) बरोबर (b) चूक

(3) (a) चूक (b) बरोबर (4) (a) आणि (b) चूक

(a) Of the different river systems in Maharashtra, the Godavari has the largest area, while the Narmada has the least.

(b) After the Godavàri river system, the Bhima river system is the second largest followed by the river system of the Konkan.

Which of the above statements is/are **correct** ?

(1) (a) and (b) true (2) (a) true (b) false

(3) (a) false (b) true (4) (a) and (b) false

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

22. खालीलपैकी गटात न बसणारी नदी शोधा :

(1) दूधगंगा (2) पंचगंगा (3) गिरणा (4) सीना

Find out the odd river in following group :

(1) Dudhganga (2) Panchganga (3) Girna (4) Sina

---

23. (a) महाराष्ट्रातील लोकसंख्येची दशवार्षिक वाढ (2001-2011) दरम्यान 15.99% असून, अनुक्रमे ठाणे, पुणे आणि औरंगाबाद ह्या जिल्ह्यांकरिता सर्वाधिक होती.

(b) महाराष्ट्रातील लोकसंख्येची दशवार्षिक वाढ (2001-2011) ही मुंबई शहर, रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग ह्या जिल्ह्यांकरिता उणे टक्केवारीत असून, ती मुंबई शहर जिल्ह्यांकरिता सर्वात कमी आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a) आणि (b) बरोबर (2) (a) बरोबर (b) चूक

(3) (a) चूक (b) बरोबर (4) (a) आणि (b) चूक

(a) The decadal growth rate of the population of Maharashtra (2001-2011) has been 15.99% and has been highest for the districts of Thane, Pune and Aurangabad.

(b) The decadal growth rate of the population of Maharashtra (2001-2011) for the districts of Mumbai city, Ratnagiri and Sindhudurg has been in negative with the Mumbai city having the least.

Which of the above statement/statements is/are **True** ?

(1) (a) and (b) True (2) (a) True (b) False

(3) (a) False (b) True (4) (a) and (b) False

---

24. महाराष्ट्रात खालील चार वनांच्या प्रकारातील.

(i) उष्ण कटिबंधीय निम्न-सदाहरीत वने (ii) उष्ण कटिबंधीय आर्द्र पानझडी वने

(iii) उष्ण कटिबंधीय शुष्क पानझडी वने (iv) उष्ण कटिबंधीय काटेरी वने

(a) उष्ण कटिबंधीय आर्द्र पानझडी वने सर्वाधिक आढळतात.

(b) उष्ण कटिबंधीय काटेरी वने सर्वात कमी आढळतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) बरोबर (b) चूक (2) (b) बरोबर (a) चूक

(3) न (a) बरोबर न (b) बरोबर (4) दोन्ही (a) आणि (b) चूक

Out of the following four types of forests types of Maharashtra :

(i) Tropical Semi - evergreen (ii) Tropical Moist deciduous

(iii) Tropical Dry deciduous (iv) Tropical Thorny forest

(a) Tropical Moist Deciduous forests are the most extensive.

(b) Tropical thorny forest are the least extensive.

Answer options :

(1) (a) is correct (b) is not (2) (b) is correct (a) is not

(3) Neither (a) nor (b) is correct (4) (a) and (b) both are incorrect

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

25. (a) अजंठा डोंगररांग तापी आणि गोदावरी खोरी वेगळी करते.

(b) अजंठा डोंगररांग पश्चिम घाटातून चांदूर डोंगरांच्या माध्यमातून निघते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) बरोबर (b) चूक (2) (b) बरोबर (a) चूक

(3) न (a) बरोबर न (b) बरोबर (4) दोन्ही (a) आणि (b) बरोबर

(a) Ajantha range separates water of Tapi and Godavari basins.

(b) Ajantha range takes off from the Western Ghats in the form of Chandoor hills.

Answer options :

(1) (a) is correct (b) is not (2) (b) is correct (a) is not

(3) Neither (a) nor (b) is correct (4) Both (a) and (b) are correct

---

26. भारताबाहेर घडलेल्या काही घटनांनीही इंग्रजांविरुद्धच्या व देशप्रेमी भावना वाढविल्या. खालीलपैकी त्यातील कोणती घटना नव्हती ?

(a) इथियोपियन लोकांकडून ब्रिटिशांचा पराभव.

(b) जपानकडून सन् 1905 मध्ये रशियाचा पराभव.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b) (3) दोन्ही (a) व (b) (4) न (a) न (b)

Events outside India also helped to strengthen the anti British and patriotic thinking of the people. Which one of the following was not one amongst them ?

(a) The defeat of the British at the hands of the Ethiopian people.

(b) The defeat of Russia by the Japan in 1905.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

27. पुढील विधानांपैकी कोणते एक **खरे नाही** ?

(a) ज्या दिवशी बंगालची फाळणी झाली त्यादिवशी बंगालमध्ये सर्वदूर लोकांनी हिंदू, मुस्लिम, ख्रिश्चन कोणीही असला तरी एकमेकांना राखी बांधली.

(b) बंगालची फाळणी जी 1905 मध्ये लादली गेली सन् 1920 मध्ये मागे घेतली गेली.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) दोन्ही (a) व (b) (4) न (a) न (b)

Which one of the following is **not true** ?

(a) On the day of partition of Bengal the people all over Bengal whether Hindu, Muslim or Christian tied Rakhi on one anothers wrist.

(b) The partition of Bengal enforced in 1905 was withdrawn in 1920.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

28. जोड्या जुळवा :

(a)	वंदेमातरम्	(i)	होमरूल द्वारे सुरू झालेले वृत्तपत्र
(b)	लीडर	(ii)	मद्रासहून निघणारे वृत्तपत्र
(c)	यंग इंडिया	(iii)	अरविंद घोष
(d)	हिंदू	(iv)	पंडित मदन मोहन मालवीय

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

Match the following :

(a)	Vande Mataram	(i)	The newspaper started by the Home Rule
(b)	Leader	(ii)	The newspaper from Madras
(c)	Young India	(iii)	Arvind Ghosh
(d)	Hindu	(iv)	Pandit Madan Mohan Malviya

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

29. पुढील विधानांपैकी कोणते **योग्य** आहे ?

(a) डिसेम्बर 1885 मध्ये मुंबई येथे बोलविल्या गेलेल्या अखिल भारतीय अधिवेशनात सुरेन्द्रनाथ बॅनर्जी यांनी हिररीने सहभाग घेतला.

(b) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसचे प्रतीवर्षी डिसेम्बर मध्ये अधिवेशन होत असे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) दोन्ही (a) व (b) (4) न (a) न (b)

Which of the following statements is **correct** ?

(a) Surendranath Banerjee participated actively in the All India Conference convened at Bombay in December 1885.

(b) The Indian National Congress met in the month of December every year.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

30. सन् 1905 च्या बंगाल फाळणीने काय प्राप्त करावचे नव्हते ?

(a) बिहार व ओरिसाच्या भागाचे बंगाल पासून विलगीकरण.

(b) पूर्व बंगाल व आसामचा नवा प्रॉव्हिन्स निर्माण करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) दोन्ही (a) व (b) (4) न (a) न (b)

What did the partition of Bengal in 1905 did not seek ?

(a) Separation of Bihar and parts of Orissa from Bengal.

(b) Creation of a new province of Eastern Bengal and Assam.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

31. राष्ट्रीय ध्वज (झेंडा)फडकावण्यावर कोणत्या अधिनियमाच्या तरतुदी लागू होतात?

(1) बोधचिन्ह व नांवे (अयोग्य वापरावर प्रतिबंध) (एम्बलम् अँड नेमस्- प्रिव्हेन्शन ऑफ इम्प्रॉपर यूज) अधिनियम 1950

(2) राष्ट्रीय गौरवाचा अपमान -प्रतिबंध अधिनियम 1971 (प्रिव्हेन्शन ऑफ इन्सल्टस् टू नॅशनल ऑनर ॲक्ट 1971)

(3) वरील (1) व (2) दोन्हीही

(4) वरील (1) व (2) पैकी एकही नाही

Display of the National Flag is governed by the provision of :

(1) The Emblems and Names (Prevention of Improper Use) Act 1950.

(2) The Prevention of Insults to National Honour Act 1971.

(3) Both (1) and (2) above

(4) Neither (1) nor (2) above

---

32. श्री.एम.ए. जिना यांनी मांडलेल्या '14 मुद्यातील' खालीलपैकी कोणता नव्हता?

(1) भावी राज्यघटना संघराज्य स्वरूपाची असावी.

(2) सर्व प्रांतांना समप्रमाणात स्वायत्तता.

(3) मुंबई प्रांतामधून सिंध वेगळा केला पाहिजे.

(4) केंद्रिय व प्रांतिक मंत्रिमंडळात अर्धे मंत्री मुस्लिम असणे.

Which one of the following points was not among the 'Fourteen Points', proposed by Mr. MA Jinnah ?

(1) The form of the future constitution should be federal

(2) A uniform measure of autonomy to all provinces.

(3) Sindh should be separated from Bombay Presidency.

(4) Half of the central and provncial cabinet ministers should be Muslims.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

33. सर्वोच्च न्यायालयाच्या ''घटकराज्य खाजगी प्राथमिक शाळांतील I ते IV वर्गांसाठी मातृभाषेची सक्ती करु शकत नाही'' या निवाड्यात खालील मुद्यांचा समावेश होतो.

(a) खाजगी विनाअनुदानीत शाळा आणि भाषिक अल्पसंख्यांक शैक्षणिक संस्था 'मातृभाषे' तून शिक्षण देण्याच्या नियमाच्या कक्षेत येत नाहीत.

(b) माता किंवा पिता अथवा पालक बालकाची मातृभाषा ठरवतील.

(c) 19 (I) (a) कलमाने हमी दिलेल्या अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याच्या हक्कात, बालकाला किंवा त्याच्या वतीने माता किंवा पिता अथवा पालकाला शिक्षणाचे माध्यम ठरविण्याचा अधिकार आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) केवळ (a) (2) केवळ (a) आणि (b)
(3) केवळ (b) आणि (c) (4) (a), (b) आणि (c)

The judgement of Supreme Court "state can't impose mother tongue in private primary schools for classes I to IV" includes following points.

(a) Private unaided schools and linguistic minority institutions are outside the purview of 'mother tongue' as medium of instructions.

(b) Parent or guardian of the child will decide the mother tongue of the child.

(c) Right to freedom of expression guaranteed under Article 19 (I) (a) includes the right of the child or, on his behalf, his parent or guardian to choose the medium of instructions.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (a) and (b)
(3) Only (b) and (c) (4) (a), (b) and (c)

---

34. पुढीलपैकी कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) गव्हर्नर जनरलच्या कार्यकारी मंडळावर नेमणूक झालेले सत्येंद्र प्रसन्न सिन्हा प्रथम भारतीय होते.

(b) सत्येंद्र प्रसन्न सिन्हा त्यानंतर एका प्रांताचे गव्हर्नर बनविले गेले व तसे नेमणूक झालेले ते इंग्रजांच्या काळातील दुसरे भारतीय होते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)
(3) दोन्ही (a) व (b) (4) न (a) न (b)

Which of the following statements is **correct** ?

(a) Satyendra Prasanna Sinha was the first Indian to be made a member of the Governor General's Executive Council.

(b) Satyendra Prasanna Sinha was later made the Governor of a province, the second Indian to occupy the office in the British rule.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)
(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

35. पुढील विधानांपैकी कोणते **योग्य** आहे ?

(a) आंतरराष्ट्रीय करार आपोआप राष्ट्रीय कायदा बनत नाही ते अधिनियमाने स्वीकारावे/अंगिकारावे लागतात.

(b) भारतीय न्यायालये आंतरराष्ट्रीय कायद्याच्या तत्वांशी ताळमेळ ठेवतात परंतु जेंव्हा आंतरराष्ट्रीय व राष्ट्रीय कायद्यात मतभेद दिसतो आंतरराष्ट्रीय कायदा मानल्या जातो.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a)
(2) केवळ (b)
(3) दोन्ही (a) व (b)
(4) न (a) न (b)

Which of the following statements is **correct** ?

(a) International treaties do not automatically become part of the national law. These have to be adopted/incorporated by legislation.

(b) Indian courts try to maintain harmony with principles of international law but incase of conflict between international and national law international law prevails.

Answer options :

(1) Only (a)
(2) Only (b)
(3) Both (a) and (b)
(4) Neither (a) nor (b)

---

36. पुढील विधानांपैकी कोणते **योग्य** आहे ?

(a) इलबर्ट बिल चा हेतू भारतीय न्यायाधिशांना भारतातील ब्रिटीश न्यायाधिशांच्या पातळीवर आणण्याचा होता.

(b) इलबर्ट बिल मागे घेण्यात आले कारण त्याच्या मसुद्यात चूक होती.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a)
(2) केवळ (b)
(3) दोन्ही (a) व (b)
(4) न (a) न (b)

Which of the following statements is **correct** ?

(a) The Ilbert Bill aimed at establishing equality of Indian judges with the British judges in India.

(b) The Ilbert Bill was withdrawn because it was not correctly drafted.

Answer options :

(1) Only (a)
(2) Only (b)
(3) Both (a) and (b)
(4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

37. समानतेच्या अधिकारामध्ये खालीलपैकी कोणत्या मुद्द्यांच्या अंतर्भाव होतो ?

(a) कायद्यासमोर समानता (b) अस्पृश्यतेची समाप्ती

(c) पदव्यांची समाप्ती (d) समान अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (d) (2) फक्त (a), (c), (d)

(3) फक्त (a), (b), (c) (4) फक्त (b), (c), (d)

Right to equality consists of :

(a) Equality before law (b) Abolition of Untouchability

(c) Abolition of Titles (d) Equal freedom of expression

Answer options :

(1) Only (a), (b), (d) (2) Only (a), (c), (d)

(3) Only (a), (b), (c) (4) Only (b), (c), (d)

---

38. कालानुक्रमाने मांडणी करा :

(a) अंतर्गत सुरक्षा कायदा

(b) प्रतिबंधात्मक स्थानबद्धता कायदा

(c) दहशतवाद प्रतिबंधक कायदा

(d) राष्ट्रीय सुरक्षा कायदा

पर्यायी उत्तरे :

(1) (b) (a) (d) (c) (2) (a) (b) (c) (d)

(3) (c) (d) (a) (b) (4) (b) (d) (c) (a)

Arrange in chronological order :

(a) Maintenance of Internal Security Act.

(b) Preventive Detention Act.

(c) Prevention of Terrorism Act.

(d) National Security Act.

Answer options :

(1) (b) (a) (d) (c) (2) (a) (b) (c) (d)

(3) (c) (d) (a) (b) (4) (b) (d) (c) (a)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

39. राज्याच्या धोरणाच्या मार्गदर्शक तत्वांबाबतची भाष्ये आणि भाष्यकार यांची जुळणी करा :

(a) ''समाजवादावाचून फेबियन समाजवाद.'' (i) के. टी. शाह

(b) ''जरी या घोषणांना कितीही प्रमाणात 'वचने' मानावयाचे ठरले, तरीही त्यांच्यामुळे राज्यघटनेला अपकिर्ती प्राप्त होईल.'' (ii) डॉ. बी. आर. आंबेडकर

(c) ''राजकीय लोकशाहीपासून वेगळी असलेली आर्थिक लोकशाही.'' (iii) 19 व्या शतकातील इंग्लीश तत्वज्ञान

(d) ''बँकेच्या सोयीनुसार वटविता येणारा चेक.'' (iv) डॉ. के. सी. व्हेअर

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

Match the comments about the Directive Principles of State Policy with the commentators.

(a) "Fabian socialism without socialism". (i) K.T. Shah

(b) "If these declarations are, however, to be treated as 'words' they will bring discredit upon the Constitution". (ii) Dr. B.R. Ambedkar

(c) "Economic democracy as distinguished from political democracy". (iii) 19th century English Philosophy

(d) "A cheque payable by the bank at its convenience". (iv) Dr. K.C. Wheare

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

---

40. घटक राज्यांची पुनर्रचना किंवा त्यांच्या सीमा बदलण्याबाबतच्या खालील विधानांपैकी कोणते विधान **चूक** आहे ?

(1) संसदेला तो अधिकार दिला आहे.

(2) संसद साध्याबहुमताने तसा कायदा करू शकते.

(3) विधेयकाची शिफारस करण्यापूर्वी राष्ट्रपतींनी संबंधित घटकराज्य विधीमंडळांची मते 'आजमावली' पाहिजेत.

(4) सीमा बदलण्यासाठी संबंधित घटकराज्यांची संमती आवश्यक आहे.

Which one of the following statements is **not correct** about the re-organisation of the states or alteration of their boundaries ?

(1) Parliament is entrusted with the power.

(2) The parliament can enact such a law by a simple majority.

(3) President has to 'ascertain' the views of the legislatures of the concerned states before recommending the bill.

(4) Consent of the concerned states is required for altering the boundaries.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

41. पुढील विधानांपैकी कोणते **खरे** आहे ?

(a) अजस्त्र वट वृक्ष ज्याचे-नांव फायकस इंडिका आहे. भारताचा राष्ट्रीय वृक्ष आहे.

(b) सर्वत्र वाढणारे फळ 'आंबा' ज्याचे नांव मँजिफेरा बेंगालेंसिस आहे भारताचे राष्ट्रीय फळ आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) न (a) न (b)

Which of the following statements is **correct** ?

(a) The Banyan Tree a huge tree by name ficus Indica is the National Tree of India.

(b) Mango, a widely cultivated fruit in India, by name Mangifera bengalensis is the National Fruit of India.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

42. गटा बाहेरचा ओळखा :

विचार, अभिव्यक्ती, विश्वास, श्रद्धा, उपासना, सामाजिक

पर्यायी उत्तरे :

(1) विचार (2) श्रद्धा (3) उपासना (4) सामाजिक

Identify the odd one out !

Thought, Expression, Belief, Faith, Worship, Social.

Answer options :

(1) Thought (2) Faith (3) Worship (4) Social

---

43. माहिती अधिकार अधिनियम 2005, च्या कलम 12 अंतर्गत मुख्य माहिती आयुक्ताच्या नियुक्तिची शिफारस करणाऱ्या समितिमध्ये खालीलपैकी कोणाचा उल्लेख नाही ?

(1) पंतप्रधान

(2) लोकसभेमध्ये विपक्षीदलाचा नेता

(3) लोकसभेचा सभापती

(4) पंतप्रधानाद्वारे नामनिर्देशित केलेला केंद्रिय मंत्रीमंडळ सदस्य

Under section 12 of the Right to Information Act, 2005 who amongst the following is not mentioned as a part of committee to recommend, the appointment of the Chief Information Commissioner.

(1) Prime Minister

(2) Leader of opposition in Lok Sabha

(3) Speaker of the Lok Sabha

(4) Union Cabinet Minister nominated by Prime Minister

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

44. भारतीय संविधानाच्या कोणत्या अनुच्छेदाअंतर्गत माहिती मिळण्याचा अधिकार प्राप्त झाला आहे ?
(1) 19 (1) (a) (2) 19 (1) (b) (3) 19 (1) (c) (4) 19 (1) (d)
Right to receive information is derived from the concept, which is comprised in Article ________ of the Constitution of India.
(1) 19 (1) (a) (2) 19 (1) (b) (3) 19 (1) (c) (4) 19 (1) (d)

---

45. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 अंतर्गत ''सक्षम प्राधिकारी'' म्हणजे :
(a) लोकसभेचे किंवा राज्य विधानसभेच्या बाबतीत किंवा संघराज्य क्षेत्राच्या बाबतीत सभापती.
(b) सर्वोच्च न्यायालयाच्या बाबतीत, भारताचे मुख्य न्यायमुर्ति
(c) उच्च न्यायालयाच्या बाबतीत, उच्च न्यायालयाचा मुख्य न्यायमुर्ति
(d) संविधानाद्वारे किंवा तद्न्वये स्थापन किंवा घटित करण्यात आलेल्या अन्य प्राधिकरणांच्या बाबतीत, यथास्थिती, राष्ट्रपती किंवा राज्यपाल.
वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे ?
(1) (a) आणि (b) फक्त (2) (b) आणि (c) फक्त
(3) (c) आणि (d) फक्त (4) (a), (b), (c) आणि (d)
"Competent authority" under the Right to Information Act, 2005 means and includes.
(a) The speaker of the House of the people or the legislative assembly of a state or a union territory.
(b) The Chief Justice of India in the case of Supreme Court.
(c) The Chief Justice of High Court in case of High Court.
(d) The President or the Governor as case may be in the case of other authorities established or constituted by or under the Constitution.
Which of the statement given above is/are correct ?
(1) (a) and (b) only (2) (b) and (c) only
(3) (c) and (d) only (4) (a), (b), (c) and (d)

---

46. प्रत्येक शक्य नोड दरम्यान दोन्ही दिशेने लिंक आहेत त्या संगणकीय जाळ्याच्या मांडणीचे नाव काय ?
(1) अंगठी (Ring) (2) स्टार (Star) (3) झाड (Tree) (4) जाळी (Mesh)
What is the name of the network topology in which there are bi-directional links between each possible node ?
(1) Ring (2) Star (3) Tree (4) Mesh

---

47. महाराष्ट्र 'शासनाने' मोटर व्हेईकल विभागासाठी ऑनलाईन (online) नोंदणी व परवाना देणारे ________ हे संकेतस्थळ चालू केले आहे.
(1) डब्ल्यू.डब्ल्यू.डब्ल्यू.डॉट महाट्रान्सकॉम डॉट इन (www.mahatranscom.in)
(2) डब्ल्यू.डब्ल्यू.डब्ल्यू.डॉट आर.टी.ओ. डॉट कॉम (www.RTO.com)
(3) डब्ल्यू.डब्ल्यू.डब्ल्यू.डॉट महाइन्फो डॉट कॉम (www.mahainfo.com)
(4) डब्ल्यू.डब्ल्यू.डब्ल्यू.डॉट महाआर.टी.ओ. डॉट कॉम (www.maharto.com)
The portal launched by Maharashtra Government for motor vehicles department for online registration and licence is ________.
(1) www.mahatranscom.in (2) www.RTO.com
(3) www.mahainfo.com (4) www.maharto.com

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

48. ________ ही एक शोध सुविधा आहे जी गुफरमध्ये शोध करण्यासाठी उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे. ही सुविधा वापरुन आपण गुफरमधील एखादी फाईल, महत्वाचा शब्द आणि शीर्षक वापरुन शोधू शकतो.

(1) याहू (2) गिगाब्लास्ट (3) व्हेरॉनिका (4) म्यूनाक्स

________ is a search facility made available to search in Gopher. Using this we can search for a file in Gopher using keywords and titles.

(1) Yahoo (2) Gigablast (3) Veronica (4) Munax

---

49. संगणकीय न्यायालयीन प्रक्रिया (Computer forensics) कश्याकरिता वापरतात ?

(a) मिटवलेल्या फाईल मिळवण्याकरिता.

(b) कोणती आज्ञावली (program) वापरली गेली निर्धारित करण्याकरिता.

(c) दुसऱ्या उपभोक्त्याची ई-मेल (e-mail) कोण वाचत आहे हे शोधण्याकरिता.

(d) दस्तऐवजाचे (documents) अदृश्य इतिवृत्त शोधण्याकरिता.

वरीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.

(1) (a) आणि (b) (2) (a) आणि (c)

(3) (c) आणि (d) (4) वरील सर्व पर्याय

Computer forensics can help :

(a) Recover deleted files.

(b) Determine what program has been run.

(c) Find out who is reading another user's e-mail.

(d) Discover the hidden history of documents.

Select correct option from above options.

(1) (a) and (b) (2) (a) and (c)

(3) (c) and (d) (4) All the above options

---

50. ________, हे संगणकाचे साधन अर्थविभागामध्ये अंदाजपत्रक तयार करणे, क्रियाकलाप आधारित मूल्य ठरविणे, आर्थिक कामगिरीचे विश्लेषण आणि आर्थिक गोष्टींचा नमुना/साचा तयार करण्यासाठी वापरले जाते.

(1) डीमार्ट (2) इर्गोनॉमिक्स (3) ओलॅप (4) ई-कॉमर्स

________ this application of computer is used in finance department for applications such as budgeting, activity-based costing, financial performance analysis and financial modeling.

(1) DMART (2) ERGONOMICS (3) OLAP (4) E-Commerce

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

51. कोणत्याही वेबसाईटवर माहिती मिळविण्याकरिता खालील क्रिया, योग्य क्रमाने लावा :
(a) साईट होस्ट करण्याकरिता ब्राऊजर विनंती वेब सर्वरपासून वेबपृष्ठापर्यंत.
(b) तुमच्या वेब ब्राऊजरमध्ये वेबसाईटचा पत्ता किंवा URL प्रविष्ट करणे.
(c) संगणक पडद्यावर जी माहिती प्रदर्शित होते ती वेब ब्राऊजरने अर्थ लावणे.
(d) आपल्या संगणकाकरिता सर्वरने इंटरनेटवर माहिती पाठविणे.

पर्यायी उत्तरे :
(1) (b), (a), (d), (c) (2) (a), (b), (c), (d)
(3) (a), (b), (d), (c) (4) (b), (a), (c), (d)

Arrange the following activities in proper order/sequence to access any website.
(a) Browser requests the web page from the web server that hosts the site.
(b) Enter the address or URL of the website in your web browser.
(c) Web browser interprets the data displaying it on your computer screen.
(d) Server sends data over the internet to your computer.

Answers Options :
(1) (b), (a), (d), (c) (2) (a), (b), (c), (d)
(3) (a), (b), (d), (c) (4) (b), (a), (c), (d)

---

52. ई-गव्हर्नन्स एक्सलेन्स बक्षिस घेणारे __________ हे स्टँप व नोंदणी माहिती तंत्रज्ञान चे ॲप्लीकेशन आहे.
(1) इ-सरल (2) इ-सरीता (3) आय-सरिता (4) आय-सरल

The e-governance excellence award taken by stamp and registration Information Technology application is named as __________.
(1) E - SARAL (2) E - SARITA (3) I - SARITA (4) I - SARAL

---

53. __________ या नियमावलीमध्ये, प्रत्येक स्थानकाला दोन चॅनेल/मार्ग नेमून दिलेले असतात. यापैकी अरुंद चॅनेल हा नियंत्रण चॅनेल म्हणून वापरला जातो जो स्थानकाला संकेत करतो/इशारा करतो आणि रुंद चॅनेल हा माहितीची रचना/चौकट निर्गत करण्यासाठी वापरला जातो.
(1) डब्ल्यू डी एम् ए (2) सी डी एम् ए (3) टी डी एम् ए (4) एफ् डी एम् ए

__________ in this protocol, each station is assigned two channels. A narrow channel is provided as a control channel to signal the station and a wide channel is provided so the station can output data frames.
(1) WDMA (2) CDMA (3) TDMA (4) FDMA

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

54. खालीलपैकी क्लाऊड गणना (cloud-computing) सेवा प्रतिकृती कोणते आहे ?
(a) सेवा म्हणून सॉफ्टवेअर (b) सेवा म्हणून प्लॅटफॉर्म
(c) सेवा म्हणून पायभूत सुविधा (d) सेवा म्हणून मनुष्यबळ
पर्यायी उत्तरे :
(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d) (3) (c), (d), (a) (4) (a), (b), (d)
Which are service models for cloud-computing ?
(a) Software as a service (b) Platform as a service
(c) Infrastructure as a service (d) Manpower as a service
Answer Options :
(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d) (3) (c), (d), (a) (4) (a), (b), (d)

---

55. मोबाईल तंत्रज्ञान मध्ये आय.एम.इ.आय. म्हणजे काय ?
(1) इंटरनॅशनल मोबाईल इक्विपमेंट आयडेंटीटी
(2) इंडीयन मोबाइल इक्विपमेंट आयडेंटीटी
(3) इंडीयन मेट्रोपोलीटन इक्विपमेंट आयडेंटीटी
(4) इंटरनॅशनल मिडीया इक्विपमेंट आयडेंटीटी
What I.M.E.I. means in Mobile Technology ?
(1) International Mobile Equipment Identity
(2) Indian Mobile Equipment Identity
(3) Indian Metropolitan Equipment Identity
(4) International Media Equipment Identity

---

56. 'आर्थिक लाभ' म्हणजे :
(a) नुकसान भरपाई
(b) दैनंदिन खर्चाच्या पूर्ततेसाठी तसेच पीडीत महिलेला झालेल्या नुकसान भरपाई पोटी देण्यात येते ती आर्थिक नुकसान भरपाई
(c) कौटुंबिक हिंसाचार दूर करण्यासाठी दिलेली नुकसान भरपाई
(d) दावा निकालात काढताना दिलेली अंतिम नुकसान भरपाईची रक्कम
पर्यायी उत्तरे :
(1) (a) आणि (b) (2) (b) फक्त (3) (d) फक्त (4) (c) फक्त
Monetary relief means :
(a) Compensation amount
(b) Compensation to meet the expenses incurred and losses suffered by the aggrieved person.
(c) Compensation to redress domestic violence.
(d) Compensation as a final amount deciding the case.
Answer Options :
(1) (a) and (b) (2) (b) only (3) (d) only (4) (c) only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

57. बालमजुरी रोखण्याकरता राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोगाने खालील उद्योगांवर लक्ष केंद्रित केले आहे :
(1) काच व बांगडी उद्योग, सॉफ्टवेअर उद्योग, आरोग्य सेवा उद्योग
(2) आरोग्यसेवा उद्योग, वीट भट्टी, रेशीम उद्योग
(3) हॉटेल व्यवसाय, माहिती तंत्रज्ञान, बांगडी व्यवसाय
(4) बांधकाम व्यवसाय, हिरे व्यवसाय, वीट भट्टी

In an attempt to abolish childlabour National Human Rights Commission (NHRC) is focusing its attention on following industries.
(1) Glass and Bangle Industry, Software Industry, Healthcare Industry.
(2) Healthcare Industry, Brick-kilns, Silk Industry.
(3) Hotel Industry, Information and Technology Industry, Bangle Industry.
(4) Construction work, Diamond cutting, Brick-kiln Industry.

---

58. ''अन्नाचा अधिकार'' ह्या राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोगाच्या कार्यक्रमाची सुरुवात होण्यामागे सर्वोच्च न्यायालयाचे निर्देश व ________ ह्यांनी लिहिलेले पत्र कारणीभूत आहे.
(1) श्रीमती. सोनिया गांधी (2) श्री. शरद पवार
(3) श्री. चतुरानन मिश्रा (4) श्रीमती. सुषमा स्वराज

"Right to Food" programme of National Human Rights Commission is a Result of Supreme Court directive and a letter written by ________.
(1) Mrs. Sonia Gandhi (2) Mr. Sharad Pawar
(3) Mr. Chaturanan Mishra (4) Mrs. Sushma Swaraj

---

59. कौटुंबिक हिंसाचार ही मानवी हक्कांची बाब आहे असे खालीलपैकी कशामध्ये मान्य केले आहे ?
(1) व्हिएन्ना अकॉर्ड 1994 (2) रियो डिक्लरेशन
(3) रामसेर कनव्हेंशन (4) वरीलपैकी काहीच नाही

Among the following which acknowledged that domestic violence is undoubtedly a human rights issue :
(1) Vienna Accord of 1994 (2) Rio Declaration
(3) Ramser Convention (4) None of the above

---

60. हुंडाबंदी कायदा 1961, नुसार हुंड्याची मागणी करण्याची शिक्षा :
(1) किमान सहा महिने ते दोन वर्षे कैद
(2) रु. 10,000 पर्यंत दंड
(3) काही विशिष्ट कारणांसाठी सहा महिन्यांपेक्षा कमी कैद
(4) वरीलपैकी सर्व

Penalty for Demanding 'Dowry' under Dowry Prohibition Act 1961 is :
(1) Imprisonment for a minimum of 6 months to two years.
(2) Fine upto Rs. 10,000.
(3) Under special reasons imprisonment less than 6 months.
(4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

61. हुंडाबंदी अधिनियम 1961 मध्ये व्यक्त केलेल्या 'मूल्यवान रोखे' ह्या शब्दाची व्याख्या खालीलपैकी कोणत्या अधिनियमात केलेली आहे ?

(1) हुंडाबंदी अधिनियम, 1961
(2) भारतीय दंड संहिता, 1860
(3) भारतीय पुरावा अधिनियम, 1872
(4) दंड प्रक्रिया संहिता, 1973

The expression 'Valuable Security' used in The Dowry Prohibition Act, 1961, is defined in which of the following Acts ?

(1) Dowry Prohibition Act, 1961
(2) The Indian Penal Code 1860
(3) The Indian Evidence Act, 1872
(4) The code of Criminal Procedure, 1973

---

62. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम 2005 अनुसार राज्य सरकाराकडे नोंदणी केल्यानंतर खालीलपैकी कोण 'सेवा देणारा' म्हणून कार्य करु शकतो ?

(1) सोसायटी नोंदणी अधिनियम 1860 अन्वये नोंद झालेली ऐच्छिक संस्था.
(2) कंपनी अधिनियम 1956 अन्वये नोंद झालेली कंपनी.
(3) (1) आणि (2) दोन्ही
(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Under Protection of Women from Domestic Violence Act 2005, which of the following can act as 'Service Provider' after registering itself with the state government ?

(1) Voluntary Association registered under Societies Registration Act 1860.
(2) Company Registered under Companies Act 1956.
(3) Both (1) and (2)
(4) None of the above

---

63. अनुसूचित जाती वा जमातीचा सदस्य नसलेल्या लोकसेवकाने ॲट्रॉसिटी ॲक्ट खालील कर्तव्यांची जाणीवपूर्वक हेळसांड केली, तर ॲट्रॉसिटी ॲक्ट 1989 च्या तरतूदीनुसार :

(1) कैद किमान 6 महिने ते 1 वर्ष
(2) कैद किमान 3 महिने
(3) दंड रुपये 25,000 पर्यंत व पदावनती
(4) सेवेतुन बडतर्फी

A public servant, not a member of S.C./S.T., willfully neglects his duties under S.C./S.T. (prevention) of Atrocities Act 1989. The punishment is :

(1) Imprisonment for minimum 6 months extending upto 1 year.
(2) Imprisonment upto 3 months.
(3) Fine upto Rs. 25,000 and demotion.
(4) Dismissal from service.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

64. भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 15 अंतर्गत प्रदान करण्यात आलेला 'भेदभावाचा निषेध' हा अधिकार आंतरराष्ट्रीय नागरीक आणि राजकीय अधिकारनाम्यांच्या कोणत्या अनुच्छेदाशी समरूप आहे ?

(1) अनुच्छेद 23 (2) अनुच्छेद 26 (3) अनुच्छेद 21 (4) अनुच्छेद 16

The Fundamental Right of 'Prohibition of discrimination conferred U/A 15 of Indian Constitution has been recognised and is identical to _________ of the covenant on Civil and Political Rights.

(1) Article 23 (2) Article 26 (3) Article 21 (4) Article 16

---

65. अस्पृश्यता (गुन्हे) अधिनियम 1955 मध्ये दुरुस्ती व त्याचे नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम हे नवे नाव कोणत्या वर्षी करण्यात आले ?

(1) 1956 (2) 1975 (3) 1976 (4) 1978

Untouchability (offences) Act, 1955 has been amended and renamed in _________ as the Protection of Civil Rights Act, 1955.

(1) 1956 (2) 1975 (3) 1976 (4) 1978

---

66. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) नियम 1995 च्या नियम 16 अंतर्गत राज्य उच्चाधिकार दक्षता व समन्वयन समितीची रचना करण्याकरिता किती सदस्यांचा समावेश असतो ?

(1) 15 पेक्षा जास्त सदस्य नसावे (2) 20 पेक्षा जास्त सदस्य नसावे

(3) 25 पेक्षा जास्त सदस्य नसावे (4) अमर्यादित सदस्य

How many number of members are prescribed by Rule 16 of the Schedule Castes and Schedule Tribes (Prevention of Atrocities) Rules 1995 for constitution of state level vigilance and monitoring committee ?

(1) Not more than 15 (2) Not more than 20

(3) Not more than 25 (4) Unlimited members

---

67. श्रीमती 'अ ब क' चांगुलपणाने घरगुती जुलुमाचे कार्य घडल्याची माहिती देते. चौकशीअंती घरगुती जुलुम झाला नसल्याचे स्पष्ट होते. घरगुती जुलुमांनुसार रक्षण करण्याच्या कायद्याच्या तरतूदीनुसार :

(1) श्रीमती 'अ ब क' वर कोणतीही दिवाणी अथवा फौजदारी कारवाई करता येणार नाही.

(2) श्रीमती 'अ ब क' वर फौजदारी नाही पण दिवाणी कारवाई करता येईल.

(3) श्रीमती 'अ ब क' वर फौजदारी व दिवाणी दोन्ही कारवाया करता येतील.

(4) श्रीमती 'अ ब क' वर केवळ फौजदारी कारवाई करता येईल.

Mrs. ABC in 'Good faith' gives information about 'Domestic Violence' to the Protection Officer. On investigation, no evidence of domestic violence is found.

(1) Mrs. ABC is free from any civil or criminal liability.

(2) Mrs. ABC is not liable criminally but there is a civil liability.

(3) Mrs. ABC is liable both under civil and criminal law.

(4) Mrs. ABC is liable criminally only.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

68. भारतीय संविधानाच्या कोण-कोणत्या अनुच्छेदामध्ये दिलेल्या अधिकाराअंतर्गत कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम 2005 ची अधिनियमिती करण्यात आली ?
(1) 12, 15, 17 (2) 14, 15, 21 (3) 14, 19, 25 (4) 25, 28, 29
The Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005 was enacted keeping in view the rights guaranteed under articles ________ of the Constitution of India.
(1) 12, 15, 17 (2) 14, 15, 21 (3) 14, 19, 25 (4) 25, 28, 29

---

69. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम 1955 हा कायदा भारतीय संविधानाच्या कोणत्या अनुच्छेदाच्या आधारावर अधिनियमित करण्यात आलेला आहे ?
(1) अनुच्छेद 16 (2) अनुच्छेद 17 (3) अनुच्छेद 18 (4) अनुच्छेद 19
Which of the following Articles of Constitution of India is the base for enactment of the Protection of Civil Rights Act, 1955 ?
(1) Article 16 (2) Article 17 (3) Article 18 (4) Article 19

---

70. अनुसूचित जातीत असलेल्या श्री. अ ब क ह्यांनी एका अनुसूचित जातीच्या स्त्रीवर बळाचा वापर करुन तिची अप्रतिष्ठा करण्याचा प्रयत्न केला. श्री. अ ब क ह्यांना कोणती शिक्षा होऊ शकते ?
(1) ॲट्रॉसिटी कायद्यानुसार कमीतकमी 6 महिने ते जास्तीतजास्त 5 वर्षांपर्यंत कैद.
(2) ॲट्रॉसिटी कायद्याखाली शिक्षा होऊ शकत नाही.
(3) इंडियन पीनल कोडच्या तरतुदीप्रमाणे शिक्षा होईल.
(4) पर्याय (2) व (3) दोन्ही
Mr. ABC, who is a S.C. assaults and tries to outrage modesty of a woman belonging to S.C. (Scheduled Caste). Mr. ABC is liable to be punished with :
(1) Imprisonment not less than 6 months, extending upto 5 years as per Atrocities Act.
(2) Cannot be tried under S.C./S.T. Atrocities Act.
(3) Can be punished under relevant sections of Indian Penal Code.
(4) Both (2) and (3)

---

71. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम 2005 अंतर्गत इन कॅमेऱ्यात सुनावणी केव्हा घेतली जाते ?
(1) परिस्थिती बघता न्यायदंडाधिकाऱ्याला वाटेल तेव्हा
(2) जर दोन्ही पक्षापैकी एकाने अशी मागणी केली तेव्हा
(3) (1) आणि (2) दोन्ही
(4) इन-कॅमेरा सुनावणीची अधिनियमामध्ये तरतुद नाही
Under the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005, when in-camera proceedings are conducted ?
(1) When Magistrate considers that the circumstances of the case so warrant.
(2) When either party to the proceedings so desires.
(3) Both (1) and (2)
(4) There is no provision of in-camera proceedings.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

72. हुंडाबंदी अधिनियम 1961 मधील गुन्हे :
(1) जामीन योग्य आणि आपसात मिटवण्याजोग्य आहेत.
(2) जामीन अयोग्य आणि आपसात मिटवण्याजोग्य आहेत.
(3) जामीन योग्य परंतु आपसात न मिटवण्याजोग्य आहेत.
(4) जामीन अयोग्य परंतु आपसात न मिटवण्याजोग्य आहेत.
Offences under Dowry Prohibition Act, 1961 are :
(1) Bailable and Compoundable
(2) Non-bailable and Compoundable
(3) Bailable but Non-compoundable
(4) Non-bailable but Non-compoundable

---

73. व्यभिचाराचा/जारकर्माचा गुन्हा कोणाविरुद्ध असतो ?
(1) पत्नी (2) पति
(3) (1) किंवा (2) (4) दोन्ही (1) व (2)
Adultery is an offence committed by :
(1) a wife (2) a husband
(3) a wife or a husband (4) a wife and a husband both

---

74. प्रतिपक्षाने संरक्षण आदेशाचा भंग केल्यास महिलांचा घरगुती जुलुमापासून रक्षण करण्यासंबंधीच्या कायद्यानुसार होणारी शिक्षा :
(1) कैद कमीतकमी 2 वर्षे
(2) कैद 1 वर्षापर्यंत
(3) 1 वर्षापर्यंत कैद किंवा रुपये 25,000 पर्यंत दंड
(4) 1 वर्षापर्यंत कैद किंवा रुपये 25,000 पर्यंत दंड किंवा दोन्ही.
Under Protection of Women from Domestic Violence Act 2005, penalty for breach of protection orders by the respondent is :
(1) Imprisonment not less than 2 years.
(2) Imprisonment upto 1 year
(3) Imprisonment upto one year or fine which may extend to Rs. 25,000.
(4) Imprisonment upto one year or fine which may extend to Rs. 25,000 or both

---

75. राष्ट्रीय मानवी हक्क संरक्षण आयोगाच्या अध्यक्षाची पदावधी त्यांच्या कार्यालयात प्रवेश केल्यापासून ________ वर्ष किंवा त्यांचे वय ________ वर्ष होईपर्यंत असते.
(1) तीन, 65 (2) पाच, 65 (3) तीन, 70 (4) पाच, 70
Chairperson of National Human Rights Commission shall hold office for a term of ________ years from the date on which he enters upon his office or until he attains the age of ________ years, whichever is earlier.
(1) Three, Sixty-five (2) Five, Sixty-five (3) Three, Seventy (4) Five, Seventy

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

76. मुंबई पोलीस अधिनियम 1951 च्या कोणत्या कलम अंतर्गत रस्त्यावर किंवा सार्वजनिक ठिकाणी स्वत:चे अंग प्रदर्षण करणे प्रतिषेध आहे ?

(1) 110 (2) 111 (3) 112 (4) 113

Indecent exposure of one's own private parts in any street or a public place is prohibited under section __________ of the Bombay Police Act, 1951.

(1) 110 (2) 111 (3) 112 (4) 113

---

77. मुंबई पोलिस अधिनियम 1951, अंतर्गत खालीलपैकी कोणत्या सार्वजनिक जागेसाठी, परवाना घेण्याची गरज नाही ?

(1) भोजन वसतिगृह (2) उपाहारगृह
(3) मदिरागृह (4) निवासगृह

Which of the following public places does not require licence under Bombay Police Act, 1951 ?

(1) Boarding Houses (2) Eating Houses
(3) Liquor Houses (4) Lodging Houses

---

78. जमावाने बेकायदेशीररीत्या केलेल्या जबर दुखापतीची नुकसान भरपाई कोण ठरवते ?

(a) ग्रेटर मुंबईत मुख्य महानगर दंडाधिकारी
(b) जिल्ह्यात जिल्हा दंडाधिकारी
(c) महसूल आयुक्ताच्या पूर्व मंजुरीने (a) व (b) दोन्ही पर्याय
(d) प्रथम वर्ग न्याय दंडाधिकारी

योग्य पर्याय निवडा.

(1) (a) व (b) (2) (b) फक्त (3) (c) फक्त (4) (a) आणि (d)

In case of injury caused by unlawful assembly, compensation amount shall be determined by :

(a) The Chief Metropolitan Magistrate in Greater Mumbai.
(b) District Magistrate in District.
(c) Both (a) and (b) with the previous sanction of Revenue Commissioner.
(d) Judicial Magistrate First Class.

Select correct response.

(1) (a) and (b) (2) (b) only (3) (c) only (4) (a) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

79. मुंबई पोलीस अधिनियम 1951 चे कलम 67 नुसार रस्त्यातील रहदारी वगैरेचे नियमन करणेबाबत खालीलपैकी कोणते पोलीस अधिकाऱ्यांचे कर्तव्य नाही ?

(1) रस्त्यातील रहदारीचे नियमन करणे व रहदारीवर नियंत्रण ठेवणे.

(2) रस्त्यात बंदोबस्त ठेवणे.

(3) सार्वजनिक तरीतमध्ये (प्रवाशी बोट वाहतुक) लोकांची फार गर्दी होवू न देणे.

(4) आगीमुळे हानी किंवा नुकसान न होवू देण्याबद्दल प्रयत्नांची शिकस्त करणे.

Which one of the following is not a duty of Police Officer regarding regulation of traffic in street u/s 67 of the Bombay Police Act 1951 ?

(1) to regulate and control the traffic in the streets.

(2) to keep order in the streets.

(3) to prevent over crowding of people in public ferry-boats.

(4) to use his best endeavours to prevent any loss or damages by fire.

---

80. मुंबई पोलीस अधिनियम 1951 चे कलम 37 नुसार आयुक्त आणि जिल्हा दंडाधिकारी यांना सार्वजनिक शांतता आणि सुरक्षितता राखण्याकरिता खालीलपैकी कोणता अधिकार दिला गेलेला नाही ?

(a) शस्त्रे, तलवारी, भाले, बंदुका, सुरे, काठ्या ई. वस्तु बरोबर घेवून जाण्यास मनाई करणे.

(b) कोणताही दाहक पदार्थ किंवा स्फोटक पदार्थ बरोबर नेण्यास प्रतिबंध करणे.

(c) दगड किंवा इतर क्षेपणास्त्रे जवळ बाळगण्यास किंवा ते सोडण्यास किंवा फेकण्यास प्रतिबंध करणे.

(d) कोणत्याही सार्वजनिक जागेत किंवा जागेजवळ ध्वनिक्षेपकाचा उपयोग करण्याचे नियम करणे व त्यावर नियंत्रण ठेवणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त (3) (c) फक्त (4) (d) फक्त

Which one of the following powers is not entrusted to Commissioner and District Magistrate for preservation of public peace or public safety u/s 37 of the Bombay Police Act, 1951 ?

(a) Prohibiting the carrying of weapons, swords, spears, guns, knives, sticks etc.

(b) Prohibiting the carrying of any corrosive substance or explosives.

(c) Prohibiting carrying, collection and preparation of stones or other Missiles etc.

(d) Power to regulate and control the use of loudspeakers in or near any public place.

Answer options :

(1) (a) only (2) (a) and (b) only (3) (c) only (4) (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

81. 'पोलीस अधिकाऱ्यांचा जनतेप्रती जबाबदाऱ्या' मुंबई पोलीस अधिनियम 1951च्या कोणत्या कलमामध्ये नमूद केल्या आहेत ?

(1) 64 (2) 65 (3) 66 (4) यापैकी कोणतेही नाही .

Under Bombay Police Act, 1951, duties of the Police Officers towards the public are mentioned under section ________.

(1) 64 (2) 65 (3) 66 (4) None of the above

---

82. मुंबई पोलीस अधिनियम 1951 च्या कलम 64 नुसार खालीलपैकी कोणते पोलीस अधिकाऱ्यांचे कर्तव्य नाही ?

(1) अटक केलेल्या किंवा अभिरक्षेत ठेवलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला योग्य अन्न व निवारा देण्याबद्दल व्यवस्था करणे.

(2) प्रत्येक समन्स तत्परतेने बजावणे व प्रत्येक अधिपत्र किंवा ईतर आदेश तत्परतेने पाळणे व बजावणे.

(3) आपणास शक्य असेल तितका प्रयत्न करून सार्वजनिक उपद्रव निर्माण होण्यास आळा घालणे.

(4) दुसरा कोणताही पोलीस अधिकारी मदतीस बोलावील तेव्हा त्यास मदत करणे.

Which of the following is not a duty of Police Officer u/s 64 of Bombay Police Act 1951 ?

(1) to arrange for proper sustenance and shelter of every person who is under arrest or in custody.

(2) promptly to serve every summons and obey and execute warrant or any other order.

(3) to prevent to the best of his ability the commission of public nuisance.

(4) to assist another police officer when called upon to do so.

---

83. जर एखादा व्यक्ति पोलीस दलामध्ये नसतांना सुद्धा, अनधिकृतपणे पोलीस गणवेशाचा वापर करत असेल तर गुन्हा सिद्ध झाल्यास त्याला जास्तीत जास्त किती दंड होऊ शकतो ?

(1) रु. 1000 (2) रु. 2000

(3) रु. 5000 (4) यापैकी कोणतेही नाही

Any person not being a member of the police force, makes unauthorised use of police uniform shall on conviction be punished with a fine which may extend to :

(1) Rs. 1000 (2) Rs. 2000

(3) Rs. 5000 (4) None of the above

---

84. जर एखाद्या व्यक्तिला पोलीस अधिकाऱ्याने त्रासदेण्याकरिता किंवा अनावश्यकरित्या अडवले, तपासले किंवा अटक केले, तर गुन्हा सिद्ध झाल्यास त्या पोलीस अधिकाऱ्याला जास्तीत -जास्त किती काळासाठी कारावास होऊ शकतो.

(1) 3 महिने (2) 6 महिने (3) 9 महिने (4) 1 वर्ष

A Police Officer, who vexatiously and unnecessarily detains, searches or arrests any person, shall on conviction be punished with imprisonment for a term which may extend to ________.

(1) 3 months (2) 6 months (3) 9 months (4) 1 year

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

85. मुंबई पोलीस अधिनियम 1951 च्या कलम 55, 56, 57 आणि 57 अ अनुसार एखाद्या विशिष्ट जागेवर न जाण्याच्या आदेशाची मुदत अवधि कोणत्याही परिस्थितिमध्ये ________ पेक्षा जास्त राहू शकत नाही.

(1) 6 महिने (2) 1 वर्ष
(3) दीड वर्ष (4) दोन वर्ष

A direction made under section 55, 56, 57 and 57 A for not entering any particular area, shall in no case exceed a period of :

(1) 6 months (2) One year
(3) One and half year (4) Two years

---

86. गुन्हा करण्याची तयारी करणे हा खालीलपैकी कोण-कोणत्या गुन्ह्यामध्ये दंडनीय अपराध आहे?

(a) बनावट नाणी बाळगणे
(b) भारत सरकार विरुद्ध युद्ध करण्यासाठी हत्यारांची जमवा-जमव करणे.
(c) दरोडा घालण्यासाठी तयारी करणे.
(d) दंगल करण्यासाठी तयारी करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (d) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त
(3) (a), (b) आणि (c) फक्त (4) (b) आणि (d) फक्त

Preparation to commit offence is punishable in exceptional cases which includes :

(a) Possession of counterfeit coin.
(b) Collecting arms etc. with the intention of waging war against the Government of India.
(c) Making preparation to commit dacoity.
(d) Making preparation to commit rioting

Answer options :

(1) (a) and (d) only (2) (a) and (b) only
(3) (a), (b) and (c) only (4) (b) and (d) only

---

87. 'Z' ला गैर - हानि व्हावि या हेतुने 'A' ने 'Z' ची आंगठी नदीत फेकली. 'A' ने कोणता गुन्हा केला आहे?

(1) फसवणूक (2) गैर - हानि (3) विश्वासघात (4) अपकृती

'A' Voluntarily throws into a river a ring belonging to 'Z' with the intention of causing wrongful loss to 'Z'. A has committed :

(1) Cheating (2) Wrongful loss (3) Breach of trust (4) Mischief

---

88. खालीलपैकी कोण सार्वजनिक सेवक आहे परंतु सरकारी सेवक नाही?

(1) नगरपालिका आयुक्त (2) न्याय व्यक्ती
(3) कर निर्धारक (4) वरील सर्व

Who amongst the following is a public servant but not a Government servant ?

(1) Municipal Commissioner (2) Juryman
(3) Assessor (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

89. भारतीय दंड संहिता 1860, च्या खालीलपैकी कोणत्या कलमामध्ये अनैसर्गीक अपराधासंदर्भात तरतुद केली आहे ?

(1) भारतीय दंड संहिता 1860 चे कलम 375
(2) भारतीय दंड संहिता 1860 चे कलम 376
(3) भारतीय दंड संहिता 1860 चे कलम 377
(4) भारतीय दंड संहिता 1860 चे कलम 378

Which of the following sections Under Indian Penal Code 1860 speaks about unnatural offences ?

(1) Section 375 of Indian Penal Code 1860
(2) Section 376 of Indian Penal Code 1860
(3) Section 377 of Indian Penal Code 1860
(4) Section 378 of Indian Penal Code 1860

---

90. जोड्या लावा :

(a)	अपकृति	(i)	दखलपात्र, बिनजामिनी, आपसात न मिटण्याजोगा
(b)	फसवणूक आणि संपत्ती बेईमानपणे देण्यास भाग पाडणे	(ii)	अदखलपात्र, जामीन देण्याजोगे, तडजोड करण्याजोगे
(c)	अनैसर्गिक गुन्हा	(iii)	दखलपात्र, बिनजामिनी आणि तडजोड करण्याजोगे
(d)	दंडनीय विश्वासघात	(iv)	अदखलपात्र, जामीन देण्याजोगे आणि आपसात न मिटण्याजोगा.

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(4)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)

Match the following :

(a)	Mischief	(i)	Cognizable, Non-bailable, Non compoundable
(b)	Cheating and dishonestly inducing delivery of property	(ii)	Non-Cognizable, bailable and compoundable
(c)	Unnatural offence	(iii)	Cognizable, Non-bailable and - compoundable
(d)	Criminal breach of trust	(iv)	Non-Cognizable, bailable and Non- compoundable

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(4)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

91. भारतीय दंड संहिता मधील Chapter 21 अंतर्गत बेअब्रूचा गुन्ह्याची दखल ________ द्वारे घेतली जाते.

(1) पोलीस रिपोर्ट (2) व्यथित व्यक्तिने केलेल्या तक्रारी

(3) स्वप्रेरणेने (4) वरील सर्व

Cognizance of offence of defamation under Chapter XXI of Indian Penal Code can be taken :

(1) On a Police Report (2) On a complaint made by aggrieved person

(3) Suo Motu (4) All of the above

---

92. फौजदारी प्रक्रिया संहिता मधील कलम 95 मध्ये जप्तीची घोषणा रद्द करण्याचे आदेश खालीलपैकी कोण देऊ शकतो ?

(1) झडती अधिपत्राचे आदेश देणारे दंडाधिकारी

(2) मुख्य न्यायिक दंडाधिकारी/मुख्य महानगर दंडाधिकारी

(3) सत्र न्यायालय

(4) उच्च न्यायालय

A declaration of forfeiture under section 95 of Criminal Procedure Code can be set aside by which of the following ?

(1) Magistrate issuing search warrant

(2) Chief Judicial Magistrate/Chief Metropolitan Magistrate

(3) Court of sessions

(4) High Court

---

93. जामीन योग्य अपराधामध्ये, हक्क म्हणून जामीन कोणाद्वारे दिली जाते ?

(1) पोलीस अधिकारी (2) न्यायालय

(3) पोलीस अधिकारी आणि न्यायालय दोन्ही (4) यापैकी कोणतेही नाही

In a bailable offence, the bail is granted as a matter of right, by :

(1) Police officer (2) Court

(3) Both Police officer and court (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

94. कारागृहाच्या परिभाषेमध्ये खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने समाविष्ट आहेत ?
(a) राज्य शासनाने सामान्य किंवा विशेष हुकूमाद्वारे घोषित केलेली, कोणत्याही जागेस दुय्यम कारागृह म्हणून मान्यता दिलेली जागा.
(b) केन्द्र शासनाने घोषित केलेली अशा प्रकारची कोणतीही जागा.
(c) कोणतेही सुधारालय, किशोर सुधारालय किंवा अन्य कोणतीही अशा स्वरूपाची संस्था.

पर्यायी उत्तरे :
(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (c) फक्त (3) (a) आणि (b) फक्त (4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following statements is included in the definition of 'Prison' ?
(a) Any place which has been declared by the State Govt. by a general or special order, to be a subsidiary Jail.
(b) Any place which has been declared as such by the Central Govt.
(c) Any reformatory, Borstal Institutions or other institution of a like nature.

Answer options :
(1) (a) only (2) (a) and (c) only (3) (a) and (b) only (4) All of the above

---

95. फौजदारी प्रक्रिया संहिता मधील कलम 125 अंतर्गत पोटगीसाठी कोण दावा करु शकत नाही ?
(1) वयात आलेली लग्न झालेली मुलगी
(2) लहान अनौरस मूल
(3) आई किंवा वडील
(4) वरीलपैकी कोणीही नाही

Maintenance under section 125 of Criminal Procedure Code cannot be claimed by :
(1) A married daughter having attained majority
(2) Illegitimate minor child
(3) Father or Mother
(4) None of the above

---

96. भारतीय पुरावा अधिनियम 1872, अंतर्गत कबुली :
(1) हे प्रकरण कबूल करण्याचा निर्णायक पुरावा असतो
(2) हे प्रकरण कबूल करण्याचा निर्णायक पुरावा नसतो परंतु प्रतिबंधक असतो
(3) हे प्रकरण कबूल करण्याचा निर्णायक पुरावा आणि प्रतिबंधक दोन्ही असतो.
(4) यापैकी कोणतेही नाही

Under Indian Evidence Act 1872, admission :
(1) is conclusive proof of the matters admitted
(2) is not conclusive proof of the matters admitted but operate as estoppel
(3) is conclusive proof of the matter and also operates as estoppel
(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

97. भारतीय पुरावा अधिनियम 1872 च्या कलम 8 अंतर्गत व्यक्तिची वर्तणूक सुसंगत असण्यासाठी, ती :

(1) आधीची असणे आवश्यक आहे

(2) नंतरची असणे आवश्यक आहे

(3) आधीची किंवा नंतरची असू शकते

(4) आधीची नसून फक्त नंतरची असते

For the conduct to be relevant under section 8 of the Indian Evidence Act, 1872, it :

(1) must be previous

(2) must be subsequent

(3) may be either previous or subsequent

(4) only subsequent and not previous

---

98. 'मृत्यूपुर्व जबानी' ही खालीलपैकी कोणत्या प्रकीया/कार्यवाही मध्ये ग्राह्य असते ?

(1) केवळ फौजदारी प्रक्रिया आणि कार्यवाही

(2) केवळ दिवाणी प्रक्रिया आणि कार्यवाही

(3) फौजदारी तसेच दिवाणी प्रक्रिया आणि कार्यवाही

(4) ट्रिब्युनलस् समोरची प्रक्रिया आणि कार्यवाही

A dying declaration is admissible in which of the proceedings ?

(1) Only in criminal proceedings

(2) Only in civil proceedings

(3) In civil as well as criminal proceedings

(4) In the proceedings before tribunals

---

99. भारतीय पुरावा अधिनियम, 1872 च्या कलम 107 अंतर्गत संबंधित व्यक्ति मागील किती वर्षे जिवित होता हे दाखवावे लागते ?

(1) 10 वर्षापासून (2) 20 वर्षापासून (3) 25 वर्षापासून (4) 30 वर्षापासून

For presumption under section 107 of the Indian Evidence Act 1872, the person is to be shown to be alive :

(1) Within 10 years (2) Within 20 years (3) Within 25 years (4) Within 30 years

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

100. (a) साक्षीदाराच्या उलट तपासणीच्या लगेच त्याला उपस्थित करणाऱ्या पक्षाने त्याच्या केलेल्या तपासणीस फेरतपासणी असे म्हणतात.

(b) फेरतपासणीचा हुकूम हा शेवटचा असतो.

(c) फेरतपासणी गरजेची नाही, ती न्यायिक प्रक्रियेचा आवश्यक भाग नाही.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (c) (3) (c) फक्त (4) वरीलपैकी सर्व

(a) The examination of a witness, subsequent to the cross-examination by the party who called him, shall be called his re-examination.

(b) The order of re-examination is last.

(c) Re-examination is not necessary, it is not essential part of Judicial proceeding.

Which of the above statements is/are **correct** ?

(1) (a) only (2) (a) and (c) (3) (c) only (4) All of the above

---

-o0o-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

परीक्षेचे नांव : पोलीस उप निरीक्षक (मुख्य) परीक्षा - २०१४,
विषय : (प्रश्नपत्रिका क्र. २) सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान

परीक्षेचा दिनांक: २१ सप्टेंबर,२०१४
Best Learning Plateform for MPSC

पोलीस उपनिरीक्षक (मुख्य) परीक्षा - २०१४, या स्पर्धा परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण/संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यापुढे यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत तसेच त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	4	1	4	4
2	3	3	3	3
3	4	4	3	4
4	3	3	1	4
5	3	4	4	3
6	4	4	4	4
7	4	4	4	4
8	3	3	3	1
9	4	4	4	3
10	1	3	3	3
11	2	1	2	2
12	3	2	4	1
13	4	2	1	2
14	1	1	1	2
15	3	3	3	1
16	1	2	3	3
17	2	4	1	4
18	1	1	2	1
19	2	1	2	3
20	1	3	1	1
21	2	2	3	3
22	3	#	4	#
23	1	1	2	4
24	#	3	#	2
25	4	4	1	1

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	1	1	2	2
27	2	2	1	1
28	1	1	2	1
29	2	2	1	1
30	1	1	1	2
31	3	3	3	1
32	4	4	3	4
33	4	3	1	1
34	1	4	4	1
35	1	1	1	1
36	1	1	4	4
37	3	1	1	1
38	1	1	1	4
39	1	4	4	3
40	4	1	1	3
41	4	4	1	4
42	4	4	4	1
43	3	1	3	3
44	1	3	4	4
45	4	4	4	4
46	4	3	1	3
47	1	3	1	1
48	3	3	3	3
49	4	1	1	4
50	3	4	3	1

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहे

Date:- 27th Nov, 2014

संकलन - रितेश धांडे
More STUDY Material Visit - www.mpsconlineacademy.com
ई-Learning Plateform

Best Learning Plateform for MPSC

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	1	1	3	1
52	3	1	4	1
53	1	1	1	4
54	1	1	1	3
55	1	4	4	1
56	2	#	2	3
57	4	2	#	2
58	3	2	1	2
59	1	1	3	2
60	4	2	3	2
61	2	4	4	3
62	3	2	1	3
63	1	4	2	4
64	2	3	4	2
65	3	3	4	3
66	3	1	2	3
67	1	3	3	4
68	2	3	#	1
69	2	4	4	4
70	#	2	2	#
71	3	4	3	1
72	4	1	2	4
73	2	2	3	1
74	#	#	1	2
75	4	3	2	#

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	1	2	1	2
77	2	3	3	3
78	3	1	2	2
79	4	4	2	3
80	4	1	4	1
81	3	2	1	4
82	1	3	2	2
83	2	2	4	1
84	2	4	4	4
85	4	4	3	4
86	3	3	4	3
87	4	4	3	3
88	4	3	3	4
89	3	4	3	4
90	3	3	4	3
91	2	3	1	3
92	4	2	4	1
93	3	1	2	2
94	2	4	3	4
95	1	2	2	2
96	2	4	2	2
97	3	4	3	4
98	3	3	4	4
99	4	2	3	3
100	4	3	4	3

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

A

दि. २५ जून, 2017

CODE : LO9

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका-II

एकूण प्रश्न : 100

वेळ : 1 (एक) तास

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान

एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

परीक्षा-क्रमांक								
	↑ केंद्राची संकेताक्षरे							↑ शेवटचा अंक

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या शेवटच्या पानावर पहा

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

1. पुढीलपैकी कोणत्या राज्याने इ-तुरुंग हा प्रकल्प सुरू केला आहे?
   (1) पश्चिम बंगाल (2) केरळ
   (3) तामिळनाडू (4) जम्मू आणि काश्मीर

   Which among the following states has launched the e-prison project ?
   (1) West Bengal (2) Kerala
   (3) Tamil Nadu (4) Jammu and Kashmir

2. जोड्या लावा :

'अ' (लेखक)		'ब' (ग्रंथ)	
(a)	शैलेंदर सिंह	(i)	मंथन
(b)	रमेशचंद्र शाह	(ii)	उत्तरार्ध
(c)	जी.एच. नायक	(iii)	हशिए पर
(d)	माधवी सरदेसाई	(iv)	विनायक

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)

Match the pairs :

'A' (Author)		'B' (Books)	
(a)	Shailender Singh	(i)	Manthan
(b)	Ramesh Chandra Shah	(ii)	Uttarardha
(c)	G.H. Nayak	(iii)	Hashiye Par
(d)	Madhavi Sardesai	(iv)	Vinayak

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

3. **अयोग्य** कथन ओळखा :

(1) NITI आयोग 1 जानेवारी, 2015 पासून अस्तित्वात आला.

(2) NITI च्या उपाध्यक्षाची नेमणूक राष्ट्रपतीद्वारे केली जाते.

(3) राजनाथ सिंह, अरुण जेटली हे NITI चे पदसिद्ध सदस्य आहेत.

(4) NITI आयोगाचे अध्यक्ष नरेंद्र मोदी आहेत.

Select the **incorrect** statement :

(1) NITI Aayog came into existence on January 1, 2015.

(2) Vice - Chairperson of NITI is appointed by the President.

(3) Rajnath Singh, Arun Jaitley are ex-officio members of NITI.

(4) Narendra Modi is a Chairperson of NITI Aayog.

---

4. एल.पी.जी. सब्सिडी सोडण्यात कोणते राज्य प्रथम क्रमांकावर आहे ? (जानेवारी 2017 पर्यंत)

(1) उत्तर प्रदेश (2) महाराष्ट्र

(3) मध्य प्रदेश (4) प. बंगाल

Which State has been ranked first in leaving LPG subsidy ? (Up to January 2017)

(1) Uttar Pradesh (2) Maharashtra

(3) Madhya Pradesh (4) West Bengal

---

5. भारतात खालीलपैकी कोणत्या तीन महिला प्रथमच लढाऊ विमानाच्या वैमानिक बनल्या ?

(1) अवनी चतुर्वेदी, दामिनी भारद्वाज, कांता चव्हाण

(2) अवनी चतुर्वेदी, भावना कांत, मोहना सिंह

(3) दामिनी भारद्वाज, मोहना सिंह, कांता चव्हाण

(4) मोहना सिंह, कांता चव्हाण, भावना कांत

Which of the following three women became the first fighter plane pilot in India ?

(1) Avani Chaturvedi, Damini Bharadwaj, Kanta Chavan

(2) Avani Chaturvedi, Bhavana Kant, Mohana Singh

(3) Damini Bharadwaj, Mohana Singh, Kanta Chavan

(4) Mohana Singh, Kanta Chavan, Bhavana Kant

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

6. **योग्य** कथने ओळखा :
   (a) दहशतवाद विरोधी पोलीस पथकाची स्थापना महाराष्ट्रामध्ये 2004 साली झाली.
   (b) गीता चव्हाण या महाराष्ट्राच्या पहिल्या ATS, महिला अधिकारी बनल्या.
   (c) मीरा बोरवणकर या ATS च्या पोलीस आयुक्त म्हणून काम करणाऱ्या पहिल्या महिला ठरल्या.

   पर्यायी उत्तरे :
   (1) फक्त (a), (b) (2) फक्त (a), (c)
   (3) फक्त (b), (c) (4) वरील सर्व

   Select the **correct** statements :
   (a) The Anti Terrorist Squad was established in 2004 in Maharashtra.
   (b) Gita Chavan became a first woman officer of ATS, Maharashtra.
   (c) Mira Borwankar became a first woman, who worked as Police Commissioner of ATS.

   Answer Options :
   (1) Only (a), (b) (2) Only (a), (c)
   (3) Only (b), (c) (4) All of the above

---

7. 'रिओ ऑलिम्पिक-2016' बाबत खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** नाही ?
   (1) पी.व्ही. सिंधू ही ऑलिम्पिक पदक जिंकणारी सर्वात तरुण भारतीय ठरली.
   (2) पी.व्ही. सिंधू ही ऑलिम्पिकमध्ये रौप्य पदक जिंकणारी दुसरी भारतीय महिला ठरली.
   (3) साक्षी मलिक ही ऑलिम्पिकमध्ये भारतासाठी पदक जिंकणारी एकमेव महिला कुस्तीगीर ठरली.
   (4) ललीता बाबर ही धावणाच्या प्रकारात अंतीम फेरीसाठी पात्र ठरणारी दुसरी भारतीय महिला ठरली.

   Which one of the following statements about 'Rio Olympic-2016' is **not** correct ?
   (1) P.V. Sindhu became the youngest Indian to win an Olympic medal.
   (2) P.V. Sindhu became India's second woman to win an Olympic Silver medal.
   (3) Sakshi Malik became the only woman wrestler to win the Olympic medal for India.
   (4) Lalita Babar became the second Indian woman to qualify for the final of a track event.

---

8. कर्करोग कोशिकांची माहिती प्राप्त करण्याच्या हेतूने 3 डी तंत्राचा शोध लावणारे प्रमुख वैज्ञानिक कोण ?
   (a) जयंत खंडारे (b) पूर्णिमा राव
   (c) शाश्वत बॅनर्जी (d) आर. कृष्णकुमार

   वरीलपैकी **योग्य** पर्याय निवडा :
   (1) (a) आणि (c) (2) (b) आणि (c) (3) (c) आणि (d) (4) (b) आणि (d)

   Who was the main scientist to invent the 3D technology to get more information about Cancer cells ?
   (a) Jayant Khandare (b) Purnima Rao
   (c) Shaswat Banerjee (d) R. Krishnakumar

   Choose the **correct** option of the above :
   (1) (a) and (c) (2) (b) and (c) (3) (c) and (d) (4) (b) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

9. संयुक्तराष्ट्र संघटनेने 2017 हे वर्ष ________ आंतरराष्ट्रीय वर्ष म्हणून घोषित केले आहे.
(1) पारिवारिक शेतीचे आंतरराष्ट्रीय वर्ष
(2) मातीचे आंतरराष्ट्रीय वर्ष
(3) जंगलाचे आंतरराष्ट्रीय वर्ष
(4) विकासासाठी शाश्वत पर्यटनाचे आंतरराष्ट्रीय वर्ष

United Nations Organisation declares 2017 as the International year of ________ .
(1) International year of family farming
(2) International year of soils
(3) International year of forests
(4) International year of sustainable tourism for development

---

10. रविचंद्रन अश्विन ने सर्वात कमी कसोटी सामन्यांत 250 बळी घेऊन कोणत्या खेळाडूचा विक्रम मोडला ?
(1) शेन वार्न (2) कपिल देव
(3) मुथ्यैया मुरलीथरण (4) डेनिस लिली

Whose record has been broken by Ravichandran Ashwin by taking 250 wickets in least Test Matches ?
(1) Shane Warne (2) Kapil Dev
(3) Muttiah Muralitharan (4) Denis Lily

---

11. जर $a \geq 0, b > 0$ आणि $c > 0$ तर

$$a + \cfrac{1}{b + \cfrac{1}{c}} = ________ .$$

(1) $\frac{a+b}{b+c+1}$ (2) $\frac{abc+a+c}{bc+1}$ (3) $\frac{abc+bc+1}{b+c+1}$ (4) $\frac{abc+b+c}{bc+1}$

If $a \geq 0, b > 0$ and $c > 0$ then

$$a + \cfrac{1}{b + \cfrac{1}{c}} = ________ .$$

(1) $\frac{a+b}{b+c+1}$ (2) $\frac{abc+a+c}{bc+1}$ (3) $\frac{abc+bc+1}{b+c+1}$ (4) $\frac{abc+b+c}{bc+1}$

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

12. 65 विद्यार्थ्यांच्या एका गटात 27 विद्यार्थ्यांनी मराठी आणि फ्रेन्च शिकायचे ठरवले. ज्या विद्यार्थ्यांनी संस्कृत शिकायचे ठरवले त्यांनी मराठी शिकायचे ठरवले. एकाही विद्यार्थ्याने संस्कृत व फ्रेन्च भाषा एकत्र निवडलेल्या नाहीत. प्रत्येक विद्यार्थ्याने किमान एक भाषा शिकणे अनिवार्य आहे आणि तीन पैकी नेमकी एक भाषा शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या तीन पैकी एकापेक्षा जास्त भाषा शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांपेक्षा अधिक आहे. या विद्यार्थ्यांपैकी फक्त फ्रेन्च शिकायचे ठरवलेले कमाल व किमान विद्यार्थी जितके असू शकतात ते अनुक्रमे निर्देशित करणारी संख्या जोडी निवडा.

(1) उत्तर शोधण्यासाठी पुरेशी माहिती दिलेली नाही.

(2) 65, 0

(3) 38, 0

(4) 22, 16

In a group of 65 students 27 opted to learn Marathi and French. All who opted to study Sanskrit also opted to study Marathi. No one did opt to study Sanskrit and French together. It is mandatory that every learner should learn at least one language and the number of learners who do exactly one of the three languages is more than the number who do more than one of the three. Select the pair of numbers that indicate maximum and minimum number of learners who could have chosen to learn French respectively among these learners.

(1) No sufficient information is provided for finding answers

(2) 65, 0

(3) 38, 0

(4) 22, 16

---

13. एका वार्षिक परीक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांमध्ये मानसी 11 व्या क्रमांकावर शेवटून 31 व्या क्रमांकावर आहे. जर परीक्षेत अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची संख्या 8 असेल तर परीक्षेला किती विद्यार्थी बसले होते ?

(1) 48 (2) 49 (3) 50 (4) यापैकी एकही नाही

In an annual examination, Manasi ranks 11th in those who passed the examination. She secures 31st rank from the bottom. If the number of students failed the examination is 8. What is the number of students appeared for examination ?

(1) 48 (2) 49 (3) 50 (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

Best Learning Plateform for MPSC

14. पुढील षटकोनी कागदाची सोबतच्या प्रतिमेत दाखवल्यानुसार घडी घातली. त्यानंतर त्याला X मध्ये दाखविल्याप्रमाणे विविध ठिकाणी विविध आकाराची छिद्रे पाडली. आता उलगडलेल्या कागदाप्रमाणे दिसणारी प्रतिमा निवडा.

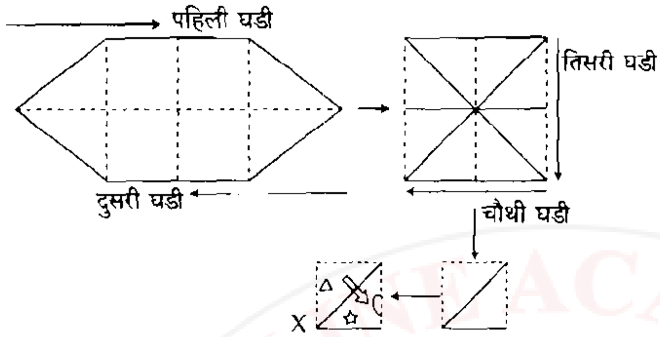

(1) 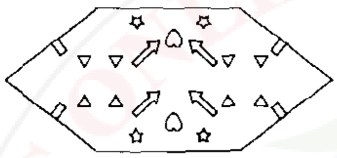

(2) 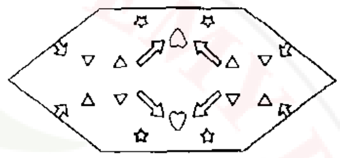

(3) 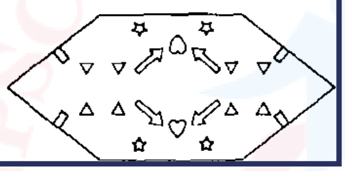

(4) 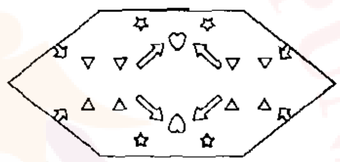

Following hexagonal paper is folded as shown in the accompanying image. It is then punched in different places with different shapes as shown in X, select the image which looks like by unfolding it.

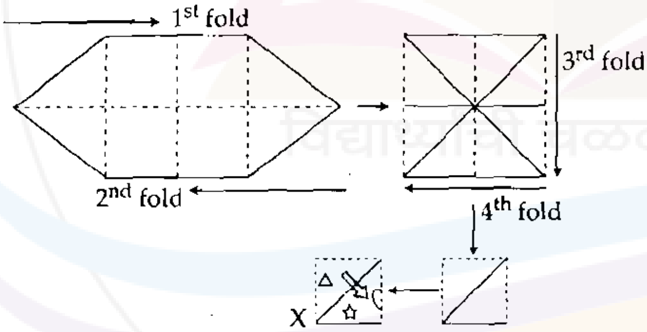

(1) 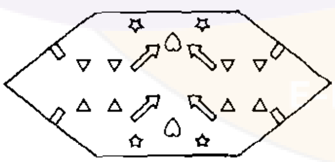

(2) 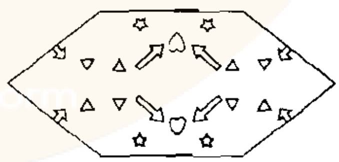

(3) 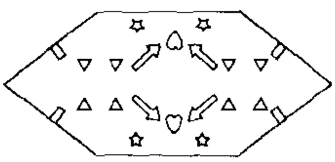

(4) 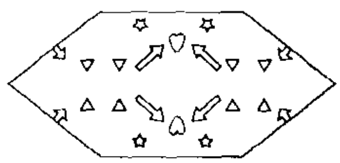

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

15. घड्याळ सकाळचे 8 वाजलेले दाखवत आहे. दुपारचे 2 वाजलेले दाखवण्यासाठी तासकाटा किती अंशातून फिरेल?

(1) 180° (2) 150° (3) 144° (4) यापैकी नाही

A clock shows 8 O' clock in the morning. Through how many degrees will the hour hand rotate when the clock shows 2 pm ?

(1) 180° (2) 150° (3) 144° (4) None of these

---

16. दोरखंड खेचण्याच्या चढाओढीत, चार टोका पाच मोकांइतकाच जोर लावतात परंतु दोन मोका व एक टोका मिळून एका जोकाइतकाच जोर लावतात जर एक जोका आणि दोन मोका हे चार टोकांविरोधात असतील आणि निवडलेल्या व्यक्ती कोणत्याही विशिष्ट गटानुसार समानतेने ताकदवान व कुशल असतील तर या चढाओढीचा सर्वात उचित निकाल निवडा.

(1) एक जोका व दोन मोका यांचा संघ जिंकेल.
(2) एक जोका व दोन मोका यांचा संघ जिंकणार नाही.
(3) दोन संघ तुल्यबळ ठरतील
(4) चार टोकांचा संघ जिंकेल.

In a tug of war, four Tokas can pull as hard as five Mokas. But two Mokas and a Toka can pull as hard as one Joka. If the Joka and two Mokas tugged against the four Tokas and if all selected persons in any particular groups are equally strong and skillful, then select the most appropriate result of tug.

(1) A team of a Joka and two Moka would win
(2) A team of a Joka and two Moka would not win
(3) There will be tie between these two teams
(4) A team of four Tokas would win

---

17. प्रश्नचिन्हांऐवजी योग्य घटकांची जोडी निवडा.

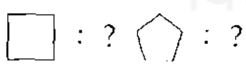

(a) (b) (c) (d) (e)

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (e) (2) (c), (e) (3) (b), (d) (4) (e), (c)

Select the pair of elements for replacing question marks.

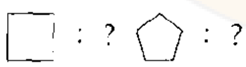

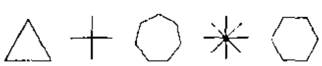

(a) (b) (c) (d) (e)

Answer Options :

(1) (a), (e) (2) (c), (e) (3) (b), (d) (4) (e), (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

18. दिलेली माहिती वाचून त्यासंदर्भातील चुकीचे विधान निवडा.

A, B, C, D, E, F, G, व H ही चित्रे समान अंतरावर वर्तुळाकार सभागाराच्या भिंतीवर प्रदर्शित केली आहेत. B हे G आणि D च्या दरम्यान आहे. H हे B च्या डावीकडे तिसरे आणि A च्या उजवीकडे दुसरे आहे. C हे A आणि G च्या दरम्यान प्रदर्शित केले असून B व E व्यासाच्या परस्परविरुद्ध नाहीत.

(1) C व E ही व्यासाच्या परस्परविरुद्ध प्रदर्शित केलेली आहेत.

(2) G हे A व B च्या दरम्यान आहे पण E हे A व B च्या दरम्यान नाही.

(3) E हे G च्या डावीकडून तिसरे आहे.

(4) A व F यांच्या दरम्यान चित्र प्रदर्शित केलेले नाही.

Study information given and select statement which is **not** correct with respect to it. Paintings A, B, C, D, E, F, G and H are displayed at equal distance on the wall of a circular hall. B is between G and D. H is third to the left of B and second to the right of A. C is displayed between A and G, B and E are not diametrically opposite to each other.

(1) C and E are displayed diametrically opposite to each other.

(2) G is between A and B but E is not between A and B.

(3) E is third to the left of G.

(4) There is no painting displayed between A and F.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

19. दिलेल्या विधानांच्या सहाय्याने **अचूक** निष्कर्ष शोधा.

काही वाघ सिंह आहेत

काही सिंह गायी आहेत

काही ससे घोडे आहेत

निष्कर्ष :

(a) काही वाघ घोडे आहेत

(b) काही गायी वाघ आहेत

(c) काही घोडे सिंह आहेत

(d) सर्व घोडे गायी आहेत

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (d) (2) फक्त (b) आणि (d)

(3) सर्व (a), (b), (c) आणि (d) (4) यापैकी नाही

Find out the **correct** conclusion/s with the help of given statements.

Some tigers are lions

Some lions are cows

Some rabbits are horses

Conclusions :

(a) Some tigers are horses

(b) Some cows are tigers

(c) Some horses are lions

(d) All horses are cows

Answer Options :

(1) Only (d) (2) Only (b) and (d)

(3) All (a), (b), (c) and (d) (4) None of these

20. ''लुटूया आनंद उन्हाळी अध्ययनाचा'' या प्रकल्पाच्या प्रमुखांना A, B, C, D, E, F, G व H या आठ स्वेच्छेने पुढे आलेल्या आठजणांतून चार विद्यार्थ्यांची निवड करायची आहे. निवडलेली प्रत्येक व्यक्ती निवड केलेल्या किमान एका तरी अन्य व्यक्तिच्या आवडीत सहभागी असेल तसेच इतरांच्या आवडीबद्दल नावड वाटत असूनही विद्यार्थ्यांनी त्या व्यक्तिशी सहकार्य करायला शिकावे अशी इच्छा असल्यामुळे निवडलेल्या प्रत्येक व्यक्तिला अन्य तीन व्यक्तिच्या किमान एका तरी आवडीबाबत नावड असायला हवी असा त्यांनी निर्णय घेतला. प्रत्येक व्यक्तिच्या आवडी व नावडीबाबतची पुढील सामग्री अभ्यासा व दिलेल्या अटींचे समाधान करणारा चमू निवडा

A ला रंग कला, वाचन आवडते व पाऊला वाटा चालण्याचा तिटकारा वाटतो. B ला वाचनाची व चित्रपट पाहण्याची आवड आहे पण चालण्याचा तिटकारा आहे. C चालण्याचा आनंद लुटते पण तिला वाचनाची आवड नाही. D ला पक्षी निरीक्षण आवडते पण ती चित्रपट पाहण्याचा तिटकारा करते. E चित्रपट पाहण्याचा आनंद लुटते पण वाचन व पक्षी निरीक्षणाचा तिटकारा करते. F ला रंग कला आवडते पण ती वाचन व पक्षी निरीक्षणाचा तिटकारा करते. G ला चालणे व पक्षी निरीक्षण आवडते पण ती रंगकलेचा आनंद लुटत नाही. H वाचनाचा आणि चालण्याचा आनंद लुटते पण तिला पक्षी निरीक्षण आवडत नाही.

(1) A, B, E, F

(2) C, D, E, F

(3) D, E, F, H

(4) A, B, D, G

The head of the project "Enjoy summer learning" wants to select a team of four students from among eight volunteers A, B, C, D, E, F, G and H. She decides to select these four so that each selected person shares a liking with at least one of the other selected person. Since she wanted students to learn to cooperate with the persons even if they hate likings of other persons, she decided to choose person who dislikes at least one of the likings of any of the other three persons selected. Study following data about each person's likes and dislikes and select the team that satisfies given conditions.

A likes painting, reading and hates tracking. B likes reading and movie watching but hates tracking. C enjoys tracking but dislikes reading. D likes bird watching but hates movie watching. E enjoys movie watching but hates reading and bird watching. F likes painting but hates reading and bird watching. G likes tracking and bird watching but does not enjoy painting. H enjoys reading and tracking but dislikes bird watching.

(1) A, B, E, F

(2) C, D, E, F

(3) D, E, F, H

(4) A, B, D, G

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

21. खालीलपैकी कोणती कृष्णा नदीच्या उजव्या तिरावरील उपनदी नाही ?

(1) वेण्णा (2) कोयना (3) वारणा (4) येरळा

Which of the following is not a right bank tributary of river Krishna ?

(1) Venna (2) Koyna (3) Warna (4) Yerala

22. जोड्या जुळवून **योग्य** पर्याय निवडा :

	खनिज		**प्रदेश**
(a)	लोह-खनिज	(i)	अहमदनगर
(b)	बॉक्साईट	(ii)	चंद्रपूर, गडचिरोली, गोंदिया
(c)	क्रोमाईट	(iii)	कोल्हापूर, सातारा, सांगली
(d)	अस्बेस्टॉस	(iv)	भंडारा, नागपूर, सिंधुदुर्ग

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)

Match the pairs and choose the **correct** one :

	Minerals		**Region**
(a)	Iron Ore	(i)	Ahmednagar
(b)	Bauxite	(ii)	Chandrapur, Gadchiroli, Gondia
(c)	Chromite	(iii)	Kolhapur, Satara, Sangli
(d)	Asbestos	(iv)	Bhandara, Nagpur, Sindhudurg

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

23. खालील विधानं पहा :

(a) सातपुडा पर्वत गोंड जमातीचे प्रमुख निवासस्थान आहे.

(b) गोंडी ही गोंड जमातीची भाषा आहे.

(c) गोंड जमातीत सेवाविवाह केला जातो.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त विधान (a) बरोबर आहे

(2) फक्त विधान (b) बरोबर आहे

(3) फक्त विधान (c) बरोबर आहे

(4) वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत

Observe the following statements :

(a) Satpura mountain is the main residential place of Gond community.

(b) Gondi is a language of Gond community.

(c) Service by marriage is followed in Gond community.

Answer Options :

(1) Only statement (a) is correct

(2) Only statement (b) is correct

(3) Only statement (c) is correct

(4) All the above statements are correct

---

24. जोड्या जुळवून **योग्य** पर्याय शोधा :

	जिल्हा		**बिचचे नाव**
(a)	सिंधुदुर्ग	(i)	हर्णे, हेदवी, जयगड, वेळणेश्वर
(b)	रायगड	(ii)	गिरगाव, जुहू, वर्सोवा
(c)	रत्नागिरी	(iii)	वेंगुर्ला, शिरोडा, देवबाग
(d)	मुंबई	(iv)	किहिम, हरीहरेश्वर

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)

Match the pairs and choose correct option :

	District		**Beach**
(a)	Sindhudurg	(i)	Harne, Hedvi, Jaygad, Velneshwar
(b)	Raigad	(ii)	Girgav, Juhu, Varsova
(c)	Ratnagiri	(iii)	Vengurla, Shiroda, Devbaug
(d)	Mumbai	(iv)	Kihim, Harihareshwar

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

25. महाराष्ट्र राज्यात वन्यजीव संरक्षण कायदा कोणत्या वर्षी लागू केला गेला ?

(1) 1970 (2) 1990 (3) 1985 (4) 1972

In which year the Wildlife Protection Act was enforced in the state of Maharashtra ?

(1) 1970 (2) 1990 (3) 1985 (4) 1972

---

26. विष्णुबुवा ब्रह्मचारी यांनी ख्रिस्ती मिशनऱ्यांच्या अपप्रचारास उत्तर देण्यासाठी ________ हे वृत्तपत्र सुरू केले.

(1) दर्पण (2) मराठा

(3) केसरी (4) वर्तमानदीपिका

Vishnubuva Brahmachari started ________ newspaper to refute the false propaganda of Christian Missionaries.

(1) Darpan (2) Maratha

(3) Kesari (4) Vartamandeepika

---

27. परमहंस सभेच्या अहमदनगर शाखेचे सभासद कोण होते ?

(1) केशव शिवराम भावलकर (2) कासमभाई महमदजी ढालवाणी

(3) गोविंद नारायण मांडगावकर (4) डॉ. रामकृष्णपंत भांडारकर

Who was the member of Ahmednagar branch of Paramhansa Sabha ?

(1) Keshav Shivram Bhavalkar (2) Kasambhai Mahamadji Dhalwani

(3) Govind Narayan Mandgavkar (4) Dr. Ramkrushnapant Bhandarkar

---

28. लोकशाही स्वराज्य पक्षाच्या स्थापनेत ________ यांचा सहभाग होता.

(a) जमनादास मेहता (b) रामराव देशमुख (c) रामभाऊ मंडलिक

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (d) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त

(3) (a) आणि (c) फक्त (4) (a), (b) आणि (c)

________ contributed in the formation of 'Lokshahi Swarajya Party'.

(a) Jamnadas Mehta (b) Ramrao Deshmukh (c) Rambhau Mandlik

Answer Options :

(1) (a) and (d) only (2) (a) and (b) only

(3) (a) and (c) only (4) (a), (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

29. खालीलपैकी कोणत्या संस्थांची स्थापना दादाभाई नौरोजी यांनी केली होती ?

(a) ज्ञान प्रसारक मंडळी (b) बॉम्बे असोशिएशन

(c) लंडन इंडियन असोशिएशन (d) ईस्ट इंडिया असोशिएशन

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) फक्त (2) (b), (c) आणि (d) फक्त

(3) (a), (b) आणि (d) फक्त (4) (a), (b), (c), (d)

Which of the following Institutions were founded by Dadabhai Naoroji ?

(a) Dnyan Prasarak Mandali (b) Bombay Association

(c) London Indian Association (d) East India Association

Answer Options :

(1) (a), (b) and (c) only (2) (b), (c) and (d) only

(3) (a), (b) and (d) only (4) (a), (b), (c), (d)

---

30. जोड्या लावा :

(a) मद्रास लेबर युनियन (i) 1920

(b) ऑल इंडिया ट्रेड युनियन काँग्रेस (ii) 1918

(c) गिरणी कामगार संघ (iii) 1929

(d) नॅशनल ट्रेड युनियन फेडरेशन (iv) 1927

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

Match the pairs :

(a) Madras Labour Union (i) 1920

(b) All India Trade Union Congress (ii) 1918

(c) 'Girni Kamgar Sangh' (iii) 1929

(d) National Trade Union Federation (iv) 1927

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

31. खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर नाही** ?

(a) भारतीय राज्यघटनेची नववी अनुसूची ही राज्य विधिमंडळाच्या जमीन सुधारणा विषयक कांही कायदे व ठरावासंबंधी आहे.

(b) भारतीय राज्यघटनेची दहावी अनुसूची ही 1985 च्या 52 व्या घटनादुरुस्तीद्वारे समाविष्ट केली असून तीत पक्षांतराच्या कारणावरून अपात्रतेसंबंधीच्या तरतुदी आहेत.

(c) भारतीय राज्यघटनेच्या अकराव्या अनुसूचित नगरपालिकांचे अधिकार, प्राधिकार आणि जबाबदाऱ्या संबंधीच्या तरतुदी आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) यापैकी एकही नाही

Which one of the following statement is not correct ?

(a) The Ninth schedule of the Indian Constitution contains certain acts and resolutions of the State Legislature dealing with land reforms.

(b) The Tenth schedule of the Indian Constitution inserted by the 52nd Amendment in 1985 contains provisions regarding disqualification on ground of defection.

(c) The Eleventh schedule of the Indian Constitution contains provisions regarding powers, authority and responsibilities of Municipalties.

Answer Options :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) None of these

---

32. **अयोग्य** कथन ओळखा :

(1) जम्मू व काश्मिरच्या विधान परिषदेत 36 सदस्य आहेत.

(2) सिक्कीमच्या विधानसभेत 32 सदस्य आहेत.

(3) विधान परिषदेचे एक तृतीयांश सदस्य पदवीधर मतदार संघाद्वारे निवडले जातात.

(4) दर दोन वर्षांनी विधान परिषदेचे एक तृतीयांश सदस्य निवृत्त होतात.

Select the **incorrect** statement :

(1) Legislative Council of Jammu and Kashmir has 36 members.

(2) Legislative Assembly of Sikkim has 32 members.

(3) One-third members of Legislative Council are elected by Graduate Constituency.

(4) One-third members of Legislative Council are retired every second year.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

33. खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर नाही** ?

(1) सरनामा न्यायालयाद्वारा अंमलात आणता येत नाही.

(2) राज्यघटनेस प्रस्थापित आणि विकसित करण्यायोग्य जी उद्दिष्टये आहेत ती सरनाम्यातून व्यक्त होतात.

(3) सरनाम्यातून राज्यघटनेने आपल्या अधिकाराचे स्रोत कोणाकडून प्राप्त केले आहे ते स्पष्ट होते.

(4) आपल्या सरनाम्यातील स्वातंत्र्य, समता आणि बंधुता ती आदर्श तत्त्वे रशियन राज्यक्रांती (1917) कडून घेतली आहेत.

Which one of the following statements is **not correct** ?

(1) The Preamble is not enforciable by a court of law.

(2) The Preamble states the objectives which the Constitution seeks to establish and promote.

(3) The Preamble indicates the source from which the Constitution derives its authority.

(4) The ideals of liberty, equality and fraternity in our Preamble have been taken from the Russian Revolution (1917).

---

34. भारत सरकार कायदा 1919 चे कोणते प्रमुख वैशिष्ट्य **नव्हते** ?

(1) प्रांतांमध्ये द्विशासन पद्धती

(2) प्रांतांवर केंद्रीय नियंत्रणाचे शिथिलीकरण

(3) मुस्लीमांसाठी स्वतंत्र प्रतिनिधीत्व

(4) भारतीय विधानमंडळ अधिक प्रातिनिधीक बनविणे

Which was not a main feature of the Government of India Act 1919 ?

(1) Dyarchy in the provinces

(2) Relaxation of Central Control Over Provinces

(3) Separate representation for Muslims

(4) The Indian Legislature made more representative

---

35. शेती उत्पन्नावरील कर राज्य सरकारच्या अखत्यारीमधे खालीलपैकी कोणी सोपविले आहेत ?

(1) आंतरराज्य परिषद (2) राष्ट्रीय विकास परिषद

(3) भारतीय राज्यघटना (4) नियोजन आयोग

Taxes on agricultural income is assigned to the State Government by ________ .

(1) The inter-state council (2) The National Development Council

(3) The Constitution of India (4) The Planning Commission

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

36. लोकायुक्त ही यंत्रणा सर्वप्रथम ________ या राज्यात ________ साली निर्माण करण्यात येवून कार्यान्वित झाली.

(1) महाराष्ट्र, 1971 (2) ओडिशा, 1970

(3) महाराष्ट्र, 1981 (4) ओडिशा, 1983

The Institution of Lokayukta was established and came into force first in ________ in the year ________.

(1) Maharashtra, 1971 (2) Odisha, 1970

(3) Maharashtra, 1981 (4) Odisha, 1983

---

37. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) राज्यपाल हे राज्यविधिमंडळाचा भाग नाहीत.

(b) राज्यपालांना विधानसभा आणि विधान परिषदेला संबोधित करण्याचा अधिकार आहे.

(c) राज्यपालांना पदमुक्त करण्याचा अधिकार उच्च न्यायालयाला आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) (a) आणि (b) (2) फक्त (b) (3) फक्त (a) (4) (b) आणि (c)

Consider the following statements :

(a) The Governor is not a part of State Legislature.

(b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Council.

(c) The High Court has right to remove the Governor.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) (a) and (b) (2) Only (b) (3) Only (a) (4) (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

38. जोड्या लावा – (भारतीय संविधानाचे प्रथम परिशिष्ट च्या संदर्भात) :

	(अ)		(ब)
(a)	भाग अ	(i)	संस्थानिक राज्ये
(b)	भाग ब	(ii)	केंद्रीय प्रशासकीय राज्ये
(c)	भाग क	(iii)	अंदमान निकोबार
(d)	भाग ड	(iv)	ब्रिटिश भारतातील प्रांत

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

Match the pair - (with reference to First Schedule of Indian Constitution) :

	(A)		(B)
(a)	Part A	(i)	Princely States
(b)	Part B	(ii)	Centrally Administered States
(c)	Part C	(iii)	Andaman Nicobar
(d)	Part D	(iv)	Provinces of British India

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

39. काही अधिकार सर्व व्यक्तिंसाठी उपलब्ध असतात परंतु काही अधिकार हे फक्त नागरिकांसाठी असतात. ते अधिकार कोणते आहेत ?

(a) कायद्यासमोर समानता

(b) शासकीय नोकरीमध्ये संधीची समानता

(c) जीविताचे संरक्षण व वैयक्तिक स्वातंत्र्य

(d) भाषण व अभिव्यक्तीचे स्वातंत्र्य

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (b), (c), (d)

(3) फक्त (a), (c) (4) फक्त (b), (d)

Some rights are available for all persons but some rights are available for only citizens. Which are they ?

(a) Equality before law

(b) Equality of opportunity in public employment

(c) Protection of life and personal liberty

(d) Freedom of speech and expression

Answer Options :

(1) Only (a), (b), (c) (2) Only (b), (c), (d)

(3) Only (a), (c) (4) Only (b), (d)

---

40. खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहे/त ?

(a) भारताच्या संविधानाच्या कलम 280 मध्ये वित्त आयोगाची तरतूद आहे.

(b) आंतर-राज्य परिषदेची स्थापना करण्याचा अधिकार राष्ट्रपतीस असतो.

(c) राष्ट्रीय आणीबाणीच्या काळात संसदेस राज्यसुचीतील विषयावर कायदा करता येतो.

(d) अखिल भारतीय सेवेच्या माध्यमातून केंद्र सरकार राज्य सरकारवर नियंत्रण ठेवते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (c)

(3) वरील सर्व (4) (b) आणि (d)

Which of the following statements is/are **correct** ?

(a) Provision of finance commission is laid down in Article 280 in Indian Constitution.

(b) President of India has power to establish an inter-state council.

(c) Parliament shall have power to make laws from state list during the national emergency.

(d) All India Service is the agency through Union Government shall control over State Government.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) (a) and (c)

(3) All of the above (4) (b) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

41. राज्य मुख्य माहिती आयुक्तांची नेमणूक कोण करते ?

(1) भारताचे राष्ट्रपती (2) भारताचे पंतप्रधान

(3) राज्याचे राज्यपाल (4) वरीलपैकी कोणीही नाही

Who appoints the State Chief Information Commissioner ?

(1) President of India (2) Prime Minister of India

(3) Governor of the State (4) None of the above

---

42. केंद्रीय माहिती आयुक्तांची नियुक्ती राष्ट्रपती द्वारा, पंतप्रधान अध्यक्षपदी असणाऱ्या व ________ चे विरोधीपक्ष नेते आणि प्रधानमंत्री नामनिर्देशित केंद्रीय कॅबिनेट मंत्रीच्या समितीच्या शिफारशीनुसार करील.

(1) राज्यसभा (2) लोकसभा

(3) विधानसभा (4) विधान परिषद

The Central Information Commissioner shall be appointed by the President on recommendation of the committee consisting of the Prime Minister as Chairperson and leader of opposition in the ________ and a Central Cabinet Minister nominated by Prime Minister.

(1) Rajya Sabha (2) Lok Sabha

(3) Vidhan Sabha (4) Vidhan Parishad

---

43. ज्या माहितीचा विषय अन्य सार्वजनिक प्राधिकरणाच्या कामकाजाशी अधिक संबंधित असेल, अशी माहिती मिळवण्यासाठी एखाद्या सार्वजनिक प्राधिकरणाकडे अर्ज करण्यात आला असेल त्याबाबतीत, ज्याच्याकडे असा अर्ज करण्यात आला आहे ते सार्वजनिक प्राधिकरण, असा अर्ज मिळाल्याच्या तारखेपासून ________ पेक्षा अधिक विलंब न करता संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणाकडे हस्तांतरित करील.

(1) चार दिवस (2) पाच दिवस (3) सहा दिवस (4) सात दिवस

With regard to subject matter which is more closely connected with the functions of another public authority, the public authority, to which such application is made, shall transfer the application to that other public authority in no case later than ________ from the date of the receipt of the application.

(1) four days (2) five days (3) six days (4) seven days

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

44. माहिती अधिकार अधिनियम 2005 च्या कलम 2(F) अनुसार माहिती या शब्दात खालीलपैकी कोणत्या बाबी अंतर्भूत होतात ?

(1) अभिलेख, दस्तऐवज (2) ज्ञापने, ई–मेल

(3) अभिप्राय, सूचना (4) वरील सर्व

As per section 2(F) of Right to Information Act 2005, 'Information' includes :

(1) Records, documents (2) Memos, e-mails

(3) Opinions, advices (4) All the above

---

45. कोणतीही व्यक्ती राज्य जन माहिती अधिकाऱ्याच्या निर्णयाने व्यथित झालेली असेल, तर निर्णय प्राप्त झाल्यापासून ________ दिवसांच्या आत त्या व्यक्तिला सार्वजनिक प्राधिकरणांमधील यथास्थित, राज्य जन माहिती अधिकारी यांच्यापेक्षा वरिष्ठ दर्जाच्या अशा अधिकाऱ्याकडे अपील करता येईल.

(1) साठ (2) चाळीस (3) तीस (4) वीस

If any person is aggrieved by a decision of a state Public Information Officer, may prefer an appeal within ________ days from the receipt of such decision to the officer who is Senior in rank in that public authority.

(1) Sixty (2) Forty (3) Thirty (4) Twenty

---

46. इ–क्रांती हा शासनाचा डिजिटल इंडिया प्रोजेक्ट खालीलैपकी कोणत्या उद्देशाने बनवला आहे ?

(1) स्वातंत्र्यसैनिकांना माहिती देण्यासाठी

(2) शेतकऱ्यांना शेती विषयी माहिती देण्यासाठी

(3) सर्व इलेक्ट्रॉनिक सेवा पुरवठा

(4) आय.टी. क्षेत्रात नोकरी देणे

E-Kranti is a project of Digital India mainly focus on ________ .

(1) Providing information to freedom fighter

(2) Providing information on agriculture to farmers

(3) Electronic delivery of services

(4) Providing I.T. Jobs

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

47. कोणते तंत्र इलेक्ट्रॉनिक गुन्ह्यांचा तपासामध्ये वापरले जाते ?

(1) ट्रीपवायर्स, हनीपॉट्स

(2) कॉन्फिगरेशन तपासणी साधने, ऑपरेटिंग सिस्टीम संदेश

(3) वरीलपैकी सर्व

(4) वरीलपैकी नाही

Which techniques are used in detection of electronic crimes ?

(1) Tripwires, Honeypots

(2) Configuration checking tools, operating system commands

(3) All of the above

(4) None of the above

---

48. जास्तीत जास्त संगणक एका मोठ्या भौगोलिक परिक्षेत्रामध्ये ________ च्या सहाय्याने परिणामकारकरित्या जोडले जातात.

(1) ट्विस्टेड पेअर लाईन्स (2) कोऑक्सिअल केबल

(3) कम्युनिकेशन सॅटेलाईटस (4) यापैकी नाही

A large number of computers in a wide geographical area can be efficiently connected by ________ .

(1) Twisted pair lines (2) Coaxial cables

(3) Communication satellites (4) None of the above

---

49. ज्या नेटवर्क टोपोलॉजीमध्ये मध्यवर्ती संगणकाशिवाय संगणक वर्तुळाकार जोडलेले असतात, त्याला ________ म्हणतात.

(1) स्टार (2) रिंग (3) बस (4) यापैकी नाही

Network topology, consisting of nodes attached in a ring, without a host computer, is known as ________ .

(1) Star (2) Ring (3) Bus (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

50. आय.सी.इ.जी.ओ.वी. ह्या डिजिटल इंडिया मुव्हमेंट चा अर्थ ________ आहे.

(1) इंटर कॉन्फरन्स ऑफ टर्मस् अ‍ॅण्ड प्रॅक्टीस ऑफ इलेक्ट्रॉनिक गव्हर्नमेंट

(2) इंटरनल कॉन्फरन्स ऑफ ट्रेड अ‍ॅण्ड प्रॅक्टीस ऑफ इलेक्ट्रॉनिक गव्हर्नन्स

(3) इंटरनॅशनल कॉन्फरन्स ऑन थेअरी अ‍ॅण्ड प्रॅक्टीस ऑफ इलेक्ट्रॉनिक गव्हर्नन्स

(4) इंटरनॅशनल कॉन्फरन्स ऑन ट्रेड अ‍ॅण्ड प्रॅक्टीस ऑफ इलेक्ट्रॉनिक गव्हर्नन्स

I.C.E.GOV a digital India movement means ________ .

(1) Inter conference of terms and practice of Electronic Government

(2) Internal Conferences of trade and practice of Electronic Governance

(3) International conference on theory and practice of Electronic Governance

(4) International conference on trade and practice of Electronic Governance

---

51. व्ही सॅट (VSAT) या लघु शब्दावलीचे पूर्ण रूप कोणते ?

(1) व्हर्चुअल सॅटेलाईट (2) व्हर्टीकल सॅटेलाईट

(3) व्हेरी सॉफ्ट अपार्चर टर्मीनल (4) व्हेरी स्मॉल अपार्चर टर्मीनल

What is the full form of 'VSAT' ?

(1) Virtual Satellite (2) Vertical Satellite

(3) Very Soft Aparture Terminal (4) Very Small Aparture Terminal

---

52. इ-मेल प्रणालीचे कार्य खालीलपैकी कोणत्या प्रोटोकॉलने होते ?

(1) एस्.एम्.टी.पी. (2) एच्.टी.टी.पी. (3) टी.सी.पी./आय.पी. (4) एस्.एन्.एम्.पी.

E-mail system works on the protocol called ________.

(1) SMTP (2) HTTP (3) TCP/IP (4) SNMP

---

53. माहिती तंत्रज्ञानाच्या संदर्भात 'टर्मीनल्स' याचा नेमका अर्थबोध खालीलपैकी कशाने होतो ?

(1) संगणक

(2) जाळ्याला जोडलेला संगणक

(3) कोणतेही 'इनपुट'/'आऊटपुट' क्षम उपकरण

(4) वरीलपैकी नाही

With reference to information technology, the meaning of the term 'terminals' is :

(1) Computer

(2) Network Computer

(3) Any INPUT/OUTPUT device

(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

54. बॉस (BOSS) या शब्दावली ने ओळखली जाणारी 'भारत ऑपरेटिंग सिस्टीम सोल्यूशन्स' ही :
(1) एक भारतीय ऑपरेटिंग सिस्टीम आहे.
(2) जी.एन.यू./लिनक्स चे भारतातील वितरण आहे.
(3) वरीलपैकी सर्व
(4) वरीलपैकी एकही नाही

'BOSS' (Bharat Operating System Solutions) is :
(1) An Indian Operating System
(2) Indian distribution for GNU/Linux
(3) All of the above
(4) None of the above

---

55. मर्यादित कालावधीपुरते वापरण्यास मोफत पुरवलेल्या सॉफ्टवेअरला काय संबोधले जाते ?
(1) शेअर वेअर (2) फ्री वेअर
(3) ओपन सोर्स सॉफ्टवेअर (4) वरीलपैकी एकही नाही

A software allowed for limited period for free is termed as :
(1) Shareware (2) Freeware
(3) Open Source Software (4) None of the above

---

56. पुढीलपैकी **योग्य** विधान निवडा :
(a) कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण या कायद्याअंतर्गत "कौटुंबिक नातेसंबंध" च्या अर्थामधे दत्तक मुलाचा समावेश होत नाही.
(b) वरील कायद्याप्रमाणे "कौटुंबिक हिंसाचार" या संज्ञेच्या व्याख्येमधे "भावनिक आणि आर्थिक" अत्याचाराचा समावेश होतो.

पर्यायी उत्तरे :
(1) विधान (a) चुकीचे असून (b) बरोबर आहे.
(2) विधान (a) बरोबर असून (b) चुकीचे आहे.
(3) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.
(4) दोन्ही विधाने चूक आहेत.

Choose the **correct** statement given below :
(a) Adopted child does not fall within the meaning of Domestic Relationship under "Protection of Women from Domestic Violence Act."
(b) Definition of "Domestic Violence" under the provisions of above mentioned Act includes emotional and economic abuse.

Answer Options :
(1) Statement (a) is false (b) is true
(2) Statement (a) is true but (b) is false
(3) Both the statements are correct
(4) Both the statements are wrong

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

57. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 मधील कलम 6 अन्वये, सामान्य व्यवहारक्रमानुसार अन्य व्यक्तिंना ज्या वेळी व ज्या ठिकाणी आणि ज्या अटींवर व शर्तींवर माल विकला जातो किंवा सेवा उपलब्ध करुन दिल्या जातात त्यावेळी व त्याच ठिकाणी आणि त्याच अटींवर व शर्तींवर एखाद्या व्यक्तिला 'अस्पृश्यते' च्या कारणावरुन असा माल विकण्याचे किंवा अशी सेवा उपलब्ध करुन देण्याचे जो कोणी नाकारील तो, कमीत कमी _________ व जास्तीत जास्त _________ इतक्या मुदतीच्या कारावासास व कमीत कमी _________ व जास्तीत जास्त _________ अशा द्रव्यदंडासही पात्र होईल.

(1) तीन महिने, सहा महिने, पन्नास रुपये, शंभर रुपये

(2) एक महिना, सहा महिने, शंभर रुपये, पाचशे रुपये

(3) पंधरा दिवस, दोन महिने, शंभर रुपये, पाचशे रुपये

(4) एक महिना, तीन महिने, शंभर रुपये, तीनशे रुपये

According to section 6 of the protection of Civil Rights Act, 1955, whoever on the ground of Untouchability 'refuses' to sell any goods or refuses to render any service to any person at the same time and place and on the same terms and conditions at/on which such goods are sold or services are rendered to other persons in the ordinary course of business shall be punishable with imprisonment for a term not less than _________ and not more than _________ and also with fine which shall not less than _________ and not more than _________.

(1) three months, six months, ₹ 50, ₹ 100

(2) one month, six months, ₹ 100, ₹ 500

(3) fifteen days, two months, ₹ 100, ₹ 500

(4) one month, three months, ₹ 100, ₹ 300

---

58. श्रीयुत ''अ'' यानी ''जो आपल्या मुलीशी विवाह करेल त्याला अर्धी संपत्ती देण्यात येईल'' अशी वर्तमानपत्रात जाहिरात दिली.

वरील विधानाच्या संदर्भात खालीलपैकी **योग्य** पर्याय निवडा :

(1) श्रीयुत ''अ'' कायदेशिरपणे असे करु शकतात.

(2) वरीलप्रमाणे जाहिरात देणे हा दंडनिय अपराध आहे.

(3) राज्य सरकारची पूर्व परवानगी घेऊन अशी जाहिरात देता येते.

(4) संपत्तीच्या एक टक्का इतकी रक्कम कोर्टात भरून अशी जाहिरात देता येते.

Mr. "A" gives following advertisement in the newspaper. "Whoever marries my daughter, will be given half of my property".

Choose the correct option in relation to above mentioned statement :

(1) Mr. "A" can do this legally.

(2) Giving an advertisement like this is an offence punishable under law.

(3) Such type of advertisement may be given with the prior permission of State Government.

(4) Such an advertisement can be given by depositing 1% of the value of the property in the court.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

59. अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) अधिनियमातील कोणत्या तरतुदीनुसार फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम 438 चा वापर सदर अधिनियमाअंतर्गत गुन्हा केलेल्या व्यक्तिस करता येणार नाही ?

(1) कलम 17 (2) कलम 18 (3) कलम 19 (4) कलम 20

Which provision of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act specifies that section 438 of Cr.P.C. has no application to persons committing an offence under the Act.

(1) Section 17 (2) Section 18 (3) Section 19 (4) Section 20

---

60. भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या कलमानुसार मातृत्व सहाय्य देण्याची तरतूद करण्याचे निर्देश राज्यांना दिले आहेत ?

(1) कलम 40 (2) कलम 41 (3) कलम 42 (4) वरीलपैकी काहीही नाही

Which Article of the Constitution of India direct the state to make provisions for maternity relief ?

(1) Article 40 (2) Article 41 (3) Article 42 (4) None of the above

---

61. कौटुंबिक हिंसाचार प्रतिबंधक अधिनियम कलम 2(एच्) नुसार 'हुंडा' म्हणजे 'हुंडा प्रतिबंधक कायदा' ________ कलम 2 मध्ये सांगितला आहे तो.

(1) 1962 (2) 1961 (3) 1963 (4) 1960

According to Section 2(h) of protection of women from Domestic Violence Act, "dowry" shall have the same meaning as assigned to be in Section 2 of the Dowry Prohibition Act, ________.

(1) 1962 (2) 1961 (3) 1963 (4) 1960

---

62. केंद्र किंवा राज्य सरकारकडून सद्भावपूर्वक करण्यात आलेल्या कारवाईला कोणत्या कलमाद्वारे संरक्षण देण्यात आले आहे ?

ĥ ŐźĸŭnŶQue ŸX . őŇŘ Ķőŭ ĥ ŜŶ

(1) कलम 3 (2) कलम 5 (3) कलम 14 (4) कलम 22

Among the following which provision provides the protection to Central or State Government for the action taken in good faith.

(1) Section 3 (2) Section 5 (3) Section 14 (4) Section 22

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

63. "नागरी हक्क संरक्षण" अधिनियमांच्या 1955 तरतूदींनुसार खालील विधानांपैकी योग्य विधान निवडा.

(a) या कायद्या 1955 अंतर्गत असलेली सामुदायिक दंडाची तरतूद आता रद्द करण्यात आली आहे.

(b) वरील कायदा काही वेगळ्याच नावाने संमत करण्यात आला होता.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) विधान असत्य असून (b) सत्य आहे.

(2) (a) विधान सत्य असून (b) असत्य आहे.

(3) (a) आणि (b) दोन्ही विधाने सत्य आहेत.

(4) (a) आणि (b) दोन्ही विधाने असत्य आहेत.

In relation to the provisions of "Protection of Civil Rights" act 1955 - choose the correct statements.

(a) The provision of imposing collective (communal) fine under this act 1955 is deleted now.

(b) The above mentioned Act was passed by some other name.

Answer Options :

(1) (a) not true but (b) is true

(2) (a) true (b) is not true

(3) both (a) and (b) are true

(4) both (a) and (b) are false

---

64. हुंडा प्रतिबंधक कायद्यातील कलम 3 नुसार कोणतीही व्यक्ती हुंडा देत किंवा घेत असेल किंवा प्रोत्साहन देत असेल तर त्याला तुरुंगवासाची शिक्षा होऊ शकते जी ________ पेक्षा कमी नसेल किंवा दंड होऊ शकतो की जो ________ किंवा हुंड्याची रक्कम यापेक्षा जास्त असेल ती रक्कम.

(1) तीन वर्षां, ₹ 5000 (2) तीन वर्षां, ₹ 10000

(3) पाच वर्षां, ₹ 10000 (4) पाच वर्षां, ₹ 15000

According to section 3 of Dowry Prohibition Act, any person who takes or gives or abets the giving or taking of dowry, is liable to be punished with a minimum imprisonment of ________ and with a minimum fine of ________ or the amount of the value of such dowry, whichever is more.

(1) 3 years, ₹ 5000 (2) 3 years, ₹ 10000

(3) 5 years, ₹ 10000 (4) 5 years, ₹ 15000

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

65. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 मधील कलम 2 (क) नुसार 'अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती' या शब्दप्रयोगांना, संविधानाच्या अनुच्छेद 366 चे अनुक्रमे खंड ______ व ______ यांमध्ये त्यांना जे अर्थ नेमून दिलेले आहेत तेच अर्थ या अधिनियमात असतील.

(1) 22, 23 (2) 23, 24 (3) 24, 25 (4) 23, 25

According to section 2(c) of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989, 'Scheduled Castes and Scheduled Tribes' shall have the meanings assigned to them respectively under clause ______ and clause ______ of Article 366 of the constitution.

(1) 22, 23 (2) 23, 24 (3) 24, 25 (4) 23, 25

---

66. संयुक्त राष्ट्र संघटनेने मानवी हक्कांच्या जाहीरनाम्याची घोषणा जागतिक स्तरावर कोणत्या दिवशी केली ?

(1) 15 ऑगस्ट 1947 (2) 10 डिसेंबर 1948

(3) 26 नोव्हेंबर 1949 (4) 1 ऑक्टोबर 1950

On which date United Nations Organisation proclaimed the Universal Declaration of Human Rights ?

(1) 15 August 1947 (2) 10 December 1948

(3) 26 November 1949 (4) 1 October 1950

---

67. मानवी हक्क संरक्षण कायदा 1993 मधील कलम 19 हे ______ शी संबंधित आहे.

(1) वार्षिक आणि विशेष अहवाल

(2) सशस्त्र दलाच्या संबंधातील कार्यपद्धती

(3) राज्य आयोगाची रचना

(4) तक्रारींची चौकशी

Section 19 of protection of Human Rights Act 1993 deals with ______ .

(1) Annual and special reports

(2) Procedure with respects to Armed Forces

(3) Constitution of state commission

(4) Inquiry into complaints

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

68. मानवी हक्कांच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणता हक्क विकासाभिमुख आहे ?

(1) संचार आणि वास्तव्याचे स्वातंत्र्य

(2) काम करण्याचा अधिकार

(3) सशक्त पर्यावरण असण्याचा अधिकार

(4) सांस्कृतिक जीवनाचा भाग होण्याचा अधिकार

Which of the following rights are development oriented rights ? (in connection with Human Rights)

(1) Freedom of Movement and Residence

(2) Right to Work

(3) Right to Healthy Environment

(4) Right to participation in cultural life

---

69. कौटुंबिक हिंसाचार हा मानवी हक्कांची बाब आहे असे खालीलपैकी कशामध्ये निर्विवादपणे मान्य केले आहे ?

(1) व्हिएन्ना अकॉर्ड 1994 (2) द बेजिंग डिक्लरेशन

(3) द प्लॅटफॉर्म फॉर ॲक्शन (4) वरील सर्व

Among the following which has acknowledged that domestic violence is undoubtedly a human right issue ?

(1) Vienna Accord 1994 (2) The Beijing Declaration

(3) The Platform for Action (4) All the above

---

70. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 यास राष्ट्रपतींची संमती दिनांक ________ 1989 रोजी मिळाली.

(1) 10 डिसेंबर (2) 2 ऑक्टोबर (3) सप्टेंबर 11 (4) डिसेंबर 14

The scheduled castes and the scheduled tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 received the assent of the President on ________ 1989.

(1) 10 December (2) 2 October (3) September 11 (4) December 14

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

71. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 मधील कलम 2 (अ) नुसार, 'नागरी हक्क' याचा अर्थ संविधानाच्या ________ द्वारे अस्पृश्यता नष्ट केल्याकारणाने एखाद्या व्यक्तिला उपार्जित होणारा कोणताही हक्क असा आहे.

(1) अनुच्छेद 24 (2) अनुच्छेद 17 (3) अनुच्छेद 22 (4) अनुच्छेद 21

According to Section 2(a) of the protection of Civil Rights Act 1955, 'Civil Rights' means any right accruing to a person by reason of the abolition of untouchability by ________ of the constitution.

(1) Article 24 (2) Article 17 (3) Article 22 (4) Article 21

---

72. एखादी व्यक्ती जी अपराध करु शकते अशा व्यक्तीविरुद्ध विशेष न्यायालयाला ________ आदेश पारित करण्याचा अधिकार आहे.

(1) मनाई हुकूम (2) निलंबन (3) हद्दपारी (4) अटक

Special court has power to pass an order of ________ of a person who is likely to commit offence.

(1) Injunction (2) Suspension (3) Externment (4) Arrest

---

73. पुढील शब्द कोणाचे आहेत ?

"मानवी हक्क हे व्यक्तिच्या सामाजिक जीवनाचे असे अंग आहे की ज्याच्याशिवाय कोणतीही व्यक्ती स्वत:चा सर्वांगीण विकास करू शकत नाही."

(1) प्रो. हेरॉल्ड जे. लस्की (2) ॲरीसटॉटल

(3) डॉ. बेनी प्रसाद (4) डॉ. दुर्गादास बसू

Who has said the following words ?

"Human rights in fact are those conditions of social life without which no man can be his best self".

(1) Prof. Harold J. Laski (2) Aristotle

(3) Dr. Beni Prasad (4) Dr. Durga Das Basu

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

74. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 मध्ये ________ या करिता शिक्षेची तरतूद आहे.

(1) व्यक्तिला इस्पितळात दाखल करुन घेण्यास नाकारणे

(2) वस्तुंची विक्री करण्यास किंवा सेवा पुरविण्यास नाकारणे

(3) अस्पृश्यतेवरुन उत्पन्न होणारे इतर अपराध

(4) वरीलपैकी सर्व

The protection of Civil Rights Act, 1955 provides the punishment for ________.

(1) refusing to admit persons to hospital

(2) refusing to sell goods or render services

(3) other offences arising out of untouchability

(4) all the above

---

75. मानवी हक्क संरक्षण कायदा, 1993 कलम 2 (ई) नुसार, मानवी हक्क न्यायालये म्हणजे ________ नुसार स्थापन करण्यात आलेली मानवी हक्क न्यायालये होय.

(1) कलम 21 (2) कलम 30 (3) कलम 14 (4) कलम 28

According to section 2(e) of protection of Human Rights Act, 1993 Human Rights Court means the Human Rights Court Specified under ________ .

(1) Section 21 (2) Section 30 (3) Section 14 (4) Section 28

---

76. मुंबई पोलीस अधिनियम, 1951 च्या कोणत्या प्रकरणात गुन्हा व शिक्षा या संदर्भात तरतूद केली आहे?

(1) प्रकरण तिसरे (2) प्रकरण चौथे (3) प्रकरण सहावे (4) प्रकरण सातवे

In which Chapter of Bombay Police Act, 1951 offences and punishments are mentioned ?

(1) Chapter III (2) Chapter IV (3) Chapter VI (4) Chapter VII

---

77. फौजदारी प्रक्रिया संहितेतील ________ अन्वये अटक आरोपींची वैद्यकीय तपासणी पोलीस अधिकाऱ्यांच्या विनंतीने करणेची तरतूद आहे.

(1) कलम 53 (2) कलम 41 (3) कलम 47 (4) कलम 52

According to ________ of code of criminal procedure, there is an examination of accused by medical practitioner at the request of police officer.

(1) Section 53 (2) Section 41 (3) Section 47 (4) Section 52

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

78. खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी भारतीय पुरावा कायदा लागू होत **नाही** ?
(1) लष्करी न्यायालय
(2) कोणत्याही न्यायालयातील किंवा न्यायालयापुढील सर्व न्यायिक कार्यवाहींना
(3) लवादापुढील कार्यवाहींना
(4) भूसेना अधिनियम या खाली भरविलेल्या लष्करी न्यायालयाहून अन्य
Amongst the following to which the Indian Evidence Act is **not** applicable :
(1) Court Martial
(2) All Judicial proceedings in or before any court
(3) To proceedings before Arbitrator
(4) Other than Court-Martial convened under the Army Act

---

79. ''प्रलोभन, धमकी किंवा वचन याद्वारे मिळविलेला कबुली-जबाब फौजदारी कार्यवाहीत असंबद्ध असतो''. याबाबत भारतीय साक्षीपुरावा अधिनियमच्या कोणत्या तरतुदीमध्ये उल्लेख केला आहे ?
(1) कलम 24 (2) कलम 25 (3) कलम 26 (4) वरीलपैकी काहीही नाही
Which provision of Indian Evidence Act states that, confession caused by inducement, threat or promise is irrelevant in criminal proceedings ?
(1) Section 24 (2) Section 25 (3) Section 26 (4) None of the above

---

80. मुंबई पोलीस अधिनियम अंतर्गत खालीलपैकी कोणाविरुद्ध तडीपारीचा आदेश काढता येतो ?
(a) समाजविघातक कृत्ये करुन अशांतता पसरवू शकेल अशी व्यक्ती.
(b) वारंवार शांती-मोर्चे काढून वाहतूकीस अडथळा आणणाऱ्या व्यक्ती.
(c) विहीत वेळेनंतर ध्वनीक्षेपकावर गाणी लावणाऱ्या व्यक्ती.
(d) साथीचा रोग झालेली व्यक्ती जिच्या वास्तव्यामुळे रोग पसरुन लोकांच्या आरोग्यास बाधा येऊ शकेल.

पर्यायी उत्तरे :
(1) (b) आणि (c) (2) (b), (c) आणि (d)
(3) (a) आणि (d) (4) वरीलपैकी सर्व

Under the provisions of Bombay Police Act against whom the exterment order can be passed ?
(a) Person who may disturb peace doing antisocial activities.
(b) Persons frequently arranging peace-marchas and obstructing traffic.
(c) Persons playing songs using loudspeakers after permitted time.
(d) Person suffering by epidemic disease and whose continued residence may affect public health due to spread of epidemic.

Answer Options :
(1) (b) and (c) (2) (b), (c) and (d)
(3) (a) and (d) (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

81. मुंबई पोलीस अधिनियमातील कलम __________ मध्ये, ज्या क्षेत्रातून व्यक्तीस निघून जाण्याचा आदेश देण्यात आला त्या क्षेत्रात परत येण्याची तात्पुरती परवानगी देण्याची तरतूद आहे.

(1) 61 (2) 64 (3) 63 (4) 65

The provision of temporary permission to enter or return to the area from which a person was directed to remove himself, covered under section __________ of Bombay Police Act.

(1) 61 (2) 64 (3) 63 (4) 65

---

82. भारतीय दंड संहितेतील कलम 298 अन्वये एखाद्या व्यक्तीला त्याच्या धार्मिक भावना दुखविण्याकरिता काही अपशब्द वापरणे अगर काही वस्तू दाखविणे किंवा हावभाव करणे हा व्यक्तिगत गुन्हा असून त्याकरिता __________ पर्यंत कैद अगर दंड अगर दोन्ही शिक्षा होऊ शकतात.

(1) सहा महिने (2) दोन वर्षे (3) एक वर्ष (4) तीन महिने

According to Section 298 of I.P.C., whoever, with the deliberate intention of wounding the religious feelings of any person, utters any word or makes any sound in the hearing of that person or makes any gesture in the sight of that person or places any object in the sight of that person, shall be punished with imprisonment of either description for a term which may extend to __________ or with fine, or with both.

(1) six months (2) two years (3) one year (4) three months

---

83. मुंबई पोलीस अधिनियम च्या कलम 66 मध्ये __________ बाबत सांगितले आहे.

(1) पोलिसाने रस्त्यांवरील रहदारीचे नियमन करणे
(2) लोकांसंबंधीची पोलीस अधिकाऱ्यांची कर्तव्ये
(3) लोकांच्या येण्याजाण्याच्या ठिकाणी प्रवेश करण्याचा अधिकार
(4) वरीलपैकी काहीही नाही

Section 66 of the Bombay Police Act deals with __________ .

(1) Police to regulate traffic, etc in street
(2) Duties of police officer towards public
(3) Power to enter places of Public resort
(4) None of the above

---

84. मुंबई पोलीस अधिनियमातील कलम __________ मध्ये जादा पोलिसांच्या खर्चाची व बेकायदेशीर जमावाने केलेल्या नुकसानीच्या भरपाईची प्रमाणशीर वसुली करणेबाबत तरतूद आहे.

(1) 53 (2) 51 (3) 54 (4) 52

Section __________ of Bombay Police Act deals with proportionate recovery of the cost of additional police and compensation for loss caused by unlawful assembly.

(1) 53 (2) 51 (3) 54 (4) 52

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

85. मुंबई पोलीस अधिनियम, 1951 __________ येथे लागू होतो.

(1) फक्त मुंबई (2) मुंबई उपनगरीय भाग

(3) फक्त विदर्भ (4) संपूर्ण महाराष्ट्र राज्य

The Bombay Police Act, 1951 extends to __________ .

(1) Only Bombay (2) Bombay Suburban Area

(3) Only Vidarbha Region (4) The whole State of Maharashtra

---

86. खालीलपैकी कोणता विषय मुंबई पोलीस अधिनियमातील पोलीस विनियम कलम 44 मध्ये समाविष्ट होतो ?

(1) साथीच्या रोगाचा प्रादुर्भाव रोखणे

(2) मोकाट कुत्र्यांचा नाश करणे

(3) दंगाधोपा थांबवणे/थोपवणे

(4) बंद इमारती व ठिकाणे

Section 44 of Bombay Police Act under Police Regulations covers following subject __________ .

(1) To prevent outbreak of epidemic disease

(2) Destruction of stray dogs

(3) Prevention of riots

(4) Closed building/places

---

87. मृत्यूपूर्व जबाब हा __________ पुरावा म्हणून ग्राह्य धरणेत येतो.

(1) सदोष (2) लेखी (3) ऐकीव (4) कागदोपत्री

Dying declaration is admissible in evidence being a __________ evidence.

(1) Faulty (2) Written (3) Hearsay (4) Documental

---

88. महाराष्ट्रामध्ये सर्वोच्च पोलीस प्रशिक्षण संस्था कोठे आहे ?

(1) पूणे (2) लोणावळा (3) नागपूर (4) नाशिक

In Maharashtra the Apex police training Institute is at __________ .

(1) Pune (2) Lonawla (3) Nagpur (4) Nashik

---

89. कलम 55 नुसार पारित केलेला तडीपारीचा आदेश किती काळापर्यंत अंमलात राहू शकतो ?

(1) एक वर्ष (2) दोन वर्ष (3) तीन वर्ष (4) वरीलपैकी काहीही नाही

For what period the order of externment under section 55 shall be kept in force ?

(1) One year (2) Two years (3) Three years (4) None of the above

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

90. मुंबई पोलीस अधिनियम कलम 17 अन्वये, कोणत्याही जिल्ह्याचा अधीक्षक व जिल्ह्यांचे पोलीस दलही ________ नियंत्रणाखाली असतील.
(1) राज्य सरकार (2) जिल्हाधिकारी
(3) गृह मंत्रालय (4) जिल्हा न्यायदंडाधिकारी

According to Section 17 of Bombay Police Act, the superintendent and the Police Force of a district shall be under the control of the ________ .
(1) State Government (2) District Collector
(3) Home Ministry (4) District Magistrate

91. फौजदारी प्रक्रिया संहितेतील कलम ________ ने प्रथम माहिती अहवाल लिहून घेण्याची पद्धत दिलेली आहे.
(1) 199 (2) 109 (3) 110 (4) 154

Section ________ of code of criminal procedure provides for the manner in which first information is to be recorded.
(1) 199 (2) 109 (3) 110 (4) 154

92. 'ब' ने जो गुन्हा केलेला आहे असे 'अ' म्हणतो त्याबद्दल 'ब' ला शिक्षा करणेत येत आहे असा न्यायनिर्णय दिला जावा असे 'अ' न्यायालयास आवाहन करतो. 'ब' ने गुन्हा केलेला आहे असे खालीलपैकी कोणी शाबित केले पाहिजे ?
(1) 'अ' आणि 'ब' दोघांनी (2) 'अ'
(3) पोलीस यंत्रणा (4) 'अ' चे नातेवाईक

'A' desires a court to give judgement that 'B' shall be punished for a crime which 'A' says 'B' has committed. Who of the following must prove that B has committed the crime ?
(1) 'A' and 'B' Both (2) 'A'
(3) Police Authority (4) A's relatives

93. विधीग्राह्य वैवाहिक जीवनाच्या कोणत्या काळात एखाद्या बाळाचा जन्म झाल्यास ते अपत्य औरस आहे हे सिद्ध होईल ?
(1) विवाहाच्या विच्छेदना नंतर 270 दिवसांत
(2) विवाहाच्या विच्छेदना नंतर 280 दिवसांत
(3) विवाहाच्या विच्छेदना नंतर 365 दिवसांत
(4) विवाहाच्या विच्छेदना नंतर 365 दिवसानंतर

What period is prescribed for a child born out of valid marriage can be proved legitimate child if it is born ________ .
(1) Within 270 days after its dissolution
(2) Within 280 days after its dissolution
(3) Within 365 days after its dissolution
(4) More than 365 days after its dissolution

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

94. फौजदारी प्रक्रिया संहिता __________ नुसार पोलीस ठाण्याच्या अंमलदार अधिकाऱ्याला ठाण्याच्या हद्दीच्या आत असलेल्या कोणत्याही स्थळी खोटी असलेली कोणतीही वजने, मापे किंवा वजन करण्याची साधने तपासणी करण्यासाठी किंवा त्यांचे झडती घेण्यासाठी वॉरंटशिवाय तेथे प्रवेश करता येईल.

(1) कलम 153(1) (2) कलम 151 (3) कलम 109 (4) कलम 173(2)

According to __________ of Cr.P.C., any officer in charge of a police station may, without a warrant, enter any place within the limits of such station for the purpose of inspecting or searching for any weights or measures or instruments for weighting :

(1) Section 153(1) (2) Section 151 (3) Section 109 (4) Section 173(2)

---

95. मुंबई पोलीस अधिनियम, कलम 2(11) अन्वये ''पोलीस अधिकारी'' या संज्ञेचा अर्थ, या अधिनियमान्वये नेमलेली किंवा नेमली असल्याचे समजण्यात येणारी पोलीस दलातील कोणतीही व्यक्ती असा होतो आणि तीत कलम __________ किंवा __________ अन्वये नेमलेला विशेष पोलीस अधिकारी किंवा अपर पोलीस अधिकारी यांचा समावेश होतो.

(1) 21, 22 (2) 20, 21 (3) 23, 24 (4) 22, 24

According to section 2(11) of Bombay Police Act, "Police officer" means any member of police force appointed or deemed to be appointed under this Act, and includes a special or an additional police officer appointed under section __________ or __________ .

(1) 21, 22 (2) 20, 21 (3) 23, 24 (4) 22, 24

---

96. खालीलपैकी कोणत्या न्यायालयास मृत्यूची किंवा आजीव कारावासाची किंवा सात वर्षाहून अधिक मुदतीच्या कारावासाच्या शिक्षेखेरिज, कायद्याद्वारे प्राधिकृत केलेली कोणतीही शिक्षा देण्याचा अधिकार आहे ?

(1) मुख्य न्यायदंडाधिकारी (2) प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी
(3) द्वितीय वर्ग न्यायदंडाधिकारी (4) मुख्य महानगर न्यायदंडाधिकारी

Which court may pass any sentence authorised by law except a sentence of death or of imprisonment for life or imprisonment for a term exceeding seven years ?

(1) Chief Judicial Magistrate (2) Judicial Magistrate First Class
(3) Judicial Magistrate Second Class (4) Metropolitan Magistrate

---

97. जिचा मृत्यू घडून आला ती व्यक्ती __________ वयावरील असून तिने स्वत:च्या संमतीने मृत्यू पत्करला असेल किंवा मृत्यूचा धोका पत्करला असेल तर, सदोष मनुष्यवध हा खून होत नाही.

(1) सात वर्षे (2) बारा वर्षे (3) सोळा वर्षे (4) अठरा वर्षे

Culpable homicide is not murder when the person whose death is caused, being the above the age of __________ years, suffers death or takes the risk of death with his own consent.

(1) 7 years (2) 12 years (3) 16 years (4) 18 years

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

98. फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम 108 प्रमाणे कार्यकारी दंडाधिकारी एखाद्या व्यक्तीकडून चांगल्या वागणूकीसाठी किती कालावधी करिता बंधपत्र घेवू शकते ?

(1) जास्तीत जास्त एक आठवडा (2) जास्तीत जास्त एक महिना

(3) जास्तीत जास्त एक वर्ष (4) वरीलपैकी काहीही नाही

Under Section 108 of Code of Criminal Procedure Executive Magistrate can obtain bond from a person for his good behaviour for such period :

(1) Not exceeding one week (2) Not exceeding one month

(3) Not exceeding one year (4) None of the above

---

99. फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या तरतुदींनुसार जेव्हा एखाद्या पोलीस अधिकाऱ्याला वॉरंटाशिवाय अटक करण्याचे अधिकार असतात तेव्हा त्या अपराधाला काय म्हणतात ?

(1) जामीनयोग्य अपराध (गुन्हा) (2) बिनजामिनी (अजामिन पात्र) अपराध

(3) दखलपात्र - अपराध (4) अदखलपात्र अपराध

Under the provisions of Cr.P.C. when a police officer has authority to arrest without warrant then such offence is known as ________ .

(1) bailable offence (2) non-bailable offence

(3) cognizable offence (4) non cognizable offence

---

100. सार्वजनिक ठिकाणी रहदारीच्या नियमनासाठी व सुव्यवस्था राखण्यासाठी नियम करण्याचा अधिकार ________ यांना प्रदान केला आहे.

(1) आयुक्त (2) पोलीस उपअधिक्षक

(3) पोलीस निरीक्षक (4) पोलीस उपनिरीक्षक

The power to make rules for regulation of traffic and for the preservation of Order in Public place is the job of ________ .

(1) The Commissioner (2) Deputy Superintendent of Police

(3) Police Inspector (4) Police Sub-Inspector

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल, यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

परीक्षेचे नांव : "पोलीस उप निरीक्षक" (अराजपत्रित) गट-ब (मुख्य) परीक्षा-2016 **परीक्षेचा दिनांक : 25 जून,2017**
विषय : सामान्य ज्ञान, बुध्दिमापन व विषयाचे ज्ञान (प्रश्नपत्रिका क्र. 2)

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत " पोलीस उप निरीक्षक" (अराजपत्रित) गट-ब (मुख्य) परीक्षा-2016 " या परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	4	2	2	4
2	1	1	2	2
3	2	2	4	1
4	2	1	1	2
5	2	4	2	4
6	1	1	4	2
7	2	4	2	1
8	1	2	4	1
9	4	2	1	2
10	4	4	1	4
11	2	4	2	3
12	3	4	3	4
13	2	3	2	3
14	3	2	4	2
15	1	2	3	1
16	1	4	4	2
17	4	2	2	2
18	2	1	1	4
19	4	3	4	4
20	4	1	1	1
21	4	4	4	4
22	2	4	4	4
23	4	4	1	2
24	1	1	2	1
25	4	2	4	4

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	4	2	4	3
27	2	4	4	4
28	4	4	2	2
29	4	4	4	4
30	3	3	3	4
31	3	3	2	2
32	3	1	1	3
33	4	2	2	3
34	3	3	4	1
35	3	4	3	3
36	1	4	3	2
37	2	3	3	4
38	2	2	3	3
39	4	3	3	3
40	3	3	4	4
41	3	3	2	4
42	2	2	2	3
43	2	2	4	2
44	4	4	3	2
45	3	3	3	3
46	3	**3**	3	4
47	3	3	3	3
48	3	1	1	2
49	2	3	3	3
50	3	1	**3**	**3**

31St August, 2017

 # ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	4	3	4	3
52	1	4	3	3
53	3	3	2	3
54	3	2	1	1
55	1	3	3	1
56	1	1	1	3
57	2	4	2	2
58	2	3	2	3
59	2	2	1	2
60	3	1	2	4
61	2	2	3	2
62	#	2	3	2
63	1	2	3	2
64	4	2	#	3
65	3	3	4	1
66	2	2	1	1
67	2	1	2	2
68	3	3	2	#
69	4	3	2	2
70	3	4	4	4
71	2	2	4	3
72	3	4	3	4
73	1	2	3	1
74	4	#	2	2
75	2	3	2	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	4	1	1	4
77	1	3	3	4
78	3	3	3	4
79	1	2	4	2
80	3	4	3	3
81	3	2	3	3
82	3	2	4	1
83	2	1	#	4
84	3	4	4	3
85	4	3	2	2
86	2	#	3	3
87	#	1	1	4
88	4	4	2	3
89	2	4	3	2
90	4	3	4	1
91	4	#	4	#
92	2	3	4	2
93	2	4	1	1
94	1	3	2	#
95	1	1	1	1
96	#	3	2	3
97	4	4	3	2
98	3	2	1	3
99	3	2	2	1
100	1	1	#	4

31St August, 2017

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

'पोलीस उपनिरीक्षक (अराजपत्रित) गट - ब (मुख्य परीक्षा 2017'

दि० 5 नोव्हेंबर, 2017

A

M10

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO. 210449

प्रश्नपुस्तिका-II

वेळ : 1 (एक) तास

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक								
	केंद्राची संकेताक्षरे							शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

1. 'ब्रिक्स' (BRICS) च्या नव विकास बँकेबाबत (New Development Bank) खालीलपैकी कोणते विधान **सत्य** आहे ?

(1) ती, सध्या अस्तित्वात असलेल्या अमेरिकेच्या वर्चस्वाखालील जागातिक बँक आणि आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीला पर्याय म्हणून कार्य करते.

(2) नव विकास बँकेत प्रत्येक सहभागी देशाला त्याच्या भांडवली हिश्याच्या आधारावर मते निश्चित केले जातात.

(3) केवळ दोन सदस्य देशांना – चीन व रशियास नकाराधिकाराचा अधिकार आहे.

(4) बँकेचे नवी दिल्ली येथे देखील विभागीय कार्यालय आहे.

Which one of the following statements regarding New Development Bank of BRICS is **true** ?

(1) It acts an alternative to the existing U.S. dominated World Bank and International Monetary Fund.

(2) In New Development Bank each participant country will be assigned votes based on capital share.

(3) Only two member countries - China and Russia have veto power.

(4) The Bank also have a regional office in New Delhi.

---

2. ज्यांचे नुकतेच निधन झाले त्या न्यायमूर्ती पी.एन्. भगवती यांच्या संबंधी खालीलपैकी कोणते विधान **असत्य** आहे ?

(1) ते भारताचे 17 वे मुख्य न्यायमूर्ती होते.

(2) ते बॉम्बे (मुंबई) उच्च न्यायालयाचे माजी मुख्य न्यायमूर्ती होते

(3) ते जनहित याचिका संकल्पनेचे आद्य प्रवर्तक समजले जातात.

(4) वरीलपैकी एकही नाही.

Which one of the following statements about Justice P.N. Bhagawati, who passed away recently, is **incorrect** ?

(1) He was 17th Chief Justice of India.

(2) He was former Chief Justice of Bombay High Court.

(3) He is considered a pioneer of the concept of Public Interest Litigations.

(4) None of the above

---

3. सामरिक सहकार्यासाठी 'लेमोआ' करार कोणत्या दोन देशांच्या दरम्यान झाला ?

(1) चीन व अमेरिका (2) भारत व अमेरिका

(3) रशिया व चीन (4) भारत व रशिया

For strategic co-operation, in which between two countries 'LEMOA' pact took place ?

(1) China and America (2) India and America

(3) Russia and China (4) India and Russia

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

4. खालीलपैकी कोणते विधान **चूकीचे** आहे ?

(1) कोंकणी लेखक महाबळेश्वर सैल यांना त्यांच्या 'हावटण' या कांदबरीसाठी 2016 चा 'सरस्वती सन्मान' मिळाला आहे.

(2) त्यांना 1993 साली 'तरंगा' या लघुकथा संग्रहासाठी 'साहित्य अकादमी' पुरस्कार देखील मिळालेला आहे.

(3) त्यांनी 1964 - 65 साली युनोचे शांतीदूत म्हणून देखील इस्त्राएल-इजिप्त सीमेवर सेवा केलेली आहे.

(4) वरीलपैकी एकही नाही.

Which one of the following statements is **incorrect** ?

(1) Konkani writer Mahabaleshwar Sail received 2016 Saraswati Samman for his novel 'Hawthan'.

(2) He was also received 'Sahitya Academi' Award for his short story collection 'Taranga' in 1993.

(3) He also had served as UN peace keeper in 1964 - 65 at Israel and Egypt border.

(4) None of the above.

---

5. 2017 च्या 'वरिष्ठ पेन्शन विमा योजनेची' अंमलबजावणी कोणत्या विमा कंपनी मार्फत होत आहे ?

(1) आय.सी.आय.सी.आय. प्रुडेन्शियल जीवन विमा

(2) एल.आय.सी. ऑफ इंडिया

(3) न्यु इंडिया अशुरन्स

(4) एच.डी.एफ.सी. स्टॅंडर्ड जीवन विमा

The 2017 'Varishtha Pension Bima Yojana' is being implemented through which insurance company ?

(1) ICICI Prudential Life Insurance.

(2) Life Insurance Corporation of India.

(3) New India Assurance.

(4) HDFC Standard Life Insurance.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

6. जोड्या लावा – (डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम) :

	'अ'		'ब'
(a)	पद्म विभूषण पुरस्कार	(i)	2000
(b)	रामानुजम पुरस्कार	(ii)	1997
(c)	भारत रत्न पुरस्कार	(iii)	2014
(d)	डॉक्टर ऑफ सायन्स (इंग्लँड)	(iv)	1990

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)

Match the pairs - (Dr. A.P.J. Abdul Kalam) :

	'A'		'B'
(a)	Padma Vibhushan Award	(i)	2000
(b)	Ramanujam Award	(ii)	1997
(c)	Bharat Ratna Award	(iii)	2014
(d)	Doctor of Science (England)	(iv)	1990

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)

---

7. पॅरालिम्पिक 2016 च्या भाला फेक मध्ये सुवर्ण पदक कोणी प्राप्त केले?

(1) थंगवेलू मरियप्पन (2) वरूण भाटिया

(3) दिपा मलिक (4) देवेन्द्र झाझरिया

Who win the gold medal in spear throw in Paralympic, 2016 ?

(1) Thangavelu Mariappan (2) Varun Bhatia

(3) Deepa Malik (4) Devendra Zazria

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

8. मुंबई येथे 21 नोव्हेंबर 2016 रोजी संरक्षण मंत्र्यांच्या हस्ते कोणती विनाशिका भारतीय नौदलात दाखल करण्यात आली ?

(1) आय एन एस – कोलकाता (2) आय एन एस – मुंबई

(3) आय एन एस – चेन्नई (4) यापैकी एकही नाही.

Which destroyership was commissioned into Indian Navy at Mumbai by Defence Minister on November 21, 2016 ?

(1) INS - Kolkata (2) INS - Mumbai

(3) INS - Chennai (4) None of these

---

9. 2017 च्या कुष्ठरोग विरोधी दिनी केन्द्र शासनाने कोणते राष्ट्रीय कुष्ठरोग जागरुकता अभियान आयोजित केले ?

(1) समर्थ अभियान (2) साथ अभियान

(3) स्पर्श अभियान (4) संदेश अभियान

Which national leprosy awareness campaign has been organised by the Union Government on 2017 Anti Leprosy Day ?

(1) Samarth Campaign (2) Saath Campaign

(3) Sparsh Campaign (4) Sandesh Campaign

---

10. 'सायबर सुरक्षा निर्देशांक - 2017' बाबत खालीलपैकी कोणते विधान **चूकीचे** आहे ?

(1) सदरहू निर्देशांक हा युनोच्या 'आंतरराष्ट्रीय दूरसंचार संघ (ITU) या एजन्सी द्वारा प्रकाशित केला जातो.

(2) आंतरराष्ट्रीय दूरसंचार संघाचे मुख्यालय पॅरीस, फ्रान्स मध्ये आहे.

(3) 165 राष्ट्रांमध्ये भारत 23 व्या स्थानी आहे.

(4) या निर्देशांकामध्ये सिंगापूर सर्वोच्च स्थानी आहे.

Which one of the following statements about 'Cyber Security Index - 2017' is **incorrect** ?

(1) The index has been released by the UN agency 'International Telecommunication Union' (ITU).

(2) ITU is headquartered in Paris, France.

(3) India has been ranked 23rd out of 165 nations.

(4) Singapore has topped the index.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

11. शाळेत एक पक्षी निरीक्षकांचे, दुसरे स्टँप गोळा करणाऱ्यांचे आणि एक पुस्तके वाचणाऱ्यांचे अशी तीन मंडळे आहेत. त्यांचे अनुक्रमे 47, 53 व 68 सदस्य आहेत. 13 विद्यार्थी या सर्व मंडळांचे सदस्य आहेत आणि 77 जण फक्त एकाच मंडळाचे सदस्य आहेत. फक्त दोन मंडळाचे सदस्य असलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या निवडा.
(1) पुरेशा सामग्रीच्या अभावी संख्या निश्चित करता येत नाही.
(2) 52
(3) 26
(4) 24
There are three clubs in the school, one of bird watchers, another of stamp collectors and one of book readers. They are having 47, 53 and 68 members respectively. While 13 students are members of all three clubs and 77 are members of only one club. Select the number of students who are members of exactly only two clubs.
(1) Number of persons cannot be determined for lack of sufficient information.
(2) 52
(3) 26
(4) 24

12. जर 2^{256} ला 17 ने भागले तर बाकी शोधा.
(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 5
Find the remainder when 2^{256} is divided by 17.
(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 5

13. जर a + b ही c + d पेक्षा लहान आहे आणि d + e ही a + b पेक्षा लहान आहे तर e च्या संदर्भातील **सत्य** पर्याय निवडा.
(1) d पेक्षा लहान (2) c पेक्षा लहान (3) c शी समान (4) d शी समान
If a + b is less than c + d, and d + e is less than a + b, then select the option that is true with respect to e.
(1) Smaller than d (2) Smaller than c (3) Equal to c (4) Equal to d

14. एका सांकेतिक भाषेत जर WELL = 26, व RIVER = 36 असे लिहीत असल्यास, OCEAN = ?
(1) 42 (2) 27 (3) 22 (4) 19
In a certain code language if WELL = 26 and RIVER = 36, then OCEAN = ?
(1) 42 (2) 27 (3) 22 (4) 19

15. दुपारी दोन वाजून 25 मिनिटांनी घड्याळातील तासकाटा व मिनिटकाटा यात किती अंशाचा कोण असेल ?
(1) 90° (2) 87.5° (3) 82.5° (4) 77.5°
What is the angle between the hour hand and minute hand of clock at 2.25 pm ?
(1) 90° (2) 87.5° (3) 82.5° (4) 77.5°

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

16. X कागदाच्या तुकड्याची समभुज त्रिकोण मिळवण्यासाठी बाणांनी दाखवल्यानुसार घडी घातली आणि नंतर त्या त्रिकोणाची तुटक रेषेवरून घडी घालून काटकोन त्रिकोण मिळवला. त्याला विविध आकारांनी दाखवल्यानुसार छिद्रे, पाडली. हा कागद उलगडल्यानंतर दिसणारी प्रतिमा निवडा.

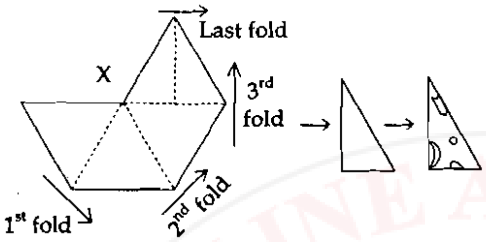

पर्यायी उत्तरे :

(1) 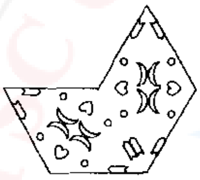

(2) 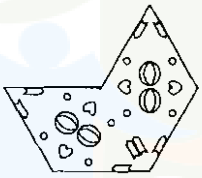

(3) 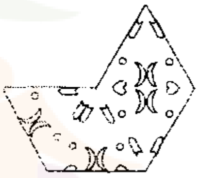

(4) 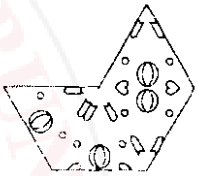

A piece of paper X is folded along to get equilateral triangle as shown by arrows and then folded along dotted line to get right angled triangle. This triangle is punched as shown by different shapes. Select the image that looks like unfolded paper.

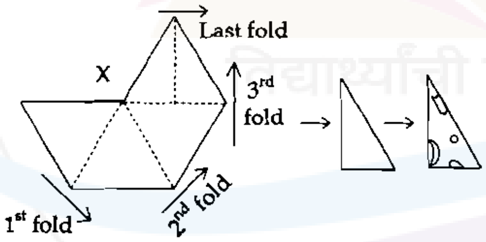

Answer options :

(1) 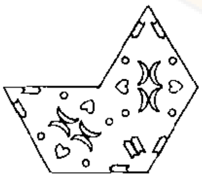

(2) 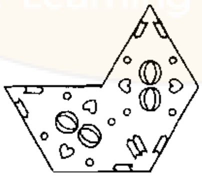

(3) 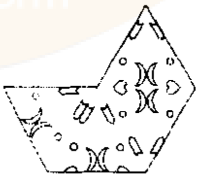

(4) 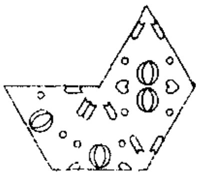

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

17. P, Q, R, S, T व U हे सहा कुटुंब सदस्य सुट्टीची मौज लुटण्यासाठी जमले आहेत. U ही T व्यक्तीची बहीण आहे जिचा P हा भाऊ आहे. R हा P च्या काकाचा किंवा मामाचा एकुलता एक मुलगा आहे, ज्याची एकमेव बहीण ही U ची आई आहे. R च्या वडिलांचा भाऊ आहे ज्याला Q व S या मुली आहेत. या माहितीच्या संदर्भात सत्य विधान/ने निवडा.

विधाने :

(a) S ही P ची चुलत किंवा मामे बहीण आहे.

(b) सर्व सदस्यांचे पालक ही भावंडे आहेत.

(c) T ही व्यक्ती निश्चितपणे कुटुंबाचा पुरुष सदस्य आहे.

(d) Q व U या परस्परांच्या मामे वा आते बहिणी आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) सर्व (2) (c) खेरीज सर्व

(3) (b) व (c) दोन्ही (4) (a) व (d) दोन्ही

Six family members P, Q, R, S, T, and U have gathered for enjoying vacation. U is sister of T who has a brother P. R is the one and only son of P's uncle, who's only sister is U's mother. R's father has a brother who has daughters Q and S. Select the true statement/s with respect to this information.

Statements :

(a) S is cousin sister of P.

(b) Parents of all members are siblings.

(c) It is definite that T is a male member of the family.

(d) Q and U are cousin sisters.

Answer options :

(1) All (2) All but (c)

(3) Both (b) and (c) (4) Both (a) and (d)

---

18. खालील मालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

2, 30, 6, 20, 12, 12 ?

(1) 20 (2) 22 (3) 24 (4) 26

Which number will replace the question mark in the following series ?

2, 30, 6, 20, 12, 12 ?

(1) 20 (2) 22 (3) 24 (4) 26

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

19. दिलेल्या विधानांच्या सहाय्याने योग्य निष्कर्ष शोधा.

(a) काही खुर्च्या बाकडे आहेत

(b) कोणताही बाकडा टेबल नाही.

निषकर्ष :

(i) काही खुर्च्या टेबले आहेत.
(ii) काही बाकडे खुर्च्या आहेत.
(iii) सर्व बाकडे खुर्च्या आहेत.
(iv) काही टेबले खुर्च्या आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (i)
(2) फक्त (ii)
(3) फक्त (ii) आणि (iv)
(4) सर्व

Select correct conclusions on the basis of given statements.

(a) Some chairs are benches

(b) No bench is a table

Conclusions :

(i) Some chairs are tables.
(ii) Some benches are chairs.
(iii) All benches are chairs.
(iv) Some tables are chairs.

Answer options :

(1) Only (i)
(2) Only (ii)
(3) Only (ii) and (iv)
(4) All

---

20. बसथांब्यावरून पुण्याला जाणारी राज्य परिवहन मंडळाची बस दर तीस मिनिटांनी सुटते. नेटवर शोध घेउन नितूला समजले की बस बारा मिनिटांपूर्वीच निघाली आहे आणि पुढची बस सकाळी 7.35 ला सुटणार आहे. नितूला नेटवरून जेव्हा माहिती मिळाली ती सकाळची वेळ निवडा.

(1) 6.53 (2) 7.12 (3) 7.17 (4) 6.48

A state transport bus leaves for Pune every thirty minutes from the bus stop. By searching on net Nitu found that the bus had left already twelve minutes ago and the next bus will leave at 7.35 am. Select the time in the morning at which Nitu got this information from the net.

(1) 6.53 (2) 7.12 (3) 7.17 (4) 6.48

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

21. भौगोलीक क्षेत्रफळाप्रमाणे खालील जिल्ह्यांचा चढता क्रम लावा.

(a) धुळे (b) जळगाव (c) अमरावती (d) नागपूर (e) लातूर

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (e), (b), (c), (d)
(2) (e), (a), (d), (b), (c)
(3) (b), (e), (a), (c), (d)
(4) (d), (c), (e), (b), (a)

Arrange the following districts in ascending order as per their geographical area :

(a) Dhule (b) Jalgao (c) Amravati (d) Nagpur (e) Latur

Answer options :

(1) (a), (e), (b), (c), (d)
(2) (e), (a), (d), (b), (c)
(3) (b), (e), (a), (c), (d)
(4) (d), (c), (e), (b), (a)

---

22. जोड्या लावा :

	शिखर		**उंची (मी.)**
(a)	राजगड	(i)	1376
(b)	शिंगी	(ii)	1293
(c)	त्र्यंबकेश्वर	(iii)	1304
(d)	तोरणा	(iv)	1404

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the following :

	Peak		**Height (m)**
(a)	Rajgad	(i)	1376
(b)	Shingi	(ii)	1293
(c)	Trambakeshwar	(iii)	1304
(d)	Torna	(iv)	1404

Answer Options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

23. ढाकणा-कोल्काझ अभयारण्य कोणत्या जिल्ह्यात आहे ?

(1) अमरावती (2) बुल्ढाणा (3) जळगाव (4) भंडारा

In which district Dhakna - Kolkaz sanctuary is located ?

(1) Amravati (2) Buldhana (3) Jalgao (4) Bhandara

---

24. जनगणना 2001 प्रमाणे महाराष्ट्र राज्यामधे किती जिल्हे व तालुके होते ?

(1) 35 जिल्हे आणि 357 तालुके (2) 35 जिल्हे आणि 356 तालुके

(3) 36 जिल्हे आणि 358 तालुके (4) 37 जिल्हे आणि 357 तालुके

As per the census 2001, How many Districts and Tashils were in Maharashtra State ?

(1) 35 Districts and 357 Tashils (2) 35 Districts and 356 Tashils

(3) 36 Districts and 358 Tashils (4) 37 Districts and 357 Tashils

---

25. खालील विधाने पहा.

(a) कण्हेर जलसिंचन योजना सातारा जिल्ह्यामधे आहे.

(b) कोल्हापूर जिल्ह्यात 80% जलसिंचन हे उपसा प्रकारचे आहे.

(c) गोंदीया, गडचिरोली, चंद्रपूर जिल्ह्यात 80% जलसिंचन तलावातून होते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त विधान (a) बरोबर आहे. (2) फक्त विधान (c) बरोबर आहे.

(3) विधान (a) आणि (b) बरोबर आहेत. (4) विधान (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत.

Observe the following statements :

(a) Kanher irrigation scheme is in Satara district.

(b) In Kolhapur district 80% irrigation is lift irrigation type.

(c) In Gondia, Gadchiroli, Chandrapur districts 80% irrigation is from tanks.

Answer options :

(1) Only statement (a) is correct (2) Only statement (c) is correct

(3) Statement (a) and (b) are correct (4) Statement (a), (b) and (c) are correct

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

26. जेव्हा ________ यांना नाशिकचा कलेक्टर पेरी याने, ते धर्मशाळेसाठी काय करु शकतात असे विचारले तेव्हा त्यांनी पेरींना विंनती केली की ही धर्मशाळा गरीब लोकांसाठी आहे, येथे राहण्यासाठी त्यांच्या कडून एक पै देखिल भाडे घेतले जाणार नाही तेव्हा धर्मशाळेवरील कर रद्द करावा.

(1) गजाननमहाराज (2) गाडगेमहाराज

(3) मंचरपुर सावरे गावचे पाटील (4) देवदत्त घाटे

When Perry, the collector of Nasik asked ________ what he could do for the 'Dharmashala', he requested Perry to wave off the tax on it, since it was for the poor people from whom not a single 'pai' would be taken as rent.

(1) Gajananmaharaj (2) Gadgemaharaj

(3) The patil of village Mancharpur Savre (4) Devdatta Ghate

---

27. जावजी दादाजी चौधरी यांनी 1869 मध्ये मुंबईत ________ छापखाना सुरु केला.

(1) बुद्धीसागर (2) ज्ञानसागर

(3) कालनिर्णय (4) निर्णयसागर

In 1869 Jawaji Dadaji Chaudhari started the press ________ in Mumbai.

(1) Buddhisagar (2) Dyansagar

(3) Kalnirnaya (4) Nirnayasagar

---

28. विजोड व्यक्ती ओळखा :

(1) बॅरिस्टर जयकर (2) वासुदेव दास्ताने

(3) अब्दुल सैफ (4) अण्णासाहेब भोकरकर

Pick out the odd person.

(1) Barrister Jaykar (2) Vasudeo Dastane

(3) Abdul Saif (4) Annasaheb Bhokarkar

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

29. जोड्या जुळवा :

(a)	ट्वेल्व्ह स्टार्स	(i)	डॉ. आठल्ये
(b)	सातारा रेव्होल्यूशनरीज	(ii)	दिनकरशास्त्री कानडे
(c)	ठाणे ग्रुप	(iii)	काका नाईक
(d)	बेळगाव ग्रुप	(iv)	गोविंदराव याळगी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)

Match the following :

(a)	Twelve stars	(i)	Dr. Athalye
(b)	Satara revolutionaries	(ii)	Dinkarshastri Kanade
(c)	Thane Group	(iii)	Kaka Naik
(d)	Belgaum Group	(iv)	Govindrao Yalagi

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)

---

30. _________ शहरातील द अलबर्ट एडवर्ड हॉस्पिटलच्या स्त्रियांच्या विभागाच्या प्रमुख वैद्यम्हणून आनंदीबाई जोशी यांची नेमणूक झाली होती.

(1) मुंबई (2) पुणे (3) कोल्हापूर (4) सुरत

Anandibai Joshee was appointed as Physician-in-charge of the Female Ward of the Albert Edward Hospital, in the city of _________.

(1) Mumbai (2) Pune (3) Kolhapur (4) Surat

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

31. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) केन्द्रीय पातळीवर, अंदाज समितीतील सर्व सदस्य फक्त लोकसभेतीलच असतात. या समितीमध्ये राज्यसभेला प्रतिनिधीत्व नसते.

(b) महाराष्ट्र राज्य पातळीवर, अंदाज समितीतील सर्व सदस्य देखील फक्त विधान सभेतीलच असतात. या समितीमध्ये विधान परिषदेला प्रतिनिधीत्व नसते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधान (a) बरोबर आहे (2) विधान (b) बरोबर आहे

(3) दोन्हीही विधाने बरोबर आहेत (4) दोन्हीही विधाने चूकीची आहेत

Consider the following statements :

(a) At the central level, all the members of Estimate Committee are from Loksabha only. The Rajya Sabha has no representation in this Committee.

(b) At Maharastra state level, all the members of Estimate Committee are also from Legislative Assembly only. The Legislative Council has no representation in this Committee.

Answer options :

(1) Statement (a) is correct. (2) Statement (b) is correct.

(3) Both the statements are correct. (4) Both the statements are false.

---

32. खालीलपैकी कोणती तरतूद भारतीय राज्यघटनेने आयरीश राज्यघटनेकडून घेतलेली नाही ?

(1) मूलभूत अधिकार

(2) मार्गदर्शक तत्त्वे

(3) राष्ट्रपतीची निवडणूक पद्धत

(4) राज्यसभेवर सदस्यांचे राष्ट्रपतीद्वारे नामनिर्देशन

Which one of the following provisions has **not** derived from Irish Constitution by the Indian Constitution ?

(1) Fundamental Rights

(2) Directive Principles

(3) Methods of Election of the Presidents

(4) Nomination of members of the Rajya Sabha by the President

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

33. राज्यपालांच्या वटहुकुम काढण्याच्या अधिकाराबाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) राज्यपालांचा तो स्वेच्छाधीन अधिकार आहे.

(b) ते केवळ मंत्रिमंडळाच्या सल्ल्यानुसारच वटहुकुम काढू शकतात

(c) ते वटहुकुम कोणत्याही वेळी मागे घेवू शकतात.

(d) कांही बाबतीत ते राष्ट्रपतींच्या सुचनांशिवाय वटहुकुम काढू शकत नाहीत.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

Consider the following statement regarding ordinance making power of the Governor :

(a) It is a discretionary power of Governor

(b) He can issue an ordinance only on the advice of the Council of Ministers.

(c) He can withdraw the ordinance at any time.

(d) He cannot make an ordinance without the instructions from the president in certain cases.

Which of the statement given above are **correct** ?

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

---

34. भारतीय राज्यघटनेत नागरिकांची खालीलपैकी कोणती मूलभूत कर्तव्ये नेमून दिली आहेत ?

(a) सामाजिक अन्यायापासून दुर्बल घटकांचे संरक्षण करणे.

(b) व्यक्तिगत आणि सामुहिक अशा प्रत्येक क्षेत्रात उच्चतम पातळी गाठणे.

(c) सार्वजनिक निवडणूकांमध्ये मतदान करणे.

(d) शास्त्रीय वृत्ती विकसित करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) (2) (c), (d) (3) (a), (b), (c) (4) (b), (d)

Which of the following are among the Fundamental Duties of citizens laid down in the Indian Constitution ?

(a) To protect the weaker sections from social injustice.

(b) To strive towards excellence in all spheres of individual and collective activity.

(c) To vote in public elections.

(d) To develop the scientific temper.

Answer options :

(1) (a), (b) (2) (c), (d) (3) (a), (b), (c) (4) (b), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

35. भारताचे स्वातंत्र्य आणि अखंडता टिकवून ठेवण्यासाठी घटनाकारांनी भारतीय संघराज्यात :
(a) केंद्राला अधिक अधिकार दिले आहेत.
(b) घटकराज्यांना अधिक अधिकार दिले आहेत.
(c) राष्ट्रपतींना अधिक अधिकार दिले आहेत.
(d) मुख्यमंत्र्यांना अधिक अधिकार दिले आहेत.
वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?
(1) (a) फक्त (2) (b) फक्त
(3) (b) आणि (c) फक्त (4) (c) आणि (d) फक्त

To maintain India's independence and integrity in the federal system, the Constitution makers have given :
(a) More powers to the Centre.
(b) More powers to the States.
(c) More powers to the President.
(d) More powers to the Chief Minister.
Which of the above statement is/are **correct** ?
(1) (a) only (2) (b) only
(3) (b) and (c) only (4) (c) and (d) only

36. खालील विधाने विचारात घ्या :
(a) 'कायद्यापुढील समता' ही संकल्पना मुळची अमेरिकन आहे तर 'कायद्याचे समान संरक्षण' ही सकंल्पना ब्रिटीशांकडून घेतली आहे.
(b) 'कायद्याचे अधिराज्य' ज्याचा अंतर्गत अनुच्छेद 14 मध्ये आहे ते राज्यघटनेचे 'पायाभूत वैशिष्ट्य' असून ते घटनादुरुस्तीद्वारे देखील नष्ट करता येणार नाही.
(c) राजदूत, याच्यासह परदेशस्थ यांना फौजदारी व दिवाणी कारवाईपासून संरक्षण दिलेले आहे.
वरीलपैकी कोणते विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?
(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) फक्त (b) (4) वरील सर्व

Consider the following statements :
(a) The concept of 'equality before law' is of American origin, while the concept of 'equal protection of laws' has been taken from British. '
(b) 'Rule of Law' as embodied in Article - 14 is a 'basic feature' of the Constitution and cannot be destroyed even by an amendment.
(c) The foreigners including ambassadors enjoy immunity from criminal and civil proceedings.
Which of the above statements is/are **correct** ?
(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) Only (b) (4) All above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

37. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) केन्द्र आणि राज्ये यामधील कायदेविषयक संबंध राज्य-घटनेच्या अकराव्या भागातील अनुच्छेद-245 ते 255 मध्ये सांगितलेले आहेत.

(b) केन्द्र आणि राज्ये यामधील आर्थिक संबंध राज्यघटनेच्या अकराव्या भागातील अनुच्छेद-256 ते 263 मध्ये सांगितलेले आहेत.

(c) केन्द्र आणि राज्ये यामधील प्रशासकीय संबंध राज्यघटनेच्या बाराव्या भागातील अनुच्छेद-268 ते 293 मध्ये सांगितलेले आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त विधान (a) बरोबर
(2) विधाने (a) आणि (b) बरोबर
(3) विधाने (a), (b) आणि (c) बरोबर
(4) विधाने (b) आणि (c) बरोबर

Consider the following statements :

(a) Article - 245 to 255 in part XI of the Constitution deal with the legislative relations between the Centre and the States.

(b) Article - 256 to 263 in part XI of the Constitution deal with the Financial relations between the Centre and the States.

(c) Article - 268 to 293 in the part XII of the Constitution deal with the administrative relations between the Centre and the States.

Answer options :

(1) Only statement (a) is correct
(2) Statements (a) and (b) are correct
(3) Statements (a), (b) and (c) are correct
(4) Statements (b) and (c) are correct

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

38. राज्यपालांच्या संबंधात मुख्यमंत्र्याची खालीलपैकी कोणती कर्तव्ये समाविष्ट आहेत ?
(a) मंत्रिमंडळाचे सर्व निर्णय राज्यपालांना कळविणे.
(b) घटनात्मक तरतूदीनुसार राज्याचे सरकार काम करीत नाही अशी राष्ट्रपतीकडे शिफारस करण्याचा राज्यपालांना सल्ला देणे.
(c) राज्याच्या प्रशासना संबंधी राज्यपाल जी माहिती मागतील ती राज्यपालास पुरविणे
(d) राज्य शासनामध्ये नियुक्त्या करतांना राज्यपालास सल्ला देणे.

पर्यायी उत्तरे :
(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

Which one of the following are included among the duties of the Chief Minister in relation to the Governor ?
(a) Communication to the Governor of all the decisions of the Council of Ministers.
(b) Advising the Governor to recommend to the President that the government of the State cannot be carried on in accordance with the provisions of the Constitution.
(c) Supplying to the Governor, information on such matters relating to the administration of the state as he calls for.
(d) Advising the Governor in making appointments in the state government.

Answer options :
(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

---

39. भारत हे 'गणराज्य' आहे. याचा अर्थ :
(a) येथे लोकशाही आहे.
(b) राष्ट्रप्रमुख (राष्ट्रपती) लोकांनी अप्रत्यक्षरित्या निवडून दिलेला असतो.
(c) येथे संसदीय पद्धती आहे.
(d) पंतप्रधान व त्यांचे मंत्रिमंडळ लोकांनी निवडून दिलेले असते.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?
(1) (a) फक्त (2) (a) व (b) फक्त
(3) (b) फक्त (4) (c) व (d) फक्त

India is a 'Republic'. It means :
(a) Have democracy.
(b) Head of the State (President) is elected by the people indirectly.
(c) Have parliamentary system
(d) Prime Minister and Council of Ministers are elected by people.

Which of the above statement is/are **correct** ?
(1) (a) only (2) (a) and (b) only
(3) (b) only (4) (c) and (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

40. सर्वोच्च न्यायालयाचे स्वातंत्र्य खालील मुद्यांद्वारे अधोरेखित होते :
(a) अवमान झाल्यास दंड देण्याचा अधिकार
(b) न्यायालयाच्या कर्मचारी, वर्गीची भरती व नियुक्ती
(c) कार्यकालाची सुरक्षितता
(d) न्यायधिशांची नियुक्ती व पदच्युती संबंधी संविधानिक तरतुदी

पर्यायी उत्तरे :
(1) फक्त (a), (b), (c)
(2) फक्त (b), (c), (d)
(3) फक्त (a), (b), (d)
(4) वरील सर्व

The Independence of the Supreme Court is shown by the following points :
(a) The power to punish for contempt
(b) The recruitment and appointment of court staff
(c) The security of tenure
(d) The Constitutional provisions of appointment and removal of judges

Answer options :
(1) Only (a), (b), (c)
(2) Only (b), (c), (d)
(3) Only (a), (b), (d)
(4) All of the above

---

41. राज्य माहिती आयुक्त आपले पद ग्रहण करण्यापूर्वी कुणासमक्ष शपथ किंवा प्रतिज्ञा घेईल ?
(1) भारताचे राष्ट्रपती
(2) राज्यपाल किंवा त्यांनी नियुक्त केलेला त्यांचा प्रतिनिधी
(3) सर्वोच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधिश
(4) उच्च न्यायाल्याचे मुख्य न्यायाधिश

Before whom the State Information Commissioner will make oath and affirmation, before he enters upon his office ?
(1) The President of India
(2) The Governor or some other person appointed by him on his behalf.
(3) Chief Justice of Supreme Court
(4) Chief Justice of High Court

---

42. माहिती अधिकाराच्या कायद्याअंतर्गत तक्रारी संबंधात चौकशी करताना केंद्रिय माहिती आयोगास _________ च्या सारखे अधिकार आहेत.
(1) सर्वोच्च न्यायालय
(2) उच्च न्यायालय
(3) फौजदारी न्यायालय
(4) दिवाणी न्यायालय

Under the provisions of Right to Information Act - while inquiring into any complaint the Central Information Commission, have the same powers as are vested in _________.
(1) The Supreme Court
(2) The High Court
(3) The Criminal Court
(4) The Civil Court

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

43. केंद्रीय माहिती आयोग पुढील व्यक्तिंचा मिळून बनलेला असतो :
(a) मुख्य माहिती आयुक्त
(b) आवश्यक वाटतील त्याप्रमाणे पाचपेक्षा अधिक नसतील इतके केंद्रिय माहिती आयुक्त
(c) आवश्यक वाटतील त्याप्रमाणे दहापेक्षा अधिक नसतील इतके केंद्रिय माहिती आयुक्त
(d) उच्च न्यायालयाचे न्यायमुर्ती
वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?
(1) (a) आणि (d) (2) (a) आणि (b) (3) (a) आणि (c) (4) (b) आणि (d)
The Central Information Commission shall consist of :
(a) The Chief Information Commissioner
(b) Such number of Central Information Commissioner, not exceeding Five as may be deemed necessary
(c) Such number of Central Information Commissioner, not exceeding Ten as may be deemed necessary
(d) The Judge, High Court
Which of the statement given above is/are **correct** ?
(1) (a) and (d) (2) (a) and (b) (3) (a) and (c) (4) (b) and (d)

---

44. माहितीचा अधिकार अधिनियम अंतर्गत एकूण किती वेळा अपिल करता येतात ?
(1) एकदा (2) दोनदा (3) तीनदा (4) अनिश्चित वेळा
Under Right to Information Act, how many times appeals can be made ?
(1) Once (2) Twice (3) Thrice (4) Not fixed

---

45. माहिती अधिकार कायदा 2005 च्या तरतूदीनुसार प्रत्येक माहिती आयुक्तांचा पदावधी किती निश्चित केला आहे ?
(1) ज्या दिनांकास आपले पद धारण करील त्या दिनांकापासून पाच वर्षाच्या कालावधीपर्यंत.
(2) त्याच्या वयाची पासष्ठ वर्षे पूर्ण होईपर्यंत.
(3) ज्या दिनांकास आपले पद धारण करील त्या दिनांकापासून पाच वर्षाच्या कालावधीपर्यंत किंवा त्याच्या वयाची पासष्ठ वर्षे पूर्ण होईपर्यंत यापैकी अगोदर घडेल तोपर्यंत.
(4) वरीलपकी काहीही नाही.
What is the term of office of every Information Commissioner Under Right to Information Act 2005 ?
(1) Five years from the date on which he enters upon his office
(2) Till he attains the age of sixty five years
(3) Five years from the date on which he enters upon his office or till he attains the age of sixty five years, which ever is earlier.
(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

46. संगणक परीभाषेच्या संदर्भात वापरल्या जाणाऱ्या 'शॉर्टकट' या शब्दाचा नेमका अर्थ काय होतो ?
    (1) लवकर संपणारा प्रोग्रॅम
    (2) प्रोग्रॅममधील जवळचा मार्ग
    (3) विशिष्ठ कळ दाबून दिलेली सूचना
    (4) वरीलपैकी नाही

    What do you mean by the term "Short Cut" in computer parlance ?
    (1) The program that ends quickly
    (2) The short path in a program
    (3) Key stroke that represents particular action
    (4) None of the above

---

47. संगणक परीभाषेत वापरल्या जाणाऱ्या GUI (जी.यू.आय.) ह्या संबोधनाचे पूर्ण रूप कोणते ?
    (1) जनरल यूजर इंटरफेस (2) जनरल यूजर इंटीग्रेशन
    (3) ग्राफीकल यूजर इंटरफेस (4) ग्राफीक यूजर इंटीग्रेशन

    What is the full form of the term GUI used in computers ?
    (1) General User Interface (2) General User Integration
    (3) Graphical User Interface (4) Graphic User Integration

---

48. संगणक टेलीफोनलाइनला जोडण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या उपकरणाला खालील पैकी काय म्हणतात ?
    (1) मोडेम (2) माउस
    (3) स्पीकर (4) वरील पैकी नाही

    A device that helps the computer to get connected to telephone line is termed as :
    (1) Modem (2) Mouse
    (3) Speaker (4) None of the above

---

49. विंडोज या ऑपरेटींग सिस्टीम च्या संबंधाने वापरण्यात येणाऱ्या 'मेनू' या शब्दाचा नेमका अर्थ काय होतो ?
    (1) निवडण्याजोग्या पर्याय वा कृतीची यादी
    (2) ऑर्डर केलेल्या वस्तू
    (3) ऑर्डर करावयासाठी उपलब्ध वस्तू
    (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

    Which of the following is the meaning of the word "MENU" in windows operating system ?
    (1) List of selectable options or Actions
    (2) The items that are ordered
    (3) The material available for order
    (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

50. डिपार्टमेंट ऑफ ॲडमिनिस्ट्रेटीव रिफॉर्मस ॲण्ड पब्लीक ग्रीव्हनसेस ने ऑनलाईन तक्रार करण्याकरता किंवा त्यांचे स्टेटस बघण्याकरता जी मॉनेटरींग सिस्टीम सुरू केली तिचे नाव ________ आहे.

(1) ई-ग्रीव्हन्स (2) सी.पी.जी.आर.ए.एम.एस (सीपीग्रामस्)
(3) एन.सी.टी. (4) टेल-ग्रीव्हनस्

Department of Administrative reforms and public grievances has started a online Public grievancess loading and monitoring systems it is known as ________.

(1) E - Grivance (2) CPGRAMS
(3) NCT (4) Tel - grievance

---

51. विंडोज ऑपरेटींग सिस्टीमच्या स्क्रीन वर खालच्या बाजूस दिसणाऱ्या पट्टीला काय म्हणतात?

(1) मेनू बार (2) टूल बार
(3) टास्क बार (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

The bar found at the bottom of the screen of windows operating system is identified as :

(1) Menu bar (2) Tool bar
(3) Task bar (4) None of the above

---

52. मिडीया लॅब एशीयाची बहुभाषीय कम्युनिकेशन सिस्टीम ज्याचा उपयोग अंपग व्यक्तींना होतो ती या पैकी एक आहे :

(1) पी @ जी (2) इ - सागू (3) सनयोग (संयोग) (4) इ - मंत्रा

Media Lab Asia's Multilangual Communication System for empowerment of persons with disability is ________.

(1) P @ G (2) e - sagu (3) Sanyog (4) e - mantra

---

53. सीडॅक चा एन@जी ह्या प्रोजेक्टचा उद्देश खालील पैकी आहे :

(1) जग आणि देशाची ग्रोथ प्रोजेक्ट
(2) नॅशनल जिओग्राफीकल प्रोजेक्ट
(3) नॅशनल जी.पी.एस. प्रोजेक्ट
(4) नेटवर्क सिक्यूरीटी व इंट्रयुडर शोधणारा प्रोजेक्ट

N@G Project of CDAC aims at following task :

(1) World & National growth project
(2) National geographical project
(3) National GPS project
(4) Carries development in area of Network Security for detection of Network Intruders.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

54. मिनिस्ट्री ऑफ इलेक्ट्रॉनिक्स ॲण्ड इनफोर्मेशन टेक्नोलॉजी ने भारतातील होणाऱ्या इ-गव्हर्नंस व्यवहारांना मोजण्यासाठी रिअल टाईम पोर्टलचे नाव ________.

(1) इ-ताल (इ.टी.ए.ए.एल) (2) इ-मेजर
(3) इ-ट्रांजक्शन (4) इ-बिझनेस

________ is an application introduced by Ministry of Electronics & Information Technology which measures number of transactions performed by various e-governace application portal at real time basis.

(1) e-Taal (2) e-measure
(3) e-Transactions (4) e-business

---

55. मिनिस्ट्री ऑफ इलेक्ट्रॉनिक्स ॲण्ड इन्फोर्मेशन टेक्नोलॅजी चे GI (जीआय) cloud (क्लाऊड) कंप्यूटींग वर आधारीत प्रोजेक्टचे नाव खालील पैकी कोणते ?

(1) क्लाऊड कींग (2) मेघ राज
(3) एम इ आय टी वाय क्लाऊड (4) सी एस पी क्लाऊड

Following from the options is an GI - cloud computing initative of Ministry of Electronics and Information Technology :

(1) Cloud king (2) Megh Raj
(3) MEITY - cloud (4) CSP cloud

---

56. भारतीय राज्य घटनेच्या कलम ________ मधील तरतुदीनुसार, मानवी वाहतूक आणि भिक्षेगीरी किंवा या सारखी कोणतीही सक्तिची मजूरी हे मूलभूत हक्कांचे उल्लंघन आहे. व शिक्षेस पात्र असेल.

(1) 21 (2) 22 (3) 23 (4) 24

"Traffic in human beings and begging or any other similar forms of forced labour will be violation of fundamental rights and shall be punishable", as per the provision of Article ________ of the Constitution of India.

(1) 21 (2) 22 (3) 23 (4) 24

---

57. कौटुंबिक हिंसाचार अधिनियमाचा खालील कलमात वैद्यकीय सुविधा मागता येतात :

(1) 6 (2) 7 (3) 8 (4) 9

Medical facilities can be claimed under following section of Domestic Violence Act,

(1) 6 (2) 7 (3) 8 (4) 9

---

58. कौटुंबिक हिंसाचार प्रतिबंध अधिनियमानुसार दोन्ही पक्षांचे ऐकून, कौटुंबिक हिंसा झाली असल्याचे न्यायाधीशांना समाधान झाल्यास ते पिडित व्यक्तिच्या ________ साठी व जाब देणाऱ्यास कोणतीही कौटुंबिक हिंसा करण्याचे प्रतिबंधाचे आदेश देऊ शकतात.

(1) संरक्षण (2) प्रतिबंध (3) सहाय्य (4) सूट

The magistrate may after hearing both the parties, on being satisfied that domestic violence has taken place, pass a ________ order in favour of the aggrived person and prohibit the respondent from committing any act of domestic violence ; under Domestic Violence Prevention Act,

(1) Protection (2) Prohibition (3) Assistance (4) Exemption

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

59. कौटुंबिक हिंसाचार पासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम, 2005 नुसार जर संरक्षण अधिकारी आपले कर्तव्य पार पाडू शकले नाही तर त्यास तुरुंगवासाची एक वर्षाची शिक्षा व ₹ ________ असे दंड होईल.
(1) 10,000 (2) 20,000 (3) 30,000 (4) 40,000
If the protection officer fails to discharge his duties, as per the protection of women from Domestic Violence Act, 2005, shall be punished with imprisonment for a term of one year and fine of ₹ ________.
(1) 10,000 (2) 20,000 (3) 30,000 (4) 40,000

60. हुंडा प्रतिबंध कायदा, 1961 च्या कलम 8 - B नुसार हुंडा घेणे किंवा घेण्यास प्रवृत्त किंवा मागणी करणे या घटना रोखण्यासाठी राज्य शासन ________ ची नेमणूक करु शकते.
(1) हुंडा प्रतिबंध पथक (2) हुंडा प्रतिबंध अधिकारी
(3) हुंडा प्रतिबंध कक्ष (4) हुंड्याच्या खटल्यासाठी विशेष न्यायालय
According to Section 8 - B of the Dowry Prohibition Act, 1961 the State Government may appoint ________ to prevent the taking or abetting the taking of or demands of dowry.
(1) Dowry prohibition squad (2) Dowry prohibition officer
(3) Dowry prohibition cell (4) Special courts for dowry cases

61. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) कायदा, 1989 च्या कलम ________ अनुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातींना अत्याचारी वागणूक मिळू शकते, अशा जागा ओळखून त्यांना सुरक्षेची हमी देणे हे शासनाचे कर्तव्य आहे.
(1) 20 (2) 21 (3) 22 (4) 23
As per Section ________ of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989, it shall be the duty of the Government to identify the area where the members of scheduled caste and scheduled tribes are likely to be subjected to atrocities and ensure safety for such members.
(1) 20 (2) 21 (3) 22 (4) 23

62. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?
(a) विवाह प्रित्यार्थ मोबदला म्हणून प्रत्यक्ष अथवा अप्रत्यक्षपणे दिलेली संपत्ती किंवा मौल्यवान रोखे म्हणजे हुंडा.
(b) ज्या व्यक्तिंना शरियत कायदा लागू आहे त्या प्रमाणे डावर किंवा मेहर यांचा हुंड्यात समावेश होत नाही.
पर्यायी उत्तरे :
(1) दोन्ही बरोबर आहेत (2) फक्त (a) बरोबर आहे
(3) फक्त (b) बरोबर आहे (4) दोन्ही चूक आहेत
Which of the statement given below are correct ?
(a) Dowry means any property or valuable security given or agreed to be given either directly or indirectly in consideration of marriage.
(b) Dowry do not include dower or mahr incase of persons to whom the Shariat law applies.
Answer options :
(1) Both are correct (2) Only (a) is correct
(3) Only (b) is correct (4) Both are wrong

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

63. पुढील दिवस हा 'मानवी हक्क दिन' म्हणून साजरा होतो :
(1) 26 नोव्हेंबर (2) 10 डिसेंबर (3) 26 जानेवारी (4) 8 मार्च
Following day is celebrated as "Human Rights Day" :
(1) 26 November (2) 10 December (3) 26 January (4) 8 March

---

64. आरोपीचे मानव अधिकार राज्यघटनेचा पुढील कलमात संरक्षीत केले आहे :
(1) 12 (2) 13 (3) 20 (4) 25
The human rights of accused are protected under following Article of Constitution :
(1) 12 (2) 13 (3) 20 (4) 25

---

65. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 कलम 2 (क) अन्वये, ''नागरी हक्क'' याचा अर्थ, संविधानाच्या ________ द्वारे अस्पृश्यता नष्ट केल्या कारणाने एखाद्या व्यक्तिला उपार्जित होणारा कोणताही हक्क असा आहे.
(1) अनुच्छेद 14 (2) अनुच्छेद 24 (3) अनुच्छेद 17 (4) अनुच्छेद 366
According to Section 2 (a) of the Protection of Civil Rights Act, 1955 'Civil Rights' means any right accruing to a person by reason of the abolition of 'untouchability' by ________ of the Constitution.
(1) Article 14 (2) Article 24 (3) Article 17 (4) Article 366

---

66. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियमात गुन्ह्यास साथ देण्यास पुढील शिक्षा आहे :
(1) गुन्ह्यास दिलेली शिक्षेएवढी (2) गुन्ह्याचा अर्धी शिक्षेएवढी
(3) अधिनियमात दिलेले नाही (4) वरीलपैकी नाही
Under Protection of Civil Rights Act, Punishment for abetment of offence is :
(1) Same as provided for offence (2) Half of offence punishment
(3) Not provided in Act (4) None of above

---

67. अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) अधिनियमात सार्वजनिक अधिकाऱ्याने कर्तव्यात कसुर केल्यास पुढील काळाची शिक्षा होईल :
(1) 2 महिने (2) 4 महिने (3) 6 महिने (4) 2 वर्षे
Public Servant neglecting duty is punishable with following term under Scheduled Caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act.
(1) 2 months (2) 4 months (3) 6 months (4) 2 years

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

68. मानवी हक्कांचा वैश्विक जाहिरनाम्यात पुढील कलमात जगण्याचा अधिकार दिलेला आहे :

(1) कलम 1 (2) कलम 2 (3) कलम 3 (4) कलम 4

Following Article of Universal Declaration of Human Rights recognises right to life :

(1) Article 1 (2) Article 2 (3) Article 3 (4) Article 4

---

69. स्त्रियांना कौटुंबिक हिंसाचारापासून संरक्षण कायदा, 2005 मधील कलम ________ अन्वये मॅजिस्ट्रेटच्या स्वेच्छेने किंवा संबंधित पक्षकाराने तशी मागणी केल्यास सुनावणी कॅमेऱ्यात करणे बाबत तरतूद आहे.

(1) 17 (2) 16 (3) 14 (4) 15

Section ________ of the Protection of women from Domestic Violence Act, 2005 provides for the proceedings to be held in camera at the discretion of the Magistrate or if either party to the proceedings so desires.

(1) 17 (2) 16 (3) 14 (4) 15

---

70. मानवी हक्क संरक्षण अधिनियम 1993 अन्वये, साक्षीदाराला बोलावून व हजर राहण्यास सक्ति करुन शपथेवर तपासणी करण्याचे ________ चे अधिकार राष्ट्रीय मानव अधिकार आयोगास असते.

(1) फौजदारी न्यायालय (2) दिवाणी न्यायालय

(3) उच्च न्यायालय (4) सर्वोच्च न्यायालय

As per the Protection of Human Rights Act, 1993 the National Human Rights Commission shall have all the powers of a ________ for summoning and enforcing the attendence of witnesses and examining them on oath.

(1) Criminal Court (2) Civil Court

(3) High Court (4) Supreme Court

---

71. मानव अधिकार उल्लंघनाची घटना घडल्यानंतर राष्ट्रीय व राज्य मानव अधिकार आयोग ________ या काळाची मुदत संपल्या नंतर त्या घटनेची चौकशी करणार नाही.

(1) तीन वर्षे (2) दोन वर्षे (3) एक वर्ष (4) सहा महिने

The National or State Human Rights Commission shall not inquire into any matter after expiry of ________ from the date on which the Act of violation of Human Rights was committed.

(1) Three years (2) Two years (3) One year (4) Six months

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

72. मानवी हक्कांचा वैश्विक जाहिरनामा हा कोणत्या वर्षी करण्यात आला ?
(1) 1948 (2) 1945 (3) 1969 (4) 1979
Universal Declaration of Human Rights was made in which year ?
(1) 1948 (2) 1945 (3) 1969 (4) 1979

---

73. कौटुंबिक हिंसाचारा पासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम, 2005 खाली 'कौटुंबिक हिंसेच्या' व्याख्येत खालीलपैकी कशाचा समावेश होतो ?
(a) शारीरिक छळ (b) लैंगिक छळ
(c) शाब्दिक व भावनिक छळ (d) आर्थिक छळ
पर्यायी उत्तरे :
(1) वरिलपैकी कोणतेही नाही (2) वरिलपैकी सर्व
(3) फक्त (a) व (c) (4) फक्त (b) व (c)
The definition of 'domestic violence' under the Protection of women from Domestic Violence Act, 2005 includes the below mentioned.
(a) Physical abuse (b) Sexual abuse
(c) Verbal and emotional abuse (d) Economic abuse
Answer options :
(1) None of the above (2) All of the above
(3) Only (a) and (c) (4) Only (b) and (c)

---

74. सार्वजनिक स्थळांवर धूम्रपान केल्यामुळे धूम्रपान न करणाऱ्यांवर होणाऱ्या दुष्परिणामांना अनुसरुन सर्वोच्च न्यायालयाने __________ या जनहित याचिकेवर काही निर्देष दिलेले आहेत व सार्वजनिक ठिकाणी धूम्रपानास बंदी केली आहे.
(1) शीला बारसे वि. भारतीय संघ (2) मनेका गांधी वि. भारतीय संघ
(3) एम.सी. मेहता वि. भारतीय संघ (4) मुरली एस. देवरा वि. भारतीय संघ
In the Public Interest litigation __________ the Supreme Court considering the harmful effects of smoking on non-smokers, gave directions to ban smoking in public places.
(1) Sheela Barse v. Union of India (2) Maneka Gandhi v. Union of India
(3) M.C. Mehta v. Union of India (4) Murli S. Deora v. Union of India

---

75. मानवी हक्क संरक्षण अधिनियमात पुढील न्यायालयास मानवी हक्क न्यायालय संबोधले आहे :
(1) उच्च न्यायालय (2) सर्वोच्च न्यायालय
(3) सत्र न्यायालय (4) प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी
Under Protection of Human Rights Act, following court is specified as Human Rights court :
(1) High Court (2) Supreme Court
(3) Sessions Court (4) Judicial Magistrate First Class

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

76. भारतीय पुरावा कायद्यातील कलम 32 नुसार जोड्या लावा :

	कलम		तरतूद
(a)	32 (1)	(i)	जेंव्हा अनेक व्यक्ती भाष्य करतात आणि बाबींशी समर्पक भावना किंवा मत व्यक्त करतात.
(b)	32 (4)	(ii)	सार्वजनिक हक्क किंवा प्रथा सार्वजनिक किंवा सर्वसाधारण बाबींच्या अस्तित्वाबद्दल व्यक्त केलेले मत.
(c)	32 (6)	(iii)	मृत व्यक्तिने त्याच्या मृत्युला कारणीभूत ठरलेल्या परिस्थितीबद्दलचे व्यक्त केलेले मत.
(d)	32 (8)	(iv)	रक्ताच्या विवाहाच्या किंवा दत्तक विधानाच्या संबंधाच्या अस्तित्वाच्या बाबतीत व्यक्त केलेले मत.

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(4)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)

Regarding Section 32 of the Indian Evidence Act match the following :

	Section		Provision
(a)	32 (1)	(i)	When statement was made by member of persons and expressed feelings as to the matter.
(b)	32 (4)	(ii)	When statement given as to public rights or custom or matters of general interest.
(c)	32 (6)	(iii)	When statement was made by dead person relating to cause of death.
(d)	32 (8)	(iv)	When statement relates to existence of relationship by blood, marriage or adoption.

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(4)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

77. मुंबई पोलीस कायदा, 1951 मधील खालीलपैकी कोणत्या कलमानुसार भिकारी म्हणून घोषित केलेल्या विवक्षित व्यक्तिंना घालवून देण्याबाबतची तरतूद दिलेली आहे ?

(1) 57 (2) 57 (1) (a) (ii) (3) 57 (c) (4) 57 A

Under which of the following section of the Bombay Police Act, 1951 the provision regarding removal of certain persons declared to be beggars is given ?

(1) 57 (2) 57 (1) (a) (ii) (3) 57 (c) (4) 57 A

---

78. भारतीय दंड संहितेच्या कलम 299 व 300 नुसार उत्तर द्या.

'B' हा चाबकाने 'A' ला मारण्याचा प्रयत्न करतो पण 'A' यास मोठी दुखापत होईल अशा रीतिने नव्हे. 'A' हा पिस्तूल काढतो तरीदेखील 'B' आपला प्रयत्न चालवितो. त्यामुळे चाबकाचा मार चूकविण्याचा दूसरा मार्ग राहिला नाही असे प्रामाणिकपणे समजून 'A' हा 'B' वर गोळी झाडतो त्यात 'B' चा मुत्यू होतो त्यामुळे ________.

(1) 'A' ने 'B' चा खून केला आहे.

(2) 'A' ने 'B' चा सदोष मनुष्यवध मात्र केला आहे.

(3) 'A' ने स्वत:च्या बचावाचा प्रयत्न केल्यामुळे कोणताही गुन्हा केला नाही.

(4) वरिलपैकी कोणतेही नाही

Answer the following as per Section 299 and 300 of the Indian Penal Code.

'B' attempts to horsewhip 'A', not in such manner as to course grievous hurt to 'A'. 'A' draws out a pistol. 'B' persists in the assault. 'A' believing in good faith that he can by no other means prevent himself from being horsewhip. Shoots 'B' dead. So ________ .

(1) 'A' has committed murder of 'B'

(2) 'A' has committed only culpable homicide of 'B'

(3) 'A' has exercised right of private defence so no any offence committed by him

(4) None of the above

---

79. भारतीय दंड संहिता 1860 कलम 498 A नुसार विवाहीत स्त्रीचा पती अगर त्याचे नातेवाईक यांनी जर त्या विवाहीत स्त्रीला क्रूर वागणूक दिली तर ________ पावेतो शिक्षा व दंड सांगितला आहे.

(1) 2 वर्षे (2) 5 वर्षे (3) 3 वर्षे (4) 7 वर्षे

According to Section 498 A of Indian Penal Code, 1860 whoever, being the husband or the relative of the husband of a woman, subject such women to cruelty shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to ________ and shall also be liable to fine.

(1) 2 years (2) 5 years (3) 3 years (4) 7 years

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Best Learning Plateform for MPSC

80. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 मधील दंडाधिकाऱ्याकडे फिर्यादी संदर्भात जोड्या लावा :

	कलम		तरतूद
(a)	200	(i)	आदेशिका काढण्याचे लांबणीवर टाकणे
(b)	201	(ii)	फिर्याद फेटाळणे
(c)	202	(iii)	फिर्यादीची साक्षतपासणी
(d)	203	(iv)	प्रकरणांची दखल घेण्यास सक्षम नसलेल्या दंडाधिकाऱ्याने अनुसरायची प्रक्रिया

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

Match the following regarding complaints to magistrates under the code of Criminal procedure 1973.

	Section		Provision
(a)	200	(i)	Postponement of issue process
(b)	201	(ii)	Dismissal of complaint
(c)	202	(iii)	Examination of complaint
(d)	203	(iv)	Procedure by Magistrate not competent to take congnizance of the case

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

81. फौजदारी प्रक्रिया संहिता, कलम 166 A आणि 166 B हे दुरुस्ती कायदा, 1990 (1990 चा 1) प्रमाणे समाविष्ट केले हे दिनांक __________ पासून अंमलात आलेले आहे.

(1) 25-3-1990 (2) 19-2-1990 (3) 21-6-1990 (4) 24-8-1990

Section 166 A and 166 B of Criminal Procedure Code was inserted by Amendment Act, 1 of 1990 with effect from __________.

(1) 25-3-1990 (2) 19-2-1990 (3) 21-6-1990 (4) 24-8-1990

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

संकलन - रितेश धांडे More STUDY Material Visit - www.mpsconlineacademy.com ई-Learning Plateform

82. भारतीय पुराव्याच्या कायद्यातील कलम ________ खाली 'निर्णायक पुरावा/प्रमाण' याबाबत व्याख्येचे स्पष्टीकरण दिले आहे.

(1) 2 (2) 4 (3) 6 (4) 3

The definition of the expression 'Conclusive Proof' as given in Section ________ of Indian Evidence Act.

(1) 2 (2) 4 (3) 6 (4) 3

---

83. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 मधील कलम 2 नुसार जोड्या लावा.

	कलम		तरतूद
(a)	2 (ख)	(i)	अधिसूचनेची व्याख्या
(b)	2 (ग)	(ii)	दोषारोपाची व्याख्या
(c)	2 (छ)	(iii)	दखलपात्र अपराधाची व्याख्या
(d)	2 (ड)	(iv)	चौकशीची व्याख्या

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

As per Section 2 of the Code of Criminal Procedure, 1973 match the following.

	Section		Provision
(a)	2 (b)	(i)	Definition of 'Notification'
(b)	2 (c)	(ii)	Definition of 'Charge'
(c)	2 (g)	(iii)	Definition of 'Cognizable Offence'
(d)	2 (m)	(iv)	Definition of 'Inquiry'

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

84. फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम 2 (द) नुसार "पोलीस अहवाल" म्हणजे पोलीस अधिकाऱ्याने ________ उप-कलम (2) प्रमाणे न्यायधीशाकडे पाठविलेला अहवाल होय.

(1) कलम 171 (2) कलम 173 (3) कलम 172 (4) कलम 174

According to Section 2 (r) of code of Criminal Procedure, "Police report" means a report forwarded by a Police Officer to a magistrate under sub-section (2) of ________ .

(1) Section 171 (2) Section 173 (3) Section 172 (4) Section 174

---

85. भारतीय दंड संहिता 1860 च्या कलम 24 नूसार जो कोणी एखाद्या व्यक्तीस गैरलाभ व्हावा किंवा एखाद्या व्यक्तिची गैरहानी व्हावी या उद्देशाने कोणतीही गोष्ट करतो, तेव्हा ती गोष्ट ________ करतो असे म्हटले जाते.

(1) नकलीकरण (2) कपटीपणाने

(3) अप्रामाणिकपणे (4) गैरलाभाने, गैरहानीने

According to Section 24 of the Indian Penal Code, 1860, whoever does anything with the intention of causing wrongful gain to one person or wrongful loss to another person, is said to do that thing. "________".

(1) Counterfeit (2) Fraudulently

(3) Dishonestly (4) Wrongful gain, wrongful loss

---

86. भारतीय पुरावा कायद्यातील कलम 106 नुसार उत्तर द्या.

'A' रेल्वेतून बिनातिकिट प्रवास करीत होता असा त्याच्याविरुद्ध दोषारोप होता. त्याच्याजवळ तिकिट होते हे सिद्ध करण्याची जबाबदारी ________.

(1) 'A' वरच आहे (2) पोलीसांवर आहे

(3) तिकिट तपासणीसावर आहे (4) सरकारी वकिलावर आहे

Answer the following as per Section 106 of the Indian Evidence Act.

'A' is charged with travelling on a railway without a ticket. The burden of proving that he had ticket is on ________ .

(1) 'A' himself (2) On Police

(3) Ticket Checker (4) Public Prosecutor

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

87. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 मधील न्यायदानाच्या कामावर परिणाम करणाऱ्या अपराधांबाबतचे उपबंधनाला अनुसरुन जोड्या लावा.

	कलम		तरतूद
(a)	342	(i)	अवमानाच्या विवक्षित प्रकरणातील प्रक्रिया
(b)	344	(ii)	वादखर्चाचा आदेश देण्याचा अधिकार
(c)	345	(iii)	खोटा साक्षीपुरावा देण्याच्या अपराधाबद्दलच्या संपरीक्षेसाठी संक्षिप्त प्रक्रिया
(d)	348	(iv)	माफीपत्र सादर केल्यावर अपराध्याची विनादोषारोप सुटका

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(4)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)

Match the following regarding provisions as to offences affecting the administration of Justice under the Code of Criminal Procedure 1973.

	Section		Provision
(a)	342	(i)	Procedure in certain cases of contempt.
(b)	344	(ii)	Power to order cost
(c)	345	(iii)	Summary procedure for trial for giving false evidence
(d)	348	(iv)	Discharge of offender on submission of apology

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(4)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)

88. भारतीय दंड संहिता, 1860, कलम 231 नुसार जो कोणी कोणतेही नकली नाणे तयार करील, किंवा जाणीवपूर्वक त्याच्या नकलीकरणाच्या प्रक्रियेतील कोणताही भाग पार पाडील, त्याला ________ पर्यंत असू शकेल इतक्या मुदतीची कोणत्याही एका प्रकारची कारावासाची शिक्षा होईल आणि तो द्रव्यदंडासही पात्र होईल.

(1) 7 वर्षे (2) 5 वर्षे (3) 3 वर्षे (4) 2 वर्षे

According to Section 231 of Indian Penal Code, 1860 whoever counterfeits or knowing performs any part of the process of counterfeiting coin, shall be punished with imprisonment of either description for a term which may extend to ________ and shall also be liable to fine.

(1) 7 years (2) 5 years (3) 3 years (4) 2 years

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

89. मुंबई पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कलम ________ नुसार प्रत्येक पोलीस अधिकारी सार्वजनिक जागेत प्रवेश झडती घेवू शकतो.

(1) 67 (2) 75 (3) 65 (4) 69

According to Section ________ of Bombay Police Act 1951, every Police Officer have power to enter places of public resort.

(1) 67 (2) 75 (3) 65 (4) 69

---

90. मुंबई पोलीस कायदा, 1951 मध्ये कलम 33 A कि, जे खाद्यपदार्थ, परमीट रूम किंवा बिअर बार यांमधील नृत्याविष्कारावरील बंदी आणि परिणामरूप तरतुदीसाठी खालीलपैकी कोणत्या साली दुरुस्ती करुन समाविष्ट करण्यात आले ?

(1) सन 2004 (2) सन 2005 (3) सन 2008 (4) सन 2009

In which of the following year the Section 33 A regarding prohibition of performance of dance in eating house, permit room or beer bar and other consequential provision is inserted in the Bombay Police Act, 1951 ?

(1) Year 2004 (2) Year 2005 (3) Year 2008 (4) Year 2009

---

91. भारतीय पुरावा कायद्यातील कलम 30 नुसार उत्तर द्या.

'A' विरुद्ध 'C' च्या खुनाचा खटला चालू होता. 'A' आणि 'B' यांनी 'C' चा खून केला हे दर्शविणारा पुरावा होता आणि 'B' म्हणाला 'A' आणि मी मिळून 'C' चा खून केला.''

सदरील 'B' चे निवेदन न्यायालय ________.

(1) 'A' च्या विरोधात विचारात घेणार नाही

(2) 'A' च्या विरोधात विचारात घेईल

(3) 'A' आणि 'B' च्या विरोधात विचारात घेईल

(4) 'B' च्या विरोधात विचारात घेईल

Give answer as per Section 30 of the Indian Evidence Act.

'A' is on his trial for the murder of 'C'. There is evidence to show that 'C' was murdered by 'A' and 'B' and 'B' said 'A' and I murdered 'C' ". This statement of 'B' by the court ________.

(1) May not be considered against 'A'

(2) May be considered against 'A'

(3) May be considered against 'A' and 'B'

(4) May be considered against 'B'

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

92. मुंबई पोलीस कायदा, 1951 च्या कलम 7 नुसार खालीलपैकी कोणते वाक्य **चूक** आहे?

(1) राज्य शासन आयुक्तांची नेमणूक करते.

(2) आयुक्त आपली कार्ये, कर्त्तव्ये किंवा जबाबदाऱ्या महासंचालक व महानिरिक्षक यांच्या नियंत्रणास अधीन राहून वापरतात.

(3) आयुक्त जिल्हा दंडाधिकारी किंवा अधीक्षकांच्या प्रभावाखाली असतात.

(4) या कायद्यान्वये किंवा राज्य शासनाच्या निर्देशित केल्यानुसार आयुक्त अधिकाराचा वापर करतात.

Which of the following statement is **wrong** as per Section 7 of the Bombay Police Act, 1951 ?

(1) State Government appoints Commissioner.

(2) Commissioner perform or discharge power, functions, duties, responsibilities or authorities subject to the control of the Director General and Inspector General.

(3) Commissioner shall be under the charge of the District Magistrate or the Superintendent.

(4) Commissioner exercise power as per this Act or directed by the State Government.

---

93. फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम 2 (प) नुसार "सरकारी अभियोक्ता" म्हणजे कलम ______ प्रमाणे नेमणूक केलेली कोणतीही व्यक्ती होय आणि त्यात सरकारी अभियोक्ताचे मार्गदर्शनाप्रमाणे कार्य करणाऱ्या कोणत्याही व्यक्तीचा समावेश आहे.

(1) कलम 20 (2) कलम 22 (3) कलम 26 (4) कलम 24

According to Section 2 (R) of Code of Criminal Procedure, "Public Prosecutor" means any person appointed under ______, and includes any person acting under the directions of a Public Prosecutor.

(1) Section 20 (2) Section 22 (3) Section 26 (4) Section 24

---

94. मुंबई पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कोणत्या कलमामध्ये रेल्वे पोलीसांची नेमणूक नमूद केली आहे?

(1) 22-A (2) 24 (3) 21 B (4) 23

Which section of Bombay Police Act, 1951 stated about Appointment of Railway Police ?

(1) 22-A (2) 24 (3) 21 B (4) 23

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

95. मुंबई पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कलम 35 मध्ये केलेली तरतूद ________ संबंधित आहे.

(1) प्रेताचे दहन, दफन इतरत्र जागी करणे (प्रतिबंधित जागा सोडून) नियम करणे संबंधी.

(2) गायन-वादन, आवाज गोंगाट मनाई करणे.

(3) रस्त्यावर अडथळे उभारणे, वाहतूक वाहने थांबविणे.

(4) आयुक्त जिल्हा निरिक्षकांना व इतर अधिकाऱ्यास जनतेस आदेश देण्याचे अधिकार.

Section 35 of Bombay Police Act, 1951 made provision relating to ________.

(1) Power to make rules prohibiting disposal of dead except at places set apart.

(2) Power to prohibit etc. continuance of music, sound or noise.

(3) Competent authority may authorise of barriers on streets.

(4) Power of Commissioner or Dist. Superintendent and of other officers to give direction to the public.

---

96. मुंबई पोलीस अधिनियमाअंतर्गत वरिष्ठ ते कनिष्ठ हुद्याप्रमाणे क्रम लावा :

(a) पोलीस नाईक (b) पोलीस हवालदार

(c) पोलीस जमादार (d) पोलीस शिपाई

पर्यायी उत्तरे :

(1) (b), (a), (c), (d) (2) (a), (b), (c), (d)

(3) (c), (b), (a), (d) (4) (a), (c), (b), (d)

Arrange according to Higher to lower Rank under Bombay Police Act.

(a) Police Naik (b) Police Havaldar

(c) Police Jamadar (d) Police Constable

Answer options :

(1) (b), (a), (c), (d) (2) (a), (b), (c), (d)

(3) (c), (b), (a), (d) (4) (a), (c), (b), (d)

---

97. मुंबई पोलीस अधिनियम कलम, 1951 ________ अन्वये राज्य शासनाला ज्या क्षेत्रात त्याच्या मते, असा बेकायदेशीर जमाव जमला होता ते क्षेत्र (यात यापूढे "अशांत क्षेत्र" असे संबोधण्याचा) अधिकार आहे.

(1) 51 (1) (a) (2) 50 (3) 51 (3) (4) 51 (1) (b)

According to Section ________ of Bombay Police Act, 1951 the state Govt. may, by notification in the official gazette. Specify - the area (here in after called "the disturbance area") in which in its opinion such unlawful assembly was held.

(1) 51 (1) (a) (2) 50 (3) 51 (3) (4) 51 (1) (b)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

98. भारतीय दंड संहितेमधील कलम 121 नुसार भारत सरकारविरुद्ध युद्ध करणे – प्रयत्न करणे किंवा युद्ध करण्यास चिथावणी देण्याच्या अपराधाबद्दल खालीलपैकी कोणते विधान **चूकीचे** आहे ?
(1) मृत्युदंडाची शिक्षा किंवा जन्मठेपेची शिक्षा होते.
(2) उच्च न्यायालयासमोर खटला चालविला जातो.
(3) अजामिनपात्र गुन्हा आहे.
(4) आपसात न मिटविता येणारा गुन्हा आहे.

As per Section 121 of the Indian Penal Code which of the following statement is **not correct** regarding offence of waging or attempting to wage war or abetting waging of war against the Government of India ?
(1) Punishment of Death or life imprisonment is given
(2) Triable by the High Court
(3) Non-bailable offence
(4) Non-compoundable offence

99. मुंबई पोलीस कायदा, 1951 नुसार जोड्या लावा :

	कलम		तरतूद
(a)	103	(i)	लोकांसमोर असभ्य वर्तन करणे
(b)	105	(ii)	पायवाट अडवणे
(c)	110	(iii)	रस्त्यावर किंवा रस्त्याजवळ किंवा सार्वजनिक जागी किंवा त्या जागेजवळ क्षोभक कृत्य करणे
(d)	112	(iv)	शांततेचा भंग व्हावा या उद्देशाने गैर वर्तन करणे

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

Match the following regarding Bombay Police Act, 1951 :

	Section		Provision
(a)	103	(i)	Behaving indecently in public
(b)	105	(ii)	Obstrueting a footway
(c)	110	(iii)	Doing offensive acts on or near street or public place
(d)	112	(iv)	Misbehaviour with intent to provoke a breach of the peace

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

100. मुंबई पोलीस अधिनियम, 1951 कलम 2 (11) अन्वये ''पोलीस अधिकारी'' या संज्ञेचा अर्थ, या अधिनियमान्वये नेमलेली किंवा नेमली असल्याचे समजण्यात येणारी पोलीस दलातील कोणतीही व्यक्ती असा होतो आणि तीत कलम ________ किंवा ________ अन्वये नेमलेला विशेष पोलीस अधिकारी किंवा अपर पोलीस अधिकारी यांचा समावेश होतो.

(1) 24, 26 (2) 21, 22 (3) 22, 23 (4) 24, 25

According to Section 2 (11) of Bombay Police Act, 1951 "Police Officer" means any member of the Police Force appointed or deemed to be appointed under this Act, and includes a special or an additional Police Officer appointed under Section ________ or ________.

(1) 24, 26 (2) 21, 22 (3) 22, 23 (4) 24, 25

-o0o-

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

Best Learning Plateform for MPSC

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल, यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्रीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत " पोलीस उप निरीक्षक" (अराजपत्रित) गट-ब (मुख्य) परीक्षा-2017 " या परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे संच A	संच B	संच C	संच D
1	1	2	2	4
2	2	4	2	1
3	2	4	4	2
4	4	2	4	3
5	2	2	2	2
6	2	2	2	4
7	4	1	3	2
8	3	2	2	2
9	3	3	3	2
10	2	3	1	3
11	3	1	2	3
12	1	2	1	4
13	2	**4**	2	**2**
14	4	2	**4**	2
15	**4**	3	3	**4**
16	2	4	**2**	3
17	**2**	**2**	2	2
18	1	2	3	1
19	2	1	1	2
20	3	3	4	1
21	2	2	**2**	**2**
22	3	3	3	4
23	1	4	4	2
24	**2**	1	1	3
25	4	**2**	2	1
26	2	3	4	4
27	4	4	3	3
28	4	2	2	4
29	3	4	3	2
30	3	3	4	3
31	1	1	4	1
32	1	3	1	1
33	2	4	3	4
34	4	4	4	3
35	1	1	1	1
36	3	3	2	4
37	1	1	3	1
38	3	1	3	3
39	3	3	1	2
40	4	2	1	3
41	2	2	3	2
42	4	2	4	2
43	3	4	2	4
44	2	3	3	3
45	3	3	2	3
46	3	2	3	2
47	3	1	2	1
48	1	3	3	3
49	1	3	1	3
50	2	1	4	1

9th Jan, 2018

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे				प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D		संच A	संच B	संच C	संच D
51	3	2	3	4	76	3	2	1	2
52	3	1	3	3	77	4	3	1	4
53	4	3	1	3	78	2	1	2	1
54	1	3	2	2	79	3	1	1	3
55	2	4	1	1	80	1	1	3	2
56	3	3	2	2	81	2	3	2	2
57	2	2	2	1	82	2	1	3	2
58	1	2	2	3	83	1	2	3	2
59	2	3	3	3	84	2	2	1	1
60	2	3	2	2	85	3	3	3	3
61	2	1	2	2	86	1	2	1	2
62	1	2	3	3	87	3	3	1	1
63	2	2	2	2	88	1	1	4	3
64	3	2	3	2	89	3	1	2	1
65	3	1	1	3	90	2	2	3	3
66	1	3	1	3	91	1	1	2	3
67	3	2	3	2	92	3	3	4	3
68	3	2	2	1	93	4	3	3	1
69	2	2	1	4	94	1	1	1	1
70	2	3	1	2	95	1	4	2	1
71	3	4	3	1	96	3	4	1	4
72	1	1	2	1	97	1	2	3	1
73	2	3	4	3	98	2	3	1	1
74	4	1	3	3	99	1	2	2	3
75	3	3	3	2	100	2	1	2	2

9th Jan, 2018

महाराष्ट्र दुय्यम सेवा अराजपत्रित गट-ब (मुख्य) परीक्षा - 2018
पोलिस उपनिरीक्षक पदाकरीता स्वतंत्र पेपर
दि. २ सप्टेंबर, 2018

Best Learning Plateform for MPSC

A ← संच क्रमांक

X11

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO. 107001

प्रश्नपुस्तिका - II

एकूण प्रश्न : 100

वेळ : 1 (एक) तास **सामान्य क्षमता चाचणी व पदाच्या कर्तव्यासाठी आवश्यक ज्ञान** **एकूण गुण : 100**

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक								
	↑ केंद्राची संकेताक्षरे							↑ शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे, त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या शेवटच्या पानावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

1. माणसे कदाचित निरपेक्ष निश्चिततेसाठी आसुसलेली असतील, कदाचित निश्चितता असावी त्यांची तीव्र इच्छा असेल किंवा काही गटांच्या कट्टर समर्थकांप्रमाणे ती कदाचित निश्चितता प्राप्त झाल्याचा आवही आणत असतील. परंतु विज्ञानाचा आतापर्यंतचा इतिहास---मानवाला सुलभतेने प्राप्त असलेल्या ज्ञानाबाबतचा सर्वात जास्त यशाचा दावा---आपण जास्तीत जास्त आपल्या आकलनात एकामागून एक अशी सुधारणा करण्याची (वास्तवाजवळ जाण्याची) आशा बाळगतो, आपल्या चुकांपासून शिकायचे, विश्वाबाबत त्याला स्पर्श न करणारा दृष्टिकोन बाळगायचा, परंतु (सर्वच बाबतीत) निरपेक्ष निश्चितता आपल्याला नेहमीच हुलकावणी देते ही अट (विसरायची नाही) आहे एवढे (निश्चितच) शिकवतो.

पुढीलपैकी वरील युक्तिवादाचा प्रमुख निष्कर्ष अभिव्यक्त करणारे सर्वात **योग्य** विधान निवडा.

(1) विज्ञान आपल्याला हे जग जसे असावे अशी आपली इच्छा आहे यापेक्षा ते कसे आहे याच्या आकलनाकडे घेऊन जाते.

(2) कोणत्याही पायरीला आपण वैज्ञानिक आकलनाचा स्वीकार करू नये कारण नेहमीच त्यात अधिक सुधारणेला वाव असतो.

(3) निश्चितीच्या अभावामुळे विज्ञान आपल्याला आपले भविष्य आपल्या हाती घ्यायला साहाय्य देत नाही यामुळे खात्रीसाठी आपल्याला देवमाणसांवर अवलंबून राहण्याची गरज आहे.

(4) जर वैज्ञानिक तथ्ये वैज्ञानिकाकडून मिळत असतील तर आपण कोणतीही चिकित्सा न करता त्यांचा स्वीकार केला पाहिजे.

Humans may crave absolute certainty; they may aspire to it; they may pretend, as partisans of certain groups do, to have attained it. But the history of science---by far the most successful claim to knowledge accessible to humans---teaches that the most we can hope for is successive improvement in our understanding, learning from our mistakes, an asymptotic approach to the Universe, but we proviso that absolute certainty will always elude.

Select the following that **best** expresses the main conclusion of the argument above.

(1) Science carries us towards an understanding of how the world is, rather than how we would wish it to be.

(2) We should not accept scientific understanding as a final truth at any stage as there is always scope for improvement.

(3) Due to lack of certainty science is not assisting us to take charge of our future and therefore we need to depend on godmen for assurance.

(4) We should accept the scientific facts without criticism if they come from scientists.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

2. सौरडाग ही नियमित कालावधीनंतर सूर्याच्या पृष्ठावर तयार होणारी थंड व गडद क्षेत्र आहेत. वाढलेल्या सौरडाग घटना व पृथ्वीवरील वादळी कालखंड एकाच वेळी येतात असे वैज्ञानिकांचे निरीक्षण आहे. पृथ्वीला जोरदार आणि व्यापक क्षेत्रात होणारा वादळी हवामानाच्या कालखंडांचा हा त्रास सौरडागांच्या वाढलेल्या संख्येमुळे होतो.

वरील युक्तिवादातील कमकुवतपणा दाखवणारे पुढीलपैकी सर्वात **योग्य** विधान निवडा.

(1) हा युक्तिवाद कमी सौरडागांचा पृथ्वीच्या हवामान प्रणालीवर होणारा परिणाम दुर्लक्षित करतो.

(2) हा युक्तिवाद पृथ्वीच्या वातावरणातील कमी दाब प्रणालीमुळे वादळे निर्माण होतात या वस्तुस्थितीवर आक्षेप घेतो.

(3) हा युक्तिवाद पृथ्वीवर नेहमीच कोठे ना कोठे वादळ होत असते या वस्तुस्थितीकडे लक्ष देत नाही.

(4) या दोन घटना एकाच वेळी घडत असल्याने एक दुसरीला कारणीभूत आहे असे गृहीत धरले आहे.

Sunspots are relatively cool dark areas developed on surface of the sun periodically. It is observed by scientists that high sunspot activity coincides with stormy period on the earth. Thus periods of strong and widespread stormy weather that earth suffers are caused by increased number of sunspots.

Select the **best** statement of the flaw in the above argument from the following :

(1) Argument ignores the influence of low sunspot activity on earth's weather system.

(2) Argument disputes the fact that storms are resulted from low pressure systems in the earth's atmosphere.

(3) It overlooks the fact that there is always a storm somewhere on the earth.

(4) Since two events coincide argument assumes that one is the cause of the other.

---

3. जर X - अक्ष वेळ निर्देशित करत असेल आणि Y - अक्ष वेग निर्देशित करत असेल तर पुढील माहिती निर्देशित करणारा उचित आलेख निवडा.

आकाशात सूर मारणारी व्यक्ती विमानातून बाहेर पडताच अंतिम गती म्हणून ओळखला जाणारा कमाल वेग गाठेपर्यंत अधिकाधिक वेगाने खाली येऊ लागते. हवाई छत्री उघडेपर्यंत ती याच वेगाने खाली येत रहाते. हवाई छत्री, व्यक्तिचा हा वेग खूपच कमी होई पर्यंत मंद करते. व्यक्ती जमिनीला स्पर्श करेपर्यंत हा वेग स्थिर रहातो.

(1) 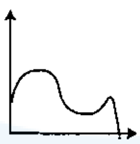 (2) 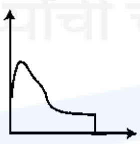 (3) 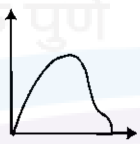 (4) 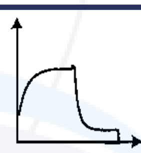

If X - axis represents time and Y - axis represents speed then select the appropriate graph that represents following information.

Immediately after sky diver leaves the airplane person starts falling faster and faster until he or she reaches maximum speed which is referred as terminal velocity. Person continues to fall at this speed until parachute opens. Parachute lowers person's speed until much smaller speed is reached. This speed remains constant until person touches the ground.

(1) 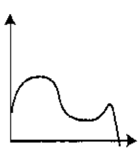 (2) 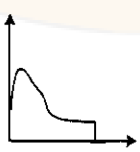 (3) 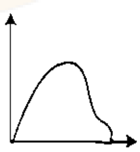 (4)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

4. अक्षर माला दिलेली आहे. त्यातील नियम ओळखून दिलेल्या पर्यायातील **योग्य** पर्याय शोधा.

Y, W, T, P, K, ?

(1) F (2) E (3) G (4) D

A letter series is given. Find the rule in the series and identify the **correct** answer from the given alternatives.

Y, W, T, P, K, ?

(1) F (2) E (3) G (4) D

---

5. S, T, U, V, W, X आणि Y हे एकमेकांना समांतर रस्ते आहेत. रस्ता S हा, रस्ता T च्या दक्षिणेकडे $\frac{1}{2}$ km वर आहे. रस्ता U हा, रस्ता V च्या उत्तरेकडे 1 km वर आहे. रस्ता W हा, रस्ता X च्या उत्तरेकडे $\frac{1}{2}$ km वर आहे. रस्ता W हा, रस्ता Y च्या दक्षिणेकडे 1 km वर आहे. W हा V च्या दक्षिणेकडे $\frac{1}{2}$ km वर आणि T च्या उत्तरेकडे 1 km वर आहे. रस्त्यांच्या ज्या जोडीतील अंतर $\frac{3}{2}$ km **नाही**, अशी जोडी निवडा.

(1) U, W (2) V, T (3) U, X (4) X, Y

S, T, U, V, W, X and Y are the streets parallel to each other. Street S is $\frac{1}{2}$ km to the south of street T, street U is 1 km to the north of street V, street W is $\frac{1}{2}$ km to the north of street X, street W is 1 km to the south of street Y, W is $\frac{1}{2}$ km to the south of V and 1 km to the north of T. Select the pair of streets which is **not** $\frac{3}{2}$ km apart.

(1) U, W (2) V, T (3) U, X (4) X, Y

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

6. एका संयुक्त कुटुंबातील सर्वांपैकी 8 सदस्य चिकू खात नाहीत, 9 सदस्य पपई खात नाहीत, 8 सदस्य पेरू खात नाहीत, 6 जण पपई व पेरू खात नाहीत, 4 जण चिकू व पेरू खात नाहीत, 4 जण पपई व चिकू खात नाहीत, 3 जण येथे उल्लेखिलेली 3 फळे खात नाहीत. या सर्व कुटुंब सदस्यांची एकूण संख्या दर्शवणारा पर्याय निवडा.

(1) 25
(2) 14
(3) 17
(4) हे सदस्य कोणती फळे खातात ही माहिती नसल्यामुळे अपेक्षित संख्या शोधणे शक्य नाही

Among all members of a joint family 8 members don't eat chiku, 9 don't eat papaya, 8 don't eat guava, 6 don't eat papaya and guava, 4 don't eat chiku and guava, 4 don't eat papaya and chiku. 3 members don't eat all 3 fruits mentioned. Select the option that indicates total number of these family members.

(1) 25
(2) 14
(3) 17
(4) It is impossible to find expected number as information about fruits they eat is not given

---

7. एका ठिकाणचे रिक्षा भाडे मीटर दाखवत असलेल्या संख्येवर पुढे वर्णन केल्यानुसार निर्धारित आहे. मीटर दाखवत असलेल्या संख्येनंतरची चार हा गुणक असलेली मोठी संख्या विचारात घेऊन किंमत ठोकळ केली जाते. नुमन्यादाखल जर मीटर वाचन 37 पैसे असेल तर ती संख्या 40 पैसे म्हणून विचारात घेतली जाते. याच्या परिणामी मिळणाऱ्या संख्येला 17 ने गुणले जाते. या संख्येला सर्वात जवळची असणारी 25 च्या पटीत असणारी संख्या विचारात घेऊन अंतिम ठोकळ भाडे गणले जाते. जर मीटर वाचन 55 असेल तर रुपयांत अंतिम भाडे निवडा.

(1) 9.75 (2) 9.50 (3) 8.00 (4) 8.75

The auto fair in certain place is based on metre reading and is described as follows. The metre reading is rounded up to next higher multiple of 4. For instance, if the metre reading is 37 paise, it is rounded up to 40 paise. The resultant is multiplied by 17. The final fair is calculated by rounding this number to nearest multiple of 25. Select the final fair in rupee if metre shows 55.

(1) 9.75 (2) 9.50 (3) 8.00 (4) 8.75

---

8. 1981 च्या ऑक्टोबर 1 तारखेला गुरूवार होता. तेव्हापासून पाचव्या रविवारच्या चार दिवस आधी कोणती तारीख होती ?

(1) ऑक्टोबर 28 (2) ऑक्टोबर 29 (3) ऑक्टोबर 27 (4) नोव्हेंबर 1

It was Thursday on 1st of October 1981. What date was it 4 days prior to the fifth Sunday immediately after 1st of October ?

(1) Oct. 28 (2) Oct. 29 (3) Oct. 27 (4) Nov. 1

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Best Learning Plateform for MPSC

9. चित्रपटाच्या चित्रीकरणासाठी जमाल त्याच्या आठ घोड्यांना रथाला दोघा-दोघांच्या चार ओळींत जुंपणार आहे. त्याने त्यांची व्यक्तिगत नावे ठेवली असली तरी वर्णाक्षरानीही निर्देशित केले आहे. तो त्याच्या घोड्यांना चांगले ओळखतो आणि त्यांच्या सवयी विचारात घेऊन त्याला पुढील नियम लक्षात ठेवावे लागतात. A ला नेहमीच उजव्या बाजूला जुंपावे लागते पण सर्वात पुढच्या ओळीत जुंपून चालत नाही. B व C यांना मधल्या दोनपैकी एका ओळीत जुंपावे लागते पण त्यांना एकाच ओळीत जुंपण्याची गरज नाही. E ला नेहमीच नेमके D च्या पाठी जुंपावे लागते. G ला नेहमीच F च्या पुढे जुंपावे लागते पण दोघे एकाच बाजूला कधीही नकोत आणि B किंवा C च्या शेजारी नकोत. H ला नेहमीच A पासून शक्य तेवढ्या दूर जुंपावे लागते पण ते एका ओळीत जुंपून चालत नाही. दिलेल्या यादीतून समोरच्या ओळीला लगेच लागून असलेल्या ओळीतील उजवीकडून-डावीकडे अशी/शा सर्वात शक्य जोडी/ड्या निवडा.

(a) E-D (b) G-D (c) A-E (d) A-C (e) E-A

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) व (d) (2) (e) खेरीज सर्व

(3) फक्त (a), (c) व (e) (4) फक्त (a), (c) व (d)

Jamal is trying to arrange his eight horses in four rows of two to a chariot for movie shoot. Though he named them as persons but he also labelled them with letters. He knows his horses well and considering their habits he needs to observe following rules. A must always be on the right-hand side but not in the front row. B and C must be in either of the middle two rows, but not necessarily in the same row. E must always be immediately behind D. G must always be ahead of F but both should be never on the same side and never next to B or C. H must be as far away from A as possible and not on the same side. Select the possible pair/pairs from the given list, from right to left that can be there in the row immediately behind front row.

(a) E-D (b) G-D (c) A-E (d) A-C (e) E-A

Answer options :

(1) Only (a) and (d) (2) All except (e)

(3) Only (a), (c) and (e) (4) Only (a), (c) and (d)

---

10. दिशा सायकलवरून तिच्या घराच्या 2 किमी दक्षिणेला तिची मैत्रिण मेलनीला भेटायला तिच्या घरी गेली. तेथून त्या दोघी पश्चिमेला 5 किमी वर महारूखला भेटायला तिच्या घरी स्वतंत्र सायकलींवरून गेल्या. तेथून त्या तिघी मैत्रिणी स्वतंत्र सायकलींवरून 2 किमी उत्तरेला, 11 km पूर्वेला, 2 किमी दक्षिणेला आणि शेवटी 5 किमी पश्चिमेला गेल्या. या ठिकाणापासून त्यांनी एकाच वेळी, समान गतीने, सर्वात कमी लांबीच्या मार्गाने स्वत:च्या घरी परतायला सुरुवात केली तर कोणती व्यक्ती सर्वात शेवटी घरी पोहोचेल ?

(1) दिशा (2) मेलनी (3) महारूख (4) माहिती पुरेशी नाही

Disha rode her bicycle 2 km to south of her home to meet her friend Melani at her home. From here both went 5 km west by separate bicycles to meet Maharookh at her home. From this point these three friends went 2 km north, 11 km to east, 2 km to south and finally 5 km to west by separate bicycles. From this point they started cycling at the same time and with same speed to return their own home using shortest route, who will be the last person to reach home ?

(1) Disha (2) Melani (3) Maharookh (4) Data is not sufficient

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

11. पुढील युक्तिवाद अभ्यासा आणि त्यातील वापरलेल्या तर्काशी सारखेपणात सर्वात जवळचा असलेला पर्याय निवडा.

सर्व फळे झाडांवर वाढतात. तो वृक्ष फळे धारण करतो. म्हणून तो वृक्ष झाड आहे.

(1) सर्व झाडे फळे धारण करतात. तो वृक्ष फळे धारण करतो. म्हणून तो वृक्ष झाड आहे.

(2) सर्व झाडे फळे धारण करतात. बहावा हे झाड आहे. म्हणून बहावा फळे धारण करतो.

(3) सर्व बहावा फळे धारण करतात. ते झाड फळे धारण करते. म्हणून ते झाड बहावा आहे.

(4) सर्व वृक्ष फळे धारण करतात. ती शेंग बहावा फळ आहे. म्हणून सर्व वृक्ष बहावा आहेत.

Study the following argument and then select one of the given options most closely parallels the reasoning used in it.

All fruits grow on trees. That plant bears fruits. Therefore that plant is a tree.

(1) All trees bear fruits. That plant bears fruits. Therefore that plant is a tree.

(2) All trees bear fruits. A cassia is a tree. Therefore cassia bears fruits.

(3) All cassias bear fruits. That tree bears fruits. Therefore that tree is a cassia.

(4) All plants bear fruits. That pod is a cassia fruit. Therefore all plants are cassias.

---

12. एका संकेत प्रणालीनुसार, 'bright fresh sunny day' चा संकेत 'mec rig koh muf' हा आहे. 'fragrance of fresh flowers' चा संकेत 'rig pok og hez' हा आहे. 'bright colours of baskets' चा संकेत 'net muf nuk pok' हा आहे आणि 'basket filled with flowers' चा संकेत 'pit net og jec' हा आहे. या माहितीचा उपयोग करून पूर्णपणे विसंकेतित न करता येणारा शब्द गट निवडा.

(1) fragrance of fresh flowers (2) colours of bright flowers

(3) basket of fresh flower (4) bright flowers filled baskets

According to certain coding system, 'bright fresh sunny day' is coded as 'mec rig koh muf', 'fragrance of fresh flowers' is coded as 'rig pok og hez', 'bright colours of baskets' is coded as 'net muf nuk pok' and 'basket filled with flowers' is coded as 'pit net og jec'. Select the group of words that cannot be coded completely using this information.

(1) fragrance of fresh flowers (2) colours of bright flowers

(3) basket of fresh flower (4) bright flowers filled baskets

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

13. दिलेल्या माहितीच्या आधारे जास्तीत जास्त तर्कसंगत उत्तर निवडा.

मेलिंदा आणि तिचा भाऊ मिळून त्यांच्या रहात्या घरात काही व्यक्तींबरोबर रहातात. त्यात एक विवाहित जोडपे, जुळ्या बहिणींची जोडी आणि चुलत भावांची जोडी त्यांच्या बरोबर रहातात. बहिणींपैकी एक चांगल्या प्रकारे बाईकस्वार नाही तरीही सर्व स्त्रिया दिवसभराच्या बाईकस्वारीला गेल्या. एक पुरुष डॉक्टर असल्याने तो 24 तास देखभालीची आवश्यकता असलेल्या रुग्णाची काळजी घेण्यासाठी सकाळी गेला. इतर सर्व पुरुष दिवसभराच्या निसर्ग फेरीला गेले.

दुपारी 12 वाजता घरी कोण आहे ?

(1) फक्त डॉक्टर असलेला पुरुष घरी असेल कारण तो त्याचे काम संपवून घरी परतला.

(2) एक जुळी बहीण जी बाईकस्वारीत चांगली नाही.

(3) स्त्रियांपैकी कोणीही नसेल.

(4) तिघे पुरुष जे निसर्ग फेरीला गेले आणि लवकर घरी परतले.

Using given information choose most logical answer.

Melinda and her brother are sharing their residential flat with some persons; there is a married couple, a pair of twin sisters and a pair of cousin brothers. Though one of the sisters is not a good bike rider, all ladies went for a day long bike ride. One of the gentleman being doctor went to attend a patient in the morning who needed 24 hours care. All other gentlemen went for nature trail for a day.

Who is at home at 12 O' clock noon ?

(1) Only gentleman who is a doctor as he returned after completing his duty.

(2) A twin sister who is not good at riding a bike.

(3) None of the lady.

(4) Three gentlemen who went for nature trail and returned home early.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

Best Learning Plateform for MPSC

14. ओळींतील शेवटच्या आणि स्तंभांतील तळाच्या प्रत्येक तिसऱ्या फरशीची नक्षी पहिल्या दोन फरशांवरील, एकमेकांवर येणारे समान घटक वगळता उरलेले घटक एकत्र करून तयार केली आहे. दिलेल्या रचनेसंदर्भात तर्कविसंगत फरशीचे स्थान आणि दिलेल्या पर्यायांतून तिच्याऐवजी ठेवण्यासाठी उचित फरशी निवडा.

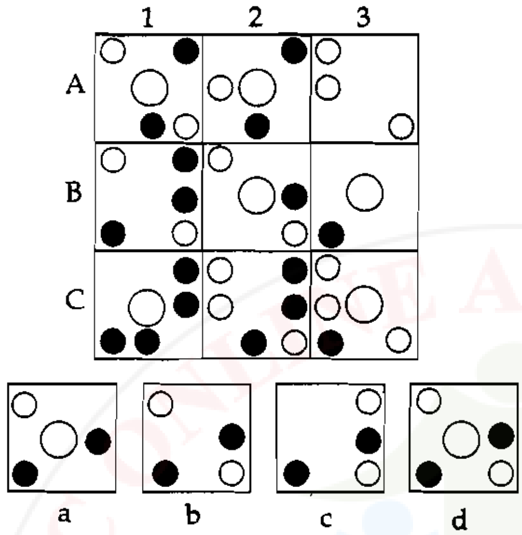

पर्यायी उत्तरे :

(1) A - 1; d (2) A - 2; c **(3) B - 1; b** (4) B - 2; a

Every third tile is designed by combining elements of first two tiles across the rows and down the columns with exception that like elements getting superimposed are cancelled out. Select location of the tile illogical with respect to the pattern and choose the appropriate tile for replacing it from given options.

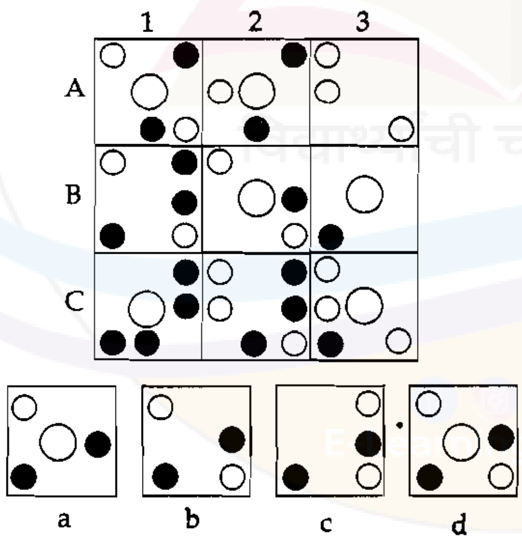

Answer options :

(1) A - 1; d (2) A - 2; c (3) B - 1; b **(4) B - 2; a**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

15. एका डीलरने ₹ 36 देऊन एक ग्रॉस अंडी विकत घेतली. त्याने ती अंडी विक्री किंमतीने नफ्यामध्ये 12.5% ने विकली. एका अंड्याची सर्वात जवळपासची विक्री किंमत काय आहे ?

(1) 33 पैसे (2) 30 पैसे (3) 29 पैसे (4) 28 पैसे

A dealer buy's eggs at ₹ 36 per gross. He sells the eggs at a profit of 12.5% on the cost price. What is the nearest selling price per egg ?

(1) 33 paise (2) 30 paise (3) 29 paise (4) 28 paise

---

16. 2011 च्या जनगणनेनुसार नंदूरबार जिल्ह्यात _________ % लोकसंख्या साक्षर आहे.

(1) 61.6 (2) 64.4 (3) 63.4 (4) 66.4

According to 2011 census _________ % of population is literate in Nandurbar district.

(1) 61.6 (2) 64.4 (3) 63.4 (4) 66.4

---

17. जोड्या लावा :

	जिल्हा		जलसिंचन योजना
(a)	यवतमाळ	(i)	जयगाव
(b)	नागपूर	(ii)	तुलतुली
(c)	गडचिरोली	(iii)	वेण्णा
(d)	बुलढाणा	(iv)	बेंबला

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)

Match the following :

	District		Irrigation Scheme
(a)	Yeotmal	(i)	Jaygao
(b)	Nagpur	(ii)	Tultuli
(c)	Gadchiroli	(iii)	Venna
(d)	Buldhana	(iv)	Bembla

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

18. महाराष्ट्रात दगडी कोळशांचे सर्वात मोठे साठे कोठे आढळतात ?

(1) कोल्हापूर (2) सोलापूर (3) नवापूर (4) बल्लारपूर

Where the largest deposits of coal are observed in Maharashtra ?

(1) Kolhapur (2) Solapur (3) Navapur (4) Ballarpur

---

19. ________ ही मुळा नदीची उपनदी आहे.

(1) पवना (2) वेल (3) कुडाळी (4) अंबी

________ is the tributary of river Mula.

(1) Pavana (2) Vel (3) Kudali (4) Ambi

---

20. खालीलपैकी कोणती मृदा लोहाचे ऑक्साईड व अल्युमिनियम समृद्ध असते ?

(1) काळी मृदा (2) लॅटराईट मृदा

(3) दलदलीची मृदा (4) वाळवंटी मृदा

Which of the following soil is rich in oxides of iron and aluminium ?

(1) Black soil (2) Laterite soil

(3) Marshy soil (4) Desert soil

---

21. 2001-2011 या दशकामधे महाराष्ट्राच्या लोकसंख्येत किती टक्के वाढ झाली ?

(1) 11.99 (2) 10.99 (3) 14.99 (4) 15.99

How many percentage of population in Maharashtra increased during the decade 2001-2011 ?

(1) 11.99 (2) 10.99 (3) 14.99 (4) 15.99

---

22. 2011 च्या जनगणनेप्रमाणे महाराष्ट्राच्या एकूण लोकसंख्येत अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमातींचे किती टक्के प्रमाण आहे ?

(1) 10.2 आणि 8.8 (2) 10.11 आणि 8.8 (3) 9.2 आणि 8.2 (4) 8.8 आणि 10.2

As per the 2011 census, what is the percentage of Schedule Caste and Schedule Tribe population of the total population in Maharashtra ?

(1) 10.2 and 8.8 (2) 10.11 and 8.8 (3) 9.2 and 8.2 (4) 8.8 and 10.2

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

23. जोड्या लावा :

लोहखनिज उत्पादन

	जिल्हा		**ठिकाण**
(a)	चंद्रपूर	(i)	सुरजागड
(b)	नागपूर	(ii)	खुर्सिपार
(c)	गोंदिया	(iii)	भिवापूर
(d)	गडचिरोली	(iv)	असोळा

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)

Match the following :

Iron ore production

	District		**Place**
(a)	Chandrapur	(i)	Surjagad
(b)	Nagpur	(ii)	Khursipar
(c)	Gondia	(iii)	Bhivapur
(d)	Gadchiroli	(iv)	Asola

Answer options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

24. खालीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(a) ठाणे जिल्ह्यात खारफुटीची वने आढळतात.

(b) रोशा गवतापासून तेल बनवले जाते.

(c) तिवर हा गडचिरोली जंगलातील महत्वाचा वृक्ष आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (a), (b) (3) (b), (c) (4) (a), (b), (c)

Which of the following statement/statements is/are **correct** ?

(a) Mangrove forests are found in Thane district.

(b) Oil is produced from Rosha grass.

(c) Tiwar is an important tree in Gadchiroli forest.

Answer options :

(1) (a) (2) (a), (b) (3) (b), (c) (4) (a), (b), (c)

---

25. जनगणना 2011 प्रमाणे कोणत्या जिल्ह्याची लोकसंख्या कमी आहे ?

(1) जालना (2) परभणी (3) अमरावती (4) लातूर

As per the census 2011, which district has less population ?

(1) Jalna (2) Parbhani (3) Amravati (4) Latur

---

26. 1927 मध्ये मुंबईत झालेल्या शेतकरी कामगार पक्षाच्या स्थापनेत पुढीलपैकी कोणत्या नेत्याचा सहभाग **नव्हता** ?

(1) एस्.एस्. मिरजकर (2) के.एन्. जोगळेकर

(3) एस्.व्ही. घाटे (4) एम्.आर. जयकर

ĥ ŐźĸŭnŶQue XŸ . őŇẍ Ķŕŭ ĥ ŜŶ

A Workers and Peasants Party was founded in Mumbai in 1927. Which of the following leaders was **not** involved in its establishment ?

(1) S.S. Mirajkar (2) K.N. Joglekar

(3) S.V. Ghate (4) M.R. Jaykar

---

27. बुलढाणा जिल्ह्यात मेहकर व चिखली तालुक्यात 1930 साली कर्जबाजारी शेतकऱ्यांनी ________ च्या नेतृत्वाखाली सत्यशोधक चळवळीच्या धर्तीवर प्रतिकार सुरू केला.

(1) पंढरीनाथ पाटील (2) केशवराव जेधे

(3) केशवराव बागडे (4) आनंदस्वामी

In 1930, in the Mehkar and Chikhli Taluquas of Buldhana District, the farmers who were in debts began a campaign under the leadership of ________ on the lines of Satyashodhak Movement.

(1) Pandharinath Patil (2) Keshavrao Jedhe

(3) Keshavrao Bagade (4) Anandswami

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Best Learning Plateform for MPSC

28. जोड्या जुळवा :

(a)	आर्.एस्. रुईकर	(i)	हिंदूस्थान रेड आर्मी
(b)	मगनलाल बागडी	(ii)	प्राचार्य, सेकसारीआ कॉमर्स कॉलेज
(c)	डॉ. खेडेकर	(iii)	फॉरवर्ड ब्लॉक
(d)	श्रीमन नारायण अग्रवाल	(iv)	अकोल्याचे स्वातंत्र्य सैनिक

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

Match the following :

(a)	R.S. Ruikar	(i)	Hindustan Red Army
(b)	Maganlal Bagdi	(ii)	Principal, Seksaria Commerce College
(c)	Dr. Khedekar	(iii)	Forward Block
(d)	Shriman Narayan Agrawal	(iv)	Freedom fighter from Akola

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

29. प्राथमिक शिक्षण सक्तीचे व्हावे यासाठीचे पहिले विधेयक 1911 मध्ये इंपीरिअल काउन्सिल मध्ये __________ यांनी मांडले.

(1) फिरोझशाह मेहता (2) के.टी. तेलंग

(3) गोपाळ कृष्ण गोखले (4) बद्रुद्दिन तय्यबजी

The first bill to make Primary education compulsory was moved in the Imperial Council in 1911 by __________.

(1) Pherozeshah Mehta (2) K.T. Telang

(3) G.K. Gokhale (4) Badruddin Tayyabji

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

30. भिल्ल, कोळी आणि धनगर यांच्या शिवाय ________ वासुदेव बळवंत फडक्याना येऊन मिळाले.

(a) सीताराम गद्रे (b) रामचंद्रपंत कुलकर्णी

(c) गोपाळ मोरेश्वर साठे (d) उमाजी नाईक

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (c) फक्त (2) (b) आणि (d) फक्त

(3) (b) आणि (c) फक्त (4) (a), (b), (c) आणि (d)

Besides the Bhils, Kolis and Dhangars ________ joined Vasudeo Balwant Phadke.

(a) Sitaram Gadre (b) Ramchandrapant Kulkarni

(c) Gopal Moreshwar Sathe (d) Umaji Naik

Answer options :

(1) (a) and (c) only (2) (b) and (d) only

(3) (b) and (c) only (4) (a), (b), (c) and (d)

---

31. 'डेक्कन सभेची' स्थापना कोणी केली ?

(1) लोकमान्य टिळक (2) न्यायमूर्ति रानडे

(3) गो.ग. आगरकर (4) गो.कृ. गोखले

Who established the 'Deccan Sabha' ?

(1) Lokmanya Tilak (2) Justice Ranade

(3) G.G. Agarkar (4) G.K. Gokhale

---

32. फैझपूर काँग्रेस अधिवेशनास स्वयंसेविका म्हणून जाणाऱ्या स्त्रियांसाठी प्रशिक्षण शिबिराचे आयोजन कोणी केले होते ?

(1) उषा डांगे (2) प्रेमा कंटक

(3) रोझा देशपांडे (4) उषा मेहता

Who had organized a training camp for the ladies who had worked as volunteers at the Faizpur session of the Congress ?

(1) Usha Dange (2) Prema Kantak

(3) Rosa Deshpande (4) Usha Mehta

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Best Learning Plateform for MPSC

33. 27 जुलै 1879 रोजी टिळकांना अटक करण्यात आली. पुढीलपैकी कोणते आरोप त्यांच्यावर ठेवण्यात आले होते ?

(a) त्यांनी 15 जूनच्या केसरी मध्ये, शिवाजी उत्सवाच्यावेळी 'शिवाजीचे बोल' ही कवीता एका तरुणाने वाचली होती, ती प्रसिद्ध केली होती.

(b) शिवाजी उत्सवात टिळकांनी केलेल्या भाषणात, शिवाजीने अफझलखानाचा वध केला त्याबद्दल शिवाजीची बाजू उचलून धरली.

ĥ ŐźкŭnŶQue ѱѱ. őŇ Ķ ĥ ŜŶ

(c) त्यांनी गणपती व शिवाजी उत्सव सुरु केले.

(d) त्यांनी इंग्रजीतून 'मराठा' हे वृत्तपत्र सुरु केले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (c) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त

(3) (a), (b) आणि (d) फक्त (4) (a), (b), (c) आणि (d)

Tilak was arrested on 27th July 1879. Which of the following charges were levied on him ?

(a) The publication in the Kesari of 15th June of a poem titled "Shivaji's Utterances", read out by a young man at the Shivaji festival.

(b) The speech Tilak had given at the Shivaji festival in defence of Shivaji's killing of Afzal Khan.

(c) He started celebration of Ganapati and Shivaji festivals.

(d) He started 'Maratha', a newspaper in English.

Answer options :

(1) (a) and (c) only (2) (a) and (b) only

(3) (a), (b) and (d) only (4) (a), (b), (c) and (d)

---

34. अखिल भारतीय किसान सभेच्या दुसऱ्या अधिवेशनाच्या अध्यक्षस्थानी ________ होते.

(1) एन्.जी. रंगा (2) शंकर देव (3) नरेंद्र देव (4) श्री.अ. डांगे

The second session of the All India Kisan Congress was presided over by ________.

(1) N.G. Ranga (2) Shankar Deo (3) Narendra Dev (4) S.A. Dange

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

संकलन - रितेश धांडे More STUDY Material Visit - www.mpsconlineacademy.com ई-Learning Plateform

35. जोड्या जुळवा :

(a)	महर्षी धोंडो केशव कर्वे	(i)	श्री. शिवाजी शिक्षण संस्था
(b)	कर्मवीर भाऊराव पाटील	(ii)	निष्काम कर्ममठ
(c)	महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे	(iii)	सिल्व्हर ज्युबली रुरल ट्रेनींग कॉलेज
(d)	डॉ. पंजाबराव देशमुख	(iv)	अध्यक्ष, डेक्कन एज्युकेशन सोसायटी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

Match the following :

(a)	Maharshi Dhondo Keshav Karve	(i)	Shri Shivaji Shikshan Sanstha
(b)	Karmveer Bhaurao Patil	(ii)	Nishkam Karmamath
(c)	Maharshi Vitthal Ramaji Shinde	(iii)	Silver Jubli Rural Training College
(d)	Dr. Panjabrao Deshmukh	(iv)	President, Deccan Education Society

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

36. राज्य मंत्रिमंडळ पद्धतीचे कोणते प्रमुख वैशिष्ट्य **नाही** ?

(1) मुख्यमंत्र्याचे नेतृत्व (2) गुप्तता

(3) सामूहिक जबाबदारी (4) विधानसभेचे नेतृत्व

Which is **not** the salient feature of State Cabinet System ?

(1) Leadership of Chief Minister (2) Secrecy

(3) Collective Responsibility (4) Leadership of Legislative Assembly

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

37. जोड्या लावा - (राज्य नीतिची मार्गदर्शक तत्वे)

	'अ'		'ब'
(a)	लवादाद्वारे आंतरराष्ट्रीय विवादांची सोडवणूक	(i)	अनुच्छेद 47
(b)	समान नागरी संहिता	(ii)	अनुच्छेद 40
(c)	ग्राम पंचायतीची स्थापना	(iii)	अनुच्छेद 49
(d)	राष्ट्रीय स्मारकांचे संरक्षण	(iv)	अनुच्छेद 44
		(v)	अनुच्छेद 51

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iv)	(ii)	(v)
(2)	(v)	(iv)	(ii)	(iii)
(3)	(v)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(i)	(iii)	(iv)	(v)

Match the pairs - (Directive Principles of State Policy)

	'A'		'B'
(a)	Settlement of International disputes by arbitration	(i)	Article 47
(b)	Uniform Civil Code	(ii)	Article 40
(c)	Organisation of Village Panchayats	(iii)	Article 49
(d)	Protection of National Monuments	(iv)	Article 44
		(v)	Article 51

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iv)	(ii)	(v)
(2)	(v)	(iv)	(ii)	(iii)
(3)	(v)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(i)	(iii)	(iv)	(v)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

38. **अयोग्य** विधान (कथन) ओळखा.

(a) विधान परिषदेतील सदस्यांची एकूण संख्या त्या राज्यातील विधानसभेच्या सदस्यांच्या एकूण संख्येच्या एक तृतीयांशहून अधिक असणार नाही.

(b) जम्मू आणि काश्मिरच्या विधान सभेत 108 सदस्य आहेत.

(c) जम्मू आणि काश्मिरच्या विधान परिषदेत 36 सदस्य आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) यापैकी एकही नाही

Identify **incorrect** statement.

(a) The total number of members in the Legislative Council of a state shall not exceed one third of the total number of members in the Legislative Assembly of that state.

(b) Legislative Assembly of Jammu and Kashmir has 108 members.

(c) Legislative Council of Jammu and Kashmir has 36 members.

Answer options :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) None of these

---

39. राज्यघटना तयार करण्याव्यतिरिक्त घटना समितीने पार पाडलेल्या अन्य कार्याबाबत खालील विधाने विचारात घ्या.

(a) मे 1949 मध्ये भारताच्या राष्ट्रकुलाच्या सदस्यत्वास मान्यता दिली.

(b) 22 जुलै 1947 रोजी राष्ट्रध्वज स्वीकारला.

(c) 24 जानेवारी 1950 रोजी राष्ट्रगीताचा स्वीकार केला.

(d) 26 जानेवारी 1950 रोजी डॉ. राजेंद्र प्रसाद यांची भारताचे पहिले राष्ट्रपती म्हणून निवड केली.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधाने (b), (c) बरोबर आहेत. (2) विधाने (a), (b), (d) बरोबर आहेत.

(3) विधाने (b), (c), (d) बरोबर आहेत. (4) विधाने (a), (b), (c) बरोबर आहेत.

Consider the following statements regarding other functions performed by the Constituent Assembly in addition to the making of the Constitution.

(a) Ratified the India's membership of the Commonwealth in May 1949.

(b) Adopted the National Flag on July 22, 1947.

(c) Adopted the National Anthem on January 24, 1950.

(d) Elected Dr. Rajendra Prasad as the first President of India on January 26, 1950.

Answer options :

(1) Statements (b), (c) are correct. (2) Statements (a), (b), (d) are correct.

(3) Statements (b), (c), (d) are correct. (4) Statements (a), (b), (c) are correct.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

40. भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयातील न्यायाधीशपदी नियुक्ती होण्यासाठी खालीलपैकी कोणता पात्रतेचा आवश्यक निकष **नाही** ?

(1) तो उच्च न्यायालयाचा पाच वर्षे न्यायाधीश असावा.
(2) तो उच्च न्यायालयात दहा वर्षे वकिली करीत असावा.
(3) त्याने वयाची 35 वर्षे पूर्ण केली असली पाहिजे.
(4) राष्ट्रपतीच्या मते तो नावाजलेला (प्रतिष्ठित) कायदेतज्ञ असावा.

Which one of the following is **not** a essential qualification for the appointment as a judge of the Supreme Court of India ?

(1) He should have been a judge of a High Court for five years.
(2) He should have been an advocate of a High Court for ten years.
(3) He should have completed the age of 35 years.
(4) He should be a distinguished jurist in the opinion of the President.

---

41. खालील विधाने विचारात घ्या.

(a) महाराष्ट्राच्या विधान सभेची सदस्य संख्या 288 आहे.
(b) सयाजी सिलम् हे महाराष्ट्राच्या पहिल्या विधानसभेचे (1960) सभापती होते.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b) (3) (a) आणि (b) (4) यापैकी नाही

Consider the following statements :

(a) The strength of Maharashtra Vidhan Sabha is 288.
(b) Sayaji Silam was the First Speaker of Maharashtra Legislative Assembly (1960).

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (b) (3) (a) and (b) (4) None of these

---

42. मूलभूत हक्कांच्या संदर्भात **बरोबर** असलेली विधाने :

(a) ते न्यायालयामार्फत प्रत्यक्षात आणता येतात.
(b) ते निरंकुश/अनिर्बंध आहेत.
(c) काही हक्क वगळता, राष्ट्रीय आणीबाणीच्या काळात ते स्थगित करता येतात.
(d) ते केवळ भारतीय नागरिकांसाठी आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (c), (d) (2) (a), (b), (c) (3) (a), (c) (4) (a), (d)

The **correct** statements about Fundamental Rights are :

(a) They are enforceable in the court of law.
(b) These rights are absolute.
(c) They can be suspended during national emergency except some.
(d) They are available only to Indian citizens.

Answer options :

(1) (a), (c), (d) (2) (a), (b), (c) (3) (a), (c) (4) (a), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

43. धर्मनिरपेक्षतेबाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर **नाही** ?
(1) धर्मनिरपेक्षता हा राज्यघटनेच्या मूलभूत संरचनेचा भाग नाही.
(2) भारत हे धर्मनिरपेक्ष राज्य आहे म्हणजेच असे राज्य जे सर्व धर्मांच्या प्रति तटस्थपणा आणि निष्पक्षतेचा भाव ठेवते.
(3) भारतामध्ये धर्मनिरपेक्षतेचा अर्थ असा नाही की राज्याचा धर्मांच्या प्रति शत्रुभाव आहे, त्याचा अर्थ असा आहे की राज्याला विविध धर्मांमध्ये राहून सुद्धा तटस्थ रहायला हवे.
(4) धर्माच्या आधारावर मतदारांना आवाहन करणे धर्मनिरपेक्ष लोकशाहीच्या विरुद्ध आहे.

Which one of the following statements with regard to secularism is **not** correct ?
(1) The secularism is not a part of the basic structure of the Constitution.
(2) India is a Secular state i.e. a State which observes an attitude of neutrality and impartiality towards all religions.
(3) Secularism, in India, does not mean that the State should be hostile to religion but that it should be neutral as between the different religions.
(4) An appeal to the electorate on grounds of religion offends secular democracy.

---

44. जोड्या लावा – (समानतेचा अधिकार)

	'अ'		'ब'
(a)	अस्पृश्यतेची समाप्ती	(i)	अनुच्छेद 15
(b)	कायद्यासमोर समानता	(ii)	अनुच्छेद 17
(c)	संधीची समानता	(iii)	अनुच्छेद 14
(d)	भेदभावास प्रतिबंध	(iv)	अनुच्छेद 16

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

Match the pairs - (Right to Equality)

	'A'		'B'
(a)	Abolition of Untouchability	(i)	Article 15
(b)	Equality before Law	(ii)	Article 17
(c)	Equality of Opportunity	(iii)	Article 14
(d)	Prohibition of Discrimination	(iv)	Article 16

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

45. भारतीय राज्यघटनेच्या उद्देशपत्रिकेनुसार भारत हे गणराज्य आहे. गणराज्याचा अर्थ कोणता ?

(a) देशात अनुवांशिक राज्यकर्ता नाही.

(b) देशाचा प्रमुख हा विशिष्ट कालावधीसाठी जनतेकडून प्रत्यक्ष अथवा अप्रत्यक्षरित्या निवडलेला असतो.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधान (a) बरोबर आहे. (2) विधान (b) बरोबर आहे.

(3) दोन्हीही विधाने चुकीची आहेत. (4) दोन्हीही विधाने बरोबर आहेत.

According to the Preamble of the Indian Constitution, India is a 'Republic'. What is the meaning of Republic ?

(a) There is no hereditary ruler in the country.

(b) The head of the country is always elected directly or indirectly by the people for a fixed period.

Answer options :

(1) Statement (a) is correct. (2) Statement (b) is correct.

(3) Both the statements are false. (4) Both the statements are correct.

---

46. स्त्रियांना घरगुती हिंसाचारापासून संरक्षण कायदा, 2005 मधील ________ अन्वये संरक्षण अधिकाऱ्याने विविध कर्तव्ये पार पाडली पाहिजे.

(1) कलम 8 (2) कलम 9(1) (3) कलम 10(1) (4) कलम 10(2)

Under ________ of the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005 the Protection Officer shall have to discharge various duties.

(1) Section 8 (2) Section 9(1) (3) Section 10(1) (4) Section 10(2)

---

47. राष्ट्रीय मानवी अधिकार आयोगाच्या अध्यक्षांची नेमणूक राष्ट्रपती ज्या समितीच्या शिफारसीवरुन करतात त्यात ________ यांचा अध्यक्ष म्हणून समावेश असतो.

(1) गृह मंत्री (2) विरोधी पक्ष नेते

(3) लोकसभेचे अध्यक्ष (4) पंतप्रधान

The Chairperson of National Human Rights Commission is appointed by President on recommendations of the committee consisting of the ________ as its Chairperson.

(1) Home Minister (2) Leader of Opposition

(3) Speaker of Lok Sabha (4) Prime Minister

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

48. मानवी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1993 नुसार मानव अधिकाराच्या उल्लंघनातून निर्माण झालेल्या खटल्याच्या गतिशील प्रक्रियेसाठी राज्य शासन उच्च न्यायालयाच्या मुख्य न्यायाधिशाच्या सल्याने प्रत्येक जिल्ह्यासाठी ________ हे मानव अधिकार न्यायालय म्हणून नेमते.

(1) मुख्य न्यायालयीन दंडाधिकाऱ्याचे न्यायालय (2) जिल्हा न्यायालय

(3) दिवाणी न्यायालय (4) सत्र न्यायालय

For the purpose of providing speedy trial of offences arising out of violation of human rights, the State Government may with advice of Chief Justice of each High Court specify for each district a ________ to be a Human Rights Court, as per the Protection of Human Rights Act, 1993.

(1) Chief Judicial Magistrate's Court (2) District Court

(3) Civil Court (4) Court of Session

---

49. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 मध्ये ________ प्रकरणे व ________ कलमे समाविष्ट आहेत.

(1) 6, 25 (2) IV, 26 (3) VI, 24 (4) V, 23

The Scheduled Castes and The Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 consists of ________ chapters and ________ sections.

(1) 6, 25 (2) IV, 26 (3) VI, 24 (4) V, 23

---

50. 'महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव मोहिमे' ची सुरुवात ________ पासून झाली.

(1) 30 सप्टेंबर 2006 (2) 15 ऑगस्ट 2007

(3) 2 ऑक्टोबर 2007 (4) 30 सप्टेंबर 2007

Mahatma Gandhi Dispute Free Village Mechanism began from ________.

(1) 30th September 2006 (2) 15th August 2007

(3) 2nd October 2007 (4) 30th September 2007

---

51. शोषणाविरुद्धचा अधिकार भारतीय राज्यघटनेच्या ________ अनुच्छेदांमध्ये दिलेले आहेत.

(1) 20 आणि 21 (2) 23 आणि 24 (3) 22 आणि 25 (4) 25 आणि 26

Right against exploitation is given under following Articles of Constitution of India :

(1) 20 and 21 (2) 23 and 24 (3) 22 and 25 (4) 25 and 26

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

52. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 च्या कलम 15 नुसार, राज्य शासन प्रत्येक विशेष न्यायालयात खटले चालविण्याकरता, शासकीय राजपत्रातील अधिसुचनेद्वारे, विशेष सरकारी अभियोक्ता म्हणून एखाद्या सरकारी अभियोक्तास विनिर्दिष्ट करील किंवा अधिवक्ता म्हणून ________ पेक्षा कमी नसतील इतकी वर्षे व्यवसाय करत असलेल्या अधिवक्त्याची नेमणूक करील.

(1) सात वर्षे (2) पाच वर्षे (3) दहा वर्षे (4) आठ वर्षे

According to Section 15 of S.C. and S.T. (Prevention of Atrocities) Act, 1989 for every special court, State Government shall, by notification in the official Gazette, specify a public prosecutor or appoint an advocate who has been in practice as an advocate for not less than ________ , as a Special Public Prosecutor for the purpose of conducting cases in that court.

(1) Seven years (2) Five years (3) Ten years (4) Eight years

---

53. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 नुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीच्या व्यक्तिवर आपले घर सोडण्यास सक्ती करणारा किंवा त्यास कारणीभूत ठरणाऱ्या व्यक्तिस दंडा बरोबर ________ महिन्यांपेक्षा कमी नसलेली जी ________ वर्षां पर्यंत वाढू शकते अशी तुरुंगवासाची शिक्षा होऊ शकते.

(1) 1 महिना; 1 वर्ष
(2) 2 महिने; 2 वर्षे
(3) 6 महिने; 5 वर्षे
(4) 3 महिने; 7 वर्षे

As per Scheduled Caste and Scheduled Tribe (Prevention of Atrocities) Act, 1989 whoever forces or causes a member of Scheduled Caste or a Scheduled Tribe to leave his house, shall be punished with imprisonment for a term which shall not be less than ________ months and may extend to ________ years and with fine.

(1) 1 month; 1 year
(2) 2 months; 2 years
(3) 6 months; 5 years
(4) 3 months; 7 years

---

54. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 कलम 16-A अन्वये ज्या व्यक्तिला या अधिनियमाखाली शिक्षापात्र असलेला एखादा अपराध केल्याबद्दल दोषी ठरवण्यात आले असले अशा ________ वरील वयाच्या कोणत्याही व्यक्तिला "अपराधी परिवीक्षा अधिनियम" 1958 (1958 चा 20) याच्या तरतूदी लागू होणार नाहीत.

(1) 12 वर्षा (2) 14 वर्षा (3) 16 वर्षा (4) 10 वर्षा

According to Section 16-A of the Protection of Civil Rights Act, 1955. The provisions of the probation of offenders Act, 1958 (20 of 1958) shall not apply to any person above the age of ________ who is found guilty of having committed any offence punishable under this Act.

(1) 12 years (2) 14 years (3) 16 years (4) 10 years

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

55. मानवी हक्कांच्या जागतिक जाहीरनाम्यातील कलम ________ मध्ये सामाजिक सुरक्षिततेचे हक्क याबद्दल विशद केले आहे तेच भारतीय राज्यघटनेतील अनुच्छेद ________ मध्ये समाविष्ट केले आहे.

(1) 8, 29 (2) 22, 29(1) (3) 18, 24 (4) 17, 19(1) (a)

Article ________ of Universal Declaration of Human Rights mentioned about Right to Social Security which covered under Article ________ of Indian Constitution also.

(1) 8, 29 (2) 22, 29(1) (3) 18, 24 (4) 17, 19(1) (a)

---

56. अशी व्यक्ती जी शासकीय कर्मचारी आहे परंतु अनुसूचित जाती किंवा अनुसूचित जमातीची सदस्य नाही व ती अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) कायदा, 1989 खाली आपले कर्तव्य हेतूपुरस्सर पार पाडण्यास टाळत असल्यास अशा व्यक्तिला ________ पेक्षा कमी नसलेली परंतु ________ पर्यंत वाढू शकते अशी तुरुंगवासाची शिक्षा होऊ शकते.

(1) एक महिना; सहा महिने (2) सहा महिने; चार वर्ष

(3) एक वर्ष; दोन वर्ष (4) सहा महिने; एक वर्ष

A person being a public servant but not being a member of a Scheduled Caste or Scheduled Tribe willfully neglects his duties to be performed under the Scheduled Caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 shall be punished with imprisonment for a term not less than ________ but which may extend to ________.

(1) One month; six months (2) Six months; four years

(3) One year; two years (4) Six months; one year

---

57. हुंडाबंदी अधिनियमानुसार हुंडा देणे किंवा घेणे यास ________ अशी शिक्षा होते.

(1) दोन वर्षापेक्षा कमी नाही (2) तीन वर्षापेक्षा कमी नाही

(3) चार वर्षापेक्षा कमी नाही (4) पाच वर्षापेक्षा कमी नाही

Under the Dowry Prohibition Act, Punishment for taking or giving dowry is :

(1) Not less than two years (2) Not less than three years

(3) Not less than four years (4) Not less than five years

---

58. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 मधील कलम ________ नुसार माल विकण्याचे किंवा सेवा उपलब्ध करुन देण्याचे नाकारल्याबद्दल शिक्षा लागू होते.

(1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 7

Section ________ of the Protection of Civil Rights Act, 1955 refers punishment for refusing to sell goods and render services.

(1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 7

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

59. कौटुंबिक हिंसाचार पासून महिलेचे संरक्षण, नियम 2006 च्या नियम - 8 नुसार संरक्षण अधिकाऱ्याचे कर्तव्य आहे की :

(a) पीडितेस तक्रार करण्यास सहाय्य करणे.

(b) तिला पीडित व्यक्तिच्या अधिकारांची माहिती देणे.

(c) 'सुरक्षा नियोजन' तयार करणे व पुढील काळात कौटुंबिक हिंसा प्रतिबंधास उपाययोजन करणे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) फक्त (a) बरोबर आहे (2) फक्त (a) व (c) बरोबर आहे

(3) फक्त (b) व (c) बरोबर आहे (4) सर्व बरोबर आहे

As per the Rule - 8 of the Protection of Women from Domestic Violence Rules, 2006, it is the duty of the Protection Officer to :

(a) assist the aggrieved person in making complaint.

(b) to give her information on rights of aggrieved persons.

(c) to prepare a 'safety plan' including measures to prevent further domestic violence.

Which of the statement given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) is correct (2) Only (a) and (c) are correct

(3) Only (b) and (c) are correct (4) All are correct

---

60. "अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती" या शब्द प्रयोगांना, संविधानाच्या अनुच्छेद 366 चे अनुक्रमे खंड (__________) व (__________) यांमध्ये त्यांना जे अर्थ नेमून दिलेले आहेत तेच अर्थ असतील.

(1) 21, 22 (2) 22, 23 (3) 23, 24 (4) 24, 25

"Scheduled Castes and Scheduled Tribes" shall have the meanings assigned to them respectively under clause (__________) and clause (__________) of Article 366 of the constitution.

(1) 21, 22 (2) 22, 23 (3) 23, 24 (4) 24, 25

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

61. भारतीय साक्षी पुरावा अधिनियमाच्या कलम 90 नुसार खालीलपैकी कोणता **योग्य** ताबा आहे असे समजण्यात येईल ?

(a) ''अ'' कडे दीर्घकाळ जमीनजुमल्याचा कब्जा आहे. जमिनीवरील त्याचे हक्क दर्शविणारे जमीनविषयक विलेख तो आपल्या ताब्यातून हजर करतो.

(b) ''अ'' ज्या जमीनजुमल्याचा गहाणधारक आहे, त्या संबंधीचे विलेख तो हजर करतो. गहाणकाराकडे कब्जा आहे.

(c) ''ब'' चा नातेवाईक असलेल्या ''अ'' ने, ''ब'' ने त्याच्या ताब्यात असलेले जमिनीसंबंधीचे विलेख त्याच्याकडे सुरक्षित ताबा राहण्यासाठी ठेवले होते ते हजर करतो.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) फक्त (a) आणि (b)

(3) फक्त (c) (4) वरील सर्व

As per Indian Evidence Act, Section 90 which of the following custody can be considered as proper custody ?

(a) "A" has been in possession of landed property for a long time. He produces from his custody deeds relating to the land showing his title to it.

(b) "A" produces deeds relating to landed property of which he is the mortgage. The mortgagor is in possession.

(c) "A", a connection of "B" produces deeds relating to lands in "B" is possession, which were deposited with him by "B" for safe custody.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (a) and (b)

(3) Only (c) (4) All of the above

---

62. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम 1951 कलम 52(1) नुसार, जिल्हा दंडाधिकाऱ्याने (महसूल आयुक्तांच्या पूर्व मान्यतेने) कलम 51, पोट कलमे (________) ते (________) या अन्वये भरपाई दाखल वसूल केलेली सर्व रक्कम किंवा कोणताही पैसा, उपरोक्त हानी किंवा नुकसान झाल्याबद्दल किंवा मृत्युच्या किंवा जबर दुखापतीच्या संबंधाने ज्या व्यक्तींना भरपाई मिळण्याचा हक्क आहे, असे त्यास वाटत असेल अशा सर्व किंवा कोणत्याही व्यक्तींना देणे किंवा त्यांच्यात त्या रकमेची विभागणी करणे हे कायदेशीर असेल.

(1) 3, 8 (2) 1, 9 (3) 2, 10 (4) 1, 8

According to section 52(1) of Maharashtra Police Act 1951, it shall be lawful for the District Magistrate (with previous sanction of Revenue Commissioner) to award or apportion all or any money recovered as compensation amount under sub-sections (________) to (________) of section 51 to any person, or among all or any persons whom he considers entitled to compensation in respect of the loss or damage or death or gravious hurt aforesaid.

(1) 3, 8 (2) 1, 9 (3) 2, 10 (4) 1, 8

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

63. भारतीय साक्षी पुरावा अधिनियमाच्या कोणत्या कलमानुसार न्यायिक दखल घेण्याजोगे तथ्य शाबीत करण्याची आवश्यकता **नाही** ?

(1) 3 (2) 3-A (3) 56 (4) 57

According to which section of the Indian Evidence Act, fact judicially noticeable need **not** be proved ?

(1) 3 (2) 3-A (3) 56 (4) 57

---

64. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम 1951 मधील कलम 80(1) अन्वये सक्षम प्राधिकाऱ्याने याबाबतीत विशेष रित्या कामावर नेमलेल्या कोणत्याही पोलीस अधिकाऱ्यास, __________ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या एखाद्या अपराधाबद्दल अधिपत्राशिवाय अटक करता येईल.

(1) कलम 98 (2) कलम 110 (3) कलम 82 (4) कलम 86

According to section 80(1) of the Maharashtra Police Act 1951, any police officer specially empowered in this behalf by a competent authority may arrest without warrant for an offence specified in __________.

(1) Section 98 (2) Section 110 (3) Section 82 (4) Section 86

---

65. भारतीय दंड संहिता 1860 कलम 141 प्रमाणे ''बेकायदेशीर जमाव'' संबोधण्याकरिता जमावा मध्ये किती व्यक्ती असल्या पाहिजेत ?

(1) दोन (2) सात किंवा जास्त (3) पाच किंवा जास्त (4) वरीलपैकी नाही

According to section 141 of Indian Penal Code 1860 how many people are required to form "unlawful assembly" ?

(1) Two (2) Seven or more (3) Five or more (4) None of the above

---

66. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 कलम 70 च्या अंतर्गत काढलेले अटक वॉरंट किती काळापर्यंत अंमलात रहाते ?

(1) 1 वर्ष

(2) 6 महिने

(3) 5 वर्षे

(4) ज्यांनी काढले त्या कोर्टाकडून रद्द होईपर्यंत किंवा त्याची अंमलबजावणी होईपर्यंत

What is the period for which any Warrant of Arrest issued by a court under Section 70 of Criminal Procedure Code 1973 shall remain in force ?

(1) One year

(2) Six months

(3) Five years

(4) Until it is cancelled by the court which issued it or until it is executed

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

67. भारतीय दंड संहिता 1860 कलम 22 प्रमाणे कुठली मालमत्ता "चल" संपत्ती **नाही** ?

(a) वीजप्रवाह (b) जमिनीतून काढलेले दगड व खनिज
(c) पैसे आणि दागदागिने (d) शेत जमीन

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (d) (2) (a), (b) आणि (d) (3) (a) आणि (b) (4) (d) फक्त

According to section 22, of Indian Penal Code 1860, which of the following property is **not** "movable" property ?

(a) Electricity (b) Stones and minerals severed from earth
(c) Money and Jewellery (d) Farm land

Answer options :

(1) (a) and (d) (2) (a), (b) and (d) (3) (a) and (b) (4) (d) only

---

68. भारतीय दंड संहितेतील कोणत्या कलमान्वये गुन्हेगारी स्वरूपाच्या कटाची व्याख्या दिलेली आहे ?

(1) कलम 120-B (2) कलम 120-A (3) कलम 120 (4) कलम 119

Which section of Indian Penal Code defines criminal conspiracy ?

(1) Section 120-B (2) Section 120-A (3) Section 120 (4) Section 119

---

69. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम 1951 च्या अंतर्गत नाशिक येथील पोलीस प्रशिक्षण महाविद्यालयाचे प्राचार्य म्हणून राज्य सरकारला कोणाची नेमणूक करता येते ?

(1) कोणताही पोलीस अधिकारी
(2) ज्यांनी इतर कोणत्याही कॉलेजचे प्राचार्य म्हणून काम पाहिले आहे अशी व्यक्ती
(3) पोलीस अधिक्षक दर्जाहून कमी दर्जाचा नसेल असा कोणताही पोलीस अधिकारी
(4) पोलीस महानिरीक्षक

Under the provisions of Maharashtra Police Act 1951, who can be appointed as the principal of police training college - Nasik by State Government ?

(1) Any police officer
(2) Any person who had been the principal of any other college
(3) Any Police Officer not below the rank of Police Superintendent
(4) Inspector General of Police

---

70. भारतीय साक्षी पुरावा अधिनियमातील कलम _____ , _____ , _____ आणि _____ एकत्रितरित्या 'कबुली' बाबतची व्याख्या स्पष्ट करतात.

(1) 12, 13, 14, 15 (2) 13, 14, 15, 16 (3) 17, 18, 19, 20 (4) 21, 22, 23, 24

Sections _____ , _____ , _____ and _____ of the Indian Evidence Act taken together clearly define "Admission".

(1) 12, 13, 14, 15 (2) 13, 14, 15, 16 (3) 17, 18, 19, 20 (4) 21, 22, 23, 24

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

71. फौजदारी प्रक्रिया संहितेतील कोणत्या कलमान्वये असे स्पष्ट केले आहे की एखाद्या व्यक्तिला एखादा अपराध केल्याच्या आरोपावरून अटक करण्यात आली असेल आणि अशा अपराधाच्या अन्वेषणाच्या प्रयोजनासाठी इतर कोणत्याही व्यक्तिने किंवा व्यक्तिंनी त्याची ओळख पटविणे आवश्यक असेल तेव्हा, त्या अधिकारिता असणाऱ्या न्यायालयाला, पोलीस ठाण्याच्या प्रभारी अधिकाऱ्याच्या विनंतीवरून अशा प्रकारे अटक करण्यात आलेल्या व्यक्तिला, तिने न्यायालयाला योग्य वाटेल अशा रितीने कोणत्याही व्यक्तिकडून किंवा व्यक्तिंकडून ओळख पटविण्यासाठी स्वत:ला अधीन करण्याबाबत निदेश देता येतील.

(1) कलम 54 (2) कलम 54-A (3) कलम 55-A (4) कलम 55

Which section of Code of Criminal Procedure state that where a person is arrested on a charge of committing an offence and his identification by any other person or persons is considered necessary for the purpose of investigation of such offence, the court, having Jurisdiction, may on the request of the officer-in-charge of a police station, direct the person so arrested to subject himself to identification by any person or persons in such manner as the court may deem fit.

(1) Section 54 (2) Section 54-A (3) Section 55-A (4) Section 55

---

72. पैसे भरण्याच्या बंधपत्रावरून 'अ' हा 'ब' च्या विरुद्ध दावा लावतो. 'ब' बंधपत्र केल्याचे नाकारतो. बंधपत्र ज्या वेळी केले असल्याचे अभिकथन करण्यात आले त्या वेळी 'ब' ला विशिष्ट प्रयोजनासाठी पैशाची जरुरी होती हे तथ्य __________ आहे.

भारतीय अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार **योग्य** उत्तर निवडा.

(1) नाशाबीत (2) बिनशाबीत (3) संबद्ध (4) असंबद्ध

'A' sues 'B' upon a bond for the payment of money, 'B' denies the making of the bond. The fact that, at the time when the bond was alleged to be made, 'B' required money for a particular purpose, is __________.

Choose the **correct** answer as per the provisions of Indian Evidence Act.

(1) Disproved (2) Not proved (3) Relevant (4) Irrelevant

---

73. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम 1951 मधील कलम 12(2) नुसार, असा प्रत्येक विभाग __________ च्या प्रभाराखाली असेल व असा प्रत्येक उप-विभाग हा पोलीस निरिक्षकाच्या प्रभाराखाली असेल.

(1) पोलीस उप-अधिक्षक (2) अपर आयुक्त
(3) सहायक आयुक्त (4) सहायक पोलीस निरीक्षक

According to section 12(2) of Maharashtra Police Act 1951, each such division shall be in charge of an __________ and each section shall be in charge of an Inspector of Police.

(1) Deputy Superintendent of Police (2) Additional Commissioner
(3) Assistant Commissioner (4) Assistant Police Inspector

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

74. भारतीय दंड संहिता 1860 नुसार, खालीलपैकी कोणते दंगलीचे घटक आहेत ?

(a) मारामारी (b) दोन किंवा अधिक व्यक्तींची मारामारी

(c) सार्वजनिक ठिकाणी मारामारी (d) मारामारीमुळे सार्वजनिक शांततेचा भंग

पर्यायी उत्तरे :

(1) (b) फक्त (2) (b) आणि (c) (3) (b) आणि (d) (4) वरील सर्व

As per the Indian Penal Code 1860, which of the following are ingredients of an Affray ?

(a) Fighting (b) Two or more persons engaged in fighting

(c) Fighting in public place (d) Fighting disturbs the public peace

Answer options :

(1) (b) only (2) (b) and (c) (3) (b) and (d) (4) All of the above

---

75. फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम 11(2) खाली जी न्याय दंडाधिकाऱ्यांची न्यायालये स्थापन केली जातात अशा न्यायालयांचे पीठासन अधिकारी __________ कडून नियुक्त केले जातात.

(1) जिल्हा न्यायालय (2) राज्य सरकार

(3) उच्च न्यायालय (4) सर्वोच्च न्यायालय

The presiding officers of courts of Judicial Magistrates mentioned under Section 11(2) of Code of Criminal Procedure shall be appointed by the __________.

(1) District Court (2) State Government

(3) High Court (4) Supreme Court

---

76. भारतीय साक्षी पुरावा अधिनियम 1872 च्या अंतर्गत ''ओळख परेड'' घेण्याचे अधिकार कोणाला आहेत ?

(a) कार्यकारी दंडाधिकारी (b) पोलीस इन्स्पेक्टर (c) तुरुंगाधिकारी

योग्य पर्याय निवडा :

(1) (a) फक्त (2) (c) फक्त

(3) (b) किंवा (c) (4) वरीलपैकी नाही

Under the provisions of Indian Evidence Act, 1872 – TIP – test "Identification Pared" is conducted by :

(a) Executive Magistrate (b) Police Inspector (c) Jail Officers

Choose the **correct** option :

(1) (a) only (2) (c) only

(3) (b) and (c) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

77. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम 1951 च्या अंतर्गत उपहार गृह, परमीट रूम, बियर बार या ठिकाणी नृत्याविष्कारावर कोणत्या कलमान्वये बंदी घालण्यात आली आहे ?

(1) कलम 33 (2) कलम 32 (3) कलम 30 (4) कलम 33-A

According to which section of the Maharashtra Police Act 1951, dance in eating house, permit room or beer bar is prohibited ?

(1) Section 33 (2) Section 32 (3) Section 30 (4) Section 33-A

---

78. फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम 94(2) च्या अंतर्गत ''आक्षेपार्ह वस्तू'' कोणत्या होतात ?

(a) नकली नाणे (b) बनावट दस्तऐवज

(c) खोटे शिक्के (d) बनावट नोटा

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (d) (2) (b) आणि (c) (3) (b) फक्त (4) (a), (b), (c) आणि (d)

Under Section 94(2) of Criminal Procedure Code what is objectionable article ?

(a) Counterfeit coin (b) Forged document

(c) False seals (d) Counterfeit currency notes

Answer options :

(1) (a) and (d) (2) (b) and (c) (3) (b) only (4) (a), (b), (c) and (d)

---

79. फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम 96 अन्वये ज्याच्या बाबतीत कलम 95 खाली समपहरणाची घोषणा करण्यात आली असेल अशा कोणत्याही वर्तमानपत्रात, पुस्तकात अगर इतर दस्तऐवजात हितसंबंध असलेल्या कोणत्याही व्यक्तिला, शासकीय राजपत्रात अशी घोषणा प्रकाशित झाल्याच्या दिनांकापासून __________ आत उच्च न्यायालयाकडे अशी घोषणा रद्द करावी यासाठी अर्ज करता येईल.

(1) दोन महिन्यांच्या (2) एक वर्षाच्या (3) सहा महिन्यांच्या (4) तीन महिन्यांच्या

According to Section 96 of Code of Criminal Procedure, any person having any interest in any newspaper, book or other document in respect of which a declaration of forfeiture has been made under section 95, may within __________ from the date of publication in official gazette of such declaration apply to the High Court to set aside such declaration.

(1) Two months (2) One year (3) Six months (4) Three months

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

80. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम 1951 कलम 34 अन्वये __________ व __________ यास आपआपल्या प्रभाराखाली असलेल्या क्षेत्रात, जेव्हा त्याच्या मते तशी कार्यवाही करणे आवश्यक असेल तेव्हा, त्यास योग्य वाटेल अशा पोलीस अधिकाऱ्यास कोणत्याही रस्त्यावर वाहने हाकण्याचे तात्पुरते बंद करण्याच्या प्रयोजनाकरिता अशा रस्त्यावर अडथळे उभारण्याचा अधिकार देता येईल.

(1) जिल्हा दंडाधिकारी, उपविभागीय अधिकारी

(2) आयुक्त, जिल्हा पोलीस अधीक्षक

(3) सहायक आयुक्त, उपायुक्त

(4) पोलीस निरीक्षक, पोलीस उपनिरीक्षक

According to section 34 of Maharashtra Police Act 1951, the __________ and the __________ in areas under their respective charges may, whenever in his opinion such action is necessary, authorise such Police Officer as he thinks fit to erect barriers on any street for the purpose of stopping temporarily vehicles driven on such street.

(1) District Magistrate, Sub Divisional Officer

(2) Commissioner, District Police Superintendent

(3) Assistant Commissioner, Deputy Commissioner

(4) Police Inspector, Police Sub Inspector

---

81. भारतीय दंड संहितेतील खालीलपैकी कोणत्या कलमाद्वारे 'व्यक्ती' या शब्दाची व्याख्या सांगितली आहे?

(1) 10 (2) 8 (3) 11 (4) 12

Which section of the Indian Penal Code defines the word "person" ?

(1) 10 (2) 8 (3) 11 (4) 12

---

82. फौजदारी प्रक्रिया संहितेतील कलम 2(r) नुसार "पोलीस अहवाल" म्हणजे पोलीस अधिकाऱ्याने __________ च्या पोटकलम (2) प्रमाणे न्यायाधीशांकडे पाठविलेला अहवाल होय.

(1) कलम 176 (2) कलम 173 (3) कलम 174 (4) कलम 175

According to Section 2(r) "police report" means a report forwarded by a police officer to a magistrate under sub-section (2) of __________.

(1) Section 176 (2) Section 173 (3) Section 174 (4) Section 175

---

83. "अनैसर्गिक अपराध" याचा उल्लेख भारतीय दंड संहिता 1860 च्या __________ या कलमाखाली आहे.

(1) 376-A (2) 497 (3) 377 (4) वरीलपैकी नाही

Provisions regarding "unnatural offences" is under Section __________ of Indian Penal Code 1860.

(1) 376-A (2) 497 (3) 377 (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

84. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 च्या तरतुदींनुसार दखलपात्र अपराध म्हणजे ________.
(1) पोलीस अधिकारी वॉरंट शिवाय अटक करु शकतात
(2) पोलीस अधिकारी वॉरंट असेल तरच अटक करु शकतात
(3) अजामिनपात्र अपराध
(4) वरीलपैकी नाही

Under the provisions of Criminal Procedure Code 1973 cognizable offence means ________.
(1) A police officer may arrest without warrant
(2) A police officer can arrest only with warrant
(3) Non-bailable offence
(4) None of the above

---

85. भारतीय दंड संहितेतील कलम ________ अन्वये प्राणघातक शस्त्रानिशी सज्ज होऊन 'दंगा' करणे या गुन्ह्याची व्याख्या दिली आहे.
(1) 145 (2) 149 (3) 148 (4) 146

Section ________ of the Indian Penal Code defines the offence of "rioting" armed with deadly weapon.
(1) 145 (2) 149 (3) 148 (4) 146

---

86. भारतीय दंड संहिता 1860 मधील तरतुदी प्रमाणे ________ वयाखालील मुलाने कोणत्याही परिस्थितीत कोणतेही केलेले कृत्य गुन्हा होत नाही ?
(1) पाच वर्षे (2) सात वर्षे (3) सोळा वर्षे (4) बारा वर्षे

According to the provisions of Indian Penal Code 1860, any Act done by a child below the age of ________ is not an offence under any circumstances.
(1) Five years (2) Seven years (3) Sixteen years (4) Twelve years

---

87. भारतीय दंड संहितेतील कोणती कलमे मालमत्तेच्या विरुद्ध अपराधांविषयी आहेत ?
(1) 378 ते 462 (2) 463 ते 489 (E) (3) 499 ते 510 (4) 330 ते 377

Which sections of the Indian Penal Code deals with offences against property ?
(1) 378 to 462 (2) 463 to 489 (E) (3) 499 to 510 (4) 330 to 377

---

88. भारतीय साक्षी पुरावा अधिनियमाच्या ________ अन्वये कोणत्याही फौजदारी खटल्यामध्ये आरोपी व्यक्ती चांगल्या चरित्र्याची आहे हे तथ्य संबद्ध असते.
(1) कलम 54 (2) कलम 53 (3) कलम 52 (4) कलम 55

According to ________ of Indian Evidence Act, in criminal proceedings, the fact that the person accused is of a good character, is relevant.
(1) Section 54 (2) Section 53 (3) Section 52 (4) Section 55

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

89. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम 1951 मधील कोणते कलम जनतेसंबंधी पोलीस अधिकाऱ्यांच्या कर्तव्यांशी संबंधित आहे ?

(1) कलम 66 (2) कलम 64 (3) कलम 65 (4) कलम 67

Which section of the Maharashtra Police Act 1951 deals with the duties of Police Officers towards the public ?

(1) Section 66 (2) Section 64 (3) Section 65 (4) Section 67

---

90. भारतीय साक्षी पुरावा कायद्या 1872 संदर्भात :

(A) ऐकीव पुरावा म्हणजे, एखादी गोष्ट मी स्वत: ऐकली आहे असे साक्षीदार सांगतो.

(B) दुय्यम पुरावा म्हणजे कोर्टापुढे तपासणीसाठी सादर केलेला मूळ लेख अथवा दस्तऐवज.

वरीलपैकी **सत्य** विधान/ने कोणते/ती ?

(1) विधान (A) सत्य असून (B) असत्य आहे. (2) विधान (A) असत्य असून (B) सत्य आहे.

(3) (A) आणि (B) दोन्ही विधाने सत्य आहेत. (4) (A) आणि (B) दोन्ही विधाने असत्य आहेत.

As per Indian Evidence Act, 1872 :

(A) Hearsay Evidence is that which a witness reports himself to have heard.

(B) Secondary Evidence is when an original document is produced before the court for inspection.

Which of the above statement/s is/are **true** ?

(1) Statement (A) is true (B) is false. (2) Statement (A) is false (B) is true.

(3) Both statements (A) and (B) are true. (4) Both statements (A) and (B) are false.

---

91. "फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या" आधारे **योग्य** विधान निवडा.

(A) सहाय्यक सत्र न्यायाधीश, मृत्युदंड किंवा जन्मठेप या खेरीज कायद्याने ठरवून दिलेली कोणतीही शिक्षा देऊ शकतात.

(B) सत्र न्यायाधिशांनी दिलेल्या मृत्युदंडाच्या शिक्षेला उच्च न्यायालयाची परवानगी लागते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधान (A) चूक असून (B) बरोबर आहे. (2) विधान (A) बरोबर असून (B) चूक आहे.

(3) (A) आणि (B) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत. (4) (A) आणि (B) दोन्ही विधाने चूक आहेत.

On the basis of Criminal Procedure Code choose the **correct** statement.

(A) An assistant Sessions Judge may pass any sentence authorised by Law but not a sentence of death or imprisonment for life.

(B) Death sentence passed by a Sessions Judge requires confirmation by the High Court.

Answer options :

(1) Statement (A) is wrong (B) is right. (2) Statement (A) is right (B) is wrong.

(3) Both (A) and (B) are correct. (4) Both (A) and (B) are wrong.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

92. 'ए' या पोलीस अधिकाऱ्यास 'वाय' ला अटक करण्याकरिता न्यायालयाने आदेश दिलेले आहे आणि चौकशीअंती गैरसमजुतीने 'झेड' ला 'वाय' समजून 'झेड' ला अटक केली आहे. 'ए' याने भारतीय दंड संहिता ________ खाली गुन्हा केलेला नाही.

(1) कलम 76 (2) कलम 78 (3) कलम 77 (4) कलम 79

"A", a police officer, being ordered by the court to arrest "Y", and after due enquiry, believing "Z" to be "Y", arrests "Z". As per ________ of Indian Penal Code, "A" has committed no offence.

(1) Section 76 (2) Section 78 (3) Section 77 (4) Section 79

---

93. भारतीय साक्षी पुरावा अधिनियमाच्या संदर्भात **योग्य** विधान कोणते आहे ?

(A) राज्य सरकारने पारीत केलेले आणि नोंदलेले कायदे हे सार्वजनिक दस्तऐवज आहेत.
(B) खाजगी व्यक्तिनी नोंदणी केलेले त्याचे मृत्युपत्र हा खाजगी दस्तऐवज आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधान (A) चूक असून (B) बरोबर आहे.
(2) विधान (A) बरोबर असून (B) चूक आहे.
(3) विधाने (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत.
(4) विधाने (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत.

In relation to Indian Evidence Act, which is a **correct** statement ?

(A) Documents Forming Acts passed by State Government are public documents.
(B) Registered will of a private person is a private document.

Answer options :

(1) Statement (A) is wrong (B) is correct.
(2) Statement (A) is correct (B) is wrong.
(3) Statements (A) and (B) both are wrong.
(4) Statements (A) and (B) both are correct.

---

94. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम 1951 च्या अंतर्गत दिलेल्या ''जागा'' या शब्दाच्या व्याख्येत खालीलपैकी कशाचा समावेश होत **नाही** ?

(a) तंबू (b) तात्पुरता मंडप (बूथ)
(c) तात्पुरते बांधकाम (d) खुले क्षेत्र (मोकळी जागा)

पर्यायी उत्तरे :

(1) (c) फक्त (2) (c) आणि (d)
(3) (a) आणि (b) फक्त (4) वरीलपैकी सर्वांचा समावेश होतो

Under the provisions of Maharashtra Police Act 1951, what is **not** included within the meaning and definition of the word "place" ?

(a) Tent (b) Temporary Booth
(c) Temporary Construction (d) An open area

Answer options :

(1) Only (c) (2) (c) and (d)
(3) Only (a) and (b) (4) All are included

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

95. फौजदारी प्रक्रिया संहितेतील कलम 438(2) मध्ये दिलेल्या _________ अटी उच्च न्यायालय किंवा सत्र न्यायालय कलम 438 च्या पोटकलम (1) खाली निदेश देताना समाविष्ट करू शकेल.

(1) तीन (2) पाच (3) चार (4) सहा

There are _________ conditions mentioned in Section 438(2) of Criminal Procedure Code which may be included in the directions when the High Court or the Court of Session makes a directions under sub-section (1) of 438.

(1) Three (2) Five (3) Four (4) Six

96. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम 1951 कलम 2(11) अन्वये, "पोलीस अधिकारी" या संज्ञेचा अर्थ, या अधिनियमान्वये नेमलेली किंवा नेमण्यात आली आहे असे समजण्यात येणारी पोलीस दलातील कोणतीही व्यक्ती असा होतो आणि यात कलम _________ किंवा _________ अन्वये नेमलेला विशेष पोलीस अधिकारी किंवा अपर पोलीस अधिकारी याचा समावेश होतो.

(1) 19, 20 (2) 21, 22 (3) 23, 24 (4) 25, 26

According to section 2(11) of Maharashtra Police Act 1951, "Police Officer" means any member of the police force appointed or deemed to be appointed under this Act, and includes a special or an additional police officer appointed under section _________ or _________.

(1) 19, 20 (2) 21, 22 (3) 23, 24 (4) 25, 26

97. भारतीय साक्षी पुरावा अधिनियमातील कोणत्या कलमानुसार पोलीसांच्या हवालीत असताना कोणत्याही व्यक्तिने दिलेला कबुलीजबाब अशा व्यक्ती विरुद्ध शाबीत करता येत **नाही** ?

(1) कलम 26 (2) कलम 27 (3) कलम 28 (4) कलम 29

According to which section of the Indian Evidence Act, the confession made by any person whilst he is in the custody of a police officer shall **not** be proved against him ?

(1) Section 26 (2) Section 27 (3) Section 28 (4) Section 29

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

98. भारतीय साक्षी पुरावा कायदा 1872 च्या तरतुदीनुसार खालीलपैकी कोणत्या गोष्टी ''तथ्य'' आहेत ?
(a) विशिष्ट ठिकाणी विशिष्ट वस्तू विशिष्ट क्रमात लावल्या आहेत
(b) एखाद्या माणसाने काही ऐकले किंवा पाहिले
(c) एखाद्या माणसाने विशिष्ट शब्द म्हटले

पर्यायी उत्तरे :
(1) (a) आणि (b) फक्त (2) (a) आणि (c) फक्त
(3) (a) फक्त (4) वरील सर्व

As per the provisions of Indian Evidence Act 1872, which of the following is "fact" ?
(a) Certain objects are arranged in a certain order in a certain place
(b) A man heard or saw something
(c) A man said certain words

Answer options :
(1) (a) and (b) only (2) (a) and (c) only
(3) (a) only (4) All of the above

---

99. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम 1951 च्या अंतर्गत पोलीस गणवेशाचा अनधिकृतपणे वापर केल्याबद्दल _______ पर्यंत द्रव्यदंडाची शिक्षा होईल.
(1) ₹ 5000 (2) ₹ 1000 (3) ₹ 10,000 (4) वरीलपैकी नाही

Under the provisions of Maharashtra Police Act 1951, whoever makes unauthorised use of police uniform is punishable with fine which may extend to _______.
(1) ₹ 5000 (2) ₹ 1000 (3) ₹ 10,000 (4) None of the above

---

100. फौजदारी दंड संहिता 1973, कलम 144 अंतर्गत काढलेला आदेश जास्तीत जास्त _______ महिन्यांपर्यंत अंमलात रहातो आणि जरुरी असल्यास राज्य सरकार जास्तीत जास्त _______ महिन्यांपर्यंत मुदत वाढवू शकते.
(1) 12, 24 (2) 2, 6 (3) 1, 3 (4) 3, 6

Any order passed under Section 144 of Criminal Procedure Code 1973 remain in force for not more than _______ months and if it is necessary then State Government may extend such period upto _______ months.
(1) 12, 24 (2) 2, 6 (3) 1, 3 (4) 3, 6

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल, यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL

परीक्षेचे नांव : महाराष्ट्र दुय्यम सेवा अराजपत्रित गट-ब (मुख्य) परीक्षा-2018 **परीक्षेचा दिनांक : 02 सप्टेंबर, 2018**

Best Learning Plateform for MPSC

पोलीस उपनिरीक्षक पदाकरीता स्वतंत्र पेपर (पेपर क्र. 2)

विषय : - सामान्य क्षमता चाचणी व पदाच्या कर्तव्यासाठी आवश्यक ज्ञान

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत " **महाराष्ट्र दुय्यम सेवा अराजपत्रित गट-ब (मुख्य) परीक्षा-2018 - पोलीस उपनिरीक्षक पदाकरीता स्वतंत्र पेपर**" या स्पर्धा परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची प्रथम उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे संच A	संच B	संच C	संच D
1	1	4	4	4
2	4	3	4	2
3	4	1	4	3
4	2	2	2	#
5	3	#	3	1
6	2	2	1	3
7	2	4	4	2
8	1	2	2	4
9	#	2	3	4
10	3	4	3	2
11	2	3	3	3
12	4	4	1	2
13	3	3	2	1
14	3	3	2	4
15	4	1	#	3
16	2	4	2	4
17	3	1	2	3
18	4	1	2	2
19	1	2	3	1
20	2	#	4	2
21	4	4	#	2
22	#	2	2	#
23	1	2	4	4
24	2	2	1	1
25	2	3	1	2

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे संच A	संच B	संच C	संच D
26	#	2	2	2
27	4	4	2	1
28	1	1	3	3
29	3	#	1	#
30	1	1	4	1
31	2	4	1	1
32	2	2	4	2
33	#	1	#	#
34	1	#	1	4
35	4	3	#	4
36	4	2	4	2
37	2	3	2	2
38	2	2	1	3
39	4	3	3	4
40	3	4	4	4
41	3	4	2	4
42	3	4	4	1
43	1	1	3	3
44	4	4	4	4
45	4	3	3	3
46	2	4	3	4
47	4	4	2	4
48	4	#	4	#
49	4	1	3	2
50	2	4	4	1

Date: 12th Nov, 2018

 # ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	2	2	#	3
52	1	4	4	2
53	3	3	2	3
54	2	3	2	4
55	#	2	4	4
56	4	2	1	2
57	4	4	2	4
58	3	4	4	2
59	4	2	4	4
60	4	4	4	4
61	4	1	2	1
62	1	2	3	1
63	3	4	2	3
64	2	4	2	2
65	3	4	2	**1**
66	4	2	4	4
67	**1**	4	2	3
68	2	4	3	2
69	3	3	2	3
70	3	1	2	3
71	2	3	4	1
72	3	1	1	2
73	3	2	**1**	2
74	4	1	4	4
75	3	3	3	4

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	1	3	3	1
77	4	2	2	1
78	4	3	3	3
79	1	2	3	4
80	2	3	1	3
81	3	2	4	2
82	2	1	1	2
83	3	2	3	4
84	1	1	3	**1**
85	3	3	1	3
86	2	3	1	3
87	1	2	2	4
88	2	1	4	2
89	1	4	3	1
90	**1**	4	1	2
91	**1**	3	3	4
92	1	**1**	1	**1**
93	2	**1**	2	4
94	4	2	3	1
95	3	1	**1**	2
96	2	2	1	1
97	1	4	4	3
98	4	3	**1**	3
99	4	**1**	4	3
100	2	3	4	2

Date : 12th Nov, 2018

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

महाराष्ट्र दुय्यम सेवा (अराजपत्रित) (मुख्य) परीक्षा 2019
पोलिस उप निरीक्षक पत्रकारिता स्वतंत्र पेपर क्र. 2

Best Learning Plateform for MPSC

A ← संच क्रमांक

2019

H13

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO. 108741

प्रश्नपुस्तिका - II

सामान्य क्षमता चाचणी व पदाच्या कर्तव्यासाठी आवश्यक ज्ञान

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक								

↑ केंद्राची संकेताक्षरे ↑ शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

Best Learning Plateform for MPSC

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

संकलन - रितेश धांडे More STUDY Material Visit - www.mpsconlineacademy.com ई-Learning Plateform

1. एका प्राचीन संस्कृतीतील बांधकाम कामगार अन्य बांधकाम कामगारांना शुभेच्छा देतांना "सुंदर बांधकाम" असे म्हणायचे असेल तर "gengro yatju" असे म्हणतो. जेव्हा बांधकाम कामगार घरी परततो तेव्हा मुले "बांधकाम सुंदर होतं"? असे विचारण्यासाठी "Ern yatju gengro" ? असे म्हणतात. यावर बांधकाम कामगार "Ern gengro" ("सुंदर होतं") किंवा "Ern gangro yatju!" असे उत्तरतो.

जर *gangro* हे शब्दचिन्ह gengro च्या विरोधी अर्थाने वापरले जात असेल तर दिलेल्या पर्यायांतून "Ern gangro yatju!" चा सर्वात अनुचित अर्थ निवडा.

(1) घृणास्पद बांधकाम होतं. (2) ओंगळ बांधकाम होतं.

(3) विद्रूप बांधकाम होतं. (4) उपयुक्त बांधकाम होतं.

In ancient civilization, construction workers would say "gengro yatju" when wishing other construction workers "beautiful building". Upon the construction workers' return, the children would ask "Ern yatju gengro" ?, which meant "Was building beautiful" ? The building workers would either reply "Ern gengro" ("Was beautiful building") or "Ern gangro yatju!"

If *gangro* symbolises the opposite of gengro, select the option that is most inappropriate meaning of "Ern gangro yatju!".

(1) was obnoxious building (2) was foul building

(3) was ugly building (4) was useful building

---

2. "राणीच्या आजोबांचा मुलगा हा राणीच्या मुलाचा आजोबा असू शकतो" या विधानासंबंधात जर फक्त थेट वा थोड्या दूरच्या नातेसंबंधाचा विचार केला तर योग्य निष्कर्ष निवडा.

निष्कर्ष :

(a) जर राणी त्या आजोबांच्या मुलाची मुलगी असली तरच विधान सत्य ठरेल.

(b) त्या आजोबांच्या मुलाची राणी मुलगी असली तरीही विधान असत्य ठरेल.

(c) तो आजोबांचा मुलगा राणीचा काका असला तरीही विधान सत्य ठरेल.

(d) तो आजोबांचा मुलगा राणीचा मामा असला तरीही विधान सत्य ठरेल.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (b) सोडून सर्व सत्य (2) (a) सोडून सर्व असत्य

(3) फक्त (c) सत्य (4) (a) किंवा (b) सत्य

Select correct conclusion/s with respect to statement if direct or indirect relationship is considered, "Rani's grand-father's son can be grand-father of Rani's son."

Conclusions :

(a) Statement is true only if Rani is daughter of that grand-father's son.

(b) Statement is false even if Rani is daughter of that grand-father's son.

(c) Statement is true even if that grand-father's son is Rani's paternal uncle.

(d) Statement is true even if that grand-father's son is Rani's maternal uncle.

Answer Options :

(1) All are true but (b) (2) All are false but (a)

(3) Only (c) is true (4) Either (a) or (b) is true

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

3. डे बॉट्न यांच्या *The News : A User's Manual* (*बातम्या : वापरण्यासाठी मार्गदर्शिका*) या पुस्तकाचे सिंहावलोकन करतांना संशोधक लुई बोव्डन नोंदवतात,

डे बॉट्न यानी पुरस्कारलेल्या परिकल्पनेप्रमाणे आपले जीवन सधन करणे वा अधिक समाधानकारक बनवणे ही बातम्यांची भूमिका नाही. अगदी लोकशाहीच्या चौथ्या स्तंभाची मोठ्या कळकळीने भलावण करणाऱ्या आणि बातम्यांवर भाष्य करणाऱ्या परोपकारी लोकांना देखील न्याहारी करत असताना या सूचनेमुळे ठसका लागेल. असे दावे ही स्व-मदत गुरू, दूरदर्शनवरील वास्तव स्पर्धा, आणि मूलतत्त्ववादी भाविकांची क्षेत्रे आहेत. आदर्शवाद केव्हाही टाकाऊ विचार प्रयोग नसला तरीही बातमी कशी असावी या संबंधाने व्याख्या, भूमिका, मर्यादा, इतिहास आणि सद्य सामाजिक वातावरण यांच्या सखोल शोधाशिवाय बातम्या माध्यमाची मार्गदर्शिका फारशी उपयुक्त ठरत नाही. काही मौलिक मर्मदृष्टी समाविष्ट असूनही मुळातच सुधारणा, अचूकता आणि अर्थपूर्ण चर्चेच्या अभावी *The News* हे पुस्तक शेवटी निराश करते.

वरील नोंदीच्या संदर्भात **सत्य नसलेले/ली** विधान/ने निवडा.

(a) सिंहावलोकन करणाऱ्याच्या मते, डे बॉट्न यांचा बातम्यांच्या भूमिकेबाबतचा आदर्शवाद पूर्णपणे निरुपयोगी विचार प्रयोग ठरतो कारण त्यासाठी आदर्श बातमीची व्याख्या, भूमिका, मर्यादा इत्यादींचा शोध घेण्याची गरज आहे.

(b) लुई बोव्डन यांच्या मते आपली जीवने सधन करणे वा ती अधिक समाधानी करणे ही बातम्यांची भूमिका नाही.

(c) अर्थपूर्ण चर्चेसाठी आदर्श बातम्यांसंबंधाने आधार पुरवलेले नाहीत ही 'The News' या पुस्तकाची प्रमुख त्रुटी आहे.

(d) बातम्यावर भाष्य करणाऱ्या परोपकारी व्यक्ती देखील डे बॉट्न यांच्या बातम्यांच्या लोकांच्या जीवनातील भूमिकेबाबत सहमत होणार नाहीत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (d) शिवाय एकही नाही. (2) (c) शिवाय एकही नाही.
(3) (b) शिवाय एकही नाही. (4) (a) शिवाय एकही नाही.

Louis Bowden, a researcher, while reviewing De Botton's *The News : A User's Manual* comments :

As per hypothesis put forward by De Botton, it is not the role of news to enrich our lives or make them more fulfilling. Even the most ardent advocates of the fourth estate and the most altruistic of news commentators would choke on their breakfast at the very suggestion. These claims are the domain of self-help gurus, reality television competitions and fundamentalist devotees. Whilst idealism isn't in itself a redundant thought experiment, a *manual* of news media without a thorough exploration of the definition, role, limitations, history and contemporary milieu of news just might be. Ultimately, despite some original insights, *The News* suffers irredeemably from a lack of refinement, precision and meaningful discussion.

Select the statement/s that is/**are not true** with respect to the above comment.

(a) According to reviewer, De Botton's idealism about the role of news is totally futile thought experiment as there is a need to explore definition, role, limitations, etc. of the ideal news.

(b) According to Louis Bowden role of news is not to enrich our lives or make them more fulfilling.

(c) Major drawback of 'The News' is that it doesn't provide bases for meaningful discussion about the ideal news.

(d) Altruistic news commentators also will not agree with De Botton's Idea about role of news in public life.

Answer Options :

(1) None but (d) (2) None but (c)
(3) None but (b) (4) None but (a)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

4. प्लायवुड हे जरी लाकडाचे नेत्रसुखद स्वरूप नसले तरी दर्जेदार प्लायवुड अतिशय महत्त्वाचे बांधकाम-साहित्य बनले आहे. ते लवचीक, तुलनेने स्वस्त, वाळवीनिरोधक व टिकाऊ आहे. लाकडाच्या भुशाचे थर एकमेकांवर चिकटवले गेल्यामुळे त्याचे प्रत्येक थराचा कण खालच्या कणांशी काटकोन करत एकमेकांवर येतो त्यामुळे त्याला मजबुती येते. लाकडाच्या कणांच्या पापुद्र्यांचे असे थर प्लायवुडला भक्कम बनवतात.

लाकडाच्या कणांच्या विशिष्ट मांडणीमुळे त्याला मिळालेल्या भक्कमपणामुळे प्लायवुडला प्राप्त होणारा गुणधर्म निवडा.

(1) पर्यावरण स्नेही (2) टिकाऊ (3) वाळवी निरोधक (4) स्वस्त

Though not most pleasing form of wood to look at, quality plywood has become an incredibly important building material. It is flexible, comparatively inexpensive, termite resistant and durable. Its strength is due to layers of wood grains glued on the top of each other, with the grains of each layer making a right angle with the grain of the layer below it. This way of layering sheets of wood particles make plywood sturdy.

Select the quality of plywood that depends on its strength gained due to the peculiar arrangement of wood grains glued together.

(1) ecofriendly (2) durable (3) termite resistant (4) cheaper

---

5. "लंडन ते दुबई प्रवास लंडन ते न्यूयॉर्क पेक्षा जलद होतो". हा निष्कर्ष नेहमी सत्य ठरवणारी दोन तथ्ये ओळखा.

तथ्ये :

(a) लंडन ते दुबई उड्डाण 7 तासांचे आहे.

(b) न्यूयॉर्क ते लंडन उड्डाण 6 तासांचे आहे जे परतीच्या उड्डाणापेक्षा 1 तासाने कमी आहे.

(c) लंडन ते दुबई उड्डाण 9 तासांचे आहे.

(d) न्यूयॉर्क ते दुबई उड्डाण 11 तासांचे आहे, जे लंडन ते न्यूयॉर्क उड्डाणापेक्षा 3 तासांनी जास्त आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (d) (2) (a), (c) (3) (a), (b) (4) (b), (d)

Identify two facts that prove conclusion, "London to Dubai is quicker than London to New York." to be always true.

Facts :

(a) A flight from London to Dubai is 7 hours.

(b) The flight from New York to London is 6 hours, which is 1 hour less than return flight.

(c) A flight from London to Dubai is 9 hours.

(d) A flight from Dubai to New York is 11 hours, which is 3 hours more than flight from London to New York.

Answer Options :

(1) (a), (d) (2) (a), (c) (3) (a), (b) (4) (b), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

6. नोकऱ्यांची कमतरता ही भारताची समस्या नाही तर गरिबी ही समस्या आहे. बेकारीचा 4.8 हा दर ही समस्या नाही पण आपले कष्टकरी बळ म्हणजे ''काम करणारे गरीब'' आहेत ही समस्या आहे.

वरील युक्तिवाद दुबळा करणारे विधान निवडा.

(1) गरीब लोकांना बेकार राहून चालत नाही म्हणून ते जेमतेम मजुरीवर काम करणारे स्वयं-रोजगार करतात आणि ही स्वत:च केलेली स्वत:ची पिळवणूक आहे.

(2) विविध सरकारी योजनांतून गरीब व बेकार लोक मजुरी मिळवतात व प्रतिष्ठेचे जीवन जगतात.

(3) भारतातील बहुतेक धाडसी उद्योग हे अनौपचारिक असतात, त्यांची उत्पादकता कमी असते व ते कमी मजुरी देतात.

(4) भारतातील अनौपचारिक नोकऱ्यांचे प्रमाण 90% आहे आणि अनौपचारिक धाडसी उद्योगांना आकर्षक वेतन देणे शक्य नसते.

India's problem is not job shortage, but poverty. Unemployment rate of 4.8 is not the problem, but the fact that our labour force is "working poor".

Select the statement that weakens above argument.

(1) Poor people cannot afford to remain unemployed and therefore they are self-employed at subsistence wages and it is a self-exploitation.

(2) Poor and unemployed people are earning wages through various government schemes and lead a dignified life.

(3) Most of the enterprises in India are informal, have low productivity, and consequently, do not pay the lower wages.

(4) Informal employment in India is 90% and earning descent wages is not possible in informal enterprises.

---

7. परमितने बियांचे रोझपेक्षा जास्त नमुने गोळा केले. रोझने नीलपेक्षा कमी नमुने गोळा केले. नीलने परमितपेक्षा जास्त नमुने गोळा केले. ऋताने परमितपेक्षा जास्त परंतु नीलपेक्षा कमी नमुने गोळा केले.

सर्वात जास्त नमुने गोळा करणारी व्यक्ती दर्शवणारा पर्याय निवडा.

(1) परमित (2) ऋता (3) नील (4) रोझ

Parmit collected more samples of seeds than Rose. Rose collected fewer samples than Neel. Neel collected more samples than Parmit. Ruta collected more samples than Parmit but fewer samples than Neel.

Select the option that indicates person who collected highest number of samples.

(1) Parmit (2) Ruta (3) Neel (4) Rose

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

8. नेमीला प्रत्येकी 25 किग्रॅंचे 122 खोके आणि प्रत्येकी 20 किग्रॅंचे 90 खोके तळमजल्यावरून 6 व्या मजल्यावर असलेल्या भांडारात न्यायचे आहेत. मुसळधार पावसामुळे त्याला मदत करण्यासाठी कोणीही उपलब्ध नाही. लिफ्टमध्ये सूचना आहे : 'कमाल भार 5 व्यक्ती किंवा 400 किग्रॅं'. जर नेमीचे वजन 65 किग्रॅं आहे तर हे काम सुरक्षितपणे करण्यासाठी त्याला तळमजला ते 6 वा मजला याप्रमाणे माराव्या लागणाऱ्या किमान फेऱ्या निवडा. (या फेऱ्यांत घनफळाचे व्यवस्थापन करता येईल असे गृहीत धरा)

(1) 14 (2) 15 (3) 12 (4) 13

Nemi wants to move 122 boxes weighing 25 kg each and 90 boxes weighing 20 kg each, from the ground floor to the store located on 6th floor of our office block. Due to heavy rain no one is there to help him. The notice in the lift reads "MAXIMUM LOAD : 5 persons or 400 kg." If Nemi weighs 65 kg., then select the minimum number of journeys he needs to make from ground floor to 6th floor for completing the job safely. (Assume that volume is manageable in these journeys)

(1) 14 (2) 15 (3) 12 (4) 13

9. सना, दीपा, अनिता, सविता, अलिया, कविता, सुनिता आणि वनिता वर्तुळाकार टेबलावर खेळ खेळतात.

(a) अनिता आणि अलिया यांची तोंडे परस्परांसमोर आहेत.

(b) सना आणि दीपा या अनिता आणि अलियाच्या शेजारी नाहीत.

(c) वनिता ही सनाच्या उजवीकडे आहे आणि अनिताच्या शेजारी आहे.

(d) कविता ही अलियाच्या शेजारी नाही आणि सविता ही दीपाच्या शेजारी नाही.

जर सविता आणि दीपा यांनी जागेची अदलाबदल केल्यास पुढीलपैकी कोणते विधान चुकीचे ठरेल?

(1) दीपा ही कविताच्या उजवीकडे लगतच्या जागी आहे.

(2) सुनिता ही सविताच्या उजवीकडे लगतच्या जागी आहे.

(3) दीपा ही कविताच्या समोर आहे.

(4) सविता ही कविताच्या उजवीकडे लागून आहे.

Sana, Deepa, Anita, Savita, Alia, Kavita, Sunita and Vanita are playing cards sitting around a circular table.

(a) Anita is exactly facing Alia.

(b) Sana and Deepa is not neighbour of Anita and Alia.

(c) Vanita is right of Sana and neighbour of Anita.

(d) Kavita is not neighbour of Alia and Savita is not neighbour of Deepa.

Which of the following is false if Savita and Deepa interchange their positions ?

(1) Deepa is immediate right to Kavita

(2) Sunita is immediate right to Savita

(3) Deepa is infront of Kavita

(4) Savita is immediate right to Kavita

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

10. दोन शहरांदरम्यानच्या बस प्रवासासाठी दोन व्यक्तींना जे भाडे द्यावे लागते ते त्याच शहरांदरम्यान एका व्यक्तीला लागणाऱ्या रेल्वे प्रवासाच्या 4/3 आहे. या शहरांदरम्यान सहा व्यक्तीनी बस प्रवास केला व आठ व्यक्तींनी रेल्वे प्रवास केला तेव्हा त्यांना एकूण ₹ 1,536 खर्च आला. तर या शहरांदरम्यान एका व्यक्तीसाठी लागणारे रेल्वे भाडे सांगणारी संख्या निवडा.

(1) 126 (2) 128 (3) 120 (4) 114

The bus fare for two persons for travelling between two cities is four-thirds the train fare between same places for one person. The total fare paid by six persons travelling by bus and eight persons by train is ₹ 1,536 between these two cities. Select the number that tells train fare required for one person between these cities.

(1) 126 (2) 128 (3) 120 (4) 114

---

11. प्रतिमा मालिकेच्या 5 व्या जागेसाठी उचित प्रतिमा निवडा.

Select appropriate image for 5th place in the following image series.

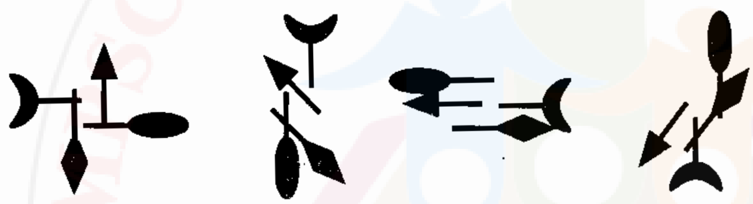

(1) 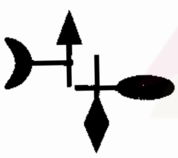 (2) 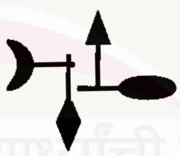 (3) 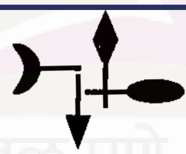 (4) 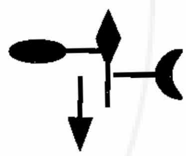

---

12. पुढील विधानाच्या संदर्भात **योग्य** पर्याय निवडा.

$(x+a)\ (x-b)\ (x+c)\ (x-d)\ (x+e)\ ....\ (x+y)\ (x-z) = ?$

(1) $a \times z$ (2) 26

(3) x चा 26 वा घातांक (4) शून्य

Select the **correct** option with respect to following statement.

$(x+a)\ (x-b)\ (x+c)\ (x-d)\ (x+e)\ ....\ (x+y)\ (x-z) = ?$

(1) $a \times z$ (2) 26

(3) x to the power of 26 (4) Zero

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

13. एका शाळेत पक्षी निरीक्षण, रंगकला, बागकाम, चित्रपट आस्वाद आणि पुस्तक वाचन अशी पाच छंद मंडळे आहेत. पक्षी निरीक्षण गट प्रत्येक 6 व्या दिवशी, चित्रपट आस्वाद गट दर 5 व्या दिवशी, पुस्तक वाचन गट दर 4 थ्या दिवशी, रंगकला गट दर 3 ऱ्या दिवशी आणि बागकाम गट दर 2 ऱ्या दिवशी एकत्र येतात. शाळेच्या 180 दिवसांच्या कालावधीत हे गट जितक्या वेळा एका दिवशी भेटतील त्या संबंधीचे चुकीचे विधान निवडा.

This Que is Cancel

(1) चित्रपट आस्वाद आणि पुस्तक वाचन गट 9 दिवस एकत्र भेटतील.

(2) सर्व गट 3 दिवस एकत्र भेटतील.

(3) चित्रपट आस्वाद, बागकाम आणि पुस्तक वाचन गट 8 दिवस एकत्र भेटतील.

(4) पक्षी निरीक्षण आणि रंगकला गट 10 दिवस एकत्र भेटतील.

In a school there are five hobby clubs and they are bird watching, painting, gardening, film appreciation and book reading. The bird watching group meets every 6th day, film appreciation group meets every 5th day, the book reading group meets every 4th day, painting group meets every 3rd day, and gardening group meets every 2nd day. Select the false statement with respect to this information about these group meeting on the same days during 180 school days.

(1) Film appreciation and book reading groups will be meeting together on 9 days.

(2) All groups will be meeting on together 3 days.

(3) Film appreciation, gardening and reading group will be meeting together on 8 days.

(4) Bird watching and painting groups will be meeting together on 10 days.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

14. भारताने देव देवतांना मूर्तीरूपात व्यक्त केले, यक्षिणी, अभिसारिका आणि दैनंदिन जगण्यातील विविध कृती यांची बारकाव्यानिशी शिल्पे खोदली पण राजकीय इतिहास नोंदवून ठेवण्याकडे किंवा आपल्या राजांच्या प्रतिमा तयार करण्याकडे अजिबात लक्ष दिले नाही. आपल्या राजांना त्यांच्या काळातील नाण्यांवर स्थान नाही. प्राचीन भारतीय धातुविज्ञानात व मूर्तीविज्ञानात पारंगत असूनही त्यांनी पाडलेली नाणी लाज वाटावी इतकी ओबडधोबड आहेत. जेव्हा भारत-अफगाण सीमेवरील बक्ट्रियातील देमेत्रिअस व मिनांडर हे भारतीय-ग्रीक शासक स्वत:च्या हुबेहुब प्रतिमा छापलेली नाणी पाडत होते तेव्हा आमचे, अजातशत्रु, बिंबीसार आणि अगदी चंद्रगुप्त मौर्य आणि अशोक हे ओबडधोबड ठोकलेली नाणी जारी करत होते.

अधोरेखित विधानांचे सर्वात जास्त तर्कसंगत अर्थनिर्वचन करणारा पर्याय निवडा.

(1) जरी भारतीय धातुविज्ञानात व मूर्तीविज्ञानात पारंगत होते तरी त्यांना नाणी पाडण्याचे ज्ञान नव्हते.

(2) मूर्तीविज्ञानाच्या अभावामुळे ऐतिहासिक दस्तावेज म्हणून उपयुक्त ठरू शकली असती अशी राजांच्या प्रतिमा असलेली नाणी भारतात नाहीत.

(3) जरी भारतीय मूर्तीविज्ञानात पारंगत होते तरी त्यांनी, त्याचा उपयोग त्यांनी राजांच्या प्रतिमा असलेल्या नाण्यांची निर्मितीसाठी केला नाही.

(4) भारतीयांनी मूर्तीवैज्ञानिक व धातुवैज्ञानिक कौशल्ये, ज्यांचा उपयोग महत्त्वाचा ऐतिहासिक दस्तावेज म्हणून उपयोग झाला असता अशी राजांच्या प्रतिमा असलेली नाणी पाडण्यासाठी वापरली नाहीत.

India depicted gods and goddesses in the form of icons, sculpted Yakshis, Abhisariks and many actions of daily life in detail but didn't bother to record political history or images of our kings. There is no place for our kings on coins of that era. Despite ancient Indians having excelled in metallurgy and in iconography, metal coins minted by them were shamefully crude. When the Indo-Greek rulers like Demetrius and Menander in Bactria on the Indo-Afghan border were minting coins with their life-like images imprinted on them, our Ajatshatru, Bimbisara and even Chandragupta Mourya and Ashoka were issuing crude punch marked coins.

Select the option that interprets underlined statements most logically.

(1) Indians though excelled in metallurgy and iconography, lacked knowledge of minting coins.

(2) Due to lack of knowledge of iconography, India did not use coins having images of kings that could have been served as historical record.

(3) Though Indians excelled in iconography they did not use it to create coins with king's images.

(4) Indians did not use their skills of iconography and metallurgy for minting coins with images of kings that could have served as important historical record.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

15. पुढे दिलेला युक्तिवाद अभ्यासा आणि सर्वात जवळून यासारखीच अनुमान प्रक्रिया असणारा युक्तिवाद दर्शवणारा पर्याय निवडा.

जर तुम्ही बासरी वादनाचा सराव केला तर तुमचे वादन सुधारेल. मी तबलावादनाचा सराव केला नाही म्हणून माझे तबलावादन सुधारले नाही. पुढच्या महिन्यात स्पर्धा आहे. म्हणून चांगले काम करण्यासाठी मी कष्ट केले पाहिजेत.

(1) सायकलस्वारीसाठी तुम्ही कष्ट केले तर तुमचा वेग वाढेल. वेग वाढवण्यासाठी मी खूप कष्ट केले आणि स्पर्धा जिंकण्यास सुरुवात केली. पुढच्या आठवड्यात परीक्षा आहे. जर मला उत्तीर्ण व्हायचे असेल तर मला अभ्यास करत राहिले पाहिजे.

(2) जर सूरपेटी वादनाचा तुम्ही नियमित सराव केला तर तुमचे वादन सुधारेल. रसिकाने फारसा सराव केला नाही परंतु तिचे वादन सुधारले म्हणजे तिने पुरेसा सराव केला असला पाहिजे. कदाचित ती हे वर्ष संपताना येणाऱ्या विशारद परीक्षेतसुद्धा उत्तीर्ण होऊ शकेल.

(3) जर तुम्ही गायनासाठी खूप कष्ट केले तर तुमचे गायन सुधारेल. मी माझ्या नृत्य कौशल्यांसाठी काही कष्ट केलेले नाहीत म्हणून माझे नृत्य सुधारलेले नाही. येत्या दोन महिन्यात माझी परीक्षा आहे म्हणून त्यात उच्च श्रेणी मिळवण्यासाठी मी नियमित सराव केला पाहिजे.

(4) परिपूर्णतेच्या प्राप्तीसाठी सरावाची गरज आहे. समस्यानिराकरण कौशल्यात मला लवकरच पारंगत झाले पाहिजे म्हणून मी परिश्रमपूर्वक सराव केला. लवकरच होऊ घातलेल्या स्पर्धेत मी सहभागी होणार आहे आणि खात्रीने ती जिंकणार आहे.

Study the argument given below and select the option that indicates argument with most closely similar reasoning.

If you practice playing flute, your playing will get better. I have not practiced playing tabla, so my playing has not got better. There is a competition next month. So I must work hard to do well.

(1) If you work hard at cycling you will get faster. I have worked harder to get faster, and I have started winning competitions. There is an examination next week. If I want to pass it I must keep studying.

(2) If you practice regularly playing harmonium your playing will get better. Rasika has not practiced much but her playing has got better so she must have worked enough. She may even pass her Visharad examination latter this year.

(3) If you work hard at singing you will become better. I have not worked hard at my dancing skills, so I have not become better. I have an examination in next two months' time. So I must practice every day to get higher grades.

(4) Practice is necessary for achieving perfection. I have practice hard on my problem solving skills so I should soon be perfect. I am participating in competition coming up soon and I am surely going to win it.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

16. खालील वैशिष्टे कोणत्या प्रकारच्या वनांची आहेत ?
(a) वृक्षांची मुळे दलदलीतून वर आलेली असतात.
(b) वृक्षांच्या खोडांना सर्व बाजुंनी मुळे फुटलेली असतात.
(c) वृक्षांची ऊंची फारसी नसते.

पर्यायी उत्तरे :
(1) उष्ण कटिबंधीय निमसदाहरीत वने
(2) आर्द्र पानझडी वने
(3) किनारी वने
(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which type of forests have the following characteristics ?
(a) The roots of the trees comes up from the marshy area.
(b) The trunk of the trees have roots on its all sides.
(c) The trees don't have much height.

Answer Options :
(1) Tropical semi evergreen forest
(2) Moist deciduous forest
(3) Coastal forest
(4) None of the above

---

17. जोड्या लावा :

This Que is Cancel

	मृदा		**pH मूल्य**
(a)	कृतीशून्य	(i)	4.5 ते 5.5
(b)	अल्कधर्मी	(ii)	5.5 ते 6.5
(c)	साधारण अम्ल	(iii)	7.5 ते 6.5
(d)	मध्य अम्ल	(iv)	6.5 ते 7.5

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the following :

	Soil		**pH value**
(a)	Neutral	(i)	4.5 to 5.5
(b)	Alkaline	(ii)	5.5 to 6.5
(c)	Slightly acid	(iii)	7.5 to 6.5
(d)	Moderately acid	(iv)	6.5 to 7.5

Answer Options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

18. सन 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रातील नागरी लोकसंख्येचे प्रमाण ________ इतके आहे.

(1) 35.14% (2) 45.23% (3) 50.68% (4) 60.32%

As per 2011 census percentage of urban population in Maharashtra is ________.

(1) 35.14% (2) 45.23% (3) 50.68% (4) 60.32%

---

19. 1951 च्या जनगणनेप्रमाणे महाराष्ट्रातील लोकसंख्येची घनता किती होती ?

(1) 104 (2) 164 (3) 257 (4) 260

As per the 1951 census what was the density of population in Maharashtra ?

(1) 104 (2) 164 (3) 257 (4) 260

---

20. 'फलोद्यान विकास' कार्यक्रमाचा उद्देश कोणता होता ?

(1) मजूरांना काम देणे

(2) शेतीची किफायतशिरता वाढवणे

(3) साधन संपत्तीची निर्मिती करणे

(4) वरील सर्व

What was the objective of horticulture development ?

(1) To provide work to labour

(2) To increase profitability of agriculture

(3) Creation of natural resources

(4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

21. जोड्या लावा :

विजनिर्मिती प्रकल्प		सुरुवात वर्ष	
(a)	भातसा	(i)	1962
(b)	राधानगरी	(ii)	2002
(c)	कोयना	(iii)	1952
(d)	माजलगाव	(iv)	1991

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

Match the following :

Hydel Power Project		Starting Year	
(a)	Bhatsa	(i)	1962
(b)	Radhanagari	(ii)	2002
(c)	Koyna	(iii)	1952
(d)	Majalgao	(iv)	1991

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

22. लातूर जिल्ह्याला महाराष्ट्रातील किती जिल्ह्यांच्या सिमा आहेत ?

(1) 03 (2) 04 (3) 05 (4) 06

How many district boundaries are having to Latur district in Maharashtra ?

(1) 03 (2) 04 (3) 05 (4) 06

23. खालीलपैकी कोणत्या नदीच्या खोऱ्यात येलदरी व सिद्धेश्वर धरणे बांधली आहेत ?

(1) तापी (2) मांजरा (3) पूर्णा (4) गिरणा

In which of the following river basin, Yeldari and Sidheshwar dams have been built ?

(1) Tapi (2) Manjara (3) Purna (4) Girna

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

24. ओझरखेड, पालखेड ही धरणे कोणत्या जिल्ह्यात आहेत ?

(1) सांगली (2) सातारा (3) पुणे (4) नाशिक

In which district Ozarkhed, Palkhed dams are located ?

(1) Sangli (2) Satara (3) Pune (4) Nashik

---

25. महाराष्ट्रात सर्वात मोठा सौर ऊर्जा प्रकल्प कोणत्या ठिकाणी सुरू आहे ?

(1) चिखलदरा (2) मालेगाव (3) कळसूबाई (4) साक्री

Where the largest solar energy project is functioning in Maharashtra ?

(1) Chikhaldara (2) Malegaon (3) Kalsubai (4) Sakkri

---

26. भारतीय राष्ट्रीय सभेच्या इ.स. 1887 च्या मद्रास अधिवेशनाचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) बॅ. बद्रुद्दीन तय्यबजी (2) डॉ. ॲनी बेझेंट

(3) गोपाळकृष्ण गोखले (4) उमेशचंद्र बॅनर्जी

Who was the President of Indian National Congress, 1887 held in Madras ?

(1) Barrister Badruddhin Tayybaji (2) Dr. Anni Besant

(3) Gopal Krishna Gokhale (4) Umeshchandra Banerji

---

27. ________ हे पुणे सार्वजनिक सभेचे संस्थापक सदस्य नव्हते.

This Que is Cancel

(1) म.गो. रानडे (2) गो.ग. आगरकर

(3) जी.व्ही. जोशी (4) एस.एच. साठे

________ was not the founder member of Sarvajanik Sabha of Pune.

(1) M.G. Ranade (2) G.G. Agarkar

(3) G.V. Joshi (4) S.H. Sathe

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

28. 1890 मध्ये ________ हे पुणे सार्वजनिक सभेचे चिटणीस झाले.

(1) महादेव गोविंद रानडे (2) गणेश वासुदेव जोशी
(3) विश्वनाथ नारायण मंडलीक (4) गोपाळ कृष्ण गोखले

________ became Secretary of the Poona Sarvajanik Sabha in 1890.

(1) Mahadev Govind Ranade (2) Ganesh Vasudev Joshi
(3) Vishvanath Narayan Mandlik (4) Gopal Krishna Gokhale

29. जोड्या जुळवा :

(a) ह्यूम (i) भारतीय राष्ट्रीय सभेचे सरचिटणीस
(b) दिनशा वाच्छा (ii) भारतीय राष्ट्रीय सभेचे सचिव
(c) गोपाळ कृष्ण गोखले (iii) भारतीय राष्ट्रीय सभेचे अतिरीक्त संयुक्त सचिव
(d) दाजी आबाजी खरे (iv) भारतीय राष्ट्रीय सभेच्या सचिवालयातील गोखलेंचे उत्तराधिकारी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

Match the following :

(a) Hume (i) General Secretary of the Indian National Congress
(b) Dinshaw Wacha (ii) Secretary of the Indian National Congress
(c) Gopal Krishna Gokhale (iii) Additional Joint Secretary of the Indian National Congress
(d) Daji Abaji Khare (iv) Successor of Gokhale in the Secretariat of the Indian National Congress

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

30. कोल्हापूरच्या शाहू महाराजानी डॉ. बी.आर. आंबेडकराना __________ मदत केली होती.

(1) 'हरिजन बंधु' च्या प्रकाशनासाठी

(2) 'स्वराज्यांच्या' प्रकाशनासाठी

(3) 'मूक नायकांच्या' प्रकाशनासाठी

(4) 'बहिष्कृत भारत' च्या प्रकाशनासाठी

Shahu Maharaj of Kolhapur had helped Dr. B.R. Ambedkar :

(1) For the publication of "Harijan Bandu"

(2) For the publication of "Swarajya"

(3) For the publication of "Mook Nayak"

(4) For the publication of "Bahiskrut Bharat"

---

31. नेटीव्ह जनरल लायब्ररी, फिमेल हायस्कूल, वेस्टर्न इंडीया इंडस्ट्रीयल असोसिएशनची सुरूवात __________ नी केली.

(1) रा.गो. भांडारकर (2) गो.कृ. गोखले

(3) गो.ग. आगरकर (4) म.गो. रानडे

Native General Library, Female High School, Western India Industrial Association were started by __________.

(1) R.G. Bhandarkar (2) G.K. Gokhale

(3) G.G. Agarkar (4) M.G. Ranade

---

32. भारतीय सामाजिक परिषदेची स्थापना खालीलपैकी कोणी केली होती ?

(a) म.गो. रानडे (b) मो.क. गांधी

(c) बेहरामजी मलबारी (d) बा.गं. टिळक

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (c) (3) (c) आणि (d) (4) (a) आणि (d)

Who from the following had established Indian Social Conference ?

(a) M.G. Ranade (b) M.K. Gandhi

(c) Beheramji Malbari (d) B.G. Tilak

Answer Options :

(1) (a) only (2) (a) and (c) (3) (c) and (d) (4) (a) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

33. जोड्या लावा.

(a)	रमाबाई रानडे	(i)	स्त्री पुरुष तुलना
(b)	जनाक्का शिंदे	(ii)	आर्य महिला समाज
(c)	पंडिता रमाबाई	(iii)	डिप्रेस्ड क्लास मिशन
(d)	ताराबाई शिंदे	(iv)	हिंदू लेडिज सोशल क्लब

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

Match the following :

(a)	Ramabai Ranade	(i)	Stri Purush Tulna
(b)	Janakka Shinde	(ii)	Arya Mahila Samaj
(c)	Pandita Ramabai	(iii)	Depressed Class Mission
(d)	Tarabai Shinde	(iv)	Hindu Ladies Social Club

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

34. लो. टिळकांनी 23 एप्रिल 1916 ला पुण्यामध्ये ________ ची स्थापना केली.

(1) प्रभाकर (2) डेक्कन एज्युकेशन सोसायटी

(3) फर्ग्युसन कॉलेज (4) होमरूल लिग

Lokmanya Tilak founded ________ at Pune on 23rd April 1916.

(1) Prabhakar (2) Deccan Education Society

(3) Fergusson College (4) Home Rule League

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

35. 'द हायकास्ट हिंदू वुमन' हे पुस्तक ________ यांनी लिहीले.

(1) लेडी फॉकलंड (2) पंडिता रमाबाई

(3) रमाबाई आंबेडकर (4) लेडी वेलींग्टन

The book 'The High-Caste Hindu Woman' was written by ________.

(1) Lady Falkland (2) Pandita Ramabai

(3) Ramabai Ambedkar (4) Lady Wellington

---

36. राज्यात राष्ट्रपती राजवट घोषित केल्याचे खालीलपैकी कोणते आवश्यक परिणाम होतातच असे **नाही** ?

(a) राज्य विधान सभेचे विसर्जन

(b) राज्य विधान परिषदेचे विसर्जन

(c) राज्यातील मंत्री परिषदेची पदच्यूती

खाली दिलेल्या पर्यायातून **योग्य** उत्तर द्या :

(1) (b), (c) (2) (a), (c) (3) (a), (b) (4) (a), (b), (c)

Which of the following are **not** necessarily the consequences of the proclamation of the President's rule in a State ?

(a) Dissolution of the State Legislative Assembly

(b) Dissolution of the State Legislative Council

(c) Dismiss of the Council of Ministers in the State

Choose **correct** answer using the code given below.

(1) (b), (c) (2) (a), (c) (3) (a), (b) (4) (a), (b), (c)

---

37. राज्यातील जिल्हा न्यायालयांचे न्यायाधीश कोणाकडून नियुक्त होतात ?

(1) उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश (2) राज्यपाल

(3) राज्याचे मंत्रिमंडळ (4) राज्याचे महाधिवक्ता

District Judges in a State are appointed by whom ?

(1) Chief Justice of High Court (2) Governor

(3) Council of Ministers of the State (4) Advocate General of State

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

38. भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या अनुच्छेदानुसार सर्वोच्च न्यायालयाला स्वत:चे आदेश व निकालाचा पुनर्विचार करण्याचा अधिकार आहे ?

(1) अनुच्छेद 137 (2) अनुच्छेद 143 (3) अनुच्छेद 136 (4) अनुच्छेद 138

Under which article of Indian Constitution, the Supreme Court having the power to review its own judgements and orders ?

(1) Article 137 (2) Article 143 (3) Article 136 (4) Article 138

---

39. राज्याच्या धोरणाची मार्गदर्शक तत्वे याबाबत जोड्या लावा :

	अनुच्छेद		तरतूद
(a)	39A	(i)	उद्योगधंद्यांच्या व्यवस्थापनात कामगारांचा सहभाग
(b)	40	(ii)	नागरिकांसाठी समान नागरी संहिता
(c)	43A	(iii)	समान न्याय व कायदेविषयक मोफत सहाय्य
(d)	44	(iv)	ग्रामपंचायतींचे संघटन

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the pairs regarding Directive Principles of State Policy :

	Article		Provision
(a)	39A	(i)	Participation of workers in management of industries
(b)	40	(ii)	Uniform civil code for the citizens
(c)	43A	(iii)	Equal justice and free legal aid
(d)	44	(iv)	Organisation of Village Panchayats

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

40. भारतातील सर्वोच्च न्यायालय आणि उच्च न्यायालये यांच्या आदेशाच्या अधिकार क्षेत्रासंदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे ?

(1) सर्वोच्च न्यायालय केवळ मूलभूत हक्कांच्या अंमलबजावणीसाठी नाही तर इतर कारणासाठीही आदेश काढू शकतात तर उच्च न्यायालये केवळ मूलभूत हक्कांच्या अंमलबजावणीसाठी आदेश काढू शकतात.

(2) उच्च न्यायालये निषेधाज्ञेचा आदेश काढू शकतात तर सर्वोच्च न्यायालय निषेधाज्ञेचा आदेश काढू शकत नाहीत.

(3) सर्वोच्च न्यायालय केवळ अपिलाच्या बाबतीत आदेश काढू शकते तर जेव्हा एखादा पक्षकार उच्च न्यायालयाकडे थेट गेला तरच उच्च न्यायालये आदेश काढू शकतात.

(4) उच्च न्यायालये केवळ मूलभूत हक्कांच्या अंमलबजावणीसाठी नाही तर इतर कारणांसाठीही आदेश काढू शकतात तर सर्वोच्च न्यायालय केवळ मूलभूत हक्कांच्या अंमलबजावणीसाठी आदेश काढू शकतात.

Which of the following statements is **correct** about the difference between the writ jurisdiction of the Supreme Court and High Courts in India ?

(1) The Supreme Court can issue writs not only for the purpose of inforcement of Fundamental Rights but also for any other purpose, whereas High Courts can issue writs only for the purpose of inforcement of Fundamental Rights.

(2) High Courts can issue the writ of Injunction whereas the Supreme Court cannot issue the writ of Injunction.

(3) The Supreme Court can issue writs only in the case of appeal, whereas High Courts can issue writs only when the party directly approaches it.

(4) High Courts can issue writs not only for the purpose of inforcement of Fundamental Rights but also for any other purpose, whereas the Supreme Court will issue writs only for the purpose of Inforcement of Fundamental Rights.

---

41. 1976 च्या 42 व्या घटनादुरुस्ती अधिनियमाबाबत खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(1) सरनाम्यामध्ये फक्त समाजवादी व धर्मनिरपेक्ष हे दोन नवीन शब्द जोडण्यात आले.

(2) मंत्रिमंडळाचा सल्ला राष्ट्रपतीवर बंधनकारक करण्यात आला.

(3) सर्वोच्च न्यायालय आणि उच्च न्यायालयांचे न्यायिक पुनर्विलोकनाचे आणि प्राधिलेख काढण्याचे अधिकार क्षेत्र मर्यादित करण्यात आले.

(4) लोकसभेचा आणि राज्य विधानसभांचा कार्यकाळ 5 वर्षावरून 6 वर्षापर्यंत वाढविण्यात आला.

Which one of the following statements regarding the 42nd Amendment Act of 1976 is **incorrect** ?

(1) Added only two new words i.e. socialist and secular in the Preamble.

(2) Made the President bound by the advise of the Cabinet.

(3) Curtailed the power of judicial review and writ jurisdiction of the Supreme Court and High Courts.

(4) Raised the tenure of Lok Sabha and State Legislative Assemblies from 5 to 6 years.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

42. खालीलपैकी कोणते विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?
   (a) भारतीय संघराज्याच्या घटकराज्यांचा भूप्रदेश (सीमा)संसद साध्या बहुमताने बदलू शकते.
   (b) संसदेला राज्याच्या भूप्रदेशाची पुनर्विभागणी करण्याअगोदर राज्य विधिमंडळाची संमती आवश्यक असते.
   (c) कोणत्याही राज्याच्या भूप्रदेशाची पुनर्विभागणी संबंधिचे विधेयक संसदेमध्ये सादर करण्यासाठी राष्ट्रपतीची शिफारस आवश्यक असते.
   (d) राज्याच्या नावामध्ये बदल करण्यासंबंधी विधेयकाची शिफारस करण्याअगोदर राष्ट्रपतीकडे राज्याचा अभिप्राय प्राप्त झाला पाहिजे.

   पर्यायी उत्तरे :
   (1) (a) फक्त (2) (c), (d) (3) (b), (c), (d) (4) (a), (c)

   Which of the following statement/s is/are **correct** ?
   (a) The territory of the units of the Indian Federation may be altered by the Parliament by a simple majority.
   (b) The consent of a State Legislature is necessary before the Parliament redistributes its territory.
   (c) The President's recommendation is necessary for introducing in the Parliament a Bill on redistributing territory of any state.
   (d) The President must receive the state's opinion before recommending a Bill on altering the name of the state.

   Answer Options :
   (1) (a) only (2) (c), (d) (3) (b), (c), (d) (4) (a), (c)

43. खालील विधाने विचारात घ्या :
   (a) अध्यक्षीय पद्धतीमध्ये अध्यक्ष हा विधिमंडळास जबाबदार असतो.
   (b) संसदीय पद्धतीत राज्याचा प्रमुख हा राजा देखील असू शकतो.
   (c) अध्यक्षीय पद्धतीत अध्यक्ष हा शासन प्रमुख आहे.
   (d) भारतातील संसदीय पद्धतीत राष्ट्रपती हा वास्तविक शासन प्रमुख आहे.

   वरीलपैकी कोणती विधाने **योग्य** आहेत ?
   (1) (a), (b) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (d) (4) (b), (c)

   Consider the following statements :
   (a) In Presidential system, the President is accountable to the legislature.
   (b) In Parliamentary system, the head of the state may be monarch.
   (c) In Presidential system, the President is the head of the government.
   (d) In Parliamentary system in India, the President is the real head of the government.

   Which of the statements given above are **correct** ?
   (1) (a), (b) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (d) (4) (b), (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

44. **योग्य** विधाने ओळखा.

(a) पंतप्रधान हे आंतर-राज्य परिषदेचे अध्यक्ष असतात.

(b) सर्व राज्यांचे मुख्यमंत्री हे आंतर-राज्य परिषदेचे सदस्य असतात.

(c) भारतीय संविधानाचे अनुच्छेद 273 हे आंतर-राज्य परिषदेशी संबंधित आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b) (2) फक्त (a), (c)

(3) फक्त (b), (c) (4) वरील सर्व

Select the **correct** statements :

(a) The Prime Minister is the Chairman of the Inter-State Council.

(b) Chief Ministers of all states are members of the Inter-State Council.

(c) Article 273 of Indian Constitution is related to the Inter-State Council.

Answer Options :

(1) Only (a), (b) (2) Only (a), (c)

(3) Only (b), (c) (4) All of the above

---

45. खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(1) खाजगीपणाचा हक्क (Right to Privacy) हा जीवित व व्यक्तिगत स्वातंत्र्याचा अविभाज्य भाग आहे.

(2) खाजगीपणाचा हक्क हा मूलभूत हक्क आहे.

(3) एम.पी. शर्मा खटला (1954) आणि खरक सिंग खटला (1962) यामध्ये सर्वोच्च न्यायालयाने निकाल दिला होता की, खाजगीपणाचा हक्क हा मूलभूत हक्क नाही.

(4) वरीलपैकी एकही नाही.

Which one of the following statement is **incorrect** ?

(1) Right to Privacy is an integral part of Right to Life and Personal Liberty.

(2) Right to Privacy is a Fundamental Right.

(3) In MP Sharma case (1954) and Kharak Singh case (1962) the Supreme Court ruled that Right to Privacy was not a Fundamental Right.

(4) None of the above.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

46. खाली दिलेल्या संकेतांचा वापर करून खालील कायद्यांचा त्यांच्या कालक्रमानुसार योग्य क्रम लावा.

(a) हुंडा प्रतिबंध अधिनियम

(b) बालविवाह प्रतिबंध कायदा

(c) अनैतिक वाहतूक (प्रतिबंध) कायदा

(d) नागरी हक्क संरक्षण कायदा

पर्यायी उत्तरे :

(1) (c), (a), (b), (d) (2) (b), (d), (c), (a)

(3) (a), (b), (d), (c) (4) (d), (a), (b), (c)

Arrange chronologically the enactment years of the following Acts by using codes given below.

(a) Dowry Prohibition Act.

(b) Child Marriage Restraint Act.

(c) Immoral Traffic (Prevention) Act.

(d) Protection of Civil Rights Act.

Answer Options :

(1) (c), (a), (b), (d) (2) (b), (d), (c), (a)

(3) (a), (b), (d), (c) (4) (d), (a), (b), (c)

---

47. ''बेकायदेशीर गतिविधी (प्रतिबंध) अधिनियम, 1967'' ची कोणती अनुसूची प्रतिबंधित दहशतवादी संघटनांची यादी प्रदान करते ?

(1) पहिली अनुसूची (2) दुसरी अनुसूची

(3) तिसरी अनुसूची (4) वरीलपैकी काहीही नाही

Which schedule of "The Unlawful Activities (Prevention) Act, 1967" provides the list of banned "Terrorist organisation" ?

(1) The First Schedule (2) The Second Schedule

(3) The Third Schedule (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

48. भारतीय राज्य घटनेच्या अनुच्छेद ________ खाली प्रत्येक नागरिकास न्याय मिळविण्याची संधी देणे व आर्थिक किंवा कोणत्याही परिस्थितीत ती नाकारली जाऊ नये याची हमी देणे हे राज्याचे कार्य आहे.

(1) 39 (2) 39-A (3) 51 (4) 51-A

It shall be the function of the state under Article ________ of the Indian Constitution to ensure that opportunities for securing justice are not denied to any citizen by reason of economic or other disability.

(1) 39 (2) 39-A (3) 51 (4) 51-A

49. अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती (अत्याचाराचे निवारण) अधिनियम, 1989 च्या कोणत्या कलमांतर्गत विशेष न्यायालयाची तरतूद केली आहे ?

(1) 14 (2) 17 (3) 21(1) (4) 21(3)

Under Scheduled Caste/Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 in which section there is a provision for arrangement of special court ?

(1) 14 (2) 17 (3) 21(1) (4) 21(3)

50. शिक्षणाचा अधिकार हा मूलभूत अधिकार म्हणून ________ या वर्षी देण्यात आला.

(1) 2002 (2) 2005 (3) 2009 (4) 2010

The Right to Education is given as Fundamental Right in the year ________.

(1) 2002 (2) 2005 (3) 2009 (4) 2010

51. सार्वजनिक सेवकास लाच देण्यासंबंधीचा अपराध हा भ्रष्टाचार प्रतिबंधक (दुरुस्ती) अधिनियम, 2018 मधील कोणत्या कलमाशी संबंधित आहे ?

(1) कलम 7A (2) कलम 8(1)
(3) कलम 9(1) (4) वरीलपैकी नाही

Offence relating to bribing of a public servant is pertaints to which section of the Prevention of Corruption (Amendment) Act, 2018 ?

(1) Section 7A (2) Section 8(1)
(3) Section 9(1) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

52. अनुसूचित जाती व जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) कायदा, 1989 च्या कलम 2(1)(e) अन्वये 'विशेष सरकारी अभियोक्ता' याचा अर्थ, ________ मध्ये उल्लेखिलेला विशेष सरकारी अभियोक्ता किंवा अधिवक्ता म्हणून निर्देश केलेला सरकारी अभियोक्ता असा आहे.

(1) कलम 15 (2) कलम 13 (3) कलम 16 (4) कलम 14

According to Section 2(1)(e) of S.C. and S.T. (Prevention of Atrocities) Act, 1989, 'Special Public Prosecutor' means a Public Prosecutor specified as a Special Public Prosecutor or an advocate referred to in ________.

(1) Section 15 (2) Section 13 (3) Section 16 (4) Section 14

---

53. मानव-तस्करी विरोधी मोहिमेच्या कार्यासाठी खालीलपैकी 2018 साली कोणाला "अमेरिकन प्रेसिडेंट्स पुरस्कारा" ने सन्मानित करण्यात आले?

(1) अंबिका पटेल-लुईस (2) मिनल पटेल डेविस
(3) कामिनी पटेल-लुईस (4) एल्डा डी' मेलो

Amongst the following, who has been honoured with "American President Award" in the year 2018 for campaign against human trafficking ?

(1) Ambika Patel - Luies (2) Minal Patel Davis
(3) Kamini Patel - Luies (4) Elda D'Mello

---

54. मानवी हक्काच्या सार्वभौम घोषणापत्रावरील महत्त्वपूर्ण कागदपत्रे तयार करण्यात भारतीय सुधारकाने भूमिका बजावल्याबद्दल संयुक्त राष्ट्राचे मुख्य अँटोनियो ग्युटेरस यांनी खालील कोणत्या मानवाधिकार कार्यकर्त्याचे कौतुक केले?

(1) पुष्पा जिवराज भावे (2) चारूशिला अमृतभाई सदावर्ते
(3) हंसा जिवराज मेहता (4) पुष्पा विनोद देशपांडे

UN Chief, Antonio Guterres has lauded which of the following Human Right Activist for role played by Indian reformer and in shaping the landmark documents on Universal Declaration of Human Rights ?

(1) Pushpa Jivraj Bhave (2) Charushila Amrutbhai Sadavarte
(3) Hansa Jivraj Mehta (4) Pushpa Vinod Deshpande

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

55. नागरी हक्क संरक्षण कायदा, 1955 च्या कलम ________ नुसार 'अस्पृश्यता' निवारणातून उदयास आलेले अधिकार संबंधित व्यक्तिला उपयोगी पडतील याची हमी देण्याचे राज्य सरकारचे कर्तव्य आहे.

(1) 16 (2) 16-A (3) 15 (4) 15-A

Under Section ________ of the Protection of Civil Rights Act, 1955 it shall be the duty of the State Government to ensure that the rights occuring from the abolition of 'untouchability' may be availed of by the concerned persons.

(1) 16 (2) 16-A (3) 15 (4) 15-A

---

56. आंतरराष्ट्रीय मानवीय कायदा ________ शी संबंधित आहे.

(1) समुद्रा संबंधीचा कायदा
(2) युद्ध संबंधीचा कायदा किंवा सशस्त्र विवादा संबंधीचा कायदा
(3) आंतरराष्ट्रीय विवादांचे शांततापूर्ण सोडविणूकीचा कायदा
(4) मानवाधिकारांचे उल्लंघन झाल्यास हस्तक्षेप कायदा

International Humanitarian Law relates to ________.

(1) Laws of sea
(2) Laws of war or Law of armed conflict
(3) Laws of peaceful settlement of International Dispute
(4) Law of Intervention in case of violation of Human Rights

---

57. भारत खालीलपैकी याचा भागीदार आहे.

(a) नागरी आणि राजकीय अधिकारांचा आंतरराष्ट्रीय करार.
(b) आर्थिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक अधिकारांचा आंतरराष्ट्रीय करार.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)
(3) (a) आणि (b) दोन्ही (4) वरीलपैकी नाही

Among following, India is a party to the :

(a) International covenant on civil and political rights.
(b) International covenant on economic, social and cultural rights.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (b)
(3) Both (a) and (b) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

58. 'एमनेस्टी इंटरनॅशनल' ची स्थापना ________ यांनी केली.

(1) पीटर जॉन्सन यांनी सन 1961 मध्ये
(2) पीटर बेनेनसन यांनी सन 1961 मध्ये
(3) लारसन एमनेस्ट यांनी सन 1961 मध्ये
(4) उपरोक्त पैकी कोणीही नाही

'Amnesty International' was founded by ________.

(1) Peter Jonson in 1961
(2) Peter Benenson in 1961
(3) Larsen Amnest in 1961
(4) None of the above

---

59. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 दिनांक ________ रोजी अंमलात आला.

(1) 17 सप्टेंबर 1989
(2) 30 जानेवारी 1990
(3) 29 नोव्हेंबर 1990
(4) 12 सप्टेंबर 1989

The Scheduled Castes and the Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 came into force from ________.

(1) 17th September 1989
(2) 30th January 1990
(3) 29th November 1990
(4) 12th September 1989

---

60. हुंडा प्रतिबंधक कायदा, 1961 कलम 2 अन्वये स्पष्ट केलेली ''मौल्यवान वस्तू'' याचा अर्थ भारतीय दंड विधान, 1860 मधील ________ याप्रमाणेच आहे.

(1) कलम 32
(2) कलम 45
(3) कलम 38
(4) कलम 30

The expression 'valuable security' which defined under section 2 of Dowry Prohibition Act, 1961 has the same meaning as in ________ of the Indian Penal Code, 1860.

(1) Section 32
(2) Section 45
(3) Section 38
(4) Section 30

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

61. योग्य-जोड्या जुळवा :

	खटला		**निर्णय**
(a)	मध्य प्रदेश सरकार वि. बाबुनाथ	(i)	सर्वसाधारण अपवाद सिद्ध करण्याची जबाबदारी आरोपीची असते.
(b)	बच्चनसिंग वि. पंजाब सरकार	(ii)	जन्मठेपेचा कालावधी 20 वर्षे इतका गणला जावा.
(c)	जी.एन. गोडसे वि. महाराष्ट्र सरकार	(iii)	शिक्षेच्या धोरणाबाबत मार्गदर्शन
(d)	एस.एन. भादोलकर वि. महाराष्ट्र सरकार	(iv)	दुर्मिळातील दुर्मिळ गुन्ह्यासाठीच मृत्यूदंडाची शिक्षा दिली जावी.

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

Match the pairs :

	Case Laws		**Decision**
(a)	State of M.P. v/s. Babunath	(i)	Burden to prove general exception lies on accused
(b)	Bacchan Singh v/s. State of Punjab	(ii)	Life imprisonment is to be reckoned as equivalent to 20 years
(c)	G.N. Godse v/s. State of Maharashtra	(iii)	Guidelines for sentencing policy
(d)	S.N. Bhadolkar v/s. State of Maharashtra	(iv)	Capital punishment only in rarest of rare cases

Answer Options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

62. खालीलपैकी कोणत्या बाबी पोलीसांची कायदेशीर कर्तव्ये **नाहीत** ?
   (a) एखाद्या नशेतील व्यक्तिचा ताबा घेणे.
   (b) लोकांना निर्माण झालेला धोका टाळणे.
   (c) बालकल्याण निधीला योगदान देणे.

   पर्यायी उत्तरे :
   (1) फक्त (a) (2) फक्त (c) (3) दोन्ही (a) आणि (c) (4) फक्त (b)

   Which one of the following is/are **not** legal duties of police ?
   (a) to take charge of intoxicated person
   (b) to avert any danger to public
   (c) to contribute in child welfare fund

   Answer Options :
   (1) Only (a) (2) Only (c) (3) Both (a) and (c) (4) Only (b)

---

63. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कलम ________ मध्ये आयुक्तांच्या अधिकारितेत सहाय्यक आयुक्त नेमण्याची तरतूद आहे.
   (1) 10 (2) 10A (3) 11 (4) 12

   Section ________ of the Maharashtra Police Act, 1951 provides for appointment of Assistant Commissioner within Jurisdiction of Commissioners.
   (1) 10 (2) 10A (3) 11 (4) 12

---

64. खालीलपैकी कोणते विधान/ने **चूक** आहे/त ?
   (a) पोलीस अधिकाऱ्याला निलंबीत केल्यास त्याचे सर्व अधिकार व कार्य देखील निलंबीत होतात.
   (b) निलंबीत पोलीस अधिकारी त्याच्या सर्व विशेषाधिकारांपासून वंचित केला जात नाही.
   (c) निलंबीत पोलीस अधिकारी वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या अधीन असतो.

   पर्यायी उत्तरे :
   (1) फक्त (b) (2) फक्त (c)
   (3) फक्त (a) आणि (c) (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

   Which one of the following statement/s is/are **incorrect** ?
   (a) If a Police Officer is suspended, his powers and functions are also suspended.
   (b) A suspended Police Officer is not deprived from his legal privileges.
   (c) A suspended Police Officer shall be subject to the control of his authorities.

   Answer Options :
   (1) Only (b) (2) Only (c)
   (3) Only (a) and (c) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

65. भारतीय दंड संहिता 1860 मधील प्रकरण ________ मध्ये निवडणूक संबंधित अपराधांची तरतूद दिलेली आहे.

(1) प्रकरण IX (2) प्रकरण IX A (3) प्रकरण X (4) प्रकरण XI A

Under chapter ________ of the Indian Penal Code 1860, the provision of offences relating to election are given.

(1) Chapter IX (2) Chapter IX A (3) Chapter X (4) Chapter XI A

---

66. भारतीय दंड संहिता 1860 नुसार खालीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने **बरोबर नाही/त** ?

(a) कोणत्याही न्यायालयासमोर बालगुन्हेगारीत्वाचा बचाव दाखल करता येतो.

(b) फौजदारी खटला पूर्ण संपल्यानंतर बालगुन्हेगारीत्वाचा बचाव दाखल करता येत नाही.

(c) मॅकनॉटनचा नियम मनोविकलतेच्या बचावाशी संबंधित आहे.

This Que is Cancel

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (b) (2) फक्त (c) (3) फक्त (b) आणि (c) (4) फक्त (a)

According to Indian Penal Code 1860 which one of the following statement/s is/are **not correct** ?

(a) Claim of Juvenility may be raised before any court.

(b) Claim of Juvenility may not be raised after final disposal of the case.

(c) Mcnaughten rule deals with plea of insanity.

Answer Options :

(1) Only (b) (2) Only (c) (3) Only (b) and (c) (4) Only (a)

---

67. भारतीय दंड संहिता 1860 मधील ________ मध्ये जीवितास धोकादायक असलेल्या रोगाचा संसर्ग पसरवण्याच्या संभव असलेली घातकी कृतीच्या अपराधाची तरतूद दिलेली आहे.

(1) कलम 268 (2) कलम 270 (3) कलम 279 (4) कलम 294 A

________ of the Indian Penal Code 1860 provides for offence of malignant act likely to spread infection of disease dangerous to life.

(1) Section 268 (2) Section 270 (3) Section 279 (4) Section 294 A

---

68. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कलम 2(4) मधील व्याख्येच्या अनुषंगाने **योग्य** पर्याय निवडा.

(1) पोलीस शिपाई (2) आयुक्त

(3) अधीक्षक (4) उप आयुक्त

As per the definition in Section 2(4) of the Maharashtra Police Act, 1951 choose the **correct** option :

(1) Constable (2) Commissioner

(3) Superintendent (4) Deputy Commissioner

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

69. खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(a) एखाद्या व्यक्तिला किंवा घोड्यांना इशारा देणेकरिता पतंग उडवता येते.

(b) सार्वजनिक ठिकाणी कोणत्याही व्यक्तिला उपद्रव निर्माण करता येणार नाही.

(c) पोलीस ठाणे किंवा न्यायालय येथे व्यक्तिला धूम्रपान व थुंकता येणार नाही.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) फक्त (b) आणि (c) (4) सर्व (a), (b), (c)

Which one of the following statement/s is/are **correct** ?

(a) Person shall fly a kite so as to alarm to horses or persons.

(b) No person shall commit nuisance at Public Places.

(c) No person shall smoke or spit at Police Station or Court.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Only (b) and (c) (4) All (a), (b), (c)

---

70. भारतीय दंड संहिता 1860 मधील __________ मध्ये लोक सेवकाला क्षती पोचवण्याच्या धाकासंबंधीच्या अपराधाची तरतूद दिलेली आहे.

(1) कलम 172 (2) कलम 177 (3) कलम 180 (4) कलम 189

The __________ of the Indian Penal Code 1860 provides for offence of threat of injury to public servant.

(1) Section 172 (2) Section 177 (3) Section 180 (4) Section 189

---

71. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 कलम 14(1) अन्वये (निरीक्षकाच्या श्रेणीच्या किंवा त्याहून कमी श्रेणीच्या) प्रत्येक पोलीस अधिकाऱ्यास, त्याची नेमणूक झाल्यानंतर अनुसूची __________ मध्ये तरतूद केलेल्या नमुन्याप्रमाणे एक प्रमाणपत्र देण्यात येईल.

(1) IV (2) II (3) I (4) III

According to Section 14(1) of Maharashtra Police Act, 1951 Every Police Officer (of the grade of Inspector or below), shall on appointment receive a certificate in form provided in schedule __________.

(1) IV (2) II (3) I (4) III

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

72. भारतीय दंड संहिता 1860 नुसार खालीलपैकी कोणती बाब ही ''अपप्रेरणा'' या गुन्ह्याचा घटक **नाही** ?

(a) गुन्हा करण्यास चिथावणी देणे.

(b) फौजदारीपात्र कटात सहभागी होणे.

(c) गुन्ह्याकडे जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) आणि (b) (2) फक्त (b) (3) फक्त (c) (4) फक्त (a)

According to Indian Penal Code 1860 which one of the following is **not** ingredients of the offence of an "abetment" ?

(a) Instigation to commit an offence.

(b) Engagement in criminal conspiracy.

(c) Negligence towards the offence.

Answer Options :

(1) Only (a) and (b) (2) Only (b) (3) Only (c) (4) Only (a)

---

73. खालीलपैकी कोणत्या बाबींच्या संदर्भात दंडाधिकारी अधीक्षकांकडून अहवाल मागवू शकतात ?

(a) सराईत गुन्हेगारांचा प्रतिबंध

(b) जमावाचे नियमन

(c) मनोरंजनाचे नियमन

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) फक्त (a) आणि (b)

(3) फक्त (b) आणि (c) (4) सर्व (a), (b), (c)

On which of the following grounds, Magistrate may require a report from Superintendent ?

(a) Prevention of habitual offenders

(b) Regulation of Assemblies

(c) Regulation of Amusements

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (a) and (b)

(3) Only (b) and (c) (4) All (a), (b), (c)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

74. भारतीय दंड संहिता 1860 नुसार खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने **चूक** आहे/आहेत?

(a) ''कपटीपणा'' हा स्वतंत्र गुन्हा आहे.

(b) कपटीपणाने संपत्ती लपवणे गुन्हा आहे.

(c) कपटीपणाने लग्न करून घेणे गुन्हा आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) फक्त (c)

(3) फक्त (b) (4) फक्त (b) आणि (c)

According to Indian Penal Code 1860 which one of the following statement/s is/are **incorrect** ?

(a) "Fraud" in itself is an offence.

(b) Fraudulent concealment of property is an offence.

(c) Fraudulently going through marriage ceremony is an offence.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (c)

(3) Only (b) (4) Only (b) and (c)

---

75. भारतीय दंड संहिता 1860 मधील सर्वसाधारण अपवादांच्या अनुषंगाने जोड्या लावा :

	कलम		**तरतूद**
(a)	80	(i)	कायदेशीर कृती करतांना अपघात
(b)	84	(ii)	मनोविकल व्यक्तीची कृती
(c)	95	(iii)	अल्पसा अपाय करणारी कृती
(d)	97	(iv)	शरीराचा व मालमत्तेचा खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

Match the following regarding general exception under Indian Penal Code 1860.

	Section		**Provision**
(a)	80	(i)	Accident in doing a lawful act
(b)	84	(ii)	Act of person of unsound mind
(c)	95	(iii)	Act causing slight harm
(d)	97	(iv)	Right of private defence of the body and of property

Answer Options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

76. पोलीसांच्या खालीलपैकी कोणत्या कृतीला तापदायक कृती म्हणतात ?

(a) योग्य कारणांशिवाय एखाद्या ठिकाणी प्रवेश करणे.

(b) संपत्तीचा अनावश्यक ताबा मिळवणे.

(c) ताब्यातील व्यक्तिचा वैयक्तिक छळ करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (b) (2) फक्त (c)

(3) फक्त (b) आणि (c) (4) सर्व (a), (b), (c)

Which one of the following acts of Police Officer is/are called vexatious ?

(a) Entry in any place without reasonable cause.

(b) Unnecessary seizure of property.

(c) Offering personal violence to a person in his custody.

Answer Options :

(1) Only (b) (2) Only (c)

(3) Only (b) and (c) (4) All (a), (b), (c)

---

77. पोलीसांना काही ठिकाणांवर मुक्त प्रवेशाचा अधिकार आहे अशी ठिकाणे म्हणजे :

(a) मनोरंजनाचे ठिकाण (b) जमावाची जागा (c) सभेचे ठिकाण

वरीलपैकी कोणते **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (c)

(3) दोन्ही (a) आणि (c) (4) सर्व (a), (b), (c)

The police shall have free access to every such place of __________.

(a) Amusement (b) Assembly (c) Meeting

Which one of above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (c)

(3) Both (a) and (c) (4) All (a), (b), (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

78. योग्य जोड्या जुळवा :

	शिक्षेचे सिद्धांत		दृष्टिकोन
(a)	सुडवादी सिद्धांत	(i)	हिंदुचे न्यायशास्त्र
(b)	प्रायश्चित्तात्मक सिद्धांत	(ii)	दंडात्मक दृष्टीकोन
(c)	प्रतिवारक सिद्धांत	(iii)	चिकित्सात्मक दृष्टीकोन
(d)	सुधारणावादी सिद्धांत	(iv)	उपयोगितावादी दृष्टीकोन

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the pairs :

	Theories of Punishment		Approaches
(a)	Retributive Theory	(i)	Hindu Jurisprudence
(b)	Expiatory Theory	(ii)	Punitive Approach
(c)	Deterrent Theory	(iii)	Therapeutic Approach
(d)	Reformative Theory	(iv)	Utilitarian Approach

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

79. भारतीय दंड संहिता 1860 नुसार ''दस्तऐवज'' च्या अनुषंगाने खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(a) कोणत्याही घटकावर कोणताही मजकूर वर्णिला असेल की जो पुराव्यादाखल स्विकारता येईल तर त्याला दस्तऐवज म्हणतात.

(b) धनकोवर काढलेल्या धनादेशाला दस्तऐवज म्हणता येत नाही.

(c) एखादा नकाशा व आराखडा पुराव्यादाखल स्विकारता येत असेल तर त्याला दस्तऐवज म्हणतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) फक्त (c) (3) फक्त (a) आणि (c) (4) सर्व (a), (b), (c)

Which one of the following statement/s is/are **correct** in the light of term "document" under IPC 1860 ?

(a) Any matter described upon any substance to be used as an evidence is a document.

(b) A cheque upon a Banker is not a document.

(c) A map or plan to be used as evidence is a document.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (c) (3) Only (a) and (c) (4) All (a), (b), (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

80. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधिल अपराध व शिक्षांच्या अनुषंगाने जोड्या लावा.

	कलम		तरतूद
(a)	108	(i)	सार्वजनिक विहीरी वगैरे मधील पाणी दूषित करने.
(b)	110	(ii)	लोकांसमोर असभ्य वर्तन करने.
(c)	122	(iii)	सूर्यास्त व सूर्योदय यांच्या दरम्यान संशयास्पद स्थितीत सापडणे.
(d)	123	(iv)	प्राधिकारावाचून शस्त्र बाळगणे.

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

Match the following regarding offences and punishment under the Maharashtra Police Act, 1951.

	Section		Provision
(a)	108	(i)	Defiling water in public wells etc.
(b)	110	(ii)	Behaving indecently in public
(c)	122	(iii)	Being found under suspicious circumstances between sunset and sunrise
(d)	123	(iv)	Carrying weapon without authority

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

81. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 च्या कलम 41 अन्वये पोलिसांना वॉरंटशिवाय गुन्हेगारास केव्हा अटक करता येते ?

(1) पोलीस आयुक्तांचा आदेश असेल तर

(2) पालिका आयुक्तांच्या आदेशावरून

(3) दखलपात्र गुन्हा असेल तर

(4) वर्तमानपत्रातील प्रसिद्ध झालेल्या लेखावरून

According to Section 41 of the Criminal Procedure Code, 1973 when can police arrest a person without warrant ?

(1) On the orders of the Police Commissioner

(2) On the orders of the Municipal Commissioner

(3) If it is a cognizable offence

(4) On the basis of a article published in the newspaper

82. जोड्या लावा :

(a)	अटकपूर्व जामीन	(i)	पहिली अनुसूची
(b)	समरी खटला	(ii)	वॉरंट शिवाय अटक
(c)	दखलपात्र गुन्हा	(iii)	अटकेची शक्यता
(d)	जामीनपात्र किंवा अजामीनपात्र गुन्हा	(iv)	प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)

Match the following :

(a)	Anticipatory Bail	(i)	First Schedule
(b)	Summary Trial	(ii)	Arrest Without Warrant
(c)	Cognizable Offence	(iii)	Apprehension of Arrest
(d)	Bailable or non-bailable Offence	(iv)	Judicial Magistrate First Class

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

83. **योग्य** उत्तर निवडा

फौजदारी प्रक्रिया संहितेनुसार एकदा काढलेले वॉरंट किती कालावधीसाठी अंमलात असते ?

(a) एक वर्ष

(b) पाच वर्षे

(c) ज्या कोर्टाने काढले असेल त्या कोर्टाकडून रद्द होईपर्यंत

(d) त्याची अंमलबजावणी होईपर्यंत

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b) (3) फक्त (d) (4) (c) आणि (d)

Choose the **correct** answer

According to CrPC, what is the duration for which warrant issued remains in force ?

(a) One year

(b) Five years

(c) Untill it is cancelled by the court which issued it.

(d) Untill it is executed

Answer options :

(1) (a) only (2) (b) only (3) (d) only (4) (c) and (d)

---

84. फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 च्या कलम 125 अन्वये कोणाला निर्वाह भत्ता मिळू शकतो ?

(1) व्यक्तीची, स्वत:चा निर्वाह करण्यास असमर्थ असलेली पत्नी.

(2) व्यक्तीचे, स्वत:चा निर्वाह करण्यास असमर्थ असलेले औरस व अनौरस अज्ञान बालक

(3) व्यक्तीचे, स्वत:चा निर्वाह करण्यास असमर्थ असलेले वडील किंवा आई

(4) वरील सर्व

As per section 125 Criminal Procedure Code 1973, who are entitled to get maintenance allowance ?

(1) Person's wife who is unable to maintain herself.

(2) Person's legitimate or illegitimate minor child, who is unable to maintain itself.

(3) Person's father or mother, who is unable to maintain himself or herself.

(4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

85. भारतीय साक्षी पुरावा कायद्याच्या कोणत्या कलमान्वये गुह्यातील बळीचे चारित्र्य अथवा त्याचा लैंगिक पूर्वानुभव याचा गुन्हा सिद्ध करताना संबंध नसतो ?

(1) कलम 50 (2) कलम 52 (3) कलम 53-A (4) कलम 54

According to which section of the Indian Evidence Act, the evidence of character or previous sexual experience of victim is not relevant ?

(1) Section 50 (2) Section 52 (3) Section 53 A (4) Section 54

---

86. पुढील विधानांचा भारतीय साक्षी पुरावा कायद्यासंदर्भात विचार करा.

(a) एखाद्या व्यक्तिची सही अथवा हस्ताक्षर तज्ज्ञाकडे न पाठवता देखील कोर्टात शाबित करता येवू शकतील.

(b) मृत्युपूर्व जबाबाचा ठराविक नमुना असतो, त्याच नमुन्यात तो घ्यावा लागतो.

योग्य उत्तर निवडा.

(1) (a) बरोबर असून (b) चूक आहे.

(2) (a) चूक असून (b) बरोबर आहे.

(3) (a) आणि (b) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.

(4) (a) आणि (b) दोन्ही विधाने चूक आहेत.

Think about the following statements in relation to Indian Evidence Act.

(a) Signature or handwriting of any person may be proved in the court without sending it to the Expert.

(b) There is a fixed format of taking "dying declaration" and it should be taken in that format only.

Choose the **correct** answer.

(1) (a) is correct and (b) is wrong.

(2) (a) is wrong and (b) is correct.

(3) (a) and (b) both the statements are correct.

(4) (a) and (b) both the statements are wrong.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

87. पुढील विधानांचा विचार करा :

(a) फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 च्या तरतूदी जम्मू काश्मीर राज्य सोडून संपूर्ण भारतास लागू होतात.

(b) भारतीय पुरावा कायदा 1872 च्या तरतूदी जम्मू काश्मीर राज्यांसह संपूर्ण भारतात लागू होतात.

योग्य उत्तर निवडा :

(1) विधान (a) चूक असून (b) बरोबर आहे.

(2) विधान (a) बरोबर असून (b) चूक आहे.

(3) (a) आणि (b) दोन्ही विधाने चूक आहेत.

(4) (a) आणि (b) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.

Think about the following statements :

(a) Criminal Procedure Code 1973 extends to whole of India except the state of Jammu and Kashmir.

(b) The Indian Evidence Act 1872, applies to the whole of India including the state of Jammu and Kashmir.

Choose the **correct** answer :

(1) (a) is wrong (b) is correct.

(2) (a) is correct (b) is wrong.

(3) Both the statements (a) and (b) are wrong.

(4) Both the statements (a) and (b) are correct.

---

88. फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कोणत्या कलमासाठी जिल्हा दंडाधिकारी त्याच्या अधिकार क्षेत्राच्या स्थानिक सीमांच्या आत, कोणत्याही मिरवणूकीत शस्त्रे बाळगण्यास प्रतिबंध करू शकतो ?

(1) कलम 149 (2) कलम 144 A

(3) कलम 144 (1) (4) कलम 152 A

Under which Section of CrPC, the District Magistrate can prohibit the carrying of arms in any procession in any area within the local limits of his jurisdiction ?

(1) Section - 149 (2) Section - 144 A

(3) Section - 144 (1) (4) Section - 152 A

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

89. भारतीय साक्षी पुरावा कायद्याअंतर्गत पुढीलपैकी कोणता कबुलीजबाब कोर्टात अ-ग्राह्य असतो ?

(1) पोलीस अधिकाऱ्यासमोर आरोपीने धमकी पोटी दिलेला कबुलीजबाब.

(2) कनिष्ठाने वरिष्ठ अधिकाऱ्यासमोर दबावाखाली दिलेला कबुलीजबाब.

(3) पोलिसांचे सान्निध्यात असताना दिलेला कबुलीजबाब.

(4) वरील सर्व

Which of the following type of confession is unacceptable by the court, according to Evidence Act ?

(1) Confession made to a police officer by accused under threat.

(2) Confession made by a lower grade person to senior officer under pressure.

(3) Confession given in presence of police.

(4) All of the above

---

90. पुढीलपैकी कोणत्या कार्यवाहीस भारतीय साक्षी पुरावा कायदा लागू होत **नाही** ?

(1) जिल्हा न्यायालयाची कार्यवाही (2) सत्र न्यायालयाची कार्यवाही

(3) लवादा पुढील कार्यवाही (4) वरीलपैकी नाही

To which of the following proceedings the Indian Evidence Act does **not** apply ?

(1) Proceedings of the District Court (2) Proceedings of the Session Court

(3) Proceedings before an Arbitrator (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

91. फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या संदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या व **योग्य** उत्तर निवडा :

(a) विशेष न्याय दंडाधिकारी आणि विशेष कार्यकारी दंडाधिकारी या समानअर्थी संज्ञा आहेत.

(b) समन्स केस म्हणजे ज्या मधे गुन्ह्याकरीता फाशीची किंवा जन्मठेपेची किंवा 2 वर्षापेक्षा जास्त शिक्षा असते.

योग्य उत्तर निवडा :

(1) विधान (a) बरोबर असून (b) चूक आहे. (2) (a) विधान चूक असून (b) विधान बरोबर आहे.

(3) (a) आणि (b) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत. (4) (a) आणि (b) दोन्ही विधाने चूक आहेत.

Think about the following statements in relation to Criminal Procedure Code and choose **correct** answer.

(a) Special judicial magistrate and special executive magistrate are synomenous terms.

(b) Sumon's case means where punishment for an offence is capital punishment or life imprisonment or punishment for more than 2 years is there.

Choose the **correct** answer.

(1) (a) is correct and (b) is wrong. (2) (a) is wrong and (b) is correct.

(3) Both (a) and (b) are correct. (4) Both (a) and (b) are wrong.

---

92. **योग्य** उत्तर निवडा

ज्या गुन्ह्याला फाशीची अथवा जन्मठेपेची शिक्षा आहे, असा अपराध केला असला तरी फौजदारी प्रक्रिया संहिता मधील तरतूदीनुसार पुढीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या आरोपीना जामिनावर सोडता येते ?

(a) 16 वर्षापेक्षा कमी वयाचा आरोपी

(b) कोणत्याही वयाची स्त्री

(c) कोणताही आजारी अथवा दुर्बळ व्यक्ती

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (c)

(3) (b) आणि (c) (4) वरीलपैकी सर्व

Choose the **correct** answer :

Under the provisions of Criminal Procedure Code when any offence which is punishable by death or life Imprisonment is committed then also, who may be released on bail from the following persons ?

(a) Person under the age of 16 years

(b) A woman of any age

(c) Any sick or infirm person

Answer options :

(1) only (a) (2) (a) and (c)

(3) (b) and (c) (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

93. भारतीय साक्षी पुरावा कायद्याच्या तरतूदींप्रमाणे पुढीलपैकी कोणता पुरावा हा निर्णायक पुरावा मानला जातो ?
(a) DNA तज्ज्ञानी दिलेला पुरावा
(b) वैद्यकिय तज्ज्ञांचे मत
(c) बोटांचे ठसे घेणाऱ्या तज्ज्ञाचा पुरावा
(d) तज्ज्ञ लेखकाने पाठ्य पुस्तकात व्यक्त केलेले मत
योग्य उत्तर निवडा.
(1) (b) आणि (d) (2) (a) आणि (c)
(3) वरीलपैकी नाही (4) वरील सर्व निर्णायक पुरावे आहेत

Which of the following evidence is conclusive evidence according to the provisions of Indian Evidence Act ?
(a) Evidence of DNA Expert
(b) Opinion of Medical Expert
(c) Evidence of fingerprint Expert
(d) Opinion expressed in text-book by specialist author
Choose the **correct** answer.
(1) (b) and (d) (2) (a) and (c)
(3) None of the above (4) All are conclusive evidence

---

94. भारतीय साक्षी पुरावा कायद्याच्या संदर्भात जोड्या लावा.

	(A)		(B)
(a)	खंडनयोग्य गृहीतक	(i)	गृहीत धरले जाईल
(b)	अखंडनीय गृहीतक	(ii)	निर्णायक पुरावा
(c)	तथ्यासंबंधी गृहीतक	(iii)	गृहीत धरु शकतो

This Que is Cancel

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)
(1)	(i)	(iii)	(ii)
(2)	(ii)	(i)	(iii)
(3)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(i)	(ii)	(iii)

In relation to Indian evidence Act match the following.

	(A)		(B)
(a)	Rebuttable Presumption	(i)	Shall presume
(b)	Irrebuttable Presumption	(ii)	Conclusive proof
(c)	Presumption of facts	(iii)	May presume

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)
(1)	(i)	(iii)	(ii)
(2)	(ii)	(i)	(iii)
(3)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(i)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

95. भारतीय साक्षी पुरावा कायद्याअंतर्गत खालीलपैकी कोणता दस्तऐवज सार्वजनिक दस्तऐवज **नाही** ?

(1) केंद्र सरकार अगर राज्य सरकार यानी पास केलेले कायदे.

(2) परकीय देशाचे कायदे आणि त्याचे रेकॉर्डस.

(3) आयकर खात्याकडे भरलेले रिटर्नस.

(4) खाजगी नागरीकाचे नोंदणी न केलेले मृत्युपत्र.

Which of the following documents is **not** public document according to Indian Evidence Act ?

(1) Documents forming the acts passed by Central or State Government.

(2) Laws/Acts or records of the acts of a foreign country.

(3) Returns filed with Income Tax Department.

(4) Unregistered will of a private person.

---

96. एखाद्या व्यक्तीच्या ठावठिकाणा ________ कळला नसेल तर ती व्यक्ती ह्यात नाही असे गृहीत धरले जाते.

(1) 12 वर्षे (2) 10 वर्षे (3) 7 वर्षे (4) 3 वर्षे

The law presumes a person as dead if a person has not been heard of for ________.

(1) 12 years (2) 10 years (3) 7 years (4) 3 years

---

97. भारतीय साक्षी पुरावा कायद्याच्या कलम 91 नुसार जेंव्हा कायद्याने लोक अधिकारी म्हणून लेखी नेमणूक करणे गरजेचे असते व कोणी विशिष्ट व्यक्ती असा अधिकारी म्हणून वागला आहे असे जेंव्हा दाखविण्यात येते तेंव्हा ज्याद्वारे त्याची नेमणूक केली तो लेखी कागद ________.

(1) सिद्ध करावा लागतो (2) संबंधित नसतो

(3) गृहीत धरला जात नाही (4) सिद्ध करावा लागत नाही

According to section 91 of the Indian Evidence Act when a public officer is required by law to be appointed in writing, and when it is shown that any particular person has acted as such officer, the writing by which he is appointed ?

(1) needs to be proved (2) is irrelevant

(3) is not presumed (4) need not be proved

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

98. पुढील विधानांचा फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 च्या संदर्भात विचार करा :

(a) वॉरंटासाठी जामिन देता येतो.

(b) पकड वॉरंटाची अंमलबजावणी भारतात किंवा भारताबाहेर कोठेही करता येते.

योग्य उत्तर निवडा :

(1) (a) विधान बरोबर असून (b) चूक आहे (2) (b) विधान बरोबर असून (a) चूक आहे.

(3) (a) आणि (b) दोन्ही चूक आहेत. (4) (a) आणि (b) दोन्ही बरोबर आहेत.

Think about the following statements in relation to Criminal Procedure Code 1973.

(a) Surety may be provided for the warrant.

(b) Arrest warrant may be executed anywhere in or outside India.

Choose the **correct** answer :

(1) (a) is correct (b) is wrong. (2) (b) is correct (a) is wrong.

(3) Both (a) and (b) are wrong. (4) Both (a) and (b) are correct.

---

99. जेव्हा देण्यात येणारा पुरावा हा राज्याच्या कामकाजाच्या अप्रकाशित नोंदीशी संबंधित असेल तेव्हा असा पुरावा देण्यासाठी भारतीय पुरावा कायद्याच्या कलम 123 नुसार कोणाच्या परवानगीची गरज असते ?

(1) राज्याचे मुख्यमंत्री (2) राज्याचे राज्यपाल

(3) राज्याचे गृहमंत्री (4) संबंधित विभाग प्रमुख

When any evidence derived from unpublished official records relating to any affairs of state, is to be given, then to give such evidence whose permission is required as per section 123 of the Indian Evidence Act ?

(1) Chief Minister of the state (2) Governor of the state

(3) Home Minister of the state (4) Head of the concerned department

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

100. __________ यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीच्या शिफारसींवरुन 2013 मध्ये फौजदारी प्रक्रिया संहितेत सुधारणा करण्यात आली.

(1) न्यायमूर्ती पी.बी. सावंत
(2) न्यायमूर्ती जे. एस. वर्मा
(3) न्यायमूर्ती श्रीकृष्ण
(4) न्यायमूर्ती रंजना देसाई

The code of criminal procedure was amended in 2013 on the recommendations of the Committee headed by __________.

(1) Justice P.B. Sawant
(2) Justice J.S. Verma
(3) Justice Srikrishna
(4) Justice Ranjana Desai

-o0o-

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC ONLINE ACADEMY PUNE
विद्यार्थ्यांची चळवळ पुणे
E-Learning Platform

P.T.O.

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्रमांक **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत " **महाराष्ट्र दुय्यम सेवा अराजपत्रित, गट-ब (मुख्य) परीक्षा-2019 - पोलीस उपनिरीक्षक पदाकरीता स्वतंत्र पेपर (पेपर क्र. 2)**" या स्पर्धा परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची प्रथम उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन, आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
1	4	2	1	4
2	1	4	4	3
3	4	1	3	4
4	2	3	2	2
5	1	3	3	4
6	2	2	3	2
7	3	3	4	1
8	2	4	#	3
9	1	2	4	1
10	2	#	2	1
11	3	4	2	2
12	4	2	1	#
13	#	4	2	3
14	4	1	4	2
15	3	1	1	4
16	3	3	4	2
17	#	4	2	4
18	2	4	4	#
19	1	#	3	4
20	4	1	4	3
21	4	2	#	4
22	2	4	4	4
23	3	2	1	2
24	4	3	2	3
25	4	4	3	1

MPSC ONLINE ACADEMY

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
26	1	3	4	3
27	#	4	4	4
28	4	4	#	4
29	1	1	4	4
30	3	1	1	#
31	4	4	3	1
32	1	2	1	1
33	1	#	1	1
34	4	1	1	1
35	2	1	2	2
36	3	4	1	1
37	2	1	4	4
38	1	2	4	4
39	2	3	2	2
40	4	4	1	1
41	1	2	3	4
42	4	4	2	4
43	4	1	4	3
44	1	1	1	2
45	4	4	4	1
46	2	1	4	2
47	1	1	2	2
48	2	4	3	3
49	1	2	2	2
50	1	3	1	2

Date : 14th Oct, 2019

 # ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

(पेपर 2)

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
51	2	2	2	2
52	1	2	2	4
53	2	3	1	1
54	3	2	1	4
55	4	2	2	2
56	2	2	4	1
57	3	2	2	1
58	2	1	3	2
59	2	4	2	1
60	4	1	1	3
61	2	3	4	2
62	2	4	3	1
63	3	2	1	2
64	1	4	3	2
65	2	2	1	4
66	#	1	2	3
67	2	3	1	4
68	1	2	2	1
69	3	4	3	3
70	4	2	2	4
71	2	2	1	2
72	3	3	2	2
73	4	4	4	3
74	1	3	4	1
75	3	4	#	3

प्रश्न क्रमांक	उत्तरे			
	संच A	संच B	संच C	संच D
76	4	3	4	4
77	4	1	3	1
78	4	1	2	3
79	3	#	4	4
80	1	1	3	#
81	3	2	4	4
82	3	4	3	#
83	4	2	#	3
84	4	#	3	3
85	3	3	4	4
86	1	3	2	3
87	2	4	3	4
88	2	4	4	1
89	4	1	4	4
90	3	4	2	2
91	4	4	2	2
92	4	4	2	3
93	2	2	4	2
94	#	3	1	4
95	4	4	4	1
96	3	2	3	4
97	4	4	4	3
98	1	3	1	2
99	4	3	3	4
100	2	1	4	4

Date : 14th Oct, 2019

ने दर्शविलेले प्रश्न रद्द करण्यात आलेले आहेत.

E-LEARNING PLATEFORM

MPSC ONLINE ACADEMY

शनिवार पेठ, पुणे

RITESH K DHANDE

E-MAIL

mpsconlineacademy@gmail.com

WEBSITE:
www.mpsconlineacademy.com

THANK YOU

TARGET MPSC

राज्यसेवा, PSI,STI,ASO पूर्व परीक्षा आणि मुख्य परीक्षा प्रश्नपत्रिका उत्तरे टिक करून देत आहे याचा आपल्या अभ्यासात नक्कीच वापर करा.

NEXT FORM : -

- ✓ राज्यसेवा पूर्व परीक्षा पेपर्स २००७ ते २०१९
- ✓ राज्यसेवा मुख्य परीक्षा पेपर्स २०११ ते २०१९
- ✓ PSI पूर्व व मुख्य परीक्षा पेपर्स २०११ ते २०१९
- ✓ STI पूर्व व मुख्य परीक्षा पेपर्स २०११ ते २०१९
- ✓ ASO पूर्व व मुख्य परीक्षा पेपर्स २०११ ते २०१९
- ✓ MPSC Clerk पूर्व व मुख्य परीक्षा २०११ ते २०१९
- ✓ Ex. PSI पूर्व व मुख्य परीक्षा पेपर्स २०११ ते २०१९
- ✓ CDPO परीक्षाचे आजपर्यंतचे पेपर्स

MPSC ONLINE ACADEMY
E-Lerning Platform
Telegram YouTube Facebook Instagram